

Barambu: Bible for 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Colossians, Galatians, Hebrews, James, John, Jonah, Jude, Luke, Mark, Matthew, Nahum, Obadiah, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Obadiah

Chapter 1

¹ Tungu njina Obadia. Mbedze fa Bekinde aya: Djigi aku Edom: ngã dji b'ng tu beyia shi Djigi, aka tu me tungũ atsi n'a fié : Tsegayime angono ngã so zalo ne Edom! ² Bi,akalioro amudu kitagueni à fié, mu du wu gu adaka ki bangro ni. ³ Leangro abereoro, mu ba sú asua mālā,Dana gu su azali,Afiame dā yongombano te nomu:dāgu atakrære n'ngà n'a foro? ⁴ Agu nadjinga me amukali bara la de goro azali basumbua gu ngubeli,gu nalele me demu kali edu ā tsere ā kekra ne mú,yongo Djigi. ⁵ De amedji,ameagbra amanzũũ, dà ne wiolu shoro mbelateme mwasumbu! mburuayi akandji nashi badua gu adaka te? amealotoa atsro endjia vino da shoro,adako gu daka loto! ⁶ Nã! ata fua kpitsikeme Ezawu! ata Fua biko guko zugè me! ⁷ Ameoro neoro bada Asuka late de goro k'ayaranaro dè ngbènga ro,akadu lioro,guame ātali goro kpekute me kaka dāli gbira amu,b'afuame akafaya:biyí bièli kōanyeshi. ⁸ Bekinde faya:bidiangro,gu wuza me ānji ame bièli zò Edom,anyeshi bièli kubudu à bèle Ezawu! ⁹ Nã Tema fuya pas asoa zalo de goro n'a soa zalo,à bèle Ezawu adé gueni atsi āgu. ¹⁰ Ba goro sogo me tuku eguna de Yakobo,mu du ne zè, angroro nyeshi baratsi. ¹¹ gu wuza me de mu rû te ngba kadi, gu nalele me de à dak'da dà banyeshi goro yèle me,gu wuza me de ameawia gbanda tâwigbanda de mu du k'waka. ¹² kiamu fukume n'ashiku eguna,akiamu fūkūme b'ashiku ayara Yudeya, gu nalele me Yí mba amangro kubudu de guaka,kiamu ta kpũlũ tshieri agu nadjinga me duaka ne ndre ashiku. ¹³ kiamu gome n'agbatu gère ameni me à wuza lûngè aka,kiamu fūkūme bagu wuza me shi ashiku n'aka.Kiamu ma enzũ de gūaka. kiamu rû à akpalame nangadi aya dze ame atoadze,guame gurume kiamu gemuaka wuza guleaka. ¹⁵ bangro wuza Bekinde āfta, ba fié kubudu;mbenjime Kũũfũ dumuenji,goro tsereangro me shi ne lioro. ¹⁶ wufu nyó yí à gère bèle santu me,kahu gu de fié kubudu nyó, aka nyó mblefaya adaka zūme ndà. ¹⁷ bame à bèle Siyona sha ameni gu Siyona dũ kwadze bara santu,ame Yakobo mali guaka zugè me gu daka gbuli à zaka akpungbulu. ¹⁸ dema Yakobo du wí,dema Yozefu du mia wí;dema Ezawu du aku wule,akazoko mbe gbishi,à degu enzũ kurume ateshi Ezawu, awu gu yongo Bekinde. ¹⁹ akamali fié Negeb ne bèle Ezawu, ame mbèle fié, fié Filistiya ; akali territoire dzegu Efrayime Samariya.Bizame mali Galada. ²⁰ abakpawí Yiserayeli guame ateno tungu bidza aka nè ame Kanana bada Répéta.Ame Yerusalema guame du à bidza Sefara akama gbatu Negeb. ²¹ guame ate longi zalo Akabiara bèle Siyona ba dengbènga ame bèle Ezawu. Bekinde du kumu.

Jonah

Chapter 1

¹ Bekinde fa ne Yona, egu Amitayi dze bũgũlũa dze: ² Tsegame,no n'a tika gbatu Niniva, fa n'akaya nyasara guaka tsereangoro me. ³ Yona no, bame kũ makia ewualo ne Tarsis, dengāwu ne Bekinde. kuda Yope, kũni gbà guatefa ewũno ne Tarsis n'agabu,dengāwu ne Bekinde. ⁴ Bame Bekinde tũ ndre wĩ n'aku wiele, ndre mapungu yiba te wiele, bgà fa ewuginde. ⁵ ame gbà gundũ. Gweni ne gweni tembla lima guru bekinde me.bangro akia bgà ngule akabewu sha emenzũ n'emĩ.Yona dualà là ekuko. ⁶ mealoa ne ngbā fetanoko faya: tsayi mulāwu? tsagame mutembla goro Bekinde me ! de mbèleawu kumakiara adengè kpĩ. ⁷ Ame gbà yongome: dumba nedzeaya angè sobuolu basara aya dāgu dũ tala dzangroadzel!buolu yika Yona. ⁸ Akafa noko aya: yongo nengà dāgu du tala dzangroadze : Yimu ye? dumu me enugwe zògo mba? dumu yimedana? ⁹ Yona geshi ayaka faya: dunyo me Hebreyi,batembla Bekinde Djigi brule ne foro guaze ndre wiele ne aku fié kubudu. ¹⁰ ame gbà grũ wũya akefiko: Lemu tsayi? bagudaka dji à guko pasulu me aya dukutalo dengāwu ne Bekinde. ¹¹ Akefiko angè lè nemu tsayi bangro akia mĩ gbāli tekuara kwa? bangro mĩ à tsagame wũya. ¹² Kugeshi aya: kuyiere yibuwère ne mĩ bangro kia mĩ gbāli kwa. Saranyo aya dà dze ndre wiadze ne dze mapunguadze bangrøre. ¹³ Ame ligegi tsa nedzeaya ære rû te ngba mungu, adembe ligame bangro mapungu gbāli basumbua gu atedu à kpũnbgũlũ. ¹⁴ Bame aka tembla Bekinde aya: Kumu, anyengame angè kpĩ badze gweniadze, akia ngè dũ n'angro shioro ba kule gu gueni me ā dũ n'angro; mu dze Bekinde dumu ligra dze angro adze. ¹⁵ Afiame aka kũ Yona akabewuko ne mĩ. Baratsi mapungu gbire, mĩ dũ ne dedũ. ¹⁶ Ameni kubudu sembwe Bekinde, akafu libunza aya Bekinde, akatiwame aya ko. ¹⁷ Tefiame Bekinde ligra tsika nza miri Yona, Yona là n'ebulu nza wuza bâti ne wiolu bâti.

Chapter 2

¹ Bekinde tũ tsika nza ambemiri Yona. Yona kurume ne bulu nza wuza bâti, wiolu ne wuza. ² Ebulu nza Yona tembla Bekinde Djigi dzeguko, ³ faya: ebulu ndre ashiku dzegere nyatembla Bekinde kudjiere; babwa ateshi guame kpĩ nyatembla kudji kpũlũere. ⁴ Mwabeluere ne ginde wiele, mĩ ze akuere kubudu,mapungu mĩ gindere. ⁵ Afaya mwanere shioro. Tsayi ebi Tepelo santu dzegoro? ⁶ Aginde ne mĩ bada nete golo, mapungu wiele ze akuere ne bidiangro mbeze lière. ⁷ Agbire kina nete ngbadu bèle, egbire n'ateshi guame kpĩ, akayi ngbadema tefiære. E Bekinde Djigi dzegere, sonenyo ebulu bando, ākurume à gule. ⁸ fuyære anya amakia Bekinde, bame gère temblame mbada shioro agoro Tepelo santu me.

Chapter 3

¹ Bekinde fa ne Yona kwadze aya: ² Tsagame, no n'a tika gbatu Niniva,yongo gu bŭgŭlŭ me dā yongo nomu. ³ Yona tsagame no ne Niniva kŭŭ fu de Bekinde yongo noko. Niniva dŭ tsika gbatu, baka nungu wuza bâti banyeshi gbatu mba. ⁴ Yona gome n'a gbatu, ku nungu kina ne fuele kuyika ayi: mbayi wuza tuku mine akayimba Niniva. ⁵ Ame Niniva lènya Djigi. Atu nedzeaya âmeni là zangu, à angbukuru n'ayara, akabo pili. ⁶ weye shi n'etu kumu Niniva; kumu bŭ à barasumu yèle kuayi budu yèle, kuno pili kuno besua à puturu. ⁷ ebulu Niniva kubudu akayongo mutalŭ dzegu kumu nedzeaya: Âmeni,anyā, bagra kubudu akia gueni li,kia gueni nyò mî. ⁸ Kubudu akabo pili, aka tembla Djigi wŭya. Gueni ne gueni Akiayî guni tsere gā me,Akiayî gu tsereangro me deyienji ndā. ⁹ Bame de Djigi ayî gu mutiwa me, kŭni lungè kudadu ko, bame adengè kpî. ¹⁰ Djigi bi gu endjiaka bayia guaka tsere gā me. kudu ne lungè kuayi mutiwa lŭngè aka.

Chapter 4

¹ Ade Yona fŭkŭme bagu mutalŭ me, kugbali. ² kutembla Bekinde, kufaya: E kumu damakia ahŭ gu nalele me dādŭ à gère zògo me! mbugu bame datanò gbagru ne Tarsis. Dasara nedzeaya dumu Djigi dadŭ bamu bî lungè ameni. Ademum gbālī gbagru, dumu me nyème bame bamu bî lungè ameni. ³ E Bekinde, ayi âkpi feyo. shiere âdu gule kwa wu guangro, ngbamba aya âkpi. ⁴ Tuguru Bekinde efiko: wŭfu gbālī mu makiamu aya mwadŭ ne fongo? ⁵ Yona bu à gbatu kuno besua à talà wuza gbatu.kudua nangbangba, kusŭ fu à blikadi. Bebia zengamba angro angō gu ate fume te gbatu. ⁶ Bekinde faya à yoro atsi lŭ gbagru bada lī Yona, ambefuko sha zerekadi badzaya akudu ne b'ngamba. Yona fŭkŭme wuya bagu yorome. ⁷ Atikayè kadi diri Djigi tŭ mbigo ambe dè yoro; yoro kuku. ⁸ Dewuza nzenza,Djigi tŭ ndre wî guyî à talà wuza, mbufu gundukadi. Wuza fŭ Yona eblī; mbefuko lungè wuya. Yona kò neshi Bekinde nedzeaya ahŭ kpî, faya: shiere âdu gule kwa wu guangro dumba âkpî. ⁹ Bekinde efiko: mwa gbālī badze sha yoro adze, makiamu mwadŭ ne fongo? Yona geshi: Duniyò bagbali wuya dumba ne limbe. ¹⁰ Bekinde fanoko aya: dumu ne lungè badze shà yoro adze. Alumu mba ko āmba mu fa ambulŭ. Dembe lŭ wiolu atsi mbe kpî eguanga wiolu mba. ¹¹ Bame âdu nyò ne lungè ba Niniva, tsika gbatu gu dŭ n'amenī tsé-tsé kutu kamatsi ne tukumibale, asaraka aya angā gu du b'ngamba angā gu du tseremba; gbatu mba aka zògo anyā wuya!

Nahum

Chapter 1

¹ Bŭgŭlŭ aya Niniva. Buku njina dzegu Nahomia, me Elkose. ² Du Bekinde Djigi wala,me gbālīa, Bekinde gbālī, tsere âkŭ de guko wālŭa, ba Bekinde du ne tsere âku bangro ame tsere angro. ³ Ade Bekinde gbālī gbagru, bame duko ne fuku ba fuyako. ⁴ Duku faya à mi koro adukumba, mbe koro, baku koro mi à bèli kubudu. Fié dzegu Badaka ne gu karmeli mbèyimba, ekpiè yoro dzegu Libano mbè kpî. ⁵ Ba bèle tsome kpŭngbŭlŭ kô, kita bèle yība. Fié lè eri kô, ame fié kubudu grŭ. ⁶ Dāgu ligame ne gukô gbālīa me? Dāgu de rŭ à gukô ndre gbālīa me? Duku lènji ne gbālīa dāgu adé grŭ? mālā kpafa kpŭngbŭlŭ kô. ⁷ Du Bekinde ne b'nga kô, dukô bara n'hokoame à wuza lŭngè ; Sara kô guame ba tsa gule shi kô. ⁸ Angā gu deyî makia bangro Bekinde? Kô gu ba yimba ame tsere angro kubudu. Adé ndre lŭngè shi aya ameni bara bwayi. ¹⁰ Bangro akalime wu dulu yoro tsiwi, wu guamenime nyò buda,aka gbì wu aku wule,kubudu. ¹¹ Te kŭoro gu so gu atamakia tsere angro aya Bekinde, gu gueniagu ate dŭ ne tsere bièli. ¹² Fa Bekinde aya: wŭfu tò ame sogo wuya bame akadŭ ne fuya, aka glise kubudu aka kpî. Dafuoro zè, tuguru ade nyo afuoro zè kwadze. ¹³ Feyo nyoguano tso gbagi me kuoro, nyogua dè djiri te kŭoro. ¹⁴ Bi vu ligra Bekinde bangroro: ade nayararo adu ne limaro kwa; anji nashi adema de goro tsere mbishime lilimbi guazeaka; awuli ne gu azeaka à fulè ; azè kunda dze goro, fuaka ngbengbaro. ¹⁵ Me atapande dà gbagru à nangadi bèle bafa ne ameni aya fié dà ne dedŭ. Yuda, fŭkŭme,bangro Bade me gbālīa sumbu abeleoro kwa, kunyeshi kubudu.

Chapter 2

¹ Meatapande dà gbagru à nangadi bèle bafa n'emeni aya: fié dà ne de dŭ. Eh Yuda, fukume ba goro kia kama me,ligra goro mutiwa me. Meyimbangro adenasumbu kwadze à goro fié me,bame kwada à hōkome. ² Meyimbangro afeta nomu, no mwalideme à bara hōkoame, lide à nangadi kubudu. ³ Bidiangro, Bekinde guame bara yèle aya Yakobo, kugeshi kumu dzegu Yiserayeli. D'amidji gbuli zugè de guaka kubudu, daka yimba wuli yoro kubudu. ⁴ Ameasoalo dzeguko bo at'na budu zalo,fule zalo dzeguaka nyó wu wí, gu wuza me de kô ligra ba zalo làa yiba. ⁵ Akaló ne kpurukpuru zalo gbagru mbesumbu mufa kèya, mbālo wu guame bagama gueni. ⁶ Kumu yefu guko amokotome,akatsome tso; akakra ne soko gbagi, akatsa bara hōkoame. ⁷ Akānde ngbadema gu ki n'a wiele, bame dema kumu yiba. ⁸ Akano ne zama mbishime bande dzeguaka,abande tungu kpalime wu alikutu, daka n'ebiliaka. ⁹ De Ninive du ndā wu duku mî...mî mba gua so...Akafungo rŭyi!...rŭyi! Adé gueni atsi ki nashi... ¹⁰ Gbuliyi ngbika! gbuliyi oro! duaka ne ndre zugè, b'nga zugè. ¹¹ Aka detsi,aka gbuli,akayimba amanzŭ! fuyaka nya,kuaka tsome kubudu, akpungbuluaka bule. ¹² Bara engrili guye? yefu de ayara mba t'a tsa liāhu te? de akwa engrili so, n'a engrili kurume, adé gueni fudi ayara engrili. ¹³ De engrili t'a defe anya bafua abaramba ne anadia mba, kadi yifu bamba là te ne tsando. Djigi ne fuya kubudu faya: Nyedze ana so ne te kuoro!

nyogua soko à dongi dze goro,awu goro ayara engrili me ne pense me, anyeshi goro di me à dze fiéadze.Bade ameni dji kpülüoro kwadze.

Chapter 3

¹ Lungè bangroro, fié wū blambu, yí ne fule, ne zugè di, ade mwayi di!

³ Bi zalo ame aloa ne kpurukpuru zalo, angbru sese nyò wu wí,ndre ameni boko alo!...ndre bando ameni!...bando gu adaka t'nga!...guame shi n'aku bando!... ⁴ Bangro gu enjimu angro zè wu me lakuba, b'nga bande tuguru,Ate baya zògo ne goro lakuba me ne tsere bièli. Ne goro lakuba me mwakali ameni à bidza muashiaka n'a nangadi tserewuli. ⁵ Bi, nyafeta numu, kpülü Bekinde, atsega buduoro kina n'akpunguluoro, atika andeboloro aya fié, ne zè dze goro à zògo. ⁶ Azè n'akuoro nguze,afuoro zè, ameni kubudu akamuoro. ⁷ guame kubudu ate bioro akaloro, akafaya : Ninive ã kpi! dāgu de bī lungè mba? Gu de motoro niyi ye? ⁸ Sumbumu Amona, ate su abele wiele,mi dū soko kō kilikili, na mi dū wu bara hōkoame, na mi wū bgagi? ⁹ Etiopia ne ame Ezipito daka dū fuya kō,ame Puta ne ame Libiya daka ta gama kō. ¹⁰ De ne nō tungu bidza ko, daka shimbi ayara ne à nangadi kubudu ; aka kpelekame ne à Kumu dze gune,akaku gune gbogolo ameni me aka boaka ne djiri. ¹¹ Muko, mubufe akawuoro, mu hōkome ; Muko, mutsa bara hōkoame ba ame sogoro. ¹² Abara hōkoame dze goro dumba wū wūli figi,gu zú atsoro gbagru; dakayiba teme, mbeshi ne ngba gu nyème bakalimba. ¹³ Bī, goro ameni me, dumba à bande à bèleoro;ngbadema fié dze goro āndeme aya ame sogoro;kūkū ngbadema à gbishi ne wí. ¹⁴ Tu mi bangro nalele zalo! azè bara hōkoame dze goro! No à lé, dze foro azè bara ata biliki! ¹⁵ Mugnishi zò, angbru sese wuoro,ata fu tóyi wuago.kufume wuago! ¹⁶ Ata demu dū ne ndre ame ngbika, basumbua à tsèr brùle, dumba wuago ate nzere pupue wū. ¹⁷ Guame balideoro sukaka wuago, goro à Kumu me ne ndreaka wuabuyi,basu ebulu wuli à nadinga zerekadi:de wuza so, ambawu,adaka Sara kwa yefu gu dambadute. ¹⁸ Kumu Asiriya, lungèoro, tsayi am'elideoro alà;goro ameni me kpalame āku bèle, adugueni ba mongoaka. ¹⁹ Adugueni kwa bagamari, goro alo me badembe wi kwadze. Guame kubudu de dji angro ashikuoro akatazaka;bidiangro danagu ademu fini lungè gu nalele me dumu t'a tu fuya tuku emeni zenga lungè?

Matthew

Chapter 1

¹ Zume djungu Yezu-kristu,egu Dawidi,egu Abrama. ² Abram Zu Izaka;Izaka zu Yakobo;Yakobo zu Yuda ne ayaranako; ³ Yuda zu Dethamara dugu Farerā ne Zara;Fareza zu Esroma;Esroma zu Arama; ⁴ Arama zu Aminadaba; Aminadaba zu Nasona; Nasona zu Salmona; ⁵ Salmona zu Boaza de gu Raba; Boaza zu Obede de gu Ruta, ⁶ Obede zu Izaya; Izaya zu Dawudi. Kumu Dawudi zu Salomona aza Nadia Uria ⁷ Salomona zu Roboama;Roboama zu Abiya;Abiya zu Asa; ⁸ Asa zu Yozafata;Yozafata zu Yorama;Yorama zu Oziyasa; ⁹ Oziyasa zu Yoatama; Yoatama zu Akaza; Akaza zu Ezekiasa; ¹⁰ Ezekiasa zu Manase; Manase zu Amona; Amona zu Yoziyasa; ¹¹ Yoziyasa zu Yekoniya ne ayaranako, a nadinga soa Babilona. ¹² Afia soā Babilona,Yekoniya zu Salatiele;Salatiele zu Zorobabele; ¹³ Zorobabela zu Aiwudi;Abiwudi zu Eliakimi;Eliakimi zu Azora; ¹⁴ Azora zu Sadake zu Akimi ;Akime zu Eliwudi; ¹⁵ Eliwudi zu Eleyazara; Eleyazara zu Matana; Matana zu Yakobo; ¹⁶ Yakobo zu Yozeфу badia Malia nene dugu daka zu Yezu, yame Kristu. ¹⁷ Dumba kubudu se bihezali ne haa bwayi ba bwa te Abrama bada te Dawudi, se bihezali ne haa bwayi ba bwa te Dawudi ba da nalele soa Babilona,se bihezali ne haa bwyi ba bwa soa Babilona ba da te Kristu. ¹⁸ Awu gu de mbe benda nda zwame de gu Yezu Kristu Malia nako ate du nadingba dugu Yozeфу,ne lishi ne fuya Sipiritu satu, akpungbulu aka la kuba. ¹⁹ Yozeфу ate du badia ne ; ate du me bengangoro aduku nyeme ne zungulima, kumakia ne kekere batwa awu ayi ne. ²⁰ Wufu duku ta makia, mbugu mbre atolo so ne shi ko a lalia, fanoko aya; Yozeфу, egu Dawudi, kia mu gru ba malia ne shioro Malia, nadjaro, bangoro gu wuli me lishi ne mba , yimba shi Sipiritu satu; ²¹ Ne zu wuli de yikuye mu ya lima ko Yezu; gu ate gwameni a gwaka tsereangorome. ²² Gu kubudu mbe da bangoro a ligra gu de bekinde yongo nda nama ndjina; ²³ mbogu gu bande me a sara kuyi ne lishi,ne zu wuli de yikuyi,aka fu ko lima de Manuweli, gu fa eufaya Djigi gu ne nga. ²⁴ Yozeфу befi kwenji gu de mbre atolo dugu bekinde yongo noko, ku mali nadiako ne shi ko. ²⁵ Adaka lakuba nene akpungbulu a Yezu zume gu nalele me de ne zu wuli ne fu duku fu lima te de Yezu.

Chapter 2

¹ Yezu zume à Beteleme zo Yudeya à nadinga digu Herode, anga ama Bekinde amabekinde ma yi alha wa wuza so te. akada Yeruzaleme. ² akaæfi: yé gu zume Bekinde djigu amayu te? binga guko tsere me n'alá, bame gu danga bæyele ko. ³ Djimba de Bekinde Hérode dji dze angoro edze liko gbewu. Yeruzalem ko. ⁴ Hérode yefu andombe ne amagba wulga kubudu m'anga am ndombe me wuko basara me tsetse yiegu zume Kristu te. ⁵ akafa ne ko haya: wā Betelem zo Yudeya begu d'Andjina gba nda haya: ⁶ Mu dji Beteleme foro djigu Yuda, begu shioro abekinde so ba gama gere emeni me Israel. ⁷ Afiame HÉro yā gwa akange me ne sokolikadi kuefi aka tsetse wā gu de gu tsere me so. ⁸ afiame kutuaka ne Beteleme, kufa naka hāya: noyi, yadji angoro gu wuli me n'ejimba, deyibiko yida yape nenyoro ano ba yelembe ko. ⁹ afiadjia bekinde, aka no, fuayi, gu tsere me dækæbi à lá, mbeno mbarū ébili gu dema me de wuli du áme. ¹⁰ djimba dakebi gu tsere me, aka du ne fuku wuya. ¹¹ Aka gome n'egu dema me , ækæbi wuli ne namba di Malia, aka dolome, aka yeke ko, aka fūko oro,

Chapter 3

ndjinga ne mira.¹² Afame aka lali nedze aya akia kaga kuwa ne shi Hérode, akaga n'ate shiaka à anga nang'dji me.¹³ D'akagá, mbureatolo djigu Bekinde so ne shi Yozefu à lália kufa neko haya: Busende, muma wuli ne namba mualo n'Ezipeto, musu nezo muliwa gu nadinga me aata bugulu ne muame begu de Hérode tsa gu wuli me ano k'babando.¹⁴ Yozefu tsagame k'ne wyiolu, kuma wuli ne namba kuno n'Ezipeto.¹⁵ kusu zo, Hérode nakpi, mbendjimbe kuwufu de Bekinde yingo nda. à ngba Ndjina: Aya gere wuli me edji Ezipeto.¹⁶ Dimba de Hérode bi haya æka lënjiru, kugbali, kütü æmeni aka wū ayara kubudu du ne galā bwayi ne guame du galaka n'asende, guama du fe Beteleme à zogoko kubudu. baligra tugu nalele me d' akenge fuko nda.¹⁷ gua awu, mbendjime wufu de Ndjina Yermia fe ndeli haya.¹⁸ Daka dji tangba zo Roma, kwue ne kpalime: Rashede kpali gune ayara me ade ne nyeme akamotoru, beguaka aduaka kuwa.¹⁹ djimba de Hérode kpi, mbureatolo djigu Bekinde so ne shi Yozefu zo Ezipeto à lalia²⁰ kofā neko haya: Mā wuli ne namba muno Israel. begu guemeni me atefa erewū wuli aka kpi.²¹ Yozefu tsagame mali wuli ne namba no à fié Israel.²² B'adjame haya Arkelus azogo Yudeya, n'abara bako di Hérode, kōgørø ano nezo, wufu dekolali, kuso teguko à Galileya.²³ Te fime kuno kuesu à gu gboto me du limamba Nazareth. mbendjime wufu de andjina penda: Akayako me Nazerte.

Chapter 3

¹ Egu nadinga me dakazu Yowani Mobatishi,ku yiká emeni a ndre baló dzu gu Yudea. ² Kufaya:azeyi dueri,benga tè Djigi ada ke tòtò. ³ Yowani gu dji gu gueni me de Izaya yongo angroko , edu andjina, agu nalele me dukufaya: gu gueni me ateta ngbeniano balo azeyi yangodji dju gu Bikiinde,epkikpiyi gu adzoro me. ⁴ Yowane dú ne budu a ku dongi,he wié kunya edzimeko.Dukukali nyeré ne mbe buyi wule. ⁵ A me Yeruzalema,ba Yudea kubudu nu gua maté me du soko Yorodano,akagbiame ne soko ko. ⁶ Afame,akakushi guaka tsereangorome,akama batisimu azako a wile dzungu Yorodano. ⁷ Angroatsi,bebie Toto a Farizayo na a Sadusayo da begu batisimu me, kufanaka'ya: nyi dj'ayara pamonde, da gu ateyikari aloa gu túmbuká me ateda ? ⁸ Soyí feyo me bebenga atoro apasia du, ⁹ Eyi weleme bafaya:dunga n'Abarama dji báraá !bangroango afa ne yi aya dze málá-dze du Djigi ba kushiembe ambeda n' ayara Abarama . ¹⁰ Kak'sa akákáli begena nete tala wuli:gu wuli me kubudu adezu benga atsero akadamba akabewu na wi. ¹¹ Nyo,abatishiri ano ne mi,bagameri eyi pashi dueri;afame gu ko mba ada afiéré wa ngálá basumbuère,alinganyeme na bo djiri katelá dju gu ko.Ko,kubatishiri he sipiritu satu ne wi. ¹² Ko gu ne kengra azako,kubélé,kundúkú bébéngá atsoró na bangá tokpa, afame kuzoko,mbembule mbe na gu wi me adu be bilie. ¹³ Afame Yezu sumbu babua Galilaya he Yorodani ne shi Yowani,bama batishimo azako. ¹⁴ Angroatsi Yowani make faya:Nyo gu du ne zangu amubatishiere,my da nda ne siere ! ¹⁵ Yezu geshi ayako:ayi enzi feyo,Beth dumba ne bengambaya angeligera gu angrome du ne bengamba .Afame ada Yowani kame kawa. ¹⁶ Egu nadinga me ma Yezu batishimu,kuso e mi.Bebiéme,brulé andeme,ekebi sipiritu satu Djigi gbire wu pizo mbe da ne liko. ¹⁷ Bebieme,bungulu atsi so e brulé mbe faya:dze ko dze egire e gu nyenyeme ne ko gbelá,aka duere nakuko.

Chapter 4

¹ Fugo ci spiritusatu shi Yezu te kumanoko na balo, house day ba kpongarako. ² Afia esu Santa wozani nimba bwayi, ne woli nimba bwayi ko,zangu kuko ³ Me kperekangoro du ba kpongbarako , day nesoko ,fanoko ya. ⁴ Tsetse dumu egu Djigi,came dje mala dze ayia ambebirime he kpekte. Yezu fáya bákà ayia: egweni gu kabaliwo,tsetse ba bugulu até so gba Djigi. ⁵ Glise diko na bengagbufo kaliko angara lidema.kofanoko ayia. ⁶ Tsetse dumu egu Djigi buzo eli dema mo shi na faro,bangorogu gbaka ayia kutua mburé atolo bangororo,bame akasioro azaka ambeleko sinzioro na tso te malan. ⁷ Yezu fa ne glise ayia :gbaka abuku ayia:amu kpangara Bekinde ,Djigi zogaro. ⁸ Glise shi ko kuwa na kwa angara belin,ye kako bebenga te akufié ne yelé djugumba kubudu. ⁹ .N'afame kofa ne Yezu ayia wu fuko kune zueme kubudu,zu gu duko dua angbaluko kpongbuluoru,afame kayeleru. ¹⁰ Yezu faneko ayia:bufe -dje,glise!bangaro gu gbaka ayia Amuyeke ke Bekinde Djigi djogoro,mugama kokokatsi. ¹¹ Afame glise ayiko bebieme awo,a mburé atólo da nésokóko dje Yezu ja bagamako. ¹² Djimba de Yezu djiya akabaya jowane,kughimé na galiléya. ¹³ Kuso nazarte,afame juno kwosu kafarnaume,du soko tsika mi mer ,territoire djugu Zubuloni né fetalia. ¹⁴ Bangoro djegu ambeli garama gu de ndjina Izaya yongonda : ¹⁵ Gwemeni djugu Zabuloni né Nafetali a,gu teme enzi ngbéte né mi wule gu gbatu me basombo jordano,ne Galileya djugu gentils. ¹⁶ Gumeni me ata su abilikadi,akabi tsika zikadi,fuawo gwame a te su anga gbatume sukubanda kadienziri. ¹⁷ Eguna djinga me Yezu benda ayongo kpolu Djigi,afame ne galileya,ne dékopolo, ne jerusalema,ne yudeya ba sombwe jordano. ¹⁸ Ufu dukota ta nongo soko ngba wele djugu galileya, kubi ayara bwayi, simu, bakaya Pitro,né Andele dji dieleko, daka ta bewu wiru na wele guko daka tabewu wiru nemi wele,bangoro gu daka du bakanga. ¹⁹ Kufanakaya: Dayi afiéré,nziri bakango éméni. ²⁰ Ke gbaguru ,akayi wiru,bano afiako. ²¹ Babuzo akano tsia denga kadi,kubi ayarana bwayi,Yakobo egu Zebedeyo ne Jowane diéle wuli, akadu agbane baka djé Zébedeyo, ata ze wiru dli egunaka. ²² Kuya aka, afieme atsi nalele aka so agba okayi baka. ²³ Yezu ngbeme a galileya kubudu, kuyika a synagoga, kuyongo benga kpolu djugu Djigi azali, kugu amasiku ne améngombo edu ameni. ²⁴ Liomoko gbewu kubudu Syriria,Afame akasi emeni kubudu atedu nasiku,anga am'asiāsikume, guéme libili, aménya fuya, eméngombo; ku guaka. ²⁵ Ndrè eméni no te fiako, ne Galileya, ne DékoPolo,ne Jerusalem, ne judeya, ba sombwa Jordano.

Chapter 5

¹ Babie nore amani yezu bia belén ,te fime ko suesende .guko amesula me agbiame nesogoko . ² Te fime ko benda

bugulu ne nayekaka amangoro ko faya: ³ Fuku apa gu amani me du ne dedu. ⁴ bangoro burulé ta Djigi gu ayaka! ⁵ Fuku aya gu ameni du ame lunge bangoro akandi lunge te dueka. ⁶ Fuku aya gu ameni me adu ne zuge bangoro anga aka magwaka zuge me nane akufie. ⁷ Fuku du aya gu amenime adu ne zangu bangoro gwaka zangu me gwame adu ne zangu mi ,azenga dungu aka du ne melē. ⁸ Fuku aya ame benga du bango akabi benga du. ⁹ Fuku aya gu ameni me du ne ji du ,bango akabi Djigi !Fuku ayagwa ate da ne zere du,banga aka yaka ayara Djigi. ¹⁰ Fuku aya gu ameni daka fuaka lumge ano ba dungu ,banga burle ta Djigigu ayaka. ¹¹ Fuku aya gu amani me daka ndiaka ne tsereangoro ba dunga, bangoro burule ta Djigi gwaka. ¹² Fuku gu anyi akandiri ne tse tsere amangoro,aka fu limari ze,ne fulé ,ne tseré amangoro kubudu te limari bangoro re .suyi ne mongo yi du ne fuku,bangoro anga giri motume du ne tsikamba a burulé mbegu bame akpungbuhū ayi du adjina mbū ndāko ba limaré. ¹³ Dugu ayie nane aku fie angoro atsi ,de anyimba nya te me ,mbeligame ne ingā? mbeligame aka sukpé na foro aka do ame. ¹⁴ Duyi zikadi dugu ze fieze gboto duaka aku tsika belē amba daka ndamba ; ¹⁵ Kwaze abaka tuwi baka liamba ne suku nyoro,angoro atsi bakak kali nazali,akadizi aya gu amani me kubudu asu abulu dema. ¹⁶ Agiri wi me ku aya meni kubudu bangoro akabi fia tungu de giri, bangoro akayelega ri du azali ta burulé. ¹⁷ Akia makia deze aya da nyo ba andia toli de gu adjina danyo ba ligera gu daka yongo nda. ¹⁸ Ba gu apenyo neyi ne bediangoro ,kuufu dze burulé ne dze fieze achimba ni ade anzuru asti bu abarama de gu tali me daka gba nda. ¹⁹ Gu gweni me awu andi gbā dze atolie ze ,ni yika ayaamani gu atsi angoro me, ni du kita gweni aburulé ta Djigi ,gu gweni me auriyika mba aya amani koufu agba kamba ni du ne tsika gwani aburulé ta Djigi. ²⁰ Ba me gu afanyo ne yi aya asumbu giri bengangoro gu ame agba wulega na falisayo adeyingo me ne ta Djigi. ²¹ Ya dzi gu daka yongo nda na tara kia belambu : adenu wu gwani ;gu gweni de wu gweni nya igame ne rugwa de gwa ame dengba nga. ²² Angoro atsi ,nyo ,fanyo ne yi aya gu gweni me awu du ne tsere du aya gabuni nialigame ne rugua de gu ameade ngbanga gu gweni me du fa ne gabuni aya gbele nia ligame abule ruguni ;te fiamé gu gweni me du ufaya: gbulé maligame akaru guni atsika dukuwi. ²³ Dumu da baganua azwu tukpa Djigi de mu makia mugu na ngoro ne gabu ; ²⁴ Ambedjiya mwano bagama azuure na tukpa de gabu nangoro kali fasende nuazeze angoro ne gabu me da muafu azure na tukpa Djigi. ²⁵ Djiamé amburu akadioro ne basogoro, agu nalele me duyī ayangadji ne ni, ambe na leako nia fuoro aya me defeangoro, fu me defea bugulu na fuoro aya me adugwangoro, afiamé akana kalioro na kamba. ²⁶ Nyayongo no mu banga angoro, adumu su fu akpungbulu amu tume gu yaramala me kwame. ²⁷ Adehi dji nda aka faya akiamu endji lakuba. ²⁸ Mburuayi fanyo nehi aya gu gweni me debi bande ne zangu ni niayima lakuba ne ni te duru. ²⁹ De erioro na benga za du gbira amu, ruaramba mu behu ne dengahu ne mu bangoro angoho dumba ne bengamba kuoro atsi ambe kpi afiamé kuro kubudu ambe gome na duku wi. ³⁰ Ambe du benga zaro du gbira amu, dm̄ba mu behu ne denga kadi nomu; wangba amu ba kworo ambe kpi,afiamé kuoro kubudu akia mbe no na duku wi ³¹ Daka fa ndaliaya, gu gweni me de hayi nadiaru ni funi kolokpi degu ayihame. ³² Mburuayi fanyo nehi aya gu gwenime atene nadiaru, ambe du bangoro tsere kuba, nigwa da me lakuba, afiamé gu gweni me ate ma bande ayihakani ba tsere kuba ni endji kuba. ³³ Ayidji nda kwa akafa na kia ameni aya akia mu de ngbenga ke mu, fu angroro aya Bekinde bangoro gu de mu yongo ndali. ³⁴ Fanyo nehi aya amu gba njikokloro ne wia na brule, bangoro angoho dumba bara sumu de gu Djigi. ³⁵ Amba aku foro, bango dumba bara shindji ko, ambeyi Yeruzaleme, bangoro dumba gbatu de gu tsika Bekinde. ³⁶ De erioro na benga za du gbira amu, ruaramba mu behu ne dengahu ne mu bangoro angoho dumba ne bengamba kuoro atsi ambe kpi afiamé kuro kubudu ambe gome na duku wi. ³⁷ Ambe du benga zaro du gbira amu, dm̄ba mu behu ne denga kadi nomu; wangba amu ba kworo ambe kpi,afiamé kuoro kubudu akia mbe no na duku wi ³⁸ Ayi dji nda akafa ya eri bangoro eri, enzi bangoro enzi, ³⁹ fuawu fanyo neyi aya akia yi ru aya tsere gweni, de gweni bleoro na benga za, biri gwanga na bima ani ble kwa. ⁴⁰ Agweni faya awuza sokoro, gweni ku koti ayi aya gweni. ⁴¹ De gweni fuoro fuya amu endji atsi, endji bwayi. ⁴² Fu aya gu gweni me ate ko, akia mu birme tuku gu gweni me ate ma ebise shioro. ⁴³ Deyi dji nda akafaya; munyeme ne eguna mu ayi basogoro. ⁴⁴ Fuawu fanyo aya ; nyeme ne basogoro, fuaka makpu ,endji bengangoro aya gwame ate sogoro, afiamé tembela aya gwame bendjioro ne tsereangoro. ⁴⁵ Bangoro amu du egu bara du a brule; baku fu wuza naku tsere ameni ne benga ameni, kufaya ama toko naku aya ame dungu ne ame tsereangoro. ⁴⁶ De mu nyeme ne gwame nyeme ne mu, angoho gu ligame aka fuoro. Gwame ba baya paku adakaendji angoro wugua. ⁴⁷ Mburuayi de afimu ayara naro, apagano adakendji ke gu angorome atsi. ⁴⁸ suyi ne bengamba hufu du bari a brule ne benga ko.

Chapter 6

¹ akia yiyika bengaangoro djigiri n'iiri emeni. bango deyilete awu, adeyi mali benga angoro ne shi bere du wa n'azali. ² amu te fue enzuwu aya Djigi, akia mubu nambongo bame. wufu baame fule ndji ā siagoga ne yeleme. du gueni endji awu nietumeme kni.

⁴ Baro gu azal sara guangoro me kubudu ku tumeoro bame. ⁵ deyi te tombelame ne shi Djigi, akia yi ru abalimbisa wu ame fule, wufu ba ame sinagoga dji bangoro iri emeni. fanyo niyi ne bidiangoro, daka teendji ayi, aka tumeme kaaka. ⁶ Dumu fa amu tombola Djigi, gome n'ā dema shioro mu yī ngbadema ne shi Djigi baro, kogufo ate biaroano. ⁷ dumu te tombelame akimu ta toto amangoro wufu ba apagano makia haya ba ndere bungulu gu ba Djigi dji gueni. ⁸ Akia yiendji waaka, bango sara baro guangoro me famu amuko ne shi ko. ⁹ biyi fu ligambame ayi tombelame: Bara du wa azali! alimaro yeleme; ¹⁰ A kienge di goro da; a emeni enji wufu nyememu, fe asende kuwu zo azali. ¹¹ wula mufuara kpekute djigu awuza kubudu. ¹² muayi gara tsetsere amangorome wufu bengē endji n'agabuara. ¹³ mu gamara ang'sara alhoa tsere angoro. Muandji tsetsere amangoro kubudu ne liara. bangoro angō dumu ne kenge, ne fuya, ne yiele fiyi ayi n'awuza

kubudu. A mbe du ko! ¹⁴ Deyayi tsere angoro djigu agabuiiri, bari azali ayi giri ko. ¹⁵ De mbedu dze aya ayiyi tsere angoro dji gu agabuiiri ade biri ayi giri ko. ¹⁶ deyi djire liawu, akiayibo akpungboluiri a emeni sara, wufu ba ame fule bo akpungbolu aka begu haya aemeni sara haya aka guala zangu. ne bidiangoro akayima tumeme. ¹⁷ de mu te diele liawu, efire lioro ne kpandalā, mwaze akpungbuluoro. ¹⁸ badze aya akia gueni sara haya mugue djire liawu. ak'baro atshi sara, koatebioro ano kutumero. ¹⁹ Akia yi kufume ne mosolo dugu faro, dugu de yimba tō gu de midji detsi, ²⁰ Kufuyime ne mosolo brulé dzugu ade yimba, ade midji detsi. ²¹ Bangroango fua du goro mosolo mete, fugu du doro te. ²² Eri gu du jikadi de gu ku, de erioro du ne benga mba, kuoro kubudu mbedu ne jikadi; ²³ Bangoro de erioro du ne tseremba, kuoro kubudu mbe du a bilikadi. Bangoro gu jikadi me dumute dembe du bilikadi, mbe du tsayi ba tika bilikadi. ²⁴ Adu gweni de notre tungu aya a kumu bwayi. Bangoro mu nyeme ne atsi mu sogo gwanga, mu kurume ne atsi mu sogo gwanga, adu yi ba no tungu aya Djigi baratsi ne dzaburu. ²⁵ Bangoro fanyo neyi; akia yi guru ba gu de yi li wula, bangoro kuiri, ango gu deyi bo. Wuza aku fie gu asumbu liahu, ku bwa sumbu budu. ²⁶ Biyi ambie azali; adamba lu, adamba kali gwenzuhu na tukpa; beri gu a brule ba ko fuamba liahu. Asumbuyi amba. ²⁷ Daha gu aduiri, ne guru gundu me de kali anga nishi kadi me na wuza duguru aku fie. ²⁸ Bangoho yi guru ba budu. Aleyi nyamba wufu ba liahu lu ayoro; ade mbe enji tungu, ade mbe alo. ²⁹ Fanyo neyi aya ata Salomona, ade ko bome nda a kumu de gu ko wu atsiaka. ³⁰ De Djigi te wi wule du a yoro, du wula de gbadze aka belu na duku wi, akia yi bome wuya, yi de ame kita alenyamba. ³¹ Akia yi guru, akia yi fayaa; nge li anga wula. Nge nyo angoho, nge bo angoho. ³² Bangoro gu amanzuhu me kubudu, apagano gu ba nyeme te. Beri gwa brule sarako aya dui ne zangu mba. ³³ Tsayi na kpungbulu kubudu kumu ne benga ngbenga de gu Djigi, afiame gu amanzuhu me kubudu mbe fume eyi azali. ³⁴ Akia yi tsome ba edji gba; banga edji gba kibangororu kuwu awuza kubudu du ne guru mbu me.

Chapter 7

¹ Akia mu de ngbanga gueni, bangro ango kugu ga me du mu de ngbanga gabu akade goro ko. ² ko, ku gu ga me dumu pimi gaboro, akapimiaroko. ³ Du mu bélé tsai bebié enzuwu néri eguna nandinga me du kolokpi eriro? ⁴ Dumu fa ne gaboro tsa: da aso nenzuwi eriro, egu nadinga me asomu nogoro kegu? ⁵ Mefule, so no goro enzuwu mbe kendi eriro dumuru teme baso nugu eri gabro. ⁶ Akia mu bewu enzuwu satu aya bra, akia mu bewu goro aliki me aya zumburu, amp̃be na leako mba do ame, afiame amba nebireme mbesifiaro. ⁷ Dumuko, akafuaro; dumutsa, mu bi; fu ngbadema, akande amu. ⁸ Bangro gu gueni me ate ko, akafuni, gua tsa ni bi, gua fu ngbadema akande aya ni. ⁹ Dé gu dufu mālā aya eguni, deni kó kpekute?

¹¹ du mbu du ayi, tsetere emeni wunga, atafu benga enzuwu aya ayararo, nda béra a burulé bakofu benga enzuwu aya gwame ate ko azako. ¹² Kugu aangaro me nyemu me emeni enzi amu, enzi ayaka ko, bangoro dumba toli djugu andjina. ¹³ Gome akita ngbadema. Bangroango ngbadema, tsereangoro wəjje, mbe shi ameni na bera, toto emeni gu nyeme ne goame ame. ¹⁴ Bangroango ngbademe gu du ne kita amba ateshi emeni na gule, ndambu ameni gu saamba. ¹⁵ Ango du nasorokoeri nakwa tsere a ndjina. Bakabo budu wakandolo, akada ne shira, yefu duaka a djege. ¹⁶ Yisaraka ayaka tu guaka atoro tungu me. Duaka beketsie atoro vino edua tsiwi, zangamba atoro figi a nanzara? ¹⁷ Benga wuli bambeshi ke benga atoro, tsere wuli mbeshi ke tsere atoro. ¹⁸ Ba de benga wili shi tsere atoro, kuwufu bade tsere wuli shi benga atoro. ¹⁹ Gu wuli me azu benga atoro dumba akadamba, akabawu na wi. ²⁰ Yi sara mba kəte atoromba. ²¹ Toto emeni atefa nenyō aya: Bekinde, Bekinde! Bakagome tá Djigi, ke gu gwenime did benga du Bere na kuni du azali. ²² Toto ameni ate fa ne nyo aya nenga egu wuza me: Bekinde, bekine, adengo yongo bangangro nda te limaro? Adenge ne a glise nda te limaro? A fiamé adenga enzi ayelé angro te limaro. ²³ Afiamé afa nakaya nəjimbə: adasarari nda, buyi na shi sokəre, hi ata nzi ama tsetserangro nda. ²⁴ Mbugu dumba aya, gweni kubudu dji dze bugulu edze yengo nyo ni kali na tungu, ni le wu gu gweni me du nasorokəri ate dua guni déma me aku mālā. ²⁵ Má toko; má matro da, we yá mbe ngbangbala deme mba: ade mbe shi, bango duakamba nda aku mālā. ²⁶ Gu gweni me ate dji dze bugulu edze yongonyo adenimamba na tungu, welinime he gu gweni me asarangro ate dua guni dema mba aku bume. ²⁷ Má toko, má matro da, wie ya mbe gbangbala dema mba: mbe bewu dema mba ne fuasende, mbegbeu a tséré ndenge. ²⁸ Afiamé Yezu nyesi gu pesulu me, ndremeni mbe fu duaka be gu bugulu me; ²⁹ Begu dukota yika wu kumu, amba wa ba gba wulega.

Chapter 8

¹ Yesu deku gbiré babua aku beten, ndere ameni akono afiako. ² Fuawu gueni atsi atedji me chiku weza dà ne sokoko, kushi nengbeluko ne kpungbuluko fu kufaneko aya: Bayika angoro, dumunyeme, tezundu kuere. ³ Yesu dungu zako, kudefuko afiame kufaya: "nyo-nyo me akuorozi! nokrombagu kuime kukozi negu chiku weza me. ⁴ Afiamé Yesu fa nokoya" djiere ne bangamba: akiamo yongo gu angorome ne gueni atsi te. Fu beme, no mwayikame aya kpuke djigu Djigi nufu dú kuoro nete, afiamé mufu gemuawu nufu yongo mutalu nete djegu Mise, bangoro ayika aya emeni kubudu aya mwagu. ⁵ Egu naleme de Yesu tageme tendali negu gbotome dji Kaparanauma, kapitene atsi djigu Roma kuda ne sokoko, kufa noko aya aku gamisiuru. ⁶ kufa aya "Bayika, gère mutungume gu atela ano adema, kuko wangule afiamé kukochiano wuya. ⁷ Yesu fanoko aya: Ano fiyo baguako. ⁸ Bekinde, dunyo zende gueni aligambame amugome nagere damame: aligambame amuyongo kebugulu atsi agere mutungume gu. ⁹ Mbegu bame, bangorore dunyo nasende suku gère abekindeme, fu dunyo ne abakpawi suku gere mutalome; fu dafa ne atsi aya: mwanó; Nino; dafaya dá! afiamé nidá; fu aya gère me tungu me: enjidé. ¹⁰ Afiamé fu de Yesu djiguangoro, télé kuko, afiamé kufanegu amenime atonó afiako aya: Fanyo neyi aya ne bangamba, ambedu chi à Istraële adanyo babie nyeme ndali adje ndengeme eyi. ¹¹ Ayongo neyi ano,

ameni gbāla àdà babwazo bawuza sóte nefu bawaze chute, akosu aku liakume katsi ne Abarama, Isaka afiame ne Yakobo, zo azali abulu yaso djiguko. ¹² Mb'gu beme gu ayarame ligambame akuduzó abrulé akabewu aka nedjigi abilikadi, zo kekwe afiame nalia andi. ¹³ Afiame Yesu fa ne kapiteni aya: mwaga nete chioro: angoro enjime âme nefu dú goro nyememe nete. Afiame kegu nadingame metungu kogo. ¹⁴ Yesu kune afiame madame djigu Petelo, zo kobi negbie djigu Petelo nelafuasende afiame kune gbi wuya ne malaria. ¹⁵ Yesu kefuné, kufu gbiku mbenya; nebusende, banoatungu. ¹⁶ Ne fuele, akayi ne me achiku nechí Yesu akuguaka, afiame akuné tsére atolo nachi tukuaka ne fuyako, afiame kogu ameachiku kebudu. ¹⁷ Deku enji awu bangoro aya akpulu njina Isaya ligame nufu dukuyongo netenda aya: dukumali gara achikume afiame kuchi gara ameachiku kebudu. ¹⁸ Yesu kubi ndere ameni sokokò, kufaya ligambame akachi ne sende beli djigu me etima. ¹⁹ Me Bayika atsi djigu mutala, kufa nechí Yesu, afiame kufa noko aya: Bayika, anyano afiario kobudu amwanote. ²⁰ Yesu gechi ayako kufaya: Abra wulé duamba ne guamba dukume, afiame embié abrulé ambadu ne guamba baralame; beme egu gueni aduko ne bara akukali likote balame. ²¹ Guanga guenime atédù mesula, kufa noko aya: Bekinde, guère yangedje ano ana kpali bere afiame aluko. ²² Mbegu bame Yesu fanoko aya: dà afiere, afiame ayi ame bando ak'lu guaka abandome. ²³ Yesu bia na gba, afiame guko ame sulame biafiako. ²⁴ Afiame mubi, ndre wie du aku gbudulu mbe gbengala gba uya. Egu naleleme ko, kuduala. ²⁵ Egbele du guko agbiame nesokoko be befiako, bafaya: Bekinde, guara, ngada bakpiame! ²⁶ Kufanaka aya: yigunduangono, duiy bango ne kita nyeme? fubame kubu sende, kugbali te kù wie ne gbudulu, afiame kadji tsing'me ²⁷ Guakuyime ngbaka zere: danegu dedze kuyi dje, akayongo awu, de wie ne gbudulu djikoano? ²⁸ Fu dako te edji wiele, egu farome djigu Abagadala, tsere emeni bwayi so elifaro, akada ne kpungbuluko. Aka tumbuka ade mbedugu de gweni sumbufu. ²⁹ Bi, aka lume te tangba: egu djigi ango gudu akadiara ne mu? mwada nane bafuara tsére angoro akpungbulu naya nalele? ³⁰ Ambe du nadengamba naka de ndre azumburu réalité. ³¹ gu tre atolome fa ne Yesu aya de konyeme eunera: tuara ne bulu azumburu. ³² Kufanaka aya: yiano! amba so, ambano ba goame ne bulu azumburu afiame mubi gu like anya kubudu busende ambalo ba chia ne gbudulu, fu amba kpi kubudu. ³³ Guemenime ataliwa amba akalo, akano ne bulu gbatu bayonga gu kubudu etenzime afiame ne gu kubudu atenzi tsére atolo. ³⁴ Mbegu bame emeni kubudu ebulu gbatu kushime ba fuame te Yesu; fu, fu biakako te akafanokoaya akubu nashi a guère gbatume.

Chapter 9

¹ Yesu, mbadji duku bia nagba, kuwu ne sendebili te fiamé kuno na gbatu ² tefiamé mu biagu, aka da ne me gbu tsara ate la engue. Yesu, be bie guaka nyeme me, ku fa ne me gbu tsara aya : du na soroko du igere akayi goro tsere angrome. ³ Bameawu, guame agba wulegamba eduaka fa na kuere aya : dze kuyidze gua ginga. ⁴ Tefiamé Yesu, ku sara makiaka, kufaya : lembe tsayi yi du ne gu tsere makiamé te duiri? ⁵ Bango angogu kpekela ba fameaya akayi goro tsere angrome tsetse bafaya : tsagame, mu, tefiamé mu no ? ⁶ Fuagu, bafa ne dzeaya eyi sara ne djeaya Igu gueni gu ne fuya aku dje fiedze ne fuya bayia tsereangro : tsagame mu, Yesu yongo ne me gbu tsara awu, magoro ngueme tefiamé mu ga nateshioro. ⁷ Tefiamé ku busende kuga nateshiko. ⁸ Mbadji de ndre emeni ebi awu gundu kuaka, tefiamé aka tambua Djigi afu tenga dze fuyadze aya emeni nane akufie. ⁹ Babwazo aka no ne denga kadi, Yesu bi kuyi atsi ate su fu baka tume pako te de limako dji Matayo. Kufanokoaya : Da te fiere. Dze kuyidze busende kuno te fiako. ¹⁰ Ufu de Yesu du a dema soko liakume, mubiagu, toto ame etume pako name tsere ga aka da aka ne su soko liakume atsi noko tefiamé nagbeale. ¹¹ Mbadji de a Farisayo biawu, aka fa ne guko agbeale me aya : lembe tsayi giri bayika me li katsi ne ame ambaya pako tefiamé ne ame tsere ga ? ¹² Mbadji de Yesu dji, kufuya : adjimba guemeni me du nasoroko ku ba nyeme ne me afua wuli angro atsi ke ameashiku. ¹³ Noyi, ya makia gu bugulu me ate fanoaya : nyenyeme ne benga ebulu adembe dji agemue awun, bango ada danda baya ame dungu. angro atsi tsere emeni. ¹⁴ Mbe ruayi agbele djigu Yowane aka da ne soko Yesu, tefiamé aka faya : Ango gu nga, na Farisayo bangayi aliawun ambe da bagoro agbele mbe adakayi aliawun ? ¹⁵ Yesu biri ayaka : awukpe gu guenie ma bande aka ligame ba sue ne lunge egu naleleme duni ke shiaka ? Gu wuzame ate na dua de ma bande na bua nashi eduaka, mbe rufuagu akayi lia. ¹⁶ Adu gueni atsi ba gbungu abe budu ne kia budu ; bango mbe gbi gu budu me tefiamé mbe shire mbe. ¹⁷ Ada ka ka abe buda ko na kia mbusu ; ambe na leako, buda nali mbusu, buda sukpe tefiamé mbusu yimba ; angro atsi ba kakali abe buda ke nabe mbusu tefiamé buda ne mbusu mbe lideme. ¹⁸ Yezu busende, ne guko amatapande me. ¹⁹ Yezu bu sende kuno baratsi ne guko ayara sulame . ²⁰ Yibande atsi de kule ta ga tuku ne gala bihezali mbeyuru bwayi ne da edji ko ,ne ku budu de guko afiame, ²¹ ne fa te duru, dembeligame akafu budu tuku ko. ²² Yezu birme ku bine kufa nene aya, yibande asoroko du de goro agwuoro. ²³ Afiame Yezu gome ne shi kumu atsi kubi ndre ameni akabu nambongo . ²⁴ Afiame akodo gbele ku fanak'aya ,sayi na Djigi gu ibande me akpene negu bala afiame akamuko . ²⁵ Afiame ameni so n'edjigi yezu kugome koku za hibende fu hibende busende. ²⁶ Tangba uwa te kubudu babua zoyezu . ²⁷ Afiame ame fetsiri buai akoma afia yezu aka tangbaka,bi lungara egu Davidi . ²⁸ Gu nalele me d'aka adema ,ame fetsieri akada ne soko ko kufa n'aka aya fayi aya nyogu d'enja?hee kumu akoyongo awu . ²⁹ Afiame koku heriaka kufa n'aka aya ambenjime ufu du giri nyeme me . ³⁰ Ariaka kuruwame ,yezu fa n'aka aya ne fuyamba akatesaramé akia gueni sara. ³¹ Afiame kufu so akate akabanda tangba abulu gbato kubudu ³² Fu daka ta note akayi ne me gbezie atsi chi yezu adukuata bugulu . ³³ kuneamba kuta bugulu ,afiame gundu kuaka fu akafaya,fule dje angoro adjie aligambame abinga nene israel. ³⁴ Fu afarusi faya ke kumu aglise zu bane . ³⁵ Yezu kusumbu agbato na njukuda te kubudu kuta kpulu Djigi atsika dema synagoga bayongo banga angoro djigu bulele fu kogu ame achiku ne angunde ameni . ³⁶ Gabie ameni gbalan

duaka chi linge bangoro akawuaka wa nya djigu adu ne gueni ateliwa aka .³⁷ Kufa na yara sula aya yoro walua ,fuawu ametungu chieme .³⁸ Kpalieme ne chi tsikamba akutu ameni n'ayoro djiguko.

Chapter 10

¹¹ Tsayi asaræyi adjia ne bəngamba aya amba angoro kpekuté dátá pe niyi? Duyi n'asorkæri Bangor fueke djigu a Farizayo n'asadusayo. ¹² D'ákásará haya ambá angoro kpekuté dukutapeano, atika dumba ano nd'angoro tsère biéli djigu Afarizayo n'Asaduseyo. ² Gudze de lima agbeale biezali mbeyuru bwayi : guko na kpungbulu, Simona dakayako Petro, tefiame Andrea dji egunako ; Yakobo, igu Zebedeyo ne Yowane, dji egunako. ³ Filipino, tefiame Bartolomaya ; Toma, tefiame Matayo, ate dji me agba wulega ; Yakobo, igu Alafayo, ne Tadayo ; ⁴ Simona me kanana tefiame Yuda Kariota, kogu ate baya Yesu. ⁵ Awu gu du lima agbeale biezali mbeyuru bwayi de Yesu tuaka tefia afuako aka dze mutaluedze ; akeyigome shia dukpeni, tefiame aki yi gome na gu gbatume djiguasamariya ; ⁶ Noyi ke shi gua kandolo me ana bere nda dji ayara Israela. ⁷ Noyi, ya ta weye, tefiame yi yongo : zogo djigu Djigi mba feta. ⁸ Guyi ameashiku, yibifi emeni abando, yi zundu ame tsifi, yi ne tsetsere atolo. Fuakeri ne wia, gemuyi ke ne wia. ⁹ Ekeyi ma tale, ambe dji ngbika ambedji tamala ne giri wieme ; ¹⁰ Ambe dji mafuku djigu noa, akeyima aneka budu bwayi djigu nganze, ambedji kpasukpasu, ambedji ngbenge, bango ligambame a metungu li guni liawu me. ¹¹ Eguama gbatume, tsetse guameateme deyi na goame name, yitsa ne djeya eyi sara ane gu gueniegue de malieri, tefiame yi su ka teshini ba dafu deyi sumbu te. ¹² Deyi da ba goame nademe, yiefi mete ; ¹³ tefiame, de tembe ligame neyi, giri kpamandome su akume ; angro atsi aliga te mbame neyi, giri kpa mandome birime kene shiri. ¹⁴ Dembe dji akpenekeri, tefiame adjika kpuluri, soyi egu te me ambe dji egu gbatume tefiame yi deli mbule gu du akpashindieri. ¹⁵ Ayongo neyiano ne bidingoro : awuza adeangbenga, gu fieme djigu Sodomone ne Gomora, gumba ngbengamba du ne kitamba basumbua gu gbatume djigu soyi ame. ¹⁶ Duyiagu nyeatuiiri wa kandolo nedu a bidieke. duyini nasorokeri wu nasamba, yidu nasende wu Pizo. ¹⁷ Duyi na sokoeri bangoro emeni ; bango aka fuereri na ngbenga, tefiame aka teri ne dulia aguaka Sina Goga me ; ¹⁸ Aka no neyi bangoro, ne kpungbulu gbogolo a kenge tefiame ne kpungbulu a kumu bangoro ata weye ayaka te fiame na mete. ¹⁹ angro atsi fuaka fuiri te, akeyi ma ereri ne dzeaya yi fa sayi ambe dji guangroe deyi na yongoa ; gu deyi na yongoa, aka fuiri kegu nalele me ; ²⁰ Bango adjimbeyi ate na ta bulu, djimba mbure atolo djigu Bere de na ta bugulu eri. ²¹ Eguna' gweni bayan, eguni,bawuli baya eguni,ayara gbali-tu-ku ameka,ayara wua neka. ²² Emeni sogori Bangoro limere ,Du muku duro mobi gule. ²³ Daka sogori há gboto atsi,mwalo nanga gbotú me,Nye yongo bidingoro nomu amu nyesi israël egu Kwi dà. ²⁴ Hà dé mé sula sumbu Kate kishi,há dé bidjá Zumba.Mba ligame ne me sula bambwamé hu katekisi djuguni ,didjá kuwu katekisi ²⁵ Daka yá kumu há dema Djigi toko mbélè tsayi begweme dù há dé má Djugu à Djigi. ²⁶ Akiahi gundu,gú háka yongo ha kekere-batwá,zengamba né yulá, mbe so ne wuza ata -gu yongoko nétá aka yongo na tà ²⁷ Ha mus gundu -gu awo kworo, angàro again dual lèngà dù. ²⁸ Gundu -gu de wu kworo ne langà-duoro bewu nà duku-wi. ²⁹ Amubayá embie bwayi bá-ngbika atsi ,bame badembe shi na foro alhinga Djigi -angoromba. ³⁰ Zavala milioro,tenga kò kubudu. Amugundo angoro: ³¹ Akiahi gundo gbayi ngbayi gbalan ba sombu mbie ³² Mbu gu -bome ,gu gweni me Shango angororà kpongolù ameni. ³³ Ngo dje égu Djigi ayongo angoroni ké kpongolù béré dwa-zali, fo gu, gu asogore eri emeni asogoni ok eri bare dù azali. ³⁴ Eyi fáya dunyo bà fuéri bégá-du fe akú-fórò,adanya bégá-du fe -akú fòrò,adanya bafuéri bégá -du angoro -atsi canyon né menzém. ³⁵ Mbogu -bame danyo ba kpaleka eméni né bákà,ayabande né bákà akadi má bande né ná Kai. ³⁶ Fuawo Kwi dù ne basogon ni hú dema. ³⁷ Gu - gweni me nyeme na beni zengamba basombwere a ligani-me he NGO,ambedji gu nyémè ne eguni dze ekwi zengamba ebende basumbwere aliganime he NGO dze egu Djigi. ³⁸ Gu - gweni me asi guni kpata -wuli,day fiere ali-gani-me. ³⁹ Gu-gweni-me ánda gule ni zenga mba, ambedji gu zenga gule bangorérè hi gule. ⁴⁰ Gu-gweni-me á kpanére,nya kpene gu atétwere. ⁴¹ Gu-gweni-me akpane nzina si ni nzi,bi -bangangoro gu -akpne bégá -gweni sink wo bégá -gweni. ⁴² Gu gweni -me re the mboso mi ngba ayarare atsi, bangoro -gu dunk me sula nya, pe neyi bidingoro ni -bi bengangoro.

Chapter 11

¹ Gu nadinga me de Yezu nyesi afua toli aya amatapande deguko, badze akada bayika kpolo Djigi te ama gbatu gu teme. ² Yowani dji zo akamba weye dze bengabenga amangrome de Kristu tendji, uhufu de guko amatapandeme tefiko ; ³ Mugu du gugwenime dumba eni da, zengamba anga gwenime gwateda. ²⁰ Tefiame kubenda aza ameni te gwaka tsereangorome agu ama gbatu me dukuta ndji alike yeleangoro, bangoro angoho ade ameni sara Djigi zo nda. ²¹ Lungeoro, Korazini,lungeoro Bethesayida. Bangoro angoho, de gwama yeleangoro me atendjime adwiri ndjime nda Tire ne Sido ko, kak'sa ambeshime demeni ba biri dwaka, namalia kuni ne to. ²² Mbugu bame nyogwa fa nehi ; Wuza ngbenga , ebi Tire ne Sido ne sha eri lunge ba sumbwiri. ⁷ Dumba dakasumbu, Yezu benda fa na ameni, angoro Yowani; Hingagu de yino bebie abalo; Gbaka yiba ne wie. ⁸ Angoro atsi, dana gu dehino bebie. Kuyi awi atambwa budu. Bigwame ba bo bengaba budu bakasu ta kumu. ⁹ Danagu dehino babieme, Ndjina Dumba ko ,mbugu penyo nehi bidi basumbwa Ndjini. ¹⁰ Mbugu bame dumba gu gwenime gbaka angoroni; mbedze, tunyokpoloere amu, badze nangendji amu. ¹¹ Nyogwa pe bidingoro nehi, ne du gwame zume ne bande, adaka bie anga gwenime nda gwa sumbu Yowani Mobatishi. Mbugu, du shakita gweni te Djigi ba sumbwa ko. ¹² Babenda nadinga Yowani bada feyo te Djigi ayima kpakala mbedikeme kaya me fuya. ¹³ Mbugu bame Andjina ne akia bakumba te ayima yongoa nda bada te Yowani. ¹⁴ Tefiame, demu sara djitu dumba ko de Ndjina Eliya ambudu akuda. ¹⁵ G u gweni me du ne tu ani dji. ¹⁶ Debi se dze ameni adze hu dana. Lemba hu ayara asu ayaso akata bugulu ne agabuaka. ¹⁷ Angeta bu nambungu adehi nyeme na doa gbiele; deng digbia tembela adehi tembelame ne nga

baratsi.¹⁸ Mbugu bame Yowani ada, adeku tali adeku ta nyo mburuayi ameni faya; Du ko ne glise.¹⁹ Egu Bekinde ada, ateliano, kunyo; tefiame akafaya; duko me liahu, me nyoa buda, duko atsi ame tsere ga. Angoro katsi ketungu kpa yika guko ndre bieli me.²⁰ Tefiame kubenda aza ameni te gwaka tsereangorome agu ama gbatu me dukuta ndji alike yeangoro, bangoro angoho ade ameni sara Djigi zo nda.²¹ Lungeoro, Korazini, lungeoro Bethesayida. Bangoro angoho, de gwama yeangoro me atendjime adwiri ndjime nda Tire ne Sido ko, kak'sa ambeshime demeni ba biri dwaka, namalia kuni ne to.²² Mbugu bame nyogwa fa nehi; Wuza ngbenga, ebi Tire ne Sido ne sha eri lunge ba sumbwiri.²³ Nemu ko Kafarnahume, mu bia nenga na brulea. Abahuwu mugbire nenga bada te wuza abando,²⁴ Mbugu bame gwamayeangoro me atenjime nda akadira mbenjieme ebulu Sodoma, mbebirime kwadze wula. Mbugu bame fanyo nehi aya; Wuza adea ngbenga, Sodoma bime nenga neheri lunge ba sumbworo.²⁵ Nagu ndinga nda, Yezu ma bugulu kufaya; Nya yeoro Bekinde, dumu zo a Brule mu du nane asende. Negwamangorome dumu nda aya bakumba ne ame bieli fu kuyika kaya ayara.²⁶ Dumbako baba, nya yeoro bagule nya lenya dworo na djimba ahu.²⁷ De bahere fuere amanzuhu kubudu, afiame adu gweni asara wuli, adumba baba, adu gweni sara baba adumb wuli, dumba gu gweni me de wuli fano ahu tsaga.²⁸ Dehi ne shiere; guhime anyesi fuyari; guhi me du nashau, nashima afweri wua.²⁹ Mahi gere shau me na shima hidji gere motindo me; bangoro ang, duere gu ne dedu; anyenyeme nasoro ko angoro; te fiame hibi bara wua bagiri amalenge du me.³⁰ bangoro ang gere shau me gu ne dedu; adembe ngule ko.

Chapter 12

¹ Agu na djinga me de Yezu ta tshi yoro ngonda a layinga, ayara sula dji gu ko du ne zangu akabenda awuan talana henzuwum ba lia me. ² Aphaliseyo biaka, fa n'aka aya gu angoro daka enziano adumba ne dje aya a mbe nzime la yinga. ³ Yezu fa na ka aya ada ka tenga gu ndenge me Dawidi agu nalele me duko du ne zangu ame ko du ko ne koa ka ta kuaka. ⁴ Aka gume na dema Djigi aka banda a lia kpekute dji gu a de de ne dje aya aka lia layinga a gwua ka nelele me de mbe du ne dje aya gu gwe emenime a tu du noko du ba lia gu kpekute me kuru ba me kaya gua ameni me a ba no tungu Djigi. ⁵ Ade hum tenga a sindiri te aya layinga wuza a yeulu Djigi da me tu ngu Djigi a da ka ta te ndi tsere angoro a dema Djigi layinga a da ka kuaka. ⁶ Yongonyo ne humaya de tsika enduhum du ba sumbwua dema Djigi. ⁷ Yezu fa n'aka aya asara ka aya, du benga henzuwum du dumba ba fwu ame bidjangoro ne banga du ne dje aya ame tungu Djigi dje guri a te kue ameni na ku gwa bediangorome. ⁸ Nyo dje egu Djigi dunyo mulakisi layinga. ⁹ Afia layinga Yezu gome na gu dema me yaka mba aya sinagoga. ¹⁰ A fiame ku bi gu kuyi me de zaku du n'akumba ku efi Yezu dumba du ne dje aya da ka ku gu guenime adu ne atsiku layinga, a blambu aya da ka ta lipo aka kuko. ¹¹ Afame Ko fa na ka aya nguere da gu du nyeme ne dje aya guru bena ke atsi shi na duku layinga a de gueni mba so ne mba ba gu dumba layinga. ¹² A blambu aya sumbu gueni bena, du mba aya a nga e ndji bengaro layinga. ¹³ Ko fa ne kuyi ka zaro ko dji afame ku da ne ejimba. ¹⁴ A falisayo so ne djigi ba djeme ne dje aya e re wuhum ko. ¹⁵ Yezu so no ne denga kadji, kaka ameni no afiako ko gwe ame atsiku. ¹⁶ Fa n'aka na sorokomba aya akiaka yongo ne gueni. ¹⁷ Ko faya du mba dje aya guangorome ate yongome nda ngwa ndjina Isaya a mbe endjime. ¹⁸ Ko fa aya bi gere me tungu me a lo nyo ko, gere gueni me anyenyeme ne ko, na kuko kalinyo gere makiamde de duere ngba n'akuko, akali sipiritu na kuko, ko yongo dunga angoro na ma te ku budu. ¹⁹ A da ko sara ko a de kua tangba ko, a de gueni dji kpuluko a nengadji. ²⁰ A do ku auhum enzuhum a da ka dji kpulu nambungu ne ndji, ba da agu nalele me de benga ngwanga da ne nga. ²¹ Ama te gu nenga ba guko lima me. ²² A fia me aka da ne gu gueni adu m'eglise me fetieri ne gu ada ta bugulu, ko gueka ba dje aya ame fetieri bi kwa ne gwe emeni ada ta bugulu aka ta bugulu. ²³ Kaka ameni du ne beule aka faya dje ki dje duko egu Dawidi? ²⁴ Da ma faliseyo dji gu bugulu me aka faya dje ke dje ne eglise te lima tsika me glise aya ka ko aya belezebulu. ²⁵ Yufu de Yezu sara gwaka makia me, ku fa n'aka aya ate du nenga ne kpalekame a duaka, mburuayi ne nga a gwatu kpi ne nga, a kadjaka. ²⁶ De eglise te neme akadjaka, da ka te kpalekame a kadjaka mbe du sai ta Djigi. ²⁷ Ko fa aya de hum te ne eglise te lima gu tsika me eglise, ayara reri aka ne aka te lima da? Mberuayi kaka adu eduaka giri ame ade ngbanga. ²⁸ De mbe du ke sipiritu dji gu Djigi de nyo ba ne eglise, ta burule tshi Djigi da ne nga ne tshiri. ²⁹ Tsetse dembele tsai gweni no bagwame na dema ta ngla gweni babwa gweni zugeme, egunaleleme abomoni nza ngla gwenize abomoni akpungbulu? Mbugu fuogu muda bagbwa gune demani. ³⁰ Gu gwenime adu chere dzini bazogore, tefiame gu gweni adenge nongoneni ngu bayika. ³¹ Gu gueni me d'endji tsereangoro, nikpalime ne shi Djigi, kuayi guni tsereangoro me. Gude kame n'adja sipiritu satu b'akayi guni tsereangoro me. Gu gueni me de ndeka gabuni, nikpalime ne shi ko, kudjini dji. gu gueni me d'endji tsereangoro ne sipiritu satu, bade ku djini nenga ambeduko. ³² benga wuli bambezu k'benga atsoro wuli, tsere wuli zu k'tsere atsoro ko. Baka sara wuli te atsoro mba. ³³ Yi di see pamonde, angogu deyi lendji bame ano? wufu adeyiendji benga angoro ambedji wufu aagba duiiri, angogu du kpuluri ngba bame? ³⁴ benga gueni ma ke benga angoro ba benga gæni. Tsere gueni ma k'tsere enzuwu ba tsere gæni. ³⁵ ayingo niyi ano n'adungumba a wuza ade ngbenga, akade ngbenga emeni kuwufu de ga gueni atshi-atshi du ndali. ³⁶ k'ba kpulu gueni ngbengani ngba. k'ba kpuluni ko akade ngbenga ne tsere mba. ³⁷ Mberuayi, atshi edu abagba wulega ne afarusayo ya yezu fa ne ko haya: nga nyeme fiyi emwendji eyele ngoro atshi niriara ang bi. ³⁸ Ko fa ne ko haya: Yi ame gbalia, yi fudiere ano bango? afiagu ate ndji Yona nda? enugué kuwa eyitsa ano endji? ³⁹ wufu de Yona la nda wuza bati ne wiyolu bati ne bulu tshika nza, koo gu ala n'a bando, nyo dji egu gueni. ⁴⁰ Ame Ninive, akaru bade ngbenga dzamefie dze wula. bango aduaka ne tsereangoro fu dakadji kpulu Yona nda. Ayi fanyo niyi haya, gueni gufe sumbu Yona. ⁴¹ A wuza adengbanga, mokoto bands atshi djigu degu, nura bade ngbenga dze emeni edze wula, nekuaka baango d'nyi dengawu bada badjia bugulu Salomo. Tango niyi haya: guewa gufe sumbu Solome. ⁴² Fu de kibili so te bulu kwui atshi, mbeno n'a

gu akadi me du aswā te b'atsa barawua ad'mbebi. ⁴⁴ Afame mbe fā haya, gungba ebirime gbaguru nā here dema, so deyi te. mbe danmbe bi me sense mba, nā gberamba, ne kira teme. ⁴⁵ mbe no kuwa mbæ má a tsetseramba biyiātshi mbe yurubwayi ambada nā ko. kuwa ba sumbwa gu atedu n'akpungulu Fū du Yezu t'ata bugulu n'emeni, aka fā neko haya naro gwwe djigi nayaro ate fā ano aka ta bugulu ne mu. ⁴⁷ anga guani me atshi da fā neko haya naro gu wa djigi nayara naro ate tsaro ano. ⁴⁸ Afia me Yezu fā naka haya: Nere n'ayara nere gedji ke dzame du fē. ⁴⁹ Afame kuwa Yezu ka zako li ame sula dji guko kufa naka haya: Nyali zere liiri, edunderi, yi gu du abaraka. ⁵⁰ Ayi, gu gueni kubudu de fua yēle aya Bekinde bbare du wa burule, ni gu du nere ne Egunere.

Chapter 13

¹ Kagu uza me, Yesu so adema, kono kuaru te ngba wiele. ² Ndre amani mogome ne sokoko, kowū n'agba, te fiamme kosu. ndre eni kubudu akarū te ngba mi. ³ Kūta bŭgŭlū nako a mosaka aka toto amangoro, tefiamme kufaya: ⁴ Me alu liāō atsi so ba lue liaō. okūūfū akū te lu, se dze liaō atsi si ari nyanzedzi; ambie da, te fiamme amba nali: ⁵ Anga si kuwa a malā, fū angba de faro du te gbalā: Mbe so ke n'akra, bangoro ade mbe bi faro n'agboko mba; ⁶ Angoro atsi, mbadji de uza so, mbe zoko mba te fiamme mbe ka, bagu ade mbe du ne talā. ⁷ Anga si kuwa adu tsiwi ;tsiwi lū. te fiamme mbe bomba. ⁸ Anga si kuwa n'a banga faro: mbe zū atoro, kama atsi, biyezali mbe so atsi, anga biyezali baati. ⁹ Gu gueni me du ne tu badziatu amidzi. ¹⁰ Amesula akiame, te fiamme aka fanoko aya: Lemba tsai moyengo amangro n'aka kese mosaku ? ¹¹ Yesu fan'aka aya: Dumba bagu daka fuiri asara angoro nda dzi gu te abulu lé, dzigu angba d'aka fūaka nda. ¹² Bangoro akafū anzū k'aya gu gueni me adu n'anzū, te fiamme ni da te ne ndre mba, angoro atsi gu gueni me adu te aka ma kegu adu ni te. ¹³ Mbe gu bame d'anyongo amangoro n'aka k'amosakū, mbedzi d'aka te teberea adaka bi, te fiamme d'aka te dzi adaka sara. ¹⁴ Te fiamme bangro aka gū ligra kpūlū ndjina Yisaya: Nyi dzi ne twiri, te fiamme adenyi sara; nyi bi n'eriri, adenyi abi ne bengamba. ¹⁵ Bangoro lengedu dze eniedze mba da ne du angbadesara angro; aka kali etuere n'asorokomba, te fiamme akafi erere, Ambe n'aleako aka na bi ne areaka, aka n'adzi ne tueaka, aka nasara te lenge dueka, Aka na biri duere, te fiamme anya atsi guaka. ¹⁶ Angro atsi eriri gu ne fūkū, bagu de mbe de mbe besuano, te fiamme bangoro gu dembe dzi ano ! ¹⁷ Danyongo nenyi ano ne bidiangro, toto andjina ne bango eni daka du ne zangu abie gu denyi bi ano, angoro atsi adaka bi, akadzigu denyi dzi ano adaka dzi. ¹⁸ Bangorori agu, wadzinyi ligu mosakū me dzi gū alu liaō. ¹⁹ De gueni te dzia bŭgŭlū ta djigi adeniasara, monyi da na magu d'aka lu te lenge du ni: gu gueni gū dzi gu ate ma se liaō ari yangidji. ²⁰ Gu gueni me ate ma se liaō a malā, dzi mba gu gueni me ate dzi bŭgŭlū ni ma ko n'ato ne fūkū; ²¹ Angro atsi adumba ne talā mba, asarakomba, te fiamme, de mbedzi kpangara atsi angamba sogo bangoro likpūlū, ni aligame basia bar'atsi. ²² Gu gueni mbe ate ma atoro adu, dzi mba gu gueni me ate dzi likpūlū, angro atsi toto zangu amangro du adze fie dze ne ne nyie djigu zagé mblame te dze likpūlū adze, mekome ne loūa beme ambe gū. ²³ Gu gueni mbe atema seliaō ambanga foro, dzimba gu gueni me ate dji likpūlū te fiamme ni sara talā mba; ni zū atsro atsi fū kama atsi, guenga biyezali mbe soa atsi, kanga biyezali baati. ²⁴ Kū sogima anga musakū me ayaka kuwa, kufaya: Zogo dzigū brulé lembe ugu kuye me ate lu benga seliaō nda agū kosime. ²⁵ Angro atsi, agu nalele me d'eni tela, basogoko da, n'alu tsere yoro adu ngano, te fiamme kono. ²⁶ Mbadji de mbe lū te fiamme mbe zū, tsere yoro soko. ²⁷ Ametungu Djigi meteda n'afa ne ko aya: Bekinde, ademolu benga se nyaō nda angoro sime ? yie gu yi tsere yoro te ? ²⁸ Ko alenyamba aya ka: basogore gu lete awo te fiamme ametugu fa ne ko aya mo anyeme ange nonga wō n'asia ? ²⁹ Ambe dzi awo, kuyongo awo, ambe n'aleko denyi tewao tsere yoro, nyi na wó ngano ko. ³⁰ Ayini amba amba lukati bada te nalele abiro mba, te fiamme, analele abiorombe, afa ne ame abioromba aya: wonyi ketsere yoro akpūngbūlū nyi bobo bangoro azogomba, agro atsi nyi dungula nganu nyi na ka na gere tokpa me. ³¹ Yezu de egu Djigi da ba pe adzi bugulu na me apefiako :Burule ta djigi welimbame ne atsoro wuli ama gweni nino ba lue meagu ni yoro me. ³² Dumba keta se liau ,ba sumbwa keta se liau kubudu angoro atsi ,agu na lele me amba lu mba sumbua liau kubudu basumbua anga ma uline deze aya ambie da ba sue te bembe . ³³ Kopeze adji buguaze naka :burule ta Djigi welimba me ne kpaku ama bande nikali weli na me bada fu akpaku fukete kubudu. ³⁴ Yesu yingo dje buguluaze ne dre eni, ³⁵ amburufu gu angroa ligrame nugu duku yongo nda n'a andjina. ³⁶ mbugu fuo go ku geshi ndre eni, te fiamme ku gome na dama. Egbele dji tu ko akiame ne soko ko, te fiamme aka faya: tu kowa tu edji bugulume dji tu tsere Yoro ebulu shi. ³⁷ ku gashi ayaka: ku gweni belu benga atsro, ni vu dji egu gweni. ³⁸ Shi, djimba se fiye ze; benga atsro, djimba ayara Djigi; tsere Yoro djika ayara mwi; ³⁹ ba sogoregu élu, djiaboro wuza Amalia liaho, djimba nia nadinga; ame amaliaho dji atre gima ⁴⁰ Kuwufu, baka wu tsere yoro aka dua na wi, mbedu benga ko fwe fiye nyate. ⁴¹ Egu Djigi tu goko atre gima me nga, aka na ndji na che abrurule kubudu gwa me dji ame tsrere angoro dji male kota. ⁴² Te fiamme aka bawu na ndre duku wi, zogo aka bute akalia angbendiaka. ⁴³ Fwa tu benga ameni tu kwe wu wuza ne ta Bekinde de baka. Tu gweni du etu badjimba eni dji! ⁴⁴ Ta Djigi welimbame nugu benga enzuume ndame nebulu shi. Tu gwenime atene biye nihoko, te fiamme ne fuku kubudu, ni no na baya tu gubudu gu duni te, tefiamme ni nagulu ze Yoro aze. ⁴⁵ Zogo Djigi burule lembe kuwa ze wu gu me abaya gbete me a te tsa benga tale. ⁴⁶ Ni ne bi dje tale adje n'a asroko gbete; te fiamme ni no n'a baya gu gubudu bani dure, te fiamme ni no nagolu. ⁴⁷ Te aburule lembe kwa wugu yuru me beluaka na wile tefiamme mbu nduku anza elikembe kubudu. ⁴⁸ Mbadji de mbe yi, me kwe nza, no ne su te ngba mi, ni saya benga nza ne guru sundu me, tefiamme nebewu gu tsra mba. ⁴⁹ Mbedu nenga ko à fie nya te à mbure atolo d'à nenga ba kpala à me tumbuka t'ame dedu. ⁵⁰ A fiamme a ka befuaka na ndre duku wi, zo a ka bu te a ka li angbandiaka. ⁵¹ ya sara dzama ngoro edze kubuda? hē, aka li nyamba. ⁵² ku fanaka ya mbugu bame a ma gba wulega sara angoro na ku angoro n'ta Bekinde leaka wu me te atsi a te saya abe ame nyuano edu kiamba. ⁵³ Mba dje de Yesu nyeshi dje a musaku, kubufu. ⁵⁴ Mbadji du ku da temeteko, kuno

bata kpulu Djigi a Sinagoga, be bie nedze ya guame ata djeko, awu mbedu neyelembe akafaya: yiko negu ndre bienli ye? nedze eyele angoro dze? ⁵⁵ adumba igu ama ta gbanguli? adzima Malia dzi nako? Yakobo, Yozefa, Simona ne Yuda a du ayara nako? ⁵⁶ te fiambe ayabande ko kubudu aduaka k'fe eduara? yegu duku yite ano ne dze a;angoro kubudu? ⁵⁷ te fiambe kudu ayako ne bara kotoa. Yesu fanaka aya: ade nzina du ne yele à guni fieme ambe du te meteni. ⁵⁸ Ade kũ enzi gbogolo amangoro gbāla egu kadi me, bangoro asoro du du guaka.

Chapter 14

¹ Egu nadinga me ate du, Herode me tsere du, kudji akayongo angro Yesu, kufa ne guko emeni me aya : Djimba Yowane bafu yere mi ? ² Kuebefiabando, tefiambe mbegu bame dedze gbogolo amangrodze endzime bameano azako. ³ Bango Herode, ko ate ku Yowane, ku kako na kamba, bangro Herodia, ate dji nadia Filipo dji egunako. ⁴ Bango de Yowane te fa nokoaya, aligambame ne mu ba ma nadia eguna. ⁵ Kunyeme eu wuko, angro atsi ku guru ndre emeni, bango daka te bi Yowane wu ndjina. ⁶ Mbadji daka t'endie kama bangoro azwa djigu Herode, Igu Herodiya ne ibende da ba doa gbele n'eri ewukpe, efiambe mbe ngba te Herode, ⁷ Mberufu ku kide ne lapia ba fuane guenzuwe kubudu dene na koa. ⁸ Ba ligrame ne makia djigu nane, nefaya : kali kali ke li Yowane fe fiyo anyo nefe a kolongba, ⁹ mbe fu kumu lunge ; angro atsi, ufu dekuyima kide ne lapia, tefiambe n'angro ewukue, ku fu mutalu akeyi aya ne, ¹⁰ Te fiambe ku tu akana yire golo Yowane a kamba. ¹¹ Akayi ne liko a kolongba, te fiambe aka na fu ibende, ne note aya nane. ¹² A gbeale djigu Yowane aka da aka na ma kuko, aka ne kpikpi. Tefiambe aka no bayongoa ne Yesu. ¹³ Te fia dze weyedze, Yesu buzo agba, ba noame ke iseko na mbala fie ; tefiambe ndre emeni daka sara, aka so agbatu ka shindiere ba no te fiako. ¹⁴ Mbadji duko so agba, ku bi ndre emeni, tefiambe lunge kuko bangroaka, tefiambe ku gu amashiku. ¹⁵ Mbadji de fuele da, agbeale feta noko, aka faya ; mbele fiedje, tefiambe nalele adenga ; biri ndre emeni amberufu aka no na djiate, ba gulua gu daka gu te. ¹⁶ Yesu biri ayaka : aduaka ne zangu ba noame ; fuyiaka liawu keyi aka li. ¹⁷ Angro atsi aka fa nokoaya : ngagufe ne kpekute ke biantsi nanza bwayi. ¹⁸ Tefiambe kufaya : yiyite anyo. ¹⁹ Kusunge ndre emeni aku wule, kuma dje kpekute dje biatsi nanza bwayi, tefiambe, ku tsaga eriko nata te burule, kufu memu. tefiambe, ku tso a kpekute kuka ne be a gbeale aka gemu aya ndre emeni. ²⁰ Aka kubudu aka li tefiambe aka miti tefiambe aka loto nyamba ate zeme kianga biezali mbeyuru bwayi. ²¹ Guame ate li mbele faya dakadu akuyi nimbe biezali bara biatsi, adaka tenga abande nayara. ²² Toto ayi tefiambe, kufu mutalu aya agbeale ne dzeaya aka bia na gba tefiambe aka sumbu ne sende bili akpungbulu aya ko, egu naleleme kuate gesie ndre emeni. ²³ Mbadji deku gesiaka, kubia na bele banoa ba tembelame ke iseko ; tefiambe, ufu de fuele da, ku duzo ke iseko. ²⁴ Gba, mbe du egu nalele me abele mi, mbe tame n'efukemi ; bango de wie teyi kpungbulu me. ²⁵ Tefia akpala ha bwayi ne wiolu, Yesu no shiaka, kuno akumi. ²⁶ Mbefia euda b'agbeale, eke biko kuno akumi, liaka gbeteka, tefiambe aka faya : ba glise gu. tefiambe kebulu ndre gundu, aka ta ngbere. ²⁷ Yesu fa nakaya : deyi dui, kenyo gu ; yayi gundu. ²⁸ Petro biri aya ko : Bekinde, dembe dji ke mu, yere ada ne shioro aku mi. ²⁹ tefiambe kufa nokoaya : Da. Petro so agba tefiambe kuno akumi, ba noa neshi Yesu. ³⁰ Angro atsi mbadji deku bi wie mba asoroko gbala, gundu kuko ; tefiambe, mbadji deko sobolo goame na sende, tefiambe ku ta ngbako, Bekinde, guere. ³² Tefiambe aka wun na gba, tefiambe wie nyesi. ³³ guame ate du agba ata da ba nuereme kpungbulu Yesu tefiambe aka faya : dumu ne bidiangro igu Djigi. ³⁴ Mbadji daka wun aku mi, aka no negu kadi me dzi Genezareta. ³⁵ Guemenime ate du adze fiedze mbadji daka sara Yesu, aka tu tungu te akadi kubudu, tefiambe aka da ne ame ashiku ayako. ³⁶ Aka kpalime aya ko ne dzeaya akuayere ere te kefu ke budu ko, tefiambe guame kubudu ate kefu aka gumbu.

Chapter 15

¹ Mberuayi a Farizayo ne ame agba wulega aka bu yerusalem banoa ne shi Yesu, tefiambe aka faya : ² lemba tsayi goro agbeale me aka wun kiangro djigua tara? bango anyakame nazundua zere fu daka li liawu te. ³ Ku biri ayaka : bangrori, lemba tsayi yi wu motalu djigu Djigi ba kame kene te kpulu a teri? ⁴ Bango fa Djigi aya amu fu yele aya ba ne na tefiambe : Gu gueni me ate ndeka beni tsetse neni aka wuni. ⁵ Angro atsi yi, yi faya : gu gueni me ata fa ne beni tsetse neni aya dje enzuwuedze fanyano afuoro djimba gemuawu aya Djigi, afuni yele aya beni tsetse neni. ⁶ Ayi gu deyi wun kpulu Djigiano bangro kpulu ateri. ⁷ Yi de ame nendzie, de Isaya ta bugulu nda na kueri, fu de ku fate aya : ⁸ Dze emeniedze baka fuere yele kete miaka, angroatsi lenge duaka wa denga ne nyo. ⁹ Dumba ke ne wia gu daka fanoaya bere yelere, aka te yika gua mutame dji gu emeni. ¹⁰ Mbadji duku ya ndre emeni ne shiko, kufa naka aya : Djiyi, tefiambe yi sara. ¹¹ Adjimba gu bagome n'angba ba gueni mita beme ; angroatsi gu ate so angba, mbugu ba mita si gueni. ¹² Mbe ruayi agbeale dji guko akiame ne soko ko tefiambe aka fa nekoaya : saramu ne dzeaya a Farizaya duekamalo begu kpuluoro me djiakano ? ¹³ Ku biri ayaka : Gu wulie kubudu adjimba bere eburule ate lundali akandji nashi. ¹⁴ Ayiyiaka : ame fetsiri gu ate nunguano n'ame fetsieri. Dembe djiaya me fetsieri gua nongu ne me fetsieri, akessie naduku ka barere bwyi. ¹⁵ Petro, ma bugulu, ku fa noko aya, kuruwa dze musakuedze anga. ¹⁶ Tefiambe Yesu faya : Yi ko aduyi ne bielia ? ¹⁷ Asareyi ne dzeaya gu kubudu ate gomeano nangba mbe noano bebulu tefiambe aka ne belu negu kadie andame ? ¹⁸ Angro atsi guate soano angba mbeyiano te du, tefiambe mbe na mitasi gueni. ¹⁹ Bango te du gu ba tsetse makia yi te, awun gueni, la kuba, tsere lakuba, di, na zungwa fule, ne zungu lima. ²⁰ Mubi guama enzuegu ba mitasi gueni ; Angro atsi aliawun ade mu zundu zaro, ade gueni mita begu. ²¹ Yesu, mbadji deku buzo, ku gbime ne gu fieme djigu Tire ne Sidona. ²² Tefiambe mu bi, bande atsi dji me Kanana, ateyi kegu kadime, ne ta ngbane te ko : bi lungere, Bekinde, Igu Davidi. Igere ibende tsere atolo gbeteka lineano kubudu. ²³ Ade Yesu kla bugulu ne ne, tefiambe agbeale akiame ne soko ko, tefiambe aka yongo noko nasoroko mba : birime, bango ne

ta ngbaneano te fiara. ²⁴ Ku biri : daka tuere nda kebegu akandolo me ana bere djigu Istracla. ²⁵ Anglo atsi ne da na nuereme ne kpungbuluko ne faya : Bekinde, gamere. ²⁶ Kubiri : aligambame na ma kpekute djiguayare tefiama ba belue aya ayara bra. ²⁷ Dumba ko, Bekinde, ne yongoawu, angro atsi ayara bra bambali gu tutumbe ateshieano te ngba liakume djigu guamba kumu me. ²⁸ Mburufuagu Yesu fa neneaya : bande, goro nyeme me gu ne tsikamba ; ambe le nemu ku ufu demu nyeme teano. tefiame, kegu naleleme, gune wulime ne ibende ne gu. ²⁹ Yesu bu egu kadime, tefiame kuno ne soko ngbemi djigu Galilaya. Mbadji deku bia neli bele, ³⁰ kune suasende, mberuayi ndre eni da ne soko ko, aka du ne guemenime atatin, ne ame fetieri, na meme, ne guame de zaka woro tefiame ne toto anga ama shiku me. Aka na kaliaka soko shindi ko, tefiame ku guaka. ³¹ Mbe leawu mbeyele te ndreni be bie ne dzeaya a meme gua ta bugulu, guame ata telin aka gua no, ame fetsieri gua bere, aka tambwa djigi djigu Istracla. ³² Yesu mbadji dekuya agbeale kufaya : duere gu ne kunge bangro dze ndre emeniedze, bangro aka du sokere nete wuza bati, tefiame aliaka liawu. a nyenyeme ba bireaka ke ne zangu, ba gurua ne dzeaya afuyaka na nyesieme anangadji. ³³ Agbeale fanokoaya : ngeyi ne liawu yeyi fe ambele fie bafaya adje ndre emeniedze miti? ³⁴ Yesu efiaka kuwa : yigu ne kpekute fu tsayi ? bihatsi mbeyuru bwayi aka yongo, ne shia nza. ³⁵ Mbe rufu kuyaya a ndre emeni suasende, ³⁶ Ku ma dze kpekutedze bihatsi mbeyuru bwa tefiame ne nza, tefiame kufu memu, ko tsoame tefiame kufu aya agbeale aka gemu te ndre emeni. ³⁷ Aka kubudu akali, aka miti, tefiame aka biri kiangia bihatsi mbeyuru bwayi negu nyambame ate zeme. ³⁸ Guame ate li daka du nimbe atsi bara habwayi de akuyi, adaka tenga abande nayara. ³⁹ tefiame, ku gesi ndre emeni ku bia na gba, tefiame kuno negu kadime dji Magadana.

Chapter 16

¹ Afarizeo n'ama saduseo da ne soko yezu, ekwendji muguwi ekebi. Akasa aya yimba ε burulé. ² yezu geshi ne shiaka kufahaya: Nē fuelé, yifanohaya kadi du gba ne bəngamba bango du burulé n'atenamba; Ne kombeta: ³ Mā shishime wula begu du buru ne sha atenamba; saraeyi ade kire buru, asaraeyi ede kire nalele. ⁴ tsere emeni, amē tsere lākuba, amē gbalia du ne zangu ebie muguwi; bayibianga kuwa tefia gu Yona. afiame kabufu. ⁵ Ame sula dji giko shibili, dūaka bili te kpekutē. ⁶ Yezu fā n'akahaya: Duyi n'asorkoeri bangoro fueke djigu ā Farizayo n'ā sadusayo. ⁷ Amesula te makia n'akuaka haya æmere kpekute. ⁸ yezu fuakusaraka kufā n'akahaya: ame kita alēnya angoro, tsayi dāyimakiano ne tæ duiri ayi fuhāmayi kpekute? ⁹ aduyikuwa ne bieliha? u duiri ebili te kpekute biyātshi ne emeni kutu biyātshi ne kingia tsayi atezeme yiga te, ¹⁰ duiri ebili te kpekute biyātshi mbeso bwayi ne emeni kutu ahābwayi, atselē tsayi ate zeme yigate? ¹¹ Tsayi asaræyi adjia ne bəngamba aya amba angoro kpekutē dātā pe niyi? Duyi n'asorkoeri Bangor fueke djigu a Farizayo n'asadusayo. ¹² D'ákásará haya ambá angoro kpekutē dukutapeano, atika dumba ano nd'angoro tsère biēli djigu Afarizayo n'Asaduseyo. ¹³ Yezu dà à Sezarea tē Filippo; kuefi amesula djiguko: Bangoroere egu gueni; b'æmeni fahaya Dane gudjī nyo? ¹⁴ akagēshi akafahaya: ba angame fahaya dumu yoani mubatishi, guame Eliya, guame Yeremia, guame kuwa atshi andjina. ¹⁵ ndati yioogu, bayi fahaya dane gudi nyo? ¹⁶ Simoni petro geshi kufahaya: DumuKristu egu Djigi du ā gule. ¹⁷ Yezu ma bugulu kofanəko haya: á fuku du nūmū Simoni egu Yona; bangoo amba tsando ne kule yingo dzangorædze nūmū. dumba nda bære du wa burulé. ¹⁸ mburuayi nyo fanyo nūmū haya dumu malā, aku gu malā me adua dema tombela di gèrè. bade bando suakumba. ¹⁹ Afuoro yaraza ngbadema tē Bekinde: gu de mubo asende mbe bome ā zali, gu de mukorowa asende mbe korowame ā zali. ²⁰ Te fiamē koza ayara sula akia kapē haya duko Kristu. ²¹ te fiamē Yezu mā aayingo n'ame sula dji guko haya : dumba āwuno ne Yeruzalem āwumbū wuya, n'aza angbəkurū, akumu ne amagba wulga, āwukpi, āwuso was bando tefia wuza bati. ²² Petro gbiko ne sokolikadi kote fā neko haya: De Djigi nyeme, Bekinde! akia mbəfume tukworu fuawu, ²³ Yezu birime yingo ne petro: Denga kadi ne nyo dsaburū. dumu nenzara ayanyo. Bango gwama makime dumu te adumba makia djigu Djigi, atika dumba nda makia emeni. ²⁴ Mbərū ayi, Yezu yingo n'ame sula djiguko: du gweni fāwuda te fiere, e gueni sogomē, ni tende terwuli djiguni nida te fiere. ²⁵ Bangoo, gu gweni me tsa gulē ni kpi, tika gu gweni tsa bando bangorære ni gu. ²⁶ gamamba naangō æ gueni māli dze fié dze kubudu, dē lengedu ni kpi ? ²⁷ Dumba haya á egu gueni dá ā yèlè djigu bako n'æmbure atolo; ne fuayi kotume gueni ne gueni bebie fia tungu di guni. ²⁸ fango niyi ne bidiangoro, a ngame akadi guame du fē bākakpi akpəngbolə ækebi daa digu egu gueni ā yele digu bæni.

Chapter 17

¹ Wuza biyātsi mbe so atsi ,afiame ,Yesu ma Petro , Yakobo, ne Yoane , dji egu na ko, kuno n'aka nahsi na bili angara belī , ² Kobirime kpəngbolə'aka ; akpəngboluko kuwa woza ,goko bodume te kue wu zikadi. ³ Wābi , Mose ne Eliya sone siaka aka , akate tabugulu ne ko . ⁴ Petero,, sobolo bugulu fane Yesu aya ; Bekinde , mbegu ne bangama ange su nane; demo nyeme , alu dema nane bati , atsi bangororo, atsi ba Mose , atsi ba Eliya . ⁵ Koduke tatā bugulu ,mbrue matutu buyeme lieka . Keteme bugulu soa adje matutu adje: Dje ko djé dji igere ngenyene te , kanya gere nyememe kubudu nako : Djū ko . ⁶ Mbadji d'aka dji dze bugulua dje, agbele hsi ne fua sende n'akpəngbuluaka , ndre gundu kuke. ⁷ Anglo atsi, Yesu, feta n'aka, kokefueka, kofaya: Tsazaii me,ayayi gundu ! ⁸ D'akabute eriaka, akabi ke Yesu iseko. ⁹ Mbedze daka tegbire belī, Yesu fuaka motalū kofa: Akayi yongo guangorome biyī ne gueni atsi, badete fu ayiga gueni befite abando. ¹⁰ Amesala efiko: lemba tsai ame angbawulega faya, Eliya da ne ga akpəngbolə? ¹¹ Kofa aya: Dumba ne bidjiango de dze aya a Eliya, baligara ama ngoro kubudu. ¹² Angoro atsi fanyo neyī aya, Eliya anyima danda, adaka sarako, afiame aka enzeko kofo d'aka nyeme nete. Kogua yigu gueni mbo nenga azaka. ¹³ Amesula sara agu aya de yongo naere ana angoro Yoane babatisieni. ¹⁴ Mbadji daka dasoko ndrē eni, kuye atsi shi na lūru kpəngbuluko Yesu, faya: ¹⁵ Bekine, tedu lunge igère, dji

baglise ate mbuano ne tseremba; kohsi gbalā na wi,zangamba n'emī. ¹⁶ Dada neko aya goro amesula me, ada ligame na guako. ¹⁷ Se azanga nyeme dune makia tsere angoro, Yesu yongo awo, adu ne nyi atsi babara mbada ye? bada Yegu anya siri kisia' te? dayi neko nane. ¹⁸ Yesu ta asoroko bugulu ne glise, mbe sote kôko, wuli go kagu na leleme. ¹⁹ Afieme amezalo dane soko Yesu kôko ise; aka fane ko aya, ba'angoagu ligangame ano ne nga banedje glise dze ? ²⁰ Djimba bazinge nyeme djigiri, Yesu yongo naka awo, fango neyi aya ne bidi ango deyli du ne sia nyeme wo' atoro mutadi,yi ligama bafana dze beli dze, busende fe: Mbe bufu; ro ade' atsi ahamete' iri. ²¹ Angoro atsi tenga dje glise dze aligame ba soa kebatembela n'azanga alia liu. ²² Egu na leleme daka te noa bulu Galileyo, Yesu fan'ak'aya: Aka fu egu gueni naza emani; ²³ Aka wûko, afia wuza baatsi kobefi abando. ndre lunge ku'ka. ²⁴ Mbadji d'aka da kaparanauma, gueme batume pakota bugulu ne Petero, aka fa ne ko'aya: Giri bayiga me adeko tume poa? ²⁵ Dumba awo, kufaya.mbadzi deko gome n'a dema, Yezu sogima kafaya: Mofano tsia Simona ? a Bakinde dze foro dje, ameda gu ligambame akama ngbi kapako tekoa ka? teku ayaraka, zengamba adakeda. ²⁶ Kofa neko aya: Adakeda. Tefieme Yezu linyamba: ambedji ayaro te. ²⁷ Angoro atsi bafa akayi ndaliakame gbira, no n'awe, moabalū ndobani, gutugbolo nzame demo n'ama; moende ngbamba, demo bi ngbika, momali mofuaka bangororo ne ne nyoko.

Chapter 18

¹ agu nalele me ame egbele agbiame ne soko yezu, aka faya; dana gu du tsikamba tee Djigi. ² yezu ya kita wuli, kali niabeleaka, ³ kufaya ; ne bidiangoro fanyo neyi aya. de abiriyi dui, yi du wu ayara, badeyi gome ne te djigi. ⁴ mburuayi,gu gueni me de du wu dze sha wuliadze ni du tsika gueni tee djigi. ⁵ gu gueni me ate ma she wuli te limere wu djemba ze n'a maliere le nyo. ⁶ Gu gueni me ate kali malakota aya dje aya dze, dumba aya akaki mala te golo ni aka belu ni na wiele. ⁷ Lunge aya dje fiye dje bangoro nenzi ! Bangoro ligambame a nenzi da; angoro atsi Lunge gu bangoro gu gueni ate ne yete. ⁸ De zaro tsé-tsé sindioro andime amu ne malekota, demba mubelu nedengawu nashi tekwo; djimba ne bengamba amu ne diya amugome nagule mutele midi na tsi zaro, nediya amudu ne sindioro buayi ne zaro buayi tefiame akana beluoro n'a dugu si tu adebeli. . ⁹ Ambedwaya eriaro du nengadi shia,dumbaya amukushi mbe mubewu ne denga kadji nemu,ligambame aya amugome ne te Djigi n'eri atsi ,ne dzeaya amu du ne eri bwayi ate bewuro na duku wi. ¹⁰ Lideyime ba nenzie dze ayayra dze; bango fanyeneyi ya mburu atolo dze gwaka abrulé a nadinga kubudu baka bi a kpungbulu bère a du a brulé. ¹¹ Bangoro de egu Gueni danda bagwa gwame ate bere. ¹² bara atsi .de gueni atsi du ne akandolo kama atsi, atsi yika , adumba aya eniayi guame tuku libwa na libwa ni no batsa gu ayika. ¹³ de ni bimba, fanyo ne yi ne bidiangoro, dumba fuku aya ni basumbwa guame tuku libwa na libwa degu ade yika. ¹⁴ adumba aku beri gua du abrulé ne dzeaya atsi dze ayara yika. ¹⁵ de eguna enji tsereangoro, no mwa yani . muta bugulu neni de ni dji mwa gu ni. ¹⁶ de adji nioro, mali anga gueni me atsi tse tse bwayi , bangoro ambenya ka kadiri bati. ¹⁷ de anyinime ne adjika, yongo a dema bekinde, de anyinime,yi bini wu pagano to tsere gweni. ¹⁸ fanyo neyi ne bidiangoro,gu kubudu de yi bo nane asende mbe bome abrulé ko, ne gu kubudu de yi kuruwa nane asende mbe kuruwame a brulé. ¹⁹ fanyo ne yi kwadze aya,de emeni bwayi eduri alenyamba aku foro bangoro kokoa enzuhu, mbe fume ne beri a brulé. ²⁰ mburuayi fu mongo emeni mete bati te limere nyogu eduaka. ²¹ mburuayi petro da ne soko ko, faya; Bekinde, bara tsayi gu de ayi tsereangoro de gu egunere, gu enjiere ne tsereangoro,mbudu bihatsi mbeyuru bwayi, ²² Yezu fa noko aya ; kiamu faya bihatsi mbeyuru bwayi, angro atsi tuku saba na saba bara saba. ²³ Bangroango tè Djigi dumba wu kumu atsi fa awu tume guru ame tungu me. ²⁴ Gu nalele du ku tume,akadame ne tungu ate du be ebise kutu atsi ne bihezali. ²⁵ Fua duko du ne guenzuhu bangoro egeshi ebise,gu ko kumu me faya aka baya gu ko bandeme,ayara ne gu kubudu duko dute,bangoro a bise nya. ²⁶ Me tungu, shi fuasende, dua angbelu ko kpungbulu ko faya; kumu, bi lungere, atume goro ebise me kubudu. ²⁷ Babie lunge, kumu ayiko aku no, kwayi angoro ebise. ²⁸ Afiame ku so, dze me tungu adze bi gabuko ate du ne ebise kama atsi. Kuku ko ku fete golo ko, kufaya; tume gere ebiseme. ²⁹ Gabuko shi fuasende, moto ko faya; bilungere atume goro ebise me. ³⁰ Ade kualenya mba, kuno ne ko na kamba bada fu duku tume ebise te. ³¹ Agabuko bi gu ate daa, lunge da te duaka wuya, akano bayongoa ne kumu de guaka gu kubudu gwaangorome ate sumbu. ³² Mburuayi kumu ya dze me tungu me faya; tsere me tungu, daayi gere ebise me bangoro gu de mu kpalime ne shiere; ³³ Ade mbe du amu bi lunge gabuoro kuhufu deebi lungeoro. ³⁴ Kumu de guko fuko aya ame kamba ba dafu duku tume ebise te. ³⁵ Awu gu de bere a brulé kwenji ne atsi atsi aduri, gu ade bi lunge gabu te du.

Chapter 19

¹ Fu nyesi Yesu ata dje buguluedje te, kû busende a gu gbatume de Galileya kû no ne gu teme de Yudeya mbra bili yordane. ² Ndre emeni no afiako aku guère nachiku. ³ Guangame aba Farusi me dā nechi Yesu ba tsa yangadje ere beuko teame firo. "nye gara motarome ne djeya agueni ayi nadjame bangoro amangoro kubudu?" ⁴ Yesu fa nakaya "adeyi ba tenga gbangorome yongo Djigi: a kpungbuluko de Bekinde aze kuyi ne bande." ⁵ Fu mbe faya: "bangoro gu kuyi ayi beni ne nani bangoro adua katsi ne nedjeni, afiame aka bwayi akada kuatsi. ⁶ Fuawu aduaka bwayi kwa, mbebeau aligambame egueni kpala gu duolume bobo Djigi." ⁷ A Farusai efiko: "bangoro ango gu de Mose fu wulega nda nedjeaya a kuyi ne bande ayime?" ⁸ Yesu fa nakaya: "Mose akualenyamba eyi nda baya bande bangoro gu dá nedjiri du ne trelu wuya. fu bame, akpungbulu nda adembe duawu. ⁹ Fanyo neyi aya: de gweni ayi nadjeni egu naleleme ala bande kuba, fu kuyi mali anga bandeme, gu kuyime alakuba." ¹⁰ "Agbele dji guko faya: adembe dje motalo djegu kuyi ne bande mbe duawu, duamba ne bengamba akia gueni ma bande." ¹¹ Yesu fa nakaya: "ambemeni kubudu de Sara dje buguluedje angoro atsi,

dumba k'bagueme fuakaka.¹² bangó anga mengombobgufu zuakako; angame gufu djimba emeni gū lenakaū te fiamé angame gufu dji kaka letaū, bangoro te djigi. Gu guenime ligambame eni Sara, enisara.¹³ Emeni dà nayara ne shi Yesu badzeya aku kazaru liaka afiamé kotombolame bangoro aka, fuawu a gbele ta asoroko bŭgŭlu naka.¹⁴ Fuawu Yesu fanaka aya: "ayiyi ayarame akada ne sheré que yi za aka bangoro angó te djigi dumba ba guemenime du ne dū waka."¹⁵ Kū kazeru ne liaka afiamé kubu fu.¹⁶ Anga guenime atsi afiamé ne soko Yesu kufeko: "Bayika, b'ngangoro angó gu ligambame enyezi adu negu guleme ade nya?"¹⁷ Yesu fanoko aya: "dumuefiere baze banga angorezeano bangora angó? gueni katsi du ne bengamba. Dumu nyeme amu gome na gŭle, lidé mutalo."¹⁸ Kweſi: "anegu mutalome?" Yesu faya akiamuwū gueni, amula kuba, amu detsi enzuwu, akiamuyongo fule te Lima gueni.¹⁹ Muyeſe ba ne na munyeme ne eguna kū ufū nyememu kumu."²⁰ Gu plangame fanoko aya: "Nyaima endie gwa motalo kubudu. ligambame enji angó kawa?"²¹ Yesu fanoko aya: "demuleniyamba amuligame kubudu, no mwabayā baya goro sugéme kubudu, afiamé mu g'mu ngbikamba aya ame linge, mbe rufuau midi ne sugé a brulé. murufu muda angono."²² Angoro atsi, dugu plangame tsi lunge b'gu bŭgŭlu me, kū birme ne ndre lunge, bangoro gu dekudu me ndre sugé.²³ Fu bame, Yesu fa ne guko egbeleme aya: "Nyayongo bidiangoro neyi mbewa kpākāla aya gu guenime du ne sugé ba goame na brulé.²⁴ Fanyo neyi kuwa: mbe wa kpākāla aya gu nyame de tamiro ba goame a yangadje djiri asoabudu, angoro atsi wa kpākāla aya me sugé ba goame neta Djigi." Fu d'agbele dji gu buguluedje te, mbe yele te kwaka aka faya, "ambe duawu dagu liga na malia gŭle? Yesu biaka, te fiamé fanaka aya: "Bangoro eni aligambame, angoro atsi ba Djigi mbaligame."²⁷ Petro mabugulu, fanoko aya: bi, ngayi amangoro kubudu te fiamé ngé no afiaro; angoroara le tsayi?²⁸ Yesu fanaka aya: yongonyo bidiangoro ne yi egu naleleme de egu Djigi suame a mbeta yele àbefié, yi kubudu emeni biezali ne bwayi, gu yimba at'da te fieré, yi kubudu yi su egu mbetame dugu yele ba defa ngbenga sè ayara Istraél biezali ne bwayi.²⁹ Fu, emeni kubudu akayi gwaka demame ayara naka, ayabandeaka, a baka, a naka, ayaraka kubudu ne guaka yorome bangoroere, aka du ne sugé basumbwa kama atsi, afiamé akadu ne gŭle dugu adenya.³⁰ Angoro atsi ndre emeni at'du na kpungbulu birime nashi, te fiamé guame kubudu at'duashi sumbu na kpungbulu.

Chapter 20

¹ Tæ Djigi lemba wu bamete atshi ate so ne kombeta batsa ametungu bangoro yiro dji guko. ² kudjime n'aka ba pata atshi bangoro wuza atshi. Te fiamé kutuaka ā yiro shiko. ³ Te fia saa bati kuso kuwa kubi angame akæsu newia. ⁴ kufa n'aka haya: noyi ā yiro shiere. afuiiri gu ligame. ⁵ afiamé akanö. kuso kuwa te fia saa atshi mbe so atshi. ⁶ kuwa te fia saa biyihātshi mbeyuru ahābwayi kuenji ko. Dimba de kuso kuwa te saa biyizali mbeso atshi kubiangame ekesu newia kufiaka: suyiayi newia bango? ⁷ akægeshi akafahaya: amali gueniara naatungu. kufa naaka: Noyi naayiro shiere. ⁸ Di mba de fuelé dā, me yiro fa ne ndomde di guko: yā ame tungu mutumeaka. muak'nda te guemeni me ate da n'ashi afiamē muda te guame ate da n'akpongbo. ⁹ guame ateda te saa biyizali mbe so atshi akanoo, gueni ne gueni mali pata atshi ¹⁰ guangame d da n'akpongbo noo ko, ne maki haya akamali sha nazali; angoro atshi, akamali gueni ne gueni kə pata atshi. ¹¹ Åka mali frænga djiguaka aka drukume kadi. ¹² akafa haya: dsame daashiendjiaka tungu b'da saa atshi, mutumeaka kuwunga endji tungu suku wusa ne lëndji. ¹³ kufa negwanga eduaka: Egunære, enjinyoro ne tsere angoro; de g'djie nemu bangoro pata atshi? ¹⁴ mali kugu ligambame nu mu, muma nangdji mono. guguenime ate da n'ashi ni mali k'tenga gu malimo. ¹⁵ aligambame ændji ne gere fongo me wufu nyenye? tsetse mubiere ne tsereiri aya dunyo benga gueni? ¹⁶ ayi gwame du n'akpongbo āka birime n'ashi, gwame du n'akpongbo. ¹⁷ Fodu Yezu ta bia n'ā Yeruzaleme, koya amesula biyizali mbe yuru bwayi ne soko likadi, kota bungulu n'aka ā dzoro: ¹⁸ Yebi nga guabia n'ā Yeruzaleme, akabāyā egugweni, aza ame tungu djigu Djigi n'āmeagba welēga æka gbiro ko n'aabando, ¹⁹ Te fiamē, akayiko n'aza apagano bangoro akamuko, aka tako ne iwuli. mburuayi, te fia wuza bati kuso aza bando. ²⁰ Te fiamé na ayara Zebadeyo gbiame ne soko Yezu n'ayara ne bwayi, ne dolome b'akpalime ne shiko. ²¹ Mwanyeme n'ango? Dumunyeme, nepe neko, dza ayarære dze bwayi dze, aka mā bara ā te yele dji goro. Atshi su n'ā benga zaro guanga n'ā bimaro. ²² Yezu geshi: asarayi gu angogrome kó yi neshiere. Duyi b'anyoa gu mbusu me dumb'aya anyoa ? Dunga b'anyoamba akape neko awu. ²³ kə geshi ayaka: Dumba bidi angoro duyí banyoa mbusu di geré ; angoro atshi, sumu guaya, sumu ā bengaza ne sumu ā bimā a dumba angoroere, bumba angoro bere. kufu aya gu gueni me dukukali ayaka. ²⁴ guame biyizali ate dufu aka gbalí tuku guayanakame bwayi. ²⁵ Yezu yaaka fanaka haya: Sareyi haya ēbekinde dze fie dze baka fuemeni asorko tungu, atshikamba yika fuyaka. ²⁶ bāmbuduawu bangoroeri. gu gweni me nyeme enidu tshikamba anidu metungu agabuni. Ne gu gweni me nyeme enidu n'akpungbulu, anidu me gama djigu agbuni. ²⁸ ayi gu d'Egu djigi da amba bahaya akagamako, tika andako gama emeni, akukpi ba gule emeni gbelā. ³⁰ Akafa akæki hayi, akabi ame fetshiiri bwayi su soko gba yang'dji, djimba dadji haya Yezu guasumbu, aka ta ngbaka: Du ne lunge haya nga, Bekinde, Egu Dawidi ! ³¹ Emeni zaaka alyi tangba, angoro atshi akata ngbaka kuwa na fuya: Du ne lungara Egu Dawidi. ³² yezu ru, kuyaaka, kufa naaka haya: yianyeme ale niyi sayi? ³³ akafa neko haya: Bekinde, a iriara kuruamē. ³⁴ ne lunge neta duko, Yezu kefu iriaka, nefuayi akabi kuwa. Mburuayi, aka ma te fiako

Chapter 21

¹ Mbadji dake te fata ne Yerusalema, aka da Betefage, banozo du gu belea te du na holive, Yesu tu agbeale bwayi, ² Kufa nakuaya : noyi nagu te dufe kpungulueri ; deyí bi dongi fu kiekembe tefiamé ne igumbe sokomba ; kuruwayi mba tefiamé yiyi ne mba anyo. ³ De gueni yongo angro atsi neyi yi gesi : bekinde guanyeme nembano. Tefiamé kegu naleleme

niayimba. ⁴ Fuagu deguangro leawu ba ligra gu bugulue dandjina yongo ndali. ⁵ Feyi ne ibende djigu Siyona aya : wabi, goro kumue gua da ne sioro, du ne dedu, kuabia na ku dongi, aku igu dongi, dje du ne kitamba. ⁶ Agbeale no, akanenzi ku ufu de Yesu yongo naka.

⁷ Ake yi ne dongi ke ne igumbe, aka ka guere abudume akuamba, tefiame aka sungeko akwamba. ⁸ Toto emeni edu ndre emeni kanza guere budue fuasende eri yangadji, guame defe za wuli tefiame aka kanza kpi te yingadji. ⁹ Guame ate du akpungbulu tefiame ne guame ate du afia Yesu aka ta ngbere Hozana aya Igu Davidi. A memu su ligu ate dano telima Bekinde. Hozana eguakadime du nata. ¹⁰ Mbadji de Yesu gome na Yerusalama, gbatu kubudu mbo tsome, tefiame aka faya : dagu dji dze ? ¹¹ Ndre emeni biri : Yesu gu, ndjina, djigu Nazarata wa Galilaya. ¹² Yesu gome na dema tembela djigu Djigi. Kune guame kubudu ata baya ne guame ata guolu adema tembela ; ku buye a liakume djigu guame ata bibiri ngbika ne mbeta djigu guame ata baya a Pizo. ¹³ Tefiame ku fa naka aya, daka gbanda : akaya gere demame dema tembela. Angro atsi yi : ya kalimba ne su malan djigua midi. ¹⁴ Ame fetieri ne guame ata telin aka kiane ne soko ko adema tembela tefiame ku guaka. ¹⁵ Angro atsi gbogolo ame azoka kpekute ne ama agba wulega mbe tsere te kuaka, be bie dze bebenga amangrodze de kuenzi, tefiame nayara ata ta ngbere adema tembela Hozana aya Igu Davidi. ¹⁶ Ku fa nakaya : yiadji guangrome daka yongoano ? Dumbawu, Yesu biri ayakawu. Adeyi atenga gu buguluenda, mwama yele ngba ayara tefiame ne guame ate kama ano ? ¹⁷ Tefiame, mbadji dekuayaka, kuso ebulu gbatu banoa me ne Bethaniya, zogu duku la te. ¹⁸ Ne kombeta, ko birime na gbatu, zangu shiko. ¹⁹ Kubi figi te ngba yangadji, kuakiame ne sokome ; angro atsi kubi ke kpi, tefiame kufa teaya : akia atsoror so nenga kuwadze teoro, tefiame kegu nalele me figimba ku. ²⁰ Agbeale, ate bi guangrome, mbe yele teaka, tefiame aka faya : lemba tsayi a dze figiedze aku ke toto aye ? ²¹ Yesu biri ayaka : dayongo neyiano ne bidingoro deyi duano ne nyeme, dembe djiano yidu ne nyeme ade yia guru amba kedze deyi banzi djigu figi, angro atsi deyifa ne dze belin dzeaya : bufe mu na shi na wiele, mbele ko. ²² Gu kubudu deyina koa ne nyeme, ne tembela, yi ma. ²³ Yeu goma nã tepelo, kuteyika amangoro, angbukuru n'anga amabekinde me akada akafa naaka haya: Dane gu fuoro fuya æmuendji guamangoroe te? ²⁴ Yezu geshi ku fahaya efiri fiyi efiro atshi ko. deyi geshi n'ame, afaniyi fiyi dagu fahaya endji dze amangoro edze. ²⁵ Batisimo dji gu Yowane, dembeyi ye? n'azali tsetse ne shi emeni? Akia makia n'akadiaka akafa haya: deng'fa fiyi haya azali, kufa nenga fiyi haya adeyi lë nyako nda bango? ²⁶ deng'fã neko ne shiemeni, gundu endiara ano bango emeni gbelã gumali Yowani wu njina. ²⁷ Ayi akæbirme aka fã ne Yezu haya asaranga. Afiame kufa kaaka haya: Nyoko ngbada fã niyi haya dana gufere fuya endji dze amangoroe dze. ²⁸ Yia makia sayi? De kwi atshi du n'ayara bwayi nda, kufa ne tukpungbulu: gere wuli me, no ba tungu wula à gere yiro me. ²⁹ Ku geshi: Anyenyeme. Tefiame kuazeduko kuno. ³⁰ kuefi guanga kô, kufa haya: Bakumba dumba awu ano fiyi. angoro atshi ade kuno. ³¹ Dane gudu ne benga du ne shi bæni akadi aka bwayi? aka geshi: Gunakpøngbølø. afiame Yezu fã n'aka haya: ne b'diangoro fanyi niyi haya: a tsere emeni n'ame lakuba sumbu nenga akpøngbølø ayayi ne shi Djigi. ³² bagu de Yowani da nda ne shiri ba dongo, ade yi lë nyako. k'ame tsere angoro n'ame lakuba atelënya ko. ³³ Djiyi anga musaku me. Amb'du nda kwyi atshi at'lu yiro vino nda kulu gbagisoko me kwaze angoro mba afiame kukali ametungu, kuso kuno. ³⁴ De nelele eketie atsor'mba da, kutu ametungu diguko nayiro akano bame. ³⁵ ameyiro vino shiaku guame tungu me, aka ta atshi, akawũ gwanga, afiame aka whifi gwama ne malã. ³⁶ kutuanga ametunguma kuwa basumba gwame ate du nakpungulu, Ame tungu vino endjiaka kuwufu daka endji gwame na kpungbulu. ³⁷ te fiam kütü bidi k'eguko ne makia ay aka guru ko. ³⁸ Dimba daæbiko aka fahaya: Bike gu atemeli emenzuwu digu bako. Ang'wô ko. ³⁹ akakuko, akaso noko ebulu ayiro akawu ko. ⁴⁰ Fiyiayi ogu, de meyiyo vino da, kulë ne guame tungume tsayi? ⁴¹ aka geshi ayako: kuwua aka kubudu ne tseremba. te fiam kufu yiro vino aya anga ame tungu me. bara gweni mba fuko atsor'wuli à nalele eketimba. ⁴² Yezu geshi ku fã nak haya: Adeyi tenga à wulega aya Gu malã me ayi abeluedema, beda malã ngudema. pé bekinde guangoro me amb'dunguara. ⁴³ Begu bwme fanyo niyi aya: tèè Djigi, aka mali mba azari akafu aya guemeni me zukuatsoro. ⁴⁴ Gugweni mw d shi naku dze malã edze, ningbrenge . De dze malã edze shi naku gueni, nikpafa. ⁴⁵ Afiadji gu musaku me, a kumu amupe n'amafarizeyo akasara aya de Yezu tá pé rère. ⁴⁶ Mburuayi, akafa haya æreshi n'akuko. aka guru ndre emeni, bango d'eketebiko wu Ndjina

Chapter 22

¹ Yesu, ma bugulu, ku tabululu naka kuza ne musaku tefiame ku faya : ² Zogo djigu burule wielimberne ne gu kumume atsi ate kali kama bokoame aye iguko. ³ ku tu guko a metungume aka na yefu guame bakaya ba kama ; angroatsi adaka nyeme aka da ⁴ Ku tu anga ame tungue kuwadze, ne dzeaya, feyi ne ewukpue aya biyi, nya tesera kama, gere abegrame ne gere anyame du ne mbe amba kpi, amangro kubudu amba ligrame, deyi naba kama. ⁵ Angroatsi, adaka ka dueke baya, aka no, dji guenimbe dze nayoro shini, djini dzewa batsa tamala ;

⁶ Tefiame guame ku ame tungu, aka giseaka tefiame aka wunka. ⁷ Kumu gbali ;kutu guko am easo zalo me aka nawun guame ate wun emeni tefiame aka zoko guaka gbatu me. ⁸ Mbe rufuagu kufa ne guko ame tungu meaya, kama aligrame ; angro atsi adu ewukpe djigu ligame. ⁹ Noyi angba anangadji kubudu, Tefiame yiya naba kama guame kubudu deyi ne bie. ¹⁰ Ame tungu dji guko dungu te yanganzi akana mongo guame kubudu daka te bi ambe dji tsere emeni tsetse tsere emeni tefiame, dema kama yi nawekpe. ¹¹ kumu gome be bie guemeni me ate su soko liakume, tefiame ku ne bi kuyi zo atsi ade wi budu kama. ¹² kufa nokoaya : egunere, lemu sayi ne goame nana ademudu ne budu kama ; ade dje kuyidze du ne bugule. ¹³ Mbe rufuagu kumu fa ne guko ame tungu meaya boyi ko, shindiko ne zako, tefiame yi beluko nebilikadi nedjigi, zo gu akuebute kuli angba endiko. ¹⁴ Bango, akaya enemi gbelan, angro atsi aka na saya ke ne batsi. ¹⁵ Mburufuagu a

Farizayo no ba tsa enugu nangadzie gu daka ku Yesu te a bugulu ko.¹⁶ aka tu ghere agbeale me ne shiko ne guame ba sara ayongoa fule, aka faya : Bayika, saranga ne dzeaya djimu benga gueni, tefiame muyika yingadji Djigiano ebulu dungu, ade mu ki bangro gueni atsi, bango ade mu bi gueni te kuni edjigi.¹⁷ Yongo nengagu gulugame ne mu : ligambame liga, tsetse, ne tume pako djigu Kaisaro ?¹⁸ Yesu ate sara guaka gbaliame, ku biri : bango gu deyi kpengerere bameano yi de ame nendzie ?¹⁹ Yika yiere tamala gu baka guolu pako te, tefiame aka fuko atsoro tamala.²⁰ Kuefiaka : Elimbi dagu de dze ne dze ama angroedze gbaka ?²¹ Gu Kaisara, aka biri ayako, mbe rufuagu kufanakaya, biri yi aya Kayisara gu dji gu Kaisara, tefiame guadjigu Djigi kaya Djigi.²² Mbe yele teaka dzeamangrodze daka dzi, aka busende akayiko tefiame aka ga.²³ Kagu wuzame, a Sadusayo, aba faya ade emeni befiabando, aka da ne shi Yesu, tefiame aka nefiko djefiroedze :²⁴ Bayika, de Mose fandaliaya, de gueni kpi ade niayi wuli, egunani aligame ba ma dekulugbeni, tefiame ni kushi ayara aya eguneni.²⁵ Fuogu, dayarana bihatsi mbeyuru bwayi dundali fe eduara. tukpungbulu ma bande, tefiame ku kpi ; ufu ade ku du ne wuli, kuayi nadiako aya dieleko.²⁶ Mbele kuwa ko nedje bwayimba, tefiame ne batimba, mbada ketegu bihatsi mba mbiyuru bwayi.²⁷ Na fiame kubudu bandemba na kpi ko.²⁸ Fu emeni befite abando, danegu edu djararanaedze ane du ne nadieni ? Bango aka kubudu ate maline.²⁹ Yesu biri : yiabere, bango asareyi kpulu li kpulu kolo kpi, ambe dji fuya Djigi.³⁰ Bango fu emeni befite abando, ade akuyi aboko abande, ambe dji abande adaka du nakuyi, andro atsi aka le kuwa tregima djigu Djigi a burule.³¹ Beguebiyi angro befiabando, atengayi gu de Djigi yongo ndali neyi :³² Djinyo Djigi djigu Abrahama, djigu Isaka ne Djigi djigu Yakobo, adu Djigi Djigi bando emeni, angroatsi guame du ke bie.³³ Ndre emeni, ata dji, guayika angrome djigu Yesu kueka.³⁴ A Fayizayo aka dji ne djeaya Yesu abo ngba a Sadusayo aka mongome,³⁵ Tefiame atsi eduaka tsika me mutalu efiko dze efiroedze ba kpengreko.³⁶ Bayika, anugu mutaluegu adu ne tsikamba edu a mutalu ?³⁷ Yesu biri : Mu nyeme ne Bekinde, goro Djigi me, ne duoro kubudu, ne lenge duoro kubudu, tefiame ne makiaro kubudu.³⁸ Mbegu de tukpungbulu mba du ne tsikamba edu a mutalu.³⁹ Te fiame mu bi bwayi mba, wielime kenemba : Munyeme ne eguna ufu nyememu me ne mu.⁴⁰ Ke dzeamutalue bwayi kushi amutalu kubudu tefiame ne kpulu andjina.⁴¹ Fu de a Farizayo mongome ke natsi bara, Yesu efiaka,⁴² Kufaya : Yi makia sayiano naku Kristu, djiko Igu dane ? Aka biri aya ko Igu Davidi.⁴³ Tefiame Yesu fa nakaya : mbele tsayiagu Davidi, mbrure atolo kuko, kuyakoaya Bekinde, fu dukufateaya :⁴⁴ De bekinde fa ne gere Bekinde meaya : Su fe a benga zere, bada kufu dakali a basogoro te ne suku kpashindioro ?⁴⁵ De Davidi yako Bekinde, mbele ne lea tsayi kunadu iguko ?⁴⁶ ade gueni du atsi ate gesi bugulu aya ko. Tefiame, ba bwa egu wuzame ade gueni ligame kuwadze befieko efiro.

Chapter 23

¹ Afiame Yezu,ta bungulu ne tótó emeni baratsi ne amesüla dju guko aya: ² Amebga wulaga na Farizayo asu aku kiti nzu gu Moïse. ³ Endjiyi yi gu kubudu da ka yongo; Angroatsi akia yiendji ufu du fia guaka tungu me.Bangroango,bakayongo,adaka ndji. ⁴ Aká bó angule shiawu,akakali ne likolo émeni,angroatsi ada kanyeme nandjiaka beteme. ⁵ Bakanji guaka angrome kubudu emeni bieré.Fuawo,akabo angbongboro budu ne angbongboro wié a kume, ⁶ Akanyeme ne sue me na kpongolo aba kamá,ne kiti nagbongbolo a ma Sinagoga. ⁷ Akanyeme émeni efieré a balimbisa,nemeni akayere Rabbi,Rabbi. ⁸ Angroatsi yi ,akiayi nyeme akayiri Rabbi;bango katsi gu du baika ,du yi kubudu kayarana. ⁹ Akiamuya gweni nane akufaro baro;bangroango katsi gu dze baro;du ta Djigi. ¹⁰ akiakayeri mokoto a bayika, bangroango mokoto a bayika gu katsi dze me Kristy. ¹¹ Tsika gweni edueri da giri me tungu me. ¹² Gugweni me atetsagame,aka gbire ni,ne gu gwenime ate gbire me aka tsaga ni. ¹³ Lunge a yi,a me agba wulaga na Farizayo a mefule! Bengu de yi ye gbadema taDjigi ano aza ameni,yi ko adeyia gome,ne yi me ne guame nyeme ne goame akagome. ¹⁴ Lunge a yi,amagba wulega na me fule!begu deyitsifi dema dzugua dekulugbe babe ano,me fu hi lendi aka na gbogbolo tombala;bame,aka de ngbegeri nasorokomba. ¹⁵ Lunge a yi,amagba wulega na Farizayo a me fule!begu deyialo miano ne faro hi ndá nzereangoro neri,de mbe da teme,yi da ayara dukuwi bara bwayi basumbwame. ¹⁶ Lunge a yi,ameano nemeni efetsiri!bafaya:du gweni lapi te tepelo adumbu nangro;bangroango,du gweni lapi te orodjigre,ni wa fuame. ¹⁷ Meazanga sarangoro ne me fetsiri!dane gu du ne tsikamba,oro,ne tepelo enenguegu bazundu oro ambeda ne bengamba ? ¹⁸ De gueni,faya kaya,lapi te toka tombala,adumba nangoro;bangroango du gweni lapi te gu enzuwu me gemuaka aya Djigi aku tokpa tombela ni wa fuame. ¹⁹ Me fetsiri!enegue gu ne tsikamba gu enzuwu me gemuaka,tsetseka tombela gua zungu gu enzuwu me anogemuaka ? ²⁰ To gueni me ate lapiano te tokpa tombela eni lapi kete tokpa tombela ne gu kubudu duakume; ²¹ Gu gueni me ate lapi te Tepelo Ani lapi kete Tepelo ne gu gueni me baduzo; ²² Ne gu gweni me ate lapi te brulé Ani lapi te ngbondolo yele dzugu Djigi ne gu gueni me su akume. ²³ Lunge ayi, dji ame agba wulega ne a Farisaya djiyi ame nenzie. bango beyi tume atsi naku biezali djigu adu ne bengamba, tefiame yayi gu du ne bengamba ebulu mutalu ne dungu, ambe dji benga ebulu ne benga djiamé : Nda guegu dembe ligame nda eyienzi ade yiayi anga amangrome. ²⁴ Yi baru na kpungbulu ame fetsieri, beyi so nanzere egu deyi nyoano, tefiame yi mifi a kamilo. ²⁵ Lunge eyi, ame agba wulega ne a Farusayo ame nenzie, beyi zundu ke ku kopo tefiame ne kolongba, tefiame ebulume mbedu ne ndre nyere djigu ate fu makiano. ²⁶ A Farusayo, ame fetsieri, zunduyi ebulu kopo akpungbulu ne kpolongba, amberufu edjimbeko mbe zi. ²⁷ Lunge eyi dje ame agba wulega ne a Farizayo dji ame nenzie, bango leyi wu elifaro taka mbure faro teme, du kumba edjigi ne bengamba, tefiameagu, ebulume, yimbe ne ameme abando tefiame ne tsetere a mita amangro. ²⁸ Yiko, edjigi, leyi wu benga emeni, angro atsi, buluiri, yimbe nenzie tsereangro. ²⁹ Lunge eyi dji ame agba wulega ne a Farizayo ame nenzi, bango beyiefire elifaro andjina tefiame yi fongo elifaro ame dungu, ³⁰ Tefiame yi faya : de mbedjinda denge du a nadinga a tara, ade ba djime naka besukpe kule andjina. ³¹ Yi ta weye ayiano ke bangrori ne dzeaya djiyi ayara guame ate

wu andjina nda. ³² Ligrayiagu guangrome de aberi endji nda. ³³ Awu, se a pamunde, yi le tsayi baloame be guangrome djigu duku wi? ³⁴ Mugu bame, we biyi, nya tuiuri neshi andjina, ne ame bieli tefiame ne ame agba wulega. Yi wun guame tefiame yi tere guame nete tere wuli, yi ta guame ne dulia a dema tembela dji giri, tefiame yi gise aka aya akpatu na kpatu. ³⁵ Amberufu kule guemenime adu nangoro mbe su liri deyi sukpe nda ne fuasende, ba soabolomba kete abele ate dji me dungu mbada kete Zakariya, igu Baraka, de yi wun nda akadi dema tembela ne misa azokoa kpekute. ³⁶ Da yongo neyiano ne bidiangro, gu kubudu mbe su li gue meniedje du adje naleledze. ³⁷ Yerusalem, bawun andjina, tefiame mbe wun ne malan guame daka tuaka, bara tsayi gu dafanda amongo ayararo ufu ba nakongo ayaramba ne suku suembe tefiame ade yi nyeme. ³⁸ Yi biagu, demeri zeme nenga wu mbala fie. ³⁹ Bango fanyo neyiyam ade yiebiere kuwa, mbada kufu eyi fateaya a kpamando su ligu guenime ate dano telima Bekinde.

Chapter 24

¹ De Yezu ta no ba so angba dema tempelo ,a yara sula dji gu ko feta no ko ba ngoro ne dje aya a ka sara ko du ko dua dema. ² ko fa n'aka aya biham biguango me?Fa nyo ne ham aya bidiangoro gu ,ade mala a su fe ne nga na ku mala ba dje a mbe tsi. ³ Ko suaku belene dji guoliva. Anyara sula dji gu oliva .Ayara sula dji gu ko afioko :yongo ne nga ,a ne gue na lele gu duguango me enzime ,mbe du ane gue kere gu de nga sara te ne dje aya fie gy anya. ⁴ Yezu fa n'aka aya :Ma ham kali a de gueni lindjiri . ⁵ Bango kaka ameni da ne nga te limare , yeka ameni lindjiri . ⁶ Hi dji ne nga aya zalo ne tangbwa zalo:su hi ba dje ake lieri gweham, ba dje aya a guango endime . A de mba du kpate mba. ⁷ A tsika te wu n'azali tuku a tsika te a tsika Nene aku foro a d'aka du ne djeme, tsika zangu so n'ate foro yebame n'asorokomba. ⁸ Gua AKA ngoro me ku budu enzime ba fa me aya abendu mbu gu. ⁹ A ka enziri he tsetse angoro, aka wum eri , wum du ne nga ku budu he sogo edu a man te, ba limaro. ¹⁰ Bi needs emeni gu akpinenga, ameni du he nga ne Gua angoro a huge kpe liere, hi Duane sogo a dueri. ¹¹ Kaka endjina fule da ne nga te limere, ameni gbela no te fiaka. ¹² Tsere angoro da gbela mbe kali kpelekame edu emeni nyesi. ¹³ Gu gueni me a te ku dugueni ba no te gueni gu. ¹⁴ Gu benga bugulu ta Djigi me aka ta gu kpulu bulugu Djigi me ne nga a ma te ke budu a ku fie . ¹⁵ Hi bi gu guenime a ya ka gueni mba me a yimba angoro ne tsere mba dje gu de ndjina Danieli yongo nda, e te endi me a gara spiriti Djigi ,aya gu gueni du ne asoroko eri. ¹⁶ Mbe ruai gue ameni a te du judea aka alo na ku belé. ¹⁷ Gu gue ni ate du azali a de gueni a gbiri na sende ba na guru enzuwum ate du a dema. ¹⁸ Gueni me a du ayoro a de gueni ebirime n'ashi ba guru budu. ¹⁹ Mbe du lunge aya gua abande me a te du ne Gua bulu negua me d'ayara ka ma a guy wuza me. ²⁰ Tombela hi Djigi ba gu aya a Kia hi all a guy wuza me a gu te aya ka mba gala, are Mbe du a layinga. ²¹ Agu wu zame tsika atshiku du ba asumbwa a m'atshiku ku budu n'aku fie ba benda so de fie benda te new ba da agu na djinga me,du mba gua ngoro dji gu a da ba nzieme nda. ²² De Djigi du ne makia a de ngbenga gu wuza me ne guru mba a de gueni atsi ba gu, bidi ba angoro gueni guameni aloko aka ba me akak gu agunenga. ²³ De gueni yongo he hi what Yezu gu fe ,djigu a duko de , akia hi le nyamba . ²⁴ Bangor Tsere ameni so he nga te Lima ko he Tsere a ndjina , AKA enzi gbogolo amangoro the Lima ko aka ndi angoro ya ne nengendu te Lima ko ,aka lindjiri, Mbe du ata the ameni me sayã ko. ²⁵ Bi hi ne fe, hi yongo mba na kpongolo. ²⁶ Da ka fa ne hi, bi hi du ko a mbala fie. akia hi no bi, do ko a dema, akia le nyamba. ²⁷ Mbe ruai wuzaso a la wu gu e te kueno gbaguru azali ba benda me so ba wuza so te ala ba no ba dego zo ba Mbe shi te,Mbe du aya da egu Djigi guru ayu ne nga fu Mbe du da djigu egu gueni. ²⁸ A ne gue bara gu d'aka bi bando,ne embie ate du a tsi bara. ²⁹ Afia me a gu wuzame Mbe du wuza atshiku ne ebue ne ki a de wuza afu gu mba zikadi me, a de djiwi afu gu mba zikadi me, a Tsere tshi a burule ,afiame fuya burule gbengelame. ³⁰ Gu angoro du wu nalele da egu gueni ku so a burule, se eni du ne akpalime , aka bi da dji gu egu Djigi ko da ama me guru burule he gu ko fuyame he gu yele me. ³¹ Aka bi gu ko mbure still me ne nambungu he ndime , n'a soroko mba aka mongo gu ko emeni me a sayã ka ahãwayi ne we, ba benda me so du burule te ba no me so nyamba te. ³² Ate kubudu da kponguru ko ,kusayã gwame edume ,uham melide anya kpala akandolo nabena ; ³³ na shima kukali akandolo na bengaza ,te fiam abena na bima za . ³⁴ Mburuayi bekinde fa negwame adu n'abenga za ,dahi ,gu hime du ne makpu baere ;mahi bara hi te Djigidayima zeanda kufu daka ta ze fie te ndali . ³⁵ bangoro ango da du ne zangu ,hi fuere liãu ;dadu ne zangu ,mi ,dadu dzoro ,hi kpõnere . ³⁶ dadu ande bõlo ,hi wire ne budu ,de kwere ta shi ,hida ba kiaba ere ³⁷ Ame dungu grshi bekinde ;gu nalele me nenge biorone zangu ,nge fworo liãu ;sengamba ne zangu mi ,nefworo anyo mi ? ³⁸ anugu nalele me gu dumu du gara dzoro me ,nge kpeneoro,zengamba mudu andebolo ,nge wioro ne budu? ³⁹ anugu nalele me gu dumu du na shiku ,zenga mba na kamba ,ngeda bakia baro ? ⁴⁰ Bekinde geshi ayaka :nyogwayongo mba ne biangoroneshi ,gwame kubudu de hindji nacia mere de hi ndji kene nyo . ⁴¹ te fiam dukuyongo negwame ate du na bima za ko :bui fu ;hiayimba :nohi na du kuwi gu adenya ,gu du wime daka ze ndali aya glise ne guko amambre atolo me . ⁴² bang ngo dadu nezangu ,adehi fwere liãu ;dadu nezangu mi,adehi fwere anyomi ; ⁴³ da du dzoro adehi kpenere ;dadu andebolo ,adehi wiere ne budu ,dadu na shiku ,na kamba ,adehi da ba kia bangoro ere . ⁴⁴ aka geshi ayako :bekinde ,anugu nalele agu dengebiro ne zangu ,zanga mba zangu mi ,dzoro ,zenga mba na kamba ,adenge gamaroro ? ⁴⁵ Dag dji benga metungu nasorkori, deguni kumu me kalini ligweni emeni, nedjeya enifuwaka gwaga liahome abanga nadinga? ⁴⁶ fuku ayagu metungume, de djeya nyabierime, niabini nelete awu ! ⁴⁷ Fani neyi aya ne bedjiangoro, nikali ni liguni zugeme kubudu. ⁴⁸ Angroatsi, de agbali me tunguedze, atefa te duruaya: shi badiere nyo-nyo badzeakuga. ⁴⁹ Duku-su teata agabuko, dukuli kunyo na manyo buda, ⁵⁰ badia gu me tungu me da egu wuza me aduko ne makia egu nadinga me aduko ne makia mba, ⁵¹ ku dedefeko, ku ligako neame lenzie: zo gu daka bu te akali enziaka.

Chapter 25

¹ Fuwo te Djigi welimba me wo djadjenga de bizali, ambedji akoma tala bano baliwa badiaka. ² Biyatsi akadu agbule ,afiame biyatsi akudu ne bieli agbule. ³ Agbule, nama tala djo gwaka, adaka ma kpá. ⁴ Angoro atsi, eme biéli mali gwaka tala me nembuso kpá. ⁵ Dji dudze adu badiaka te dame, fuyakoa nya afiame akala, ⁶ Ebele wilu, tangbawi, kwida! noyi afiako. ⁷ Fuwo djadjenga kubudu ake béfi, afiame akaze gwaka tala me. ⁸ Gwe gbelemba akafa na gweme bidie ayia, gamoyira ne kpá, bangoro gu gara talamba ebili. ⁹ Eme biéli fáya , ambuwu, awukamba bangoro ra neyi ko, ba mbeligame, yino tshi gweme ba baya, ha gwolu bangoro. ¹⁰ Gu na djinga me akatano ba guéme, Kai da, gweme are ligrame AKA gome na dema ba fukwame he kwi, afiame, ngba dema yime. ¹¹ Sikadi nyo afiame, gweme dá, afiame AKA fáya bekinde , bekinde andé angó ¹² Angoro atshi ku fáya :Muayongo bediangoró neyi, asaranyori. ¹³ Tesserera yime bangoro gu asarayi ambedji wuza ambe dji nalele. ¹⁴ Mbe du nénga ko, bakwi atsi ata nō no ngolo, kuya am amétungu djugu ko, kufu aka ngbika djugu ko. ¹⁵ Gu na kpogbolu kufuko gbika biyatsi, gwanga kufiko bwayi, afiame gu nabati kufuko atsi, gweni ne gweni ne fuya djuguni, kuno. ¹⁶ Ku fuawo gu atemali ngbika biya tsi ku no kuatsanga na kume biya tsi. ¹⁷ Ambedji, gunga atema bwayi bianga nakume bwayi . ¹⁸ Gua atema nda atsi no kuaso duku aforo kuóko ngbika na me dje gu kumu. ¹⁹ Sikadi nyo afiame, kumu djuguaka birime anongolo akada bape angoro tungu. ²⁰ Gu atema biyatsi gbimanesiko, nanga biyatsi na kume, kufaya: kumu, amufuere ngbika biyatsi, binefe nyabienga biyatsi. ²¹ Kumu djo guko faya :wangba ,benga me metungu gu dju mu, afuoro dremba, go me ne fuko shi kumu djogoro. ²² Gunga ate dute bwayi dako, afiame faya: kumu, dumu fuére nda bwayi, bi nyabienga na kume bwayi. ²³ Kumu djo guko faya :Wangba , benga me dungu me tungu du dje mu ,amu du ne dungu akita enzuwu, afuro gbalan, gome ebulu fuku djugu kumu djogoro. ²⁴ Gu gweni me atemali ngbika atsi da soko kumu afiame kufaya; Bekinde, dasara nedzeaya muwa kpekela, alumu mu tso, afiame mu turu atoro woli fu abele mu. ²⁵ De gundu kwere, afiame dano ana hoko goro tamala me ne bulu foro; mbedze mali gu lima me nu mu. ²⁶ Guko bayika me geshi; Dumu me gbaliha ne me mbenga, dumu sara sara aya batso fu alunyo afiame aturu liahu gwa belenyo. ²⁷ Ambeshime de mu geshi gere ngbika me na dema ahokoa ngbika, tefiame, fu dada ba bireame amli gere ne sha matabishi . ²⁸ Ambedji, gunga atema bwayi bianga nakume bwayi . Gua atema nda atsi no kuaso duku aforo kuóko ngbika na me dje gu kumu. ²⁹ ³⁰ ³¹ Gu nadinga me Egu gweni da nega aguni yeleme, ne mbre atolo kubudu, kusu agu ko kiti yeleme. ³² Ama te kubudu da ne kpungbulu ko, ku saya gwame edume, hu me elide anya kpala akondolo ne abena, ³³ Nafiame ku kali akandolo na benga za, tefiame abena na bima za. ³⁴ Mberuayi Bekinde fa ne gwame ate du na benga za, dahi, guhime du ne makpu bangoroere; mahi barahi te Djigi dahima ka'zeanda fu daka ta ze fie te ndali. ³⁵ Bangoro angoho da du ne zangu, hi fwere liahu, da du ne zengu mi hi fwere anyo mi, da du dzoro, hi kpenere. ³⁶ Da du andebolo, hi fwere budu, de kwere shi hi da bakie bangoroere, da du a kamba hi ki bangoroere. ³⁷ Ame dungu geshi; Bekinde, gu naleleme de nge boro ne zangu, nge fworoliahu, ne zangu mi, nge fwooro anyo mi. ³⁸ Anugu naleleme de mu du gara dzoro me, nge kpeneoro, de mu du andebolo, nge fwooro budu. ³⁹ Anugu naleleme gu de mu du ne ashiku de mu du akamba, nge da ba kie bangororo. ⁴⁰ Bekinde geshi ayaka; Fanyo nehi ne bidiangoro, gwame kubudu de hi enji ne atsi atsi amere dehi enji ke ne nyo. ⁴¹ Gwame ate ku yezu aka no neko neshi ndre me azokoa kpekute de Kayifa, zo de ame agba wulga ne akia bakumba dute. ⁴² Petro no afiako bada ta ndre me azokoa kpekute, ⁴³ ku gome, kusu ne ame tungu, bebia nefu dembe nya nete. ⁴⁴ Aka geshi aya ko ; Bekinde, anugu naleleagu denge boro ne zangu, ne zangu mi, de mu du dzoro, zengamba andebolo, zengamba ne ashiku, zengamba a kamba ade nge gamaro. ⁴⁵ Ku geshi ayaka; Fanyo nehi ne bidiangiro, gu kubudu de hi eni ne atsi atsi amere dehienji kene nyo. ⁴⁶ Dzamedze no na gu etumbu me ade nyesi; tefiame ame dungu no na gu gule me ade nyesi.

Chapter 26

¹ Agu naleleme de Yezu nyesi bugulu, kufa ne amatapande aya; ² Yiha sara pashika du afia wuza bwayi, fuahu egu gweni aka gemu ko bangoro aka tere ko ne te kuruse. ³ Fubame dze gbogolo akumu adze ne abakumba te aka mongome neshi tsikamba yaka ko kayifa; ⁴ akaligra nofu daka ku Yezu te ne fule, akahu ko. ⁵ Aka faya kia mbedu nalele degu kama, ambenaleako yimame n so edu ameni. ⁶ Fu de Yezu du te Betaniya, adama schi simoni me shikuhuza, ⁷ bande atsi ne da soko ko, nemali mbusu alabatre, degu ate du nasoroko gbata, fu duku dute aku liakume ne sukpe kpa ne te shindji ko. ⁸ Amatapande, biahu akwaka tsere, akafaya angbamba ba ngbemeliame. ⁹ Ambeligame aka baya gu kpame ne ndre ngbika afiame aka fu ngbikamba aya ame lunge. ¹⁰ Yezu sara gu angoro me, fanakaya; Angoro angoho gu gbalihi tegu bande me bame. Nendji bengangoro ne shiere. ¹¹ Bahi du ne ame lunge awuza kubudu . ¹² Asukpeyi kpa ne te kuere babie angoro kuere ne bulunforo. ¹³ Yongo nyo bidiangoro nehi abara kubudu fu a bengangoro sumbute suku bule kubudu aka yongo angoro gu bande me gwangorome atendji ne. ¹⁴ Fubame atsi eduaka yaka ko yuda mokeliota kuno ba fuame ne agbogoloamba. ¹⁵ Kufa nakaya, angoho gu dehi fuere, da gemu ko , aka fuko ngbika nimbe atsi negumba. ¹⁶ Babenda agu naleleme, kute tsa gu nadingame ahu fuaka Yezu. ¹⁷ Fu dakatalete Yezu ma kpekute afiame ku temblame kufaya; malihi dumba kwere. ¹⁸ Fuele da aka su soko liakume ne bihezali mbeyuru bwayi. ¹⁹ Fudakata li kufanakaya, bidiangoro dze dayongo nehi, ngberi atsi agemuere. ²⁰ Aka kubudu duaka shi lunge, aka kubudu aka te efieme hee Bekinde nyogwa. ²¹ Kwalenyamba kufaya, gu gwenime de nge kali zara atsi ne ni nasani ni gu, agemuere. ²² Egu gweni gwano hufu gbambame bangoro ko. Lunge aya gu gweni me abaya egu kuye. Asembeligame aya gu gwni me ani zume. ²³ Yudasi de gu gemu ko mali bugulu kufaya, nyogu Rabi, Yezu alenyamba faya mwayongo. ²⁴ Fu dakatalete Yezu ma kpekute afiame ku temblame kufaya; malihi dumba kwere. ²⁵ Afiame kumali tidi kpekute, kutemblame , kufuaka, nyoyi kubudu. ²⁶ Kulere dze , kule

mbra ana sukpeme bangoro ndre ameni badea kpi neli tsereangoro.²⁹ Fanyo nehi aya ba benda hula adanyo gu pakume kwa, bada agu huza me danyo abemba agu abe te me de gu bere.³⁰ Afame akadji gbia, akano nebili bele guyakamba olive.³¹ Afame Yezu fanakaya; dze yuluadze wula aduyi bangoroere kubudu, hufu daka gba ndali. Ata baliwa anya, gu anya me amba gbeu kubudu.³² Afame fu dabefi te ano akpungbulu ne galileya.³³ Petro mali bugulu fanoko aya demudu wu gbira bangoroara,³⁴ Yezu fanoko aya, ayongo bidiangoro ano nemu, wula ne yulu akpungbulu a kondo ya mu sogoere bara batsi.³⁵ Petro fanoko aya dembe ligame akpi afiaro, baba sogoro wuza atsi te, amatapande kubudu aka yongo ko.³⁶ Afame Yezu nonaka agu barame yakaya getesemani, kufa ne amatapande aya; suyi fe nyano ba kpaliame.³⁷ Kumali Petro ne ayara zebedeyo bwayi, afame ku sobolo ashie lunge ne ashiku te duko.³⁸ Kufa nakaya dueri ashi lunge kina bando, suyi fe hi liwa kubudu nenyu.³⁹ Afame kuno na kpungbulu ku shi na kpungbulu ko, ku tembelame aya; baba dembeligame amu andji gu mbusu lungeme sokoere. Ademuendji hufu nyenyeme, tuguru hufu nyemume.⁴⁰ Fu kuno neshi amatapande, kufa ne Petro aya; bayi liwa nalele atsi ne nyo.⁴¹ Liwayi afame yi tembelame, ambe na leako yiashi na gbira de gu aglise, duerigu nasorokomba kueri gu mumu.⁴² ku ngbeme shame ku tembelame ; bere ambeligame agu mbusume bu nashi liere.⁴³ Kuda kwebiaka akala, bangoro gu de eriaka ngule ne la.⁴⁴ Yezu ayiaka kwa fu ku ngbeme shame , kutembelame kwa bara bati, kuyongo ke gu atsi bugulume.⁴⁵ Afame kuno neshi amatapande, aya deyi lala ano deyi su su ano. Biyi nadinga afeta, aka gemuere de egu gweni na za tsere ameni.⁴⁶ Buyisende, ange no, gu gwenime ate gemuere niafeta.⁴⁷ kuwufu deku ta ta bugulu kuadze, atsi amatapande deguko da ne ndre emeni guame du ne gundu angame ne ngbondo, ate tume ame azokoa kpekute ne akia bakumba degu ameni.⁴⁸ gu ate gemuko fuaka kere asarako; gu de dunde ko kogu kuyi ko.⁴⁹ baratsi, kuda soko Yezu, kufaya; nye efioro Rabi. Kudunde ko.⁵⁰ Yezu fanoko aya; ukwere, gu adamu baenja, enji mba. Mburuayi gwemeni me agbiame, aka kali za li Yezu aka kuko.⁵¹ Ame ndre azokoa kpekute ne ama sanedreya kubudu aka tsa tsere pangbenga te lima Yezu, ligambame aka wuko.⁵² Adaka bi nufu daka sunguli ko ne fule kuhufu nye akame, bwayi, faya;⁵³ Fadze aya duwu bawua dze tepelo adze degu Djigi, wu duamba afia wuza bati.⁵⁴⁵⁵ Egu nalele me, Yezu fane ndre emeni; dayi afia re wu midi, ne angbru sise ne angbondo, bangoro akwere. Data du awuza kubudu edwiri, data yika a tepelo, adeyi kwere.⁵⁶ Damba awu bangoro aligra kpulu kolokpi degu a ndjina. Mburuayi ameni kubudu ayiko aka lo.⁵⁷ Gwame ate ku yezu aka no neko neshi ndre me azokoa kpekute de Kayifa, zo de ame agba wulga ne akia bakumba dute.⁵⁸ Petro no afiako bada ta ndre me azokoa kpekute, ku gome, kusu ne ame tungu, bebia nefu dembe nya nete.⁵⁹ Agbolo âme azokoa kpakute ne âme arugwa ne sumu babie nefu ambe nyesi te.⁶⁰ angoro Atsi adakabi gwenzuu ata fu de âme ndre atapande dufu. Ambe nyesi, ameni bwayi yambateaya :⁶¹ Mbedze fa dze gweniedze: Nyayimba demain degu Djigi, Mburuayi Mburuayi mbedwame tefia wuza bwayi.⁶² Akumu azokoa kpekute tsagame, faya; ade mwalenyambano/ Dze de ameni funuguliroano.⁶³ Yezu adeku kla bugulu, kumu ame azokoa kpekute, mali bugulu, fanoko aya, fanyaya te lima Djigi amu fanenga zengamba dumu Kristu egu Djigi.⁶⁴ Yezu geshi ayako faya; mwa yongo mba. Fanyo neyi aya, yibi nenga egu gweni esu a benga za fuya degu Djigi, da aku mapata a brule.⁶⁵ Mburuayi kumu ame azokoa kpekute shifi budu tukuru, faya; kua ndeka , adunga ne za ngu gweni kua de fuere ko. bi yiadji keyi fua ndeka ko. Dumba tsayi;⁶⁶ Aka faya ligakome ne bando.⁶⁷ Akume aka suku sur n'eriko, Afame aka fuko atsoza, neteme akafaya: Bekinde, andjina yongo guangoromaeno ateda, yongo nenga daguabeleoro.⁶⁹ Petro ate su edigi, bande atsi me tungu akiame ne soko ko, faya; Muko, dumu ne Yezu me Galileya.⁷⁰ Ade ku alenyamba ne kpungbulu ameni kubudu, faya; Asara nyo gu de mu fano amu yongo.⁷¹ Shame nashi, gwame ate duzo da soko ko, fa ne Petro ; Bidiangoro dumu ne dze ameni adze, kpuluoro gu afureoro. Ku sobolo bugulu ku lapi; Asara nyo gu kuyi me.⁷² Keneteme akwa kondo ya. Petro makia kpulu Yezu gu de kuyongo nda bafaya; Akpungbulu a akwa kondo ya, ade mu alenyere bara bati. Ku so kubu wuya.⁷³ Shame nashi, gwame ate duzo da soko ko, fa ne Petro ; Bidiangoro dumu ne dze ameni adze, kpuluoro gu afureoro.⁷⁴ Ku sobolo bugulu ku lapi; Asara nyo gu kuyi me.⁷⁵ Keneteme akwa kondo ya. Petro makia kpulu Yezu gu de kuyongo nda bafaya; Akpungbulu a akwa kondo ya, ade mu alenyere bara bati. Ku so kubu wuya.

Chapter 27

¹ Mbadji dekadji djiri, glogolo amazoko kpakute kubudu akamongome ne kpuke akakuli bugulu naku Yezu, nezaya akawuko.² Tefia aboko, akayinoko tefiame akanafuko aya ponsio Pilate.³ Fwagu Yuda, ategemuko, mbadji dugubi nedjaya akakuko, kubiri duko, tefiame kuyi negu ngbikame mpata habwa ne pwani atsi ne shi gbogolo amazoko kpakute ne kpuke,⁴ kufaya: nya enzi tsere angoro, bagemu gu kule adu nangoro. Akebire ayako: garaguteme dje ango ? gwe biro.⁵ Yuda dua gu atsoro ngbikame ne dama tombela, kugbime, tefiame kuno babo goloko.⁶ Gbogolo amazoko kpakute boko, akafaya: aligambame akakali neshia ngbika djigu bengamba, bango dumba ngbika kule.⁷ tefiame mbadji daka ligira bugulu, akanagulu shite djigu me amea sundu ambedu nelifore adeni. mbungu bame bakaya gu shime shi kule, bada wa wula⁹ Mburufuago gu bugulua ligrame de Yeremia yongonda, atedji ndjina: daka maligu mpata habwayi ne pwani atsi me dji ngbika daka ligra ba gweni, edu ayara israel;¹⁰ tefiame akafu bashi djigu me amea sundu, kufu de Bekinde ligra.¹¹ Kenge kpegra Yezu. Kenge fiko, wodjai: djimokumu djigwa yuda ? Yezu biri : mwa yongo.¹² Angro atsi ageshimu bugulu netegu azungwarome djigu gbogolo amazoga kpakute ne akpuke.¹³ Pilote fanekoya: adumudji dje toto buguludje daka zungworo teno ?¹⁴ Tefiame ade Yezu biri bugulu atsi aya ko naku gu bugulume, mbiyele te kenge gbala basumbuame.¹⁵ Anadinga akama kubudu, de kenge sarama ne soa ne me kamba atsi, djigu de ndre eni tenyeme akaso neni.¹⁶ daka duogu ne me tsrere kamba atsi, yaka ko Baraba.¹⁷ Fudakadu atsi bara, Pilate faya: dagu nyenyime aso ne nyi, Baraba tsetse Yezu, yakako Kristo ?¹⁸ Dukusara nedjea tsrere dugu gamuaka Yezu bame.¹⁹ Ufu dakadu abara adengbenga, nadiako faneko

aya: akia angoro du akadioro nedje nedungwadge, bangoo wula dje nye lungeno gbala baguko angrome.²⁰ gbogolo amezoko kpakute ne epkuke kpalime te ndre eni nedjeya, akako ke Baraba, tefiame aka wu Yezu.²¹ kenge mabugulu, kufanaka aya: dagu nyenyime naduaka bwayi aso nenyi enyi ? akabire, Baraba.²² Pilato fanakaya: ale ne Yezu tsai yakako Kristo ? Akakubudu akebire: akakako ne terewuli !²³ Kenge faya: enegu tsere angro enziko ? Tefiame akatangbere kuwa nata: akatereko nete terewuli !²⁴ Mbadji de Pilate bi nedjaya mbauma baka feyo, angoro atsi bugulu te sumbuame, kuma mi, kuzundu zakote neri ndre eni, tefiame kufaya adunio nangoro bakule dje me dungwe dje. gwe biri.²⁵ Tefiame eni kubudu ake biri: akuleko su liara ne ayarara !²⁶ Mbugufuogu Pilate kushi Baraba ayaka, tefiame, mbadji deku tako ne gbega, kwayi Yezu nazaka akana tereko teterewuli.²⁷ ame asozalo djigu kenge no ne Yezu nedji te, tefiame kumongo eni kubudu ne sokoko.²⁸ Aka kuru goko budume aka wiko natena budu.²⁹ aka mbla djiri tshiwi akakali neliko, tefiame akakali gbeka na benga zako, mbuguogo akadua luere ne kpongbuluko, akate gingako, aka faya : nge fiero, kumu djigu ayuda !³⁰ Tefiame aka suko suoro nete kuko, akama gbeka azako aka takote teli.³¹ Mbadji daka muko aye, akandji kanzo nasi tekuko akabire guko budume netekuko, tefiame akanoneko batereko nete terewuli.³² Mbadji d'akaso, akafume te kuye atsi ateyi kurene, lima ko dje Simeona, akakuko ne foya chi tere woli dji gu Yesu.³³ Mbadji d'aka da egu kadime yakamba Gologota, ate fa ano aya bara nemeli.³⁴ Akafuko buda kaka awi woli ne dime akonya, mbadji de kokangbako name, kokame anyomba.³⁵ Tefia aka ko ne te atereawoli aka akakpalaka goko budume, aka balū dzege, amberofo baligara gu bugulume d'adjina nyengo nde: D'akakpalaka gere badoa nda. Aka balū dzege bagere kotime.³⁶ Tefiame aka suesende, aka lide.³⁷ Bangoro ayika li awūko, akagba wolega akakali abikiko de li terewoli dzeko dze go dji Yesu, Ku'nsu' dji goa Yuda.³⁸ Akatere amedi bwai atsi bara neko, atsi du abengazako, guenge ma bima gako.³⁹ Da me somboa te ta ndaka, akameke lire.⁴⁰ Aka faya: Mo ba wū dema tempolo bisine lu afia woza bati, gume ko mo! De modji Egu Djigi, gbire te terewuli !⁴¹ Gbogolo ame azoka kpakute, n'ameagba wolega ne kia blāmbu, aka te moakoko, akaya:⁴² De ko te go ang'anime, aligakome ne goame koko !Deko dji kumu dji gu Israele akagrise te tere woli, fo nge alinyako te.⁴³ De ko te fume aya Djigi, a Djigi geko agu feyo, de mbedjia nye kome ne ko. Bangoro de ko te faya: Djinyo Egu Djigi.⁴⁴ Me di, d'aka tereko atsi bara ne ko, kondaka ko.⁴⁵ Baboa te na nalele binyatsi mbeso atsi ba da te biyantsi mbe yuru ābwayi, ndre bilikadi ku foro ke kpitika.⁴⁶ Ambe feta ne nalele biyatsi mbe yuru ābwayi, Yesu tangbako nata: Eli, Eli, lamasa bakatani ? afa aya : Gere Djigi me, gere Djigi me, bango ango gu aye moere bame ?⁴⁷ Gueni atsi adu gueni ate dufu, d'aka djiko, akafaya : Kogu ate ya Eliya.⁴⁸ Kagu naleleme gueni atsi aduko alo na matekpute, fēna vinegari, efame kombu ne te gbako kofuko akonyo.⁴⁹ Angro atsi gueni fa aya : Ayiyē, ange te bi zangamba Eliya da baguako.⁵⁰ Yesu ta ndre tangba kwa, te fiamē kokpi.⁵¹ Mobi agu, gu ndre bodume ate du a tempelo mbe sire eme bwaye, ba biata mba da kasende, foro tsome, amālā te kpafa,⁵² Am'ali foro endeme, te fieme toto kū asatu dji gueni ate kpinda akabafi.⁵³ Mbadji d'aka so eti foro, afia befi Yesu, akagome na mbrue gbato, aka so n'eri toto emeni.⁵⁴ Tsika me zalo djigu kama ne gueme a te du neko aka lide Yesu, mbadji d'aka bi ne fo tso foro me ne te, ne gu amagoro me et'enzi, ndre gundu kuke, aka f'aya : Ne bidiangoro dje kuye dje de kodje kégu Djigi.⁵⁵ D'aka duzo ne toto abende ata bi na denga aū; ate gasi Yesu ba boa Galileya, bangoro agama ko.⁵⁶ Adueke de mbe dji Malia dji gu Magadala, Malia na Yakobo ne Yosefa, ne na ayara Zebedayo.⁵⁷ Mbadji de fuele da, koye atsi de me zuge ateyi Alimatayo, limako dji Yosefa, ate du ke mesola dji gu Yesu.⁵⁸ Ko no ne chi Pilato, ko na kó kū ko, Pilato faya akafuko.⁵⁹ Yosefa ma kuko, kombila ne mbure budu,⁶⁰ Te fieme konaka n'abe eliforo, daka se amālā. Afiamē ko wūlinge ndre mālā na ngba so mba. te fieme ko no.⁶¹ Malia dji gu Magadala ne guenge Malia me d'aka du kozo, aka susu esende kpongbolo eliforo.⁶² Gu woza me te fieme, ate dji woza ligrame , gbogolo amegamue ne afuri zeyo akano k'atsi ne sie Pilato,⁶³ Aka fáya: Bekinde, nga maki kpolo dje me fule dje de kofáya, akpongbolo ako kpi; aya abefi a bando te fia woza baati.⁶⁴ Fo toli aka lide eliforo ne te uza batii ambe na leko amesula dji goko da na datsi kuko, aka na fa n'ani aya kua befi a bando. dze fule mbe dze ate na duasi mbe na sombo gu ate du akpongbolo.⁶⁵ Pilato fa n'akáya, duiy du n'ame lide, noi, yi lide kene fu djimene te.⁶⁶ Aka no, aka banga makiere aku lide te fie afua kasete n'ālā.

Chapter 28

¹ Afia layinga ,a fuele latungu atsi ,malia dje gu magadala ne gwanga malia mba akano bebie elifore .² wa bi ,faro yiba: mburufu mbure atolo bekinde atsi gbire azali ,kwa anji malā te fiamē kasu akume .³ Dwako du wo jikadi ,ne budu djoguko mbudu ne mburembe wo matutu .⁴ gwame ato lide tsome ne gundu akada wo bando .⁵ Angoro atsi mbure atolo ma bugulu pe na bande :bangrori akiayi gundu ;mburufu saranyo aya yitsa yezu ano daka tere ko na te tere woli .⁶ aduko fe kawa ;kwo befi a bando koufu duko penda biyi dze baradje duko la me nda ,⁷ te fiamē noyi toto aye ba pe na aglale dji gu ko aya kwa befi a bando te fiamē biyi ,kwano akpungbulu eyi na galilea :zogu eyibiko te bi ,nyapemba neyi .⁸ aka kiamē baratsi te eliforo ,ne gundu ,ne fuku ko,bame akalo ba pe weye aya egbele djuguko .⁹ mobi yezu da ba bieme naka ,ku fa nakaya :nyefieri dze abande dje agbame nosokoko bakefue shi ndi ko ,te fiamē aka dolome ne kpungbuluko .¹⁰ mbrufu yezu fana kaya :akia yi gundu noyi yafa na yaranera akano galileya :zogu daka biere te .¹¹ Gu nadinga me dakadu a nangadi anga zamu me ,aka gome na gbato mburufu aka pe ne tsika ame azokakpe kute gueme kubudu ate da .¹² aka pe ye ,afia motalu akafu aba kpawī ndre tamalā na faya ,¹³ aka faya fayiya ; agbele dzogu ko ada na detsiko ne wiolu ,gu nalele me denge tala .¹⁴ te fiamē de guvornori dji nge zere duko ,te fiamē nge soniyi angro .¹⁵ aba kpawī mali tamalā,te fiamē aka dji gu mutalo me daka fuaka te fiamē angromba wu akadi aba wida .¹⁶ Dze biezali mbeso atsi dze egbele djoguko akano ne galileya aku tsika bélé de yezu yikaka .¹⁷ egu nadinga me biekako ,aka dolome ne kpungbulu ko. agro atsi gwangame kike .¹⁸ yezu fata ta bugulu faya parata kuudu afume anyo azali ebrule ne nane asende .¹⁹ Noyi ,yenzi

ameni kubudu akada amesula ,yi batsishika te lima baba ne lima wuli ne sipiritu satu , ²⁰ te fiamе yiyi kaka gu kubudu de yi bi ne gu dayikari wabiyi adu neyi wuza kubudu badafu de fie nya te.

Mark

Chapter 1

¹ Dze gu du tukungbulu djugun bengangro djiugu Yezu Kristu egu Djigi. ² Kwufu de ndjina Isaya ngba ndali:Djigi faya:nyatuko dji gire me tungu me akpungbualumu,kuguaze yingadji amo. ³ Dumba gueni me ate tangberuano n'ewule:ezeyi nengadji bangfro Bekinde.Dungu yiangedji nebengamba bangro ko. ⁴ Bangro gu Yowani abatsia ako so zo ewule,aku batishi,kuyingo bugulu b'afaya:bieriyi dueri yi mali batisimo fua Djigi kuzundun girin tsreangro me. ⁵ Ameni kubudu ebulu provinca djigu yudeya n'ama gbatu djigu yerusalem daka ta no ndali shi Yowani.D'ako so neguaka tsreangro me ken'ere emeni kubudu,fuawo kubewu aka ne gu mi dji Yorodani. ⁶ Yowani de ko ta bo budu dji kunyia ate du newi Camiro,goko wieme dembe du kunyia.Aku tali anyiere ne mbe hoo djigu wule. ⁷ Kota me kpulu Djigi kofa aya :koda te fiere gu asumbuere ne fuya aliganyome n'a kuruwa Djigi ketela dze gu ko. ⁸ Nyo, nyafuri batisimo ne gua mi,gu ada ko fueri batisimo ne gua fuaya spirituel santu. ⁹ Agu nalele me yezu No n'a nazareta du gu galileya ,ku ma batisimo azako yoane amide gu yorodano. ¹⁰ Agu nadinga me asoko mi kobi burule mbande me mbie gbire n'a biliko ne mbere mba . ¹¹ À fiamе kpulu so azali ta burule faya:Dumu igire du gu anyonyeme ne mu wuya,aro gu la linyo gere nyeme me wuya. ¹² Ne te me sipiritu toro yezu n'a mbala Fie . ¹³ Zo ko endi wuza biezali mberuai ahābwayi,zaburu ne ndjiko .koduzo me tsere Anya wule ,ne ambere atoll,atagamako. ¹⁴ Fu d'aka ku Yowani n'akamba,Yezu kuno ne Galileya,bayiongo bengangro djigunDjigi. ¹⁵ Ako t'afaya:gu nelele me de Djigi kali nda mba ligame,bangroya gu Djigi yiele mba feta!biriya dueriyinyeme ne bengangro! ¹⁶ Fu de Yezu ta no te ngbami Etima ne Galileya,akubi ame bewuwiru buayi,Simoni n'eguako dji Andre,daka te bewu wioru anza n'emi djigu Etima bekwanza. ¹⁷ Yezun fan'akaya:dayi ango no:ayikeri bara yidu ame aza wiru dji emeni. ¹⁸ N'akramba akayi wiru anza djigu aka,ada egbele djigu ko. ¹⁹ Fu de Yezu nete n'akungbulu shiame,kubi Yakobo n'egunako dji Yowani,ayara Zebedayo.Daka du nebulungba djigu akazwe wiru anza. ²⁰ N'akramba Yezu yaka,akayin baka dji Zebadeyo ebulu gba kubudu ne guaka ame tungu me,akda e4gbele djigu Yezu. ²¹ Yezu n'egbele djigu ko akano n'egungbatu me dji Kafarenawuma.Awuza sumu ndjigu a yuda,Yezu ngome n'adema tembela djigu ayuda,kuso blo ayingo bugulumnkpulunDjigi. ²² ²³ Ambedu agwaka Sinagoma me kuyi atsi atedu ne tsere mbisime ku tangbaru. ²⁴ Angoa gu du akadiara nemu Yesu dugu Nazareta damu ba wurawua? saranyo dumu satu de gu Djigi. ²⁵ Yezu gbali te ko faya so agu kuyime. ²⁶ Afiamе gu tsere mbisi me so adje kuye dze ne ndre fuya ne gwa tangba. ²⁷ Mbe yele teaka aka teefiefiame atsi ne gweme angoagu de gu kota bugulu na kenye n'ama tsere mbisime ko akadji ko? ²⁸ A fiamе pendeko makadi kubudu kubudu abulu Galileya ke kpitika. ²⁹ Ba soa ebulu Sinagoga ku ma Yakobo ne Yowane kuno eate atsi Simoni ne Andreyo. ³⁰ Ne gbie simoni ne la fwasende ne gbeku ne teme, akape angoro ne Yezu. kuakiamе ne soko ne ku tsagane zan ne baratsi ashiku nya. Ne benda agamaka. ³² ne fuele awuza shi akayi n'amashiku ne ameaglie. ³³ Ame gbatu kubudu akeyi kpungbulu dema de guko, ³⁴ kogua mashiku gbela kone aya glise adekwa lenyamba aya glise aka ta bugulu begu de kosara sara. ³⁵ Ka kometa, ade kadi da bezia, ku so na mbele fie, ba tombelame. ³⁶ Simoni ne gweme ate du te fiako aka benda atsako. ³⁷ Daka biko akafa neko aya dere ta tsakoano. ³⁸ Kufa naka aya angono nanga kadime ko begu mbegu sowu bemeano. ³⁹ Kuno ne Sinagoga abulu Galileya kubudu kuyeka ameni kune Dema tombela. ⁴⁰ Me shifi atsi da na shi kpungbuluko tombelame ne dze aya dembe ligame aku guoru ⁴¹ Yezu bi lunge ko kali zaru faya wa nyeme akugu baratsi shiku nya nya te kuko. ⁴² Kuko ngba. ⁴³ Yezu tuko baratsi n'asoroko tsine. ⁴⁴ Kufa nekoaya akya ko yongo ne gweni, akono kwayikame aya ame gemubrbe, gemu enzuwu wufu de Mose pe nda bangoro ambe gama aka ne pende. ⁴⁵ Dze ruayi dze no nabenda tangba te dze angoro dze de gu Yezu adembe legrame kwadze a Yezu gome n'ama gbatu n'eri emeni ku benda sue k'ana mbelefiе ba yika eni, eni da te bara kubudu.

Chapter 2

¹ Afia kita wuza,Yezu kuga ne Kaferenawuma.,emeni djiaya gudu ate. ² Ndre emeni mongome nezo ate ade bara du fu d'aka rute kungbulu ngbadema.Yezu kluru me t'ayingo kpulu Djigi n'aka. ³ Ang'emeni dakwa.Akada ne shi Yezu ne gu gueni me ate du bineku,emeni gaabwayi akashini. ⁴ Angro atsi ad'akaligame n'ada soko Yezu bangro ndremeni.Bame fu akabia n'ebli dema,akakruwa lidema,akagbire ni ken'eguningueme ne kpungnulu Yezu. ⁵ Fu de Yezu bi guaka nyeme ate kufa ne bineku aya:Egere,goro tsresango me anyia. ⁶ Angame bayika mutalu me atesu fu egu bara me,aka makia ne duak'aya: ⁷ lemba tsiayi dze de gueni dje yingo awu?kunderka Djigi! dagu de zundu tsreangro k'e Djigi ligame! ⁸ N'akramba Yezu sara guaka makiamе,fu ko kufan'akya:ango du yi ne makia awunbame te dueri? ⁹ Ango gu du n'asromba basuambame,b'afaya ne gu gueni dji kuni bineano,mali goro bara me muno? ¹⁰ Angroatsi nyenyeme asara aya nyio dunyio ne fuya bangroemenime kubudu aku foro bazundua tsreangro.Kufa ne bineku aya: ¹¹ "Nyafa nemo aya,busende,mali goro ngueme,afiamе mu ga nn'ateshioro." ¹² N'akramba,wufu d'emeni t'ebi dze gueni ne te,kubusende,kumali gukom ngueme,afiamе ku ga.Ameni kubudu mbe yiele tukuaka,aka yiele Djigi baf'aya,"adenge biangrowu nda." ¹³ Yezu bire me kuadze nse soko gu mi dji Etima ne Galileya.Ndremeni akada ne shiko,afiamе ku rume t'ayingo bugulu Djigi n'aka. ¹⁴ Fu de Yezu t'a sumbu te,kubi Levi,egu Alafayo,kuesu abara tume pako.Yezu fane ko aya da fiere.Levi busende no afiako. ¹⁵ Afiamе Yezu nombalia adema t'a Levi.Ndre am'agbawulega ne me ndre atume pako ne

tsremeni akasu aku liakume k'atsi neYezu ne guko egbele me,babie ne fu dze gu ndre enime tano tefiako.Tefiame ndre gbogolo ame mutalu guame ate du k'atsi ne a Farusi,daka bi kuli n'ama ndombe ne guame eta tume emni pako tefiame ne ndrea emeni tsreangro,aka fane guko amesula aya mbele sayi de kuli ano ne dze emeni dze? ¹⁷ Yezu djiake tefiame kufa n'akayta:ame asrokuku aduaka nengro ne munganga,k'amashiku gu du n'angro ne mungaga.Ada da baya benga emeni,bame fu bayia tsreameni akabirin dueka. ¹⁸ Wuza atsi,egbele djigunYowanin mubatishi n'egbele djigu a Farusi adaka tali liawu.Ameni da bafie Yezu:bangrongo gu negbele djin gu Yowani mobatisa ne egbele djigu a Farusi ada k'ateli liawu?Gro egbele mba adaka t'asogo alie liawu? ¹⁹ Yezu fan'akaya,n'efiaka:makiayi aya ayara negueni me ate da bama lie bande egubara me adakali liawu te egu nadjinga me adu kwi n'aka?Kufa n'akaya adumba awu,egu nalele du kwi k'atsi n'aka,bangba dekayi ali liawu. ²⁰ Angroatsi hgu wuzan me ate da fu dakandjikwi te edueka,fu ada kali liawu. ²¹ Amba gueni atsi dee so abe budu n'aku kiabudu,bangroango abe budu shifi kiabudu,alo kiabudu kruwame alo da ne tsikamba. ²² Amba gueni atsi de sukpe buda n'akia sundu.De gueninendji awu,buda fueke na kpeta gu sundu me,Gu buda me ne gu sundu me yimba ke ne wia.Fu bame limbame amu sukpe buda n'abe sundu. ²³ Awuza sumu djigu a bayuda,Yezu ne goko egbele me akate sumbua ayoro loso.Guko egbele me dukame tek'eketsie liso atedu te ngbane ngadji.Bame fu a Farusi fi Yezu:mwebi!bangro gu dji goro egbele me endji guangro me aligamba me eke dji a wuza djigun a yuda? ²⁵ Yezu fan'akaya:adeyi batenga nda guangro me dji David endji nda egu wuza de ko zenga liawu,wufu ko ne goko emeni me duaka ne zangu. ²⁶ Ku gome n'adema Djigi kuli gu kpekute me bafu aya Djigi.Abiatara akudu ngbukuru egu nadjinga me,mutalu djingara famba aya ake ngbukuru ligu kpeute me,mbe rwayi de Davidi liko,tefiame kufu aya guko emeni me. ²⁷ Yezu kwa n'akaya,daka kali wuza sumu ndali ba gama gueni,adak'endji gueni nda bangro agama wuza sumu. ²⁸ Bangroere egu gueni dunyio kumu li wuza sumu djigu a bayuda"

Chapter 3Yezu gome kawa na Sinagoga kubu kuyi atsi ate du me ngombo.

² Dakata bi Yezu, gu du fu duku gu ko a wuza Sabato; dembe du nedzaya akafuere ko. ³ Yezu fa ne gu kuyi me ate du me ngombo; tsagame. ⁴ Afiame kufanoko aya; ligambame nenjia b'ngangro tsetse tseremba a wuza wua, nagua gueni tsetse nawu guenia;angroatsi adaka kela bugulu. ⁵ Fuagu kute nungua neriko te kuaka ne gbalia, ne lunge ko b'asoroko du dzegua ka, kufa negu kuyi me aya; dungu zaro. Kudungu zako, tefiame zako gu. ⁶ A Farushi so, tefiame akadzime n'avolo Erode nefu daka lete bawako. ⁷ Yezu bunashi kuno na wiele ne guko a gbele me. Ndreni noafiako ateyi Galileya; ⁸ ne Yudeya, ne Idume, ne sendebeli Yordano ne gua kadi me soko Tyr ne Sidona, ndreni, aka dzi guangroa kubudu dekutenji akada tefia ko. ⁹ kukangro li egbele dzegu ko akabiangro kita gba dzeguaka a wuza kubudu, abenaleako ndreni na feteaka. ¹⁰ bango, fuaku ta gu toto eni, guame kubudu ate du nashiku aka shi nete kuko bakafuako. ¹¹ Tsere atolo, daka biko, akanuereme nasende kpungbulu ko tefiame aka tangbere; dzimu yigu Djigi. ¹² angroatsi kufuaka mutalu n'asorokomba nedzeaya akiaka fuere ko. ¹³ kubia na bele; kuya guame dukunyeme te tefiame akano ne soko ko. ¹⁴ kuligra guame bihezali mbeyuru bwayi aka du ne ko, ¹⁵ tefiame batuaka bata weye ne fuya anea tsetere atolo. ¹⁶ biguame bihezali mbeyuru bwayi ddekuligraka; Simona, dekuyako Petro; ¹⁷ Yakobo, yigu Zebedeyo, ne Yowani, dze eguna Yakobo, dziguame dukufuaka lima dzi Buwanegeresa,atefanaya ayara gu; ¹⁸ Andreya; Filipo; Bartelomayo; Matayo; Toma ; Yakobo, yigu Alafayo; Tadeyo; Simona me Kanana; ¹⁹ ne Yuda Kariyoyota, kugo ate gemu Yezu. ²⁰ Akaga na'te, tefiame ndreni mongome kuwa, adembudu nefu dakali ke" liahu te. ²¹ guame ate zu Yezu, dakadzi guamangrome atenzi, akada bakueko; bango dakatafaya; aduko ne bieli kuwa. ²² Tefiame ame agba wulga etayi Yeruzaleme, akafaya; kugu ne Belezebuba; dzimba bagu duko kumu a muiy dekune amuiy bameano. ²³ Yezu yaka, tefiame kuta bugulu n'aka ne musaku; dembele tsayi a Satana ne Satana, ²⁴ de fie atsi kpalame ame, adegumba zogome aru. ²⁵ De te atsi kpalame ame, adugu te me aru. ²⁶ De Satana tumbuka koko memba, kuakpalame ngbakuru, angroatsi ngbaku leteawu. ²⁷ Ngba de gueni atsi gome ne ta me ngla bashia guni zuge me, dzedgu aboni gu me fuya me akpungbulu; mburuagu ni shi guni zuge me. ²⁸ Ayongo neyi ano ne bidiangro, tsereangro kubudu dzigueni akayi nenga, ambedzi a nd'ka Djigi; ²⁹ Angroatsi gu gueni me ate nd'ka mbure atolo adakayi gfuni tsereangroa nenga; nigu ne ngbenga tsereangro dzegu ade nya nenga. ³⁰ Yezu yongo awu bangro dakatefaya; kugu ne tsere atolo. ³¹ Nako so n'ayaranako, ataru adigi, akatu akna yako. ³² Ndreni atesu soko ko, tefiame akafanoko aya; webi, na n'ayarana akaguedigi atefi bangroro ano. ³³ Gugeshi; dahagu de nere tefiame a danagu dze ayaranere. ³⁴ Tefiame kubi guame ate su soko ko ke kilikili; webi, kuyongo awu nere tefiame n'ayaranere. ³⁵ Bangoho kugu gueni me atenzi guangrome nye Djigime te, gu gueniagu dze egunere, yibendere, tefiame ne nere.

Chapter 4

¹ A Yezu benda tungu kwanze djigu atabulu soko ngbami Galileya.Ndreameni daka da ne fu sokoko afiame kubian n'agba kuesu.Gba du erimi Etima,afiame ndreameni du te ngbami. ² Aku tayingo a musapu bayika ndreamangro afiame aku tayingo n'aka: ³ Yiadjia! gueni atsi ateno nda balu se liawu. ⁴ Egu nalele deni t'abawu se liawu ayoro,guanga se liawu shi te ngbanengadji:ambie da nali. ⁵ Gwanga mbeshi aku mala,fuadu forop gboko te.Atsrowuli mbeso n'akramba begu adefioro gboko fu. ⁶ Fun de nwuza som te,mbezokomba kubudu,afiame yioromba ku bagun ade shindjimba no n'asende. ⁷ Guanga se mba mbeshi n'edu etsiwi.Afiame etsiwi s'ambila kpimba adembe ligame nedjeya ambezu natsro. ⁸ Guang'atsrowuli me shi na benga foro.Mbeso,mbelu,mbezu atsro,guanga biezali barabatsi,guanga nimbe buayi n'egumba,guang'atsi kutun atsi. ⁹ Afiame Yezu faya:djiyi ne bengamba,deyi n'etu eyidjimba!

¹¹ Yezu fan'akaya:k'eyi k'atsi anama eyiele andangro ndjigu Djigi,angroatsi engemenim me baka dji guqamangrome ka musakun kayi,mbegu bame:ligakame bekieme fun ngbada k'ebi,ligakame badjieme fu adaka sara ne bengama,bame fu badzeaya akia biri duaka e Djigi zundunguaka tsreangrome" ¹⁴ Gueni lu kpulu Djigi. ¹⁵ Ndreameni lek'ewuguame du sokoyingadji,egu nalele luaka bugulu te,duaka wu guemeni ate dji bugulu agfame k'egu nalele me djiaka gu bugulu me,n'akramba djabru da n'andji gu bugulua kubudu luaka ne te duaka. ¹⁶ Fudu mbawu,guanga akamali buguluano aforo dji mala:egu nalele me daka djiano akamali mbano n'akramba ne bengadu. ¹⁷ Angroatsi ad'akayi gun bugulu me ambe kali shindjimba te duaka,akamalimba mba k'bashi ngru nalele.Dembe dji ashiku ne ngbemiliame dashiaka ba bugulu Djigi,n'akramba akayi guaka nyieme. ¹⁸ Guange me akamali kpuilu Djigi ebulu tsiwi:akadji bugulu, ¹⁹ angroatsi amakia gule djigu dze fiedje,bengangro ne fule ne mosolo n'elike zangu bengangro gome te duaka,mbe mbala gu bugulu,mbezo atsrowuli ke shiame. ²⁰ Guangemeni fu,akama atsro wuli abenga foro:akadji bugulu,mberuayi mbe zu atsrowuli:guanga biyiezali barabatsi,guanga nimbe bwayi afiame guanga kutu atsi. ²¹ Afiame Yezu efieka:begueni tuwi kalimba n'etsele soko suku barala?Adaka kalimba n'akumisa. ²² Guangro kubudu wokome mbeso n'eri emeni.andangro mbe so ne wuza. ²³ Djiyi mba ne bengamba,ambedjiaya duiy n'etu yidji! ²⁴ Yezun kua n'akaya:lidayi bangr5o guangro eyidjiano,Djigi pimi goko fuza ne shieri kufu beyinfu aya engemeni. ²⁵ Bagu duiy ne zuge,akafunianga kua,fu bangro gun gueni me adeyu,akandji kugu kete zuge du gueni azeru. ²⁶ Yezu fakua'ya:bii ne djeaya yele djigu nDjigi dumba wango.Gueni atsi ate lun se nliawu eguni yoro me. ²⁷ Afiame,ni no bala me ne biwiolo b'ebefiame awuza kubudu egu nadjingame se liawu guaso,afiame yoro mba teluame,fu bame ade me mba sara ne fu de yoro lu ne t'ano. ²⁸ Bangro mfu dugun forome so ne se mbanda ke mba,akpungbulu ayoro bu sende,tefiame li atsro,afiame kubudu atsowuli so kete li mba. ²⁹ Egu nadjinga me de atsrowuli tena,memba mali masete bade atsrowuli te,bangrgu nalele eketsi mba aligame. ³⁰ Yezu efue efieka kuwa nge ligra yiele t'ate Djidji n'ango?nge yingo guangrome geliga te enehgu musakwo gu? ³¹ Dumba kwatsro ndjimo.Fu d'akalu te nda n'asende,ambedu nda ke kita atsrowuli basumbua guame kubudu aku dje foro edje. ³² Angroatsi afia lumbe bambe so,afiame mbelu mbeda ne tsikamba basuambua awule kubudu,mbe so ne gbogolo abemba,afiame embie lu guamba dema tedze abemba dze. ³³ Fu bame Yezu kuta ta bugulu k'a musaku,aku tayika ne dzeaya emeni dji basara yingadjimba ne bengamba, ³⁴ aku tayingo amangro n'aka ka musaku,angroatsi fuaku te su negoko egbele me,aku tayingo li musaku n'aka kubudu. ³⁵ Egu wuza me ne fuele,Yezu fa ne goko egbele me aya:ango no n'edjiwiele edi Etima. ³⁶ Dakayi ndremeni zo egbe4le akano afia Yezu n'ebulu gba nezo deku ta ta kpulu Djigi te.Dengame gba me du kufu soko ko. ³⁷ Yi bi!ndre wie n'asrokomba mbeda,afiame mi sobolo sukpeme n'agba,fu gba lume te yieme. ³⁸ De Yezu tala te li gba,kukali liko te kuse.Goko egbele da ba befiako ala,akefiko aya:Bekinde,bugua engekpi.Dumba ke wia eroro? ³⁹ Yezu befiala,kutangbako n'asromba ne li wie,kufa nemi Etima aya:sua wi akia muyiba kuwa!Fu bame wie mbayi gbengela kadji afiame mbesu awie. ⁴⁰ Nafiame Yezu efie egbele:angrogu eyi gundu b'ameano,aduiy ne nyeme? ⁴¹ Fu bame egbele du ne gundu gbela,aka t'efiame edueka:dze kwi dje gueniango gu djiko,de zende wi ne mi Etima yiele ko?

Chapter 5

¹ Afiame,Yezu ne egbele djigu ko akano n'edjiwiele mi Etima ne Galileya,a foro djigu Bagadara. ² Yezu kuso agba,n'akramba gueniatsi so beyie eliforo,fu ni da bafueme te Yezu. ³ Guenimba eni du ne tsreatolo fubame deni tala kem'eliforo.Adegueni atsi ligame n'ekueni,ambedji egengiro. ⁴ Te nalele kubudu d'akateki ko ne gengiro djigu fule,akeki zako kete,angroatsi kuketsi gu ngangiro kubudu,kuketi magiro ne fuya,adegueni atsi ligame banyieshie fuya ko. ⁵ Analele kubudu,wiolu ne wuza akutangbime wuya n'eliforo,afiame akuabele,kutangbako n'asrokomba,fu kudefe kuko n'alo t'amala. ⁶ Fu kubi Yezu ne dengawu,kualo aTo n'akramba,kuashi n'engbeluko ne kpungbulo ko. ⁷ Ne asoroko tangba :Angro gu du akadiara he mu ,Yezu ,egu Djigi du a burulú ata kebudu ?Nya akpalime te Lima Djigi he shioro ,akia mujiere kuwa. ⁸ Fu de Yezu fa me mba te aya so:adje ,my Tsere glise . ⁹ Afiame Yezu efi gu kwime:limaro gudji da!kufa n'ekoya:limere wa wuka begu tongato. ¹⁰ Ku kpalime n'asromba ne shi Yezu akia mutu gu tsreatolo me n'ashi edji gara foro. ¹¹ De ndreazumbru duzo ambali soko bele. ¹² Fu bame tsreatolo kpalime ne shi Yezu aya:tuara neshi dzeandre azumbrume,fu anhegome tukuamba. ¹³ Yezu fuamba yangedji amba nezo,bame atsreatolo so te guenime,afiame ambagome tukuazumbru me.Ndreazumbru kubudu ndukume n'ato babua te bele bano bashie nemi Etima,fu ambakpi nezo. Amba kubudu du kutu bwayi. ¹⁴ Guemeni me baliwa anyia akalo bayingomguamngrme agbatu ne m'edjete kubudu.Emeni da bebie guangrome. ¹⁵ Dak'ada sokomYezu fu akabi gun me tsreatolo kuesu soko Yezu.Kuabu budu ne bengamba,kudu ne benga makia,fu gundu kweka. ¹⁶ Guemeni kubudu atebi akalume t'atabigulu aku guangro me atefume te tsreatolo,afiame n'azumbru. ¹⁷ Bame akelume t'afa ne Yezu aya akubu n'ashi eguere foro. ¹⁸ Hufu de kubia ne agba,gu de kuko ta tshi ne ashiku a glise ko no ne shi Yezu aya akwa yeru awusu ko soko ko ¹⁹ A de Yezu linyamba aya ko , ko fanoko aya : no na te tero neshiri mwa ta mbanda guangoro me enji Djigi he mu,afiame tsiyigu ta komi tokworo. ²⁰ Kuno kwa dukame te agbhu panda mba wa Decapoligua ma ngorome kubudu de Yezu enji ne ko ,ameni kebudu du ne Kiki. ²¹ Yezu akuda kuedje a gba edji mi Etima.Ndreameni dakuedze ne shi ko,fuakutaru te ngbemi. ²² Bame Yiayiro,bamete dema tembela djigu aYuda,duku bi afiame kushi ne kungbulu ko. ²³ Kufa ne Yezu aya,ako tegamere,kufaya:egire dji yibende guano bakpieme nyiakplime ne shioro,amuda,muakali zaro ne line enegu! ²⁴ Yezu aka no k'atsi ne ko.Ndreameni no afiako,akaru soko ko kubudu. ²⁵ Zo yibende atsi ateduzo,ebulu gala biezali mbe wiru bwayi de kule ta ga tukune. ²⁶ De ne mbu aza a lifrume,fu ngbika nyia ezene kubudu batum'aka te.Ade kun'angbako,fu mbeda nde n'asrokomba kuedze basumbuame. ²⁷ Ne dji angro Yezu,ne da edu gu ndreameni me,edjiko dze Yezu,fu neku goko ngba budu. ²⁸ Bangoro dene

ta faya deku ke gu ko budume ano, daba bi gule.²⁹ Kagu naleleme kule ayi ga tukune, tefiame ne sara tukune ayaashiku anya.³⁰ Yezu sara aya sha fuya aso tukuru, tefiame ku behu eriko shame, kufaya; dagu akefu gere budume. Amatapande faya;³¹ Mubi dze ndre ameni adze ate totrome ano mwefi kwa aya; dana gu akefwo. ³² Afiame kuki soko ko badze aya ahubi gu bandeme ate endji gwangorome. ³³ Bande mba gundu,afiame ne te tsome bangro gu de sara ayeangro ango gu da te kueru,ne da,ne shi ne kpungbulu Yezu.Afiame ne yingo angro kubud ne bengamba. ³⁴ Yezu fa nen'ya:egire dji yibende goro nyime gu lipu amugu!mwano ne bengadu,afiame muagu ne goro ashiku me. ³⁵ Fu de Yezu t'ayingo te awu,egbele akada babua adema ta tsikamba dji Yayiro,fu aka fane koaya:egoro akpi,lemba tsayi nkuedze amu fudji bayika bameano?³⁶ Angroatsi a de Yezu kali bieliko te guaka bugulu me,kufa ne Yayiro aya:akiamu gundu ale k'e nyiamba. ³⁷ Ade Yezu nyieme ne dzeaya akano n'enge emeni me.Aku mali ke Petro,Yakobo ne Yowani du egunako. ³⁸ Aka ete shi me tsika dema tembela,zo Yezu bi emeni kubudu aka te tsome ne kue afiame n'etetangba n'asromba. ³⁹ De ku gome,tefiame kufaya; Hifwango ano bangoho. Hibvano bangoho. Akpi dze wuli adze ne gwala. ⁴⁰ Aka mu ko. Mburuayi ku so ne ameni kubudu, kuboko ba wuli ne na wuli ne gwame ata no afiako, tefiame aka gome ne zo de wuli dute. ⁴¹ Ku ku za wuli afiame kufaya:Talita kumi-dji faya:yibende ayingo ne mu:busende n'azali!⁴² Wilimba busende n'azali n'asromba,fu ne benda anunguame(ane du ne gala biezali mbe wiru buayi).Fu d'emeni bi guangroma awu,angromkadj yele tukuaka. ⁴³ Angroatsi ku tere li abane wuya,aya akiakayingo ne hgueni atsi te guangro me.Afiame Yezu fa nak'aya:fuyi ne liawu ane li.

Chapter 6

¹ Yezu bu sende egu bara me kuno n'egu gbatu me duku lu te,guko egbele me no k'afiako. ² Egu wuza sumu me djigu a yuda,Yezu sobolo a tepende ebulu dema tembela djigu a yuda.Ndreameni at'adji guko a tepende me mbe yiele tukuaka.Daka t'efie aya:maliko dje ebulu a tepende shi da? tenga dje bielie maliko yi,ne dje eyiele amangro dje ekuendji yikomte yie? ³ Amba sarpatie gudji ko,egu Malia,eguna Yakobo ne Yose,ne Yuda efime ne Simo ambako gua?A yembende ko te su ke fe eduera te? Guangro gu ate fa n'aka ya akia lenyiako. ⁴ Fu bame Yezu fa n'akaya:ndjina beni ndu ne yiele te abara kubudu.Angroatsi ede gueni dun ne yiele eguni gbatu me ambe du guni te,afieme ne se ni. ⁵ Zo ade Yezu ligame nda kuedje bendjie eyiele angroatsi te,angroatsi ku kali ke zako aku am'ashiku,ku guaka. ⁶ Ambe yiele tuku ko begu ad'kalenyiako.Afiame Yezu no ba tepende eguete mba sokoaka. ⁷ Kuya goko egbele biezali mbe wiru buayi,afieme kubenda atuaka buayi buayi.Kufu aka fuya ba ne atsreaatolo, ⁸ Ku gfuaka mutalo aya akia yi ma enzuwu atsi te bano te bangroeri,mali ke ngbenge atsi,akiayi mali kpekute.Ambedu saki,ambedu ngbika akiambe du egieri kamba me. ⁹ Boyo ketela,angroatsi ekieyi du ne simisi buayi. ¹⁰ Kufa n'aka kua aya:deyi da a gbatu atsi,yi su egu dema kpenekeri te bada egu wuza eyibu sendev basuambuame n'anga bereme. ¹¹ D'aeme gbatu atsi sogo ekpeneri,zengamba n'adjie gu tepenbe dji giri,yi so zo,fu yi turu foro ne shindjieri ne li gu gbatu me:mbegu ate defe ngbenga aka: ¹² bame egbele no ba tepende aya emeni bangro akabiri dueka. ¹³ Daka t'ene atsre atolo gbela,afiame agu amashiku gbela,fu n'efireaka ne kpa. ¹⁴ Egu nalele me bekinde Herode kudji angro Yezu,bangro gu de limako wu te kadji kubudu.Anga emeni me daka t'afaya:Yowani mobatisi gu befie abando!mbegu bame djikuendji eyiele amangro no gbela. ¹⁵ Bame d'anga emeni daka t'afaya:duko Eliya.Gueme faya duko ndjina,kuuwu atsi kia ndjina ¹⁶ Fu de Herode djigu angro me te,ku faya:duku Yowani mobatisa dafu mutalu ndali akayire goloko,bame fu kuebiefie! ¹⁷ koko gu dji Herode ate mutalu ne djeaya akaku Yowani.Akakuko afiame aka kako n'akamba.Herode ekuenji awu bangro gu bande me dji Herodia,bande deko mali ndali aza egunako dji Filipo. ¹⁸ Yowani fa ne Herode aya:adumbane bengamba aya amu mali bande egunaro! ¹⁹ Herodia da ne tsredu n'aku Yowani,fu ne nyieme kaya akawuko,fu adene ligame te bangro gu Herode aduko alenyiamba. ²⁰ Herode akutagundu Yowani gbela bangro djiku du benga gueni,afiame gueni ne sipiritu santu,fu Herode aku t'elideko.Fu de Herode t'adjiko te goko makia me gbewu,fu kunyieme aya ewuadji ke yowani. ²¹ Egu nadjinga me gu ledjiwi mw daka zu Herode ame ndali mbe da,fu mbedu benga wuza yaya Herodia.Herodia endji mungome aya gbogoloamba kubudu egu foro me,atsikamba djigu abakpawi afiame ne guaeme kubudu ate du ne yiele ebulu provesa djigu galileya. ²² Yibende atsi djigu Herodia ne gome n'aba kama fu ne do gbiele.Fu mbengba te du Herode ne guemeni me kubudu de ko yaka.Afiame bikinde fa ne gu ebende aya:ko guenzuwu me nyiomume afuoro. ²³ Fu Herode de linge ne shine kufa aya:nyiede linge bafuoro gu kubudu amunyiome te,ata de mbedu shia foro agere kinyi me. ²⁴ Gu yibende so,bafie nana:ango gu dako feyo?Nane fa nene aya:akafuero li Yowani Mobatisi. ²⁵ Yibende birime n'ato ne shi Herode n'afane ko aya:nyionyione feyo amufuere li yowani Mobatisi a kolongba! ²⁶ Du bekinde shi ndre lunge,bame fu adembe ligame ne djeya akukame bagu edelinge me dukoyingo kpungbulu emeni kubudu de ko yaka. ²⁷ Bame fu ku tu n'akramba atsi edu goko a bakpa wi me,ku fu mutalu ne djeaya akuda ne li Yowani Mobatisi.Bakpawi busende no n'adema kamba ,afiame ku yiere golo Yowani. ²⁸ Fu kuda ne li Yowani akolongba,ku fu aya guebende me,afiame ebende no te n'afu aya nane. ²⁹ Fu d'egbele djigu Yowani jigu angro me te,akada ba malie bando ko,afiame n'amaliako n'esende. ³⁰ Egbele birime ne shi Yezu,fu akayingo ne ko angro kubudu gu d'ekendji ne gu daka yiongo aya emeni. ³¹ Guemeni me ate da aafiame ekebirime daska ne ndremba gbela basuembweme,Yezu ne goko egbele me adaka ta du ne nelelebangro ne djeyaya akali.Fu bame Yezu fa ne goko egbele me aya:deyi ne shiere egu nalele me adu emeni te,bangro ne djeaya eyiwu shame. ³² Mbugu bame dako no n'agba kak'atsi,fu ad'emeni dute. ³³ Fu bame ndreameni atebieka akano,fu daka sara,bame emeni da n'ato ashindiaka babua agbatu kubudu,akada egu bara me akpungbulu a yezu da ne goko egbele me. ³⁴ Fu de Yezu,kui ndreameni,duko shi lunge bangro aka begu deko bieka wugu guanyame adu ne balia mba.Beme fu kulume t'ape amangro gbela. ³⁵ Fu de fuele t'afeta

ndre a Farizeyo ade li zenga aka zundu zaka, wufu dumba a ga gwaka akia bakumba me ; 4 Daka yi adu ndre ameni ,baka li kafia azundua za. Akagu ne anga ga me wu; azundua kopu, tsika kopu mi, ne azundua ama lisasu gu baka la liahu ame. 5 Ama Farizeyo ne ame agba wulga efi ko; Bangoro angoho goro ame ata pande me adaka alenya ga abakumba ano, aka li gwaka ama liahu me zenga ne dze aya aka zundu zaka. 6 Yezu geshi ayaka; Ame fule, Izaya ate ndjina akwri, gbamba me; Dze emeni adze yele kere ka' ngba, duaka gu ne denga kadi ne nyo. 7 Dumba ne dze aya aka yelere, ne afua gwa ma toli me de gu ameni.

8 Yiazi toli Djigi, yi bi ke' ga de gu ameni. ⁹ Ku fa ne aka kwadze aya; yi gwayi ne fuya toli de gu Djigi, bangoro alide giri ga me. ¹⁰ Mburuayi Moze faya; Yele baro ne naru; gu gweni me de yimba baru ne naru, liganime ne etumbu de gu bando. ¹¹ Fayi aya; De gweni fane baru ne naru dze mando adze daa' da ba kie bangororo dumba makpu, famba eufaya, tise aya Djigi, ¹² akia yi ayi ni eni endji aya baru ne naru, ¹³ ayiaa kpulu Djigi ba giri ga me, gu akali yi. Yiendji ndre amangoro gu adumba welimba me. ¹⁴ Afiame, kwadze ku ya ndre ameni ne shi ko, kufa ne aka aya; Dji yiere kubudu, yi sara. ¹⁵ Adumba gu ba gome ne ngba gweni gu ba yimba gweni, dumba nda gu ba so tuku gweni, gu ba yimba gweni. ¹⁶ Gu gweni me du ne tu adji mba, ani dji. ¹⁷ Fua gokome na dema, ne denga kadi ne ndre ameni, ame ata pande de gu ko efi ko bangoro gu musaku me. ¹⁸ Kufa neaka aya; yi ko aduyi ne bieli. Asara yi aya adugu enzuhu gu edigi de gome nete ku gweni de gu ade yimba gweni. ¹⁹ Bangoro agombame ne te du gweni, na bulu ni, mbe no na bara kere, gu ba zundu ama liahu kubudu. ²⁰ Kufa kwadze aya; gu ba so aku gweni, mbugu aba yimba gweni. ²¹ Mburuayi abulume, dumba du emeni, gu ba tsereangoro so te, lakuba, tsere lakuba, wubando; ²² azenga adjia toli, gbalia, zungu lima, leangoro, adua ne zangu amangoro, maro. ²³ Amanzuhu kubudu ne tseremba aba so ebulu me, yimba gweni. ²⁴ Yezu, ba bwa zo, kuno ne terituare de gu Tirene Sido. Ku gome na dema atsi, ade ku nyeme a gweni sara; tuguru aka yima sara me. ²⁵ Bande atsi, de egu ne du ne aglise, ne dji aka gwa yongo angoro ko, ne no ne shi nete shindi Yezu. ²⁶ Dze bande adze de ne du me Greke, Siro me Fenisi. Ne tembelame aka ne a glise nashi tuku eguru. Yezu fa ne ne aya; ²⁷ Ayi ayara aka mi, adumba aya amu mali kpekute de gu ayara mu belu aya abra. ²⁸ Dumba ko bekinde ne yongo awu, ayara bra suku liakume, li tutu liahu de gu ayara. ²⁹ Ku fa ne ne aya ; bangoro dze bugulu adze, mwa no, glise aso teku goro yibande me. 30 De ne gome na dema, ne bi wuli ala aku ngwe, glise ayima soa. ³¹ Yezu bu a terituare de gu Tire, ku no ne Sido zo du viele Galileya te a belea a fie de gu Dekapole. ³² Aka da ne meme aya ko, ate du ne akpekla angoro ata bugulu, aka tembela ko aku ka za liko. ³³ Kubu ne ko soko emeni, ku kali yiza nee tu ko, ku kufu mia ko ne gu ko suru me, ³⁴ ku biri eri ko na brule ku wu shame, faya; Efata, famba eu faya, andeme. ³⁵ Ka gu nalele me etu ko ji, mia ko kuruwame, kubenda ata bugulu ne bengal mba. ³⁶ Yezu fa ne ko aya akia mu yongo ne gweni, wufu duku yongo ne aka akia ka yongo, aka yongo nda yongomba. ³⁷ Aka tsome ne gundu, aka faya; Enji ko bengal angoro, ku kuruwa etu meme, ku gwa tabugulu.

Chapter 8

¹ A gu wuzame, toto emeni mongome adaka du ne gwenjuwu balimba, Yezu ya guko agbele ku fa naka aya: ² Nyegu ne lunge te duere bangoro dze emeniedze, begu wuza bati dze duaka sokoere aduaka ne gwenjuwu balimba. ³ D'atuaka ne

shaka feyo na zangu, adakadu ne fuya feyo ayanganzi, begu gweme gu edueka yieno denga kadi. ⁴ Agbele de gu ko biri ayako : dumba ange le sayi feyo aka mine nane ambele fie? ⁵ Yezu efiaka yigu ne kpekute tsai? biyatsi mbeyuru bwayi mudjiko. ⁶ Fuaguawu kusunge emeni fwasende, ku ma dze kpekute biyatsi mbeyuru bwayiedze afia ade memu ne lime, ko tsoame kufu ame agbele de guko aka gemu aya ameni. ⁷ Daka du kuwe dze n'ayara nza, Yezu de memu ne lime fwaka kwaze aka gemu. A kali aka mi, nyamba dikeme kyangia biyatsi mbeyuru bwayi. ⁹ Da kadunda ba ligrame kutu habwayi, afiame Yezu gesiaka. ¹⁰ Aka bya n'akegu nadingame gba ne gu ko agbeleme, akano ne gu mbramba de gu Dalamuta. ¹¹ Farizeyo kusime, aka benda ebire bugulu ne Yezu, ba bie fuya ko, aka fanokoaya akuyika kere degu yi azali, ¹² Yezu, wu gbela aguko makia me de dze emeni dze efi ba keneano? fanyo ne yiaya ne bidimbe, ade sha kere ashe asonenga aya dze meniedze. ¹³ A fiame kua yiaka, ku bia na gba, ba noa ne gu mbera beli mba. ¹⁴ Agbele duaka bu te kpukute, akadute katsi abulu gba. ¹⁵ Yezu fanaka aya aka yi nyeme ne tsereangoro de gu Herode. ¹⁶ Agbele de guko makya akadiere aka faya begu amanga kpekuteano. ¹⁷ De Yezu sara kufa naka aya: Dangoa gu de yi makyano ameyi kpekute? adayi adua ne bieli ano adeyibengiano? ¹⁸ Dueru wa soroka? yigu n'eri adeyi bieano? yi gu n'etu edeyi djiano? aduyi ne bieli? ¹⁹ Gu nadinga me tso kpekute bi hatsi aya emeni kutu habwayi de nyamba dikemenda kyangia tsayi, ekegesi biezali mbeyuru bwayi. ²⁰ Ndatsi egu nadingame da tso kpekute nda aya emeni kutu habwayi de kyangia nyamba su nda tsa yi? eke gesi bihatsi mbeyuru bwayi. ²¹ Kufa naka aya : edeyi sarano ko? ²² Aka no ne Betesaida akayi ne me fe tsieri atsi ne shi Yezu aka tombela ko aku kefuko. ²³ Kumali mefetsieri te za, kuno noko mbra guteme kukali suru te eriko kuza zaru liko kuefiko zengamba kubi shia gwenjuwu bieano. ²⁴ Kubute eriko kufaya de biemeniano aka dueriere kuwu wuli ate noano. ²⁵ Yezu kazaeru kwa te eriko, me fetsieri mbenda kie ne bengamba kusara amanzuwu. ²⁶ Yezu fane ko akuga n'ateshiko, akya ku gome n'anga teme. ²⁷ Yezu no ne guko agbele me ne gu teme de Sefania de gu Filipino kue fiaka fuyangazi: ameni fanoya dagu de nyo? ²⁸ Aka gesi ayako Yowani mobatisi, gweme faya Eliya zengamba atsi andina. ²⁹ Tsi yi kwe fiaka : bangororeri da gu de nyo? Petelo gesi ayako dumu Kristu. ³⁰ Yezu fa nakaya akya yi yongo guangorome ne gueni. ³¹ Ku benda ayikaka dumba dze aya eyigu gweni mbu waya akya nemi ne a me gemumbe sogoko afame ame agbamba wuko kubefie a bando a fiame wuza bati. ³² Kutayongo amangoro ade kwanda afiame Petro yako ne sokolikadi benda apemba noko. ³³ Yezu birime benda ebie guko agbeleme ku gbali te Petro bunashi edjiri zaburu begu ademu ;akya angoro Djigiano dumu kene makya emeni ³⁴ Afiame kuya emeni ne guko agbele me kufa nakaya: De gweni lenyamba ewuda te fiere, eniayi guru amangoromba ni shi guni tere wulime ne da te fiere. ³⁵ Begu gweni de fa awu gume nizenga gule, fuawu gu gueni me de guni emenzuwume yimba bangororeri zengamba te limere ni gu. Ango gu de gueni dute ne che meni djigu de lenge du gueni yeka? ³⁷ Angogu de gueni ma ne bire duru? ³⁸ Begu gu guenime a du ne ze bangororeri neri ame lakuba ne ame tsereangoro, egu Djigi du neni nenga ko egu nalele de kuda neyele de gu bako ne guko mbure atolo me.

Chapter 9/v 1 Ko fa n'okoya kuwe nya me nei ne bidiangoro; ameni gufe atsiatsi ade kpe, akpungbulu akano Djigi mbe dà ne fuya.

² Afiame weza biatsi mbe so atsi, Yezu na Petelo te fiaka, Yakobo akame Yoani , kononaka naku tsika bēlē. ko eblikeme ne kpongoboluaka; /v 3 Guko budu me gno wu wi afiame aduanga wangba. ⁴ Eliya aka ne Moze kushime ne cheaka aka te ta bŭgŭlu na Yezu. ⁵ Petelo, ma bŭgŭlu, fa ne Yezu aya: Ravi, mbe wangba ange su k'efe, lu ema bati: atsi a Mu, atsi aya Mozenafime atsi Guanga aya Eliya. ⁶ Fu adeko Sara gu auyongo, zere kadi che tekuko. ⁷ Matutu buyaka, adje matutuedje, bŭgŭlu atsi si: dje, duko igire gu gnegneme ne ko wuya: djiji ko! ⁸ Ade chimba nyo, kadji ku soko agbele, afiame aka bi k' Yezu atsi k'naka. ⁹ Fu daka, atsi gbiré ngba agbele de gu Yezu tête liaka aya akiakape ne gueni gu daka bi. Ba Benda egu wuza me à egu gueni befi nenga ame abando. ¹⁰ Aka banda gu bŭgŭlu me, akate, afiame akadiara, ango gu dze befié abando? /v 11 Ame sula efiko dzefiroedze: lemba sayi abagba welega faya ligambame aka Eliza dà akpongoto. ¹² Kū fanaka aya: Eliya du na kpungbulu, afiame kozeamangoro kū budu. bele tsai ngbaka yongo angoro Egu kuye aya kubu nenga gbalā afiame aka so guaka. ¹³ Fanyo neyi aya, Eliya danda akame noko ko. daka nyeme, baligra gu angorome daka gba na kuko. ¹⁴ Mbedze, daka dà soko ame sula ak'bi ndere eni mongome, afiame ame agbele tsi kango naka. ¹⁵ De ndre emeni bi Yezu aka guru akano Be fié ko. ¹⁶ Kuefiaka bangoroango gu eyitsi kango bameano? ¹⁷ Afiame, kuyi atsi edu ndere emeni fanoko aya: Bayika, Fanyo nane shiro begu du igere ne tsére église ade kū ta bŭgŭlu ¹⁸ Ango ame hafame de mbe kuanu mbe wiko fuasende, wuli sufu li k'ndiru afiame kukuko. nya kpalime nda ne shi agbele dzi goro aka namba, adaka ligame te. ¹⁹ Gu yime adu ne nyeme, Yezu yongo naka awu anga naleleme, ade nya du ne yi ? deyi nokoanyo: aka da neko aya Yezu. ²⁰ Kufaya, de wuli bi Yezu tsére atolo djegidjako ne fuya: kushi ne fuasende, kū te wulingeme k'fu so ngbako. ²¹ Yezu efi bako, mbendiko bara sayi, somba boloba kudu k'wuli, bako auyongo awu. ²² k'nanbame ba tsére atolo Be beuko nawi, ne mi aya akukpe.mbeligame amuendi shiangoro, dà mwagamere, mubi lungāra. ²³ Yezu fa noko aya dumu ne nyeme! ... angoro kū budu ligame begu guenime du ne nyeme. ²⁴ Ade chimba nyo, beuli tangbako, nyalā nyamba! damua gamere ne gère azenga nyeme me ²⁵ Yezu, bi ndre eni aka da te fuya église, afiame, fa ne mba aya: glisé negu fetsie tu me, so, nyo gua tsaro egu wulime, afiame, akia mubirime kuwa nakó. ²⁶ Afiame mbe so ne tangba na ngba wuli ne fuya, wuli le wo bando, ameni fa teguere aya wuliakpi. ²⁷ Tefiame Yezu kuko te zako tseg'ko Tefiame kū tu fu zali. ²⁸ Mbadzi de Yezu gome n'adema, guko agbele me efiko ko yise: bango gu aligambame ba nea dze aglise dze? ²⁹ Kufanakaya: tanga dzemba dze ligambame ba soa ke' ba tembla. ³⁰ Akabu zo, mburuayi akawu aku Galileya. Ade Yezu nyeme nedzeaya akasara . ³¹ Bangro duku ta yika guko agbele me, kufa nakaya: Akafu egu gueni n'aza ameni; akawuko, tefia wuza batsi na' bando, ku befi kwa. ³² Angroatsi ade agbele sara li bugulu me akadadu ne gundu ba efieko. ³³ Akada Kaparanawuma, nbadzi de Yezu gome

na' dema, Yezu efiaka: Ango gu deyi tikango bame ano ayangidi? ³⁴ Angroatsi adaka k'la bugulu, bangro ayangadi adakate ti kango eduaka basara aya dagu du tsikamba. ³⁵ Tefiame kusuasende kuya dze bihezali mbeyuru bwayi adze, kufanakaya: De gueni nyeme ba dua n'akpungbulu, eniaduame nashi nidu me tungu aya guame kubudu. ³⁶ Kuma sha wuli kukalu mba n'eduaka, duku shi mba n'aza ko, kufaya: ³⁷ Gu de mali wuli te limere niamiliere ke'nyo; dana gu ate mare, amaniere ke'nyo, angroatsi niama gu gueni me ate tuere. ³⁸ Yowani fanokoaya: Bayika, denge bi kuyi atsi nungue a ta'ne a glise te limaro; nge kamete aya ko, bangro adeku nungu ne nga. ³⁹ Akiayi kame ne ko, Yezu yongo awu, bangro adu gueni de, enji ayele angro te limare tefiame kwa ni da bata tsere bugulu ne nyo. ⁴⁰ Gu aha sogoara duni bangroara. ⁴¹ Gu gueni me ate fuiri kupo mi atsi te limare, bagu duni gu Krisru, fanyo nyi aya ne bidiangro, adenia zenga gu ni mutume me. ⁴² Angroatsi, de gueni kali gbira aya dze ayara dze ate lenyere, ligambame bani aka ki ndre mala nete golo ni aka belu ni na' ndre wiele. ⁴³ De zaro atsi duamu ne gria shia, demba nashi; ngbamba amugome na' gule ne zaro atsi, ⁴⁴ Basumbwa gu dumu ne zaro bwayi aka beluoro na' duku wi dzigu ade bili. ⁴⁵ De shinjiro gbira shia a mu, demba nashi, ngbamba amu gome ne te lia nagule, ⁴⁶ basumbwa gu de mu du ne shinjiro bwayi akana beluoro na' duku wi degu ade bili. ⁴⁷ Ambezi erioro gudu amu gbira shia, kushi mba nashi begu ngbamba amugome ne ta' Djigi n'erioro atsi ne guaya amu gome n'erio bwayi akana beluoro na' duku wi, ⁴⁸ fua kpi lome mba te, kufu gu ade wi bili te. ⁴⁹ bangro ameni kubudu same ne tutu be wi. ⁵⁰ Du eye b'nga enzuhu, angroatsi, de fuaya mba nya, yi lete tsayi ambe birme? Duyi n'eyie eri ke' yi, yi du ne dedu eduiri.

Chapter 10

¹ Yezu busende, fu afiame kuno na provesa djigu Yudeya. Afame kuno edjiwile Yorodani. Ndreameni yii kua sokoko afiame kusom bolo atapande naka kuufu bakuendji awuza kubudu. ² Guanga afarusi me da ne sokoko batsa ne fu dakashi ne kote abugulu. Ak'efiko: gara mutalume lemba dakakuko nyamba aya kwi ayi bande dji guni. ³ Bame akafaya: de Mose nyeme nda aya akwi fu kolokpi bangro aye bande dji guni, afiame nedjieni. ⁴ Fu Yezu fan'akaya: de Mose gba gu kolokpime ndali bangrori bagunduyi n'asrokoli. ⁵ Kuufu daka gba ndali akpungbulu fu de Djigi aze emenzuwu ndali kubudu: dongi ambada kwi ne bande. ⁶ Bangrogu, kwi, ayi beni nne neni duame ne te guni bande me. ⁷ Fu aka buayi akada gueni atsi. Beme fu edueka kwa bwayi, akadu gueni k'atsi. ⁸ Alikgamba me egueni kpala gu enzuwuin me kali Djigi mba k'atsi. ⁹ Fu daka du te adema, egbele fiko kwa bagueangro me. ¹⁰ Kufan'akaya: de gueni atsi ayi guni bande me afiame ni mali anga bande me, niendji lakuba ne shigu name teme nadjieni me. ¹¹ Dumba k'atsi de bande ayi badieni afiame ne mali anga kwi med niendjin kuba. ¹² D'emeni da ne ndjukuda ayara ne shi Yezu aya eku kefueaka, angroatsi egbele yingo bugulu n'aka n'asrokomba. ¹³ Fu de Yezu bi guangro te, kugbali afiame kufan ne goko egbele me aya: ayi djukuda ayara akada ne shiere? Akieyi kame n'aka, bangro gu yiele t'a Djigi dumba bangro guemeni du ne dueka nwu gu ayara. ¹⁴ Ayingo neyi ne bidjiangro, gueni nme ate mali yiele kuni ta Djigi wushewuli, adegueni gome nozo atsi te. ¹⁵ Afame ku tende vayara n'azako, fu kukali zako ne liaka atsiatsi, afiame kufuaka makpu. v 17 Fu de Yezu sobolo ano te, gueni atsi alo ato n'ashi n'engbeluni ne kpungbuluko, n'efieko: bango bayika, ligamba me ale tsayi bamali gule? ¹⁶ Yezu efiko: bangroango gu demu nyere bame bayika? adu gueni atsi ne bengamba, ke Djigi k'atsi. ¹⁷ Musara mutalu? Akia mu wuu gueni, akia mu lakuba, akia mu detsi endjuwu, akia mu yingo fule te lima gueni, akia mu lendji emeni, fu yele aya ba ne na. ¹⁸ Gueni mba faeko aya: bayika nyelide gu mutalu nda kubudu fu da dut'ewuli, ¹⁹ Yezu biko ne nyeme kubudu, fu kufaya: mwazenga angro asti, baya goro mosolo kubudu mufu ngbikamba aya emelunge, afiame mu du ne zuge zo abrute, afame mu da, muali goro terewili me, mu danafieme. ²⁰ Fu de kwime dji gu bugulu me, ku bo akpungbuluko kono ne lunge kubudu, bangro gu duko du me ndre zuge. ²¹ Yezu kubi goko egbele me sokoko, afiame kufan'akaya: mbe wu kpekela aya guemeni du ne zuge bangro akagome n'ate yieledjigu Djigi! ²² Egbele mbe yiele tekuaka bangro gu bugulu me. Bame fu Yezu fan'ka kwayia: eyere, mbe wa kpekela bagome n'ate yiele de gu Djigi! ²³ Mbe gu n'akpekela mba gbela aya nyo komilo ambesumbu fu d'akali wizi te ne te lipi, dumba kwedje n'asrokomba basumbueme aya me zuge eni gome n'ate yiele djigu Djigi. ²⁴ Mbeyiele t'egbele kwa basumbuame bangro gu bugulu me, afiame akefiko: fu dumba awu de ne gu ligamba eni du ne gule? ²⁵ Yezu ku bieka, kufan'akaya: dumba guangro me ligame ne'emeni, angroatsi ligambame ne Djigi, bangro at'amangro kubudu ligame. ²⁶ Bame Petro fanekoaya: mudji nieyi amangro kubudu bano afiero. ²⁷ Yezu fanekoaya: nyiayingo bidjiangro ne yi: de gueni atsi ayi guni dema, ambe du ayara neni dji akwi, ambe eyebendeni, ambedu ne gueni ne bani ne eyereni, ne guni yoromme bangrore, ambe du bangro bengala bugulu, ni du n'eyereneni, dji ²⁸ akwi, ayebendeni, eneni, ayareni, afiame ne yoro kutu atsi afiame akakpolineko. Angro atsi egu nalele ate da yi du ne gule djigu adenyia. ²⁹ Angroatsi ndre guemeni me du feyo n'akpungbulu, akadu n'ashi, fu ndreguame du n'ashi akadu n'akpungbulu. ³⁰ Dakadu feyo eguyiangedji me bano mn'egu tsika gbatu me dji Yeruzalema. De Yezu t'ano n'akpungbulu guko egbele. Egbele aka gundu wuya, beguemeni me at'ano afiaka daka du ko negundu. Yezu kumali kwedje egbele biezi mbe wiru buayi, kuno n'aka ne soko likadji, kuliume t'ayingo naka liguangrome endjieru. ³¹ Kufan'akaya: djigi! begu angeno ne Yeruzalema. Zo akafueri egu gueni neza a ngbukuru n'agbogolomba afiame ne shi a bayika djigu mutalu. Akakuere bangro awuere, akafuere naza a pagano. ³² Fu ba me akamwere akasuku suoro ne tukwere akatere ne yarafule teli, akawere. Angro atsi afia wuza batsi, ebefie kwa. ³³ Afame ayara bwayi djigu Zebedeyo, Yakobo ne Yowani, akada ne shi Yezu aka ne ko aya: bayika, nyingame amuendji anga guangromr ange tembele me bam'ano ne shioro. ³⁴ Yezu ku fiaka: nyiime endjieango ne yi? ³⁵ Aka feneko aya: fu amudute agro bara yieleme. Muki bangroarako engesu sokoro, guangasti n'abenga za, guanga n'abima zaro. ³⁶ Bemu fu yezu fan'aka aya: eserryi guangro me eyitembelame ano

bame.D'efierieno,deyi ligame liga banyio gu kupo lunge me anyio ne nga,tegu tsre se emeni djigu late ne nga? ³⁹ Aka fa neko aya:ngaligame,Yezu fa nak'aya nyio egu kopo me anyio ne gu shie nemi me adute? ⁴⁰ Beme adumba gere angrome bamali gu esu n'abangaza,to n'abima za.Gu barame ndumba bangro guame a Djigi kalinda bangroaka. ⁴¹ Fu egbele biezali dakadji te,akagbali te Yakobo ne Yowani. ⁴² Bame de Yezu yakakubudu afiame kufa n'aka aya:yiasara guemeni me ebebime wa tsiaka gueni,baka fuoka mutalu kuufu ba tsike emeni endji,fu tsika emeni baka yika guaka fuya me dji tsika gueni n'aka. ⁴³ Angroasti akiambedu shieri awu,d'atsi edueri nyieme eni du ne tsikamba,ligambame eni du me tungu dji giri. ⁴⁴ Fu d'atsi edueri nyieme ewudu n'akpungbulu,ligambame eni du me tungu dji guemeni kubudu. ⁴⁵ Bangro gu egu gueni,ada nda ne djeaya akano tungu anyio,fu da danda ano tungu aya emeni,fu afu gere gule me aya ne ndre gbeta bakruawa ndre emeni". ⁴⁶ akada Yeriko.Fu de Yezu so te n'agbatu aka kubudu ne goko egbele mene ndreameni,mefetsiri atsi,limako du Barteleme,egu Timoya, de ku tesu tengba nengadji,fu kutembela me akagagemeru. ⁴⁷ Fu deko dji te aya Yezu dji Nazarete gua tesumbu,kubenda tangba:Yezu egu Davidi,bi lungere? ⁴⁸ Ndreameni fane ko aya wayi tangba n'asromba,fu ade ku tsingeme,bame fu kutangbako kuwa n'asromba basuagu akpungbulu:egu Davidi ni lungere! ⁴⁹ Yezu kuro ,kufaya yayiko,akaya me fetsieri,akafa noko aya ; ku duoro ,kugu ayaro. ⁵⁰ Refetsieri bewa guko katime kotukume nazali ,kuno ne chi yezu. ⁵¹ Yezu efiko:nyemu me aletsiai nyemu? Me festieri fane ko aya:bayika,bute erere asoblo kie me kuedje. ⁵² Fu Yezu fa ne ko aya:muano.Goro nyeme aguoro.N'akramba kulume tebie kadji,afiame kulume te no afia Yezu ayangedji.

Chapter 11

¹ Egu nalele me daka feta ne Yerusalem,soko guate dji Betefage ne Betania,akada soko bele djihgu gu wili me dji olive.Yezu kutu goko egbele me bwai n'akpungbulu. ² Kufa n'akaya:yiano egu te me dufu kungbuleri.Fu deyi date zo,yi bi egu nya zo akakimba,guedagueni atsi nda besue akumba.kruemba,afiame yi da nemba nene. ³ De gueni atsi efieri:bangro go deyi endji awuono bame?Yi fa neni aya Bekindebgu nyeme ne mba afiame kugesfie feyo n'akramba. ⁴ Egbele akano,akabi egu nya akaki mba ayangedji soko ngbadema.Akakruamba. ⁵ Gueng'emenime ate dufu akafieka:ango deyi endjiano?bangrogo deyi krua gu nyame bame? ⁶ Egbele akayingo ne guemeni me kuufu de Yezu yingo n'aka,fu guemeni akayi egbele akano ne gu nyiame. ⁷ Akada n'egu nyia neshi Yezu.Akakali guaka budu me aku nyia,afiame Yezu su aku gu nyia.Ndreameni kali guaka budu me eri yingadji,guang'emeni mba de kpiwa balieme eri yingadji. ⁹ Guemeni mba ata no akpungbuluko ne gueme ata no afiako daka ta tangbaka:ozana! e Djigi du ne gueni me ate da te lima Bekinde Djigi! ¹⁰ E Djigi du negu Bekinde ate da,Bekinde djigu tara de Davidi!eyiele angro ambe du ne Djigi a brule! ¹¹ Yezu kuda a Yeruzalema,ku gome n'adema tembela dji a yuda.Fu ku ki soko kubudu.Kusumbu ne Betania k'atsi ne goko egbele me biezali,bangro gu de nadjinga sumbu wuya. ¹² Eguenga wuza me ate da ,fundaka bu te betania,zangu djirako de Yezu. ¹³ Ku bi ne dengawu,wuli figi djigu ate du ne ndrekpi teme,afiame kuno,kufa tegoko eaya wubi atsromba teme.Angroatsi dekomdate ba feta ne wuli figi,ku bu ke zende kpimba.Begu adembe du enelele djigu atsrowuli. ¹⁴ Afiame Yezu fa ne wuli figinaya:ad'emeniali atsro nenga kuwa egbele akadji. ¹⁵ Afiame akada Yeruzalema Yezu ku gome na dema tembela djihu a yuda,ku nevguemeni me atabayia nefiame akaguolo emendjuwu adema Djigi.Ku bewu a liakume djigu date bayia endjuwu akume n'abara sumu guemeni me ata baya a pizo. ¹⁶ Adekwayi gueni atsi eni shi endjuwu adema Djigi. ¹⁷ Afiame,kuyika aya:daka gba nda n'ebuku Djigi:akaya gere dema aya bara tembelame eyiemeni kubudu.Angroasti bangrori yialalimba bara awuoko giri zuge me aya emidji! ¹⁸ Agbogolamba n'ekpuke na bayika djigu mutalu fu daka djigu guangro te akelume t'atsayingadji bawuo Yezu.Angroatsi akadu ne ndregundu,bangro gu guko bayika me yiele t'emeni. ¹⁹ Ne fuele,Yezu ne goko egbele me akaso n'agbatu. ²⁰ Eguenga kombeta me,fu de Yezu tanungu te ayingadji,ekebi wuli figi mba kubudu bada talamba,d'ebi wuli figi:mbaku kubudu ke ne talamba. ²¹ Petro akumanyiakia guangro me ate dunda afiame kuyingo ne Yezu Bayika,te bi!dje wuli figi dje du mu tsiwa mba ndali mbakpi mbe ku kubudu. ²² Yezu fa ne goko egbele aya:ayingo ne yiano ne bengamba,deyi du ne nyeme ebulu Djigi, ²³ ligeyime bayingo ne bele dje:bu fe muno muashi ne tsike mi. Adeyun ne kango te dueri,fu deyi linyamba mbe du ko,fu mbendji bangroeri. ²⁴ Dumba kuugu dayingo ne yiano,fu deyitembela me te bangro ako enzuwu,leyinyamba ya yiamali guenzuwu me,lenyiamba aya akfueri. ²⁵ Furu yi te ba tembelame,deyi du n'angro ne shiegueneri yi sabluni,bangro beri azali ku sabuli giri tsreangro ko, ²⁶ bame fu ambedji aya asabliyi gueni.Beri azali adeku sabuli tsreangro djigi atsi te. ²⁷ Yezu ne goko egbele me akano kua ne Yeruzalema.Fu de Yezu t'asumbu te ebulu dema tembela djigu a yuda,agbogolamba n'ekpuke afiame a bayika djigu mutalu ne gueme abashi amangro djigu tembela,akada ne shi Yezu. ²⁸ Akafiko aya:mwendji guamangro me ne fuya dene?dene gua atefuoro Bekinde aya emundji awu? ²⁹ Yezu kugeshi ayaka aya:nyonyome efieri angro atsi;de yi geshieanyo arufu bayingo ne yi ne djeaya bandji dje angrome ne fuya me. ³⁰ Daggu ate tu Yowani ndali akubewu n'emi?Djigi zengamba emeni?yingoyi ne nyio. ³¹ Beme fu akalume t'atsie kango edueka,fu akayingo me akadjiaka:akafa aya,denge fa feyo aya:Djigi ate tu Yowani Yezu kuefiera,aya ambele tsayi nda ade nge lenyiako? ³² Bame fu denge fa feyo aya:emeni gu ate tuaka nda,(fu daka gundu emeni bangro emeni kubudu,daka lin nyiamba aya Yowani nedjeazy akudu mbenga ndjina). ³³ Beme fu:akafa ne Yezu aya:asaranga,afiame Yezu fa n'akaya;mbe wungba:angroatsi ayingo nyio ne yi ko ba faya data no gu tungu me ne fuya yiele djigu dane.

Chapter 12

¹ Afiame de Yezu sobolo ata bugulu n'aka a musaku:gueni atsi at'alu yoro nda djigu buda vino,nyiendji gbagi sokome,ni so

duku bangro akporo buda vino n'ame,ni lu dema nezo n'azali bangro aliwa yoro djigu ni.Afiagu,akadjime n'ametungu aya akaliwa gu yoro djigu vino,bangro aya akamali guaka mutume dji atsrowuli. ² Fu de nalele amongoa atsrowuli ligame te.Kutu me tungu atsi ne shi a metungu dji guko yoro me djigu vino,aninamoli shiaka shi atsroro wuli djigu ko. ³ Ba me fu aku goko me tungu me,akatako afiame akakanza alo tukuko,fu akageshiko ke ne zende zako. ⁴ Befu me yoro tu anga me tungu me.A me tungu zo ayoro akakuko akawiko te liko afiame ku kpi. ⁵ Me yoro kutu anga guko me tungua kuwa akawuko ko.Akanzi n'emetungu kuufu dakat'endji ne guame akpungbulu.Daka ta guame afiame aka wuu guame. ⁶ Fu gueni katsi ate su zo soko me yoro,ambe du goko wuli k'tsi ate du lengeduko.Ashi kubudu kutu k'eguko atsi ne shiaka.Kumakia ne te duko aya d'aka yiele egro yiele. ⁷ Angro atsi,a me tungu djime akafaya:bii gu gueni ate boko dje zogo dje,deyi ange wuko.Ange wuko mbelawu gu yoro me mbe zeme anga. ⁸ Akaku wuli mba n'awuoko.Afiame aka bewu bandoko n'ashi edji yoro. ⁹ Yezu afieka:fu yoron'ale sayi?ni da,n'lawu ametungu kubudu nafiame ni ayi yoro n'eza angeameni me. ¹⁰ Adeyi tenga kpulu Djigi ne bengamba:gu mala me d'amaluedema bewumbe mbeda bengala mala eluedema te. ¹¹ Bii guengro me Bekinde Djigi endjiko,fu dumba eyiele angro bangroara babieme awu! ¹² Agbogolo djigu a yuda ta tsa yingadji bakue yezu,bangro gu musako me de Yezu yiongo ambe du bangro aka,Angroatsi daka t'agru gu ndreaameni me,agbogolomba aka yiko n'efieme akano. ¹³ Atu afarusi afiame ne guemeni me badu soko Herode ne shi Yezu akatsa ne fu daka ku te a bugulu. ¹⁴ Anro atsi ekefi ko:bayika,bamu yingo bidjiangro;adumu gru guangro me de'emeni makia fu adumu bu gu yieleme mba tuku gueni.Mbegu bame bamu yika gu biedjiangro me djigu nyieme Djigi te aya ekendji baguaka guleme.Yingo nenga,gara mutalu me famba aya enge tume pako djigu Kayisara roma?Ligamba me ange guluo zengambe adenge akia nge guolo? ¹⁵ Bame de Yezu sara guaka fule me,kufieka:bangro gu deyi shere bame? fuyiere k'atsro ngbika atsi ebimba. ¹⁶ Aka fuko eri ngbika atsi,fu Yezu efieka:eri ne lima gbaka fr dumba gu da? akalenyiamba ayako aya:djimba gu Bekinde Kayizaro. ¹⁷ Fu Yezun fan'aka ayatume yin zuge djigu Kayisara bangro Kayisara,gu djigu Djigi yi tume k'ayako.Wuufu de ko geshie ayaka mbe yiele tukwaka. ¹⁸ Guengame a saduseyo me da ne shi(akagu abafaya guemeni me kpi adeke befi nenga)ak'efieko awu. ¹⁹ Bayika,de Mose gba gu mutalu ndali anga:de gueni du n'eguneni de kwi kpi n'iyi bande,fu azugu bande me,ligambeme eguneni mali gu bande me,ni zu ayara ezeni abara gueguneni me ate kpi. ²⁰ Wuza atsi ayarana biatsi mbe wiru buayi daka dunda.Tungbulu ate ma bande afiame ku kpi ade ko zu wuli. ²¹ Gu n'a buayi ku ma gu bande me afiame ku kpi,adeku zu wuli ko:mbeda gu n'a batsi ke gu atsi bande me afiame ku kpi ko, ²² bano bada tukuaka kubudu biatsi mbe wiru buayi ate mali gu bande me fu adaka zu wuli azene .Afiame afiaka kubudu bande kpi. ²³ Egu wuza me akabefieme nenga,bande ne du aya dene?Bangro aka kubudu du abadjiene! ²⁴ Yezu fa n'akaya:yiendji.Sarayi bangroango?asareyi kolokpi djigu Djigi ambe du fuya Djigi. ²⁵ Bangro fu emeni befi te nenga,akwi n'ebende adaka bokome,angroatsi akdu kuwu atreagima eblu brule. ²⁶ Bangro guemeni me kpi,fuak'ebefi te,atenge yi atsi te ebulu kolokpi djigu Mose,gu bugulu me dji Mose bi wii ndali mbe ku tuku wuli ademba gbishi?zo daka gba aya de Djigi fa ne Mose aya:dunyio Djigi djigu Abarama,djihgu Isaka,afiame Djigi djigu Yakobo. ²⁷ Djigi duko Djigi emeni kubudu djigu du ne gule,aduko Djigi guemeni me kpi"begu ata daka kpi tukuaka,akadu ne gule djigu Sipiritu santu".Fu beme yi nendjime ano kubudu. ²⁸ Fu de Yezu t'ata bugulu te n'a saduseyo,atsi bayika djigu a saduseyo dufu ku djiaka,kubi Yezu kuyingo ne bengamba telima a saduseyo,kuda ne seko Yezu,kuefiko:enugu mutalu gu ne tsikamba? ²⁹ Yezu fane ko aya:bi gu mutalu me sumbunguame kubudu:mudji isreale!Bekinde Djihgi djingara duku k'atsi. ³⁰ Mu nyieme ne Bekinde Djigi ne duoro kubudu,ne sipiritu dji goro kubudu,ne fuyaro kubudu,ne makiaro kubudu. ³¹ Afiame mubi mutalu n'a buayi:mu nyieme n'egune kuuwu mu,mutalu atsi te du ne tsikamba basuambua gu mutalu n'a buayi. ³² Beme bayikadjigu mutalu fa ne Yezu aya:dumba ne bengamba gbela bayika!gu yingomu dumba budjiangro.Bekinde Djigi duko k'atsi,afiame aduanga Djigi me kuedje. ³³ Ligambeme egueni nyieme ne Djigi ni duni kubudu,ne makieni kubudu,ne fuyeni kubudu.Ligamba me egueni nyieme n'eguneni kuuni.Gu du ne bengamba basumbwa dji afuaanyia aya Djigi akazoko aku liakume n'afuaza n'atomba. ³⁴ Yezu biko ne fu deko yingo ne te ne bieli,ku fa neko aya:adumu dengawu ne te yiele djigu Djigi.Afiame ade gueni du ligame kuedji befie Yezu bangro. ³⁵ Fu de Yezu ta tampende te adema tembela djigu a yuda,kuefieka:tsayi gu de a bayika mutalu ligame bafa aya;masia gu dji egu Davidi? ³⁶ Bangroango fu de sipiritu satu no ndali ne Davidi,ko ko ateyingo:Bekinde ko koateyingo ne Bekinde dji gere;su fe abenga zere bada egu wuza me d'akali a basogoro ne suku shindjiaro. ³⁷ Ambedu ke Davidi ate yako ndali aya Bekinde.Lemba tsayi masia akayako aya egu Davidi?ndreameni d'aka t'adji Yezu ne bengamba. ³⁸ Yezu ta tabugulu nda ne gueme duko ta tapende n'aka:lideyi bangro ama tepende djigu mutalu.Nyiaka me gbela n'ano n'ambru budu dji kanzu,badua ne yiele egu bara me fu du emeni te. ³⁹ Baka mali ke tsika bara sumu dji yiele ebulu dema tembela,afiame bengala bara bek'esueme abara mongoame. ⁴⁰ Akawura zuge djigu ebende me kpi a badiaka,afiame k'egu nalele,baka tembelame n'ambrumba,ba aya duere ne bengamba erie emeni.Aka fuaka tsreangro ne ndremba basumbueme. ⁴¹ Afiame Yezu kusu soko kukulu eblu dema tembela shi a yuda,ku bi ne fu d'emeni fu zaka nete,dreameni atafu ngbika ne ndremba. ⁴² Me lunge bande atsi de badiene kpi,ne da ,ne fu atsro ngbika pinda buayi,djihgu ligeme ne sengi atsi. ⁴³ Bame Yezu kuya goko egbele me ku fa n'aka aya ayingone yi ne bidjiangro:dje me lunge bande dje n'afu zene nedje kpukule dje basua emeni kubudu. ⁴⁴ Begu angaameni me akafu za djigu aduaka ne zangu kuedje.Angroatsi ne,egu ne lunge me,n'afu gune zuge me kubudu dune dute bagu n'agule me.

¹ Egu nalele me, de Yezu so a Tempelo, atshi edu guko ame sula me fa neko aya: Bayika, te bi dze like mala edze ne dze like

adua dema edze! ² Yezu geshi kufaya: Mue bi dze like dre deme edze ha? bade mala su n'aku gabu mba; mbe sukpeme. ³ aka su n'aku bele Oliva soko tempelo, Petro, Yakobo, Yowani ne Andrea aka efiko ne dedu: ⁴ yingo ne nga, te nalele mba, enugu kere gu de fa ne nga aya dze amangoro edze afeta? ⁵ Yezu k'nda ayingo n'aka: Duyi n'asorkoeri akia gueni ta fule niyi. ⁶ bango, emeni gbela da te limere. akafaya: nyo gu. aka lendji emeni wuya. ⁷ amb'di aya ya dji angoro zalo ne weye zalo, akia yidu ne gudu aya egu amangoro me da. angoroatshi adumba nyafie. ⁸ Zogo atshi tsagame bata anga zogo me ne te atshi tame n'anga te me; A amakadi, tingi-tingi du, zangu du, yewu-yewu du. nda mbu guanada. ⁹ Duyi niyi ne n'asorkoeri. akashiri n'a ngbenga aka taeri a amasinagoga. aka no niyi ne kpungbulu a bekinde n'akenge bangoroere, begu aya eyi fuaka pande dji giri. ¹⁰ Na kpungulu dumba aya a bnga weye yingome a am zogo kubudu. ¹¹ daka no niyi bekuiri n'a kamba, akia yi gungu kendi begu diyi yingo, angoro atshi yingo yi kugu daka pe niyi kegu nalele me. bangoro ango amba yiayingo, dumba nda Sipirito Santo. ¹² Gueni kali eguneni n'a bado, ne bagueni wu ni; ayara gbali tuku guame zuaka, tefia me aka wuaka. ¹³ Emeni sogoeri bangoro limere, guni me de kuduni bada fu de mbenya te, ni gu. ¹⁴ Deyi bi ama tsetsereangoro adu fu ade mbedu nda ambedute, fu de Ndjina Daniel yingo, dembeda fu adembutede, gugueni me ate tenga, enidu n'asorkoeri, guemeni me du a Yudea akalo n'a bele. ¹⁵ Guguni me du ebili dema akia ni gbire ba gome n'a dema bamalia enzuwu du ebulu dema. ¹⁶ ne gu gueni me du a yiro, baniga bamalia guni budu me. ¹⁷ Lunge aya guabande me ate du ne bulu ne guame ate ka ma ngba ayara egu nalele me. ¹⁸ sambiliyi badse aya akia guamangoro me da ne fuawuza. ¹⁹ Bangoroango gu lunge de yibigu wuza me ada tenga mba badua nda fu de fie kandame nda, fu de Djigi azemba bada wula, ba mbe du awu nenga kuwa. ²⁰ De Bekinde akiame ne te amawuza, adugueni de gu; angoroatshi, guemeni me saya ko aka, kua gbiame teme ayaka. ²¹ De gueni fa niyi aya: Biyi, Kristu gu fedze tsetse kugu wa. akia yi le nyamba. ²² Bangoroango a Yezu djigu fule n'a Profeta djigu fule kushime. akendji ama eyele angoro n'amamuguwi ne fule. dembeligame, ne guame ate yima sayame. ²³ Ruyi k'aku dungu di giri! Nya pe niyi knakpungbulu. ²⁴ Angoroatshi, anga wume te fia dze lunge dze, wuza bili, ade djiwi fu zama mba kuwa. ²⁵ a tsere shi, gwame fuya me du wa burule aka gbewu. ²⁶ Afiame ekebi Egu Djigi kugbire aku metutu ne ndre fuya, ne ye. ²⁷ te fiamme kutu am'Angelo djigu ko, ku mongo guame sayakoaka a engu ahabwayi digu foro. ²⁸ Yikayime ba wililieme ne wuli dzu gu figi . gu nalele me a be mba a kembu kpi mba tere .yi sara baratsi tibuele afeta . ²⁹ Dumba ko, gu nalele me de yi bi gwa mangoro da .yisara egu Djigi afeta , ne soko ngbadema . ³⁰ ne bidi angoro nyayingo niyi, bade dze se emeni e dze sumbu akpungbulu aya a dze amangoro dze da. ³¹ Burule ne foro sumbu, angoro atshi bade kpulu Djigi sumbu. ³² Wuza mba ne nalele mba, asara gueni atshi. abudu ama Angelo du burule, abudu Egu gueni asara ko, ke Baba k'atshi. ³³ Duyi n'asorkoeri, akia yi la bangoro ango asayi gu nalele me ambedu ame. ³⁴ budu wu bangoro kwi wtshi ate no a nongolo, kuayi guko dema me, kuayi n'aza ame tungu di guko, yikaka tungu gueni ne gueni, kufa ne zamu akia kula. ³⁵ Akiayila begu asarayi gu nadinga me de Bemete ga ame, tsetse ne fuele, ne bebele wyiolo, ne fa kombeta, ne kombeta; ³⁶ Akia kufume tukwiri a laa, gu nalele me dukuda ame wu gu. ³⁷ Guyinginyo niyi, nya yingo mba n'emeni kubudu: Akia yi du a laa.

Chapter 14

¹ Akama Pashika ne kpekute azenga tomona du wuza bwayi tefiamme. Ame azokoa kpekute ne ame agba wulga ta tsa nangadi akwe Yezu ne fule badze aya aka wuko. ² Mbugu bame daka ta yongo; akia mbudu nadinga kama, badze aya kia ndre yimame du adwemeni. ³ Uhufu de yezu du na bethania, ateshi simoni me tsifi ,bande aci gome nagu nalele me atedu nasorko marashi ne ndre gbata ;nekeru mele nenzere marashi teli yezu. ⁴ gwame eduaka yongo me:ngba mbangba nayimba marashi? ⁵ Uhufu de yezu du na bethania ,ateshi simoni me tsifi,bande aci gome ;nagu nalele me de ku du amisa dene ku mele atedu nasoroko marashi ne ndre gbata; nekeru mele, nenzere marashi te li yezu gwame eduaka yongo me :ngba mbangba aka bayä nasoko gbata, basumbwa baci azama wuza ze, afiamme akaba fu aya melünge nashima daka gbali negu bandeme . ⁶ Angoro kaci Djigi faya :ayihine .hinyoko ne awcäno bangoro ango ?denendji bengangoro ne shi eri ; ⁷ bangoro ango hisu namelängeano awuza kubudu . awuza kubudu . ⁸ de nendji gu ligame nene;de ne kali wali tukwere akpü ngbulu nanao akamaere na sende . ⁹ nyogwa yongo nihi ne bidiangoro : gwakadime kubudu akayika bengapea kpölo Djigi ,na bulu fie kubudu ,aka yongo gu bandeme ba gue endjine . ¹⁰ yuda tsariota aci bihi zali mbeguru bwayi ;ateno shiagbogo amea zäa kpekute ,ba dze akubaya yezu . ¹¹ afia djimba ,daka du ne fuku ,na shima daka djime mbidi aka fuko ngbika . feyo youda ta sungu di fu duku bi bengana nangedji abayä ko . ¹² tu kpungburu wuza kpekute azenga toma zo daka ta makia soaka,damesula yezu fa neko ;yefu gwamu nyeme angeno bazea pashika amü? ¹³ duku tu bwayi amesula dugu ko,na shima kufa nakaya :nohi agbatu ;hibime ne küyi aci ashi mbusu mi, hi ma tefiako . ¹⁴ fua kogomete ,yongohi ne bamete aya:fa bayika aya :ye fugwa ngeli pashika aci bara name sula de gere? ¹⁵ Nashima kufuri cika dema ,kenabara ame :zo gwa hiaze bara pashika te. ¹⁶ dame sula no ,daka da nagu gbutu me ;te fia me akabi ama nzuhu gu budu kuhu fu daka yongo naka ;nashima da kaze bara pashika . ¹⁷ de fuele da koda ne bihizali mbiyuru bwayi ; ¹⁸ daka no akü misa baliame;yezu faya : nyogwa yongo bidiangoro nihi ,aciri ,ste li nengoro ,bayäre. ¹⁹ aka benda gbali me ,te fiamme aka benda yongo aci te fia gabu:nyogu ? ²⁰ Kogeshi ayaka :dumba ac bihizali mbeyuru bwayi gunimba denge kali za nani na kolangba ²¹ yigu gweni no uhufu daka gba ayako .angoro kaci lunge aya gugwenime abayä yigu gweni !ambengba aya akya gugweme zume . ²³ mburuayi ,kuma trumbu;tefia agheshi ,yele,kufwaka aka kubudu dunyo. ²⁴ te fiamme kufa naka aya :zedumba kulere ;kule dugu agbahu ehi. ²⁵ nyogwa yongo nihi ne biangoro,ngbadanyo atsoro vigno nenga kwa ,bada guwuza me any anga kwa ta Djigi . ²⁶ afia adjia gbä Djigi ,dakano ebili bele ama oliva . ²⁷ yezu fa na kaya ; hi kubudu du nangwa ;mbugubame gbaka ya :ata bakanya ,te fiamme anyu kubudu gbe hü. ²⁸ Angoro atsi, te fia abefienyo abando, ano

anyi akpongobolo na Galileya .²⁹ Petero fa ne ko aya: D'ani sogoro kubudu ade ke nyo asogoro,³⁰ Yesu fa ne ko aya: Da yongo bidiangoro ne mo ano, mo, waledje, k'adje yoloa dje akpongobolo akondo ya bara bwai mo sogore bara bati.³¹ Angoro atsi Petro biri kwa ane faya: dembe ligame angekpi ke ne mo, ngba da sogoro agweme kubudu akayongo ko.³² Akano na gu kadji me yakamba ya Getesemani, Yesu fa ne goko ame sulame aya: Suī fe, agu nalele me date tembelame.³³ koma, Petro Yakobo ne Yoane, tefiame ndre gundu ne lunge sobolo akueko.³⁴ Kofan'aka ya: Du eri gu ne lunge dji kogo bando; suī fe, yī liwa .³⁵ Afiame, kū duka sindiko n'akpongobolo, ko wime fua sene, kotembelame ne dje aya, dembe ligame, anzi dje nalele dje n'asi soko were.³⁶ Kofa aya: Abba Baba, ligua angorome ne mo kubudu, anzi dje kopo dje na si ! angoro atsi, akia mo anzi, gu nyongome te, ko gu anyomo mete.³⁷ Te fiamе kono te fia ame sula, kuda kobi eka kala, kofa me Petro aya: Simona, mo lala anoa ! ngba demo bere na bulu na lele atsi !³⁸ Bere yī yī tembelame, ambena naleko yī shi na kangara; du'iri aligame liga, angoro atsi kū iri wa momoa.³⁹ Kobo n'ashi kuwá dje kona tembela me kougu akpongobolo .⁴⁰ Kobirime kwa koda kowa bieko kema bango d'erike angūli. adaka sara d'ere faneko tsayi.⁴¹ Deko da bati mba kowa, kufa n'aka aya: layī go toto aye, yī wo ! ambe du wo ! nalele ada; biyī, aka banga yugu gueni na za tsere eni.⁴² Boī sende, angoro; gu gueni me ate banyare ano ni'afeta.⁴³ Ke dje kuye, fua kote ta bugulu, Yuda da ate dū atsi gueme biyezali mbe yuru buayi, ko du ne ndre ame asoazalo n'amenzeme ngbondo deme angamue kpokute tuaka ne ame ngba wulaga ne kia meni.⁴⁴ Gu ate banyo ko deko fa n'aka'aya: Gu guenime d'anaka konyoa ngbani, kū go; guīko yī noneko.⁴⁵ Ne da ka bara tsi, kofeta ne Yesu, faya: Rabi ? Afiame kokanyo ngbako.⁴⁶ Mbarua djeni adje kozare teko Yesu, aka kuko.⁴⁷ Gueni atsi adu guenime ate dufu, gbi guko manzememe, ko de me tungu dji tsi kome azakoa kpokute, koyare tuko.⁴⁸ Yesu, ma bagolo, kufaya: dayī mbele faya, dayī tefiame, ne banzeme ne ngbondo, bada bama liere.⁴⁹ deta du neyi awoza kubudu aduri, aye kari angoro ate polo, ade yo kuere. angoro atsi dumba baligara kpolo kolo kpi.⁵⁰ Afiame akuyeko kubudu, ak'alo.⁵¹ Polo ng'atsi ata pefiaka, kedū kere bodò la sukume te kuko. Akufa ere kuko;⁵² Angoro atsi ko'ayi bodo, koalo kaànde ko.⁵³ Akada ne Yesu ne si tsikaame azokakpakate, fu de gbogolo amezokoa kpakute mongome ne te, akia eri n'ame agbawolaga.⁵⁴ Petero pe fiako kási konada kabulu yorota tsika ne tokoa koakute, kuru atsi bara n'ametungu, soko wi akakuko feya.⁵⁵ Gbogolo amezokoa kpakute n'asadukoya akotsa anegu fuloago d'ere yongo ne li Yesu, aka kafo batako, adakabi;⁵⁶ Bangoro toto eni te yongo fula ne liko angoro atsi a de fulembe ada ne ba amba.⁵⁷ Amemaro bosende aka te ta fule ne liko, aka faya:⁵⁸ denge djikonda kofáya: agbotaka detenzabo aka kueri ne gueme, te fianga ati abande abedji kua ne ga amesula.⁵⁹ Foambe vela duo guagaka pandeme adembe djeme.⁶⁰ Te fiamе tsika me azokoa kuaku te, bosende edu mongo ameni, koefi Yesu, kofa aya: Akalamo angoro? angoro dedje emeni dje yongo te limaro?⁶¹ Yesu su keti, ade kukéla bogolo. Tsika azakoa kpakute efiko koa, kofane ko aya: Djimo egu Djigi djime kpa mando.⁶² Yesu lenyamba nyogu. Yibi egu gueni koasu abenga za dji gufaya Djigi, koate Dane akū matutu bulule.⁶³ Te fiamе tsika me azakua kpakute sire goko budu me, kofaya: Dunga dukua be zangu timoa?⁶⁴ Yī adji gu dekame yī bitsa? anike aka degbangako dedje aya kulingame ke ne bando.⁶⁵ Ani atsi atsi edueké sobolo aba sūru ne te kūko, aka bo efiko aka wi fekone makofi, aka fane ko aya: Satu ! Ame tugu mako akate wuweko.⁶⁶ Egu nalele me dū Petero te djime biri aya so, metungu atsi ne bands da Djigi tsikame asogo kpakute.⁶⁷ Ne bi Petero ne sogo wi, ne biko kua ne fa neko aya: moko, aī tedu da atsi ne Yesu dji gu Nazareta.⁶⁸ Kokame, kofaya: Asara nyoko, ada Sara guegoro me demo yongo ano. tefiame koso banoa naga barame ne soko gbagi. kondo ya .⁶⁹ Metungu bande, boko, nedu make tayongo MBA ne guemeni me ate dufu: djeko dje bakodu kenaka. Kokame kuwa.⁷⁰ Nasi te fiamе gueme ate dufo aka faya ne Petero koa dje aya: Nebidji ango bakodu kene guemeni me; bango dje mome Galileya.⁷¹ Mberoī kosobolo atikango ne tiwame: Asara nyo gu kuyeme denyi yongo angoroko ano.⁷² Ken'ato, bara bwayimba, kondo ya. Petero makia gu bugulume de Yesu yongo: Akpongobolo akondo ya bara bwai, mokame angorere bara bati, Mbadji de kote makia, kobu.

Chapter 15

¹ Kene ngbafukombate,gbogolo amégambamba na bakumba kubudu negweme bagba welega benzié gule, AKA kubudu na saédreya Afia abo Yeah, akononoko, akanaboyako naza pilato. Pilato epikaya: dumu kumu djigu a bawuda ? Yezu ² fanekoya: Mbukugu ygomo. ³ Gbogolo amagamumba akayongo Gbogoloo York neliko abganga ⁴ Pilato afiko kuwadze: Akalamu bugulua ? Mwabi dze gbogolo amagorome dakonénu beme nagbanga. ⁵ Mefiamе Yezu adefungeri bugulu na kume, yuogu ate ye le ne Pilatu. ⁶ Akama kubudu, akatano he mekamba atsi, edu gu ndre ameni kó. ⁷ Ambe du akamba gu de ku aka yako Varanasi negabuko me, daka ta womeni na ka , tuna lélé me daka gbali. ⁸ Emeni ,fu daka gbali, akosobolo afiame de gwaka tsineme yongonda ⁹ Pilato yesi :yanyeme a so ne kumu tsogwa Juifa . ¹⁰ Bangoro dukusara né dzeya tsere dugu d'ama gamumba bayako bame. ¹¹ Fuwo akumu ama gamumba tú ndremeni, ayia Pilato so kene Barabasi. ¹² Pilato, ma bugulu ,kufana akaya yinyome nangoro ango anyenzi ne gu kiamе ayako no kumu a juifa? ¹³ Aka tangbaka :Teryiko ne tére woli . ¹⁴ Pilato fana ka aya tsere angoro ango gu éenzi ko ? Afiame akatatngbaka kuwadze ne fuya :tereyi ko ne tewoli. ¹⁵ APilato ,tanyeme edu ndre emeni gbiré,kuso ne Barabasi ,fuwo ,afia ata Yezu aka tére ko ne téwoli. ¹⁶ Abakpawi none Yezu baré sumu djugu kumu, afiame,ebulu basa aka akamongo akaona kubudu . ¹⁷ Aka gome noko a lupu dze atenamba ,afiame aka duduése ne tsiwi de ke nzi néliko ¹⁸ Afiame akabenda éfiéko ,ngebiero ,kumu djugu Juifa. ¹⁹ Afiame akatalikone zworo aka suko suoro ne eri ko, aka dualuaka, kpongobolo. ²⁰ Afiame amwoko, akakuru pulu tekuko, akagesiko fuko budume ,afiame aka no noko ba tére ko ne te woli. ²¹ Anzi ne fuya bashi tére woli Yezu akabi Simoni djugu sirena ataga ayoro, bi atezandaeya ne kufua aka kuko aku shi. ²² Afiame ,aka no ne Yezu egu bara me ba ka ya gologota ,mbe fa aufaya:bara méme lié ameni. ²³ Aka fuko atsé buda akanyo ,fuwo akunyo. ²⁴ Aka tere ko ne te tere woli ,afiame akakpaleka

a gu ko budu me aka wi gjege sokome ,basara gu de gweni mali. ²⁵ Ambedu sa bati, daka téreko ne té woli ²⁶ Akagba wolega atoyongo gu daka kuko beme :kumu djugua Yuda . ²⁷ Daka tereko ne gbogolo amidi bwayi ,atsi nabengaza ,guanga na bima. ²⁸ Begu baligra gu yongo wollega :Akakaliko edu emetserangoro. ²⁹ Ame sumbu oyangedzi ndekako ,afiame akafuliéka, akaya faya:é, mote faya matso tempelo ,afia wuza bati mulumba, ³⁰ Gameme ,mu gburere te teére woli ³¹ Gbogolo ama a ndombe a na gba wolega aka mu akadiaka akafaya :Akugua anga emeni me ,fuwo bakugume koko! ³² Ko dji kristu, kumu djugua israël, akugbiri feye te tére woli,bangoro dze aya angebi afiame ngele nyamba!Gweme akatere ko ne te woli n'aka akandeka ko. ³³ Nalele biyatsi mbeso atsi, mbedu ke belikadi kubudu akufié,ba da nalele biyatsi mberyuru abway. ³⁴ Afiame ba benda nalele biyatsi mbeyuru abwayi, Yezu tangbako nazali :Eloi ! Eloï, lama sabata? fau fa aya;Djigi djégere ,Djigi djégere, bangoro anga ayi mweere? ³⁵ Ngba gwemeni me ateduzo ,djimba dakadji,akafuya:Bihi ,mba gu akuya Eliya. ³⁶ Afiame , ngbagweméni alo na kali ngbabudu na tse budu ,afiame kali néngbawu gbaka ,kufuko ako nyo, kufaya :Ayiyi ,ange bi tsétsé Eliya da begbire ko. ³⁷ Fuawo Yezu ,Afia atangba ko duko keti. ³⁸ Budu ate duangba dema tempelo Mbe sirame bwayi, ba benda azali bada aforo . ³⁹ Bakpawi ,gweme atedu kpongolù Yezu ,bi suku a te aketi wugu, fáyà Bediángoró,dzé kuyi dze akudu Egu Djigi. ⁴⁰ Ambedufu ko Abande ate bidzangoro dze ne déngawu.Eduaka ambe dunda Malia magadala ,Malia ,na Yakobo diéle né Zozé,né Salomon ⁴¹ Gweme ata no afiaka afiame ko afiame aka gamako egu na lele me akudu Galileya , afiame ndre gweme ata biafiako ne Jerusalea. ⁴² De fuéle da, fu dembe du ligrame, akpongobolu ayia yinga ⁴³ Dada Yozefu arimatayo, edu benga ameni , tsé koko ata Liwa da djigu Djigi; kumokia banoshi Pilatu bako bando Yezu. ⁴⁴ Mbe fu Pilatu gundu bangoro gu mbekedze yiko te kpeme;kuya Bakpawi afiame kufiéka tsétsé Sikadi bando anyo ⁴⁵ Dzemba de ba kpawi lenyamba ,aka fu bandoko ayia Yozefu . ⁴⁶ Afiame Yozefu , ateyina agulu doko gbere bando Yezu te tere ko woli ,kumbela ne malekani, afiame kuno kwayi asu mǎla .Beme kutoro ndre mǎla kwa kali angba me. ⁴⁷ Mǎla djigu Magadala Malia,na Yozefu aka té biéme yegu Akama li ko te

Chapter 16

¹ Gu nadingame dugu sabata ame Mariya Magadala, Mariya, ne Yakobo ne Salome aka guolu wuli aka no aka naka te ku Yezu. ² A tukpungbulu wuza de gu poso, akano n'elifaro ne kombeta a eri wuza aso. ³ Aka yongome akadiaka: da gu awulinge gu malayi eku elifaro? ⁴ A fiame, n'atsaga liaka akabi gu ndre mala me ate du aku elifaro mbe wulingeme. ⁵ Aka gome n'elifaro aka bi plinga atsi ate su abenga za ne mbure budu mbe yiele te kuaka. ⁶ Ku fa naka aya : A kiambe yiele teri, yi tsa Yezu de go nazareta no, gu daka tere ko nete tere wuli, biyi gu barama daka kaliko te. ⁷ Noyi yia pe ne guko agbele me ne Petero aya kwa no akpungbulu eyi na Galileya: zogu eyi biko te kuwufu duko pe nda. ⁸ A ka so elifaro akalo. Gundu ne yiele mbe kwaka, adaka pe ne gweni bangoro eyilemba. dumba de Yezu befi a bando ne kombeta a tukpungbulu wuza de gu poso, kuso akpungbulu neri Mariya de gu Magadala, gu deku ne eglise bihatsi mbeyuru bwayi nda. ¹⁰ Ne no bapea ne gwame daka tadute nda ata okome ne gundu ekebu. ¹¹ Dumba daka djiaya kugu kene gule, aya dene biko, adaka lenyamba. ¹² A fiame, kuso anga likeme, neri gweme bwayi atano n'a kita te. ¹³ Aka birme aka nape ne gweme, adaka le nyamba ko ¹⁴ Nashi kebudu koso neri gweme biezali mbeso atsi egu nalele me daka tali, ku gbi tuaka tedze adaka tale nyamba ne gwamenime etebiko. ¹⁵ Afiame, kufa naka aya noyi te kadi kubudu ba ta pende aya emeni kubudu. ¹⁶ Gu gueni me atealenyamba afiame ni mali batisimo nigu. gu ade lengnamba aka de ngbengaeni. ¹⁷ Biyi gu muguyume adu ne ne gwame awulenyamba: aka ne aglise, akata abekpulu. ¹⁸ aka ku nasamba; daka nyo ngbengu edembedjiaka gwangoro aka ka zere liamashiku, aka gu. ¹⁹ Dumba de bekinde ta bugulu naka aya, kubia n'eburule, kwasu abengaza Djigi afiame aka no akano be pe pende te kadi kubudu. ²⁰ Afiame akano ba ta pande tekadi kubudu. De Bekinde tano tungu naka, kule nya kpuluaka n'eme yiele angoro daka tenzi.

Luke

Chapter 1

¹ Toto eni aso bolo agba djeamangroedze ate ligrame nane eduara. ² Kene fu de guame tuanga te dji guame ete bi n'eriaka, ba bua ete tukpungbulu mba dji gbogolo amemba. ³ Mbe ngbatere ko, tefia atsamba ne bengamba aku guamangro kubudu, babua kozo dembe bendame te, afuoro na gbamba, k'ne fu d'adji ne te, amu dji benga gueni dji Teyofile. ⁴ Ambe rufu musara aya guamangro djimu adjimba fule. ⁵ Egu nadinga de Erode, dji kumu Yudeya, de mea zoka kpekute duzo atsi de limako du akariya, kudu edu ame abiya, nadiako dji sita Arona aka yane Elizabeth. ⁶ Aka kubudu bwayi aka dji ame dungu eri Djigi, ak'endji guangrome de Djigi yongo nda ade mbe du ne fu de gueni kaliaka te na yangadji ba mutalu djigu Bekinde. Ada ka du nayara bango d'Elizabeth dji me ngombo, tefiame aka kubudu bwayi galan aka du ne toto mba. ⁸ Fuogu, fuaku t'endji guko tunguete kpungbulu Djigi, ufu dji mbe dji guko nadingamba. ⁹ De guko tungu me djiaya, ku ufu duangro ekpeke, ba goame na dema tembela b'egemue Marasi. ¹⁰ Ndre eni kubudu su k'edjigi aka kpalime, a nalele e gemue marasi. ¹¹ Mbe ruayi tre gima atsi dji gu Bekinde so n'eriko, dana ru a benga za misa egemue marasi. ¹² Bieli Zakariya gbeteka fuaku biko, gundu kuko. ¹³ Angro atsi tregima fa nokoaya : Ayi gundu, Zakariya, bango aka dji goro kpaliame me, nadjiaro dji Elizabeth zu wuliamu dji ikuyi, de mu na yako Yowane. ¹⁴ Kudu amu ne enzuwu fuku ne pakupame, tefiame ndre eni du ne fuku ba guko zuame me. ¹⁵ Bango ku dji tsika gueni kpungbulu Djigi. ade kua nyo buda, ambe dji gu deku langbi te, tefiame mbure atolo du buluku kudu ku bulu nako. ¹⁶ Kubiri ayara Istraee ne guaka Bekinde me, dji guaka Djigi me. ¹⁷ Kuno kpungbulu djigi ne atolo djigu Eliya be bire du abayara ne shi ayara, ne ame

tumbuka aka ma bieli ame dungu, baruafu ba tesera aya Bekinde guemenime ligame.¹⁸ Zakariya fa ne tregimaya : a sara guangrome t'ango fuanya ndre ? nadiere ko galan ne awuka.

²⁰ Te fiambe biagu, mudji meme bada kufu eguangrome ligrame te bango alemu nya kpuluere, ate na ligrame eguanadinga me. ²¹ Fuagu d'eni t'aliwa Zakariya, mbe du t'aka neyelembe fua shiko ani na dema tembela. ²² Mbadji deku so, ade kuligame ba ta bugulu kuwa n'aka, tefiambe aka sara ne djeaya angro asoano n'eriko adema tembela, kuyiba kete zako, tefiambe kuandime ne meme. ²³ Mbadji de guko wuza tungu me nya, kuga na teshiko. ²⁴ Ade shimba ni te fiambe, Elizabeth de nadiako ne lishi. ne ndame nete diwi bihantsi ne faya : ²⁵ Bango djimba memu gu fu Bekindere, bango kueki ne shire bandia gere zeme nashi edueni. ²⁶ Te diwi bihantsi mbeso atsi, tregima Gabriel no dji Djigi tuko n'agbatu atsi djigu Galileya dji Nazareta. ²⁷ Ne shi zende bande atsi de kuyi so bamane a se djigu Davidi, limako dji Yosefa. lima zende bande mba dji Mariya. ²⁸ Tregima gome ne shine ku faya : Nyefioro, mudze adu ne memu, Bekinde gu ne mu. ²⁹ Line gbeteka badze buguluedze, Mariya t'efime, tenga dzefiroedze famba eufa tsayi. ³⁰ Tregima fa neneaya, akia mu gru, Mariya, bango mugu ne memu kpungbulu Djigi. ³¹ Webi, mu lishi, tefiambe mu zu wuli ne Ikuyi dji mu na ya limako dji Yezu. ³² Kudu ne tsika ko, tefiambe aka yako Igu gu du Nata kubudu, tefiambe Bekinde Djigi fuko mbeta kumu djigu Davidi dji Bako. ³³ Ku dji kumu li se djigu Yakobo ba awuza nawuza, ade guko zogo me nya. ³⁴ Mariya fa ne tregima aya : angromba le ne lea tsayi fua saranyo kuyi ? ³⁵ Tregima biri : Mbure atolo du lioro, tefiambe fuya guko du n'ata kubudu buyeme lioro ne djimako. Mbegu bame gu benga wuli me dumu nazuamba, aka yamba Igu Djigi. ³⁶ Bi iguna dji Elisabeth ne lishi ko andre ne nada ne diwi bihantsi mboso atsi, daka te yane angombo bande. ³⁷ Bango aduangro atsi djigu hame te Djigi. ³⁸ Mariya faya : Djinyo bidja djigu Bekinde, ambele ne nyo kenete kpuluoro. Tregima ayine. ³⁹ Kagu nalele me, Maria busende, ne bia bele gbaguru na gbatu atsi djegu Yudeya. ⁴⁰ Ne gome na dema ta akariya, afiambe nefi Elisabeth. ⁴¹ Fu dde Elisabeth da ba dja efiro djegu Maria, wuli agru bulune, afiambe ne da ne spiritu satu. ⁴² Ne fuango ne faya: mwama makpu edu abande, afiambe wili buluero ama makpu. ⁴³ yingo nedze memudze ye ana bakinde dzegere ada babiere. ⁴⁴ Kine fe, kagu naleleme yi kpuluoro tawia tuere, wuli agru buluere. ⁴⁵ Fuku aya gu nememba du ne nyeme, begu amangorome de Bekinde yongo ndali nene ambe ligrame. ⁴⁶ Afiambe, Maria faya: lengeduere atambela Bekinde. ⁴⁷ Duere adu ne mongo ne che Djigi, gere batume emeni me, ⁴⁸ Bango akoabeu eriko ne che guko dalome metugume. kuufu, babenda wula see-eni kubudu yare mefuku. ⁴⁹ Bangoro angro, tseka me fuya anziere ne ndre benga angoro. Limako gu dze Satu. ⁵⁰ Afiambe guko benga abulume la nanyoshimba ligwame ba gunduko. ⁵¹ Ko akusi fuya zako, ko gbetsika, ko gbeteka gwame ate du ne leangoro te duaka. ⁵² Ko sukpe ame fuya aku gwaka barasumu yeleme, afiambe ko tsaga guame adu ne fuya. ⁵³ Kofu, liau aya ame zangu, ko gechi ame fongo zende za. ⁵⁴ Ko game Istraele, guko me tungu me, tefiambe ku makia guaka mbenga ebulu me, ⁵⁵ Kuufu aku penda na tara, ne shi Abalama na shitako awuza nawuza. ⁵⁶ Maria su she Elizabeta wu diwi bati tefiambe ne birime ne shine. ⁵⁷ De nalele zu dzegu Elizabeta da, nezu ne ekuyi. ⁵⁸ Amealangbate na bane daka dji aya Bekinde akpefu guko ndre nyeme ne shine. aka mongome ne shine ne fuku. ⁵⁹ Te wuza biatsi mbeyuru bati, aka no be lien wuli, afiambe aka ya limako aya akariya, lima djigu bako. ⁶⁰ Angoro atsi nako ma bugulu, faya: ambawu, akayako Yowani. ⁶¹ ka fa nene aya, adu gueni te metearo yaka gu lima lini. ⁶² Afiambe, aka tabugulu te zaka ne shi bako basame tsayi duko nyeme aka fuko lima. ⁶³ akariya efi aka da ne kita liakume, tefiambe ku gba: Yowani gudze limako. Tefiambe aka kubudu mbe yele teaka. ⁶⁴ K'gu nalele me, ngbako andeme, miako kuruwame kote ta bugulu, yele Djigi. ⁶⁵ Gundu nduku ame alangbate kubudu, tefiambe, aku belin kubudu djigu Yudeya, aka te ta bugulu na kume. ⁶⁶ Guame kubudu ate dji guangorome, aka kali k;nete duaka, na faya: dze wilie dze dji da nenga? tefiambe Bekinde du neko. ⁶⁷ Zakariya, bako, Spiritu Satu du neko, tefiambe kote tapande, adje kpulue dze: ⁶⁸ A Bekinde ma yele, Djigi dji gu Istraele, ba guemenime da ko shika afiambe koso naka ambu, ⁶⁹ Tefiambe ko tekla mefuya betume eni bangoroara a dema ta Davidi, guko kia me tungu me, ⁷⁰ Koufu duku pemba ne mba guko andina nda, ⁷¹ Atsi betume eni aso nenga kpungbulu abasogara te fiambe naza gueme anyeme ne nga! ⁷² Awu gu ako yika guko benga ebulume aya atara, tefiambe ku makia guko benga mbrame. ⁷³ Kuufu dukpenzi motiwa aya Abarama, gara bara me, ⁷⁴ Bagamara, tefiambe basoa nenga aza abasogo dji gara, bame akia nge gru bano guko tungu me. ⁷⁵ Anoame kpungbuluko ne benga du tefiambe abulu dungu awuza kubudu agara gule me. ⁷⁶ Ne mu, sha wuli, aka yaro ndjina na zali kubudu; bangoro angro amwano eri Bekinde, baazea guko yangadji me, ⁷⁷ Bangoroafua sarangoro aya guko avolo me afia aya tsereangoro dji guaka, ⁷⁸ Ebulu nyeme b'ngangoro Djigi dze gara, so woza te azali ba fua ne liara. ⁷⁹ Ba fua zikedi neli guame su eblikadi suku bando, bano nenga nayangadzi dungu. ⁸⁰ Fu, de wuli ta lu, kuasoroko ebulu mbure atolo. Te fiambe kula ambala fié, ba da egu wuzame ako so ne gbungbulu Istraele.

Chapter 2

¹ Awoza Patekote, dakadū kbudu atsi bara. ² Bara atsi abima yi ata wo ndre gū, mbe da mba nyi dema fū d'aka te su te. ³ Amia, ateè wo mia wi, mbe so nerieka, mbe kpalame atsi atsi te agabūmba, mbe su lieke ne batsi. ⁴ Mberūfū akami ne mbrule Atolo, akalūme taota bŭgŭlū anga makpŭlū me, kŭŭfū d'Atolo te fūaka aka nyongo. ⁵ Fūagū, aguwozame d'Ayuda dū Yerusaleme, ne banga abulu eni, ateyi ase eni kekpitika adū suku brule. ⁶ Badze ndre bŭgŭlū adze ate du, ndre eni aloda, mbadji d'aka da ngbakazere bangoro angoo gueni ne gueni ata dzika akatābŭgŭlū kakpālū te ni. ⁷ Aka kubudu mbeyélé t'aka badze angoroa so, d'aka te fa aduere aya: Wali, dzeniedze atenyongo kpŭlū ara no adziaka ame Galilaya? ⁸ Lemba tsai nge te dziaka akpŭlŭakara gueni ne gueni, bidi kakpŭlū teara? ⁹ Dzinga ame Partia, Medese, Elama, gueme badū Mezopotami, ne Yudaya, ne Kapadokia, ne Ponto, n'Azia, ¹⁰ Ne Frizia, ne Pamfilia, n'Ezipeto, ne gu ameteme feta ne Libia alangbate kurene, ne gueme ate yi Roma, Ayuda ne gu deni me du adueka. ¹¹ Kurete ne Arabu, lemba tsai nge dziaka

ano aka nyongo banga amangoro kakpūlū teara te lima Djigi ? ¹² Aka kebudu mbe yélé taaka, ada kasara d'ere makia atsi, d'aka tenyongome adueka: Fadze eūfa tsai ? ¹³ Angoro atsi de gueni te mo, akaf'aya: Aka gū ne mili ambiri būda. ¹⁴ Ambe leawo Petero, āberu ambedzi dzeme būgūlū n'aka aye: Nyi dzi Ayuda, ne nyi dze atesufeano Yerusalem, sara yī kūrūwa atui ne te kpūkūre ! ¹⁵ Dz'eni dze adūaka ne būda eri, ūfū makiayī, bango ng'ada te nadinga baadi dzi gū uza. ¹⁶ Angoro atsi dze dzi mba gu de ndina Yoele yengo nda: ¹⁷ Te nya uza, Djigi nyongo awo, asukpe Atolo ne li eni kubudu; Ayarari n'akaye ne ayabande akanyongo guangorome ate da, Apalanga djigiri; amangoro so nerieka giri andre enime akate lalia. ¹⁸ Dumba awo, gere abidza me akūye ne abande, agu wozame atenadūa, asukpe Atolo ne lieka; aka teyongoa guangorome ate da. ¹⁹ Aso n'amangoro ata te brule ne eyele amangoro name asende akū faro, dzi kūle, dzi wi, ne gundukadi ne nzi. ²⁰ Uza birime ne bilikadi, diwi andime ne kūle, akpombolo aya awoza Bakinde, tsika uza du ne ayilembe. ²¹ Awuza biyatshi mbi wiru bati; dzigu de mbe ligame ali wuli, badji de mbe ligame, akafuko lima dji Yezu, gu lima dze teregime ya akpungbulu anako lisiko. ²² Te fiambe ,mbadji de wuza zundume dji guaka aligame ,wufu yingo mutalu djigu MOSE, Yosefa aka ne Maria shi Yezu ne yeruzalema, baabeko aya Bekinde. ²³ Ku ufu daka gba nda na mutalu djigu Bekinde: ayakwi kubudu du ne tukpungbulu ayara, akagueka aya Bekinde. ²⁴ Bafua gamweawu atruge bwayi tse tse a pizo bwayi kufu gbaka na mutalu djigu Bekinde. ²⁵ Mubiegu, dembe Yeruzalema ne kwi atsi limako dji Simeyona. Gu kwime kudu benga gueni ne dungu, kuliwa ne atumeni djugu a Isreal, tefiambe mbrue atolo du liko. ²⁶ Daka faneko abulu atolo aya adukwakpi bada fu akubi Kristu te dji Bekinde. ²⁷ Kuno n; adema tembela ebulu mbrue atolo. Tefiambe, kuufu d'ama wuli dji Yezu da baligra angro kuufu yingo mutalu. ²⁸ Kumako nazeru, kutambwa Djigi kufaya : ²⁹ Toto ayi, Bekinde, ayi goro bidjame akuno ne dedu, kuufu dji muyingo. ³⁰ Bangro eyiere ebigo guelme, ³¹ gu guleme ligramu aya kpungbulu ayienin kubudu. ³² Dji jikadji ba se eni ke kpitika, tefiambe ne yiele aya isresal goro enime. ³³ Mbeyiele te bako ne nako dzamangro dze daka teyingo bangro ko. ³⁴ Simona fuko kpa mando, tefiambe kufa ne Malia aya dji nako: wua bi, dze wuli dze duko beyi ne shia tefiambe ne buasende bdjigu toto ayara Isreal, tefiambe mbedji nzala wa tsangro djigu asara eni. ³⁵ Tefiambe bangroro ndre sise gome te duero, amburufu mbe fuere gu toto makiambe du te du. ³⁶ Bande duzuko atsi ate du djina, Ana, yibende Fanuwel, ase djigu Asera, nedu ne gala n'ata, dakhesu ne badjiane, ne te gala biyatsi mbe wiru bwayi tefia suene ne zende bande djigunasara kwi. ³⁷ Nesu ne dekulugbe ne galanimbe biatshi mbe so atsi, aden'abu adema tembela, tefiambe ne no tungi Djigi awuza ne wiolu ne djire liawu bakpeliame. ³⁸ Badji de neda ko, eguenelaleme, neko ne yiele Djigi tefiambe ne tabugulu t'angro Yezu ayaiaguame kubudun ataliwa gule dji Yeruzalema. ³⁹ Tefia ligraguango me kubudu kuufu yingo mutalu ne te djigu Bekinde. Yosefa ne Malia akaga ne Galileya, ne Nazareta guaka gbatume. ⁴⁰ Fuagu wulu telua kuasroko. Kudu ne ndre bieli, tefiambe memu djigu Djigi du liko. ⁴¹ A ba Yezu dakatanonda agala kubudu ne yeruzalema bakama djigu pasika. ⁴² Agu naleleme deko ligra gala kpatebili mbe yuru bwayi, akabianozo keneko kuufu ambedunda aga djegu kama. ⁴³ Tefiambe mbadji de kama nya, aka birime tefiere, angro atsi wuli Yezu dikeme Yeruzalema ade nako ne Yozefu sara. ⁴⁴ aka makiaya ko gu edugwemenime dere du naka ayangedje, aka enzi wuza atsi nenoa, ke natsako edu abako ne gwame daka saramete. ⁴⁵ Angoro atsi adakebiko tefiambe akabirime ne Yeruzalema ba tsako. ⁴⁶ Tefia wuza bwayi, akabiko ebulu Tepelo, ko esu edu akpuke, kodjeka tefiambe ko efiefieka. ⁴⁷ Gwame kubudu atemongome no sokoko gukobielime ne geshie bugulu yele tukuaka. ⁴⁸ Mbadje da bako biko, mbe yele tukuaka, tefiambe nako faneko aya: " Egire, lemoawu bango nenga ? Ba ne nyo, nge tsaroano ne lunge." ⁴⁹ kofanaka aya : " Yi tsareano bango ? asareyi nedje aya ligambame akume nete agro bere ?" ⁵⁰ Angro atsi adaka sara gwangrome akotape naka . ⁵¹ Tefiambe koso neshiaka бага ne Nazareta tefiambe koduame nasende ayaka. Nako honko gwamangoro kubudu nete dune. ⁵² Tefiambe wuli telua kuasoroko, ko du ne ndre bieli, memu djegu Djigi du liko.

Chapter 3

¹ Te fia galā bizali mbeyuru biyatshi ne zogo djigu kaizaro Tiberusi, fu de Ponsio Pilato du guvernera dji gu Yudeya, Herode dji bazogo dji gu Galileya, egunako de Filipo dji bazogo egu te me dji Trakonite ne Iture, ² Lusania dji glogolo ame de Abilene, egu na dinga me de Ana ne Kayafa dji gbogolo ame azokoa Kpokute, Kpølø Djigi yikame aya Yoani, yugu Zakario, ambala. b ³ Kono te gadi abolute kubudu ambedji te ngbami Yorodano, kope angro batisimo djigu ebise du, baroa bige tsere agoro, ⁴ Kofu dakagbanda na kolokpi libuguu dji gu Isaya, de ndjina djimba kpolo gueni ate tangbani ambalafie : Azeyi yangidji djigu Bekinde, gi tesre guko kitakita yangidji me . ⁵ Ngbangumu kubudu aka kpikpi gbogolo bili ne kitakita beli agbire na sende ; gue adu n'amere me mba ake dungu, gu yangidjime adu n' adūkū aka ekpiekpi . ⁶ Amani kubudu akabi nefu de Djigi guara ne te . ⁷ Kote fa gu ne ndre eni a ta da ne shi ko bama batisimo aya ; se pamonde, dane gu yekari ne dze eyialo begu zingia me ate da ⁸ Zoi banga atseo ligame na birie du, akia yi sobolo afa me ne te duirikenyi aya: Dunga ne bara dji Abarama ! Bangoro nyayongo ne nyi de dze aga ketedje mālā dze Djigi aligame n' akusie ayara aya Abarama. ⁹ Aka nyima kalia begena te talā woli : gu wulia kebudu adezu atsoro ano ne bangamba akade aka balū n'awi . ¹⁰ Ndreni efiefiro, akafaya : Nze leagu tsai ? ¹¹ Kofa n'aka aya : guguenime adu ne semirisi bwai enigamu atsi aya gu guenime adute, amba djigu du ne liaū ani leteko . ¹² Ame a baya pako da babatisimo, akafanako aya: Bayika, ngele tsai ? ¹³ kofan'aka aya; Akia nyi tenga gbeta basumbu gu dakatenga nda. ¹⁴ Ame asozalo efiko :Nda tsinga, anze legara tsai ? kufa n'ak'aya : akia nezi m'anzū aza gueni ne fuya ambe dji fule , angoro atsi manyi kegiri metume me ne benga du. ¹⁵ Fu d'eni kubudu ta liwa, emeni kubundu aka efime kare zangamba Yoani adjiko Kristu, ¹⁶ kofan'aka kebundu aya :nyo, d'abatisi ano nemi; angoro atsi kūguada, kūgo asumbuere ne fuya, aliganyome bakuruwa dziri katela dzi guko, kūbatisiri ne Sipiritu Satu ne wi. ¹⁷ Kūgu ne kangara dji gūka aza; kūbele su ble na si, kumongo mongo gū koble tokpame, angoro atsi kūzoko sumbe

n'awi djigu ade bili. ¹⁸ Ndere gu de Yowani tape bangagunbanga aya eni, ne anyonga toto amangoro ku mutaoku ¹⁹ Angoro atsi Herode atsarama ne tsere angoro, kobadji de Yowani ruguko tangoro Herodi, nadia egunako, negu tsere amangoro de koenzi, ²⁰ Kū k'anga kuwa na kũgueme ne dze dzi gũ ekue Yowani nakamba. ²¹ D'ani kubudu ta ma batisimo te fiambe mbandji de kotetembelame, bule kuruwame, ²² Sipiritu Satugbire ne liko mbelewo pizo kpolo atsi so ebrule yongo dje bogolue dje: Dzina igere nyenyome kubudu babro. ²³ De yezu du ne galā biezali bati fu de kũ sobolo gũko gũkotanzua te, kũdo ofod'ani te makia, de gũ du eg'u Yosefa, egu Héli, ²⁴ Egu Mattata, egu Lévi, egu Melaki, egu Yaraya, egu Yosefu, ²⁵ Egu Mattathies, egu Amosa, egu Nauma, egu Esili, egu Naggai, ²⁶ Egu Maata, egu Mattathias, egu Semei, egu Yosefa, egu Yoda, ²⁷ Egu Yoane, egu Rhesa egu Zerubabelo, egu Salathide egu Néri, ²⁸ Egu Malki, egu Addi egu JKasama, egu Eliakima, egu Ere, ²⁹ Egu Yesu, egu Eliezere, egu Jeromi, egu Matthal, egu Lévi, ³⁰ Egu Simona, egu Yuda, egu Yosefa, egu Yorana, egu Eliakima, ³¹ Egu Melea, egu Nenma, egu Matate, egu Natana, egu Davidi, ³² Egu Yese, egu Obede, egu Baoza, egu Solomono, egu Nasona. ³³ Egu Aminadaba, egu Ademina, egu Areni, egu Ezerome, egu Fareze, egu Yuda, ³⁴ Egu Yakobo, egu Isaka, egu Abarama, egu Tera, egu Nakora, ³⁵ Egu zeruga, egu Ragau, egu Paleke, egu Helene, egu Salo, ³⁶ Egu Zeruga, egu Erefazado, egu Seme, egu Neo, egu Lameke, ³⁷ Egu Matusala, egu Yarede, egu Malalele, egu kainana, ³⁸ Egu Emosa, egu Sete, egu Adamo, egu dzizi

Chapter 4

¹ Yezu yi ne Mbure Atolo, ku birime Yordane, tefiambe atolo tuku na mbala fie, ² o de muiy kpengrako te nete awuza nimbe bwayi. Ade ku li guenzuwu eguawuzame, tefiambe, mbadji dembe sumbu, zangu shiko. ³ Muiy fa noko aya : Dumu dji egu Djigi, fu mutalu aya dje malan dze ambandime ne kpekute. ⁴ Yezu fa noko aya : Daka gba ndaya; adu gueni ne gule k'ba kpekute. ⁵ Muiy, tsagako, kuyikako k'te shia nadinga zogo kubudu djigu du aku faro. ⁶ Tefiambe kuya nokoaya: Afuoro dje fuyadje kubudu, ne dze yele dze kubudu bango daka fuere mba nda, tefiambe bafu aya da gu nyenye me afuni. ⁷ Dembe djiagu mu fuere yele, mbe du kubudu amu. ⁸ Yezu biri ayako : Daka gbanda : Amu fu yele kaya Bekinde, goro Djigime, mu no tungu kayako k'atsi ⁹ Muiy no noko kuwa ne Yeruzalema, kuna kaliko n'ata ebli dema tembela, kufa nokoaya : Demu dji Egu Djigi, shi nasende, bango gbakaya : ¹⁰ Kufu mutalu aya a tre gima bangroro, amberufu aka lideoro; ¹¹ Aka shioro azaka, mbe n'aleako mwa koto te malan. ¹² Yezu biri ayako : Akia mu kpengera Bekinde dji goro Djigime, ¹³ Tefia akpengrako elide mbe kubudu, Muiy bu n'ashi soko ko bada t'anga b'nga nalele me ¹⁴ Yezu, ate du ne fuya atolo, ku birime ne Galileya, tefiambe limako no te kadi kubudu du tegu kadi me kubudu egu fie me du sokoaka. ¹⁵ Kuyika aka ngro adema tombela awuza n'awuza. Eni kubudu aka fuko yele. ¹⁶ Kuno ne Nazareta zo daka mbu teko te, tefiambe, ku ufu duku sarama, ku gome na dema tombela awuza wua, ku busende ba tenga wulega. ¹⁷ Tefiambe aka fuko buku ndina dji Izaya. Mbadji deku kuruwa, kubi fu daka gbate aya : ¹⁸ Atolo Bekinde gu liere, bango dukuefirere a n'ata b'nga weye aya ame lunge; duku tuere a n'agu guame adu ne luenge, ¹⁹ Bafa ne guame d'aka kuakaya aka kuruwume, tefiambe n'ame fetieri aya eriaka bute, bandia za te guame daka te fuaka lunge, ba tangba t'angoro galan memu djigu Bekinde. ²⁰ Afiambe, ku mbla buku, ku gesi aya me tungu, ku suasende. Guame kubudu ate du adema tembela aka te bieko. ²¹ mbe rufu ku sobolo afa nakaya : Wula dje kpulu wulega djiyi, yi, yiya t'adjimba, mba ligrime. ²² Tefiambe eni kubudu aka ta weyeko ; mbe du t'aka neyelembe badjia dze bugulu memuedje ata so ngbako, tefiambe aka faya : Adzimba egu Yosefa dzea? ²³ Yezu fa n'akaya : Dumbawu yi yongo gu adji bugulu ne nga anyo dji dzeaya : Munganga te gume kumu tefiambe yi fa ne nyo aya : Endiangro fe agoro te mbe, gu kubudu denge dji degu de muendzi Kaparnauma. ²⁴ Angro atsi koyongo kuwa, dayongo neyiano ne bidiangro, adu ndina atsi aka meni nda ne b'ngamba te mete ni. ²⁵ Dqyongo neyiqno ne bidiangro : d'adekulugbe du nda kenane ne totoaka edu a Istraale anadinga Eliya fude burule bome te nete galan bati ne diwi biyantsi mboso atsi, tefiambe ndre zangu shi aku faro kubudu. ²⁶ Fuagu ade Eliya no ne chi guatsi eduaka, ku na no ke shi gu dekulugbe me ate du Serefata, egu fieme dji Sidona. ²⁷ Ame tsifi toto edu a Istraella a nadinga Elisa, dji ndjina, ade atsi eduaka gu, ke Namana atsi ate du me Siriya. ²⁸ Aka kubudu aka gbegbali ebulu dema tembela fu daka dji dzeamangroedze. ²⁹ Tefiambe daka busende, aka neko nashi ebulu gbatu, aka no noko bada ebli belin djigu daka dua guaka gbatume akume, ambe rufu re beluko nasende. ³⁰ Angro atsi Yezu sumbu eduaka, kuno. ³¹ Ku gbire ne Kaparnauma, gbatu djigu Galileya, tefiambe kuyika ama ngro awuza wua. ³² Gu ko ayika ama ngrome kuka, bango deku te ta bugulu wu kumu. ³³ Kuyi atsi du zo adema tembela kudu n'atolo dji Muiy dji dzeamitambe, ku ta ngbako na soroko mba, ³⁴ haa, ango gu du a kadiara ne mu Yezu djigu Nazareta ? Du mu da ndali ba wuara. Sara nyo da gu dji mu : B'nga gueni djigu Djigi. ³⁵ Yezu ta asoroko bugulu ne mba kufaya : Tsingeme, mu, mu so na shi te ko tefiambe muiy belu ko nedu ndre eni, tefiambe mbe so te ko, ade mbendjiko ne shia tsereangro. ³⁶ En gubudu, gundu shi te kuaka, tefiambe aka te yongoame eduaka : Ane gu like bugulumb'adje ? ku fu mutaluano wugua kumu aya tsesere atolo, ambe kushime ³⁷ Limako no te kadi kubudu eguama kadime ke kiri kiri. ³⁸ Mbadji deko so adema tembela, ku no netea Simona. negbie Simona du na soroko gbiku, tefiambe aka tembelame te ko bangoro ne. ³⁹ Mbadji deku nuereme ne line, kuta asoroko bugulu ne te gbiku, tefiambe mb'ayine. Kagu nalele, ne busende ba gamaka. ⁴⁰ tefia wuza ne shia, guame kubudu ate du ne guama shiku aka da n'aka. Ku ka zako te kuaka ne batsi tefiambe ku guaka. ⁴¹ Amuyi kushime ko te toto eni, ne tangba ne dzeaya : Djimu Egu Djigi. Angroatsi ku ta bugulu te kuamba de kuayiamba amba ta bugulu, bangro daka sara aya deko du Kristu. ⁴² Mbadji de wuza so, kuso kono na mbala fie. Toto ndre eni so bolo ashako, aka na da kete kuko ; aka fa ere dikako ne dzeaya akia ku bu sokoere. ⁴³ Angro atsi ku fa nakaya : Ligambame ko ayongo k'anangama gbatu me ko weye ta Djigi bango mbe gu daka tuere bame nda. ⁴⁴ Te fiambe ku ta kpulu adema tembela djigu Galilaya.

Chapter 5

¹ Kuwufu de Yezu du soko tsika wiele bale dji gu Genesarete, ndre emeni no ne soko ko bangro adia kpulu Djigi, ² kubi ne soko ngba tsika wiele balo gba bwayi, degu amakere ate gbire bangro azundua guaka yuru me. ³ Bia natsi djea gba dje, ate du gu Simona, ku tembela ko aku toro shame. Afame kusu a gba ku sobolo ayika ndre emeni kpulu Djigi. ⁴ Gu nalele me ayika ata bugulu, kufa ne Simona : Benda biame na bele mi, belu giri yuru me yi yinga. ⁵ Simona geshi aya ko : Bayika, nga no tungu yinga ne wiolu adenge ma guenzuwu, aku goro bugulu me nyo gua belu yuru. ⁶ Fu bewu ko, aka ku ndre nza, gwaka yuru me sobolo shire. ⁷ Aka enzi kere aya agabwaka ate du a kanga gba me aka da aka na gamere. Aka so ne anza mbeyi ne gba bwayi, mbe fa enginde. ⁸ Fu biaka awu, Simona Petro shi neangbelu kpungbulu Yezu, faya : Bekinde agbiame nashi sokoere, bangoro dunyo me tsereangoro. ⁹ Mberuayi ndre gundu kuko, ko ne guame kubudu ate du neko, bangoro guayingo yuru me deaka enzi. ¹⁰ Dembe du ko aya Yakobo ne Yowani, ayara Zebedeyo, agabu Simona. ne fu Yezu fa ne Simona : kiamu gruko : Mwa da me agbia ameni. ¹¹ Fu daka ne gba nete ngbami, aka ayi kubudu, aka no afiako. ¹² Yezu ate du ebulu gbatu atsi, bi kuye atsi ate du ne tsifi, fuabiko ko, kushi fuasende kpungbulu ko ku tembela ko aya : Bekinde, du mu me nyeme, mu guere. ¹³ Yezu dungu za, kefuko, faya : nyenyeme, amu gu. kenefu tsifi nyo te kuko. ¹⁴ Kufa noko akia ku yongo ne gueni. Tuguru kufaya no mwa yikame aya ameazokoa kpekute, mufu ba gule degoro gu de Moze gba, na bolome ambe du aya ka pande fimwa yage. ¹⁵ Angoro ko sarame wuya, ameni da ne ndreaka bangro adjia bangro dua ne gule ne guaka amashikume. ¹⁶ Kua gbiame na mbale fie ku tembela. ¹⁷ Wuza atsi Yezu teayika ameni ama Farizeyo ne a gbogolo amunganga de gu foli ate suzo, ate yi akadi amate kubudu de gu Galileya, de gu Yeruzalema, ne fuya Bekinde de guayikame ne ama gule, ¹⁸ Bi emeni aka shi aku kologba kuye atsi ate du me ngombo, akatsa ne dzaya aka gome ne shi neeriko. ¹⁹ Kuwufu adaka sara yegu dere gome noko te, bangro ndreameni, aka bia neli dema, aka gbireko, ne guko kologba me, abele ameni kpungbulu Yezu. ²⁰ Ebia guaka nyeme Djigi me, Yezu faya : kuye, goro atserangoro me mbayime. ²¹ Ame agba wulega ne ama Farizeyo sobolo makia neafaya : Dane gu ate ndeka no ? Dane gu de anzi tsereangoro, deadumba Djigi yise ? ²² Yezu, sara guaka makiambe, mali bugulu fa neakaya : Ane gu makiamba gu dui te te duiri? ²³ Ane gue gua ngba nayongo mba : Goro ama tsereangoro me anya zengamba afaya : tsegame, mua no? ²⁴ Atsika ye sareyi kubudu aya egu gueni aku foro gu du ne fuya anzia tsereangoro : ku yongo ne me ngombo, fanyo ne mu aya tsegame mali goro kologbame, no n'ateshioro. ²⁵ Kagu nalele me, ku tsegame k'eneriaka, mali guko kologbame ko no neateshiko, neatambwa Djigi. ²⁶ Aka kubudu aka du ne gundu, aka tambwa Djigi ; akayi ne gundu aka faya : nga bi wula anga ama ngro me. ²⁷ Afame Yezu so, ku bi me abaya pako du limako Levi, kwesu fu baku baya pako te. Kufa noko aya : D'afiere. ²⁸ Kwayi kubudu, ku tsagame, kuno afia ko. ²⁹ Levi ligra ayako tsika kama ateshiuru, ndre ame abaya pako ne kanga ameni me ate duamisa neaka. ³⁰ Ama Farizeyo ne ame agba wulega ndukume, fa ne ame sula aya : deyi liano yi nyo ne ame abaya pako ne me tsereangroa ? ³¹ Yezu mali bugulu fanakaya : adumba gwame du ne asoroko ku batsa munganga, dumba ameashiku ba tsa munganga. ³² Adanyo bangro bengame ameni, danyo nda bangro ame tsereangro. ³³ Aka fa nokoaya : amesula de gu Yowane ne gwame dugu ama Farizeyo, bakala zangu keneangbame aka endzi tembela, tuguru goroame akali aka nyo. ³⁴ Ku geshi ayaka : Dui bafa ne agabu bande aya aka la zangu egu nalele me du bande eduaka ? ³⁵ Guama wuzamba dugu adu bande, mbuduagu aka la zangu agu wuza me. ³⁶ Kufa naka kwadze a musaku : Adugweni de chire abe budu bangoro adukamba nete kia budu, mberuayi mbugwa chire abebudu gu sha ayamba me asomba te kiamba. ³⁷ Ade gueni kali abe budu na kiamba, bangoro gwa bemba ma bara kubudu gu kiamba yika ; ³⁸ Dumba aka kali abe budu na abe budu. ³⁹ Adu gueni afia anyoa kia buda, ade nyeme nea nyoa abemba, mberuayi ni faya : kiabuda gwa ngba.

Chapter 6

¹ De mbeda wuza sabato, fu de Yezu ta sumbu a yiro ngano. Ame sula dji guko shifi atsoro mba, aka trreke, ak'ab'ndalimba. ² A nga afarizayo me faya: Tsayi deyi endji dze angoro dze ano ade mbendjime awuza sabato? ³ Yezu geshi kufaya: Adeyi tenga gua ngoro me de Dawidi endji egu nalele me d-kodu ne zangu, ko ne gu emeni me dakadu n'aka, ⁴ wufu d-kogome n'a dema Djigi, kumali kpekute kumunio, kuli teme, kufu tengamba aya guama dakadu naka akali, bango bambedu k'aya ameazoko kpekute aakali? ⁵ kufa n'aka aya: du Egudji Bekinde djigu Sabbato ⁶ De mbeda wuza anga sabato me kuwa, Yezu gome n'a Sinagoga kusobolo yika. de kwi atshi dufu de bengame zaku woro. ⁷ Ame agba wulga n'a farizayo benda ebie Yezu tsetse kugu gueni a wuza sabato. daka te tsa yang-dji baegbireko n'angoro. ⁸ Angoroatshi, kuyima Sara makiaka, kufa ne gu kwi me de zaku woro aya: tsagame muru fu eduaka. ko tsagame koru fu ta. ⁹ Yezugeshi ne shiaka kufay: Nyoguefiri dumba aya wuza sabato egueni endji b'nga angoro tsetse egueni endji tsere angoro, bagua gueni tsetse bawa gueni? ¹⁰ Tefiame, kunungu n'eri ko tuku aka kubudu, kufa negu kwi me aya: kali zaro. kukali, afiame zaku gu. ¹¹ a kuaka tsere aka no ba djieme tsetse akale sayi na Yezu. ¹² A gu nadinga me Yezu gbiame n'aku bele ba tombela. kuendji wyolo atshi ad-kula. kutombela Djigi. ¹³ dimba de kadi djiri, ku yefu guko a amesula me ku saya biizali mbe yuru bwayi eduaka kufuaka lima am'Apostolu. ¹⁴ De lima a me sula dji guko du: Simoni gu du koyako Pitro; Andrea egunako; Yoani; Filipino; Bartelemia; ¹⁵ Matia; Toma; Yakobo egu Alfeusi; Simoni gu bakayako me gandre ¹⁶ Yuda egu Yakobo; ne Yuda Iskarioti ateda me zungulima. ¹⁷ Ku gbire n'akab aku bele ne toto amesuka djiguko ne toto emeni ate dufu djigu Yudeya ne guame Yeruzalame, sokongba mi djigu Tire ne Sidonia. dakada b'adjiako, n'angame ba amashiku djiguaka. ¹⁸ guame d'eglise t'endjiaka akagu. ¹⁹ emeni kubudu ate dufu akatsa ekufuko bango de fuya atshi taso tukuko,

mbu guaka kubudu.²⁰ dimba de kuki tuku amesula kufaya: Fuku eyi dji amelunge, bango tæ Suivi gueyi.²¹ Fuku æyi du ne zangu fiyi bango yimitshi. Fuku æyi guame dui ne ki iri bango yi du ne mongo.²² dui ne Fuku egu nalele me d'emeni sogori ano, akaneri, akaneri, akayingo limæri, akabiiri wame tsere ga bangoro egu gueni!²³ Yi du ne Fuku egu wuza me, yi wu n'azali ne fuku begu akatumeri gbela ne ta Bekinde. bangoro angoro, d'a baka lee n'apofeta nda ko.²⁴ Angoroatshi, lunge aya guyi me dji ame ngbika bangoroango duiri ada!²⁵ Lunge aya guyme ayiayima mitshie bango yidu ne zangu! Lunge aya gu yime du ne mongo te ngbæri bango yikpalime ki so erriri.²⁶ Lunge aya gu yi me d'emeni ta pandeeri ano ne benga mba. baango kawu gu d'Abaka endji nda n'atsetere Aprofeta.²⁷ Angoro atsi fanyo ne hi ,guhime atedjier æano: nyihime ne giri abasogome ,andjihi kebenga angoro aya gweme ate sçgohiri;²⁸ Fu hi makput aya gweme ate yimbari,tembe lamehi aya gweme ate yimbari ne tse engoro.²⁹ De gweni wi soko ngbarç;mburai gwanga mbrama ayani.De gweni mali goro budu nazalime ,ajia mukame animalianga budume.³⁰ Fu aya gu gwehime ate ko azaro enzuhume akageshi³¹ Gu nyihime ameni ndji nihi ,hiandjimba ko bangoro aka.³² De hi nyeme jene gwame anyeme nihi, anugu bengoro agu amu bi afiame ? Ame tserangoro ko bakanyeme kene gwame anyeme naka .³³ De hiendji bengangoro kaya gweme ate ndji hi ne bengangoro ,anugu bengangoro agu ahibi te fiame ?ame tsere angoro ko bendji awç.³⁴ Te fiame dehi faya ahiako kaza gwame ate ko ne shiare.³⁵ Mbugu bame nyehime ne giri abasogome endjihi aka bengangoro.Afiame hi fu gwame ade geshi ahi ,te fiame gihi tumeme me wuka wuya ,hi da ayara me burulé,bangoroango duko benga gweni bangoro aya tsetse ramani name gbaliä.³⁶ Du hi ne linge aga bæ, uhu fu du bahi ne lungeara.³⁷ Akia hi de ngbanga ,ba dze a jiaka dengbengari;akiahi kugweni;tahimi tangoro,bagu akata mi te giri ko .³⁸ Fu hi;afiame aka furi ko :bara aka shieamu kuhufu ligambame;mbu gu bame aka shie amu kuhu fu dumueshie bangongoro.³⁹ Kuyongo naka ke gwacie dji bugulume :De me fetserie yika nangedji ayame fetsierie?⁴⁰ Adu mesula basumbwa bayika;angoro atsi me sula kubudu bandji kuhu ba yi kani .⁴¹ Mubi wule neri gabworo ano bangoro angoro, ademubi gwanzuhume adu nerioro ano ?⁴² Zengamba dumuyongo sayi ne gabworo,eguna ,nyo gwa ndji wule ne hioro ,gumume ade bi gwa nzuhume nagoro erimbano?me fule,zandjienzuha na goro erimakendi,te fiame muda bandia tutu wule eri gabworo.⁴³ Ade benga wuli zu tsere atsoro wuli ,ambudu tsere wuli abazu benga atsoro wuli.⁴⁴ Bangoro angoro baka sara wuli ne ta storo mba .ngbaka keti figi na ku amaciwi ,te fiame adaka keti vino na kuama ciwi⁴⁵ Benga gweni so kene bengangoro aso ne benga duni ,mburuayi tseregweni so kene tserangoro ne te duni;mbugu bame ke gu du te du gweni gu ba ngba yongo.⁴⁶ Bango yamwere Bekinde ,bekinde! Mburwuyi ademwandi gu da yongo?⁴⁷ Ayikahi gugweni me adu hugwame ate da ne shiere ,ate dji kopoloere ;afiame bi kelimba⁴⁸ Duko uhu gu gweni me;dwa demaate dze ,agboko duku ,te fiame ate dwa dema aku mälä mi danahi,na shima adembeyiba dema ,bangoro angoro dembe dwame ne bengamba.⁴⁹ Angoro atsi gugwenime ate dji,ade gweni endji leni uhu gu gweni me adwa dema na ku foro ;gwa du mäla sukume.Mimä da na fu tukä me :ade shimamba ni mbe shi,te fiame dem grekata wäya.

Chapter 7

¹ Afia nyeshie ata pesulu ne kpungbuluemeni, gwata djiko, Yezu gome na Kapernaume. ² Mokoto abakpawi atsi atedu ne metungu atsi duku atafume ayako wuya kudu n'ashiku, Mbiyi keshama akukpi. ³ Egu nadinga me dakadji kpolo Yezu, kutu akia ama Yuda Batombolame ayako duku da bagu metungu dji guko. ⁴ Aka da soko Yezu, ba tombelako, akayingo : ligakome amufuko mba. ⁵ Bangroango bakunyime ne gara zogo, afiame ku gua tu dua gara Synagoga. ⁶ Yezu no naka, adembe denga n'ate, egu nadinga me Mokoto abakpawi t'a tu agabuko bayongoa noko : Bekinde akia mudu ne ndre mbu, Bangro angoro aligambame begu amo gome na dema shere. ⁷ Angroatsi adu nyo benga gueni, bada shioro. du mu yingo k'bugulu atsi, me tungu dji gere gu. ⁸ Bangoro angoro be bieme kuwu nkumu, du nyo na ma bakpawi dji gere anyagadji toli, dayingo n'atsi : No, ku no, ne guanga : da, afiame ni da, aya metungu : ndji ayi, afiame nyendji. ⁹ Egu nalele me Yezu dji dze buguluedje, kwalenya gu mokoto ama bakpawi me. Afiame kubirime shi a toto eni ate no te fiako kufaya : nyayongo niyi, ebinyo benga ndre nyeme shi ama Istraelite, ¹⁰ Egu nadinga me te gateaka, gue menime dji Mokoto a bakpawi tuaka, aka fume te metungu gwa tedu n'ashiku agu. ¹¹ Afia gu wuza me Yezu no ne gbatu atsi baka yambaya Nayima, ame sula dji guko, ne ndre toto emeni no nangadji atsi noko. ¹² Egu nadinga me afetaka ne gome na gbatu, ku bi akada ne bando atsi b'elue atsi wuli dugu nana me ate du dekulugbe, afiame ndre emeni gbatu t'ano tefiane. ¹³ Biaka, kushi lunge ne, afiame kuyingo, akia mu bu, ¹⁴ kua kiamme, afiame ku ku kpukulu bando. Gwume ate shi, aka ru. Ku yingo : Plenga, nya pe nemu, Tsagame. ¹⁵ Bando so, tefiame mbe benda tabugulu. Yezu geshi ko aya namba ¹⁶ Gundu kuaka kubudu, aka tombela Djigi akayingo tsika andjina guso eduara, afiame Djigi gu da bebie guni emenime. ¹⁷ Dje buguluedje dugu Yezu mbe nungu ebulu Yudeya naku fie kubudu. ¹⁸ Yowane dji djeangro dje kubudu, shi aya amesula dji guko. ¹⁹ Kuya bwayi eduaka, afiame ku tuaka shi Yezu begu akafiko, kugu d'akatayingo kuda, zenga mba angeliwa anga ? ²⁰ Akada soko Yezu, bayongoa noko, Yowane mo batishi gu tuara shoro, bafaya : mugu du gwenize daka tayingo angroro kuda, zengamba zengamba angeliwa anga ? ²¹ Egu nalele me Yezu gu toto emeni gua atadu n'ashiku, ame ngombo, ame tsere Bieli,afiame toto emeni Fetsi eri ake bi. ²² Afiame ku geshi ayaka : noyi ya pe ne Yowane amangro dje biyi, ne guame djiyi : ame fetseri gue te bi, ame ngombo guate nungu, ame tsifi aka gu, ame fetsietu gua ata dji, abando befi, benga pande gu du aya guenie dje du ne lunge. ²³ Fuku aya gu guenime adunyo nyangadji she ni. ²⁴ Djimba guemeni daka tuaka shi Yowane Yezu benda fa ne ndre emeni aya, angro Yowane, angoro nayiano bebie balefie ? zuro djide wu yibateme no ? ²⁵ Noyiano be bie dana ? kwiyi atsi atebo budu dugua Nkumu ? guame ate bo abenga budu , zengamba beguaka, ne benga gule, bakesu adema djigu Nkumu. ²⁶ Noyi ano bebie dane ? ndjina ? hee, fanyo aya sumbu ko ndjina. ²⁷ Dumba gu gueni me daka gba angroni, mbugu nyatu

gere ame tungu me akpungbulu bangoro akaze nyangadji kpungbuluoro.²⁸ Fanyo nenyi aya : adugweme kubudu zu abandaka, edugwenizo asumbo Yowane. bango, gudu nekateni tadjigi ni gudu netsekani basumbwako.²⁹ Fu ameni kebedu atedjiko pe ambedu abatume pako atadifi angoro Djigi ne lenya batisimu djigu yowane .³⁰ Fuagu afarusayo ne agbogolamba djigu toli ,fu akanjime aya akiaku batisi ere ,akagesi ne zendemba ne alimaka te Djigi.³¹ Chi dene abi te gu akuimete djigu dje naleleme ,pe chi dene ambeligame te.³² aya gu ayarame su egu barama djigu yele ameni pe djigu ,akate bungulu akadiaka ,akafaya nge bieri ano yi bu nambengo ,adoyi gbele;nga néyi denge digbia katsi ,fu adeyi bu.³³ Fu bame yowane mobatisi kwada ,adukuli kpekpute fu adeku anyo buda fu yi afayo :duko ne muyi atsi .³⁴ Fu egu kui āda ,balia pe banyo ,fu yi faya :duko me aliawa ne me anyo buda ;duko aguna djigu ndere ameni ne gu ameni me angba gaaka .³⁵ Fu agu bielime ambe kpalakame te guko ayarame kebedu .³⁶ Farusayo atsi kutombalame aya yezu akali atsi noko yezu gome na dema chi farusayo ,fu kusu aku liakume .³⁷ Afinibiyi bende atsi du me tsere angoro atano ate du abulu gboto ,ne djimba ane ne yima asara aya kogu aku liakume adama chi Farisayo ,neyi ne mbusu atsi malan atsi djigu alabatre mbeyi ne marachi .³⁸ Fu du kuru achi ,soko chinji yezu ne bu kutu,,ke akramba ne bida chinjiko ne kine kuene ,afiame ne didi mba ne miline,nekanyo sinjiko ,fu ne dukpe banga .³⁹ Farisayo me ateyako ,koki awu ,kufa nakuko aya dembe dji aya dje kuime duko injina,dukusara asara dagu djidjie lika bande adjie ateke fukano,akusara aya dune me tsereangoro.⁴⁰ Yezu ma bugulu neko ku faya simoni nyagu nangoro atsi bayongome nemo,baika , tabungulu yongo kulanya mbako ayako .⁴¹ Batsa ngbika atsi atedu name bise buai atsi du te kutu kama buai atsi djigu ngbika ,guanga nimba buai negumba .⁴² Bangoro gu dakadu ne njuwu daka tume te ;kugesi ayaka kebedu buai gwaka biseme danegu anyeme noko ba sumbueme ?⁴³ Simoni ku gesi kulenyamba guenime ,makianyo ,djigu dakafuko ne nderemba ,yezu fa noko aya :muede banga ngbunga .⁴⁴ Afiame ,kubirime ne chi bande kufaya ne simoni moebie dje bande?dagomena gara dama adumu fuere mi atsi te dajundu senjiere;fugu nee ,nejindu mba ne ki arime ,fu nedidimba ne melinr.⁴⁵ Adumu fu ngbaro ne te gere ,fu ne ,babanda ufu dagome ,ayine atsi te afua ngbari ne te chinjiere .⁴⁶ Adumu sukpe kpā ne liere ,feyi ne denesukpe banga magiangane te chinjiere.⁴⁷ Mbugu bame ,fanyo nomo aya ,gune totoatsereangoro me akadekpi nakume :fubame neādu ndaline banga nyeme fu guenime daka dekpi neli angoro ne kitamba nyeme du kene kitamba .⁴⁸ Pe kufa ne bande haya goro tsere angorome akadekpi ne lime .⁴⁹ Guemeni me atedu aku liakume noko ako bolo ayongo me na luaka dagu dji je ka atedeki ne li tsere angoro ?⁵⁰ Fu yezu yongo ne bande :goro alé nya Djigi me aguario ,mueno ne banga du

Chapter 8

¹ Afiame, Yezu te noa aya gbatu ne batsi te ama djete kuta bugulu ne apeweye ta Djigi. Djeme biyezali akagasi, ² Na bande dji gueme de ku te guaka te tsere atolo ne amashiku. Malia daka te yane Magadala, gu d'amuyi kushime bulune binyatsi mbeyuru bwayi, ³ Yowane nadia kuza ne, me agbawulega dzi gu Herode, Suzana ne gu kangame kuwa gbala, ata gamako ne guaka amanzume. ⁴ Ndreni mongome ne soko guenge enimbe da keda ateyi anga ama zwtu me. Mberuayi ku yongo dze musakuedze : ⁵ Gueni atsi ate sonda balueguni liaome. fua kutalu, guenge shi eri nyangadji aka noakume ambie lisi gu. ⁶ Guanga shi aku mala ; mbadji de mbe so, mbe yima kua bangoro ade mi du sukume. ⁷ Gu kanga shi akadi tsiwi ; mbadji de tsiwi so mbe bame teme. ⁸ Gu kanga shi a bengala faro, mbadji de mbe so mbe lu, mbezu atsro kama atsi. Afiame, Yezu tabugulu n'ata. "Gu gueni me du ne tu ba djia angro ani dji" ⁹ Gua gbele me efi ko fadze musakue dze eufa tsaye. ¹⁰ Ku geshi : " daka fuiri anyi tigiri asara angro t'a Djigi ; angroatsi bagu eme, aka yongo ayaka nadji bugulu, amberufu d'aka tebera ad'akabi tefiame d'aka te dzia ad'aka sara. ¹¹ Bi nefu yengo gu adzi buguluere te : Se liao, mbe gu dji kpulu Djigi. ¹² Gu ate shi eri nyangadji, dji mba gueme ate dji. afiame mangi da nanzi kpulu Djigi n'ashi te duaka, ne dze aya aka nalinya mba baruafu bagua. ¹³ Gu ate du agu faro me ate du ne mala ame, dji mba guame dembe dji d'aka dzi bugulu, akama ne mongo, angroatsi ade mba du ne tala, aka linyamba ke ba shia nalele de kpangrame fa euda, ¹⁴ gu ate shi atsiwi, dji mba gueme ate dji bugulu, mbadji d'aka te noa tetale amangoro da n'abone teme, lunge, ne zuge ne fuku dze amangro du adze fie dze mbalame teme demba zu. ¹⁵ Gu ate shi a bengala faro dzimba guameni me du ne banga du ne bengala makia aka kumbe, tefiame akazu atsro n'angru du. ¹⁶ Ade gueni tu wi babuyeme ne sundu tse tse ne sukungue, angroatsi bani kali n'amisa wi, amberufu gueme ate gome ano aka bi djamamba. ¹⁷ Adu enzu atsi dji gu ndame nda dji gu ade so nenga nazikadi, ade gu ndamenda ade so aka naka n'auza. ¹⁸ Dunyi n'asorokoeri nefu denzinete nda, bangoro aka fu kegu gueni me du n'anzuwu ngro atsi gu adute akama ku gu deni makia no wuzu te. ¹⁹ Na Yezu n'ayara nako da bakie bako, angroatsi adembeligame aka feta neko ba ndre eni. ²⁰ Aka fa nokoaya, "Naro n'ayaranoro gu edjigi ate fano ere bioro" ²¹ Angroatsi ku biri : "Nere ne yaranere akagu dji gu amani me ate dji kpulu Djigiano te fiame akanzi awu". ²² Uza atsi, Yezu bia n'agba aka ne guko agbeleme. kufa n'akaya : "Ange sumbu nugu mbra mi mbe" tefiame aka no. ²³ Fu daka ta gbra gba te, Yezu la. Mapungu atsi so bolo yame aku mi, gba te nyime ne gua mi tefiame mbe kpalame aya ka. ²⁴ Aka feta neko aka befi ko ne djeaya : " Bayika, bayika, nga n'akpia me" ku befi tefiame ku ta asoroko bugulu ne gu ne mi. Ambatsingeme ke ti. ²⁵ Tefiame kufa n'akaya : "Giri nyeme a gu yie ? Gundu kuaka, mbe yele t'aka, aka fa te duaka, dagu dzi dze kiadze ? atefu mutalu aya wie ne mi mbe endji ko". ²⁶ Akafeta ne gu teme dji Bagerasa , dzimba gu teme ate bime anone Galilaya , ²⁷ Mbadzi de Yesu gbire bebi , kobi kuyi atsi kūda ne chiko kayi agbatu , ate du ne ndre aglise buluko , ne te toto nadinga adekūa wibodo , ade kūdu ne dema angoro atsi bararumu kodzi kaliforo ²⁸ Mbadzi de kobi Yesu , kota ngbako , kose ne soko sindiko , tefiame kofaya n'asoroko kpoloko ; angro gū du akadiara ne mo Yesu , Egu Djigi sombome n'ata ? nyatembelame toro , akia mo fudiere lunge, ²⁹ Bangoro de Yesu te fūtolī aya tsre aglise de dze aya ambeso bulu dze kuye

dze ate kukonda sikadi ani , d'akate lideko na ginzili ne foli asindi ko , kotsifi gu fuli me kobudu bungoro de glise ta gbko kenambala fie .³⁰ Yesu efiko ; Limaro gũ tsai ? ndre eni koyongo awo . Bangoro detoto eglise gome nda nako ,³¹ Aka tembelame glalā te kũ Yesu de dze aya abi kũfũ toli ereno n'aduku wi .³² Mbe ruaye azumburu amali ali beli, mberuaye amba kpalime te ko gbala aku tuere are n'azome ne buluembe. Mbe rufu kufuamba yangadji.³³ Mberufu amuyi so buluko n'azome ne bulu dje azumburuedze, mberufuaye dze ndre azumburuedze alo ne fuya amba nashi na wiele, balua abili beli, tefiame angba kpi n'ami.³⁴ Mbadji d'amelide azumburu abi djeangrodje aye, akalo banoa bata weye mbe agbatu te akadi kubudu.³⁵ Ameni kubudu no babie tsetse angogu ana da. akano shi Yezu akana bidze kuye dze kuasu soko ko, de dze d'amuyi so buluko, kue wi budu, maro dzi guko anya, gundu kuaka.³⁶ Mburuaye gu ameni me ate bi gu angrome, akayengo naka tsayi tsayi gu dze guenedze kubudu.³⁷ Mburuaye ndre ani dji a bagere sa atelate fu agu kadime, aka ko ne shi ko akubu shiere, bango nde ndregundu kuele, Yezu bia na gba babirieme³⁸ Gu kuyeme d'akaso ne aglise buluko kuko ne siko de dze aya ese sukeneko . Angoro atsi Yesu gasiko , fane ko aya ,³⁹ Ganate sioro , afiame monape weze gu angrome anzi Djigi amu kono , koape abulu gbatu kubudu gũ angoro enzi Yesu aya ko .⁴⁰ Mbadji de ko birime , ndre enikpine Yesu , bangoro d'aka te sungudi ko .⁴¹ Mobi agũ, kuye atsi , limako gu dzi Yairo , ate du tsika me Siragoge kũda koasi ne te sindiko , ko kpalime te ko akoda n'ate siko ,⁴² Bangoro de kodu kese gu ibende ma atsi ate du ne galā bizali mbeyuru bwai ata kpi , Agu naleleme de Yesu tano , ndre eni fete ko .⁴³ Fu agu de bende du fu atsi de kule tega tekune na bulu galā biyezali mbeyuru bwai , de ne ngbanebi gune zugene nda kobudu aya gbogolo amunganga , adu gueni atsi ligame nda baguane ,⁴⁴ Nefeta noko adziko , ne kefu ngbabudu djigu Yesu kagu naleleme kule ayi ga tekune .⁴⁵ Yesu faya dagũ kefurũ ? Mbadzi d'eni kubudu te tia kango , Petro ne Yoane ate du sokoko akafa neko aya , Nayika ndre eni dje ademe sokoro, akafetero, mote fame aya dane gũ kafuero ?⁴⁶ Angoro atsi Yesu faya , gueni atsi atefuere ,bangoro nyasara aya fuya atsi aso te kure.⁴⁷ Be bie ne djaya ngba ne ndame aka sara angrone, dze bande dze ne tsaome nena shi ne kpungbulu ko, neyengo ne kpungbulu eni kubudu bangogu kefu ne ko bame tefiame tsaye agune kagu nadingame.⁴⁸ Mberu fuagu kufa ne ne aya : Igere su n'asoroko du, goro nyeme me a guoro.⁴⁹ Aka du ke te ta bugulu gueni atsi yi zo ta kumu mbe, n'afa ne koaya, "yigoro akpi, ayia angbamilie bayika".⁵⁰ Angroatsi de Yezu adjì, kufa ne koaya : abie moguru, du kene nyeme, tefiame ne gu ku budu.⁵¹ Mbadji de ku da adema, ade kuayi gueni atsi ani gome te fiako, ke Petro k'atsi ne Yowani ne Yakobo, ne badze shia bande dze ne nane.⁵² D'ani kubudu te bu bane ke ne ki, angroatsi Yezu fanakaya : ayiyi kwe, bango akpine, angroatsi ne la la ano.⁵³ Aka muko mu fu d'akasara kubudu nedzeaya na yima ka kpiano.⁵⁴ Mbadji de ku kusieke kubudu n'adzigi, ku kuzane, kufaya, "kita bande tsagame"⁵⁵ Mberufu lenge dune birime, mburuaye ne tsagame gbaguru, ku fu mutalu akafune liao.⁵⁶ Ame azune mbeyle t'aka, angroatsi ku fuaka mutalu ne dze abiaka yengo ne gueniatsi gu angrome andziko.

Chapter 9

¹ Fu de Yezu ta sumbu, kubi kuyi atsi daka zuko nda ne fetsieri. ² Tefiame guko agbele me efiko : Rabi, dagu a t'endji tsere angro du ko bame ne fetsieri ? dzimba ko tse tse azemba a ba ko. ³ Yezu fa n'ak'aya : Fu duko awu, adumba ba tsere angro, endjiko tse tse a bako, angroatsi, lembe awu a atungu djigu Djigi aka beru. ⁴ Awuza n'awuza ligangame ange no gwa tungu me djegu mutume dje gere. Tefiame no gwa de kadi bli ba gueni endji guangro. ⁵ Da gu du aku fie, du yon zikadi dje gu dje fie dje. ⁶ te fia dje bugulue dje Yezu suku suoru na faro, ku foto faro te, te fiamme ko didi eriko te. ⁷ Te fiamme kofa ne koaya : no mwa zundu erioro a duku mi Jaloa (a te fa noaya de ko tuko). Dje kuye dje no ne zo kua zundu eriko te fiamme ko birime ko te bereame n'ezimbe. ⁸ Ameko ne guame ate biko mbe yele t'aka aka faya : ko ko gua? guame te faya adjimba ko dje ata ko anjuwu te ngba yangadjia ? ⁹ Gueme eduaka faya : k'ko gu, guame kuwa faya adjimba ko anga guenie gu wielime ne ko, kufa nakaya k'yon gu. ¹⁰ Akaefiko le erioro tsayi ne buteme ? ¹¹ Ku geshi, Gu gueni me yak'eni Yezu, ate foto faro ne suoro ko, kuefire ere te tefiame ku fa ne yon aya no na duku mi dje gu Yoloa, mwa zundueroro, ano nozo ana zundu tefiame erere bute. ¹² Ak'efiko : ko gu ye ? ko geshi, asara nyo. ¹³ Aka no ne me fetseri a no gu ne shia Ferushi. ¹⁴ Angroatsi gu wuzame de Yezu foto faro kali eriko de mbe du wuza wua. ¹⁵ De mbe da shiaka a Farushi koefiko, lembe sayi a eroro a bute ? tefiame ko fa noko aya : de ko ka ffito n'erere a no ana sa kuere, te fiamme aka bolo berea me. ¹⁶ Guame te me adu a Farushi fa kuwa dje aya Dje kuye dje wa ayiko zo du Djigi te, bangro angro ayeleko wuza wua, guame faya : de me tsereangoro endji djangro djeye tsayi. Tefiame kpalame a duaka. ¹⁷ Feyo Kuwaze ak'efi me fetsieri mo fa tsayi ano bangro ko fu bute ko erioro ? Tefiame ko fanakaya : Ndjina gu dji ko. ¹⁸ Ade a ba Yuda nyeme are linyamba ambe dji ayaka a ba gu kame d'aka bute eriko. ¹⁹ Ak'efiaka : ke gere wulie dja ? Tefiame yi faya daka zuko nda ne fetieria ? Te fiamme bangroango ak'oate beru feyo ? ²⁰ A bako geshi : he gara wuli meegu, zunga ko ne fetsieri. ²¹ Angroatsi, mbele tsayi ako te berea fiyo ? asara nga, tse tse da gu a bute eriko. efiyi ko, ako pe angro ru ne yi kuaka kuyi. ²² D'aba ko yongo awu bangroango daka ta gru aba Yuda de gueni faya djewu egu Djigi aka so ne ni adu ame Djigi. ²³ Mbugu d'abako fa ba me aya kuada tsika kuyi ; efiyi ko ko, ²⁴ Bara na bwayi kuwa aka ya dje me fetsierie dje, aka fa ne koaya, fu yele aya Djigi. Bango nga saraya gu gueni me baniendji tsere angro. ²⁵ Bame awu, ko faya, de mbe dji aya dje ko me endjie tsere angro, asara nyo gu. Angroatsi gu asara nyo da dje me fetsieri, toto aye nyogua bere. ²⁶ Mberufu, aka fa nokoaya deko le nemu sayi? deko bute erero shayi? ²⁷ Ko fa nak'aya, yinyo t'ayongomba ne yi ke toto aye, adje yiano ? yi fanoaya ayongo dje kuwa bango? yi fano ayi dje guko agbele ko ? ²⁸ Aka ndeka ko, aka faya, mugu dji guko gbele me, angroatsi nga dje nga agbele djegu Mose. ²⁹ Saranga ne dj'aya de Djigi ta bugulu nda ne Mose, angroatsi dje guenie dje, asaranga fu yiko te. ³⁰ Gu gueni me fa n'aka aya guegu dje ayele angoro, bango asara yi fu yiko te, angroatsi ko da koebute erere. ³¹ Saranga ne

djeaya ade Djigi dje tsere gueni, angroatsi kugu guenie fu Djigi ni yele, tefiame ni endji guangorome nyekome te, bako djini.³² Fiyy ayi, Petro n'ayara nako, iriaka befi à là. bangoroango adákálà ne wiolu. aka bi akabi yele digu Yezu ne gwemeni bwayi me dakadu neko.³³ Egu nalele me dugu gueni me bə sokoYezu, Petro fä ne Yezu aya: Bayika, dumba ne b'ngamba ang'du fè. ang'dua nangbangba bati, atshi aya mu, atshi aya Moze, n'anga atshsi aya Eliya. Adkusara ango gu duktayingo.³⁴ Wufu dukutayingo, metutu da neshie liaka n'amesula dzigu ko, gûndû kuaka bebie wufu goakame ne suku metutu.³⁵ Tefiame, bugulu atshi so faya: Dze duko égère sayanyo. djiyi ko !³⁶ Dzimba daka dji dze bugulu e dze, Yezu zeme ise. Amesula su kaawi, adaka k'la mba ne gweni. egu nalele me adakabi enzuwu atshi kuwa.³⁷ Egwanga wuzamba, akagbire belē, ndreemeni da ne shi yezu.³⁸ Edu gwemeni me, gweni atshi tangbani n'asorkomba: Bayika, nyakpalime ne shioro, te biri irioro neshi egiere, duko bere k'atshi.³⁹ Dzaburu guako, mbegua ate lipua ano akwa tangbako, mbefufuko n'asorko mba. Ayi, fueke so ngbako, mbe fu tungu beguaya a gua adzaburu me so ako.⁴⁰ Dä kpalime ne shi amesula dji goro, begu akane guadzaburu me, badembelgame?⁴¹ Yezu geshi faya: Dumu me fetsietu, tsere gueni, a dze nalele dze dunga k'niyi, adeyia lēnyære? geshi egoro nane.⁴² Dzimba dukuda, Dzaburu bewuko nefuasende, dzegidzeko n'asorkomba. Angoro atshi, Yezu gbali te Dzaburu, wuli gu, ku geshi mba aya bamba.⁴³ aka kubudu gundu kuaka ba yèlè dzigu Djigi. tefiame gueni ne gueni lēnya guangoro me de Yezu t'enji, akayingo n'amesula dji kuko.⁴⁴ Bangoroïri, djiyi ne bengamba: Aka gemu egugueni n'aza abawūni.⁴⁵ angoroatshi, ade amesula dji tälä gu bugulu me; mbe pkakala ayaka, adaka sara sukumba, akadu ne gūdū badze akefiko bame.⁴⁶ Yiéfu, makia atshi da ne te liaka, basara tsetse eduaka dagugu tshika gueni.⁴⁷ dzimba de Yezu sara makiaka, kuma kita wuli ne sokoko.⁴⁸ Kufa naka aya: Gugueni me de dunde dze kitawuli e dze ne te limere, niedundere bidi kenyo. gugueni me de lēnyere, nialēnya gu gueni me tuere. bango gugueni me du ne kitamba edduiri, ni gudu tshika gueni.⁴⁹ Yowani ma bugulu faya: Bayika, binga gueni ano nine aglise ne te limaro ng'zani, bango aduni nenga.⁵⁰ Akia yiza ni, Yezu pe n'aka awo; begu gueni me sogoeri, niwa nyeme neyi.⁵¹ Dimba de nalele bua diguko nane aku fié feta, Yezu makia no na Yeruzaleme da ne te liko.⁵² kotu amazaze n'akpungbulu akano n'ä sha te di Samaria, baze bara lä aya ko.⁵³ angoatshi, adaka lēnyako. bango dukotano ne Yeruzalema⁵⁴ Dimba d'amesula Yakobo ne Yowane, bi awo, akafaya: Bekinde, mua lēnyamba ang tombela a wii gbire e burule ambe zokoaka?⁵⁵ Yezu birime ne shiaka kugeshi aya: asarayi tsetse enugue atolo gu atetuiro ano?⁵⁶ Ada egu djidi badseaya a duemeni yika, angoatshi aka du ne ne gule. te fiame aka no n'anga sha te me.⁵⁷ Fu d'aka du k'anang'dji, gueni atshi fa noko aya: Bekinde, ano te fiaro a-makadi kubudu do mono ame.⁵⁸ Yezu fa neko aya: Ediwe gu ne bara la dji guamba, n'embie azali gu ne te djiguamba. angoro atshi, adu egu gweni ne bara akalia liko.⁵⁹ Ayi, kufa nanga aya: da te fiere. ku geshi: Bekinde, ayiere ano nyelu Bere.⁶⁰ Afame Yezu geshi kufaya : Ayi ame bandoakalu guaka bando me. angoro atshi, no mwa yingo angoro te yiele djigu Djigi.⁶¹ Angako mba fa ne Yezu aya: Ada te fiaro, Bekinde, ayiere kendi ano nyefi amehere.⁶² Yezu fa neko aya: gu gueni me kali zani ne te tungu ni ki n'ashi, aliganime ne te Bekinde.

Chapter 10

¹ Tefiagu kumu sanya eni me nimbe bihatsi, ku tuaka ne bwayi bwayi aka no akpungbulu aya ko agu agbatu me, ne gu ama te me kubudu du ne batsi de mbe ligame ako ko no koda te.² Ku fa naka aya atsro gu ne ndremba b'eketimbe, angroatsi ame tungu gu ke ne batsi, kpalinyime te kumu shi aku kusi ame tungu aka na keti guko atsrome.³ Wanoyi tigiri, binyi, nyatuiro wo akandolo n'adu abidieke.⁴ Abieyi ma kamba, ne mafuku, ne kpasukpasu, akia yiefi gueni atsi anyaga dji.⁵ Mberuayi gu dema me denzi n'agome n'ame, nyi ne tukpungbulu mba aya adadu su adje demadje.⁶ Dembe djiaya wuli gu fu dji me dadu, giri dadu me su agu te, adumba awo giri dadu me birime ke ne siri kuwa.⁷ Mburufu nyi su kagu te me, nye linyi ngo gu kubudu d'akana fuiri bango ligambame gu gueni me ate no tungu ano ani ma guni mutume me.⁸ Anugu gbatuagu dengi na goame ame tefiame aka linyiri leyi gu kubudu d'akana fuiri ;⁹ yi gu guameashikume ate na dua fu, yi fa n'akaya, zogo djigu Djigi afeta ne yi.¹⁰ Angroatsi gu gbatu me dey na goame ada ka lanyeri, yi so a guaka ama yingadji me,¹¹ Ambe dji ke faro giri te me akume n'ashindiaro, nge gu ata nzi n'ashi ambeme ne ngbenga anyi, angroatsi, sara yi ne djeaya ne bidiangoro, zogo djigu Djigu Djigi afeta ne yi.¹² Fanyo ne yi aya agu wuza me atena du, gbalia djigu Djigi ne bara gu gbatu me sumbu gbalia djigu Djigi gu ate du nda ne le Sodom.¹³ Lunge amu karezina, lunge amu, Betesaide, bango de mbedji de gbogolo amangro so nda tire ne Sidona ufu dembe sondali Siri, d'aka ima biri dueka na aka la atoaka wigunia.

¹⁵ Ne mo, Kaparnauma, mwano, mwa da k'ata abrute, mo shi n'asende, na Medisi¹⁶ Gu gueni me ate na djiri, nigua djiere, gu gueni me ate na sogori, gu guenime ate sogoere niasogo gu gueni me ate tuere nda.¹⁷ Dje eniedje nimbe biyatsi birime ne fuku gbala, aka faya ; Bakinde, ambedji kamuyi amba andji motalu dji gara te limaro¹⁸ Kufa n'aka aya, debi satana kushi ata wuzu.¹⁹ Biyi, nya fuiri fuya bashie awo ne sindiri, n'amgbetere, basumbwa fuya kubudu djigu basogo, mburuayi ade shia guangro anziri ne tsere mba watsi.²⁰ Angro atsi akia kuri fu badje aya d'atolo tanzie giri motalu me, angro atsi su yi ne mongo dembedjiaya limari gu abuku abrute²¹ Agu nalele me kumu abulu mbure Atolo, kufaya, "Nya semboro dji Bare, Bekinde abrute ne nane akufie ko, bango mwa hoko dje angro dje nda tame bieli, ne ame asarangro, muna sote nda ne shia ayara, bame awo, Babe bango dembe du ne bengamba erero.²² Baba akali amangro kubudu n'agara mburuaze adu gueni atsi sara wuli guadaa, ke Baka, adu gueni atsi ko sara Baba gu dji daa, ke wuli, kene gu gueni me nye wuli me awu yikani angro Bi. Mbadji deku birime ne shi gu ko agbeleme, kufa ke n'aka aya, "Mongo gu bagu erime ate bi gu angrome dendji biano,²⁴ Bango dafa neyiano aya, andjina ne toto akumu d'afanda er bi gu angrome dendjiano, biano, angroatsi adaka bi gu angrome, aka fa ere dji gu angrome deyendjiano, angro atsi adaka dji.²⁵ Mberuayi mobia, me

ayika motalu atsi busende ba kpangra ko ne djeaya, " Bayika, dale tsayi badua ne gu gule me azemeze ademba nya ? ²⁶ Mburufu ku fanekoaya, Buku motalu bambe fa tsayi ? bamu tenga tsayi tsayi ? ²⁷ Kufaya, nyeme ne Bakinde djigu Djigi dji gara, ne duoro ku budu, ne lenge duoro kubudu, ne fuyaro kubudu, ne makia dji goro kubudu, tefiame mu nyeme ne nga kuwu mu. ²⁸ Mburuayi kufa ne koaya, mwa yongo ne bengamba, lete ko, mudu ne gule. ²⁹ Bafaya wua ndji ngbenga nashi liuru, kufa ne Yezu aya : "Dane gu dji egunere?" ³⁰ Yezu faya, de gueni atsi bu nda Yerusalema ba noa ne Yeriko, angroatsi ne n'ashine aza amedi, aka kuko, aka tako, aka busende akanano, aka yiko akuafeta ne bando. ³¹ Afiame mburuayi meazokoa kpekute dà ba noa kagu yangadji me, mbadji deko biko, kusumbu ke sokolime. ³² Kpeke ko, mbadji deku da agu barambe, kubiko, tefiame kusu mba ke soko lime. ³³ Anglo atsi gueni atsi dji me Samaria, fua kuta no, kudafu de ku dute. Mbadji de ku biko, lunge enziko bako. ³⁴ Ku no ne soko ko, kuna boguko amalome, kuka wa nerime, ne buda, tefiame ku ka ko naku guko dongi me, ku no neko na dema adjro, kilideko ne bengamba. ³⁵ Ne kombe ta fu akudate banoa, kuso ne pata bwaye, ku fu aya mealide, kufaya, lideko ne bengamba, dembe dji mwa nyesi goro ngbika mba tefiako, atume agu nalele me d'ana bireme kuwa. ³⁶ Arioro adu dje eniedje bati, dane gu ate dji ukuedje gueniedje ate shi n'adu amedi ? ³⁷ Ku faya gu gueni me ate ka bengaba abulu ne shi ko afiame Yezu fa ne koaya : mwa no mu nalete ko. ³⁸ Fu de Yezu tano ne guko agbele me, ku na gome n'ate atsi, te fiame bande atsi liimane dji Marta ne mako n'ate shine. ³⁹ Nedu ne dielene d'aka yane aya Maria, ate su soko sindi Yezu ne dji gu angrome de kut'ayongo. ⁴⁰ Angloatsi makia Marta du aku atolo amangro tungu. Ne so ne faya : " Bakinde, andjimbero negu angro ufu de dielere ayere ano keise anya no tungu ? Fa ne neaya ane da n'a gamere." ⁴¹ Yesu gasi ayane : "Marata, Marata, mu tsome te goro ano mudu ne lunge ba totoangro, ⁴² Anglo atsi angrogu k'atsi du ne bangamba. Maria asanya gu adu ne bengamba, ade gueni ama azane.

Chapter 11

¹ De Yezu te kpalime anga wuzame akadi atsi. Mbadji degu nyesi, guko gbaelae me atsi fa nokoaya : Bekinde yikara kpaliame, ufu de Yowane yika guko agbaelae mba nda. ² kufa nakaya : Deyi te kpaliame, yingoyi ayi : Baba, a limaro zundume ; agoro zogome da. ³ Fuara b'awuza kubudu gu liawue ligame ne nga ⁴ Muayi gara Tsereangro me, ku ufu dengayi gu tsereangrome de emeni endzi ne nga, Te fiame akia muayira ange gome na kpengera. ⁵ Kufa naka kuwa aya : de gueniatsi eduiro du ne wukue, te fiame ni no nia fume te ni ne bebele wiolu bafa niniaya : Wukuere, fuere ebise djigu kpekute bati, ⁶ Bango wukuere atsi gu ate yiano a nongolo gu da shiere, tefiame adunyo ne guenzuwu d'afuni, ⁷ Dembe dji, wukuene ru ka dema fa niniaya : Akia mu ngbemiliere, nyayima kayia ngbadema ano, ayarere ne nyo nga gu engue, bada tsagame fiyo kuwa ba fuoro kpekute, ⁸ Fanyo ne yiaya, dembe dji atsaganime ko ba fueni bagu djini wukue ni, ni tsagame kebagu deni t'afudini, tefiame ni na funi gu duni ne zangu mbano. ⁹ Te fiame nyo, fanyo neyiaya, ko yi aka fuiri ; tseyi tefiame yi bi ; teyi ngbadema tefiame akande eyi. ¹⁰ Bango gu gueni me ba ko, baka funi, guba tsa ni bi, tefiame ak'ande aya gu ba ta ngbadema. ¹¹ Ane gu ba wuliegu eduiro de eguni te koa kpekute nina funi malan ? Tse tse ni gua ko nza nina funi nasamba ? ¹² Tse tse ni gua ko fara kondo ni na funi ngbetere ? ¹³ De mbe dji yi de tsere eni, ya sara egemue b'nga enzuwu aya ayarari, mbele ne lea tsayi beri du ata ade ku fu Mbure atolo aya guame ate koano na zako. ¹⁴ Yezu ne muiyi atsi ate du meme. mba dji de muiyi so, meme so bolo ata bugulu, tefiame mbe yele te ndre eni. ¹⁵ Anglo atsi gue me faya : Bala zebuba gu kumu amuyi duko te, mbegu aku ne amuyi bameano. ¹⁶ Tefiame guangame, ke bangro a kpengrako, aka faya aku yikere angro atsi djigu yi eburule.

¹⁸ Dembe dji satana kpalamme ame koko memba, guko zogome le ne rua shayi, bango feyiaya d'ane amuyiano ne bala zebuba. ¹⁹ Tefiame de mbe djiaya, dane amuyiano ne balazebuba, ayareriagu aka neambe nenuguegu ? Mbegu bame kaka adji ameadea ngbengeri. ²⁰ Anglo atsi, dembe dji ba ize Djigi gu d'ane amuyi bameano, ta Djigi ada gu ne shiri. ²¹ Dembe ruayi adru kuyi atsi du n'amenzuwu zalo kubudu, ni guelide guni teme, gu kubudu duni te mbegu ne de du. ²² Anglo atsi, de gu da asumbuni ne fuya na ma beni, ni gua boko gu enzuwu zalo kubudu duni te nakume, tefiame ni gemu gu gbulini. ²³ Gu gueni me adu bere djini basogoere, tefiame gu gueni me amongo atsi bara ne nyo nigu ba gbeteka. ²⁴ Mberuayi de tser atolo so te ku gueni, mbeno mba ngbime a kolo kadi ba tsa bara wua. D'ebimbe mbe faya ; nyo guebirime n'ademere zo d'asote ; ²⁵ Dembe da mbebi aka gbera aka ka rangi. ²⁶ Fuagu mbe birime mbe no mba boko anga atolome bihatsi mbeyuru bwayi sumbu mba ne tserea ; mbe gome na dema, mbe na ze bara mba, tefiame angro dze gueniedze tsere kuwa basumbwa gu ate du akpungbulu. ²⁷ Fuagu ye du keteayongayi bande atsi edu ndre eni tsaga kpulune faya : Mongo begu bulume ate shioro nda, mongo begu ma me de mu ka nda. ²⁸ Te fiame Yezu faya : Mongo gu nda ba gueame ate dji kpulu Djigi tefiame aka lide. ²⁹ Ufu d'eni te mongome ne ndreaka, koso bolo afa n'akaya : dze se eniedze dumba se ame tumbuka ; aka ko eyele angroano ; adaka fuaka eyele angro kuwa afia gu djigu Yona. ³⁰ Bango de Yona dji eyele ama ngro nda b'ame Ninive, ko gu a yigu gueni du ba dze se eniedze. ³¹ Kumu bande djigu sudi bu sende, awuza adeangbenga, ne dzeniedze du adje se dze tefiame aka n'ade ngbengaka, bango yine zo nya faro te badji gu bielime djigu Solomona, tefiame mu biagu, gu gufe asumbu Solomona. ³² Ame Ninive tsagame awuza adeangbenga, ne dje se enie dje aka na de ngbenga, bango daka biri duaka nete gu weyeme ate dji gu Ynona ; mu biagu gu gu fe asumbu Yona. ³³ Adugueni tu wi ba kalia fu dembe na ndame nda te tse tse ne suku бага, angro atsi beni kali na ku misa wi, ambe rufu guame ate gome ake bi ndziara mba. ³⁴ Eyiro djimba muyinda ba kuoro. d'eyiro du ne bengamba, kuoro kubudu mbe du ne bengamba ; angro atsi d'eyiro du ne tsere mba, kuoro du ne ebishime. ³⁵ Biegu n'asorok'eri begu zikadie du aro akia mbe bili. ³⁶ De kuoro du kubudu ezikadi, ade gu du du ebilikadi, mbe du kubudu nezimbe ku ufu ba muyinda tu ndzara mba. ³⁷ Fu de Yezu te ta bugulu te, Farusi atsi kpalime te ko aku na li shiru abele wuza. ku gome tefiame kuna su a misa. ³⁸ A farusi bi neyembe

fuade ku zundu zako akpungbulu aya lia lianwu.³⁹ Anglo atsi Bekinde fa nokoaya : Yi, a Farusi, beyi zundu edji kopo ne sani, tefiame buluiri yimbe yi na gbulia zuge ne tsere angro.⁴⁰ A gbele, gu gueni me at'aze at'aze edjimbe nda ade nia ze ebulumbe ?⁴¹ Gemuyi akpungbulu gua dui te, mu biagu, amangro kubudu du eyi ne bengamba.⁴² Anglo atsi lunge ayi de Afarusi begu beyi tume atsi naku biezali dji wulega dze te dze, tefiame ne foro tefiame de yi bi wangoro dungu ne nyeme djigu Djigi djigu dembe ligame ayiendzi, adeyia yi gu atsi.⁴³ Lunge eyi a Farusi, bango beyi nyeme ne sumu na kpungbulu adema tembela tefiame ak'efiri a ndere yaso.⁴⁴ Lunge eyi, bango leyi welifaro aso dakano akumeano à d'aka asara.⁴⁵ Tsika bayi atsi djigu mutalu ma bugulu fa noko aya : Bayika, ata bugulu wu guawu, djimba nga ko demu ndekano.⁴⁶ Yezu biri : Lunge eyi ko, gbogolo abayika dji gu mutalu, bango beyi ka shieli lien djiguangulemba, djigu ade yi kefu ne izeri.⁴⁷ Lunge eyi ba dje duku andina dzigu d'aberi wuka.⁴⁸ Beyi ta weye tungu dji gua beri, yalin nyamba, bango daka wu andjina nda, tefiame yi djekete dukuaka.⁴⁹ Mbegu bame dzi bieli djigu Djigi fa bame ndaya : atu andina ayaka n'agbaelae ; aka wu guame tefiame aka gise guame.⁵⁰ Amberufu aka ne fiaka nenga dze se eniedze ba kule dzeandjina dze et'esienda ba bua kozo daka ze fie te nda.⁵¹ Ba bua kete kule Abele mba da kete kule Zakariya daka wuko nda akadi misa azokoa kpekute ne dema tembela, fanyo ne yiaya ak'efi dzeni dze bame ne nga.⁵² Lunge eyi gbogolo a bayika, bango yi kuruwa lifungula bieli ; ade yagome agu name keyi memba, tefiame yi kame ne gua me ate fa ere gome.⁵³ Mbadzi deko so zo, ame agba wulega n'afarusi so bolo afudiako ne fuya, tefiame aka kako t'ata toto bugulu, akuamangro ne toto mbe,⁵⁴ Aka ka gbira aya ko, aka kuko te bugulu atsi djigu ate n'asoa ngbako.

Chapter 12

¹ Agu nalele me ndre eni ba sumbwame aka mongome, akate noa aku gueme ne shindi. Yezu sobolo ata bugulu nagbaelae dji guko : akpungbulu kubudu, binyi n'asorokoeri bawoli kpakute dji Afarusi, dji lenzie. ² Adu gu enzu ndame nda djigu ade so nazikadi nenga, tsetse gu asaraka adaka sara. ³ Mbegu bame gu deyi yongoano abilikadi akadi nenga n'abele wuza tefiame gu deyi yongoano ken'atu adema akatangba teme abili dema. ⁴ Ayongo neyiano, ayi dji awukuere, akiayi guru gueni ate wo kuano, tefiame ade niadu nangro kuwa banzimba. ⁵ Nyo gua te da bayikeri gu gueni me ligambame ayi gruni : gruyi gu ni, tefia woa ligambame kuwa n'abalue gueni n'aduku wi; ne biangro niagu ligambame ayi gruni. ⁶ Adaka banya apizo bihatsi ne senge bwayi ? Fuagu adugu zo atsi adu Djigi abili temba nda. ⁷ Ambe dji kemelisi bakatengamba kubudu. Akia nguru : Nyigu adu n'ayeleri basumba apizo. Fuagu ade du Djigi bili t'amba. ⁸ Fanyo ne yi aya, gueni kubudu baya limare ne kpungbulu eni ngu gueni ya limani ko ne kpungbulu atregima dji gu Djigi. ⁹ Anglo atsi gu gueni me ate n'asogere ne kpungbulu eni, aka sogoni ko ne kpungbulu atregina djigu Djigi. ¹⁰ Guameni me kubudu de ta tsre bugulu ne te ku gu gueni, akayi guni tsere angrome, angroatsi gu atendeka mbure Atolo adaka yi guni tsere angromba. ¹¹ Dembe dji aka no niyi na Sinagoga, tse tse ne shiamade ngbenga tse tse gbogolo eni, akiayi guru ne djeaya yi ta anugu buguluegu, deyi na yongoa. ¹² Fuagu, Mbure Atolo yika gu bugulume deyi n'ayonga kagu nalele me. ¹³ Gueni atsi adu ndreni fa ne koaya : Bayika, fa n'agunare aya ako kpala azuze gu ate dji gu bara nda aduara. ¹⁴ Anglo atsi kufa nokoaya, mu, dane gu kaliere name adea ngbenga tse tse m'eakpala giri amenzuwu me? ¹⁵ Tefiame ku fa nakaya, biyi nasorokoeri, yi lideme be ame mbiri ngba kubudu, bango adugueni ne gule ba ndre zuge dji guni. ¹⁶ Tefiame ku ta pesulu ayaka, ne djeaya, gueni atsi ate du ne zuge, ku zuge balan, ¹⁷ Mberuayi ku makia nete duko, kufaya, nya nalea tsayi fua du bara bangro akalia gere ama tsro me ? ¹⁸ Mberuayi ku faya, nyogua lete ayi ; nyoguatandji guamesulegbe mba badu, endji anga ne tsikamba blan ba sumbwame ;te fiame, akali gere atsrome ne zo ne gere zoge me nozo. ¹⁹ Ambe rufu afa ne lunge duere aya, lenge du, mugu ne zuge blan, muaoko amenzuwu ba toto galan ; su ne dedu akiamuendji angro, wali, mu nyo, musu ne fuku. ²⁰ Angroatsi Djigi fa nokoaya, mu gblele, adje wiluedje, aya lenge duoro fiyo, tefiame dane gu ate na ma dje enzuwu dje okomu ? ²¹ Gu gueni me baoko enzuwu k'ayeni ise ade nia kali gu nozo du Djigi te, leni kuwu dje guenie dje. ²² Yezu fa te fiame ne agbele aya : Mbegu bame dafa neyiano aya ; ekeyi su ne lunge ba giri gule me begu deyi nalia, tse tse ba kuiriri ango gu deneyie wie. ²³ Gule gu du ne bengamba basumbwa lianwu, ku du ne bengamba basumbwa udu. ²⁴ Te makieyi angro guembie me dji a Korobo, ad'ambelu adeambe keti, aduamba ne sulugbe ambe dji tokpa bangroakalie gu damba gu teme, angro atsi ba Djigi fuamba liawu, yi gu du ne bengamba basumbwa mbie. ²⁵ Dagu edueri de gbime, te laeni ufu du makieri agule dji guni gugu? ²⁶ Fuagu amba dji yi endji guangoro, ambe dji siime, angro gu deyi su ne lunge bameano ba nyamba ? ²⁷ Te makieyi tsayi tsayi ba felele so efie ne bengamba : ade mbe no tungu, ademba tu ewu ; fayon ne yi aya ambe dji ke Solomono, ne guko yele kubudu, adeku wi bengba budunda wu mba. ²⁸ De Djigi te wi yoro duewele kuwula gbadze ade mbe du aka belu nda na wi, kwa sumbume shayi bewiri ne budu yi ne kita nyeme ? ²⁹ Akia yi tsa ango gu de yi nalia, ngo gu deyi na nyo, akeyi du ne lunge ne du bwayi. ³⁰ Bango ame zinge nyeme ano ne guamangrome kubudu. Anglo atsi beri, sarako ne djeaya yigu ne zangu guamangro kubudu. ³¹ Anglo atsi tsayi angro ta Djigi akpungbulu, tefiame guamangro kubudu du eyi. ³² Yi, kita emeni, akia yi guru beri gu ne makia aya awu fueri bengba te ebrule. ³³ Baya gu dumu te, gemu aya ame lunge. Eze yi bengba chi bahonhoa giri kumuke me du ebrule fu abade medi fata te, ade ameanzuwu yiba teme. ³⁴ Mbegu fu du yoro enzuhue te, duoro gu kefu ko. ³⁵ Agiri wi me asoroko, afiame agiri wi me ku. ³⁶ Yi, leyi wu guemeni me ate liwa meteano. Mbedji de ni da akande ngbadema ayeni, agueni ta ngbadema. ³⁷ Fuku gu aya guame tungu me a mete da kwa bi aka ke bie. Ape ne yiano ne dungu, ku kpeneaka, ku yaka n'amisa, kwa keame ne sokoaka ba gamaka. ³⁸ Mbe da a bwayi nea batsi wiolu, aka du ne fuku, akwa biaka ke bie. ³⁹ Sara yi ne bengamba, zengamba de mete sara gu nelele me ame di da ame, bade ni la baya midi ani tsifi guni dema me. ⁴⁰ Yi ko, tsaga yi me, bangroango asareyi gu nalele me d'egu gueni d'ame.

⁴¹ Petro fa ne koaya : Bekinde, du mba bangroara zengamba baemeni kubudu, amu peteano? ⁴² Afiame Bekinde faya : Dagu du me bengata tungu, n'asorokoeri dji gu de Bekinde kali ni liemeni, fuku du aya gu metungu me a mete da kwa bini ni leayi. ⁴⁴ Ape neyiano ne bidiangro, ku kanza aku guko amenzuwume kubudu. ⁴⁵ De metungu mba fa kene koaya : ufu afeta gere bamete me ne da, ani benda ata amu, ne lia, ne anyo mba, n'ngbi buda. ⁴⁶ Mete gu me tungu me da egu wuza me ade gueni sara ambedji egu nalele me ade gueni sara ko, ku kushiamenzuwa ku tumeni wufu ligamba me, aka ne tsetsere ameni. ⁴⁷ Gu me tungu me ana yima sara ga dugu mete dji guni ligame ba liwa ni ufu du gani nete aka ta ni neawuka mba. ⁴⁸ Beme gu gu gueni me asara ka ni, ateendji ke guangoro me ligame kene ni, ligambame aka ta ni chame. aka ko emenzuwa gbalan ke aza gu fuaka ni ndre amenzuwa, afiame aka fudini ke fudia bangro gu ndre kumuke me a yiaka neaza ni. ⁴⁹ Danyo bebelue wi naneasende, dji gu dayima ka nyeme te nda, zengamba mb'eku nda ? ⁵⁰ Djimba achia n'emi, ligambame achi n'emi, afiame tsayi gu badikere ne djeaya akia mbe ligame. ⁵¹ Ba yi makia aya danyo bakalia dedu nane aku fiea ? Hen, hen, nyo gu pe ne yi, djimba nda kpalame. ⁵² Ba benda fiyo bihatsi ebulu te akpalame aka, batsi ba bwayi, bwayi ba batsi. ⁵³ Ababa sogo ayara, ayara sogo a bere, n'abande sogo abande, abande sogo ne ni, ne egbie sogo due-wuli due-wuli sogo negbie ni ko. Kuwa ne bala aya : gu nelele me mbebu yi fa fiyo kufa : De yi bi ma n'edego, aya : Maguada. Afiame mbele ko. ⁵⁵ Egu nalele me eyie bi wie mbe ya, yi faya : kadiegundu. Afiame mbe leko. ⁵⁶ Me fule, yia sara amakia ga fuoro ne brulea ; angu gu ade yi makia gu nadinga me beme ? ⁵⁷ Angu gu beme ade ke yi ne yi makia bengangro beme ? ⁵⁸ De yi te no ayingadji ne basogoro, kpungbulu batsa limbe, de yi kpungbume ayangadji tsa kpalame neni, ambe le ko nia gbioro ne kpungbulu badea ngbenga, ambeleko dje gueniedje neakalioro nea dema mbu. ⁵⁹ Fanyo ne muaya, ba de mu so zo akpungbulu atume mu ne ngbika.

Chapter 13

¹ Agu nalele me, sha emeni ate dufu aka yongo ne Yezu gu ate da ne ame Galileya de gu de Pilato munde kule negu degu amea zokoa kpekute. ² Kufa neakaya : feyi tegiriaya azame Galileya dje duaka ndreama tsereangro ba sumbua ame Galileya kubudu, bangro gu mbukwa wuya ? ³ Ambe duawu, fanyo ne yi : Dakoyi lunge, yi yimba kubudu ka ye ⁴ amani biezali ne biatisi mbeyuru bati de dema Silowe shi ne liaka ate waka, fayi tegiri daka du ame tsereangro ba sumbua ame Yeruzaleme ? ⁵ Te fanyo ne yi dakoyi lunge, yiayimba kubudu ko. ⁶ Kuyongo a musaku : kuye atsi ate lu wuli figi aguko yoro me. Kuno batsa atsoromba, ade kubi. ⁷ Ku fa ne me tungu aya : Galan bati dje ada ba tsa atsro dje figie dje, ade nye bi. Demba na shi : bangroango mbe mali bara aku faro ne wia. ⁸ Me tungu geshi aya ko : Bekinde, ayimba adje galan mba, adje duku kuelieme, akali bengata faro. ⁹ Gudu fu gu galan ashi da mbe zu atsro ; adumbawu, mu demba nashi. ¹⁰ Yezu atea pe kpulu Djigi abulu Synagoga, a layinga. ¹¹ Bande atsi ate duzo ne tsere mbishi me atea kaline me ngombo, galan biezali ne bihatsi mbeyuru bati ne du kene zweme, adembe ta ligame ane dungume. ¹² Gu nalele me bikone, Yezu ma bugulu, fa ne neaya : Bande mwagu ne goro ngombo me. ¹³ Ku kali zako line. k'egu nalele me ne dungume, ne tembwa Djigi. ¹⁴ Mokoto Sinagoga, ndukume bagu de Yezu enzi gule a layinga, fa ne ameniaya : Du wuza bihatsi mbeyuru atsi bangro enzia tungu, dayi yiagume agume awuzame, amba layinga. ¹⁵ Me fule Bekinde geshi aya ko, adu gueni adueri de kuruwa guru bena me, no nemba ambe nyo mi a layinga ? ¹⁶ Dje bande dje du yibande de gu Abrama, de dzabru du nene gala biezali ne bihatsi mbeyuru bati, aligambame aka gune a layinga ? ¹⁷ Kuwu fu de ko ta ta bugulu, mbeyele ne guame abasogo ko, ameni fukume bangoro gu bugu kubudu duku tenjin. ¹⁸ Ku fa kuwadge aya : te Djigi dumba wanga, angroa gu de aligamba te ? ¹⁹ Ligambame ne atsoro Seneve ama kuyi atsi belu a gadi de guru, mbe so mbenda wuli, ambie azali da la angbume ²⁰ Ku fa kwaze aya : angu gu dealiga te Djigi te ? ²¹ Lamba wu eye fueke mali bande kali na mesure de gu farine, bangro ambe fueke kpaku. ²² Yezu sumbu agbatu neanga ama te me, kuyika, kuno ne Yeruzaleme. ²³ Gweni atsi fa noko aya : Bekinde ke sha emeni gu alegua ? ku geshiaya ka : ²⁴ Endjiyi ne fuya ba goame a kita ngbadema. Mburuayi fanyo ne yi, ndre emeni aka tsa are gome, tuguru adaka ligame. ²⁵ Gu nalele me de bayika dema tsegame kuyi ngbadema, gu yi me adu edjigi, yi sobolo ata ngbadema, neafaya : Bekinde, Bekinde, ande ngbadema anga, ku geshi ayi : asaranyori, duyi ame da? ²⁶ Yi sobolo afaya : linga nge nyo kpungbuluoro, du mu ta ta kpulu Djigi agara yangadji me. ²⁷ Ku geshi : Fanyo ne yi asaranyo duyi ame dana ; agbeyime nashi ne nyo, yi kubudu ame tungu tsereangro. ²⁸ Zo gu de mbe du kwe ne alia endi, gu nalele me yibi Abarama, Izaka ne Yakobo, ne andjina kubudu, te Djigi aka belu nedjigi. ²⁹ Akayi ala edego, nordi a midi ba dua a l'akume te Djigi. ³⁰ Bi gueme du nashi aka du nakpungbulu, gwame na kpungbulu aka du nashi. ³¹ Kugu wuza me sha a Farizeyo no fanokoaya : Bufo mwa no, mburuayi Erode fano eku woro. ³² Ku fa nakaya : noyi, fayi ne gu diwe me aya : Bi nyo guano aglise agu ameni wula gbadze, wuza bati anyesi. ³³ Tugu lumba anungu wula, gbadze, guanga wuzamba, mburuayi aligambame a ndjina atsi shi edjigi Yeruzaleme. ³⁴ Yeruzalema, Yeruzalema, danagu ate wu ama ndjina ate gueshi guame dagu ata muaka, baratsayi fanyo amongo ayararo, ku ufu ba nagbatu mongo fara duguru ne suku puepueru, anyeyi me te. ³⁵ Bi dema ne mbayimbe, fanyo ne yi, adeyiebiere kwa badafu deyite fateaya : memu aya gu d'ayi lima ni te lima Bekinde

Chapter 14

¹ Yesu da na gome ,wuza atsi dzi sabatu , na dema dzi gū mokoto afarizeyo , ba bie me , afarizeyo ate bie ko , ² Mobie gū ,kūye atsi ne yi bulu de fū kpongoboloko. ³ Yesu me bagala , kofa ne ndre amebilidji gū toli n'afarizaya aya , ligambame liga , zengamba n'agūa gueri awaza sabata ? ⁴ Aka su ke tititi afiame Yesu danzo zako ne li dze koye dze , koga ko ,kū gasiko. ⁵ te fiambe kofa n'akāya, Dane gū aduiri , de mbe dzi yuguni ambe dzi guni bagara me a si na dūkū , a dane kusimbe kagu

naleleme , awaza sabatu ? ⁶ Angoro atsi adaka ligame n'agari angoro n'ame . ⁷ Koyongo tefiame mosako atsi aya gueni dákaya , ko bie ka ofū dáká te sayo kegu bara me du n,akpongbo ,te fiamé kofan'akáya ; ⁸ De mbedzi gueni ayaro na festo dzi gu bokuame , akiamo no basue a tungbolu bara , ambe na leoko gueni na dū atsi adu gueme yaka dzi gu asumbaro ne ye , ⁹ Te fiamé gu gueni me yari ano ne gabaro da bafa ne mo aya : Ayi bara aya dze gueni dze wa . Modagū badua ne ze banoame basue asi . ¹⁰ Angro atsi , de mbe dzi akayaro , na mōsu kágu baramé du asi , mbedzi de gu guenime ate yaro de ni da , ni afa nemo aya : Agunere , bia n'ata fuagu ame dute ne ye kpongolo ani kebudu du yi n'aka akutakine mura . ¹¹ Bangoro gu gueni me ate kame n'ata akagbire ni na sende ne gueni me kana n'asende akatsagani n'ata . ¹² Kofa konegu gueni ate ya eni aya : De mo tefūa ameni liahū abale woza tsetse ne fuele , akia moya keguemenime nyemomete ,tsetse yaro na , tsetse gueme ate zoro , ambe dzi amala ngbatearo du ne zuge ,ambe na leakoaka na yaro alete nemo de molete amba de te gūaka nalele mba , mbele ufa aya aka biri a moko . ¹³ Angoro atsi de mo te kalia festo , yefu káme lunge , gueme aworo zaka , woro sindika , na me fetsieri . ¹⁴ Fū gūa mo du te ne fūko bangoro ngba ka biri ne seoro awo : bangoro aka biri amonega fu de bangani befi te abando . ¹⁵ Gueni atsi adu gueni ate du ne ko aliakume ,tefia adzi dze bogolo adze , fa ne Yesu aya : Fūkū aya gu gueni me ali liahū ne nga agu zogo me dzi gu Djigi ! ¹⁶ Yesu līgamba aya ko faya: kuye atsi kali tsika aliahū fuele , tefiame koya ndre eni . ¹⁷ Tenalele ali liahū fuele , kotū gū ko ame tū ngū me akana yongo n'ame ya: Danyi bangoro amangoro kebudu baligame . ¹⁸ Angoro atsi aka gū kubudu aka zolō aka sobolo afa neko aya , aya ano anyabi ; biere nebangadu, nya kpalime ne siero . ¹⁹ Guenye faya : Nya gūlū abagara bwai bwai biinyatsi , de mbe ligame ano akpangaramba ,biere ne bangadu nyakpalime ne siero . ²⁰ Guenye faya , mbe kedze yi nyo táma bande ,mbegu bame angbadano feyo . ²¹ ame tungu , mbadzi daka birime , akanyongo gū angorome kubudu aya moto aka , mbadji de mete abi awa ko gbalí kafa ne me tunga aya : Noke gbagūrū aye támakadi, tama dze te abulu gboto ,moyi n'ani ne amelunge , ame asikū , n'amefeti eri na me tsilia . ²² Metungu faya :bayika ,gu yanyo mo ano mbalgrame, angoro atsi anyo bara . bomete faneko aya : No agba ama yangidzi ambedji yangidzi yoro , gueme amo na bieka , fanaka aka gome , ambere fu agere dema menyí . ²³ Bangoro nya fu nenyi ade gueni atsi ngba gu ameni me nyi d'ayaka aligu liahūme , ²⁴ De ndre eni te no katsi ne Yesu , kobirime kofanaka aya : ²⁵ De gueni te dane siere , ambedzi , asogo gueni bani ne na ni, ne nadiani , n'ayara ni , n'ayara nani na akuye , ambe ayambande ni, ambe dzi banga keguni gule me, ngbani du ne gere mesula me. ²⁶ Asi gueni guni terewolime , ano gueni te fiere , ngba ni dzigere mesulame. ²⁷ Bangoro , da gu aduri, de ni fa ehu ludema, adenisu akpongbolo baligra tsai ani ngbamili ne gu ani du te barofu banyesie me, ²⁸ Ame na leokote fia asoa bolo dema, ade ni ligame n'anyesi mbe ,te fiamé gu amenime ate na bime awo akate mwame akamiki liere , ²⁹ Aka faya : Dje kuyedje asobolo adua dema nda, akigakome n'anyasiembe ? ³⁰ Anegū kumu gu , de faya ahū sozalo n'anga kumu me , adeni su akpongbolo ba bie tsetse n'ame asozalo kutu biyezali, nialigame banoa bazalo chí gu ate da chini ano na me asozalo kutu biyezali bara bwai ? ³¹ De mbe dzi aganime kufū adu guanga kumu ete ke denga ahū, ni tū ametiā ne chini bakoa dédu. ³² Dumba ko, gueni atsi aduiri ayini gu amagoro me kubudu duni te ngba ni du ne gere me sula me. ³³ Ayie dzimba bango anzū, angoro atsi de anyimba nya, aka lete tsai amba nyi kūwadze ? ³⁴ Angba mba kūwa baforo , ambedzi nakamba soko gu amanzū me lueka ; aka balū na djigi . ³⁵ Gu guenime du ne tu badzia angoro anidzi.

Chapter 15

¹ Mberuayi guame kubudu ba bayan Pako, ne tsere eni, aka mongome ne soko Yezu ba djiako. ² Tefiame a Farusi, ne guame ba tenga emeni sobolo atsia kango, aka faya, Dje kuye dje lenya a tsre eniano, kuli katsi naka. ³ Tefiame ku pe dje musakuedje naka : ⁴ Daguéduri de du nakandolo kama atsi, tefiame atsi alo, ade niayi guame nimbe bihatsi mbeyuru bwayi efie, tefiame ni no te fia guanga alo, ni ngbime ni ne bimbe ? ⁵ Tefiame fu bini mbe te, ni kalimba n'elikoloru ne mongo te ngbeni. ⁶ Dembe dji gueni ada ateshini, ni yefu guame duni naka t'alima katsi n'ayara neni, ni fa naka aya dui ne fuku ne nyo bangoro ango nye bi gere kandolome ate yika nda. ⁷ Nya pe ne yi ne bidiangoro, awu gu de fuku du a burule dembe dji me tsere angro atsi ebiri duru. Mbe sumbu fuku bangro benga emeni nimbe atsi mbeyuru bwayi adu nangro biri du ⁸ De bande atsi kuwadje du ne ngbika biezali, tefiame dje ngbikadjeatsi yika, ade nia tu kpatala, ni gbera ebulu dema, ni tsa te kadi kubudu, ba da fuenibi te ? ⁹ Tefiame dembe dji guenie bi, ni yefu guame duni naka t'alima atsi nayara neni, nifaya, dui ne fuku ne nyo, bangroango nyebi gu gere ngbikame ate yika nda. ¹⁰ Mbele ko, nya pe neyi, fuku duzo eri atregima djigu Djigi deme dji guaya tsere gueni atsi ebiri duru. ¹¹ Kufa kuwa, gueni atsi du nayara bwayi, ¹² tefiame dile fa ne bako aya, bere, fuere gere fulin kumbe me ligambame ali te fia bandoro. Mbeleko ku kpala fulin kumbe Ayala. ¹³ Ade wuza sumbu naukamba, diele wuli gbera dje fulin kumbedje kubudu, ku ma yangadji te ne denga kadi, te fiamé zo, ku ngbemili dje fulin kumbe dje, kuendji langoro te mbe sumbume. ¹⁴ Mbadji duku ngbemili dje fulin dje kubudu, ndre zangu shi ebulu gu gbatu me. tefiame zangu kuko. ¹⁵ Fiyo agu, kudungu, kuno kwa ma tungu aza gueni a te atsi, gueni mbe tuko nefie aku n'elide azumburu. ¹⁶ Kufa tuguru aya awua li gu tutu lianwu me de azomburu liano, ade sha gueni atsi fuko. ¹⁷ Tefiame ku so bolo ama eriko, kufaya, ame tungu gu tsayi djigu bere ligame ne liawu nyamba zeme, angro atsi deke zangu wuere fiyo nane. ¹⁸ Nyo gua bufe, aga neta bere ; a fa nekoaya, baba, nyenzi tsere angro nebrule, neroro ko, ¹⁹ Aliganyome nadua wu igoro kuwa, wakaliere wu me tungu dji goro. ²⁰ Te fiamé ku busende, ku ma yangadji ne t'abako fu duku dute kene dengakadi, bako biko, kudu ne lunge bangro ko, ku tsu nato, kualo kuashi golonko. Tefiame ku dunde ko. ²¹ Tefiame eguko fa noko aya, Baba, nyendzi tsere angro n'abrule, neroro ko, aligambame nye nyo kuwa aka yere egoro. ²² Angroatsi bako fa ne guko ame tungu me aya, Soyí ne benga budu gbaguru yi wiko te, yi kpria nakati nazako, ne kpasukpasu na zako ; ²³ Te fiamé aka da n'ambe bagra, akawumba bangro kama fuku, ²⁴ Bangroango dje igere

dje kwa kpinda, tefiame kwa da ne gule ; dekualo tefiame nge bi ko, ke fiyo dje ange kpungbu kama fuku.²⁵ Egu nalele me de tukpungbulu eguko du ayoro, mbadji duko te game, duku te feta, kudji alima gbia ne gbile.²⁶ Te fiame kuya metungu atsi ne shiko, kuefi dje angrodje angro gu ;²⁷ Tefiame ku geshi aya ko, dielero aga, baro awun ambe bagra, tefiame kuendjiko ne bebenga amangro kubudu.²⁸ Fiyo kuda ne tsere aku, adeku nyeme eu gome, tefiame bako so ne shiko, ko tembelame te ko aku gome.²⁹ Angro atsi ku fa ne bakoaya, webi, dje toto agalan dje dano tungu amuano, tefiame awunyo aku kpuloro wuza atsi ; angro atsi ebinyo gu wuzame amua fuere kandolo nda atsi, djigu damongo ayara nere ng'esu naka ne fuku.³⁰ Fiyo dje kuwadge djegorodje ebirime, guko ane ngbemili zuge dji goro ne te la kuba, mwa wun ambe begra aya ko.³¹ Te fiame ku fa noko aya, wuli, mugu ne nyo awuza kubudu, tefiame fongo dji gere kubudu djimba amu.³² Angro atsi dumba ne bengamba ange du kubudu ne fuku, bangroango gu eguname ate kpi ndali, kua da ne gule kuwa ; de kuyika te fiame nge biko kuwa dje.

Chapter 16

¹ Yezu fa ne guko agbele me aya : de me zuge atsi dundali ne me agba wulega, eni fuere ko aya kuengbemili zuge djigu kumu.² Kuya ko kufa nokoaya : angro gu d'adjiano aka yongo te limaro ? yikere goro wulega tungu me, bango aligambame amu lide gere zuge me kuwa.³ Me agbawulega fa nete duko aya, dana lea tsayi, fua gere kumu me an'anzia angro alide guko amenzuwume azere ?⁴ Nyasara guangro me dan'enzie ambe rufu adu neni ate na mere ne shiaka dembe dji akandiere atungu.⁵ Kuyefu ame ebise djigu kumu dji guko, tefiame kufa ne tukpungbulu gueni aya : mugu n'ebise djigu gere kumu me tsayi ?⁶ Ku faya, sundu kpa kama atsi, magoro wulega me, musu ekiti, mu gba nimbe bati.⁷ Tefiame kufa ne guanga ko mba, mu tegoro, goro ebiseme gu tsayi ? nyogu ne kiangia ngano kama atsi, kuyongo awu. Tefiame kuyongo noko : Bigoro wulega gbeta me, gba nimbe bihantsi mbeyuru batsi.⁸ Mbe rufu kumu tambwa dje tsere me agba wulega dje, bango kuenzi ne bieli, bango, n'aguaka nalele me, ayara dje fie dje asumbu ayara wuza ne bieli.⁹ Bame, nya yongo neyi ne dje aya, eyi gemu zuge dje tsere fie dje amberufu yi du n'awukue, bango foide zuge adute kuwa, aka kalieri naguademame adu babida.¹⁰ De gueni enzi benga angoro tedze kitakita angrodje, niendji bengamba angro te gbogolomba ko ; D'enzigueni dungu tedje azoramangorodje, ngbade niendji dungu te gbogolo amangro ko.¹¹ Bame awu endiyi dungu ba zuge djigu dje trere fiedje, dane gu ate kali mbenga zuge na zeri ?¹² Endiyi dungu ne zuge djigu akanga gueni me, dane guafuiri benga giri zuge mbe ?¹³ Ade me tungu atsi degu de du ne akumu bwayi, bango ni sogo gu atsi ni nyeme ne gu atsi, tse tse ni bome ne te gu atsi ni te mua guatsi. Beyi dji abidja djigu Djigi tefiame yi dji abidja zuge.¹⁴ Te fiame a Farusi, aka djiambe zangu ngbika aka dji guamangro kubudu, aka te muako.¹⁵ Yezu fa nakaya : beyi kame ne benga eni eri blembu, angro atsi Djigi asara duiri ; bango guangrome d'eni tambwa gbelan, sogo Djigi mba sogo.¹⁶ Mutalu dji gu Mose du ne guandjina mbe du mba da kete Yowane ; te fia gu ngagua ta weye t'a Djigi, mberuyi eni gome nameano ne fuya.¹⁷ Angro atsi burule ne faro nya k'endi akpungbulu a nzala Mutalu kpi.¹⁸ De gueni ayi nadiani ni ma anga, ni gua te la kuba, gu gueni me ate na ma gu bandeme ayi kuyi ni, mbe guani la kuba ko.¹⁹ Mberuayi me zuge atsi du nda, ku wi atena budu ne budu ne wi akandolo ne bengamba, kuli k'embiri lianwu awuza kubudu.²⁰ Me lunge atsi de limako dji Lazaro, la kpungbulu dema ko, kuko dji k'andealo.²¹ Ku nyeme awu li gu tutu lianwu me ate shiano aku misa djigu me zuge ; ne bidiangoro k'abra firi dje guko ama loedje.²² Me lunge kpi, a tregima shiko na kaliko ne te nganze Abrama ; me zuge kpi ko ake lu ko.²³ Te fiame zo edisi ku bute eriko ; asorokoangro enziko, ku bi Abrama ne denga kadi, ne Lazaro kwa meme ne te nganzeko.²⁴ Te fiame ku fuango, kufaya : Baba Abrama, ka mbenga ebulu ne shire tefiame mu te tu Lazaro aku te mu ke diele ezeko n'emi ku te ta te miere, bango nyo gua mbu gbelan ba dje wie dje.²⁵ Angro atsi, Abrama faya : wuli, makia, egu nalele me dumu du ne gule, dumu du ne goro zuge me ne bengamba, ko agu Lazaro du ne tsetsere ama ngro, angro atsi toto ayi aka gua gama ko, angro atsi mugu ne lunge.²⁶ Fuogu kwa akadiara ne yi duku guadu, ne djeaya guemeni me du nane daka faya ere wun nozo shiri adaka ligame ; ambe dji guame du zo shiri daka faya ere wun nane adaka liga ;²⁷ Te fiame ku faya, dembe leawu, baba, nya ko ne shoro a mu tuko neta bere,²⁸ Bango nyogu na yara nere zo bihantsi, ambe rufu ku ta weye ayaka, ambe na leako aka nada nadjie bara lunge dje.²⁹ Angro atsi Abrama fa noko aya : Mose, n'andjina gu zo shiaka, ligambame aka djiaka.³⁰ Afiame kufaya, ambe djiawu, baba Abrama, angro atsi de gueni befi abando, no ne shiaka, eke biri duaka biri.³¹ Abrama fa noko kuwa aya, adjaka Mose n'andjina, baka biri duaka, adaka biri duaka ko de gueni befi abando kembanyo.

Chapter 17

¹ Te fiame kofa ne guko agbaelae me aya: Ade angro nendjie alinyo nyamba, angroatsi lunge aya gu gueni me asu ke teme,² Mbeligame aka ki ke ndre mala ne golon ni aka bewuni na wiele, akpungbulu ani ka bolo a nendjie ndjukuda ayara.³ Lide yi duiri gbelan. Te agunaro andjioro ne tsere angro, mu gbali te kuni, tefiame deni biri duru, aye angro mba.⁴ Te fiame deni andjioro ne tsere angro bihatsi mbeyuru bwayi te woza atsi, te fiame ke bihatsi mbeyuru bwayi, ni faya, wabiri duru; aye angro mba.⁵ Tefiame agbaelae fa ne Bekinde aya : A sarako gara nyeme me.⁶ Te fiame Bekinde faya, Deyi du ne nyeme wo atsoro ngbangbu, du yi ba fa ne dje wuliedzeaya : Bufo, no mwue lume a wiele, tefiame mbendji ku ufu yongo yi.⁷ Angro atsi dagu a duiri de du ne bidja ade yoro, tse tse a lide akandolo, te fiame gu nadinga me ani aga a yoro, mo fa ne niaya : da nane, mua su ba lia liawu ?⁸ Ade mo fa nda ne niaya, kali bara lia anyo, tefiame de mbe dji nya li, danyo buda, ni rufu ni dagu ba liame, ni nyo buda ko ?⁹ Ni fu yele fiyo aya gu ni bidja me bangro angro niendji kete kpulu ni ?¹⁰ Mbe le ko bangro ri, de yi ligra mutalu kubudu fu ligamba me, yi faya, dunga gara a bidja a ba endji guangro ;

nge ndji ku guangro me ligrame ange ndji. ¹¹ Te fiamme d'angro da wudze ayi, egu nalele me deko t'ano ne Yeruzalema, kobebe akadi Samaria ne Galileya. ¹² Gu nadinga me de ko ta gome ne te na te atsi, a me tsifi biezali bime ne ko. Aka ru ke denga kadi, ¹³ Te fiamme aka kpalime aka faya : Yezu, Bayika, bi lungara. ¹⁴ Te fiamme, fu biko ak'aye, ko fa n'akaya : wa noyi yi ayikame aya guame ba lide kpolo Djigi. Te fiamme angro du wudzeaya fu daka ta no, aka kubudu kuaka ngba. ¹⁵ Te fiamme atsi a dueka, fu biko ne djaya wada ne gule, ko birime, ba sembue Djigi ne ndre tangba. ¹⁶ Te fiamme ko shi n'engbeluko te shindi Yezu, ba fuako tambwa, deko dje me Samariya. ¹⁷ Te fiamme Yezu faya : Ade yi du eni biezali de kuiri ngba ? Angro atsi guame kubudu bihatsi mbeyuru habwayi aka gu ye ? ¹⁸ Ade gueni atsi birime ba sembue Djigi, ke dze dukpa guenedze ? ¹⁹ Te fiamme ko fa neko aya, tsagame, moga ne shoro ; goro nyeme me a guoro. ²⁰ Te fiamme a Farusi efi ko enugu wuzagu de zogo dje gu Djigi da ame ? Te fiamme ko fa nakaya : ade zogo djegu Djigi da, ameni bi n'eri ; ²¹ ade emeni faya mbedze nane tse tse mbedze mwa bqngro angro biyi zogo dji gu Djigi ke duiri. ²² Te fiamme ko fa n'agbaelae aya, na lele gu ate da, yi fa ayi bi woza atsi dje gu egu gueni, angro atsi ade ye bi. ²³ Te fiamme aka fa ne yi aya, ;bedze nane, ;be dze mwa akia yi tsagame, akia yi no te fiaka ; ²⁴ Ku ufu ba ndjara gu ikpe tuku burule ne mbra me mbe sumbu na gu mbramba me buli ade nalele adu, awo gu ambe du a woza da dje gu gueni. ²⁵ Angro atsi ligambame ako mbu akpungbulu, emeni egu nalele me sogo ko. ²⁶ Ufu de mbe le ndali agu nalele me djigu Nowa, mbe le ko a gu awuzame djigu Egu gueni. ²⁷ Daka dundali kete lia, aka nyo ke buda, aka bokome, aka fu a bande aya akuyi, mbe da agu woza me de Nowa gome te na gba, te fiamme mi yin te kadi, wundu eni kubudu. ²⁸ Dembe leko nda a nalele dje gu Loto, eni du kete lia, aka nyo buda, guame a bamala ate gulu, guame gu ate baya, guame gu a yoro, guame duka dema, ²⁹ Agu wuzame de Loto so sodomo, wie mbiro yi a burule ashie wo ma, mbe wuaka kubudu. ³⁰ Mbe le ko agu wuza me a egu gueni da ba yikame. ³¹ Agu wuzame, de gueni du azali ebli dema, guni amanzuwu me gu ebulu dema, bade ni gbire azali bangro akushi mbe ; de gueni du a yoro, bade ni gazo ko. ³² Amakia angro nadia Loto. ³³ De gueni tsa a dua ne gule djegu ni, gule mba ala ni, angro atsi de gueni belu gule ni, ni du ne gule. ³⁴ Nya pe neyi, agu wiulu me, ameni bwayi aku ngue atsi, Djigi mali atsi ayi atsi. ³⁵ Abande bwayi aka du keta sa mbishia, Djigi mali atsi, kuayi guanga. ³⁶ Ameni bwayi du a yoro, Djigi mali atsi, kuayi guanga. ³⁷ Agbaelae efi ko : Yefu, Bekinde ? Ko fa n'akaya : Fu abando la te, ko fu gu ba angubeli mongome nete.

Chapter 18

¹ Yezu yongo dze epesulue dje n'aka, bayikaka ne dzeaya ligambame aka kpalime, ambe dji ne nya fuya. ² Kufaya : de mea dengbenga du agbatu atsi, ade kutagru Djigi, tefiamme ade kuapie te ku gueni. ³ Dekulugbe atsi du kegu gbatu me at'afa nokoaya : De ngbenga akadijere ne ba sogoere. ⁴ Ne te angburu nadinga ku kame ka. Angro atsi ku fa nakukoaya : fuada gru Djigi kembanyo, ade nye pie te gueni, ⁵ ambe duawu kembanyo, bango fu de dje dekulugbe dje fudiereano, nya na de ngbengane, ambe rufu nayi dogoa ne shire ba lie liere. ⁶ Bekinde yongo kuwa : djiyi gu de mea dengbenga te yongo. ⁷ tefiamme ade Djigi a de ngbenga guko eni me duko sayanka ndali, aka kpalime aya ko awuza ne wiolu, tefiamme a shiko ana ni ke nia ? ⁸ Dayongo neyiano, ku de guaka ngbenga me nato. Angro atsi fua Igu gueni da te, kubi nyeme nane aku faro ? ⁹ Ku yongo nedji bugulu kuwa, beguemeni me be weyeme ne djezaya djere ame dungu, adaebi guanga emeni me eriaka wangoro : ¹⁰ Eni bwayi ate no na dema tembela ba kpalia me ; atsi gu ate dji Farusi guanga dji me agba wulega. ¹¹ Farusi, tsagame, kpalime ke ba ko ise : hee Djigi, nya fuoro memu ba dzeaya adunyo wu guanga emenimbe, dji amidi, adu ne dungu, ame la kuba, tse tse wu dje me agba wulegae dje ; ¹² Banya yi liawu bara bwayi ebulu poso, b'egemu atsi na ku biezali gere zuge me kubudu. ¹³ Meagba welega ru denga kadi, ade ku nyeme eu tsaga eriko n'eburule ; angro atsi ku ta ke tangbe duko, ne dzeaya : hee Djigi, biere ne lunge, dji me tsereangro. ¹⁴ Fanyo neyi aya dje ko dze, duko ga n'ateshiko ebulu dungu, ambe dji gu kanga ko. Bango gu gueni me ate na tsagame n'ata aka gbire ni, te fiamme gu ate na kame n'asende aka tsagaeni n'ata. ¹⁵ Ekeyi nayara ayako, ambe rufu ku kefuaka. Angro atsi d'agbaelae biawu, aka gbali te guame ate yi n'aka, ¹⁶ Tefiamme Yezu yaka, fa nakaya : ayiyi ayara aka da ne shire, adeyi kame n'aka ; bango du ta Djigi wu guemenie du waka. ¹⁷ D'ayongo ne yiano ne bidiangoro, gu gueni me ama ta Djigi wu shia wuli, enia gome watsi. ¹⁸ Kumu atsi efi Yezu kufaya, kufaya : Benga bayika, d'ale tsayi ba dua ne gu gule me ade nya ? ¹⁹ Yezu biri ayako : Bango gu demu yere bameano bengua gueni ? Benga gueni gu dji ke Djigi atsi. ²⁰ Mua sara mutalu : Akia mula kuba, akia mu wu gueni, akia mu detsi di, akia mu zungu lima ne fule ; fu yeke aya ba ne na. ²¹ Nyo, kuyongo, d'asobolo endie guamangroe nda kene plengere. ²² Yezu, mbadji deku djiawu, kufa nokoaya : Angroazeme amu kuwa atsi ; Baya gu kubudu dumu te, mu gemu aya ame lunge, tefiamme mu bi zuge a brule. Afiamme, muda, mua pe fiere. ²³ Mbadji deku dji dze buguluedze, lunge kuko, bango duko du ne ndre zuge. ²⁴ Yezu, deku bi ne djeya lunge ekuko gbelan, kufaya : Mbegu na kpeklamba b'ame zuge aka gome ne ta Djigi. ²⁵ Bango, akpeklamba aya kamilo ambe gome ayalo likpi ne dje ame zuge gome ta Djigi. ²⁶ Guame ata djiko aka faya : dane gu ligame ne gule ? ²⁷ Yezu gesi : Gualigame n'eni, mbaligame ne Djigi. ²⁸ Petro faguaya : Bi, ngayi amangro nda kubudu te fiamme nge no te fiaro. ²⁹ Te fiamme Yezu fa nakaya : d'ayongo neyiano ne bidiangro, adu gueni djigu ana yi nda ba ta Djigi, d'emeni tse tse nadieni, tse tse ayara ni, tse tse gua ate zuni, tse tse ayara nani, ³⁰ Ade niazenga dua ne ndre zuge adze nadingae dze, tefiamme, ambe dji gu nadinga mba ada nenga, ni na du ne gu guleme azeme ze. ³¹ Yezu ma dzeame biezali ne soko ko, ku fa nakaya : Biyi, nge gua bia ne Yeruzalema, tefiamme gu kubudu d'andjina gbanda ba yigu gueni mbe ligrame. ³² Bango aka fuko aya apagano ; aka muko, ak'endjiko ne tsetsereamangro, aka suku suoro ne te kuko. ³³ Tefia atako ne gbega, aka wuko, tefia awuza bati kubefi abando. ³⁴ Angro atsi ada ka sara angro atsi nakume ; dembe du ayaka andame bugulu, gu bugulume adaka sara talamba. ³⁵ Ufu de Yezu te feta ne Yeriko, me fetieri atsi ate su te ngba nangadji, ku ko kokoro. ³⁶ ku dji alima ndre eni aka sumbu, kuefi angro gu ? ³⁷ Aka fa nokoaya : Yezu gu me

Nazareta ate sumbuano. ³⁸ Tefiame ku ta ngbako : Yezu, Igu Davidi, te bi lungere. ³⁹ Guame at'ano na kpungbulu aka zako, nedze aku tsingeme ; angro atsi ku ta ngbako ne fuya ba sumbwame : Igu Davidi, tebi lungere. ⁴⁰ Yezu mbadji dekur, kufu mutalu aka yi neko ; te fiambe mbadji deku feta,

⁴¹ Yezu fa nokoaya : Mufano ale nemu tsayi ? Ku biri : Bekinde, abere. ⁴² Yezu fa nekoaya : wa bere ; goro nyeme me a guoro. ⁴³ Kegu nalele me ko so bolo bera, tefiame kono tefia Yezu, ku fu yele aya Djigi. Eni kubudu dake biawu, aka sembwe Djigi.

Chapter 19

¹ Yezu ,afia goeme na yeliko ,kusumbu gbato . ² Fumoebie kui atsi me fongo,ya kako zakayo kudu kumu dji gua me abaya paku ,kutsa aubi danegu dji yezu . ³ Beme adembe ligame akudazo ,bangoro ndereameni ;begu deku du ne gurumba . ⁴ Ku alo na kpungbulu , fu ku bia naku sycomore bangoro abieko ,bangoro ango fambaya akosumbu fu. ⁵ Fuagu de yezu da te agu barambe ,ku ki nazali pe kufaya zakayo ,gbire n'esende gbaguru ,mbegu ligambame alã wula agoro ;dea me . ⁶ Zakayo gbire n'akramba ,ku du ndako ne fũkũ. ⁷ Ba bie awu,kubudu nduru kumeme,n'afaya :kuano bala chi gu kui me dji me tsere angoro . ⁸ Fu zakayo ,ku bu sende kuru kpungbulu kuru kufaya mo bie bekinde ,afu aya amelunge abele gere fongo me ,fu ambe dji aya da enji tsere angoro nda ne gueni atsi nyo agasi bara buai . ⁹ Yezu fa noko aya ,gule agome wula na djie dema me ,bangoro ango djeko edje dukaagu Aabrahama. ¹⁰ Bangoro gu egu gueni ada batsa ne bagua me guenme ate dji ka . ¹¹ Akadji gu angoro me ,fu yezu kalianga mu sakume ,bangoro gu duku fata na yerusalem,fuakamakia aya kogu nalele me te djigu Djigi ada ba some . ¹² Ku fa gu aya kuyi atsi ne yélé kuno na foro atsi dangawũ ,bangoro anoa bamalie parata djigu kumu ,pe aku birime kuwa . ¹³ Kuyefu ame tungu biezali bangoro gueni atsi ,afiame kufa aya akadji nutrisi bato bada fu du gate nanga . ¹⁴ Fuagu gu ameni agu ko forome akasogo,akatu tungu afiako ,bafa aya ,Anyengame ne dje kuime akudu kumu liara. ¹⁵ Fugu duku birime te ,afia amalia paratakumu ,kuyako ne soko ko guko ametungu me duku fuko ngbika ,aya akusara akalete ndali tsai babie anga. ¹⁶ Na kpungbulu busende,fu kufaya Bekinde ,goro malauro me afuere anga biezali . ¹⁷ Kufa noko aya banga angoro bango metungu;bangoro gu demu du natesrame te tsi kita angoro mali mokoto kumu bangoro agboto biezali. ¹⁸ Na buai busende ,pe ku faya Bekinde ,goro or me aso nanga biyatsi . ¹⁹ Kufanoko aya: muko ,du aku gbato bieatsi. ²⁰ Gukomba kuda ,fu ku faya ,kumu ,bi goro malame da boko nda ne suku budu ; ²¹ Fu bame dagundu oro ,bagu dumu kui atsi ne gbalie ;bamu mali fu akalimo te ,fu munduku fu ambe djie aya lumute. ²² ku fa nako adé ngbongoro aku kpuluoro tsere metungu;amusara aya dunyo agbali kui,bamalin du ambedje ayakalinyo te ,du banduku du ambedje aya Nyo lute; ²³ Ambele tsai bangoadumukali gère ngbika me nafu bakaoko ngbika te ,bara fu d'a birimete bamalin ne gu enjuu nakume najali . ²⁴ À fiambe kufa ne gueme ate dufumaliazako mbure or azako malan ,afiame fumba aya gu ko dũ ne mbure Malan biezali. ²⁵ Akofo noko ayabekinde ,ko gu te biezali . ²⁶ Afa neyiaya ,akafu aya gueni me du te,fu akanji aza gu ligambame akanji. ²⁷ Gu liko,deyi néné name baso ga ère,nji guemeadenyeme adu ne kumuakuaka ,fu wũaka kpunbuluere. ²⁸ Afiame fu yongoko qui ,yezu kuno n'a kpungbuluaya ndere ameni ;babieme ne Jérusalem. ²⁹ Tegu nadinga me duku fata te ne Bethphagé ne betani soko gu beleme yakaya belén Djigi olive ,yezu kutu ayara sula buai, ³⁰ Ba faya noyi Agu te me du fu kpungbuluaya eri ,gu nalele me ayuda babieme ,yili fumé Tegu Nyo dogi kiaka ,akumba ada gueni atsi ba sur akumba ,kurwaimba àfiame dei ne mba ³¹ De gueni afiere :ba ngoro ango dui kurwã ano?yi fa ne gueni aya Bekinde gu ate nyemete. ³² Gu ameni me dans tuaka akano ,fu akafume tugu angorome kuufu de yezu yongo naka . ³³ Kuufu dans takru egu dogi ,ame mba fa n'a la y'a :bangoro ango gu deyi kuruwa dongi bame? ³⁴ Akalenyamba :Bekinde gu à nyemete . ³⁵ Fu akayi negu nya aya yezu ,ko bia n'akumba aka bewu tuaka budume ,afiame yezu kubia. ³⁶ Gu nalele me akutano,amenin kali tuaka budume ari yangedji. ³⁷ Fu mbegu aya dukote date ne yerusalem ,bada bagbri me te gu belin me Djigi olivier,ndere ameni n'a àme sula ,akafu ne mongo akalume te atambwa Djigi ne tangba nazali bangoro gu nengbendu me da ka bi ndali. ³⁸ Aka faya :nakpu ambedje ne gu kinyi me ate dano telima Bekinde ! bangadu jō abrulé,ne yélé jō dangawũ azali. ³⁹ Atsi Atsi farusayo adu ndere ameni ,yogo ne yezu ,baika ,akayongo dji ayara sula . ⁴⁰ Afiame kulenyamba : dayongo neyi ano ,dans tsingeme,amalan tangba . ⁴¹ Fuagu doku fata ne gbato,yezu ba biemba awu ,kubu n'akumba ,fu kufaya: ⁴² Ambedjimu awu ,mbe du awu adje uzame duakaro,muasara gu angoro me ligame aya zere du fu fechidje mbegu nabechime ariaka. ⁴³ Mbada ne lioro gu awuza me fu abasegoro akayi sokoro badea ngbunga ,akuru sokro ,aka kali gbagi sokoro kebudu ; ⁴⁴ Akanyesiero,mũ nayararo aduoro adakayi amu Malan naku Malan ,bangoro ango adumu Sara gu nalele me dakada babioro. ⁴⁵ Ku gome n'a tepelo ,fu kulume te ne gueme ata baya, . ⁴⁶ Kufa naka aya gbwa kaya gère damame fumba dama Djigi tombelame bame Agu yii ,yidalimba ne bara samedi. ⁴⁷ Awuza kebudu kuyika à dama tombelame tempelo fu gbogolo angbu kutu ,àme agbawarega ,ne gbogolo ameni atsa akowuko. ⁴⁸ Fu adaka Sara tsai gu dans maliko ,fu bame ameni kubudu atadjiko bara Atsi ne bangamba.

Chapter 20

¹ Wuza atsi, fude Yezu ta yeka emeni abulu atsi guawuzame nda, Pero yongo angoro benga kpulu Dji, gbogolo ame azoka kpekute aka ne ama gba wulega na angbukuru, no te fia ko, ² tefiame aka faneko aya: penenga, yegu fuyo yie de muadji dzamangoro teano, zangamba dagu ate fuoro dje fuya dje? ³ Ku gesi ayaka: nyogu age ati ayiko efiro atsi. ⁴ Peyi ne nyo de batisimo djegu Yowane yi a brule, zangamba she ameni? ⁵ angoro atsi, akamakia akadjiaka : denge lenyamba : a brule; kufaya : bangoroango ade nge linyako nda? ⁶ Afiame de nge lenyamba : kue ne ameni kubudu aka guesara ne malan bango sambame aya de Yowane dje ndjina nda ⁷ Mburuyi aka geshi asarere fu yimbate. ⁸ Afiame Yezu fanaka aya : amba

nyo ko bada fa ne yi aya feyo gu fuya dje dandji dza angoro teano.⁹ Kosobolo ape ne ameni dje musakuedje : kuye atsi ate lu vino, kobo gbagi sokome bangoro ame yoro dzegu vino, kuaye kodungu nanga fieme.¹⁰ A nalele aketimbe, ko tu metungu atsi ne she ame tungu yoro dze gu vino, aka nduku sha vino akayite ayeu. Ame yero vino tako, afiame aka geshiko ke zende be.¹¹ ko tu anga metungu me kuwa, aka tako, aka tso fule ne loko, afiame aka geshiko ke zende be.¹² ko tu batimba kawa, aka kanza alo tu kuko te fiame aka neko.¹³ Me yoro vino faya : dale tshai? Atu egire nyenyeme ne ko wuya; tsetse daka djiko.¹⁴ Mbadji dakaebiko, aka makia akadiaka, aka faya : wa bi lekumbe ; ange nuko, tefiame a fuleinkumbe zeme anga.¹⁵ Tefiame aka soneko abulu yoro akana wuko. Feyo, me yoro vino lenaka tshai? ¹⁶ Kuda nenga kwa nwuaka, tefiame kufu yoro vino ayanga ameni me tungume. Mbadje daka dji dzangoroedze, aka faya : de Djigi nyeme ne ndjimbe.¹⁷ Angoro atsi, ku ki liaka, Yezu faya : famboufa tsayi dzeangoro dze gbaka : Gu malame de ame aduadema belun mbanda benga malan ? ¹⁸ Gu gueni e sche aku dje malan dze ni tso ame, tefiame gu ambeshi akuni ni tsifiame.¹⁹ Agbogolo ame azoka kpekute aka na ame agbawulega tsha are kuko kaagu naleleme, angoro atsi aka gru ameni. Aka yima sara aya dumba bangoro ere de Yesu ta pe dze musakuedze.²⁰ Aka so balo abie Yezu, afiame aka tu gwa menime ata lewa me dungu, bangoro adaliwako mberufu rekuko te bugulu ko, tefiame re fuko aya ame adea ngbenga na me fuya dze gu ame gbogolo gbatu.²¹ Dje ameni dze afiko dze efiro dze bayeka, saranga aya mo ta buguluano afiame mo yeka angoro na dungumba, afiame ademwa ki bangoro eri emeni, afiame moyeka kpolo Djigi ne bidingoro.²² ligambame liga nenga, tse tse aligambame, ange gulume naza Kiazaro? ²³ Yezu yima bieguaka tsere bieli me, kogeshi aya ka : te yekayi ere fu lingbe ko atsi.²⁴ Dzama dane gu akume ne angogu gbaka? gu Kaizaro, aka geshi aya ko.²⁵ Bame kofaya : Gu Kaizaro fuyi aya Kaizaro aya Djigi gu du aya Djigi.²⁶ Adaka ligame na kla bugulu naku kpuluko kpongobolu emeni, angoro atsi, aka su keti.²⁷ Atsia tsi adu a Saddusayo, ba faya aduango abe fie abando, akagbiame, afiame aka efi Yezu : ²⁸ Bayika, wa b dzangoro dze de Moze gbandali : tsegu de aguna gueni atsi kpe, du ne bande adeni zu, a egunani ma dze bande dze, bedje ni kruwa zu aya ni.²⁹ A tika ye, da ya kuyi abulu katsi dunda biiya tsi mbe juru bwayi. Tukpungbulu ma bande, de ku kpi ade ko du ne wuli.³⁰ Gu na bwayi ne gu na bati aka ma dakulugbe,³¹ Mbeleko bangoro aka biliatsi mbe yuru bwayi, akakpe adaka aye ayara.³² Afiame, dakulugbe kpeko.³³ Afia befie abando, dagu akadiaka adakulugbe su ayani ? Bangoro ango aka kubudu biatsi mbeyuru bwayi ate mane wo bande.³⁴ Yezu geshi aya ka : dza yiara dze ngale boko abandeano guame boko akui ; ³⁵ Angoro atsi guame aka bieka ne bengamba bano na kpongobolu afiame akadi guame abefi abando adaka bokome ambedge bande ambe dje kuyi.³⁶ Bango adaka kpi kuwa, beguaka liwa mbure atolo, tefiame akada ayara Djigi; ayara gu guenime ba abando.³⁷ Ligabame a abndo befi, mbugu de Moze ahabembanda agu naleleme, deku bi nzenzara, kuyia Bekinde Djigi dzegu abarama, Djigi dzegu Izaka, afiame ne Djigi djegu Yakobo.³⁸ Atika ye, Djigi aduko Djigi djegu ame bando, angoro atsi gwa me gule, bangoroko, emeni kubudu du ne gule.³⁹ Atsiatsi adu gwame bagba wolega, ma bukugulu faya, Bayika, mwa ta benga bugulu.⁴⁰ Afiame adaka nyeme kuwadze ere efiko.⁴¹ Yezu fa naka aya tsayi aka faya du Kristu agu Davidi? ⁴² Davidi koko memba ata fa na buku kolokpe sauma aya : a Bekinde fa ne Bekinde dze guru aya : su a benga zeru.⁴³ Badafu aumongo abasogoko ne suku kpachindiko.⁴⁴ Davidi yako Bekinde, tsaima deko du aguko? ⁴⁵ Fuogu ameni kubudu akadjiko, kofa guko agbeleme aya : ⁴⁶ Lendieme aza ame agbawulega, nyeme nangbeame nanguru budu te kwaka, ameni afieka abara yele, akatsa kugu bara sumume du na kpungbulu abulu asina goga a Sinagoga afiame barasumu na kpomgbulu aba kama,⁴⁷ aka detsi adema djegu adekulugbe, afiame ba weleme akatenzi angru tembela, aka de ngbengaka kene tsere mba.

Chapter 21

¹ Yezu mbadji deku tsaga eri ko, ku bi ame zuge akague belu gbika gemuawu na kpukulu, ² ku bi dekulugbe atsi ko ade n'enzuwu ; ata kali atsro ngbika bwayi. ³ Te fiame ku faya : Dayongo neyiano ne bidingro, dze dekulugbe dze akali ba sumbw'eni kubudu ; ⁴ Bango fu sumbuakame ne zuge, mbegu bame beluaka ndre ngbika na kpukulu, Angro atsi, ne belu gune ne dune kubudu, kugu nya zuge me dune te. ⁵ Fu d'eni te ta bugulu ba bebenga malan, ne ngbika gemuawu ata kali dema tembela ne benga mba, Yezu faya : ⁶ Anga ama wuzame ate na da, dze deyi biano, ade malan esu atsi aku malan djigu ad'aka belu ne fuasende. ⁷ Ak'efiko : Bayika, t'enugu nadinga gu ambe na da, tefiame ango gu ate na yika ne dzeaya dzeamangroedzeada ? ⁸ Yezu biri : suyi n'asorok'eri, aka na nendieri. Bango toto eni da te lim'ere, aka faya : ke nyo gu, tefiame nadinga afeta. akia yi no te fieni. ⁹ Fu eyi dji angro zalo te ne gbalia, ekeyi guru, bango ligambame eguamangrome da akpungbulu. Angroatsi ade mbe dji toto ayi fie anya. ¹⁰ Mburu fuogu ku fa nakaya : Guemeni mba tsagame ne li guame ; tefiame guanga zogomba so zalo ne guanga zogo mba ; ¹¹ Foro tsome ne tsika mba, tefiame, t'amakadi, tsetsere ama shiku ne zangu du ; gbogolo amangro ba sumbwame endzi, te fiame amangro endzi neyelembe nete brule. ¹² Angro atsi, akpungbulu aye gu, aka ka za te kuiri, tefiame aka giseri ; aka fuiri n'aya a Sinagoga, aka befui na kamba, aka no neyi ne kpungbulu abekinde n'akingi, bangro limere. ¹³ Mbe fume t'eriawu mbe rufu mbe dji weye. ¹⁴ Keyimeagu n'atolo, akeyi faya eya ta ngberi, ¹⁵ Bango afuiri ngba, tefiame ne ndre bieli djigu ade aba sogoeri aligame barua kpungbuluiri tse tse be biriangro. ¹⁶ Ambe dji a beri, aka gemueri, nayara neri ne guame fata neyi n'ewukueri, tefiame aka wundu guame gblan eduiri. ¹⁷ Eni kubudu asogoiri ba limere. ¹⁸ Angro atsi ade miliri atsi eketi te liri ; ¹⁹ Be giri angburu du me eyi gu bame te lenge duiri. ²⁰ Fu deyi ne bie Yerusalem te amea so zalo aseke sokome, yi sara ne djeaya bando mba feta. ²¹ Mbe ligame, ne guame du Yudeya akalo n'abelin, guame du a bebele Yerusalem aka kushime, te fiame guame du te djia te akia ka gome na gbatu. ²² Bango mbe dji wuza gbalian, baligra guangro kubudu daka gba nda. ²³ Lunge aya gua bande me ate na dua ne bulu, ne guame awua kama ngba ayara egu nadinga me, bango ndre lunge du aku fie, te fiame ne gbalia ne shi

eni. ²⁴ Aka kpi ngba esi sa, aka kuaka n'abidza ne dueni kubudu, te fiambe aka no aku Yeruzalema ne shindi edeni, ba da fu a nalele adeni nya te. ²⁵ Angro so te eri wuza, ne diwi. Tefiambe aku faro, ndre lunge du shi adeni ad'aka sara arele nenga tsayi, ba alima wiele ne mapungu. ²⁶ Emeni kpi ba gundu, guangrome daka liwano dji gua me fie. Bango brule yiba yiba. ²⁷ Mbe rufuagu aka bi Igu gueni ku gua da aku ndji ne fuya ne ndre yele. ²⁸ Fuagu amangro so bolo da te, yi bu sende yi tsaga lieri, bango giri gule me afeta. ²⁹ Te fiambe kuyongo naka wualigrangro : Biyi, ne galan ama wuli kubudu. ³⁰ De kpimba te boro, yi sara kiya aya tsibuele dua feta. ³¹ Dumba ko, fueyi bi dzeamangroedze te mba da, sereyi ne dzeaya zogo djigu Djigi mba feta. ³² Da yingo neyiano ne bidiangro, ade se dzenie dzeanya, dzemangro dze kubudu mbe da. ³³ Brule ne faro sumbu, ngro atsi ade kpuluere sumbu. ³⁴ Lideyime ambe na leako duiri na ngulin ba ndre aliawu n'anyoa buda, te fiambe n'amakia angro guleri, te fiambe guamangro me na shi liri wu gbira ade yi sara ; ³⁵ Bango mbeda wu wioru ne li gue nie kubudu su te eri faro. ³⁶ Angro atsi lideyi me t'analele kubudu, yi kpalime ne shi Djigi, aku ligreri ne dzeaya eyialo be guamangrome ate na da, ambe rufu yi ligame ba rua kpungbulu Igu gueni. ³⁷ Mbe ruayi a wuza na wuza kuyika adema tembela, te fiambe a wiolu na wiolu kuno na belin Olive. ³⁸ Mbe ruayi eni da ne shiko a kombeta kubudu na dema tombela.

Chapter 22

¹ Kama djigu kpekute adu ne wuliame, yakaya Pasika, te feta. ² Gbogolo amea zokoa kpekute ne amea gba wulega aka tsa tsayi tsayi dere wo Yezu ; bango d'aka te gru emeni. ³ Fuagu, Satana agome na Yuda, daka te yako Kariota, ate du edu djame biezali mbeyuru bwayi. ⁴ Tefiambe, Yuda no ba djiambe ne gbogolo amea zokoa kpekute ne a kumu aba liwa, nefu de ku fuko te ayaka. ⁵ Fuku kueka, tefiambe akanyasi te djeaya ere fuko ngbika, ⁶ Tefia alinko nyamba, ku te tsa gu nalele me ngba de ku na gemueko ame ayaka ade ndreni sara. ⁷ Wuza gu kpakute me ade du ne wuliame, fu d'aka ligra Pasika te, mbeda, ⁸ Tefiambe Yezu Petro ne Yowane, ne djeaya : Noyi yia tesera Pasika anga, ange n'ali. ⁹ Aka fa nokoaya : Yiegu demu nyeme ange no te nga tesera ? ¹⁰ Ku fa n'akaya : Biyi fu ayi da ba goamete na gbatu, yi bi kuye atsi ashi sundu mi, yino te fiako na gu dema me de ku na goame n'ame, ¹¹ Tefiambe ku guayongo eyi aya me dema : Fa bayika aya : Yiegu du gu kadie te d'ana lia Pasika te ne gere agbaelae me te ? ¹² Te fiambe ku yikari ndre abulu dema du ata, n'abarambe ; zogu ayi tesera Pasika te. ¹³ Aka no aka ne bi angro kene fu d'aka yongo te n'aka ; aka tesera Pasika. ¹⁴ Mbadji de nalele ligame, ku su soko misa, kene agbaelae dji guko, ¹⁵ kufa n'akaya : Nyenyemeano gblalan ange li dje Pasikedje ne yi, akpungbulu ambu ; ¹⁶ bango, d'ayongo ne yiano, adenga li kwa, bada kefu ambe ligrame te ta Djigi. ¹⁷ Tefiambe ku mali kupu, ku sembue, ku faya : Maliyi dje kupuedje, yi gamu edui, ¹⁸ Bango, nya yongo ne yi, ad'anyo atsro vino kuwa bada fu azogo da te djigu Djigi. ¹⁹ Tefiambe ku mali kpekute, mbadji deku sembue, ko tsoame ku fuaka, ku fa n'akaya : Dze gu dzi kuere, funyo ayi, yi lete awu bangro amakiere. ²⁰ Ku ma kupu ko, te fia liawu fuele, tefiambe ku fuaka, ne dzeaya : dze kupuedze djimba abe mba djigu kulere, ana sukpe bangroiri. ²¹ Fuagu yi bi, za gu gueni me ate gamuereano gu ke ne nyo fe ade misaезде. ²² Igu gueni guano kuno fu d'aka ligra nete nda. Angro atsi lunge aya gu gueni me ate n'a gemue koano. ²³ Tefiambe aka sobolo efie fieme aduere : d'agu aduara ate n'endjie dze angroedze. ²⁴ Kango so edu agbaelae ne dzeaya : dane gu du ne tsika ni basumbuame ? ²⁵ Yezu fanakaya : Akumu eni baka fuaka motalu, tefiambe gueme du liaka aka yaka bengani ; Bandzie bengangro. ²⁶ Ambe du ko bangroiri. Angro atsi gu du ne tsika mba edui ani le wu shia wuli, tefiambe gu ate zogo ni le wugu ba gama eni. ²⁷ Bango dagu de tsikamba, guni asua misa, tse tse gu ate gama ? Nyoagu, du nyo adui wogu gueni me ate gama. ²⁸ Yi, djiyi gueme ate du n'angbru du ne nyo a gere kpengra me, ²⁹ mbugu bame ange kali zogo ta Djigi ayi, ku ufu de Bere kali anyo nda. ³⁰ Ayi ru fu yi li, yi nyo agere misa me a zogo dji gere, te fiambe yii su ko a mbeta kumu badea ngbenga se ayara Istraiele biezali mbeyuru bwayi. ³¹ Bakinde faya : Simona, Simona, Satana ako ne dze awu kuoro bayelero wombisia. ³² Angroatsi nya kpalime bangroiro, amberufu ade goro nyeme me kpi, tefiambe mbe dji demo biri duoro, asoroko ayanarano. ³³ Bekinde, Petro yongo noko, nyogu ne nyeme banoa kene mu n'akamba tefiambe kena bando. ³⁴ Tefiambe Yezu faya : Petro, fanyo ne mu aya, ade akwakondo aya wula mu kame n'angroere bara bati ne dzeaya asaramuere. ³⁵ Ku fa n'aka kuwadje : egu nadinga me d'ata tui, zende be, zende kpukulu, afiambe zende shindi, deyizenga angro ? Aka lenyamba aya : adaka pe guangoro. ³⁶ Afiambe kuyongo n'aka : fiyo, adumba, kwaze, kuwu gueni dje du ne zende be, negu du ne kpukulu, bokoyi gua duyi ne gu gwadu ne manzeme, anibaya guni budu me afiambe ni guolo Manzeme. ³⁷ Bangroango nyo gwa t'ayingo niyi, ligamba me aya adje bugulu d'aka gba ambe ligame anyo : begu d'akaliko adja dugu ame tsere angoro. afiambe gu talimbere mbu du akuda. ³⁸ Aka yingo Bekinde : bi manzeme bwayi, afiambe kuyongo aka : mba ligame. ³⁹ Afia so, kuno kwadje fu bakundji atsika bēlē djigu aliva, amesula dji gu ko no te fiako. ⁴⁰ Egunalele dāka egukadime ,kuyingo āka, tombelame begu akia ishi ebulu akpengra. ⁴¹ Afiambe kadi denga, afiambe kusu angbelu ko, kotombelame. ⁴² n'afaya : bere, dumunyeme, andjimbe ne sokore dje kopovino dje. Angro atsi akia muendji fu nyenyeme te wendji kuufu nye duoro me te. ⁴³ Fuwu, a mbure atolo, so ne shiko, bangroafuako fuya, ⁴⁴ Feta ne bando, ku tombelame nengbame lendie dji guko mbeda kuwu kule, dembe t'ashi ne fuasende. ⁴⁵ Afia tombelame, ku tsagame, afiambe kuno shi amesula, ku biaka aka la. ⁴⁶ Ku fanakaya : yi lanoayi bangroango ? Tsagayime, yi tombelame, begu akia ishi ebulu akpengra. ⁴⁷ K'egu nadinga me duko t'ayongo, kubi toto emeni aka da, gu daka t'ayako Yudasi, atsi ama tapande djigu Yezu befiaka. ⁴⁸ Yezu fanokoaya Ydasi, dumba nda n'efiro du mu baya egu gueniano ? ⁴⁹ Guame atedu ne Yeezu ekebi dje ate nyime na da me : akayingo : Bekinde, a nge taka ne gwa Manzeme ? ⁵⁰ Atsi eduaka ta Mokoto amezokoa kpekute atsi ku yere tuko na bengani. ⁵¹ Fuawu Yezu mali bugulu faya : Ru, ayi, kuma tuko, ku geshi nabarambe. ⁵² Yezu fa n'amea zokoa kpekute ne ama Nkumu djigu Tepelo, nugua akiamba atesogoko : yigu da shere kuwu midi negua amanzeme afiambe nuguama ngbondo. ⁵³ Awuza kubudu d'adu niyi a Tepelo bangroango adeyi kuere ? fuawu mbada giri nalele me

ne fuya djigu bishime.⁵⁴ Afia adji yezu akamako, bano noko shi amalã kpekute . petero biãka ne denga kadi.⁵⁵ Akadjinde nu abele yaso ,afiame akasu .petero su akadjiaa .⁵⁶ Me tungu atsi ate du Bande, biko su soko wi, biko afiame ne fanokoaya : kuyi, dumu t'adu noko.⁵⁷ Ade kualenyamba ku faya : Bande asaranyo ko.⁵⁸ Ade shimba ni, guanga biko, faya : lemu kuuko. Petro faya : kuyi adumba nyo.⁵⁹ Afia nadinga atsi anga ru nasoroko mba kuyongo ne bidjiangoro, kuyi, dumu du noko, bango, duko me Galileya.⁶⁰ Petro yingo noko : kuyi asara nyo gu de mo yongoano. K'egu nalele me duku t'ata bugulu akwa kondo ya.⁶¹ Bekinde, biri eriko kubi Petro. Afiame Petro makia gu bugulu me de Bekinde yongo noko, akpungbulu aya akwakondo ya, mu sogoere bara batsi.⁶² Afiame ku so, ku bu ne lunge.⁶³ Gwakuyi me at'ku Yezu, aka muko, afiame aka tako.⁶⁴ Ake ki tukpungbulu befieko aya : Ne makiaro, da gu wioro.⁶⁵ Mburuayi, aka benda ndeka wuya.⁶⁶ Afia anga wuza me a gabu dji gu akia ameala kpekute ne amea gbawulega, mongome, afiame aka no ne Yezu, aka dungalame.⁶⁷ Akuyongo : mugu du Kristu, yongo nenga. Yezu fa nakaya : d'ana yongoa k'mbanyo ne yi, aba yialenyamba,⁶⁸ Afiame, da n'efieri, aba yi geshi anyo.⁶⁹ Mbugu nyayongo neyi, Egu gueni du nenga abenga za djigu Djigi ?⁷⁰ kufa naka aya : ya yingo, dunyo egu ko.⁷¹ Aka yongo : duanga kwadze ne zangu pande ? nga kubudu guadi ne ngbako.

Chapter 23

¹ Aka busende kubudu, aka no ne Yezu ne kpungbulu Pilato ² Aka du kame ta fure ko, aka faya : Binge dze ku tu gara eni me ne dzeaya aka gbali, ku kame ne dze aka tume pako djigu Kaisaro, tefiame ko fa koko me mba dji ko Kristo, Bekinde. ³ Pilato efi ko wodzeaya : Djimo kumu dzigua Yuda ? Yezu biri ayako : Muayongo ⁴ Pilato fa ne gbogolo amea zokoa kpekute, ne ndre eni aya : Abinyo tsere angro adze dze kuyidze. ⁵ Angro atsi aka kume ne teme, aka faya : ku tsaga eniano, n'aya aka yi amangro Yuda kubudu, babua ke Galileya, zo deku sobolomba te, bada ke nane. ⁶ Mbadji de Pilato dji aka yongo angro Galileya, koefi angamba dze kuye dze adjiko me Galileya ; ⁷ Mbadji de ku djiaya djiko volo Herode, kutu ko ne shi Herode, ate du ke Yeruzaleme aga wuzame ate du. ⁸ Mbadji de Herode bi Yezu, ku kofu kubudu, bango nete angbro nadinga de ku te fa au biko, bagu amangro me de ko te dji aka yengo bako, kuma kia aya ubiko ku enze ama yele angro. ⁹ Ko efi ko ne toto efiro, angro atsi ade Yezu kla bugulu neko. ¹⁰ De gbogolo ame azokoa kpekute ne ame agba walaga du kozo, aka fuere ne fuya. ¹¹ Herode ne ame alideko anzi ko n'abieko na sende, te fia amuako, aka wiko n'a tena budu, aka gesi ko ne shi Pilato. ¹² Ka gu wozame, Pilato aka ne Herode aka da n'aukue, ate dji ame sogoame akpungbulu. ¹³ Pilato, mongo ama azokoa kpekute, ne gbogolo ama dea ngbenga te fiame na eni, ku fa n'aka aya : ¹⁴ Dayi ne dje kuyiedze ano anyo wugu gueni me ate tsaga eniano aka gbali. Te fiame yi bi, ny'efiefi ko ke ne kpungbulueri, te faime ada biko ne tsere angro atsi dzi gu deyi te fuere ko te, ¹⁵ ambe dji Herode, bango kuabiri ko nane shiara, te fiame biyi dze kuye dze andziko guangro me ligame ne bando. ¹⁶ Nyo gu ate kuruwako te fiame a ta ko ne gbaga. ¹⁷ Awuza akama kubudu, dembe te du aka so ne me kamba atsi. ¹⁸ Aka tangbere aka kubudu wo dze ko dze mu kusi Baraba anga. ¹⁹ Dze kuye dze d'aka kako na kamba bagu deku gbali abulu gbatu ku wu gueni. ²⁰ Pilato tabugulu naka kuwa ne gu na kiambe au kuruwa Yezu. ²¹ Te fiame aka tangbere ; kako ne te tere wuli, kako ne te tere wuli. ²² Pilato yengo n'aka kuwa ne bati mba : Anu gu tsere angro gu endziko ? abinyo gu angrome te ko ligrame ne bando. Nyogu akuruwa ko, te fia atako ne gbaga. ²³ Angro atsi aka yongo ne ndre tangba, ako ne dzeaya aka kako ne te terewuli. Te fiame tangbaka sumbume. ²⁴ Pilate yengo agu ne dzeaya gu daka tukoano ambe leko. ²⁵ Ku kuruwa gu d'aka ka na kamba ba gbali ne awua gueni, te fiame daka te ko ko, te fiame ku ayi Yezu nazaka ufu daka nyeme te. ²⁶ Ufu d'aka te no noko, ak'eku Simona me kurene, aka ka tere wuli ne liko ayi ashi akua note te fia Yezu. ²⁷ De ndre eni te no tefiako, n'abande ata ta duere aka bu ne te kuko. ²⁸ Yezu birime ne shiaka kufa n'akaya : Ayabande djigu Yeruzalema, ayiyi bueme bangroere, angro atsi buyi beri ne ayarari. ²⁹ Bango, wabiyi, agu awuza me a tenada fu aka te aya : Mongo ba angumbu bande, mongo ba gu bulu me ada zuanda, ne gu ma me aka wuli. ³⁰ Fua gu asobolo fa n'abeli te aya : Shiakura, ne kita beli : Buyeme liara. ³¹ Bango, d'aka tendzie dze angrodze ne ekpie wuli, mbe le tsayi ne nga ba kolo wuli ? ³² Daka te no keno ne tsere eni bwayi kagu nalele me, de mbe du aka wuaka katsi ne Yezu. ³³ Mbadji d'aka da agu kadi me yakaya : Kodoli (memeli), aka tereakazo, k'atsi ne gu tsere eni me bwayi, atsi n'a bangaza, atsi na bima. ³⁴ Yezu faya : Baba, ayi guaka tsere angrome, bango asaraka gu angrome d'ak'endziano, aka kpala a guko budume, aka balu dzege bame. ³⁵ D'eni te ru kozo aka bi, gbogolo ame a deangbenga te mua Yezu, aka faya : De ku te gu anga enime nda ; aku gume koko memba, de ku dji Kristu, gu sanya Djigi. ³⁶ Ame asoazalo ko aka te muako ; akiame ne soko ko aka fuko vinegari. ³⁷ Aka faya : De mo dji bakinde djigu a Yuda, gume kumu ³⁸ De wolga du te liko ate faya : dze ko dze, dziko kumu djigua Yuda. ³⁹ Tsere gueni atsi d'aka tere ko, ta tsere bugulu ku faya : A djimu Kristu ? gume kumu mu guara ko. ⁴⁰ Angro atsi guanga gbali te ko, faya : Angrumu Djigia mu daka wuroano ? ⁴¹ Bangroara, djimba dungu, bango de nge ma guano ligame ne gara tsere angro me ; angro atsi dze kodze andziko tsere angro. ⁴² Te fiame ku fa ne Yezu aya : Mu makia angroere fu de mu date agoro zogo me. ⁴³ Yezu fa ne koaya : Nya yongo ne mu ne bidiangro, wula mudu ne nyo a Paradizo. ⁴⁴ De mbe du bada te nadinga biyatsi mbe so atsi, te fiame kadi bili aku faro kubudu, bada te nadinga binyatsi mbeyuru habwayi. ⁴⁵ Wuza bili, te fiame budu dema tembela shire abeleme. ⁴⁶ Yezu ta asoroko tangba : Baba, nya geshi lenge duere n'azaro. Tefia ayonga dze buguluedze, ko kpi. ⁴⁷ Kumu amea soa zalo n'ani kama, de ku bi gu angrome andzi me, ku tambua Djigi, ku faya : Ne bidiangro dze kuye dze dziko me dungu. ⁴⁸ Te fiame gu ndre eni kubudu ate bi dze angro dze, tefia abie dze atenzime, aka ga, aka te ta duere, ⁴⁹ Gueme kubuduare sara Yezu, ne gu abande me ata no te fiako ba bua Galileya aka ru dengo aka bi guangro me ata sumbu. ⁵⁰ De me afua bengal mutalu dufu atsi, limako dji Yasefa, me dungu, ⁵¹ angba de ku du aba gu amangrome ne gueme, ku dji me Arimatayo, gbatu dji gua Yuda, te fiame ku liwa zogo djigu Djigi. ⁵² Dze kuye dze no shi Pilatto kuna ko ku Yezu. ⁵³ Kuendzi na shi te tere woli, ku mbla ne budu line, te fiame ku

na ka na gu alifaro me d'akase a mala, dji gu adaka da ba kalia gueni n'ame.⁵⁴ De mbe dji wuza ligrame, tefiame wuza wua te da ba sobolomba.⁵⁵ Gua bande me ateyi Galileya ata no te fia Yezu, aka gashi Yasefa, akana bi alifaro, te fiame ne fu d'aka kali Yezu ne te,⁵⁶ te fiame badji d'aka birime, aka na tesera aromate ne marasi. te fiame aka wu awuza wua, ufu yengo mutalu.

Chapter 24

¹ Tukupungbulu wuza ebulu poso, abande no n'elifaro no kombeta, akama gu malasi me dje aromate daka tesera,² ekebi aya gu mala me ate du a ngba elifaro ayima wulingeme,³ mbadji daka gome, adaka bi ku djigu Bekinde Yezu⁴ Wufu dans ta makia le mba ,wa bi,akuyi bwayi so neriaka ne bulu budu.⁵ Gundu kiaka ,akazu kiaka ne fuasende ,angro Atsi aka fa nakaya :Bangoro angro gu de yi tsa déjà bando gu gueni me du bien? ⁶ Aduko ce ,angro Atsi kwa befi à bando .makiayi nufu duku ta ta bugulu te nda ne yi egu nalele me duku du Galileya; ⁷ Ne gu duku fa: kukimbe akafu egu gueni naza atsetere ameni,aka tête ko,ekubefi à bando afia wuza bâti. ⁸ Te fiame akamakia bugulu yezu. ⁹ Ne gâté aka elifarro ,akayongo gua bangoro kubudu aya guame biezali mboso Atsi ,nu guame kubudu. ¹⁰ Guane mba atta yongo gua mangorome aya amata mande du mbudu :Malia dzugu magadala ,yowane , Malia ,n'a yakoba,nu Guane ate du naka. ¹¹ Akayongo gu drülü me mbe le wo lalia ,ada la lu nya gua bande me. ¹² Angro Atsi patron tsagame ,kualo n'elifaro .Mbanzi du ku gbiree,ku bi la kpekpeta budu fua sende ;Afiamé ku ga ne shiko,kwa te ma eriko n'aku gwangoro me yi te sumbwa. ¹³ Babieme ,kegu wuza me ,âme sula bwayi No n'a djeate du limamba Emause ,basumbwa yerusalema na kilométrage bâti; ¹⁴ Akadjime naku gu kubudu ate enzime .
¹⁵ Egu nadinga me daka ta ta bugulu aka ti kango ,yezu agbiame agbiame ,aka Benda No naka. ¹⁶ Angoro Atsi aderiaka ebiko . ¹⁷ Kufa nakaya : Ango gu de yi yongo ano yi No ne gbalia me? ¹⁸ Atsi eduaka ,du limako cleopa ,gesi ayako :du mû je suro, budume à yerusalema adu mua Sara gua ngoro me yi tendjeme adze wuza me wula ? ¹⁹ Ango ?kuefiakawo ,aka geshi ayako guza angoro me endjime aku yezu dzu gu nazareta ,ate du asoroko ndjina ta mangorome ne bugulu kpungbulu Djigi ne kpungbulu ameni , ²⁰ Wufu agbolo amazokoa kpakute ne âme de ces ngbenga ate bayako je kueko ba bando na terako je te téréwuli ²¹ Nga makiaya mbu du ko ko ate gu Israël ;bangoro gu venir afia wuza bâti gu du gwa mangoro me endjime . ²² Du mba ne Benga mba aya gwa bandeme du eduara afuara meri bangoro noa n'elifaro ne kombata . ²³ N'azenga ebie kuko ,akada ba faya embure atoll aso'ne fière aka fa nereya kugu bien. ²⁴ Atsi Atsi eduaka guame ate du ne Nga baratsi No n'elifaro ,ekibi à mangoro kuwufu du gua abande me yongo ; bangoro ,fo adaka biko . ²⁵ Afiamé Yezu faya : wa akuyi adu ne bieli, du ne dedue baleanya guamangoro me d'andjina yongo, ²⁶ Adembe duaya a Kristu mbu ba gua mangoro me, bara kogome na guko yele me ? ²⁷ Te fiame, ba benda kete Mose tefiame n'andjina kubudu, ku kuruwa likpolo kpi ayaka dji gu ate bi angro ko. ²⁸ Mbadji d'aka te feta ne gu te me d'aka te no name, kuendji mbeleufaya kufano au no dengao. ²⁹ Angro atsi aka fudiko, ne djeaya : aku su siere, bango fuele afeta, uza gu ate shi tefiame kugome, ba sue n'aka. ³⁰ Fu d'aka su te amisa n'aka, ku ma kpakute, te fia agesie sembue, ko tsoame, tefiame ku fuaka. ³¹ Mberufuagu eriaka kuruwame, tefiame aka sara ko, angro atsi ku yika eriaka. ³² Tefiame aka yongome aduere, Nga de lenge duara te kuano ara fu de ku te ta bugulu te ayangadji ku kuruwa likpolo kpianga ? ³³ Aka busende kagu nalele me, aka birime ne Yeruzalema, akana fume ne dzame biezali n'atsi, ne kangame d'aka te dute. ³⁴ Aka faya : Bakinde abefi ne bidiangro, tefiame kuna so aya Simona. ³⁵ Aka yongo gu angrome ete fume t'aka ayangendji, tsayi daka sarako soko kpakute. ³⁶ Kuufu aku t'ayongo awu, koko memba ku so neduaka, ku fanak'aya : Adadu du ne yi, ³⁷ Gundu kueka ayelembe shi, aka fa de guere are bi a toto. ³⁸ Angro atsi kufa n'aka aya : Bango de liri gbate ka bameano, bango gu deyi makia tenga gu amakia me bame te duiiri bame awu ? ³⁹ Biyi zere ne shindiere bidi kenyo gu ; kafuyiere yi bi ; ade du ne tsando ne meme ufu du nyo te. ⁴⁰ Daka t'ayongome awu, kuyikako zako ne shindi ko. ⁴¹ Ku ufu d'aka du ne fuku adaka linyamba k'egu, aka du kadje ayelembe dje, ku fa n'akaya : Yigu fe negualimba ? ⁴² Aka so n'ako nza ayako, ne mbe ho. ⁴³ Ku mali, tefiame kuli kene kpungbuluaka. ⁴⁴ Tefiame ku fa n'akaya : Nda guangro gu data yongo ne yi nda fu denge du te ne yi, dembe ligame ambe ambe ligame t'alimare gu amangroe kubudu d'aka gbanda na mutalu djigu Mose, ne gu andjina ambe dji abuku gbia. ⁴⁵ Mberuayi ku kuruwa dueka amberufu aka sara likpolo kpi. ⁴⁶ Ku fa n'akaya : Daka gbandali ne djeaya a Kristu mbu, tefiame aku befi abando tefia uza bati. ⁴⁷ Ambe rufu aka ta weye abirie du ne ayia tsere angro te limako aya se eni kubudu te fie, basobolo mba ke Yeruzalema. ⁴⁸ Yi gu dji gueme ate du bara gu amangrome. ⁴⁹ Te fiame Biyi, atu ne liri gu de Bere kide, angro atsi yi, suyi ka gbatu bada fu eyi ma fuya te dji gu ate na yie ata. ⁵⁰ Kuno naka ba nezo du Betonia te, tefiame ku tsaga zako, ku fuaka kpamando. ⁵¹ Kudu ke t'afuaka kpa mando, ku kpalame te kuaka, tefiame akamako n'abrul. ⁵² Bangroaka, mbadji d'aka fuko yele, aka birime ne Yeruzalema ne ndre fuku : ⁵³ Te fiame aka du t'anadinga kubudu adema tembela, aka sembue aka fu kpa mando aya Djigi.

John

Chapter 1

¹ Te tukupungbulu mba, dembe dji bugulu, tefiame bugulu du kene Djigi, bugulu dzi ke Djigi. ² Dembe du akpungbulu ke ne Djigi. ³ Amangro kubudu ambazeme nda kenemba, tefiame ade guangro atsi dakaze nda adembedzi bamba. ⁴ Amba de gule du, tefiame gule du zikadi aya eni. ⁵ Zikadi du a blikadi tefiame ade blikadi malimba. ⁶ De kuyi du atsi de Djigi tuko, limako du Yowane. ⁷ Ku da badua ne gu ate du fu bangro ata weye aya zikadi, amberufu eni kubudu akale nyako. ⁸ Adeku

dji zikadi angroatsi duko so ba ta weye aya zikadi.⁹ Gu zikadi me dembedzi benga zikadi; djigu ate da naku fie, bakalia zikadi te kuemeni.¹⁰ Dembe du nane aku fie tefiame de dze fiedze azeme nda ka bamba, tefiame ade fie saramba.¹¹ Dembe da ne shi guruame, ade gukoame alenyako.¹² Angroatsi guame kubudu ate mako, dji guame ate ale nyako, ku fuaka fuya aka da n'ayara Djigi, djigu zuaka,¹³ ambadzi ba kule, ambe dzi ba zangu ku, ambe dzi bazangu gueni, angroatsi gu Djigi.¹⁴ Tefiame bugulu nandiambe ne ku, tefiame mbe su eduara, ne ndre memu tefiame ne dungu; tefiame nge bi guko yele me negu yeleme atsi djigu yigu Bekinde.¹⁵ Yowane ta weyeko, tefiame aka gba; ku ufu date yongo angro ko; ne dzeaya gua teda te fiere duku dundali akpungbuluanyo, bango dukudunda karpungbuluanyo.¹⁶ Te fiame ngema ba guko duame eduara memu naku memu;¹⁷ bango de Mose fu motalu nda, memu ne dungu mbeda bangro Yesu Kristo.¹⁸ Adu gueni atsi anebi Djigi nda; ke wuli katsi, du bulu bako, bango kogu ate ha beko.¹⁹ Mubi weyeagu djigu Yowane, fu de ayuda tute beyie Yerusalem, ame azokoa kpekute ne a Levi, aka ne fiko: mu, djimu dane?²⁰ Ku yongo naka, ade ku kame, kufa naka ayya aduwu Kristo.²¹ Tefiame ake fiko: mbele tsayi agu? Djimu Eliya? tefiame kufaya, adjinyo ko. Djimu ndina? kufaya: ambawu.²² Aka fagu nekoaya: djimu dane ambe rufu ngono ngayongo angro neguemenime tuarano. mufa tsayiano bangroro kumu?²³ Nyo, kuyongo, djinyo kpulu gu guenime ate ta ngberuano a mbala fie teserayi yangadji djigu bekinde ku ufu de Isaya yongo nda dji Djina.²⁴ Gueme daka tuaka daka dji a Farizayo.²⁵ Ake fiko kuwa ne dze efiroedze: mbele sayiagu mufu yere, fuadjimu Kristo, amu dzi Eliya, ade mu dzi ndzina?²⁶ Yowane biri ayaka: nyo, afu yere miano, angro atsi gueni gue duiri asareyi ni, ate dano te fiere;²⁷ aliganyome na kuruwa djiri guko kpasukpasume.²⁸ Deze amangrodze te sumbu Betaniya, sende beli Yordani, zo de Yowane te fu yere mi te.²⁹ Mbadji dembe djiri, kubi Yesu atada ne shiko kufaya: Bi kandolo djigu Djigi ate nandjia tsere angro aku fie.³⁰ Ko gu dayongo angro ko: ne dzeaya kuyi guatsi ate da te fiere ate du akpungbulu nda, bango duku du nda akpungbuluanyo.³¹ Ada sarako, angro atsi kuda kwa ha zako aya Istracla ne dzeaya da da bafua yere mi.³² Yowane ta dze weye dze: de bi mbure atolo mbe gbire a burule wu Pizo mbeda mbesu liko.³³ Ada sarako nda angro atsi ko ate tuere ada anya fu yere mi, ko ate fa ne nyoaya : gu guenime de mune bieni mbure atolo gbire be sue lini, nigu ate na fua yiremi djigu mbure atolo.³⁴ Tefiame ebi, ata weyembe ne dzeaya djiko egu Djigi.³⁵ Mbadji de mbe djiri, Yowane du kuwa kozo, ne guko agbeale me bwayi;³⁶ te fiame mbadji de ku bi Yesu kosumbu, kufaya: bi kandolo agu djigu Djigi.³⁷ Dje bwayi agbeale dze aka dji dze bugulume deko yongo, tefiame aka pe fia Yesu.³⁸ Yesu biri me, tefiame ku biaka aka da te fiako, kufa nakaya: angogu deyi tsa no? aka fa nokoaya: Rabi (ate fanoaya bayika) bamu su ye?³⁹ Deyi, ku yonga naka awu, ye bi. Akano, aka nebi fu bakusu te; tefiame ake su soko ko egu wuzame. Dembedu mbe fa ewufaya te nadinga biezali djigu wuza.⁴⁰ Andre, eguna Simona Petro, dukudu atsi edu guame bwayi ate dji kpulu yowane, te fiame aka no te fia Yesu.⁴¹ Kogu ate bi eguna ko de Simona akpungbulu, tefiame kufa nokoaya: ngafume te Masiya (djigu ate fanoaya Kristo).⁴² Tefiame kuno noko te fia Yesu. Yesu, mbadji deku biko, kufaya : Mugu de Simo, egu Yona; aka yaroaya Kefa (ate fanoaya Petre).⁴³ Mbadji dembe djiri, Yesu fa euno ne Galilaya, te fiame ku bi Filipino. Kufa nokoaya: Da te fiere.⁴⁴ Filipino duko du me Betesaida, gbatu degu Andrea aka ne Petro.⁴⁵ Filipino fume te Natanayela ku fanokoaya : nga fume tegu djigu de Mose gba angro ko nda na Motalu tefiame andzina pe angroko, Yesu me Nazareta, egu Yesepha.⁴⁶ Natanayela fa nokoaya : de bengangro yiyi Nazareta? Filipino fa nokoaya, da mwebi.⁴⁷ Yesu, mbadji deku bi Natanayela ku da ne shiko kufa bangrokoaya : bi ke benga me Istracla, adu ne nendie buluko.⁴⁸ Saramuere t'ango? Natanayela yongo nokoawu, Yesu biri aya ko : akpungulu a Filipino yaro, fu dumuteano suku figi binioroano.⁴⁹ Natanaele biri bugulu fanokoaya : bayika, djimu egu Djigi, djimu Bekinde djigu Istrayela.⁵⁰ Yesu fa nokoaya : begu fanyo nomuaya binyoroano suku figi, mwalenyamba; mubi gbogolo amangro ba sumbwegu.⁵¹ Te fiame kufa nokoaya : ne bidingro ibi burule toto aye mbandeme tefiame a tregima djigu Djigi aka te biame aka gbire tuku yigu gueni.

Chapter 2

¹ Wuza bati refiame, kama ma bande du Kana Galilaya. Na Yezu de ne du zo. ² Akaya Yezu ko negu kama me ne guko a gbaelae me. ³ Buda nyesi, na Yezu fa neko aya : Aduaka kuwa ne buda. ⁴ Yezu biri ayane : bande, angro gu du akadiara ne mu ? ada gere nadingame ba da. ⁵ Nako fa ne ama tunguaya : Andiyi kugu akuna yongo ne yi. ⁶ Fuagu, dembe duzo ne sundu bihatsi mboso atsi ate du amala, mbedu ba zuduame djigua Yuda, amba kubudu ne batsi mbe du na bara katini biezali. ⁷ Yezu fa naka aya : tukuyi mi nadje esunduedze ambe yitsi : aka tuku mbe yitsi mba da kete ngbamba. ⁸ Tuyi toto ayi, ko yongo nakawu, tefiame yi note aya gu gueni me ate tesera liawu ano. Te fiame aka note aya ko. ⁹ Mbadzi de me atesera liawu akpengera, mi andiambe ne buda, ade ku sara yegu yi dze buda te, fuagu kame tungu ate tukumi guate sara, kuya ma bande, ¹⁰ kufa nokoaya : akuyi kubudu bafu benga buda akpungbulu, gu du n'akpashimba mbe du na shi fuamba gate erimeni; mo, mua lide benga buda bada fiyo. ¹¹ Awu dembe du, Kana ate du Galilaya, mbegu ate dzi tukpungbulu eyele angro djigu de Yezu endji. Ku han be guko yeleme, tefiame guko agbeleme alenyako. ¹² Tefiagu, ku gbire ne Kafaranawuma, ne nako, nayara nako ne guko a gbaelae me, tefiame akesuzo ade mbe dji ne te toto awuza. ¹³ Pasika djigua Yuda feta, tefiame Yezu bia ne Yeruzalema. ¹⁴ Kune bi adema tembela ame abaya bagra, akandolo na pizo, ne guame at'abibiri ngbika akesu. ¹⁵ Mbadji dekue ndzi gbaga a djiri, kuneaka kubudu nashi adema tembela, ambe dji akandolo na bagra; ku gbeteka ngbika djigu de guame t'abibiri, ku befu amisa. ¹⁶ Ku fa n'amea baya pizo aya : andjiyimba fe, akiayi endji dema bere ne dema ame atsa ngbika. ¹⁷ Guko agbaelae me makia ne fu daka gbate nda aya : zangu demaro gua te liere li. ¹⁸ A Yuda, ma bugulu, fa nekoaya : Anugueyele angroedje demu yikara no, aleate wudzeze ? ¹⁹ Yezu fa nakaya : wuyi dje dema tembela dze, tefiame afia wuza bati, atsaga ke na barambe. ²⁰ A Yuda faya : dembe dunda ne te

Chapter 3

agalan nimbe bwayi mbeso atsi nete adua dje dema dze, tefiame, mu, afia wuza bati mu tsaga ? ²¹ Angro atsi deku teyongo angro gu demamba dji kuko. ²² Mbegu bame mbadji deku befi abando, guko agbaelae makia ne djeaya deko yongo yongo nda, tefiame aka lanyan li kolo kpi tefiame neguabugulume de Yezu teyongo. ²³ Egu nadinga me de Yeezu du Yeruzalema, a kama djigu Pasika, ndre eni alanyako, bebie gu eyele amangrome deku t'endji. ²⁴ Angroatsi de Yezu fume ayaka, bango duku sara kubudu, ²⁵ bango aduku nyeme aka ta weye gueni atsi ayewu ; bango deku sara koko memba abgo gudu a gueni.

Chapter 3

¹ Angro atsi kuyi du zo atsi edu a Farusi, limako dji Nikodeme kumu a bayuda. ² Kwa te no, shi Yezu, ne wiolu, ku na fa noko aya : Rabi, sanga ne djeaya djimu tsika bayika gu yizo shi Djigi ; bango adu gueni dji guni atendzi gueyele ama ngro me du muendziano, dembe dji adu Djigi nini. ³ Yezu fa nokoaya : djimba bidiangro dayongo ne muano, azoaka gueni kuwa, bani bi ta Djigi. ⁴ Nikodemo fa nokoaya : daka le na zua gueni tsayi kuwa fua nia ndre ? nialigame be bireme ne bulu nani tefiame aka zuni ? ⁵ Yezu biri : djimba bidiangro d'ayongo ne muano, fanyo ne muaya azuaka gueni emi, tefiame ne Mbure atolo, ngbani da t'a Djigi. ⁶ Gu zuaka ne ku, djimba ku, tefiame gu zuaka n'Atolo djimba atolo. ⁷ Akia mbe ye le toro bedze fanyoaya : ligambame aka zuoro kuwa. ⁸ Ba wie ya ku ufu nyemba me ewu ya ne te, mu dji k'alima mba, ngba mu sara yimbe ye, tse tse mba no neye. awu lemba ba guenie kubudu zuaka ka ne mbure atolo. ⁹ Nikodemo fa nokoaya : dembe le ne leawu tsayi ? ¹⁰ Yezu fa nokoaya : mudji tsika bayika dji gua Istracla, asaramu dzeamangro dzea ? ¹¹ Djimba bidiangro dayongo ne muano ; bangoyongo ku guaamangro saranga, tefiame nge ta weye gua mangro me dji gu binge ; tefiame ade yia ma gara weyeme. ¹² D'alenyi nyamba ufu d'ayongo ama ngro dze fie dze te ano ne yi, yi le tsayi ba lanyagu d'ana yongoa dji amangro burule ? ¹³ Adu gueni atsi ana bianda na brule, adji kugu ate gbire nda a brule, Igu gueni ba du a brule. ¹⁴ Te fiambe ku ufu de Mose kali nasamba nda n'ata a mbala fie, ligambame ko aka tsaga Igu Gueni n'ata, ¹⁵ Ambe rufu gu guemenime kubudu ate n'alanyako du ne gu guleme ade wuanyu. ¹⁶ Bango de Djigi nyeme nda glan ne dje fie dje, de ku fu atsi Iguko bame nda, ambe rufu gu gueni me ate n'alanyako ede ni kpi, angro atsi ni du ne gu guleme ade wu nya. ¹⁷ Djigi, fua gu ade ku tu Iguko nda na dje fie dze aku de ngbenga mba, angro atsi a dze fie dze gu bangroko. ¹⁸ Gu gueni me alanyako, ad'aka de ngbenga ni ; angro atsi ku alanyan ko, akayima ka dea ngbenga ni, bango fu a lanyi yan atsi Igu Djigi. ¹⁹ Te fiambe, ngbenga mba gu dji dze, jik'edi ada nda na ku fie, eni na nyeme k'ene bilikadi ambe dji jikadi, bango guaka tunguo gu ne tsere mba. ²⁰ Bango gu guenie atendzi tsere angroano, sogoni jikadi, ba grua ne dzeaya eguruamangrome n'asoa ne jikadi ; ²¹ angro atsi gu gueni me at'endziano kene dungu, beni so ne jikadi, amberufu guniamangro me ha beru, bango endzimbe ebulu Djigi. ²² Afiegu, Yezu, aka du ne guko agbaelae me aka no negu fieme dji Yudeya ; aka ne su zo n'aka, te fiambe ku fu yere mi. ²³ Yowane ko ku fu yere mi a Inona, ba feta ne Salima, bango d'eni du zo gbelan, eni te da me ba ma yere mi. ²⁴ Bango ada ka da ba ka Yowane na kamba. ²⁵ Fua gu kango so edu agbaelae dji gu Yowane n'a Yuda aku angro zundume. ²⁶ Aka no aka na fume te Yowane, aka fa noko aya : Rabi, gu ko ate du ne mu wa mbra Yordane, djigu de mu ta weye ko, ku gua fu yere mi, te fiambe eni kubudu ano te fiako. ²⁷ Yowane biri : be gueni ma kugu fuakani beyi a brule. ²⁸ Keyi memba dji guame ate bi fu d'afate aya adjinyo Kristu, angro atsi daka tuere akpungbulu aya ko. ²⁹ Gu gueni me du ama bande beni, djini ma bande : angro atsi wukue ma bande arufu ni liwa, ni du ne ndre fuku fua nia dji kpulu ma bande te, mbegu dji gere, ligame liga. ³⁰ Ligambame aku tsika te fiambe a kita. ³¹ Gu guenime yi ata duni aku amangro kubudu ; guni yi nane asende djini gu faro, te fiambe ni ta bugulu wugu yi afaro. Gu gueni me yi aburule, duni aku amangro kubudu. ³² Ni ta weye guano de ni dji, ni bi, adu gueni de gu ate ma gere weye me. ³³ Gu gueni me ate ma guko weye me, nyalin nyamba ne dzeaya Djigi gu ne bengangro. Bangro gu gueni me de Djigi tuni, ni yongo ke kpulu Djigi, bango Djigi afuni atolo ade ku deame. ³⁵ Ba anye me ne wuli, kuayi amangro kubudu na zako. ³⁶ Gu gueni me alin nya wuli, ni du ne gu gule me adewu nya ; gu gueni me alin nya wuli ade nie bi gule, angro atsi gbalia djigu Djigi su lini.

Chapter 4

¹ Bekinde sara nedzeaya a Farusi adji ne dzeaya deku tafu yere mi ba sumbwa a gbeale djigu Yowane. ² Fuagu bade Yesu tafu yeremi ko ko memba, angro atsi guko agbeale me. ³ Mbe ruayi kubu Yudaya, tefiame ku birime ne Galilaya. ⁴ Ufu de mbe ligame aku sumbu ke Samariya, ⁵ kuda agbatu atsi djigu Samaria daka yamba Sukar, soko gu yoro me de Yakobo fundali aya Yosefa dji eguko ⁶ Zo, de dukumi du djigu Yakobo. Yesu, mbu be noa, kusu soko ngba dukumi. dembe du te anadinga biantsi mboso atsi degu fuele. ⁷ Bande atsi de Samaria da ba tuemi Yesu fa neneaya : fuere mi anyo. ⁸ Bango d'agbeale no na gbatu batsa angro daka gu te. ⁹ Dze bande dze de me Samariya fa noko aya : lemba tsayi mu dzi me Yuda moko mi anyomba azere dji bande mo Samariya? A Yuda, adaka djime ne a me Samariya. ¹⁰ Yesu fa nene aya : dumu sara gemueangro degu Djigi tefiame ne dane gu ate fane muaya no fuere mi anyo, mbeligameano anda mu komi guanyomba, te fiambe deko ba fuoro gu mime djigu gule. ¹¹ Bekinde, ne yongo neko, adumu ne enzuwu bangro atuemi te, tefiame dukumi mba wu gbokoa ; ye guagu yimu ne dze bengami gule te? ¹² Mugu de tsika gueni ba sumbua bara dji Yakoboa, ate fuara dje dukumie nda, tefiame deku tanyo kamba nda ko memba, ambe dji ayara ko ne guko anyame? ¹³ Yesu fa ne neaya, guemenie kubudu banyo dze miedze; ¹⁴ angroatsi gu guenime ate na nyoa gu mime danya fuaka ade zangu mi atsini kuwadze, tefiame gu mime danya fua mbandime ne dukumi djigu owafu bada tegu guleme ade nya. ¹⁵ Bande fa nokoaya : bekinde, fuere gu mime, ambe rufu zangu mi ayi ashire tefiame akiada kuwa nane ba tuemi. ¹⁶ No, Yesu yongo

nene awu muaya badiaro akuda nane.¹⁷ Dze bandedze biri : adunyo ne kuyi. Yesu fa neneaya : mugu ne bidiangro ba fameaya adumu ne kuyi.¹⁸ Bango de mu du nakuye bihatsi, tefiame guko adumute wula adjiko badiaro. beguawu muyongo bidiangro.¹⁹ Bekinde, neyongo noko, binyo ne dzeaya dumu ndjiana.²⁰ Da bara fu yele ndali ebili dze belean dze; tefiame mu fanoaya, mu, aya dze kadiedze ligambame aka fu yele te mbegu dji Yerusalema.²¹ Bande, Yesu yongo nene awu, ale nyere, nalele guada djigu ambedji dze belean dze ambe dji Yerusalema, de yi na fua yele te aya bere.²² yi fu yeleano aya gu a sareyi ; nga, nge fu yeleano aya gu saranga bango gule yi shi abayu da.²³ Nalele guada, mbayima ka da me, djigu abenga ameafua yele yele bere abulu atolo ne benga angro.²⁴ Djigi djiko atolo, tefiame mbeligame guame ate yekeko aka yekeko n'atolo tefiame ne dungu.²⁵ Dze bandedze fa nokoaya : Kristu da nenga (yakako Kristu) fuaku da te, ko han beamangro nenga kubudu.²⁶ Yesu fa ne neaya : ko gu dji nyo, ate ta buguluano nemu.²⁷ Mburufuagu agbeale dji guko aka da, mbeyele te kuaka ne dje dakaebiko ku ta bugulu ne bande. Fu dembe duawu ade gueniatsi ta bugulu : ne djeaya angro guamu koano? tsetse : angogu amu ta bugulu bame ne neano?²⁸ Mburufuagu bande, mbadji de nayi gune sundu me, nono na gbatu, nayongo nemeni :²⁹ Deyi yebi dze kuye dze yonga guamangroe kubudu ne nyo anye ndzi nda ; mufaya adjiko Kristu.³⁰ Ake kushime agbatu akano ne shiko.³¹ egu nadingame, agbele te fudiako ne dzeaya aku li, aka faya : bayika, wali.³² angro atsi kufa nakaya : nyogu ne gu liawu me a sareyi angromba.³³ Agbeale te yongoame eduere : gueni eyi ne liawu ano ayako?³⁴ Yesu fa nakaya : gere liawu agu de endzie guangorome nye gu guenime te ate tuere, tefiame baligra guko tungu me.³⁵ Adeyi fanoaya mbayi djiwi ha bwyi bada t'eketie loso? biyi agu, fanyo neyi aya, tsageyi eyiri, tefiame yi bi shi djiguana tena bangro eketimbe.³⁶ Gu guenime ate ketiano ake tumeni, tefiame ni gua mongo atoro djigu gule djigu ade nya, ambe rufu gu ate lueluembe ne gu ate keti aka du ne fuku katsi.³⁷ Bango adze gu daka yongoano djimba biadingro : anga gu dji dzeaya gu guatulu, tefiame gu guate keti.³⁸ Da tuiwu wu guame ate na ketie gu adeyi no tungu mba ; guame ate no tungu, tefiame yi na gome na guaka tungu me.³⁹ Toto a samariya adze gbatuedze aka lean nya Yesu ba kpulu dze bandedze de ne yongo na soroko mba : de dzeaya kuayongo guamangroe kubudu enyendji nda.⁴⁰ Fuagu, mbadji a Samaria da fume teko, aka kpalime teko ne dzeaya aku su n'ere. te fiamme kusu zo siaka wuza bwayi.⁴¹ Ndre toto eni alenya kpuluko.⁴² te fiamme aka fa negu bandeme aya : adumba kuwa beguamangrome de muyongo aleanga nyamba bame ; bango nga dji kenga memba, tefiame nge sara ne biangro duko me tumeni djigu dje fiedze.⁴³ Te fia dje wuza bwayi, Yesu buzo, banoa ne Galilaya ;⁴⁴ bango duko yongo koko memba ne djeaya ade ndjina du ne yele te mete ni.⁴⁵ Mbadji duku da Galilaya, ama Galilaya kpeneko ne bengamba, guame ate biguameangrome kubudu Yerusalema aba kama ; bango aka ko dakano naba kama.⁴⁶ ku birime ne Kana, Galilaya, zo duku biri mi te nda ne buda. Dembe du ne kumu ame asozalo atsi djigu kingi, Kaparanauma, de eguko du nasiku.⁴⁷ Mbadji deku dji ne dzeaya Yesu ada beyie Yudeya ne Galilaya, kono ne shiko, tefiame ku kpalime ne dzeaya aku gire kuagu iguru, ate feta ne bando.⁴⁸ Yesu fa nokoaya, ebi eyele amangro ne guame kpekela adeyialea nyamba.⁴⁹ Kumu ame asozalo djigu kenge fa nokoaya : gbire akpungbulu a igere kpi.⁵⁰ Ga, Yesu yongo noko awu, igoro agu. Tefiame dze kuyiyedze aleanya kpulu Yesu djigu deku yongo tefiame ku no.⁵¹ Ufuaku te gbire, guko ame tungu me, akada ba fuame teko akayi ne weye ayako : igoro agu.⁵² Anegu nadingagu dakoame ne bengamba ; akafa nokoaya : wiele, te nalele biatsi mbiyuru bwayi, de gbiku ayiko.⁵³ Bako sara baratsi ne dzeaya kegu nalelegu de Yesu fanokoaya igoro agu. Tefiame kualeanyamba, ambe dziko ne guko emenie kubudu ate.⁵⁴ Yesu endzi bwaye eyele angro kuwa fu duku da beyi Yudeya ne Galilaya.

Chapter 5

¹ Afia dje wa, ambe dji ba pumbe nda dji gua Yuda, Yezu bia ne Yerusalema. ² Fuagu wa Yerusalema, soko ngbadema a kandolo, de duku mi dufu nda deaka tea yamba akpulu a Hebre aya Betesayida, ate du ne ba gbire ne mi ne angba dema mba biyatsi. ³ Suku dje a ngba dje balo mie dje ate du biyatsi de ndre totoameashiku tea la funda ba liwa afangla mi, ambe dje nda ame etsieri, ngombo, neame echie; ⁴ Fu de tsere ndina atsi gbire te a anadinga ne anadinga ne adje mi baloedje te, afiame ni fangla mi, aiame gu gueni me ata gbire akpungbulu afia afengla mi de ni tea gu gu aguni a chikume, amberoula dua enuguashiku me. ⁵ Zo, duku bi atsi du ateyima la n'ashiku agalan nimbe mbeku yaraza biyatsi mbeyuru bati. ⁶ Yezu bi ko nda kuala, afia sara aya chikoanyo n'achiku gbalan, ku faya nyemume a mu gua ? Meashiku geshi ayako aya Bekinde, adunyo ne gueni djigu de behure nedje duku mi baloedje fu ami fenglano, afiame, fu dea ligrane egbire, anga gueni hima gbire akpungbulu anyo. ⁸ Yezu fa ne koaya, tsagame, magro ngue me, afiame muano. ⁹ Ke gbagru gu kuyi me gu, ku ma guko ngue me ku no. ¹⁰ Ambe du nda a huza atsi djigu wua. Ayuda teafa ne gu kuyi me aya ate gu : Ambe dji wuza wua; ade mbe ligame nda ne mu aya amu tsi goro ngue me. ¹¹ Ku geshi ayaka : Gu gueni me ate guere de ni fa ne nyoaya : Magro ngweme, tefiame mu no. ¹² Deaka tefiko nda. Djimba enugu kuyiegu ate fa nemuaya : Magoro ngwe me muno? ¹³ Hufu gu gueni me ate gu nda ade ni sara dembe dji dane ; fu de Yezu hima yika nedu guemeni me ate du egu bara me. ¹⁴ Chimba nyo chiamo, Yezu neabi ko a dema Tombela, ku fa nekoaguaya : Bi, muayima gua ; akia muendji tsereangro kuwa, ne gundu akia anga chereangro da chioro kuwa. ¹⁵ Kuyi mba n'ano, afiame ku fa nea Yuda aya mbegu de mbe dji Yezu gu nda ate guere. ¹⁶ Mbegu bame de a Yuda tea tso k'ka soko Yezu, ba ngro gu de kua te ndji gua meangro me a wuza wua yele. ¹⁷ Yezu gechi ayaka aya : Baba endji kendjie atunguano bada feyo ; nyo ko, anyoandji. ¹⁸ Beme gu de a Yuda tsako nda kawa gbalan ere wu ko, ade mbedji ke ba goeme na wuza wua, begu agu de kuata ya Djigi aya ke beru, kuendji aya eku ligame ke ne Djigi. ¹⁹ Yezu gechi bugulu agu, ba fa nakaya : Ne bidiangro, ne bidiangro, d'ape neyiano, ba de wuli endji angro k'yise, ba nienji ke gu bini ba nienji ; Bagu kubudu ba baba enji wuli ko nienji ke mba ko ke budu. ²⁰ Kuufu nye baba me ne wuli, mbegu de ni yika guameangro meano kubudu ayani ba nienji ; afiame mbedje ni yika ni

tenga angro kawa basumbwa gu, mbendji yisu kene kiki mba.²¹ Beme gu ku ufu ba baba befi abando afiame ku fu gule ko gu de wuli fu gule aya gu de ku nyeme ne ni.²² Ba de baba de ngbenga gueni, beme gu geshi ko a ngbenga ku budu ke aya wuli,²³ Ba enyeshimba ligambame a nga kubudu ange yele wuli ku ufu bange yele baba. gu gueni me ade yele huli ba de ni yele baba ko ate tu ko nda.²⁴ Ne dungu, ne dungu, deayongo ne yiano, gu gueni me ate dji kpuluere ano, afiame ni makia ne chi gu ate tuere nda, ni gu ne gu gule me ade nya afiame ba de ni du ne ngbenga beme gu ni asumbu nda a bando ne a gule.²⁵ Ne dungu, ne dungu, de ayongo ne yiano, nadinga gua da, mbeguambayima da me nda, fu a abando dji kpulu egu Djigi te, afiame gueme adju aka gu agu.²⁶ Beme, ufu du gule a baba, mbe gu fuko wuli neadua ne gule a ko ko.²⁷ Afame ku yima fua ko ngbeka adeangbenga, bangro gu dji ko egu gueni.²⁸ Akia yi gru gueni ; fua nadinga ada te fua gueme eбудu badu eliforo dji bugulu te nenga, aiame aka kushime nenga.²⁹ Gueme aneenji bangangro aka befi ba gule, beme gueme anenji tsereangoro aka befi ba ngbenga.³⁰ Badealigame nendjie angro kete liere ise : kuufu dedjiano, ede ngbenga ko, afiame gere ngbenga me gu ne arumba, bangro gu atsa nyo ke ga duere, ke ga du gu gueni me atuere nda.³¹ Dembe dji kenyo bata pandere keyise, ade pende mba du ne bengam mba.³² Dumba neanga gueni me atsi de ta pendere, ufu sara nyo aya gu pendere me pe ni mbe gu ne dungu.³³ Deyi tu nda ne shi Yowane afiame ku ta pendere ne adungu mba.³⁴ Bangroere akpalinyo me te gueni eni ta pendere ; mbugu penyo dje beme, banyechimba du mba k'aya eyi gu.³⁵ Yowani du nda wu wi tuaka ate kuano, afiame de yi nyeme nda ne fukuame ne gu ko wi me keba chia nalele.³⁶ Nyo, nyogu du ne tsika pende ba sumbwa gu Yowani, beme gu guamangro me fu babaere aligra, du mba ke gu ameangro gu enjinyo, ke amba gu ate habereano aya ke baba gu ate tuere nda.³⁷ Afame ke baba dji gu tuere ke ko ne ko ate ta pendere ano. Ada yi nda watsi ba dji kpulu ko, bade hi bi akpungbulu ko nenga watsi.³⁸ Afame ade yi nda kpulu ko ne te dueri watsi, mbegu bame ade makiari du naku gu ate tuko nda.³⁹ Ba yi makia k'awulega, mbe gu bame makia hi keaya hi bi gule keame : Mbe gu mba keamba bata pende.⁴⁰ Awula hugu ange yi ne neada ne chiere ba ma gule.⁴¹ Adea tsa gere yele mba aza emeni.⁴² Beme sara nyo aya adu hi ne nyeme Djigi eri.⁴³ Deada nda te lima baba, beme ade yi kpenere, de anga ni me atsi da kete lima ni ise, yi kpene ni.⁴⁴ Deyi le tsayi nealan nyamba, yi ate tsa yele dji giriano gu atsi ne chiangame, hufu atsa hi gu yele me yi ke chi Djigi atsi ?⁴⁵ Akia yi makia aya nyo gu atso me ngamari aya baba, dji mba Mose, Begu djimba ko gu kali yi makia ri naku ko.⁴⁶ Beme gu de yi lenya Moze, yi lenya re ko, ba ngro gu de ku gba ngroere gba nda.⁴⁷ Ufu alenyi nya guamangro me gba ko, hi le tsayi ba lenya kpuluere ?

Chapter 6

¹ Tefiagu, Yezu no nedji wile djigu Galilaya, negu wile me dji tiberiya. ² Ndre eni no tefiako, bangro daka te bi gueyele amangrome dekut'endji aku amashiku. ³ Yezu bia nabelin, tefiame kuesuzo ne guko a gbaelae me. ⁴ Fuagu, Pasika, kama djigua Yuda mbe feta. ⁵ Mbadji deku tsaga eriko, kubi ndre eni aka da ne shiko, Yezu fa ne Philipo aya : yegu ange na guolua kpekute te aya dzeni dze aka li ? ⁶ De ku te yongo gu ba gbengeraka, bango duku sara angu gu deku n'endjie. ⁷ Philipo fa nekoaya : gu kpekute me daka guolu ne ngbika kama atsi ne nimbe bihatsi mberuyu bwayi bambe ligame a gueniatsi li shame. ⁸ Gbaelae atsi dji Andreyu, yigu Simona Petro fa nekoaya : ⁹ Yikuyi gu fe du ne kpekute bihatsi na nza bwayi, angro atsi angu gu dji gu ba ndre emeniayi ? ¹⁰ Yezu faya, sungeyiaka. De yoro dufu gbelan egu kadime, aka suagu asende, aka du wua kuyi kutu bihatsi. ¹¹ Yezu mali kpekute, kusembue, tefiame ku gemu eduaka guame ate su, kufuaka nzako ku ufu daka nyeme te. ¹² Mbadji ada mitsi, kufa ne guko agbaelae me aya : lotoyi gu nyamba zeme, ambe rufu ade enzuwu atsi yika. ¹³ Aka lotoagu, tefiame mbe yitsi kiangia biezali mbeyuru bwayi ne gu ate zeme aku dje kpekute dje bihatsi dji orge, tefia liaka. ¹⁴ Dje niedze, mbadji dake bi dzeeyele angro dze de Yezu endji, aka faya : Fe dje ko dze djiko ndjina ambe ligame akuda naku fie. ¹⁵ Te fiame Yezu, mbadji deku sara aya aka guada ba mako aka na kaliko ne bekinde, ku gbime kuwa nebili belin ke iseko. ¹⁶ Mbadji de fuele da, guko a gbaelae e gbire nete ngba wile. ¹⁷ Mbadji daka bia na gba, aka te wun aku wile ba noa ne Kafaranawuma. Akadi ayima bilie, ade yezu da kegu ba da ne shiaka. ¹⁸ De ndre wie te ya, tefiame wile te fuke ¹⁹ Te fia agra gba nete adengamba kpeta bili mbeyuru bihatsi tse tse nimbe atsi. aka bi Yezu kuno aku mi kute feta ne gba, tefiame gundu kuaka. ²⁰ Angro atsi Yezu fa nakaya : Kenyo gu ; ayiyi guruame, ²¹ Aka fa ere mako na gba toto ayi gba da fu daka te note. ²² Gu ndre eni me ate zeme sende beli, aka sara ne djeaya gba gu zo k'atsi ate zeme, tefiame ade Yezu bia negu gbame n'a gbaelae atsi, angro atsi deku no ke ise. ²³ Egu wuzamba na fiame, ufu de anga ama gbamba da beyi tiberiya, ba feta ne zo daka li kpekute te tefia Bekinde n sembwé. ²⁴ Mbadji de ndre eni bi nedzeaya ambe dji Yezu ambedji guko agbaelae me ada ka duzo, aka bitsa ka ka na gba aka no ne Kaparnauma ba tsa Yezu. ²⁵ Mbadji d'ake biko zo sende bili mbra wile, aka fa nokoaya : Rabi, damu nane ano te enugu nadingagu? ²⁶ Yezu biri : Djimba bidiangoro gu dayongo neyiano, yi tsere ano ade mbe dji begu biyi eyele ama ngro, angro atsi begu deyli kpekute yi mitsi. ²⁷ Noyi tungu ambe dji begu liawu me ba bida bida, angro atsi begu ba zeme ba wuza na wuza, djigu de Igu gueni n'afueri ; bango kuguabako, a Djigi aka guko kere me nda te kuko. ²⁸ Aka fa noko aya : angu gu denge ndji ba ruafu baligra tungu djigu Djigi? ²⁹ Yezu biri ayaka : tungu djigu Djigi gu de dje eyi alin nya gu gueni me de ku tuni. ³⁰ Ane gue yele angro gu de muenziagu, ambe ru fu nge bi, tefiame ngalanyanro ? angu gu de muendjiano ? ³¹ D'aberi li nama nda a mbala fie, ufu daka gba nda, duku fuaka kpekute djigu burule aka li. ³² Yezu fa nakaya : Djimba bi diangro gu dayongo neyiano, ade Mose fuiri kpekute nda ate yi a burule, angro atsi bere gu ate fuiri kpekute djigu ate yi aburule ; ³³ Bango kpekute djigu Djigi, djimba gu gueni me ate gbireano a burule te fiame ate fu guleano aya dje fie dze. ³⁴ Aka fa nokoaya : Bekinde, fuara gu kpekute me ba awuza kubudu. ³⁵ Yezu fa naka aya : Djinyo kpekute gu ba fu gule. gu gueni me ate da ne shire, ade zangu ashini, tefiame gu gueni me atealinyere ade zangu mi shini ko. ³⁶ Angro atsi, fanyo neyi aya, deyli biere, ade yi

alinyere.³⁷ guame kubudu fu bere, aka da ne shere. tefiame ad'aka na djigi gu gueni me da ne shire ;³⁸ Bango ada gbire nda aburule b'endjie, ambe djigu nyenyeme te, angro atsi gu nye gu guenie te ate tuere.³⁹ Fuoguayi, tegu angro nye gu gueni me te ate tuere, mbe gu de djeaya akia zenga atsi adu guame kubudu deku fuere, angro atsi abefiaka anya nadinga.⁴⁰ Gu ngba te Bere, mbe gu de dje gu gueni me ebi wuli tefiame nialinyako nigu ne gu gule me adewua nya ; tefiame ebefini te nya nadinga.⁴¹ A Yuda te yongoame aduere a kuangro ko, bango deku te faya : djinyo kpekute djigu yi a burule.⁴² Te fiambe aka faya : adjimba Yezu dje, igu Yosefa gu ko saraga bako ne nako ? lembe tsayi agu kufaya: dewu gbire a burule ?⁴³ Yezu biri aya ka : ayiyi yongoame eduiro.⁴⁴ Ngba gueni da ne shire, adjimba bere ate tuere nda agbi, ni tefiame ebefini nenga te nya nadinga.⁴⁵ D'andjina gbanda : aka kubudu de Djigi yikaka. Bame awu, gu guenime ate na djia gu ba yika angro djigu baba, te fiambe ni ma, ni da te fiere.⁴⁶ Fambaya adu gueni ane bi bere nda, kugu atsi eyi shi Djigi ; ku gu gueniegue ebi bere.⁴⁷ Djimba bidiangro gu dayongo neyiano, gu gueni me ate alinyare, nigu negu guleme ade wa nya.⁴⁸ Djinyo kpekute gule.⁴⁹ D'a beri li mana nda a mbala fie tefiame aka kpi.⁵⁰ Mbedje djigu kpekute mba te gbire ano a burule, amberufu gu gueni me ate na lia ade ni kpi kuwa.⁵¹ Djinyo gu kpekute me du ne gule ate gbire a burule. De gueni li gu kpekuteme, nidu ne gule awuza na wuza ; tefiame gu kpekute me de nya fua, djimba tsandoere de nya fua ba gule dje fiedze.⁵² Na ku gu, a Yuda te tia kango eduere, ne dzeaya : tsayi tsayi deku fuara tsando ko ange li ?⁵³ Yezu fa naka aya : Djimba bidiangro gu, dayongo neyiano, aliye tsando Igu gueni, tefiame anyoyi kuleko, aduyi ne gule eri yi memba.⁵⁴ Gu guenime ate li tsandoere tefiame ni nyo kulere, nigu ne gu gule me ade wu nya ; tefiame abefini abando te nya nadinda.⁵⁵ Bango tsandoere djimba bengaliawu, tefiame kulere dji bengaliawu alimba.⁵⁶ Gu gueni me ate li tsandoere, ate nyo kulere, ni guere, tefiame nyo gue ni.⁵⁷ Ku ufu du bere ne gule ate tuere, tefiame nyogu ne gule ba bere, dumbako begu gueni me ate liere ni du ne gule bangroere.⁵⁸ Mbe gu dji gu kpekute me ate gbire a burule. Adumba awu b'aberi ate li mana aka kpi : gu gueni me ate n'alia gu kpekuteme ni du ne gule ba awuza na wuza.⁵⁹ Yezu yongo djamangroedze adema tembela, kuyika ama ngro wa Kafaranawuma.⁶⁰ Toto guko a gbaelae me te fia adiako, aka faya : Dje buguluedze mbewa kpekela, dane gua ate dji ?⁶¹ Yezu, sara koko memba ne djeaya a gbaelae gua te yongome eduere beguangorome, ku fa naka aya, mbada liria ?⁶² Te fiambe deyi bi Igu gueni ku bia nozo duku dute akpungbulu...? ⁶³ Lenge du gu ba du ne gule ; adu ku ne guangoro.⁶⁴ Angro atsi gueni gue duiri alinyamba. Bango de Yezu sara kete tukpungbulu mba ame dagu dji guame angba daka t'alanyamba, te fiambe ne dane gu dji gu ate n'egemueko.⁶⁵ Te fiambe ku peanga kuwa : Mbegu bame fanyo neyiano aya be gueni da ne shire dji mbe dji adjimba bere funi.⁶⁶ Ba bua kete gu nalele me, toto guko a gbaelae me gbime nashi, te fiambe adaka no kuwa te fiako.⁶⁷ Yezu agu fa ne dzeamedze biezali mbeyuru bwayi : Ndatsi yi, anyeyime ne noa ?⁶⁸ Si;ona Petro fa nekoaya : Bekinde, nge no ne shi dane ? Mugu ne bugulu gule djigu ade nya.⁶⁹ Te fiambe ngalanyamba nge sara ne dzeaya djimu Kristu, b'nga gueni (Santu) dji gu Djigi.⁷⁰ Yezu biri ayaka : Amba nyo ate sayiria, eni biezali mbeyuru bwayi ? tefiame atsi gueduiro dji muiy.⁷¹ De ku te yongo angro Yuda Kariota Igu Simona ; bango ku gu ate du b'egemueko ; ko, asti edu djame biezali mbeyuru bwayi.

Chapter 7

¹ Te fia gu amangrome, Yezu nungu abulu Galilaya kubudu, bango ade ku nyeme ewu su Yudaya, bango d'a Yuda te tsa nedzeaya ere wuku.² Fua gu, kama djigua Yuda mbete feta, kama sulegbe mbe te feta.³ Te fiambe ayara nako fa nokoaya : bufe muno ne Yudaya, ambe rufu goro agbaelae me bi gu tungu me demuendjiano.⁴ Ade gueni endjiano nandame mba djigu de ni nyeme ano awu han beru : dembe dji mu guatendji dzeamangrodze, han bero kumu memba naku fie.⁵ Bango ambe dji kayara nako adaka alinyako.⁶ Yezu fa nakaya : ada gere nalele me adano, angro atsi giri nalelemba dumba kene beri.⁷ Ngba dze fiedze sogiri ; nyo, mbe sogoere ano, bango d'ata weyembe ano ne dzeaya angba gumba tungu me, mbe gu ne tsere mba.⁸ Bia, mu, nadze kamadze ; bangrore, abianyo kegu, bango ada gere naleleme ba ligrane ano.⁹ Te fia ayongoako naka awu, ku zeme ke Galilaya.¹⁰ Mbadji d'ayara nako bia naba kama, ko ko kubia, ambe dzi erieni, ku ndame nda.

¹² Edu ndre eni, tsere bugulu du blan bangro ko. guame faya djiko b'nga gueni. guame faya : ambe djiawu, ku bere n'eniano.¹³ Ade gueni atsi, nyeme ba ta bugulu neko n'erieni, fu daka te guru a Yuda.¹⁴ Mbadji dembe da abele kama, Yezu bia na dema tembela. Te fiambe kute yika angro.¹⁵ Mbe yele te a Yuda, ne djeaya : Leko tsayi na sara likolo kpi ko ade gba sula nda ?¹⁶ Yezu fa nakaya : Gere ayika angrome eyimbe tere, angro atsi yimbe te gu guenime ate tuere.¹⁷ De gueni nyeme b'endjie guangrome nyinyime te, ade nia sara ne dzeaya gere ayika angro mba djimba gu Djigi, tse tse da ta buguluano djigu yi kete kuere.¹⁸ Gu gueni me ate yongo guamangrome eyi kete ni, beni tsa guni yele me ; angro atsi, gu gueni me ate tsa yele djigu gu gueni me ate tuni, nigu dji b'nga gueni, te fiambe adu tsere angro eni.¹⁹ Ade Mose fuiri mutalu nda ? Te fiambe adu gueni atsi ate lide mutalu. Bango gu deyi nyeme bameano ba wuere ?²⁰ Ndre eni biri : Mugu ne muiy. Dane gua tsano awu wuoro ?²¹ Yezu biri aya ka : D'endji tunguano atsi yi kubudu asara, mbe yele teri.²² De Mose lieri nda, ade mbe djiaya dembe yi te Mose, bango dembe yi t'atako, tefiame beyi lin eni awuza wua.²³ Ambe n'aleako aka newu aku mutalu djigu Mose, bango gu deyi gbali t'ere bame ano ne djeaya nyagu gueni awuza wua ?²⁴ Akiayi de ngbenga bangoro ebimba n'eri, angro atsi ne dungu.²⁵ Guemeni mbe ne batsi badu Yerusalemaka faya : Adjimba dje ko dje wa daka tsano aka wuko? ²⁶ Te fiambe bi, koguata bugulu edueni, adak'ayongo guangro. Mu faya ne bidiangro akumu asara ne dzeaya djiko Kristua ?²⁷ Fuagu dze ko dze, sarayi fu yiko te ; angro atsi Kristu, fua ku da te ade gueni asara fu yiko te.²⁸ Te fiambe Yezu, ku yika a dema tembela, ku ta ngbako : Sareyiere, tefiame yi sara fu yinyo te. Ada da nda ke nyo : angro atsi gu gueni me ate tuere nda duni ne bidiangro, tefiame asareyi ko.²⁹ Nyo, nya sara ko ; bango yinyo te ko, tefiame

ko ate tuere.³⁰ Aka te dja gu ere kuko, ade gueni atsi ka zeni teko, bango ade guko nalele me da bada.³¹ Toto guame edu ndre eni aka lanyako, tefiame aka faya : Kristu, fuaku da te kuendji eyele amangro ba sumbuu gu endji dze ko dze ?³² A Farusi dji ndre eni aka ta bugulu t'angro ko badze amangro dze. Mberuayi gbogolo ame azokoa kpekute n'a Farusi tu Aproto aka n'ekuko.³³ Yezu faya : ngagu neyi kuwa ba shia nadinga, afiame ano ne shi gu gueni me ate tuere.³⁴ Yi tsere ade yi biere, te fiame ngbayi dazo d'ana dua te.³⁵ Bameagu a Yuda fa ne te duere aya : Kono ne yi angba denge ne bieko te ? Ko no edu guame ana gbeteka nda ne shi a Griki, tefiame ku na yika a Griki ?³⁶ Fa dze buguluedje ewu fa tsayi ayongo ko : Yi tsere ade yi biere, tefiame ade yi ligame ba dazo d'ana duate ?³⁷ Te nya wuza tsika wuza kama, Yezu, rufu zali, ku ta ngbako : De gueni du ne zangu mi, eni da ne shire, nia nyo.³⁸ Gu gueni me alinyere, wile gule fu buluni, ufu yongo likolo kpi.³⁹ Duku yongo awu bangro atolo djigu de guame n'ama dji guame alinyako ; bango ade atolo da ba dua kegu, bango ade Yezu da ba ma ye.⁴⁰ Mbadji de ndre eni dji dze buguluedze, aka faya : Dze ko dze, djiko ndjina.⁴¹ Guame faya : djiko Kristo. Te fiame guame faya dumba ne bengamba aya nda Galilaya gu de Kristu n'eyi te ?⁴² Afa likolo kpi aya djimba nda ase Davidi, egu te me de Beteleme de Davidi du te, a Kristu yi te ?⁴³ Kpalame so, akuangro ko, edu ndre eni.⁴⁴ Gu kangame eduaka fa ere kuko, angro atsi ade gueni du djigu ate ka zeni te kuko.⁴⁵ Mbe ruayi a Proto birime ne shi amea zokoa kpekute ne a Farusi. Te fiame aka fa nakaya : Lemba tsayi ade yi da neko ?⁴⁶ A Proto biri : Adu gueni ana ta bugulu nda wu dje kuyi dze.⁴⁷ A Farusi biri ayaka : Yi ko, aka nendjiri ?⁴⁸ Gueni gua tsi edu akumu tse tse a Farusi djigu alanyako ?⁴⁹ Angro atsi dze ndre eni dze asara mutalu, djiaka ame yimba.⁵⁰ Nikodemo, ate danda shi Yezu ne wiolu, ate du eduaka, ku fa n'akaya :⁵¹ Gara mutalu me bambe de ngbenga gueni akpungbulu aka djini tefiame basara tse tse angro gu endjini ?⁵² Ak'ebiri aya ko : Mu ko djimu me Galilaya ? Wa kpengrera te fiame mubi ne djeaya ade ndjina so zo.⁵³ Te fiame gueni ne gueni ga na te shi ni.

Chapter 8

¹ Yesu na nebli belean djigu Oliva. ² Angro atsi ka kombeta, kono kuwa na dema tembela, tefiame eni kubudu akano te fiako. Mbadzi deko suasende, kute yikaka. ³ Mberuayi ame agba wulega na Farizayo aka da ne bande atsi daka kune nela kuba ; ⁴ efiame, aka na kaline eduemeni, akafa ne Yesu aya : Bayika, dje bandedze, kungene kena ngwe kuba. ⁵ Mose, ebulu mutalu, duku fuara mutalu ndali ne dzeaya aka wu dze tenga bandedze ne malan : muagu togoro, muafa tsayi ? ⁶ Daka teyongo awu bakpengrako, basara tsayi dake fuere ko. Angro atsi Yesu, ku nuereme kote gba wulega ne izeko te faro. ⁷ Ufu daka te zunguko n'efiro, ku tsagame kufa nakaya : gu guenime eduri adu ne tsereangro eni du tukpungbulu gueni na wiane ne malan. ⁸ Mbadji duku nuereme kuwa, kute gba wulega te faro. ⁹ Mbadzi daka djiawu, du sarangro dji guaka mbe fuereaka, aka gbime nashi kene batsi, basoabolomba kete angbukuru mbada t'aplenga. te fiame Yesu kurume ke ise kene ze bandeze ate du eduaka. ¹⁰ Mbadzi deku tsagame kuwa, ade kubi gueni ke dze mbande dze, Yesu fa nene aya : bande, aka guye guame ata fueroroano ? Gueni atsi te ade ngbengaro ? ¹¹ Nalean nyamba, atsi ts bekinde. tefiame Yesu fa nene aya : nyoko adenyo ngbengaro ; ga, tefiame akiamuenzi tsereangro kuwa. ¹² Yesu ta bugulu kwa naka nabemba ; kufaya : djinyo zikadi badze fiedze ; gu guenime ate no te fiaere, beni no eblikadi, angro atsi ni du ne zikadi djigu gule. ¹³ v na kumeagu, a Farisayo fa nokoaya : muta weyoroano ku mu ; goro weyeme adumba ne bengamba. ¹⁴ Yesu biri ayaka ; ambe dji ata weyereano konyo memba, gere weyeme gu ne bengamba, bango saranyo ye gu yinyo te tefiame anoano ye ; angroatsi yi, asareyi deyi ye tsetse d'anoano ye. ¹⁵ Yi, beyi de ngbenga wa me ku, nyo, ada de ngbenga gueni. ¹⁶ tefiame dade ngbenga, gere ngbengame gu ne bengamba, bango adenyo yisere, bango baba ate tuere duko ke ne nyo. ¹⁷ Daka gba ndali na giri mutalu me aya, kpulu emeni bwayi djimba bengangro. ¹⁸ Ata weyere ano konyo, tefiame bere ate tuere kuta weyere. ¹⁹ Aka fagu nekoaya : ba gu ye ? Jesus gesi ayaka : asareyiere, ambedzi bere. deyi sarereano deyi sara bere ko. ²⁰ Yesu yongo dzeabuguluedje, kuyikaka adema tembela zo daka onko zugue te ; ade gueniatsi kuko bango ade guko nadingame da ba ligame. ²¹ Yesu fa naka kuwa aya : nyoguate no, tefiame yi tsere, tefiame yi kpi kubudu na giri tsere angrome ; beyi dazo da note. ²² Bame awu a Yuda faya kuana wume kokoa, bango dukufanoaya : beyi dazo danote ? ²³ Kufa nakaya : Duyi nasende ; nyo, adu nata. djiyi ame dze fiedze ; nyo, adjinyo me dze fie dze. ²⁴ Mbegu bame dafa neyianoaya, yi kpi nagiri tsere angrome ; bango aleyi nyere nefu dunyo te, yi kpi na giri tsere angrome. ²⁵ Da gudji mu? akayongo noko awu, Yesu bire : gu dayongo neyi kete tukpungbulu mba. ²⁶ Nyogu ne toto amangro bayongomba ne yi tefiame ade gbengamba eyi ; angro atsi gu guenime atuere duko dungu, tefiame gu da dji shiko, mbegu dayongoano ne dze fiedze. ²⁷ Adaka sara ne dzeya deko te ta bugulu aku angro bako. ²⁸ Yesu mbe rufuagu kufa naka aya : fueyi tsaga egu gueni te, mberufuagu yi sara djinyo dane, tefiame andzinyo guamangro me yi ketere, angro atsi ayongo kugu yika berere. ²⁹ Gu guenime ate tuere duni kene nyo ; ayiniere ise, bango dendiano awuza kubudu guangrome ngba te ni. ³⁰ Ufu de Yesu t'ayongoaye toto emeni alea nyako. ³¹ Tefiame kufa negu a Yudame aya atealea nyako : deyi su eli kpuluere, yi dji benga gere agbeale me ; ³² Yi sara dungu tefiame dungu kuruweri. ³³ Aka fa nokoaya : djinga a shita Abarayama, tefiame adanga djia bidja mda djigu gueni ; mbebe tsayi mufaya : aka kuruwari ? ³⁴ Djimba bidiangro, dayongo neyiano, Yesu biri ayaka, gu gueni me afume aya tsere angro djini bidza djigu tsere angro. ³⁵ Fuagu ade bidza su awuza kubudu a dema ; igu mete gu besu awuza kubudu adema. ³⁶ Dembe djiaya Wuli kuruwari, yi kuruwame ne bidiangro. ³⁷ Saranyo ne djeaya djiyi asita Abarayama ; angro atsi yi tsano eyi were, bangro angro ago kpuluereme neri. ³⁸ Ayongo ku guano debi shi bere ; tefiame yi, yendzi kugu deyi dji shi beri. ³⁹ Aka biri ayako : bara, dji ke Abarayama. Yesu fa nakaya : dakafanoaya yi dji ayara Abarama, deyiebandzi tungu djigu Abrama ⁴⁰ Angro atsi toto ayi yi tsano eyi were, nyo ate yongo bengangroano neyi dadji shi Djigi Gu, ade Abrama endzi nda. ⁴¹ Yiendzi tunguano djigu beri. Aka fa nokoaya : adjinga ayara kuba ; dunga ne bara

katsi dji Djigi. ⁴² Yesu fa nakaya : dembe djianoaya Djigi du beri, deyi ba nyeme ne nyo, bango deyi shi Djigi ada ba da me ; ada da kenyo, angro atsi ko ate tuere. ⁴³ Bango gu asareyi adjia kpuluere bame ? bango aligayime badia kpuluere. ⁴⁴ Beri gudji muyi, tefiame yi nyeme ba ligra ke kpulu beri. baku dji me awua emeni ba bwuanda kete tukpunghulumba, tefiame ade kuru na dungu, bango adu dungu ako. bango deku ligra fule, koyongo angroko ; bango djiko me fule tefiame ba ame fule. ⁴⁵ Tefiame nyo, fu dayongo danguano, aleyi nyamba. ⁴⁶ Dagui edui de sumbuere ane kuere ebulu tsere angro ? Dembe dji nyoguyango bengangro, bango gu a leyi nyere bame ? ⁴⁷ Gu guenime djigu Djigi beni dji kpulu Djigi ; adeyi djiano, bango adjiyi gu Djigi. ⁴⁸ A Yuda fanokoaya : adunga ne bidiangoro bafame ne muanoaya djimu me samaria, tefiame mugu ne muyia ? ⁴⁹ Yesu biri : adjinyo me moyi ; angro atsi dafu yeleano aya bere, tefiame yi tendjire ne tsere mba. ⁵⁰ Atsanyo yele dji gere ; gueni gua tsi ate tsano tefiame ni de ngbenga. ⁵¹ Djimba benga angro gu dayongo neyiano, de gueni lide kpuluere, ade ni kpi. ⁵² Toto aye, a Yuda fa nokoaya, ngasara ne dzeaya djimu me muyi, de Abarama kpinda andjinako, te fiamе mufaya de gueni alenya kpuluoro ade ni kpi. ⁵³ Mugu sumbu bara de Abarama ate kpi nda ? andjina ko aka kpi. Mufano amu le wu da ? ⁵⁴ Yesu fa nakaya : date fuame yele, adu gere yelemе zende angro. Bere gu ate fuere yeleano, ko deyi fanoaya giri Djigie gu. ⁵⁵ Tefiame asareyi ko. Bangrore, nya sara ko ; tefiame, dembe djiaya afanoaya asaranyo ko, daba le kuwuyi me fule. Angro atsi saranyo ko tefiame elide kpuluko. ⁵⁶ Abrama, dji beri, duku dunda ne fuku ne dzeaya ewu bi gu wuzame dji gere : Afiamе de kubi, kudu ne fuku. ⁵⁷ Afiamе a Yuda fa nokoaya : adamua ligra galan nimbe bati tefiame mufaya demubi Abarama. ⁵⁸ Yesu fanakaya ; ne bidiangro, dafa neyianoaya, akpungbulu a Abarayama du, dadu nda. ⁵⁹ Bame awu, aka loto malan ere na wiko te angro atsi Yesu ndame tefiame kuso adema tembela.

Chapter 9

¹ Fu de Yezu t'asumbu, kubi kuyi atsi daka zuko nda ne fetsiri. ² Tefiame guko agbeleme efiko: Rabi: daguetendzi tsereangro duko bame ne fetsieri? Dzimba ko tsetse dzimba abako? ³ Yezu fa nakaya: {Fu dukoawu, adumba ba tsereangro, adjimbako tsetse abako endzi tsereangro angroatsi, lembawu a basala djigu Djigi a han beru. ⁴ Awuza na wuza ligambame ange no gu tungume dzigu mutume dzi gere. tefiame de kadi bili, bade gueni endzi guangrome. ⁵ Dadu k'aku fie, dunyo zikadi dzigu dje fiedze. ⁶ Tefia dze buguluedze, Yezu suku suoro na faro, kofoto ne faro, tefiame kuefire eriko te. ⁷ Tefiame, kufa nekoaya: { No mwazundu ereoro a dukumi Solowa. Dze kuyedze no nozo kwa zundu eriko tefiame kubirime kote bereame ne zimbe. ⁸ A meko ne guame ate biko, mbeyele teaka, aka faya [Adjimba ko dze ata ko endzuwu te ngba nangadji]? ⁹ Guame eduaka faya: [koko gu], guame kuwa faya "adjimba ko", anga guenime gu wieliko, kofa naka aya nyogu dji ko. ¹⁰ Akefiko, le eriko tsayi ne bute me? ¹¹ Ku gesi, "GU guenime, yakeni Yezu", ate foto faro ne suoro, ko ku fire erere, kufa ne nyoya, no na dukumi dzigu Solowa, mwa zundu eroro, ano, ana zundu erere, te fiamе erere bute. ¹² Tefiame akefiko: " koguye"? Ku gesi, asaranyo. ¹³ Akano ne me fetsiri ana gu ne shia Farusi. ¹⁴ Angroatsi guwuzame de Yezu foto faro kkali eriko, dembe du wuza wua. ¹⁵ Ddembe da shiaka, a Farusi ko efiko, lemba tsayi a erikoebutе? tefiame kufa nakaya: " Dekokali fifito n'erere". Ano anazundu erere, tefiame aka bolo bereame. ¹⁶ Guame te me edu a Farusi fakuwa dzeaya: "dze kuyi dze wa eyiko zo du Djigi te, bangroango eyeleko wuza wua. Guame faya: De me tsereangro endzi dzangrodze ayi tsayitsayi. Tefiame kpalame so eduaka. ¹⁷ Feyo kuwadje akefi me fetieri " mufa tsayiano bangoro ko fu buteko eroro"? Tefiame kufa nakaya: " Ndzina gu dziko. ¹⁸ Ade Bayuda ere lean nyamba, ambedji ayaka abagu kome daka bute eriko. ¹⁹ Akaefiaka: "ke giri wuliedzea?" tefiame yifaya daka zuko nda ne fetsieri? tefiame bangroango akuate bereame fio? ²⁰ A bako gesi: " hee gara wuliegu, zungako ne fetsieri". ²¹ Tefiame mbele tsayi akuate berea feyo? Asaranga; tsetse dagu ebute eriko. Efiyiko, akupe angoru neyi kuada kuyi. ²² Da bako yongo awu bangroango daka t'agundu a Bayuda. Bangroango d'Ayudda yima yongoanda nemeni djiko egu Djigi aka so neni edu ame Djigi. ²³ Mbugu d'abako fa bameaya: " kuada tsika kuyi; efiyiko." ²⁴ Bara na bwayi kuwa akaya dje me fetsierie dze, aka fa nokoaya: " Fu yele aya Djigi. Bango ngasaraya gu gueni me be niendzi tsereangro." ²⁵ Bameawu, kofaya, ddembe djiaya djiko me endzie tsereangro, asaranyo gu. angroatsi gu saranyo, dadji me fetsieri, toto ayi nyogua bere. ²⁶ Mberufu aka fa nokoaya, dekole nemu tsayi? Deku bute erero tsayi? ²⁷ Ku fa n'akaya, yinyo t'ayongomba neyi k'toto ayi, adjiyiano? yifanoaya eyi dji kuwadze bangroango? Yifano eyi dzi guko Agbaeleme ko? ²⁸ Aka ndekako, aka faya mugu Dji guko gbele me, angro atsi nga, djinga agbeale djigu Mose. ²⁹ asaranga ne dzeaya de Djigi ta bugulu nda ne Mose, angroatsi dze guenedze asaranga fu yiko te. ³⁰ Gu gueni me fa nakaya guegu dzi eyele angro, bango asareyi fu yiko te, angro atsi kudu kuebutе erere. ³¹ Sara ne dzeaya ade Djigi dzi tsere gueni, angroatsi kugu guenie fu Djigi yele, te fiamе nyenzi guangrome nyekome te, bakudzini. ³² Babwazo dakaze fiete nda, ada eni badziandaya gueni ebute eri gu guenime daka zuninda ne fetsieri. ³³ Dembe dzi eyigu guenime shi djigi adeni ligame b'endzie angro. ³⁴ Akafa nokoaya, daka zuoro nda kubudu a tsereangro, tefiame mufanoaya amuyikara angro? Tefiame aka beluko n'edzigi ³⁵ Yezu dzi nedzeaya ak'ebuluko nedzigi, mbadzi deku biko, kufa nakaya, kufa nekoaya, mwalenya egu Djigia? ³⁶ Kufa nekoaya, djiko dane, Bekinde, amberufu ale nyako? ³⁷ Yezu fa nokoaya, mwebi Ko, tefiame koko gu ate ta bugulu ne muano. ³⁸ Tefiame kufaya Bekinde, nyale nyamba, tefiame kufuko yele. ³⁹ Te fiamе Yezu faya da da nadze fiedze nda ba dea ngbenga, amberufu guame ade bere aka bere; tefiame guame ate bereano ak'andiamе n'ame fetieri. ⁴⁰ Gua Farusi me atedu shiko adzi guangro me, aka fa nokoaya, dzinga guame fetsierie ko? ⁴¹ Yezu fanakaya, deyi dje ame fetsieri, adziyi tsere eni; angroatsi toto ayi, feyiaya nge berebereano; giri tsere angrome azeme.

Chapter 10

¹ Djimba bidiangro gu dayongo neyiano, gu guenime ayi goame angba dema gbagi djigua kandolo, angoro atsi ni bia anga mbramba me, duni me di te fiamme me tsére angoro. ² Angro atsi guni agome a ngba, nigu ba lidé akandolo. ³ Gu ba nde ngbadema ande aya ni tefiamme akandolo dji kpulu ni, ni yefuamba atsiatsi te limamba, te fiamme ni kushiamba n'edjigi. ⁴ De mbe djiagu nie kushi guame kũ budu, ni du n'akpungbulu akandolo no te fieni; bango saramba kpuluni. ⁵ Ngba d'amba no te fia déni, amba lo beni ne de nga kadi, bango à saramba kpulu déni. ⁶ Yezu fuaka gu musaku me angroatsi adaka sara guangoro me deku fano ewu yongo n'aka. ⁷ Yezu fa n'aka kuwa aya : djimba bidiangoro gu dayongo neyi ano, djinyo ngbadema djigu akandolo. ⁸ Guame kubudu ate dà ndali akpungbulu anyo, djiaka à midi ne tsére eni ; Angoro atsi ade akandolo djiaka. ⁹ Djinyo ngbadema. De gueni gome ere, ni du ne gule, enia gome tefiamme ni so, tefiamme ni ne bi liawu. ¹⁰ Ba midi dà bedetsie ni wun te fiamme ni gbeteka ; nyo, dà da ndali ambe rufu à akandolo du ne gũle, te fiamme gũle mba du ne ndremba. ¹¹ Djinyo bengame me élidé akandolo. Ba b'nga me élidé akandolo fu guni gũle me aya akandolo. ¹² Angroatsi me tungu, adji me élidé akandolo, te fiamme adji akandolo guni, beni bi Bidiek'e mbe dà, te fiamme ni kpa ato, Afiam Bidiek'e dà mbe neku gu atsi te fiamme mbe gbeteka gueme. ¹³ Ba me tungu alo, Begu djini me tungu, ade ni fume bangro angoro duni me tungu tefiamme ade ni pie t'akandolo. ¹⁴ Djinyo bengame me élidé akandolo. Saranyoaya gère akandolo me tefiamme amba sarere, ¹⁵ Kũ ufũ Sera barere, tefiamme asara bare tefiamme afu gère gũle meano bangro akandolo. ¹⁶ Nyo gu nanga akandolo me kuwa adu fè agbagi; guame ko, mbeligame ano ayi n'amba ; Amba n'adji kpuluere te fiamme anyamba du k'atsi, m'elidembe du k'atsi. ¹⁷ Nye bere me ne nyo, bango d'afu gère gũle meano arufu amali kuwa. ¹⁸ Adu gueni fu ate mali azereano, k'e nyo gua te fumbano k'enyò memba, nya ligame na fumba te fiamme aligame na mamba. Awu du gu mutalu me d'ama shi bare. ¹⁹ Abe kpalame so kuwa, ba dje buguluedje, edu Ayuda. ²⁰ Toto guame eduaka faya : Kũ gu ne muiy, kudji me maro ; Ango gu deyi djikoano bame? ²¹ Angame faya : A djimba kpulu a muiy deko yongoano ; de me muiy bute eri me fetsieria ? ²² Daka kali kama Yeruzalema djigu zundume. À nadinga ndre zere kadi. ²³ Te fiamme Yezu te nungua ebulu dema tembela, sukuchi djigu Solomona. ²⁴ À Yuda mongome ne soko ko, te fiamme aka fa noko aya : Bada t'enugu nadinga gu amua ka duara kufu ta? De mu du Christo, yongo ne nga baratsi. ²⁵ Yezu biri aya ka : Dayongo ne yiano, ade yialanyamba. Gu tungume d'endiano te lima bere k'mba atã weyere. ²⁶ Angoro atsi aleyi nyamba, bango adjigu gère akandolo me ²⁷ Ba gère akandolo me dji kpuluere; saranyoaya, te fiamme amba no te fieré. ²⁸ B'afuamba gu gũle me ade nya, te fiamme bad'amba kpi wuza atsi, ade gueni detsiamba ko à zere. ²⁹ Bare, ate fuere amba duko ne tsikamba ba sumbuame ; angba de gueni m'amba aza bere. ³⁰ Nyo ne bere dunga k'atsi. ³¹ Mbe ruayi a Yuda boko malan Kuwaze ere na wiko te. ³² Yezu fa nakaya : nyayikeri toto bebenga amangoro djigu yi shi bere : Bango gu deyi fano eyi wiere ne malan ? ³³ À Yuda biri ayako : À djimba ba bebenga amangoro denge fano ange wioro bame, angroatsi djimba ba tsére ndeka tefiamme mbe dji begu mu, dji gueni, ate yameano Djigi. ³⁴ Yezu biri aya aka : Agbaka na giri mutalu me : ne djeaya : Djiji a djigia ? ³⁵ De mbe dji mbaya adjigi guame daka ta kpulu Djigi ayaka, tefiamme ngbade likpulu nyesi. ³⁶ Gu gueni me de bere zundu ni kũ tuni naku fié, yi fa ne niaya: mu gua ndeka tsére ndeka ! k'begu d'afaya djinyo egu Djigi ? ³⁷ Endzinyo gu tungu me djigu bere akia yialanyere ! ³⁸ Angoro atsi de mbe djiaya nyo gu at'endji, ambe dji k'mbanyo alanyi nyere, alanyi nya gu tungu me ambe rufu yi Sara ne djeaya bere guère, te fiamme nyo gua bere. ³⁹ Bame awu, aka tsa ere kuko, angoro atsi kualo azaka. ⁴⁰ Yezu no kuwa ne sende beli Yordane, egu kadi me de Yowane fuko yire mi te nda. Te fiamme kũ n'esu zo. ⁴¹ Toto eni no ne shiko, aka te fa me aya : Ade Yowane endzi eyele angoro nda atsi ; angoro atsi guangrome kubudu de Yowane yongo nda bangro dze kuyiedje dembe dji bidiangro. ⁴² Te fiamme, egu kadi me toto eni alanyako.

Chapter 11

¹ De kuyi dua tsi mashiku, Lazaro, me Betaniya, te dji gu Mariya aka ne Marta dji ayabande ko. ² Dembe dji gu Mariya me at'efire Bekinde ne marasi, tefiamme n'efire shindiko ne miline, tefiamme dembe dji nda ikienne dji Lazaro de kuko te shi. ³ Ayabandeko tu aka n'ayongo ne Yezu : Bekinde, bi, guko ba mu nyeme te kugu n'ashiku. ⁴ Tefia adjimba, Yezu faya : Guashikume adjimba gu bando ; angro atsi dumba ba yeke djigu Djigi, ambe rufu Igu Djigi du ne yeke bame. ⁵ Fuagu de Yezu nyeme ne Marata ne dielene, te fiamme ne Lazaro. ⁶ Mbadji deku djiaya Lazaro gu n'ashiku, ku su kuwa net'awuza bwayi negu kadime deku dute, ⁷ kufa te fiamme n'agbaelae aya : ange birime ne Yudeya. ⁸ A gbaelae fa ne koaya : Rabi, a Yuda daka te tsaro nungue aka wuoro ne mala, tefiamme mu gue birime ke ne Yudeya. ⁹ Yezu biri : A du nadinga biezali mbeyuru bwayi ba wuza atsi ? De gueni te noa ne wuza, beni koto ; bango deni bi zikadi ze fie dze ; ¹⁰ Angro atsi de gueni te noa ebili kadi, gueni gua koto, bango adu zikadi eni. ¹¹ Te fia dze buguluedze, ku fa nakaya : Lazaro, wukuara, ku gua la ; angro atsi nye guano b'ebefieko. ¹² Agbaelae fa noko aya : Bekinde, deku te lame, ku gu. ¹³ De Yezu te yongo nd'qngro bqndo ko, aka makia te guere aya koyongo nda angro ndre la ano. ¹⁴ mbe rufuagu Yezu yongo n'aka ne bengamba ne dzeaya : Lazaro a kpi. ¹⁵ Te fiamme, bangroiri ambe rufu y'alanyamba, nyogu ne fuku begu ad'adu zo, angro atsi ange no nozo duko te. ¹⁶ Mbe ruayi Toma daka te yako Didumu, fa ne guame agbaelae mbeaya : ange no ko, ange na kpi ke no ko. ¹⁷ Yezu, mbadzi de ku da, kuda kuebise daka yima lue Lazaro ku du ne wuza ha bwayi n'elifaro. ¹⁸ Te fiamme, ufu ade Betaniya denga ne Yeruzalema, wa kilometa bati. ¹⁹ Toto a Yuda da ne shi Marata ne Mariya, ba ta mi te duaka bangro bando ikiaka. ²⁰ Mbadji de Marata dji ne dzeaya Yezu gua da, ne no bekie bako, fuagu Mariya susu adema. ²¹ Marata fa ne Yezu aya : Bekinde, de mu du fe nda, ade ikere ba kpi. ²² Angro atsi toto ayi fu dumba awu ke mbanyo, saranyo nedzeaya gu kubudu de mu ko ne shi Djigi mbegue kuendjie amu. ²³ Yezu fa nene aya : ikioro befi abando. ²⁴ Saranyo, Marata yongo noko awu, ku befi fueni befi te te nya nadinga. ²⁵ Yezu fa ne neaya : Nyogu ba befi eni abando dji gule, gu gueni me

alanyere, nigu de ni kpi kembanyo,²⁶ Afame gu gueni me adu kene gule nialinyere eniakpi nenga kuwa. Mwalanyamba ?²⁷ Ne fa nekoaya : dumbawu, nyelanyamba ne dzeaya dumu Kristu, Igu Djigi, dji mbe dji aku da na dze fie dze.²⁸ Mbadji dene yongo ayi ne no. Te fiambe ne n'aya Mariya na wi de dielene, ne fa ne neaya : Bayika gu nane, kuefi bangroro ano.²⁹ De Mariya dji k'atsi, ne busende ba noa ne shiko.³⁰ Bango ade Yezu da ba goame kegu nebulu te, angro atsi ku du kegu kadime de Marata fume te ko te.³¹ Gua Yudame ate du adema shi Mariya at'azere dune, mbadji d'ake bine na busende gbaguru ba soa, aka no te fiane, aka fa te guere aya : ne noano n'elifaro be bueme.³² Mbadji de Mariya da zo de Yezu dute, tefiambe dene biko, ne shi fasende nete shindi ko, tefiambe ne faya : Bekinde du mu du fenda ade ikiere ba kpi.³³ Yezu, bi ne ne gue bu ne gua Yuda me ate da ne ne, ku tsome te duko, lunge kuko.³⁴ Te fiambe ku faya, deyi kako yi ? Bekinde aka yongo neko awu, da muebi.³⁵ Yezu bu.³⁶ Bame awu a Yuda faya : Bi tsayi de ku nyeme noko.³⁷ Te fiambe guame ne batsi eduaka faya : Ko ate bute eri me fetsieri nda, ade mbe ligame akuendjiangro akia dje kuyidje kpi ?³⁸ Yezu, tsome kuwa nako, kuno n'elifaro. Dembe dji su malan, tefiambe aka kali ndre malan kpungbulume angba sumba.³⁹ Yezu faya : Andjiyi malan nashi. Marata ibende bando faya : Bekinde, kuefu, bango mbasumbu awuza ha bwayi fu daka kako nezo.⁴⁰ Yezu fa ne ne aya : Afanyo ne muano aya de mu du ne nyeme mu bi eyele angro djigu Djigi?⁴¹ Ak'andji malan nashi, tefiambe Yezu tsaga eriko n'ata, ku faya : Bere, nya fuoro memu bango bamu djire.⁴² Bangrore, dasara aya ba mu djire awuza kubudu. Angro atsi, da ta buguluano ba dze ndre eniedze ru sokoere, ambe rufu aka lanyamba ne djeaya mu ate tuere nda.⁴³ Mbadji deku yongo ayi, ku ta ngbako n'ata ; Lazaro so,⁴⁴ Te fiambe bando so, shindikio ne zako aka bo ne budu, aka mbla eriko ne tambla, Yezu fa n'akaya : Kuruwayi ko, yayiko aku no.⁴⁵ Toto a Yuda ate da ne shi Mariya, ak'bi guangrome endji Yezu, akalannyako.⁴⁶ Angro atsi guame eduaka no na fume te a Farusi, aka na yongo guangro me endji Yezu naka.⁴⁷ Mbe ruayi gbogolo amea zokoa kpekute n'a Farusi mongome ne ame agba wulega, te fiambe aka faya : nge le tsayi ? Bango dze kuyi dze endji ke toto eyele amangroano.⁴⁸ De ngayiko akuendji kamba, eni kubudu alanyako, tefiambe a Roma da ba wua gara gbatume ambe dji seara.⁴⁹ Atsi eduaka, Kayafa, ate dji tsika me azokoa kpekute tegu galan me fa n'akaya : asareyi angro;⁵⁰ Amakeyi dumba ba giri b'nga angro me ne dje egueni kpi atsi b'eni, tefiambe a seni gu beni.⁵¹ Fua gu, ngbade ku t'ayongo kebako ise, angro atsi fu de ku dji tsika mea zokoa kpekute egu galan me, ku ta kpulu andjina ne djeaya ligambame a Yezu kpi ba seni.⁵² Te fiambe ade mbe dji ke seni atsi de mbe du ko ba mongoa na kuatsi gua yara Djigi me ate gbeteka.⁵³ Ba bua kegu wuzame, aka ma gu makia me dji dzeaya ligambame ere wun ko.⁵⁴ Bame awu ade Yezu su kuwa n'ezikadi edu a Yuda, angro atsi ku gbime negu kadie fu na mbale fie, agu gbatu me dji Efrayima, tefiambe ku su zo ne guko agbaelae me.⁵⁵ Pasika dji gua Yuda te feta. Tefiambe toto eni t'anga am'efieme te bia na Yerusalema akpungbulu aya Pasika, ba zunduame.⁵⁶ Aka te tsa Yezu, aka te fa me eduere adema tembela : Yi bi tegiri tsayiano ? Ade kua da naba kama ?⁵⁷ Fua gu, de gbogolo amea zokoa kpekute na Farusi yima ka fua mutalu ne djeaya, de gueni sara ye gu duko te eni yongo, amberufu aka n'ekuko.

Chapter 12

¹ Wuzo bihatsi mboso atsi akpungbulu aya Pasi, Yesu da Betaniya, zo de Lazaloro dute, duku befiko abando. ² Zo, daka fuko liwu te ne fuele, Marta no tungu, tefiambe Lazaro djigu guenime atsi ate su a misa atsi noko. ³ Maria mali mbusu atsi dugu marashi mardo djigu bengamba du ne tsika gbeta, nefire ne sukpe nete shindi Yesu ne te efireme ne miline ; tefiambe dema yi ke kpitika ne nda marasi. ⁴ Gbeale atsi, dji Yuda Kariota, yigu Simona, djigu guenime ate ne gemueko, kufaya ; ⁵ Bango gu a bayaka dje marasiedje bame ano kama bati, bangro agemuembe aya ame lunge ? ⁶ Deku teyongo awu ambe dji badzeaya deku te bi ame lunge, angro atsi begu de kudu midi, tefiambe, deku te lide ngbika, tefiambe ke buku gu daka ta ka nozo ame. ⁷ Angro atsi yesu faya : ayiyi dje marasiedje ba wuzo wkpikpere. ⁸ beyi du awuza kubudu ne ame lunge sokeri, angro atsi ade yidu ne nyo awuza kubudu. ⁹ Ndre toto ayuda dji nedzeaya Yesu gu betaniya ; tefiambe aka da, ambe dji ke bangrodzeaya daka da bangroko, angro atsi daka dako ere bi lazaro deku befi abando. ¹⁰ Gbogolo ame azokoa kpekute djime ne dzeaya ere wu Lazaro kuwa, ¹¹ bango ndre Ayuda bwano edjiakano bangro ko tefiambe akaleanya Yesu. ¹² Mbadji dembe diri negu wuzamba, ndre toto eni da naba kama, mbadji daka dji ne dzeaya Yesu guatonu ne Yerusalema, ¹³ Aka boko a kpiwa, tefiambe aka sumbu ne kpungbulu ko kaka ta ngbere : Ozana. Memu gu be gu guenime ate dano te lima bekinde, kumu djigua Istracla. ¹⁴ Yesu bi plenga dongi kusu akumba, ufu daka gbate nda : ¹⁵ Akia mu gru, ibende djigu Siona ; webi, goro kumue guada, suko aku yigu dongi. ¹⁶ A gbeale ada ka sara nakpungbulu dzeangroedze, angro atsi, mbadji de esu ma yele, aka makiagu ne dzeaya daka gbagbanda bangro ko, te fiambe amba ligrame ne shiko. ¹⁷ Guame kubudu ate du ne Yesu, fuaku te ya Lazaro te elifaro tefiambe kubefi abando, Tefiambe aka te ta weye ko ; ¹⁸ Tefiambe ndre emeni sumbu ne kpungbulu ko, bango fu daka dji ne dzeaya kuendzi dze ndre angroedze. ¹⁹ A Faruzayo te yongoame eduere ; yebi ne dzeaya a tsagagiri angromba ; biyagu, emeni kubudu ano afiako. ²⁰ A Griki ko ne batsi, ate du edu guame ate bia be yele me te nadinga kama, ²¹ A kefi Filipino, ba Betesayida wa Galilaya, aka yongo noko nefuya : Bekinde, nge nyemeano ange bi Yesu. ²² Filipino no nayongo ne Andrea tefiambe Andreyo ne Filipino aka no aka nayongo ne Yesu. ²³ Yesu fa nakaya : nadinga aligrame fu de igu gueni nama yele te. ²⁴ Djimba bidiangro gu dayongo neyiano, afa neyianoaya, dembe dji gua toro ngano me shi ne fuasende akpimba, mbe zeme ke ise ; tefiambe, dembe kpi, mbe zu atoro ne ndremba. ²⁵ Gu guenime nyeme ne guni guleme mbeyika beni, tefiambe gu guenie sogo guni gulemba adze fiedze ni lidembe begu gule me ade nya. ²⁶ De gueni te noa tunguanyo, eni no tefiere ; tefiambe zo dana duate, zo ni duko ne gere me tungu me. De gueni tenoa tunguanyo, bere yeleni. ²⁷ Toto aye, lenge duere agbeteka. Tefiambe afagu tsayi ? ... Baba, de mu guere adze naleledze ? ... angro atsi, da dandali ke bame. kebame gu sunyo bada adje naleledze wula. ²⁸ Baba, fu yele te limaro. te fiambe bugulu

atsi wu a burule : nya fuko yele, tefiame afuko yele kuwa.²⁹ Ndre emeni ate duzo, tefiame mbadji daka dji, akafaya gu guetsu. Guame faya : Tregima guatsi ata bugulu noko.³⁰ Yesu faya : adumba bangroere gu so gu buguele bame ; dmba bangrori.³¹ Toto ayi aka guada ba dea ngbenga dze fiedze; toto aye, aka guada ba bewue kumu dze fiedze nedjigi.³² Te fiame nyo, fu dana tsagame te ba bwua te faro, agbi eni kubudu ne shere.³³ Mbadji deku te ta buguluaye, kute ha begu bando me duku nakpia du kpungbulu ko.³⁴ Ndre emeni fa nokoaya : denge dji nda ne dzeaya Kristo aduko ba bando ; lemba tsayi mwate fameaya : ligambame aka tsaga igu gueni ? Daggu djidze igu gueniedze ?³⁵ Yesu fa nakaya : zikedji du kuwa eduiri ba shia nadinga. wa noyi, egu nadingame du zikadi, ambe na leako blikadi nafaakuiri : gu gueni me ate noano a bilikadi, asareni de ni noano neye.³⁶ Egu naleleme duni ne zikadi, aleyi nya zikadi, amberufu yi dji ayara zikadi Yesu yongo dzeamangrodze, tefiame kuno, ku na ndame dengakadi naka.³⁷ Ambe dji ufu de kuendzi toto eyele amangro ne kpungbuluaka, adaka leanyanko ko,³⁸ Amberufu kpulu Isaya ligrame de djina ate yongo angro Bekinde nda, dane guataleanya gara weyeme ? tefiame dagu de bekinde tsaga zako ne lini?³⁹ Mbe duawu kembanyo adakaleanyamba, bango de Isaya fa kwadze aya :⁴⁰ Kwa fetsi eriaka tefiame kufuaka asoroko du, ambe na leako aka ne bi neriaka, aka na sara te duaka, aka ru ba bire duere te fiame ana guaka.⁴¹ De Isaya yongo djeamangrodze fu duku bi guko yele te, tefiame kuda bayongoa angro ko.⁴² Fuagu, ambe dji kedu akumu toto aka aleanyako ; angro atsi, ke bangro a Farisaya adaka nyeme ere kide fu dakate guru ne djeaya aka na so nere adema tembela.⁴³ Bango daka tanyeme ne yele djiguemeni basumbua yele djugu Djigi.⁴⁴ fuogu, Yesu ate du nasorokoeri : kufaya gu gueni me aleanyere aleanyi nyamba, ambe dji bangrore, begu gueni me ate tuere ;⁴⁵ Tefiame gu guenime ebire, niebi gu gueni me ko ate tuere.⁴⁶ Da dandali ne zikadi naku dje fiedze, amberufu gu guenime ate na leanyere, ade nisu a blikadi.⁴⁷ De gueni dji kpuluere tefiame ade ni lide, adjimba nyo ade na dea ngbenga ni ; bango ada danda ba dea ngbenga dze fiedze angro atsi ba gua dze fiedze.⁴⁸ Gu guenime ate beluere ano te fiame ade ni ma kpuluere, nigu ne me ade ngbenga dji guni ; kedze buguluedze dayongo nda, kamba ate na dea ngbengani te nya nadinga.⁴⁹ Bango bata tayongo angroere ; angro atsi angro baba ate tuere nda, ko ate gb a guamangrome ne djeaya ayongo.⁵⁰ Saranyo ne djeaya guko mutalu me dumba gu guleme ade nya. Mbugu bame dzeamangrome dayongoano, ayongoano ufu de baba yongomba nda ne nyon.

Chapter 13

¹ Egu nadinga me Festa festo dugu Pasika, ade Yezu sara nalele aligame aya ko, akubi tie bano shi Bekinde, kunyeme guko emeni me gbala.² kuyika ayaka egu nadinga me d'aka aku misa, fu de Diabolo yima k'agoame edu Judasi, egu Simoni Iskariote, fuko tsere bieli aka baya Yezu.³ Angroatsi Yesu sara kubudu, bako ayima kaliangoro kubudu n'azaka, kusara ko, ne djaya yiko ne bekinde, kuga neshi Bekinde.⁴ Egu nadingame d'akudu akumisa, kutsaga me, ku kushi budu dji guko, kumali doti, kubo n'edime ko. Tefiame ku kali mi nakolongba, kubenda zundua shindi djiguamesula, afiame kudjidji shindiaka ne gw'a doti.⁵ Egu nalele me dako shi Simoni Petro kufeko aya : Mokoto, muzuere ano k'e shindia?⁶ Yezu geshi ayako : ze angrodje dendjiano, asaramu limbe ? Angro atsi musaramba n'ashi ;⁷ Petro fa nekoaya : mu zunduer k'eshindiano : Aba mbendji awu nenga. Yezu geshi aya ko : Azundu nyoro shindi, aba muzui bengangoro.⁸ Simoni Petro fa neko aya : Mokoto dembe du du awu akia muzunduer zende shindi, angroatsi zundu zere, ne liere ko.⁹ Yezu yingo neko aya : gu gueni me sakuni bakuni zikubudu, angroatsi kwiri weezi ambedji kubudu.¹⁰ Yezu sara gu gueni me ate bayani, mbugu bame kuyongo : yiwezi ambe du yi kubudu.¹¹ Egu nadinga me nyeshi ko, ezunduaka shindi, kugome abudu, kuno besuame aku misa, kuyongo n'aka : ya sara ligu bugulume ?¹² Bayiere bayika kumu, bayingoa bidingoro, begu du nyo bayika tefiame kumu.¹³ Debedji ngo dji kumu nyazundu shindiri, ligambame ko eyi zundu shindjiri eduiri.¹⁴ Nya yikiri nyangadji endjimbe, eyendji kufu lenyo te.¹⁵ Ayongo neyiano bidingoro, aba, metungu sumbu kumu, tefiame Egbele abaka sumbu gu guenime tuaka.¹⁶ Fu sara yi mba : deyindji awu yi du ne fuku.¹⁷ Ayingo niyiano ne djaya : sara nyo gwemeni d'aponi. Angroatsi, mbendjime kufu gbaka. ku gueni eze dengeli niniano ndjere ne tseremba.¹⁸ Mbugu yongonyo niyi, fiyo fu adamba bedieme.¹⁹ D'ayingo niyiano ne bidingoro, gu guenime ama aya gueni tunyoni, ni amare kenyo. tefiame gu gueni me gu lenyamba nialenya gu gueni me tuere.²⁰ Egu nadinga me nyesi ko ayingo n'aka, lunge du kuko, ku pe n'aka ? Ne bidingoro gu d'ape niyiano : Gueniatsi eduiri bayere.²¹ Amesula benda ebime akadiaka, angro atsi adaka sara gu gueni me duku t'ayingo nini ?²² Mesula atsi dji Yezu t'anyemime nini waya, kusu soko Yezu.²³ Simoni Petro yike tezako, barabe zu duku bugulu ne wuano.²⁴ Tefiame gu gbele dje meme ne te du Yezu, kufa noko aya bekinde, Dane gu ?²⁵ Yezu fa nokoaya : djimba guko dana fuako kpekute kanyo ne supe; tefiame, mbadje duku ka na supu, kufu Yuda yigu Simona, Kariota.²⁶ Mbadji d'aka fuko kpekute, satana gome ne bulu Yuda, Yezu fa ne ko aya, gu demufano amuendji endji gbaguru.²⁷ Angroatsi adugu'eni atsi du edu gu'ame atedu a misa, bango gu duku tayingo bame neko awu ;²⁸ Bangoro guame ne batsi d'aka te fa teguere aya fu de Yuda du ne Ngbika, Yezu t'afa awu fa neko aya : muagulu gu dunga ne zangumba ba kama, tsetse akufu enjuwu ame lunge.²⁹ Mbadji de Yuda ma kpekute, kuakra ne so. Djimbe dji wiolo.³⁰ Mbadji de Yuda so, Yezu faya : toto ayi, yigu gueni yi ma yele, tefiame Djigi ama yele ebulu ko.³¹ Dembedji aya, Djigi ama yele bulu ko, Djiko yele ko buluru, tefiame kwane yele ko toto aya.³² Ayarare, ngugu neyi ne tekita nadinga kuwa, yi tsare, tefiame, kufu d'ayingo na Yuda : Ngbeyida zo d'anoteano, nyayongo neyi ko toto ayi.³³ Tefiame nya fuiri abe mutalu ; niyime akadiri, kufu d'anyeme niyi, yiko niyime ko akadjiri ne batsi.³⁴ Bame emeni kubudu sara ne djeaya dui gere egbele me. Dembe du ayi yi du ne nyeme akadjiri ne batsi.³⁵ Simona, Petro, fanoko aya Bekinde, munoano ye ? Yezu faya : ngamu no toto ayi tefiere ashi.³⁶ Bekinde Petro yingo noko awu bango gu angba d'ano tefiaro bame toto aye ?

afu gere, afu gere gule me bangroro. ³⁸ Yezu biri fu muayi goro gule me ba dumba ne bidiangoro, dafa numuaya ada akuakondo aya : mo sogoere bara batsi mu sogoere.

Chapter 14

¹ Ligambame akia duiri du ne lunge; laeyi nya Djigi te faine yi lae ke nyako. ² Adema ta Bere bara sumu gu ne totomba de mbe dji alembe awu, ada ba fa ne yi aya nya no zo ba zea bara ayi. ³ Fu d'ano te faine daze bara ayi, a birime te faine abok'eri ne sokoere, ambe rufu yi ko yi dufu du nyo te. ⁴ Te faine yi sara gu yingadji me nozo bano te. ⁵ Toma fa noko aya : Bekinde, asaranga fua mono te, nge le na sara yinga dji tsayi ? ⁶ Yezu fa ne ko aya : Dunyo yangadji, dugu t'agule. Ba de gueni da shi bere ambe dje abeleni shere. ⁷ De yi sarere, yia sara bere ko. Agu dufu, ke feyo yi sara ko begu ayia biko. ⁸ Filipino fa ne ko aya : Bekinde, yekara Ba ange tsinge me. ⁹ Yezu fa ne ko aya : Filipino, nya su ne yi abulu anyo shikadi te faine adamu asarere nda ? Gu guenie biere, nie bi Bere. tsayi tsai de mu faya : Ayikaro Bere ? ¹⁰ Abimo nyamba ko dunyo a bere, te faine Bere du ere ? Guamangroe atsi Bere gu are ba ligra gu ko atungu me. ¹¹ Nyogu a Bere te faine Bere gu are, dui n'asoroko duiri ne shere bame, dembe leawu yi laenyamba be guamangrome andjiko. ¹² Ne bidiangro, ne bidiangro nya pe ne yi : de gueni laenyere, niendji gua tungu me ko de endjiano, fu da da ba bireme ne shi Bere, ni endji kawu mbe sumbu fu. ¹³ Gu kubudu dey ko ne shiere yi laenyamba te limere, endji kembera, mbedje Bara du ne yele a kadi wuli. ¹⁴ Mbe du ko endji kugu ayi ko ne shere, a bulu alinya limere. ¹⁵ Dey nyeme ne nyo, ye lide ke gere mutalu me. ¹⁶ Nyo, ne shiere, ako ne shi Bere aku fuiri anga gueni ku wa adu ne yi awuza kubudu. ¹⁷ Mbe dji mbure atolo dji gu bidiangro aba de fie du te, bangro angro ade mbe bimbe te faine asamba. Angro atsi yi, yiasara mba, begu dumba neyi te faine mbe su shiri. ¹⁸ A de eriri wa miara, bagu abirime ne shiri. ¹⁹ Nalele a feta a de fie ebire kuwa, angro atsi yi, yi biere bi, begu dunyo bie te faine yi du ko ke bie. ²⁰ Agu wuzame yi sara aya du nyo a Bere, te faine yi du are, te faine nyo adu ari. ²¹ Gu gueni me adu ne gere a;utalu me te faine ni lidemba, gu gueni me ko anyeme ne ni te faine ayikame ayeni. ²² Kagu nadiinga me Yuda, ambe dji Kariota, fa ne Yezu aya : Tsayi dzangrodze ayi ? Mo fano amuayikame k'anga ambe dji aya fie ? ²³ Yezu geshi aya ko : De gueni nyeme ne nyo, ani lide kpuluere tefaine Bere nyeme ne ni. Fuagu ange da ne shini nga aze bara shini. ²⁴ Gu gueni me anyeme ne nyo te faine ade ni lide kpuluere, angro atsi dze atengla angroedze dey djiano ayimbe shire, yimbe shi Bere ate tuere. ²⁵ Da pe dzamangroedze kubudu neyiano egu nalele me da dunda ne yi. ²⁶ Angro atsi gu gueni me de mbure atolo de Bere tu ne shiri te limere, fume ba yek'iri amangro kubudu : kono duiri t'amangro kubudu da pe ne yi. ²⁷ Nyayi memu ayi, nya fuiri gere memu me, afunyo mba ayi fu ba fie fu. Akiayi su ne lunge ne gundu ko. ²⁸ Yia dji guangro me da pe neyi, aya nyo gua no te faine abirime n'edui. Dembe dji nda dey nyeme ne nyo, de yi ba du ne fuku ba dzeaya nyoguano ne shi Bere, bango Bere gu sumbuere. ²⁹ Bame feyo nya pe ne yi akpungbulu angoromba da, ayi bimba. ³⁰ Ba bua feyo ada pe anga amangrome neyi kuwadze : bangro angro bekinde dze fie dze afeta, angro atsi, aduko n'angro ne shere. ³¹ Angro atsi, ligambame afie sara aya nya nyeme ne Baba te faine endjiano mbe ligame kene gu mutalu me de ko fuere. Tshagayi me, ange bu fe.

Chapter 15

¹ Dji nyo bidi bulu wuli Vino, te faine bere dji m'elidembe. ² Gu za wulie kubudu duere azu atsro, kuandzi nashi ; gu za wulie kubudu du n'atsro, ku teseramba, ambe rufu mbe zu kuwa ne ndre mba. ³ Yiayima dua ne mbrueri begu bugulume d'ayongo neyi. ⁴ suyi ere bidi asu eri. Ku ufu angba dji wuli zu isembe, dembe dji ekumbeme ne te bulu wuli, dumba ko beyi ligame asuyi buluere. ⁵ Djinyo bulu wuli yi dji zamba. Gu gueni me esu ere te faine esu eni, ni zu ndre atso, bango adjimba bere, beyiendzi guangro. ⁶ Esu gueni ere, aka beluni nedjigi, kuwu za wuli, ni ku, aka belu na wi te faine mbe gbishi. ⁷ Dey su ere, tefaine kpuluere su eri, koi gu nyiyi me te, tefaine aka fuiri. ⁸ Dey zu ndre atsro, mbegu a bere du bame ne yele, tefaine yi dji gere agbaelae me. ⁹ Ku ufu de bere nyeme ne nyo, nyenyeme neyi ko. suyi agere nyeme me. ¹⁰ Dey lide gere mutalu me yi su agere nyeme me, ku ufu d'elide mutalu djigu bere, te faine esu a guko nyeme mba. ¹¹ Dayongo dzeamangro dzeyi, ambe rufu gere fuku me sueri, te faine giri fuku mba ligame. ¹² Gu dze dzi gere mutalu me. Nyiyi me edui ku ufu danye me neyi. ¹³ Aduanga ndre nyeme me ba sumbwa gu de gueni fu guni gulete b'ayara neni. ¹⁴ Ayara nere gu dji yi, dembe dji yi gu'etendzi guamangrome funyiri mutalu mba. ¹⁵ Ayanyori kuwa ame tungu, bango ad'ame tungu sara guangro me dzi gu de guni kumu me endziano ; angro atsi a yeriano a wukuere, bango nya yikeri gu kubudu d'adi shi bere. ¹⁶ Adjimba yi ate sayere, angro atsi nyo, nyo gu ate sayiri, te faine akaliri, ambe rufu yi no, yi n'azu atsro, te faine egiri atsrome zeme, ambe rufu gu dey na koa nozo du bere te te limere, ku fuiri. ¹⁷ Gu da fuiri mutalu mba no, mbe gu de dze eyi nyeme edueri. ¹⁸ Dembe djiaya dje fie dze gua te sogoeri, sayi ne djeaya dembe sogoere ko akpungbulu eyi. ¹⁹ De mbe djiaya dui gu dje fie dze, badze fie dzeanyeme ne gumba du amba, angro atsi fua dui gu dje fiedje, tefaine anya na sayiri edu dje fie dze, mbe gu bame de dze fiedze sogoiriano. ²⁰ Makeyi gu bugulume d'ayongo neyi nda : ade me tungu lu ba sumbua guni kumu me. De mbe dji daka gisere, aka giseri ko, de mbe dji daka lide kpuluere, aka lide giri ko. ²¹ Angro atsi ak'endziri ne dzeamangro dze kubudu bangro limere, bango asaraka gu gueni me ate tuere nda. ²² Dembe dji ada nyo nda, tefaine ada ta bugulu n'aka ; adaka ba du ne tsere angro ; angro atsi toto ayi b'akayi guaka tsere angrome. ²³ Gu gueni me ate sogoereano, nia sogo bere ko. ²⁴ De mbe dji endzinyo guamangrome nda eduaka djigu ada gueni bendzie nda eduaka, adaka ba du ne tsere angro ; angro atsi ak'ebi, te faine aka sogo, ambe dji nyo, ambe dji bere. ²⁵ Angro atsi dembe leawu ba ligra gu bugulu me daka gba nda na mutalu : Daka sogoere nda ade mbe du ne limbe. ²⁶

Fuame agameri date djigu ko dana tuako bayi shi bere, Atolo dungu ate yi shi bere, ku ta weyere ; ²⁷ Te fiambe ne yi ko yi ta weye, bango deyi du ne nyo ba bua kozo denge so bolomba te.

Chapter 16

¹ Dayengo dze amangro dze ne nyi, ambe na leako mbodu ayi ne yanzizi shia. ² ake néiri adena tembela; mbe dū ko agu a nalele me ate de fū agueni wūri te mbe le arini aya mbe gū deū anzi tūngū aya Djigi. ³ Akaléte awo, bagu asaraka Bare ambedji nyo. ⁴ Dayengo dze amangro dze ne nyi, mbedji, de nalele ada, nyirūfū nyi makia de dzeaya daimaka yengoa nda ne nyi, adayengo ne nyi akpūngbūlū, bagu dadū kene nyi. ⁵ Toto aye mbegū dano ne shigu gueni me ate tūere nda, fua gū atsi aduiri afiere : Mo ana yie? ⁶ Angro atsi, bagu dayongo dze amangro dze ne nyi lunyi aku dui. ⁷ Fa agū dayengo benzingro ano ne nyi: dumba anzi ne bengama de dze agano, bangro ambedji ananga, ademe agamari da ne siiri, angro atsi d'ano, atūko anyi. ⁸ Tfia me ada ko, kosūmbū dze fie dze ne fūya akū tse angoro ne bidiangro, ambedzi adengbanga. ⁹ Bagu dzi tsereangoro, dumba bagu aliaka ngure: ¹⁰ Ba didiangoro, bagu d'ano ano ne shi Bare, tefiambe adeniyi abiere kuwa, ¹¹ Badangbanga, bangoro akayima ka de ngbanga kumu dze fie dze nda. ¹² Nyogū n'amangro ne toto mbakia bayongomba nenyi, angro atsi ngbayi ligame nachi mba toto aye, ¹³ Agu nadinga me amegameri da, atolo dzi gū bidiangoro, akwano na nyi kaa bidiangoro, bangoro ade kūayongo koko memba, angoro atsi akūayongo kugu adziko, afiambe akuyengo gu amangoro ate nada. ¹⁴ Kofūere yélé, bangoro akwama gu amangorome dū siere, koyongo ne nyi. ¹⁵ Gu dū Baba te kūbudu dzimba gara; mbegū bame fanyo ne nyi aya akwama gu dzigere, koyongo anyi. ¹⁶ Nalele azeme kesiime, adeniyi biera kuwa, te fiambe kuwa nalele sūmbū sime, adeniyi biere, bangoro nyono ne shi bare. ¹⁷ Mbadzi d'adzi awo, gueme sulamba akadiaka aka te yingome auere: Wadze aūfatsai de kū yongo nang'ano; tefia sia nadinga adeyi abiere kuwa; te fia sia na dinga kwa, nyi bire? fu bangoro nyano ne si Bare. ¹⁸ D'aka te faguaya: Famba ekii fa tsai dze akūyongo; te fia sia na dinga ? asaranga angogu akayongo angrombane. ¹⁹ Yesu sarane dze aya d'akaf'ano aya er'ofeta kofan'akaaya: Nyi efiefime ano adieri badze fanyo ano aya: Mbayi kesa nadinga, adeniyi biere kuwa, te fiambe sia nadinga kuwa, nyi biere. ²⁰ Afenenyi ano aya ne bidiangoro, nyi ba nyi tembelame, dze fiedze dū nda nafūkū : nzi da abulu lunge, angoro atsi girilunge me some ne fuku. ²¹ Bande, analele gu dzi guni, bani du ne mba, bango nalele mba ada; angro atsi, te fiaazua wuli, animaki gumbauni me kwa. Bangoro gu fukume du ni te de dze aya aka gu gueni atsi na kufie. ²² Bangoroiro ko toto aye nyi gū abulu lunge angoro atsi abiri kwa, tefiambe duiridu ne fūkū, ade gueni atsi adu atenama giri fuku me. ²³ Agu wozame ate na dua, adeniyi efie kwa akuangoro atsi. Fanyo ne nyi aya, ne bidiangoro, gu denyi na koame ne si Bare, kofuiri te bimare. ²⁴ Ba dame toto aye adoyi ako anjahu te bimare. Konyi, akafuiri, amberufu giri fukume ligrame. ²⁵ Da te yengo dze amangro dze ne nyi nda ne mosoko, Agu nalele me ate da ade nyo ayongo angro nenyi kwa a mosakū, angro anyi n'azi mbe akū angro Bare. ²⁶ Agu awozame, nyi ko angū te limare, afanyo menyī aya atembela Bare bangoroiro; ²⁷ Bangoo Bare nyekome ne nyi, bangoro denyi nyeme nda ne nyo, te fiambe nyi alinyambā de dze aya da so nda te Djigi. ²⁸ Daso nda te Bare, te fiambe anyi da na dze fie dze; toto nyogū ate bū adze fie dze, nyogū ano nogo dū Bare te. ²⁹ Amesula dzi gū ko fanoko aya: Wābi, toto aye mo gū ate ta būgūlū ne nga n'azimbe, ayongomo mosakū ata atsi. ³⁰ Toto aye nga sarane dze aya sara mo amangoro kubudu, adumo ne zangū de dze aya agueri afioro; mbūgū bame nga binyamba de dze aya de moso nda te Djigi. ³¹ Yesu biri ayaka; nyi alinyamba toto aye. ³² Wabinyi nalele gūada, mbaima da me, fū de nyi na gbateka te gueni ne gueni angba nyangidji ni, te fiambe nyi ayiére, keisere, angro atsi adunyo ise, bango dū nga ke Bare ate. ³³ Deyengo dze amangro dze nda nenyi, amberūfū nyi dū ne dadu are. Akakpangrari adze fie dze, angro atsi duny n'asoroko du, nyasūmbū dze fie dze.

Chapter 17

¹ Awu gu de kpulu Yezu du ndali. Te fiambe ko tsaga eriko na brule ko faya : Bere, nadinga aligame : Yele Igoro ambu rufu Igoro yeleoro, ² Mwa fu ko fuya li gueni kubudu du ne ku te fiambe mo nyeme aku fu gule aya guame kubudu fu moko. ³ Bangro gule ade nyo, ligambame aka sararo, me demu tu ko ndali, Yeezu, dji Kristu. ⁴ Nya yeleoro nane aku fie, anyi shi gu tungu kubudu du de mo fuere. ⁵ Te fiambe feyo, Bere, fuere yele ne sok'oro, mo fuere kugu yele me da du te nda akpungbulu a fie du. ⁶ Nya yeka limaro aya guemeni me de mu fuere aka aku fie. Daka du ndali a no te fiambe mo fuereaka, te fiambe aka lide kpuluoro. Feyo aka sara amangro kubudu fumueri yimbe ne bidiangro shioro. ⁸ Nya fuaka gu pande me demu fuere : aka dji te fiambe aka sara ne bidiangro yi nyo shioro, Te fiambe aka laenyamba ne dzeaya mugatuere. ⁹ Du gere tombela me bangroaka, ada pe tombela no bangro fie, angro atsi ba guame du bangroro de mu fuere aka, nya da ne yele bangroro ko. ¹⁰ Bangro angro, guamangro kubudu dunyo te dumba amu ne gu duamu djemba gere. ¹¹ Adu nyo feyo kuwadze aku fie, angro atsi aka gua su fe aku fie agu nalele me nyo, nyo gua birime ne shioro. Djigi Bekinde, lideaka abulu limaro, gu kome zo de mu fuere ko, ambe rufu aka du k'atsi ne nga. ¹² Fu da du te, aduaka alideaka tegu lima me, de ko mu fuere. Da lide mba, te fiambe ade gueni atsi a duaka biere, tse tse ku gu gueni mbe agu ate yima bere guru nda : Bangro ambe ligame ne kpulu mutalu. ¹³ Angro atsi, feyo da pe dzeangro dzeano fe aku fie a kpungbulu ano ne shioro, ambe rufu gere fuku me du kubudu aya ko. ¹⁴ Da fuaka kpuluoro, angro atsi a de eni nyeme te, bangro angro adjiaka dze ame fiedze, ko ufu ke nyo ko adu nyo me dze fie dze. ¹⁵ Afanyo ne muaya amuandziaka adze fie dze, angro atsi amu lideaka te tsetse amangro. ¹⁶ Adjiaka a dze fie dze, koufu nyo ko ayi nyo adze fie dze. ¹⁷ Kaliake mbure atolo bangro dunguango : Kpuluoro dji dunguango. ¹⁸ Fu de mo tuere na ku fie, nyo ko nya tuaka na ku fie, ¹⁹ te fiambe feyo nya fume bangroaka, ambe rufu aka ko aka fume aya Dunguango. ²⁰ Ada fu tombela ano bangro aka angro atsi

beguame adu ne nyeme anyo te kpuluaka.²¹ Aka du ne nyo, ufu dunyo ne mu. Aka du ko ne nga, ambe rufu fie sara aya mugu tuere.²² Da fuaka kugu yele me de mu fuere, ambe rufu ada du k'atsi ko ufu dunga atsi.²³ Nyo n'aka, te fiamme aka ne nyo : fugu akada te ne djame ne bengamba, te fiamme fie sara ne dzeaya mogu ate tuere bango nyemome n'aka k'ufu nyemome ne nyo.²⁴ Bere, fu de mu fuere aka, nya nyeme aka du ne nyo fu da dute. Nya nyeme aka bi yele dji gere, amo ima fuere nda ba nyeme dji goro ne shere akpungbulu amo ayi fie.²⁵ Bere me dungu, ade fie sararo, angro atsi nyo, nya sararo, te fiamme aka sara aya mogu ate tuere nda.²⁶ Da yik'aka limaro, te fiamme andji ka mba kuwa, bidji gu nyeme me du mute ne shere ambe du n'aka ambe rufu nyoko adu n'aka.

Chapter 18

¹ Afia yingo kogobugulume, yezu no nogoko ama gbele ambra mi Zedro agu baramme ate du yiro; kugome noguko agbele me. ² Yuda, gugwenime duku bayako, dukusara gubaramme bangrongo Yezu ne guko agbele me dakatesu abara atsi. ³ Yuda, boko emeni kubudu nabidja, djugu ama gbogolo amazoko kpekute tefiamme na farizeo dazo ne bendeke, ne wi tefiamme ne fule zalo. ⁴ Yezu, kusara kubudu akada bangoro ko, kwa gbiamme, kufanakaya: yi tsa dane no ? ⁵ ekebire ayako: Yezu dugu Nazarete. Yezu fanakaya: nyo dje. Te fiamme Yuda ate baya ko du eduaka ⁶ Demba de Yezu yongo na ka : nyo go, ekebirime na shi tefiamme aka shi fasende. ⁷ kufanaka kwadze aya: yi tsa dane no ? tefiamme akafanoko aya: Yezu dugu Nazarete. ⁸ Yezu fanaka ya : fanyo ne yi aya nyo gu. Dembedu nyo gu dei tsa no ayi gere emeni akano. ⁹ Ku yongo bame bangoro aliga gu bugulume duko yongo nda: ayika gweni atsi edugwame du mu fwere. ¹⁰ Simona Petro, ate du ne tsika sise, bgimba, bele metungu du gwame zoko kpekute, nayire tu ko gu ne benga za. Dakateya gu metungume MALCUS. ¹¹ Yezu fane Petro aya: gbire tsika sise tsi gore na feka. Anyume anyo agu kupo me fu barere ? ¹² Ndre emeni, amade ngbenga tefiamme na bidza dugwa bayuda ku YEZU naboko. ¹³ akano noko nakpungbulu shi ana; bangoro duku du ba nadia Kaifa, atudu kumu amazoko kpekute agu gala me. ¹⁴ Tefiamme Kaifa duku gwenime ateta benga bugululu aya bayuda: mbugu ne mando nediaya gweni atsi pki ba ndre emeni. ¹⁵ Simoni Petro, nangame egbelele sarame, shi agbogolo amazoko kpekute, tefiamme akagome ne Yezu na tsika yaso dugu kumu amazoko kpekute; ¹⁶ bame Petro dzikame nedjigi soko ngbadema. Gwe egbelele de kumu azoko kpekute sara ko, tabugulu atshika ngbadema tefiamme Petro gome. ¹⁷ Mburuayi gu metungu dzi bandeme angbadema fane Petro aya muko dumu atsi agbele dukudze kuye dze ? Kufaya adumba nyo. ¹⁸ Ametungu na bidza atedufu dzinde wi bangoro zerekadze dutudu wuya, tefiamme akesu sukume. Petro du naka kufuya wi. ¹⁹ Kumu amazoko kpekute afi Yezu tefiamme nayika amangoro tukuko. ²⁰ Yezu fanaka aya: nya tabugulu negimbe adzi fiye dze data yika awuza na wuza a Sinagogo. Tefiamme adema temblame, yefu da mayuda temongomete tefiamme adayingo nandamba. ²¹ Bango bame dumufiero ? Efigwame dayingonda naka akale nyamba mburuayi akagu sara data yingo. ²² Tugwa bugulume ne sha amabidza ate dufu bele Yezu, faya: awugu amubiere bugulu aya tsika kumu amazoko kpekute ? ²³ Yezu data tabugulu yikere yefugu tanyo ne tseremba, tefiamme dumbudu atanyo bugulu ne tseremba bangoro angro gwablemuere ? ²⁴ Anna tuko na boko ne shi KAIFA, tsika kumu amazoko kpekute. ²⁵ Simoni Petro dufu tefiamme kufuya wi. Akapenoko aya: muko adumu atsi emegbele duguko ? Kukame kufanaka aya amba nyo. ²⁶ Atsi ame tungo dugu kumu amazoko kpekute, gudu Petro yire tu ko, faya: edebiero nda akadji ne ko ? ²⁷ Petro kame kwadze. Tefiamme keneteme akwakondo ya. ²⁸ Akono ne Yezu ne shi Kayifa abara ade ngbenga:de mbedu ne kombeta. Adaka gome kaka aba adengbenga begu akn'afitsikame tefiamme akali Pasika. ²⁹ Pilato so ba no neshiaka, tefiamme kufaya: ³⁰ angro gu dzeyi zungu dze kwiat'ano? Aka biri ayako: Akafaya aduko tsregueniano adenge daneko neshoro. ³¹ Nakume Pilato fane'akaya: malioko nkeyi yi de ngbeka ko. Kuufu yingo mutalu te, a bayuda faneko aya: aligangame n'adengbenge gue ne bando. ³² Fu bame mbeligrime ne gu bugulu me dze Yezu te yikate ne fu duwu kpote. ³³ Pilatu birime na bara ade ngbenga kuya Yezu n'a faneko aya: dumu kumu dzegu abayuda? ³⁴ Yezu faya: Yimbe k'hetukwaro gwangro me dze musingoano zengamba ameni guayingo nemu angrore? ³⁵ Pilatu faya: dunyio muyuda? Fie dzeoro tefiamme n'agbogolo amazoko kpekute aka bayiaro ne shere: angro gu endjimua? ³⁶ Gere bara yieleme adumba fedze adze fiedze, Yezu yingo awu. Dzegere bara yieleme du akudze fiedze, dze gere ametungume so zalo bangrore. Bangro akishi n'eza a bayuda; ne teme feyi ayi gere bara yieleme adumba akudze foredze. ³⁷ Pilato faneko aya: dumu kumu? Yezu alenyiamba: mwayingo dunyio kumu. Dazume tefiamme ada nakudze fiedze bayika bengangro. Gwame kubudu du ame beng'angro akadze kpulere. ³⁸ Pilato fa nekoya: angro gudu beng'angro? Tefia'yingo awu akosu kuedze bano shi a bayuda, tefiamme kufanak'aya: abinyio gu tsreangro dugu dze kiadze. ³⁹ Fadumbawu egiri game nedzeaya ayigueni atshika yinga Pasika, nyieme nedzeaya ayi kumu abayuda eyi? ⁴⁰ Awu bada teme aka kubudu tangbere: ambedu ko tse tse Barabasi. Yefu Barabasi du nde midji.

Chapter 19

¹ Mberufua gu Pilato ma Yesu, kotako ne ngbenze. ² Amesozalo tu sue a tsiwi aka dua ne liko, te fiamme akewiko n'atana koti, a fiamme, koakiamme ne soko, ³ Akafaya: ngafiere, kumu dzi gu Ayuda ! Te fiamme aka te woarooko ne fuyare ne gu bakawuru wie te. ⁴ Pilato so kuwa dze, kofa na Ayuda aya: Wabinyi, nyogua sonoko n'adzigi, amberufu nyisara de dze aya abinyoko ne tsere angro. ⁵ Yesu soagu ne gu ne siaka tsiwi te liko ne koti dzi atenamba. Pilato fa n'akaya: Te binyi dze kia dze. ⁶ Mbadzi de gbogolo amegoka kpakute n'ame ande ngbadema akabiko, aakatangbare; Aka atereko ! aka atereko ! Pilato fa n'aka aya : Manyi ko kenyi, nyi n'atereko ne te tere wali; bangorore, abinyo tsere angro ako. ⁷ Aba Yuda fa ne koaya: Du nga ne matolu, te fiamme, babie gara motalu me, ko aligame kena bando, bangoro de ko gome ano ogu Djigi. ⁸ Mbadji de Pilato adzi dze bugulu adze, kogbali karea mbesumbume . ⁹ Ko birime na dama ade ngbanga, te fiamme kofana

Yesu aya: Dzi modane ? Angoro atsi ade Yesu kala bŭgŭlŭ ne ko. ¹⁰ Pilato fa ne ko aya: Anye mome amota bŭgŭlŭ ne nyoa ? asara mo aya ayo ligame batero ne te tere wali, ke nyo ligame ko bayiario? ¹¹ Yesu fa ne ko aya: Ngbamo dŭ ne fuya liere, ambedja afŭa kora bayia ata. Mbegu bame gu gueni me afuira monienzi tsika tseraangoro. ¹² Babenda agu nalele me, Pilato te tsa yangidzi aŭ kŭrŭwako, Angro atsi a Yuda ta kengbare: De mo kŭrŭwako, adzimo ukué kaisara. Gu guenime bakome kini me kumu ni kâ benu kini ne dze aya dzini basogo dzi gŭ kiesara. ¹³ Pilato mbadzi deko dzi dze bugulu dze, kasone Yesu m'adzigi; konasu aba ade ngbanga, agu kadime yaka aya Pave, akpulu a hebere Gabato. ¹⁴ Daka te ligra Pasika, dembeduŭ te nalele biyatsi mbeso atsi. Pilato fa na Yuda aya: binyi giri kumume. ¹⁵ Angoro atsi akatangbare anzi, anzi, koko na te tsere wali ! Pilato faya: Atere giri kumu me ne te tere walia ? gbogolo amesola kpukute: Dunga ne katsi dzi ke kasar. ¹⁶ Mberuai kokako ne beaka aka natero ko akama Yesu agŭ banoa ne ko. ¹⁷ Yesu, si gŭka tere wolime, koda akadidzi gŭ nane lien, daka teya akpŭlŭ atebere aya galgata. ¹⁸ Zoagŭ daka tere ko te ne te terewoli, ne kanga ameni me bwai atsi, na gŭ mbrako atsi ne beli Yesu dŭ adze abele mba dze. ¹⁹ Pilato gba wolga, kaka teli terewoli, de kogba n'ame aye: Yesu dzi me Nazarete, kumu dzi gŭ aguda. ²⁰ Toto aba Yuda tango gŭ wolgame, bangoa gu kadime daka tere Yesu te ne te terewoli de me du sokongba gbatu, mbe du akpŭlŭ atebere, agriko ne latino. ²¹ Gbogolo amesokoa kpakute dzi gu a Yuda fane Pilato aya: Akia mogba aya kumu a Yuda, angoro atsi gba de kotefaya: Dzi nyo kumu dzi gŭ a Yuda. ²² Pilato biri ayaka: gu agba nyo, nyagba. ²³ Amesozalo, te fa atere Yesu ne te terewoli, aka boko gŭko abŭdŭ me, aka kpalame hăbwai, atsi bame asozalo atsi, Aka na zŭko koti me, angba de mbedŭ ne fia asombo, mbe dŭ ne bŭdŭ kati balŭa ata mbe da kasende, aka fa aduere aya : ²⁴ Ambienge sire ame, angro atsi ange wi dzeze angamba mbe su ayadaa. Dagu du awo baligra kpulu kolokpi ate faya: daka gamu gere budu me a duaka, te fiamme aka wi dzeze bangere koti me gu angoro agu damesozalo anzi nda. ²⁵ Soko terewoli dze gŭ Yesu, de nakoru aka ne d'alo ne Malia, nadia keleopa, ne Malia dzi gu Magadala. ²⁶ Yesu, binako, ne gu mesŭla me de ko te nyeme te kofa ne nako aya : Bande, wa bi igoro. ²⁷ Te fiamme kofa ne mesula aya: wabi naro. Babiagu wozame, gu mesula me mane ne shiko. ²⁸ Tefiamme, Yesu ate sara de dze aya amangro kubudu anya, akŭfaya, afaya akpŭlŭ kolokpi ligrame: Nyogŭ ne zangŭ mi. ²⁹ Daka du zo ne sundu atsi ate nyi ne Vinegari. Amesozalo akafŭ fokpufuko kandi n'ame akaka ne te gbaka, akakiamete ne soko ngbako. ³⁰ Mbadzi de Yesu nyo dze Vinegari edze, kofaya: Amangro kubudu anya, te fiamme kŭmuere liko nasene, kŭfŭ lenge duko yangidzi. ³¹ Akadu ne gŭndŭde dze aya akŭaka dŭ ke te terewoli awoza woa, bangoro d'aka te ligrame, afiamme gu wozame dzi woza woa dembe dzi tsika woza, Ako naza Pilato de dze aya are tsifi sindi guemeni me doko tere aka ne te tere woli, tefiamme aka nziaka na si. ³² Amesozalo da na tso sindi tŭkpŭngbŭlŭ gueni, te fiamme ne guenge kwa daka tere aka k'atsi ne ko. ³³ Mbadzi d'aka feta ne Yesu, akabiko akame kpia, daka tsifi sindiko kwawa. ³⁴ Angro atsi me sozalo atsi karu balo nganze ko ne la, kagu nalele me kule fu ne miko. ³⁵ Gu guenime ate binda ate ta weze mbe, guni weye me dzimba badiangoro, sara ni ne dze aya de ni yongo bangangoro me, amberufu nyi alinyamba ko. ³⁶ De dze amangro dze le awo, amberufŭ kpŭlŭ kolokpi ligrame: De dze aya adaka tso memeko atsi. ³⁷ Anga mbramba me kolokpi fano kwadze aya: Akabi gu gueni me nenga daka karu nganze ko. ³⁸ Afiamme, Yosefa dze me Alimătayo , atedzi ke mesŭla dze gŭ Yesu , angro atsi n'andamembe bangoro gŭndŭ a Yuda, kŭko ne aza Pilato ahŭ ma kŭ Yesu. Pilato alinyamba . Kŭamali kŭ Yesu . ³⁹ Nikodemo , ateno akpŭndŭlŭ na abisima ne si Yesu, kŭ da koma ne kpa mundeke mire ne benge dabara angulimba dŭ biyezali baati. ⁴⁰ Akamali kŭ Yesu agŭ , akambela ne bŭdŭ , akafire ne malasi dzi aromate , kŭŭfŭ sara ayudame ne leate balue bando zo siaka . ⁴¹ Fŭagŭ, desia yoro dŭfŭ dzi gu d'aka tere Yesu te ne te tere woli , abe eliforo dŭfŭ dzi gu adaka balue gueni ame. ⁴² Nda fŭagŭ d'akaka kali Yesu te, bangoro ligrame dzi gŭ a Yuda, bango d'alifaro mba fetafeta.

Chapter 20

¹ Tukpungbulu Wuza djigu pŏsŏ, Malia Magadala no n'eliforo ne kombeta, adekadi ji ne bengamba, nebi adu mală kuwa te gba eliforo. ² Fiyi nalo ne shi Somoni-Petro ne tu mesula me de Yezu tenyeme neko wuya. Nefa n'aka aya: Akandji Bekinde eliforo, asaranga fu kaliaka ko. ³ Métro ne dze anga mesulanedze no n'eliforo. ⁴ Aka no kubudu bwayi n'ato. Fiyi guanga me sula me no gbaguru basumbua Petro. kuwa zo akpungubulu aya ko. ⁵ Kudolme, kubi bŏbŏ fuasende, adekugome. ⁶ Simoni Petro da ashi, kuda kua gome n'eliforo. kubi abudu nda fuasende. ⁷ Tu budu me dakakali suku li Yezu mbusu guba anga mbramba me. ⁸ Fiyi guanga masula me, ateda akpulu gome ko kubi, kolŕnyamba. ⁹ bangho adakatalŕnyamba fu gbaka a wulga dumba aya a Yezu soabando. ¹⁰ Mburuayi dze amesulædze birime n'à te shiaka. ¹¹ Angoroatshi, Maria rŭ kufu soko eliforo ne bu. Du denetebu ne zulume. ¹² Ne bi amangelo bwayi ne mbure budu tukuaka, akæsu du dakakali Yezu te. ¹³ guanga ne telime, gu ne tebolome. Akada nene: "Bande, mubu angano? " ne geshi: Akandji Bekinde, asaranga kaliakako yŕ ¹⁴ Deneyingo awu, n'birime n'bi Yezu kuarŭ, anesara aya Yezu gu. ¹⁵ Yezu fanene: Mubuangano? dagudumutsa ni ano ? Nefa tugune aya d'mbudu meyiyo. nefa neko aya: kumu, d'mb-di mugu mali ko, yingo ne nyo du kalimuko te anoho nya mali ko. ¹⁶ Yezu fa nene aya: Maria ! n'birime nefa neko à Hebreji Rabuni ! fambufaya Bayika ! ¹⁷ Yezu fa nene aya: akia mukefuere; adanyo babiame ano ne shi bære. no muafume te ayara nære, mufa n'aka aya nyogua bia ne shi baba du gere ne baba di giri. ¹⁸ Malia Magadala no bayongoa n'agbeale ne dzeaya wubi Bekinde, tefiamme kuyongo dzeamangrodze nehu ¹⁹ Ne fuele k'egu wuzame, ate dzi tukpungbulu wuza ebulu poso, ngbadema egu kadime d'Egbeale dute, mbe du nayimba, begu daka te guru a Yuda, Yesu da, naru eduaka tefiamme kufaya, eyi du ne dedu. ²⁰ Mbadzi dekuyongoawu, ko han be kpazako ne nganzeko. Egbele du ne fuku, bebie Bekinde. ²¹ Yesu fa naka kuwa dzeaya: eyi du ne dedu. kufu de bere tuere, nyoko nya tui. ²² Te fia dze buguluedze, ku wuru fuyako ne liaka tefiamme kufa nakaya eyi du ne mbure atolo. ²³ Guame deyŕ naya guaka tsereangrome, guaka tsereangrome nya; tefiamme

guame adeyi naya guaka tsereangrome, guaka tsereangrome zeme²⁴ Thoma, daka yako Didumu, kudu atsi edu dzame biezali, adeku du fu eduaka egu nadingame de yesu da.²⁵ Gue gbealemba fa nokoaya gu: ngebi Bekinde. angroatsi ku fa nakaya: dembedji ebinyo fia neri na kpazako, tefiame akanyo yara zere nafia dze enieriedze tefiame aka zere na nganzeko ade nya lean nyamba.²⁶ Wuza biyantsi mbeyuruu bati tefiame, agbeale djigu Yesu akadu kuwa atsi adema, tefiame Toma du keduaka. Yesu da, ngbadema du kenayimba, kuda kuaru eduaka, kufaya: dui ne dedu.²⁷ Tefiame kufa ne Toma aya dungu yi zaro nane, mubi kpazere, mwakiambe ne zaro ko muka na nganzere; tefiame akia muayi nyeme, angroatsi du ne nyeme.²⁸ Toma faya: gere bekindeme dzi gere Djigime. Yesu fa nokoaya:²⁹ Ufuamwebiere, mwale nyamba. mongo aya gueme ebi akale nyamba.³⁰ Yesu endzi angangro kuwa ne kpungbulu guko agbealeme, toto eyele amangro, djiguagbaka nadje bukuedze.³¹ Angro atsi daka gba dzeamangrodze ambe rufu yale nyamba ne dzeaya de Yesu Kristo, Igu Djigi, tefiame bale nyamba awu yidu ne gule ba limako.

Chapter 21

¹ Tefia djemangrodje kubudu Yezu aberu kuwa aya gu ko ame sula me te ngbemi Tiberia. Bi fu ako abeko : ² Simona Petro, tama daka tayako mbra, Natanaele me Kana wa Galileya, n'ayara ebedeyo ne ame sula bwaye kruwa dje gu Yezu ³ Simona Petro fa n'akaya : nya no ba beliere nza tefiame aka fa ne koaya : angroatsi a gu wozame adaka ku guenjuwu. ⁴ Ne ngbafa kombeta, fu de woza ta so ke sote, Yezu da na ru soko ngba mi, angroatsi ade guko ame sulame sara djemba Yezu. ⁵ Yezu yaka te peyi ayarere, yi gu ne sha guenjuwu ba liame ? aka geshi aya ko : adumba. ⁶ Ku fa n'akaya Beluyi yuru na banga za gba, yi bi fiyo. Tefiame, aka belu yuru, a dembe ligame are kushimbe begu ambe yi ne ndre nza. ⁷ Feyo gu mesula me de Yezu ta nyeme neko fa ne Petro aya : Bekinde gu de Simoni Petro dje aya Bekinde gu, ko gome a budu, begu ako du zende ku, te fiame ko she na mi. ⁸ Guanga ame sula mba da ne gba, fu d'aka du ke te ngba mi, mbayi na guamba wua metere kama, te fiame aka kushi yuru mbeyi ne nza. ⁹ Mbadji daka so ne fie, aka bi wi ne nza kaliaka aku te furu wi ne kpekute. ¹⁰ Yezu fa n'aka aya : Deyi negu nza me kushi yi. ¹¹ Simona Petro bia na gba te fiame ko gbe yuru ne te ngba mi, mbiyi ne gbogbo anza, kubudu kama atsi ne mimbe batsi mbeyuru bati. tefiame d'anza wuka ngbla a de yuru shifi. ¹² Yezu fa n'akaya dayi yia li liawu kombeta ade gueni atsi adu ame sula nyeme awu efiko : dagu djeko ? bangoroango d'aka sara kubudu aya Bekinde gu djeko. ¹³ Yezu da nefu, ma kpekute ne nza fu ayaka. ¹⁴ Dembe du na bati gu de Yezu aberu aya guko ame sula me afia befie ko abando. ¹⁵ Te fia lia, Yezu fa ne Simone Petro aya : Simoni egu Yowane, nyemome ne nyo ba sumbwa guame ? Simoni geshi ayakoaya : he, Bekinde, mwa sara nyenyeme ne mu. tefiame Yezu fa ne ko aya : Lide gere akandolo me tefiame bara buayi ¹⁶ Te fiame na buaye koefiko kuwa : Simoni, egu Yowani, mwa aye na nyeme ne nyo ? ko faya : he Bekinde sara mwaya na nyeme ne mmu Yezu fa ne koaya : lide gere akandolo me. ¹⁷ Koyongo ne ko kuwa bara bati : Simoni egu Yowane, mwa nyeme ne nyo gba? Simoni da ne lunge bangoroango koefiru bara bati : mwa nyeme ne nyo ? ko faya : Bekinde saramo amangoro kubudu, sara mo ne djeaya gere akandolome. ¹⁸ Ne bidjiangoro, da pe ne moaro, agu naleleme fu de mo du te ne plenga mowi goro budu me ke esero, te fiame mo nungu fu nyemome, fua mo ndre te, mwa nyeme, a anga gueni me wiero ne budu ni no numu nafu anyemome ne te. ¹⁹ De ko yongo awu babemba ayako aya amu gu bando gu ako kpe mbe fu yele aya Djigi. mbadji de ko yongo awu, kofa ne ko aya : da te fiere. ²⁰ Mbadji de Petro birime kobi gu gbele me de Yezu t'a nyeme te nda ne bengamba a ta meme ne te ku Yezu a nalele lia, ko efiko : Bekinde, da gu a te na gamuoro? ²¹ Mbadji de Petro biko, ko fa ne Yezu aya : Bekinde, aka le ne gueni mbe tsayi ? ²² Yezu fa noko aya : da nyeme ako la mba da fu da date djemba goro angrome ? da te fiere. ²³ Bameawu gu bugulu me nungu aduaka, ba faya ade gu gbele me akpe, angro atsi, ade Yezu faya ade koakpi, angro atsi, da nyeme ako la mbada fu da date, djemba goro angrome? ²⁴ Kuku gbele gu ate yongo guamangrome ano, te fiame koko gbaguamangorome na wolega; tefiame sara nga aya guangro gbako dumba bidiangro. ²⁵ Tefiame ane guamangro gu kuwa de Yezu endji nda, de ni gba kubudu ne te kolo kpi, mbele eriere ade baramba du aku fie.

Romans

Chapter 1

¹ Polo, me tungu dzegu Yezu, yaka ko agbele, kaliaka ko aku yongo kpulu Djigi: ² Gu Djigi ate yima yongoa angro mba. Alima agbele, ebulu mbure buku.

³ Gu atedu bangro eguko, dze ate zume ebulu ashita Dawidi ne gua tsere mba. ⁴ Afiambe, akanyeme akamali egu Djigi ne fuya, ebulu makia dzegu mbure mba. ⁵ Angro atsi bangro ko gu dunga ne fuya, tefiame ne asoroko ku bangro enjia tungu dzegu Djigi n'ama tsere ameni kubudu. ⁶ Bangoroango dui ko ebuluaka, yidze de Yezu yima ka' sayari nda. ⁷ Bangoriri kubudu dui a Roma, dui ame dungu Djigi, dui a Santu: Dumba awu a memu ne dedu du neyi te lima Bekinde Djigi dze gara, afiambe ne Yezu Kristu. ⁸ Nyogua geshi memu aya gere Bekinde me te lima Yezu te limeri kubudu, begu giri nyeme me watoa aku fie. ⁹ Bekinde me ba tambwa ebulu bugulu dungu eguni, dze gere ate dufu , Begu makiere kubudu dumba shiri. ¹⁰ Ebulu tembla de gere, batemblame wuya, bangro guko nyeme me ayangadi kuruwame anyo beri. ¹¹ Bangro dunyo ne maki aya ayongo nyi toto amangro dungu Sipiritu, ne dzeaya ayi du n'asoroko ku. ¹² Mburuayi nga kubudu ne fuya ebulu ameni begu nyeme dunga te nga kubudu. ¹³ Bada nyeme ebiri yi bere, ayaranere, dze badu ne makia akuiri bangoroango dunyo ne nyeme ada anenji tungu shiri fu d'enji nda ebulu toto efie. ¹⁴ Nyada wu gueni atsi ayi du n'ebese liawu kubudu ambedu gu asaraka ne guame asarakamba.

¹⁵ Mbugu bame dunyo ne makia ne kpulu Djigi shiri de Baroma. Abadu ne dze bayika kpulu Djigi bangroango mbugu bafu fuya dugu Djigi, be ameni kubudu lenyangro Yezu, akpungbulu suyi Yudeya, afiame ameni kubudu aku fie. ¹⁷ bangro ebulu kpulu Djigi de Bekinde yikara guko bidiangro me denge lenyako, akuyima gbame nda gugueni me du ne nyeme eri Djigi afiame yi lenyamba, aka gu. ¹⁸ Angroatsi, Bekinde yima kayika guko tumbuka me brule, shi gu ameni me kubudu atenzi tseere amangro bagu guaka tsereangro me, ate zeaka nda begu akiaka sara bidiangdro. ¹⁹ Bagu daka sara nda ne b'ngamba angro Djigi dze amenia kubudu dumba akasara ko de Bekinde gu ateyaka, ²⁰ Mbugu bame abayi bi Djigi, fu duku aze fie, d'emeni bi fia tungu duguko, babilili aka bi guangrome, adu eri ne fuya ebimba. Mburuayi, akasara gu duko Bekinde, begu abafuyako nya mbugu bame n'angoro. ²¹ Angro atafu saraka Djigi, akayeke ko ano, wufu ligambame, afiame adaka fuko tambwa. Makiaka aka du ne b'ngamba, tefiame bieliaka du kuwu bili kadi. ²² Bakayongo aya duaka ame bieli atikaye duaka ke' zende ameni. ²³ Angroatsi, nefu akayi tomba Bekinde, bangro tembla nda damangu dzegu ameni me akpi ndali dugu ama Bandeke, anya, tefiame negua anasamba. ²⁴ Mbugu bame Djigi ayiaka akenji guaka tungu zeme wufu nyeakame bagu fuakame n'angro ze. ²⁵ Akayi bidiangro dzegu Djigi akalenya fule, baka no tungu ne guamenzuwu me aze Bekinde, abaka yele Djigi aze amanzuwu kubudu. Angroatsi Bekinde gu du tsika kumu basumbuaka kubudu. Ambedu ko ²⁶ Mbugu bame Bekinde ayiaka akenji guaka amangrome ateyimba limaka ano, afiame anadiaka enji tungu ze, de Djigi kame te afiame aka enji tungu ze eduaka. ²⁷ Akuyi enji ko, akayi sarame ne anadiaka, begu duaka tuakano akasarama k'eduaka akenji angro ze eduaka, mbugu bame akamali gu angrome ligame n'aka. ²⁸ Fu de ameni sogo enjia angroDjigi, mbugu bame ayikoaka ebulu guaka tsereangrome, awu gu bakenji tungu ze. ²⁹ Akayi ne gua tsereangrome: Fudu, tsere du, wala, wubando, bakayi name fule akasara kayimba. Bakagbeteka angro ne guaka zungu lima. ³⁰ Duaka ame yongo lima eduaka mbugu bame duaka dukpa ameni bangro Bekinde, baka ndekame akadiaka, duaka ndre nenga ne weleme baka tsa amanangadi kubudu bangro enjia tsereangro afiame baka lenji amezuaka. ³¹ Aduka ne bieli, duka ne du bwayi, aduaka ne nyeme, ³² angroatsi saraka ne b'ngamba aya: Bekinde yongo nda guemeni me baenji dze amangro adze dumba aka kpi. Begu bakenji guamangrome, afiame bakanyeme a kanga ameni me enji kuwuere.

Chapter 2

¹ Mbugu bame angba mualo bengbenga, ambemeni banugu angroagu; bango, démo te de ngbenga anga emeni me, mufu ate de ngbenga so ku-mu, bango, mu ate de ngbenga no muleteano ko. ² saranga ne dzeaya, ngbenga djigu Djigi ne bara guame banzi tenga angoro wuguawu dumba ba bidiangoro ³ Tefiame, makia no aya hegueni, mo ba de ngbenga guemenime banzi gu amangrome, Tefiame banzi ko aya mualonenga bengbenga djigu Djigi? ⁴ De mbe dji aya mu zogo gu zugé me djigu benga ebulu n'angbro du dji guko, Tefiame ne guko azanga gbaliame, n'ato, ade mua Sara ne dzeaya guko ebanga ebulume gbiroano amu biri duoroa? ⁵ Angoro atsi, kę bangoro dua asoroko dume dzi goro adu Be birembe, mu gu amongo zuze gbali ba uza gbali fu de à de ngbenga dji gu Djigi n'asoate; ⁶ atana tu me eni ne biatsi kenefu du guaka tungua ne te' ⁷ akukali güle ade nya aya gueme, du na ngbruru du n'anzie benga angoro, bango d'aka tsa yélé, ne sembue, tefiame n'azenga bando, ⁸ angoro atsi, tsere du ne gbali du ba gueme, du ne du imame, dji ame tumbuka ba bidiangoro tefiame akanzi gu adji dungu. ⁹ Lunge ne kue du li gu lengedu enie kubudu banzi tsere angoro, li Ayuda akpungbulu, tefiame li a Griki ko! ¹⁰ Yele fuko ne dadu ba gu gueni me banzi benga angoro, ba ayuda na kpungbulu, afiame ba Agriki ¹¹ Bango kpungbulu Djigi akpoloko gueni. ¹² Gueme kubudu ate anzi tsere angoronda akpungbulu aya mutala, akakpi ko ambedje ba mutalu, tefiame gueme kubudu atanzi tsere angoro ne mutalu aka de ngbengaka kene mutalu. ¹³ Adjimba gueme, ne bidiangoro, badzi mutalu du ne bengaka kpungbulu Djigi, angoro atsi kegueme banzi ufu yengomba adji ame dungu ¹⁴ Bangrora adeni, adu ne motalu, akanzi ufu d'aka zume ke gu yengo mutalu, duaka, aka adu ne mutalu, aka gu ne mutalu atsi du ke baaka membua; ¹⁵ aka ka membua ano ne dje aya akagba tungu mutalu nda ne te duere, bieli asara angoro djiguaka ta weye, te faime guaka makiambe zungulimaaka tsetse mbengba ta anadinganga. ¹⁶ Mbegu auso nenga agu uzame tsetse, wo gere weye me, Djigi de ngbenga ba Yezu- Kristo gu amangroa kubudu bani anzi akandame te. ¹⁷ Mu ata yame ano mu Yuda, basu aku mutalu, baweleme ba Djigi, ¹⁸ sara gu angro nyekomete, batambwa amangro ne batsi, d'akayikaro mutalu nda; ¹⁹ mo ate nanzime ano bamono n'amefetsi eri, zikadi aya gueme du abilikadi; ²⁰ me ayika guemeni me asara angoro tefiame ne bidiangro ²¹ mwagu, bayika gueme ademoayekame kumu, Mobafaya akia mo detsi di, mudetsi di, ²² Mo bafaya akia ka la kuba, mugu ate la kuba, Mu anyeme n'atolo, mugu ate detsi liaro adema aka. ²⁴ Bangoro gueme asara angoro nyeme akandeka lima Djigi ano bangoiri, ufu d'aka gbanda. ²⁵ Liegu ne bengamba, dembe ale ufaya ada ka bioro nda. ²⁶ De mbe dji lie gu ate no te dze mutalu, goro azanga lie me adembe le ufu aya aka lioro linda? ²⁷ Azanga lie ba angoro atsi, ata nzi ufu yengo mutalu, adaka de ngbengaro mu banwu akume, du ne walga mutalu tefiame aka lioro? ²⁸ Muguda, adzimba gu gueni me du awo te du ni, tefiame la gu dji du adu te du gueni, ufu du atolo, ambedji ufu du walaga. Sambue dji gu dje yuda dje ayi mbe te eni, angoro atsi ke te Djigi.

Chapter 3

¹ Anugu banga angoro gu adua a Yuda, te tsetse Anugu banga angoro agudu te ebi gueni? ² Duko ne tsikako angba amangoro kebudu, Bangoro d'aka fūaka gbogolo amangoro dzi gū Djigi n'akpūngbūlū kūbūdū. ³ Bulu angoro, dembedzi adu guenine nyeme, fūaka azanga nyeme me nyasi banga abulu dzi gū Djigi? ngbame lewo! aya Djigi, Fūagū sarambame ne. ⁴ Akia mofo, togoro aya dū Djigi de dze aya aka bidiangoro bara ne bidiangoro, dū eni kūbūdū amefule, ūgbaka: Bangoro ligambame akpuluoro dū ne bidiangoro, mbeligame amoso ne banga gueni dzi gū aka de ngbangaro. ⁵

Angoro atsi de gara tserangoro me kali nyeme dū gū Djigi , ngefa tsai agū ? famba aufaya dū Djigi tsere gueni aya naleleme akūatumboka ? uyongo nyo gu gueni. ⁶ Ngbambe leawo dembelewo , Djigi le tsai ba dengbanga dze fie dze ? ⁷ Denge dzi oza , nya gū ne fule ,bidiangoro djigū Djigi so awoza nawoza baguko yélé ne angoro gu bada'de ngbangare Ana wo tsere gueni ? ⁸ Bangoro azangū angba nganzi gū tsere angoro bame ambebirime ne bangamba , woanga amenime , atepanziara atendekara , makiano te gūere aya banzi guangwo ? tsere angbanga dzigu dzenidze gū kene bangamba . ⁹ Tsai agū ! dzinga banga anie ? Adimba awo . Bangoro nga ama Sara de dze aya ani kubudu , Angu ne azaiki , aka sukū zogo dzi gū tsere angoro , ¹⁰ Ūfū gbaka d'aka gbanda : Adū banga gueni , Ambe dzi atsi ; ¹⁰ ¹¹ Adū ne bili , Adū gū ate TSA Djigi ; ani kubudu abara , kūbūdū gū gbateka , ¹² Adū gū atsi ate anzi bang'angoro , mbezenga adimba katsi ; ¹³ Dzikalā aka gū laugu dūkū bando me dūkemba ; Ayaka miara kebangoro futo , ndunga nasamba gū abulu bands ngbako ; ¹⁵ Sindiaka waakpala bawa basukpe kule , ¹⁶ Imbangro ne lunge gū angba yangidiara ; ¹⁷ Asaraka nyangidzi didu . ¹⁸ Aduaka ne gūadū Djigi arieka ¹⁹ Fūagū , saranga ne dze aya gū yongo motalū , have nyongo baguemenime dū sukū motalū , amberufu ngba kūbūdū ambefieme , amberufu eni kūbūdū aka Sara ne dze aya duere ne tsere lisakpūngbūlū Djigi . ²⁰ Bangoro Adū gueni atsi adunenga bengeri kpūngbuluko bagu de ini Ali nya motalū , bangoro motalū gū ate fano agueni Sara tsere angoro . ²¹ Angoro atsi toto aye , adzimba motalū ate yikara bangangoro dzi gū Djigi bango motalū nekpala andzina de mbe yongo wéyé mbe . ²² Aya bangangro dzi gu Djigi dūmba la nyeme abulu Yesu - kristu bagueme kubudu alenyako . Asonyamba gueni . ²⁵ Kūgū de Djigi sanyako , bakūleko akūdū , bagueme alé nyako ne game āhā dzi gū tsere angoro , ambe rūfū ko hā baguko bangangoro me , bangoa akako ne ngbanga gu tsere angoro me d'eni enzé akpungbulu , agu nadinga me adeni sara angoro te , te fiambe , ayongo awo , ²⁶ Bayika gūko bangangro me adze nadinga dze amberūfū kūdū ne bengako barua bakalia ne bengamba gu guenime alī nya Yesu . ²⁷ Yegū ligambame agueni tambua mete ? adumba . Ba anugu motalū gū ? bamotalu anoa tūngū adūmba awo , angoro atsi dzimba motalu dzi gū nyeme . ²⁸ Bangoro dengi makia ano aya dū gueni ne bangani bangoro adua ne nyeme , ambe dzi batūngū motalū . ²⁹ Zangamba Djigi duko Djigi dze kūgū a Yuda ? Adūko bko bangoro gueme angbaka ngara Dzige ? hī , dūko bangoro akako , ³⁰ Bangoro du Djigi k'atse , aka guenime ne nga n'ebengangoro ambe dzi gueme liaka aka , ambe dzi gueme atīaka aka . ³¹ Ange hū motalū bangoro nyeme ? Amba awo ! angoro atsi ngalī nya motalū .

Chapter 4

¹ Deng'fa tsayi bangoro Abarama , de bara , dekuma á gu kūa ? ² Dembe dugu aka de sáa Abarama bangoro fia tungu , duku ba wueleme , fuagu adembedu eri Djigi . ³ Begū fa kolokpi tsayi ? , Abarama l linya Djigi , afiame mbetuko na benga lisáa . ⁴ Yiefu begu gwenime ateno tunguano dumba aya enima ngbika , dembedu memu , mbedudze ambedu wu mutúme . ⁵ Afiame gu guenime anotungu , te fiambe lényamba aya gu gu'enime bafu gule , guni nyeme me funi bidiangoro . ⁶ Dumba wūfū yongo Davidi angoro gu guenime fu Djigi guenimba kumuké ade mbedu ba tungu : ⁷ fuku aya gwemenime ayeaka guaka tsere angorome afiame guaka tsere angorome ndame ! ⁸ Fuku aya gu guenime ayi Bekinde gu gueni tsere angorro ! ⁹ Gu benga angorome dumba kébangoro gueme liakaka , zengamba bagoro gueme koadze' akaka , ? begu bangé faya de nyeme bendame te benga liangoro de gu Abarama . Wūfū gbambame nete : ¹⁰ Dembele tsayi nda kwa sarame ? Dembe dundali afiame , zengamba akpūngbūlū aya ekiéko ? adaka likonda , dukudu me fuli . ¹¹ Dekoma kere degu lienda , wu mbiengé degu dungū deku manda ayangadji nyeme egu nalele adakaliko , bangoro dze akudū ba gueme kubudu aliékaka , bangoro dze akasarambe ebulū bidiangoro . ¹² Afiame ne wō guame lieakaka , abake dze'aya liakaka , fuwugu ate noáo ayangidzi de gu nyeme degu bara de Abarama agu naleleme akudu me fuli . Fuagu , adembedu ba mutalū de gu fuliū kumbe de gu fié gu dakape angoro mba ne Abarama ne ashitako , dumba ba mutalū degu ndre nyeme . Begu ,dembedugu a lekumbe duaka ba mutalū , ade nyeme du ne baramba , afiame , guamangorome ambe ligrame nda ambandjime ambashi , Bangoro gu mutalū bambeso ne gbaliā , afiame fu adu mutalū te adutukute fuko . ¹⁶ Bemegu guame ligráme guaka awu bangoro nyeme , begu ligrambame ambedu ayanga dji memū , bangoro dze aya agumetiwa du bangoro ashita kubdu , ambedu k'bengu guenime du ne nyeme aya Abarama , bara ne ba emeni kubudu , kuwufu ngbambame nete : ¹⁷ Nyakaliaro ne ba toto emeni akufié . Duko bara n'eri gu guenime dekolé nyako , Djigi gu bafu gule aya abando , afiame kuya guemenzūwūme adembelef'aya duambadu . ¹⁸ Kumakya n'aku amakya kūbūdū , kulé nyamba , nedze'aya akuda ba degu ndre emeni tekufié , kuwūfū de Djigi penda neko : awugu de ashi tano du nenga . ¹⁹ Fuawu adefu 'ayako nya agu ndre nyeme ne shi Djigi , ade kwamakyame ne dze'aya wa ndre , begu de géluko feta ne kama atsi , akwadze ,. ²⁰ Ade kukali gamba , dedze'aya adewu énya gubūngūlūme de Djigi pe ndali neko . ²¹ Afiame kulé nyamba nedze aya gu guenime atepé dzeangoro ne wunda duni bendjimbe ko . ²² bemegu daka yako mebidiangoro . ²³ Fuagu abaké bangoro atsi gbambame aya me bidiangoro . ²⁴ Dumba kwadze kébangoro gu , aguame mangorome , dze nga lényamba ne sshi gu guenime befi Bekinde Yesu abando , ²⁵ Gu daka bayako bangoro gara ama tsere angorome , afiame kobefia bando bangoro dze aya angosó atsera angoro ngésumbu n'a gule degu adenyā .

Chapter 5

¹ Fu anga du ame dungu bangoro nyeme , nga da ko ne dedu ne she Djigi bangoro Bekinde Yesu chrisito , ² Bangoro ko anga da ne mamu a bulu nyeme , abulume agu nga ru a denge du ne gundu , te fiambe nga yeleme abulu kie ne kpongobolo ba yeke dzegu Djigi . ³ Bame kuwa , nge gu ne yeke ambedze aulu lunge , bango sara nga aya ba lunge yeka a sara akwe du , ⁴ Akwe du dzemba soa dze kie na kpongobolo . ⁵ Fuogu , kie na kpongobolu a de mbe nenzi , bangoro ango nyeme dzegu

Dzigi sukpe ne te duara abulu Mbure Atolo dzegu daka fuara .⁶ Bango , fu a denge da badua te ne fuya , Chrisito , agu naleleme daka ligra , kokpe bangoro tsere ani .⁷ De gueni yi te kpia ba bengua gueni ; anga nadinga me gueni aligame kpidie me bengua angoro .⁸ Angoro atsi du Djigi ke ba yekara . guko nyeme me ne shiara , dze aya , fu ange du tenda ka - me tsere angoro , Chrisito kpe bangoroara .⁹ Ne bidiangoro , toto aye nge gu ne dungu bangoro kuleko , ngo du ne gule bako suku gengia .¹⁰ Bangoro angoro , fu denge du ame sogo , nga na dzeme nda ne Djigi bangoro bando agu ko , ne bidiangoro , fuanga dzeme , ngada ne gule bangoro ko .¹¹ A dzemba ke bagu , angoro atsi kune nge gu ne ye abulu Djigi bangoro Bekinde dze gara dze Yesu - Chrisito , bangoro ko toto aye nga du ne dzame .¹² Mbagu bame , fu de tsere angoro gome na ku fie , bangoro gueni atse , te fia tsere angoro bando , fuagu de ando dendemete a ku ameni kobundu bangoro ameni kubundu amendji tsere angoro , ...¹³ bango akpongobolu aya motalu de tsere angoro ima dua aku fie , fuagu , ade tsere angoro du ne gundu , bango a de motalu du .¹⁴ Fuagu de bando me zogoa babende te Adamu badate Mose , ambedze guame ade enzi tsere angoro dzegu wiliemene gu dze gu Adamu , kogu dze dzame gu gueni me ada nenga .¹⁵ Angoro atsi alemba ugu tise me fuaka gueni ne wia wo tsere angoro ; bangoro , de mbedze ba tsere angoro dzegu gueni atsi ,ndre enino na kpie , mbe gu ne bidiangoro gu mamu me dze gu Djigi ne tise dze gu mamu yi te gueni atsi , Yesu Chrisito , mbeda mba sukpe nda e ndremba ne li toto eni¹⁶ Alemba ugu tsere mba a te yi nda te gueni atsi ate adzi tsere angoro atkere de a dia ngbenga da bame nangoro akue , fuogo gu tise fuaka wia a mbedu bandza toto tsere angoro .¹⁷ De mbedze ba tsere angoro dzegu gueni etse de bando du na ma kumu bani ise , sangba nda mbe eni du ne toto memu ne tise dzegu bidiangoro aka zogo agu gule me dzegu Yesu Chrisito koko eseko .¹⁸ Ku ufu egu , ba tsere angoro dzegu gueni atsi di ngbengba ku eni kubudu , mbugu ko bangoro bengua angoro dzegu gueni ata adia ngbanga dzegu a dua ne gule a dendeme lien kubudu . Bangoro angoro , fu dzimba ba tsere li dzegu kuye atsi amani kubudu atada ame tsere angoro , ku ufu bame dzetu atsi eni da na-ame . Fuagu , de motalu ka zaru te amberufu tsere angoro woka , angoro atsi fu de tsere angoro woka te mamusumbume ,²¹ Ambe rufu , fu de tsere angoro zogo ne ba bando , mbeleko mamu zogo ne bidiangoro bangoro gule a de gna , ke bangoro Yesu - Chrissito Bekinde dze gara .

Chapter 6

¹ Nge fa tsayi kwa?anga zeme k'nebulu tsreangro,badze a memun wuka? ² Nangbrumba nezo!Nga djigu kpi a tsreangro,tsayui de nge gu nkuwa ebulun tsreangro? ³ Ayigu te me dje nga mba kubudu k'aka sukpemi nda ne liara ebujlu Yezu Klisto,dumba ba bando ko gu da ka sukpemi nne liara? ⁴ Daka luara no ko ba sukpemim ne liara ba bando ko,badze aya ,wufu zde Yezu befi a bando ba memu bako,dumba ko na ko nge no abe gule. ⁵ Fuogu,de mbe duaya nga da atsi yoro no ko ba ligame no ko abando. ⁶ saranga ne dzeaya bakumba de gara kpi nda k'atsi ne ko,bangron akuara kpi,ambe ne lawu nga du abidja kuara; ⁷ bango gu gueni me kpi aduni ne tsreangro. ⁸ Fuogo,ambedu awu nga kpi ne Klistu nge du ne makiako nge gu noko. ⁹ N'asara ne dze aya Klistu kpi a bando,adu nbando ne fuya liko kwadje. ¹⁰ Begu kpiko,tefiame dumba ba tsreangro dun ku kpi baratsimbenya ku nbirime na gule,begu ba kugunba Djigi. ¹¹ Dumba wu ne yi ko,yibime wu bando ebulu tsreangro,tefiame wa gule be Djigi ebulu Yezu Klistu. ¹² Akia tsreangro ma bara tu kueri djigu bando,tefiame akia yi lenya zangu ku.Akia yiayi kueri atsi aya tsreangro,angrotsi ayiame k'aya Djigiwu ame gule a bando wufuduyi du,tefiameayiyi kueri aya Djigi,wu fule bengangro. ¹⁴ Bango ade tsreangro adu ne fuya lieri,begu duy,amba suku toli,angro atsi duy suku memu. ¹⁵ Ango kawa! ngedji tsreangro,begu dunga,amba suku toli,ke suku memu n'angbawumba nezo! ¹⁶ Asara yiayi daka fueri aya gueni wu me tungu ne ye le ni,duyi abidja gu gueni me de yi yileeniaono,tse tse gu tsreangro gu ate tueri na bando,tse tse ba lenyangro ate tueri na gule? ¹⁷ Dumba a memu du aya Djigi begu,afia adua bidza tsreangro,de yi le nyamba ne te dueri mutalu djigu ame nyeme dze giri fu d'aka yikari ne te. ¹⁸ De yi so a tsreangro,yi da a bidza bengangro. ¹⁹ Ayiongoano awu kuyi,ba nyafuya kueri,dumba ko de yi kali kueri wa bidza nyere dueri dze tsreangro,b'ada ebulu tsreangro fiyi ayi kueri wa bidza ne bengangro,bara yi da abenga eni. ²⁰ Bango gun nadjinga me du yi du a bidza tsreangro,adayi du ne ngbenga. ²¹ Fuogu enugu atsro gu deyi t'azu?Gua m'atsro me ate fueri zeano?Bango bolo gu'amangro kubudu ge dze ke bando. ²² Bango feyo,wufu ayiaso a tsreangro,yi da a bidza Djigi,giri atsrogu dze bengangro trefiame gu gule me ade nya. ²³ Bango tume tsreangro,gu dzebanda;tefiame tise djigu fu Djigi gu dze gule ebulu Yezu Klistu Bekinde dze gara.

Chapter 7

¹ Aye yi ayi, tegiri, bango angoro dayongoano aya guamenime sara mutalu, a ke mutalu benda gueni abulu gu nadiinga me duni ne gule? ² Awu gu gu bandeme su kuyi, mutalu akali ni naza badiani bada fu du ni te bie, angoro atsi de badiani pki, ni bu abulu mutalu ate kpongobuni ne badiani. ³ De mbe dje fu du kuyi te ke bie, ni da bande anga kuyi me, aka yani me lakuba, angoro atsi de kuyi kpe, niada zende bande du ba sue aza nga kuyi me. ⁴ Lemba ko, ayara nere, yi ko, yia da nda ba ku dzegu Kristu, abando bangoro mutalu, ambe rufu yi ga ne shi anga guenime, ne shi gu ate befi abando, ambe rufu ng'endzi bengangoro aya Djigi. ⁵ Bango, fu de nge dute abulu kuara, zangu tsere angoro ke mutalu me te gome tukuara, amberufu nge endzi angoro djegu bando. ⁶ Angoro atsi feyo, nga sa nda suku mutalu, nge kpe aze motalu, edze daka kuara ne sukume, amberufu nge no tungu n'abe makia, ambedje kuwa ebulu kia wolega. ⁷ Nge fa tsayi kuwa? du mutalu tsereangoro? ambe duawu, angoro atsi nyadji tsere angoro nda ke ba motalu. Begu adaba sara tsere angoro, de mbe dje ba mutalu ate faya : akia mwaendji tsere angoro. ⁸ Te fiamme tsere angoro, ru ke teme, bangoro mutalu kushi toto zangu tsere angoro, bango ambe dje adu motalu tsere angoro kpe, ⁹ Bangoroere, akpungbulu nda, adu ne bengamba, fuawu da

sara mutalu te : agu na lele me so mutalu, tsere angoro ma gule, te fiambe akpi. ¹⁰ Fuagu, gu mutalu me ate tu na gule du bangoroere atua na bando. ¹¹ Bangoroango, tsere angoro bu ke teme, ma mutalu ba tere ne nyo, ambe rufu wu wuere. ¹² Adu mutalu ne ndiere, te fiambe de mutalu dungu, bidiangoro, ne bengamba. ¹³ Gu du ne bengamba de mbe du du fuawu tala bando? ambe dzeawo. Mbegu dze ke tsere angoro, bangoro ango bambe ma gule wo benganga angoro ba fuere bando, te fiambe fuawu bangoro mutalu, du tsere angoro ba dua ne tsere mba kuwa mbe sumbume. ¹⁴ Nga sara fu dumba, a du mutalu gu baka bi, angoro atsi bangoroere, dunyo ne ku, bayiambe aya tsere angoro. ¹⁵ Bango a sara nyo guangorome te, te fiambe endji nda gu sogonyo. ¹⁶ Fuogu, d'endji guangorome anyenyeme te, asara guaya du mutalu ne bengamba. ¹⁷ Te fiambe, feyo adjimba nyo ate endji angoro, gu tsere angoro du a re ati endji angono. ¹⁸ Gu du ne bengamba, nya sara, adumba ak'ndjiere, famba aufaya ak'ndjiere. Nyeme ba endjie bangangoro. angoro atsi a d'aligame n'endjimbe. ¹⁹ Bangoroango ade endji gu benganga angoro ano nyenyeme te, te fiambe endji tsere angoro dje gu anyenye me te. ²⁰ Te fiambe dembe dze nya endji gu anyenyeme te, adjimba nyo kuwa at'endjiano, djimba tsere angoro du a kadiere. ²¹ Abi gu mutalu me ana du akadiere : da fa endji benganga angoro, ke tsere angoro su te kuere. ²² Bangoroango ta lunge duere, anyeme k'ne mutalu dje du Djigi, ²³ Angoro atsi, akadji aligraere nya bi anga dukpa angorome ba kame ne gu mutalu me nyenyeme me te, te fiambe mbe kaliera wo bidza dje gu tsere angoro, du akadiere. ²⁴ Me lunge dje nyo, da du'a so ne nyo ne nga adze ku bandoe dje? ... ²⁵ A memu su aya Djigi bangoro Yezu-Kristu du gara Bekinde me Bame nyo ko, a leano wo bidza mutalu djegu Djigi, te fiambe adje bidza mutalu dzegu tsere angoro abulu ku.

Chapter 8

¹ Feyodze ada tsere li saa be guremenime du ebulu Yesu klisto . ² fuaya , mutalu de gu sipiritu de gugule ebulu Yesu Klistu ayekare mutalu de gu tsere angoro ne gu banda. ³ Begu gudu ba denda mutalu , begu de kwo tendjiaya akyambada ne fuya, Djigi de tsere lisaa aya tsere angoro de guko kodu kenegu kwome wungu kwo mba de gu tsere angoro. ⁴ Fwawu badzeaya ebidiangoro degu mutalu embendji me anga , ate noano de gu mutalu embendjime anga , atenaono , ebulu sipiritu ambedu ebulu kwo. ⁵ Gweme , ate guano wufu nye kwomete , akawanyeme n'amangoro de gu kwo, ne fuawu gweme ate guano ebulu sipiritu akawa nyeme n'angoro degu sipiritu. ⁶ Afiambe nyeme degu kwo dumba bano, afiambe nyeme degu sipiritu , dumba gule ne dedu. ⁷ Begu nyeme degu kwo simba wania adembe djime ne Djigi , begu alemba nyu mutalu degu Djigi ,afiambe bambe ligrameko. ⁸ Yiefu gweme atesuano wufu nye kwo mete baka ngba te Djigi. ⁹ Bangoroeri adeyi suane wuu nye kwomete , fu deyi suano wufu nye sipiritu me , djigu ambedugu du sipiritu Djigi eri. Ambedugu adugweni ne sipiritu djigu Klisto , adumba ayani. ¹⁰ Afiambe de Klistu du eri . kwo ne bediangoro , kpemba ba tsereangoro , fuagu sipiritu fugule bangoro bidiangoro. ¹¹ Ambedugu sipiritu gu gwenime atebefi Yesu abando gu eri , gu gweni me atbeji Klistu a bandobefi kweni aando ne fua djiguko sipiritu me du eri. ¹² Bemegu , yaranere , adunga ne guenu w bafumba ayakwo , ba gule wufu nye kwomete . ¹³ De yite gwa wufu nye kwomete, yi kpi; dembe du wufu nye sipiritu me yi gwatewan atungu degu kwo, yi gu. ¹⁴ Begu gweme kubudu de sipiritu degu Djigi monakano duaka ayara Djigi . ¹⁵ Ne yi adeyi mali sipiritu degu abidza nda , bangoro adua kwedze k'a gundu ; fwawu deyi mali sipiritu degu agwaleri bemegu tanga ngbara : Aba ! ablambua aya baba ¹⁶ Sipiritu gu atefa ne bienliera ayano dunga ayara Djigi . ¹⁷ Yiefu denge u ayara , dungako ame fulim : amefulin degu dumbedu dzeaya nge mbuano keneko , didi nge gome n'eyiele neko. ¹⁸ Amakyano aya gwambu me du adze nadinga feyo abamba ligrame ne gu yiele me adu bangoroana . ¹⁹ Bemeko ameni liwa ano ne nyeme kubudu gwangorome hokome deg ayara Djigi. ²⁰ Begu d'emeni fumenda aya gwangorome asumbu sumbu , adembedu de mbeyi te duaka, mbeyi te gu gwenime atekaka teme. ²¹ Ne makya gu d'eni so atsereangoro de gu lendjie , bagome n'a gule degu ayara Djigi. ²² Yiefu , saranga aya , tiii n'adze wuza wula, ameni kubudugu de nyeme afiambe mbuano ne ashishiku de gu zu. ²³ A dumba kaka , ngako , dzengamba ana yima dua n'amangore degu sipiritu , ngako ngagu ne ndre nyeme ara , ba liwa tume , agwalua kwara . ²⁴ Begu bangoro elenyamba gu gunga beme. Yiefu gwalenyambame deni biano adumbafu kwadze : gu engebiano dengeka bieliaraka teme kwadze? ²⁵ Fuawo dengelenya gwamangorome adengebiano, ngeliwambano agwa lenyangoro. ²⁶ Dumba wuu ba sipiritu gamara agara mbengame , begu asaranga gu denge ko agara tombelame . Fwawu ke sipiritu ne ndre nyeme bape 'abarara. ²⁷ Afiambe gu gwenime belundu bulu du sarani nedjeaya dumba makya degu sipiritu begu yimba ke shi Djigi ba sipiritu endji bangoro asato. ²⁸ Saranga , amangoro kubudu , bamba no ne bengamba aya gweme nyeme ne Djigi gweme yakoaka wufu nyekome. ²⁹ Begu gweme akusaraka akpungulu, kuendji nedjeaya akagu katsi kuwu yiguko, be djeaya ayiguko du tukpungulu gweni ba zwane edu ndre emeni. ³⁰ Afiambe gweme eko yima fandaliaya akaduawu , kuyakako ; afiambe gweme yakoaka, kude saa aka , afiambe gweme deko saaka ku yieleaka. ³¹ Denge fatsayi ne te gwangorome? Dembedu djeaya Djigi gu bangoroara, dagu de sogora ? ³² Ade ayi bidi eguko , afiambe kugemuko bangoroara kubudu , tsayigu abakufuara amangoro kubudu ne ko? ³³ Dagu de ka seki tuku gweme sara Djigi ? dumba Djigi gu ate de lisaa! ³⁴ Dagu de faya kuendji tseremba? Krisito akpi n'afiambe kubei abando, kugu abengaza Djigi, afiambe kugubapeangoro n'abarara! ³⁵ Dagu de kpelekura ne nyeme degu Krisito? mbedu tsere angoro , tsetse zangu , tsetse andebolo, zengamba akpekela angoro tsetse manzeme. ³⁶ Ku wufu gbambame: bangoroaro gu daka kaliara na bandoano awuza kubudu , akabiara wu gwa kandolome dakanonambano bayera goloamba . ³⁸ Begu nyogu ne makya aya aba bando ambedu gule , ambedu am'angele ambedu azerengbu, ambedu gwamenzuwume du feyoumbedu gwamenzuwume du feyo ambedu gwamenzu wume ada. ³⁹ Ambedu amafuya , ambedu angaramba , ambedu agbokomba , ambedu anga nzuwume duba kpelekara ne nyeme de gu Djigi ebulu yezu Klisito gara Bekinde me.

Chapter 9

¹ A pe bediangoroano abulu Klisitu , apenyo fule, bieliere pe mbano ebulu sipiri sato . ² Adunyone fuku , afiame lunge gu te duere a de nyano. ³ Begu nyenyeme a du ne yemba aiame ab soko Krisito bangoro ayara nere abere agu Kwo, ⁴ Du am Issrayela , yweme de Djigi maliaka nda n'ayararu , ne yiele afiame a me mbra afiame a me mbra afiame ame mutalu , afiame guko ametombela me. ⁵ Ne kide, ne achit afiame ne gweme kubudu serame ebulu kwo , Klisitu dugu du akwo amangoro kubudu , Djigi fu memu dugu adenya ! ambeduko. ⁶ Adumba bafiame aya ade kpulu Djigi no tungu, begu gweme kubudu ate gbire ne Israyele no a duaka Israyele. ⁷ Afiame bango adua teye Abarama aduaka kubudu ayarako; aguawu fakaya shi Izaka ashitaro ne eteiye kusime. ⁸ Famba awufaya adumba ayara agu kwo de ayara Djigi ,dumba ayara kide gu duguko eteiye me. ⁹ Binefe bugulu kide : Ebirime kegu nadingame, afiame Sara ne du ne wuli. ¹⁰ Afiame ken'akume kwendji ko ne Rebeka degu atezuke Izaka bara . ¹¹ Begu , dembe dudzeaya kembanyo ada ayara azwame , afiame , afiame adaka endjie benga angore tsetse tsere angoro , nedjeaya azama saya degu djigi so, ambedujeaya embeyi shie meni afiame mbeyi kete lunge du gu baya , ¹² De Djigi fanda ne Rebeka : Tukpungulu da nenga bidza diele , kuwufu gbambane : ¹³ Danyeme nda ne Yakobo afiame asoyo Ezau. ¹⁴ Nge fa tsayi kwa ? de fule dudu shi Djigi ? a dumba! ¹⁵ Begu de kofa ne Mose : Anyeme ne gu gwenime nyinyeme te afiame agawa gu gwenime nyenye me n'agama . ¹⁶ Ne fuawu , adjimba keba gu gwenime nyeme ambedji koba gu gwenime atalaano , fuawu dumba kedjigi du me nyenye. ¹⁷ Begu ja wulega ne Farao aya : Da'kaliaro ne kenye ne dzeaya ayika gere fuyame aro , afiame ne dzeaya alimere wu aku fie . ¹⁸ Fuawu bakodu ne nyeme ne shi gweme nyekomete , afiame kofu asorkodu ayagu nyekomete . ¹⁹ Mwefiere aya : Angoagu deko gbali beme ano kwedze ? begu sarako dane gu atekali asorokoliano ? ²⁰ O kuye mokwako , dagu demu de ta yimu ne Djigi ? de sundu dudu ne bugulu agu gweni me azemba ? Lemune nye awu banga ? ²¹ me amea sundu adani ti ferea , degu du bendze sundu degu tungu ? ²² Afiame dende fa tsi , dugu du Djigi fu enie a yika guru glalia me afiame yika guru funyeme , baliu mba n'angburudu a sundu gbali gu eme duka bere gueni. ²³ afiame ambadu djaya du fuawu yika gu kumu bame du guko Yuda me wali sundu nyeme djigu ezeko n'akpungbulu bangoro guko yiele me ? ²⁴ awugu yakora , ambedu keba a Yuda , fuawu edu a basarako . ²⁵ kuwufu peko abulu Osee: aya guemenime awiliare gueme adedu akaliare nda ,te fime ayara nyeme e gere du gueme adeduaka . ²⁶ afiame zo daka te fa n'akaya nenga ; aduyi wabare ! akayaka nenga aya Djigi degu gule . ²⁷ Edaya , ne shiko ngbu aku Israyele :ya ne lelemu d'ayara Israyele du wu bume awule , keyamba gu ., ²⁸ Bagu Bekinde endjinenga kbudu afiame kenelele akuforo gu ezeko . ²⁹ Afiame , kuwu nde Asaie yogonda akpungbuu : dembekdzeya de Bekinde dzigu zalo ayi guko enenime , nge da wu Sodom denge baduwu Gomore . ³⁰ Ngefa tsayi ? apano , ade tsa bidiangoro aka mali dunguo degu yi shi nyeme . ³¹ Bangoro Israyele , Itatsa mutalu dzigu bidiangoro , aduka egumutalume . Bangoa ? begu de Israyele tsemba , ambedu ebulu nyeme , mbeyi te like emeni , aka koto te mala , ³³ Kuwu gbaka : Bi mbegu d'akali zo Siona mala kotoa afiame ne ndre mala kpungbulueri , afiame gu gueni me adu ne yele adeni dune ze .

Chapter 10

¹ Ayarana , du gère makiamé kubudu , ne gère tembla me neshi Djigi bangro abayuda nedzeaya akama gule . ² ämba newia dunyo bafaya bangro aka nedzeaya duaka ne ndre makia neshi Djigi , tuguru duaka ne makia rua fu zali dembe du ne b'nga bièli . ³ bame , adaka saraya ba Djigi kali ame düngü ne kpungulu ko , daka tsa azea nangadi de guaka ba dua ne düngü . Bangro adaka lènyamba banoa anangadi gu du Djigi te bakaliari gueni ne düngü . ⁴ du Klisto suka mutalü degu Moze , bangro ameni kubudu guame du ne nyème te dü kubudu ame düngü kpungbulu Djigi . ⁵ dze dumba guangro me de Moze gba ndá ba dua ne düngü kpungbulu Djigi balenya mutalü : "mealanya mutalü kubudu ni gu bangro mutalü mba ." ⁶ dze bûgûlûa dze , daka gbamba bangro adua ne düngü kpungbulu Djigi balenya angro dumbayi : " akiamu fa nete duoro aya : dâ gua gome na lora ? " (faûfaya , bagbire Klisto) . ⁷ akiamu fa nete duoro aya dâgu egbire n'ebulu ejinji duku? "fambaû faya bânjia Klisto edu guame ate kpi). ⁸ bame daka fatsayi ? " kpulu Djigi gu sokro ebulu ngbaro te duoro ." kpulu mba mbugua yongo angro lenyangro dze de ngè yongo ano . ⁹ demu yongo ngbaro kpungbulu ameni nedzeaya Yezu duko kumu , de mu lènyamba nete duoro , aya Djigi abefiko edu guame ate kpi nda mu ma gule . ¹⁰ de gueni lènyamba te du ni , ni dà ne düngü kpungbulu Djigi , de gueni yongo ngbaru , ni du ne gule . ¹¹ bame buku Djigi yongo : " me lenyangro , Bade angro lenji ni . " ¹² akia yí kpalame te gà edu abayuda ne guame ädu abayuda , aka kubudu duaka ne kumu k'atsi gu ba fu zugè aya ameni kubudu n'aya lima kô . ¹³ bame buku Djigi yongo : "gueni ne gueni gu ate y'a lima kumu du ne gule . " ¹⁴ aka yiä lima kô tsayi dâ leaka nya ko ? aka lènya kô tsayi dâ djiaka weye ko ? akadiji weye mba tsayi dâ yongo gueni n'aka ? ¹⁵ aka yongo tsayi dâ tu gueni aka aka no ba yongoa ? Üfu yongo buku Djigi : " ebiemeni aka yongo b'nga weye mbewā ngba . " ¹⁶ bame adumba ameni kubudu ate alenya b'nga weye . Izaya yongo mba : "Kumu , dâ gu ate lenya atapande ne Nga ? ¹⁷ bame leyí nyamba bangro damba ba djia tapande , tapande mba so ngba gu yongo Klisto. tuguru efinyo : "adaka dji tapande mba ? " bame , daka dji ! bangro buku Djigi yongo mba : " kpuluaka djime te fié kubudu , de ngbaka nungu bada te suka fié " ¹⁹ efinyo kwa : adé ama Yisiraye sara ? bageshi mba , akpungbulu de Moze faya : " äkalîri ame wala ne shi guame ädu ne b'nga dü " giri fuku me mbe sarame shi guame ädu ne bièli ." ²⁰ Yizaya fa kwadze aya : " guame ädu mba daka tsære , aka bière , dayika me neshi guame ade ko guenzü ne shiere " ²¹ bangro Yisiraye fako aya : " wuza kpitika datsega zere nshi guame äde lènyamba ,aka gbäli . "

Chapter 11

¹ Fanya agu : Djigi abulu gu ko seme ? Adembe awo ! Bangoa nyoko dji nyo Israrele , ase atshita Abarama ,abulu Benyamina . ² Abalu Djigi guko seme , de ko sara nde akpungbulu . Asara nyi gu angome de li kpulu kolokpi yengo ano aku Eliya , tsaye de ka te ka Esrayele ne ngbanga kpungbulu Djigi . ³ Bekinde , d'aka wo andjina , akasukpe misa azokoa kpakute dji goro ; nyia zeme kenyo ise , te fiambe akatsa ano banzia gulere ? ⁴ Anglo atsi anugu bogulume de Djigi biri ayako ? Da hoko emeni kutu binyati mbeyuru bwaye bangwere , ade nuere luere ne kpungbulu Bili . ⁵ Dumba ko adze nadiga dze du nyamba du , baligame ne sanya dji gu manmu . ⁶ Fuawuogu dembedji bamamu , adumba kuwa ba tangu ; famba ewo faya adu mamu kuwa ne mamu . Tefiambe dembedji batungu , adzimba mamu kuwa dje ; ambe ba tungu adjimba tungu kuwadje . ⁷ Angoo aya , d'Israele tsa ano dji gu abie aka , angro atsi sanya amuku , fuaya , gueme du mbasoroko du . ⁸ Kufu d'aka gba : Djigi fuaka atolo ndre la , ne eri dji gu abere , ne tu dji gu adji angro , bada wa wola ,Tefiambe Davidi fuya . ⁹ Aguaka misame du ayaka ne gbira , Ne djiri , ne gu enzume de abalu , te fiambe ! ¹⁰ Aereaka du ne bilika aka na Berea kuwa , te fiambe monue ngala akata nalele kubudu ! ¹¹ Afagu ano aya : Dumba bangro shi gu d'aka ze bame ? Adumba awo ; angro atsi , dumba baguaka siame , de nyeme da bame sia adokpa eni , amberufu aka tumbuka ne wala , ¹² Fuagu dembedji guaka shiame djimba zuge aya gueme adu ne nyeme , mbele agu tsai nega agu nalele me d'aka na birie duere kubudu . ¹³ Ayengo ne nyi ano , anyeme nyo dji gbele dji gu ame azanga nyeme , nya tambwa gere tungume , ¹⁴ Fuagu dembe ligame , bayeba te wala djigu se dji gere , tefiambe bagueme adueke . ¹⁵ Banga dembedji abaluaka mbegu ate biri dje nesi Djigi , mbeli agu tsai baguaka gasiememe famba ewu faya dua ne gule adu abando ! ¹⁶ Banga , dembedji tu kpungbulu mbagu ne bengamba , gu kubudu du n'asi mbangba ; te fiambe dembedji tala woli du ne bengamba , zemba gu ko . ¹⁷ Anglo atsi dembedji aya akanzi gu woli mba nasi : tefiambe mbe dji aya no ate du Olive wule , daka dikero nabara , tefiambe nonasu te tala woli dji gu te fiambe note nyi miwoli dj gu Olive te , ¹⁸ aka mowelime na bara za gu awolime . Dembe dji aya mogu aweleme , sara ne dje aya adjimba noasi tala woli , angro atsi suite tala woli gu asioro . ¹⁹ Mofagu aya ; d'aka de za woli nda , amberufu aka troere na barambe . ²⁰ Djimba bidiangro ; d'aka anziaka nasi nda bangoro asorokoko du , tefiambe mo , te fiambe mo , mokume ne fu ano ba nyeme . Akia mo ayime na za langro , angro atsi su ne gundu . ²¹ bango dembedji ade Djigi aye benga za woli te , ade ko ayero ko . ²² B benga abulu te fiambe ne gbalia dzi gu Djigi : gbalia ne si gueme asi , te fiambe benga abulu dji gu Djigi ne sioro , dembe dji aya mo asoroko na gu benga abulu me , alemba awo , aka anziroko . ²³ akako , akpiaka n'asoroko du aka biri aka ke n'a barambe , bango du Djigi ne fuya babirieke n'abaraka kuwa . ²⁴ Dembedji ayamo , d'aka deronasi nda te ga olive wele , te fiambe aka nakalioro ambedji oro abenga bararo ne te Olive wule ne bidi angro aka biri aka biriaka ne guaka woli Olive te me ufu du ga aka . ²⁵ Banga anyenyeme ayara nare , ne dze aya aduiri bli te dze tungua dze , ambe n'aleako du , ayi na bime wo ame ndre bieli , adjimba Israyele kubudu ate si n'asoroko du , gueme atsiati , mbadafu daka gome te n'adoko emeni te . ²⁶ Tefiambe a Israyele kubudu agu , ufu d'aka gba ; me akuruwa emeni yi Siona te fiambe kuda kuanzi ame asozoa nasi soko Yakobo ; . ²⁷ Tefiambe mbedji gere mbrane n'aka , fu anyanzi guaka tsere angrome te . ²⁸ Bagu ebiaka benga weye , akagu n'abaoko bangro iri , angro atsi bagu dji sanya , nyeame n'aka bangro abaka . ²⁹ Banga ade Djigi biri duko baguko gamu awo me tsetse ya . ³⁰ Dumbako bangro iri akpungbulu adenyi alinga Djigi tefiambe baguaka zanga djitu me nyi ana ma toto aye bangabulu . ³¹ toto aye aka yongo djitu amberuru , bagu banga ebulu me d'aka fuiri , aka ko aka ma benga abulu . ³² Banga de Djigi mongo eni kubudu na bulu zinga djitu , amberufu enikubudu akafume akka fume te bengabulu . ³³ Zuge dji bieli , ne asarangoro efiambe ne bieli dzigu Djigi , ngba gueni sara guko nde ngbangame , te fiambe ngba gueni sara djako ! ba angro , ³⁴ Dagu anasara mekia nda djigu Bakinde , tsetse daya banguako ? . ³⁵ Dagu ate fuko akungbulu , ambedji ni na ma n'asi ? ³⁶ Dji mbako , bangro ko tefiambe bangro kubudu .Ayel sua ayako awoza n'awoza ., Ambe du ko .

Chapter 12

¹ Akpalime ano ne sheri, bangr gu a Djigi ayika guru mapkume ne shara, fuyi kueri kubude, ne bengamba djigu du gule, ne bengamba, aya Djigi, djigu benga wu nya zoko akadji ne benga ndala ayako. Mbe gu tembelame eyi. ² Akia yiayi ligrame te bieli adje naleleme, bame fu ayiyi Djigi akubiri giri egu bango angrome kpungbuluko. ³ Dumba bagu makpu me de Djigi fuere ndali, amba angro kubudu deyi faya sumbu yi anga emeni me ne bengamba. Fu du yi ne benga makia, ligamba egueni bi du guni nyeme n'ete efu de Djigi gemu nda. ⁴ Fu bame, kuufu dunga ne toto kuara djigu du enblume k'atsi, afiambe kuara atsa tsi ke bubudu aduamba ne tungu atsi, ⁵ beme, ufu tonga to, dunga kun katsi b ebulu Klisto, afiambe nga kubudu dunga ku katsi ebulu kwara. ⁶ Bame fu dunga ne amando k'ese, dunga emeni katsi ne fu du makpu ne te daka fuara nda, gueni me bayiongo gunbugulu me akume nefu du nyeme ni te dji guni. ⁷ Guenime yak'eni eni no tungu, ligambame anifume aya gu tungume, nafiambe mbe ligame eni yingo bugulu Djigi nayiongo kpuluko. ⁸ Guemeni me du ne mando djigu afuab toliligamba me eni yingo ne guemenime ne benga du, me afuan ngbika eni fu ne b engu du , gueni me dji kumu eni no tungu lkumu ne benga du, guenime atefu aya amelunge enifu ne bengadu, ne mongo. ⁹ Ligambame aya akia nyeme du n'andangro. Sogoyi tsreangro, yi kume ne te bengangro. ¹⁰ Nyeyime akadjeri, kuufu b'ayarana nyeme, fuuyime yele edueri ne benga du. ¹¹ Endjiyi ne fuya ekie du ne gbelu, noyi tungu ne du djigu nyeme asrokuku du. ¹² Duyi ne mongo bangro giri aliwa n'angbrudu me djigu ligame, suyi ebulu tombela. ¹³ Yiki bangro ayaranara djigu du benga blambo, afiambe yi kpi ne bengamba gu ameni me ateda ne te sheri. ¹⁴ Yongoyiu ne Djigi akufu bmando aya gu emeni me ade bieri wa emeni, akia yi fa noko aya aku waka. ¹⁵ Duyi ne mongo edueri ne guemeni me ate muano, yi kpalime ne guemeni me ate kpalime ano. ¹⁶ Duyi ne djieme ne bengamba atsi ne she guame, akia yi du ne tsieri edueri, duy ko, akiayi yikame aya du ne bieli. ¹⁷ Akia yi

gashi aya gueni tsreangro ba tsreangro. Tsayi guangrome du ne bengamba kpungbulu ameni kubudu. ¹⁸ De mbe ligame, fu djimba keyi, tsayi n'asrokomba bakalia dedue edueri ne emeni kubudu. ¹⁹ Fa buku Djigi aya: akiaqyi geshi tsreangro ba tsreangro. De gueni endjieri ne tsreangro ayiini, ke Djigi etume ebereri yingo ko. ²⁰ Begu bame: de eguna du ne zangu, funi linbga, de ni du ne zangu min funi mi eni nyio, bangro neyiendji awu, dumba tefuru wi de mukali ne lini. ²¹ Akiamu ayime aya tsreangro, mbegu bame sumbu tsreangro bangro groame.

Chapter 13

¹ Ligambame ameni kebudu akadu ne kame - nesende shia mokoto ; kubudu abadi mokoto du dji gu amba Djigi mani , ke Djigi ateboko gua mokoto me ate zogo ano . ² Mbengu bemé guemeni mé ate gbaliano te mokoto na emeni kpungulu ta - mangro djigu kali Djigi , afiame guemeni me tuu awu akogbi mangro nelida kéako . ³ Ambe ke ba benganga angro , du mba ba abemamangoro kíké . Anyemume né eyele makatoa ? Enyike benganga nguo , afiame mokoto taforo no , ⁴ Abatsa limbe gu dji ametungu dji gu Djigi b?angro bengangrome . Bamé de mu te edjie ne tsere angro , ki bame , bame gu memime kuma sa hufu dji ni me tungu dji gu Djigi bangu ayiko gbalia ni néarua gu gueni me anji tsere angro . ⁵ Mbegu bmé ligambame egueni kalimé n'anende , amba keba angro muayingro , angro atsi badua nédu sara nyeme . ⁶ Bemé gu ligambame eyi guolume . hufu du Abatsa limbe a me tungu dji gu Djigi ma ko aka kubudu ba dje tungu edje . ⁷ Enjiyi gu kubudu ay"aka dji gu ligame . Guolume aya amé guolume , waelega aya amé wulega , gurua aya amé gurua, yelé aya gueme ligambame aka yelé ako . ⁸ Akia hi néangro né gueni , demba dji k'aya ehi du ne nyeme aka nyeme gueme dieri atsi atsi ne shi guangame ; Bamé guamé mé ate nyeme ne gueme ano ni gu ate ligra tarua angro . ⁹ Fuagu beme du amangro ayi: Akia menji tsere -ka-kuba , akia muwu gueni , akia ano detsi , de akia mu du méfudu , afiame gueme du kuwa ambedu koeme , mongo mbame kubudu ke néa bugulu atsi : nyeme ne goko kwunemu . ¹⁰ Ade nyeme enyi tsere angro wotsi né shi gubu gueni : Du nyeme k'oligro tre - mangro . . ¹¹ Guegu hi asara kubudu emegu nadinga egu dundo ame feyo : Dumba gu néleleme aya eyi befi , mbegu bemé faya gule afeta ménya basumbwa gu neadingame denge lõ anyo ko nda amé . ¹² Wūlu gu ateno , huza gu ate keme , angesukpe gu zende amangoro me dji gu hishime , afiame ang kime n'afulé zalodji gu kuzä . ¹³ ang no dōngø , hu ame ji gadi , ang dengü tsere tsere ngbele , ngbe buda , ne ndre la huba , ne tsere tsere amangro , ne himame , afiame néwala . ¹⁴ angro atsi ki Bekinde néa Bekinde Yesu - metumemeni afiame akia hi aze kuni ba liga angu.

Chapter 14

¹ Endjiyi yaka gu guenime adu na soroko a nyeme , nafiame ade gu du ne kango aka mabia ameni . ² Fako teguru aya kuli kubudu : Guanga , ashe nasoroko ku , liguere deke kodekpi djie . ³ Gu guenime ate liadeni sogo gu adeli , nafiame gu guenime ateli akia ni de ngbanga gu ate li , bangoro Djigi yambini . ⁴ Dumu , dene no ate de ngbanga ne dugu du gua gabuara ? de ni rufu zali deni shi , kali na bayika dugueni mberuanyi ni rufu zali , bangro angó Bekinde gu de fuko asoroko ku a nyeme . ⁵ Atshi tshi kango edu a wuza ; dzanga ko makia ka aka kubudu . Agueni ne gueni du na makiamé ndre alingra angro . ⁶ Guenime ate pepele kono adza bawuza nye dzino bangro Bekinde . Gu guenime ate liie , dumba bangro Bakinde gu deni tano , bangro angro ni tambua Djigi ano , guenime adeli , dumba bangro Bekinde gua de ni liano na fiame ni tambua Djigi . ⁷ Bame , adugueni aduera edu ne gule ke langro ni , na fiame ade gueni kpi he bangro de memba . ⁸ Fuawu denge du ne gu , nge guano bangro Bekinde . kubudu nyegu , gudufu nyekpi , nye dū bangro Bekinde . ⁹ Fuawu Klisito kukpi nafiame kufuoku bando , banga adua eku abando nafiame akú guame bie . ¹⁰ Mberuayi no , bangro angro demu de ngbanga eguerø ? ne ø mu , bangro anga emuendji tsere angro ano neguna ? bagu ngua kubudu nyeru nenga kpungbulu nbundulu dugu Djigi . ¹¹ Bame gbaka : nyogu bié , yongo Bakinde , Angbelu kubudu duame kpungbuleré , nafiame kpulete kubudu fu tambua aya Djigi . ¹² Neteme guene kubudu ne atshi tshi afuereme aya Djigi kæni memba , ¹³ Akia nge de ngbanga guame ne guame , mbenayi nakinyi nda nedjaya adeyi endji neguneri tsere angro defu nengadji shié . ¹⁴ Ngasara nafiame abère te Bekinde Yezu alunya ne tsere angro , nafiame endjuwu dano ne yembamba bagu guenime du ne nyame yemba . ¹⁵ Mburuayi , bangro like liawu , egunaro adu ne lungeé , lanomu anenyadji ka : adembe du , de like liawu degoro , zenga guenime de Krisito kpinda bangroni . ¹⁶ Guame nzuwume degoro akiambe du nengadji atafule ne lime shi , ¹⁷ Bame ta , burulé Djigi , adumba nalimba nafiame na nyomba , mberuayi ngbanga , deduangro ne fuku , te Sipiritu santu . ¹⁸ Guemeni atendji dugu Klisito ne bengamba aya Djigi na fiame ameni alenyamba . ¹⁹ Beme nyi tsa guame degama ba deduangro ne limba teme anga kubudu . ²⁰ Bangro elike liawu , ade muyimba angro Djigi abengangro amenzuwu kubudu tsro ; mbemayi dumba tseremba aya gueni agu natungu ne eni liano , bada nengadji she aya gabu . ²¹ Angbamba nalia tsando , date mbedu angro buda , nafiame na sogo gu de du bangro égune nengadji shié , na fufume zenymba gu ngbieme na shi . ²² Adze fudumu te hokomba bangororo ne kpungbulu Djigi . su ne fuku gueme adumu abome heno agu de mwendji ! ²³ Bame gueni me she ne tshitse te angro liawu de ni liano kime bangro ndeni ndjiano ne nyeme . Gū kùbūdu adu atsrø nyeme dumba tsere angrø .

Chapter 15

¹ Nga du na soroko ku , ligambame nanga gama guame a ngba , te fiame akia nganzi gu ngba tara . ² Aka gueni ne gueni endzi gu ngba te agunani dze gu du ne bengamba ate kalini na yangidzi . ³ Ku-ufu Chrisito a deko endzi kugu ate ngba teko , angoro atsi , koufu daka gba : yemba dze guame ate andekaro ashe ne liere . ⁴ Fuagu , guamangorome daka ngbanda

akpongobolu de mbe dunda ambe yekaro angoro , ambe rufu , abulu angborudu , ne gama dzegu fu kpolu Djigi ,denge ki bame amera na kpongobolu .⁵ ligambame Djigi du na ngborudu ne gama aka fueri dua ne makia atsi akoduiiri abulu Yesu Chrisito ,⁶ Ambe rufu ga kubudu , ne kpolueri atsi , anyi tambua Djigi ba Bakinde dzi gara dze Yesu Chrisito .⁷ Leyi nyeri gueni ne gueni , ku ufu de Yesu Chrisito lenyari nda , bangoro yele dzigu Djigi .⁸ Penyo ,ufu ,de Chrisito du ne gama bangoro guame liekaka , ba a ihe be bidiangoro dze gu Djigi ba ligoa gu kideme dakafa abara nde ,⁹ Fuagu guame asara Djigi aka yele ko bangoro benga abulu dzegu ko , afu daka ngbanda : Mbugu bame a yelero nenga adu eni , te fiambe a di gbia ba fua yele te limaro . ko yongo awo kuwa dze .¹⁰ Eni , suyi ne fuku katsi na avoloko !¹¹ Te fiambe kuwa dze : yele yi Bekinde , yi dze se eni kubudu , sembueyi ,ko yi kubudu dze blambu !¹² Isaya yongo ko : Tala atsi so te Yesu , dzegu ate na lua ba zogoa lieni ; eni kali makia ere ne liko .¹³ Ligambame gu Djigi me ba fu kie na kpongobolu ako fuari mieli ne fuku kubudu te fiambe na danda abulu nyeme , ambe rufu yi hyi ne kie na kpongobolu , bagaro fuya dzegu Brure Atolo !¹⁴ Bangoro gu du bangoroni , ayara neri , nyo memba nya sara ne dze - aya yia sara toto amangoro ne bengamba , eyi a tsika bieli kubuu ,te fiambe yi ligame na maguame a duiri atsi a tsi .¹⁵ Fuagu , ba amangoro atsi a tsi , da gba ayi ambedze ne gundu , mbele afaya ba befie giri kia amangoro gu mamu me de Djigi fuere .¹⁶ Ba dua me tungu dzegu Yesu Klisito a du guame asara Djigi , ada neyeme adu ne ebire dzegu mbure tungu dze ata kpolu Djigi aka du ne gamua wu dzegu du ne bengamba , dzegu zundu mbure ATolo¹⁷ NGØ GÜ Ne li angorø ba yeleme abulü Yezu Klisito , bangoro gu ate bi guamangorome dzegü Djigi .¹⁸ Mbugu bame abada endze angoro atæ dzegu a endji Klisito a nè ba gbia guame a sara Djigi aka endzi guangorome , abulü bugulü te fiambe abulü tungu ,¹⁹ abulü fuya dzegu ayélé amangoro ne gbogolo amangoro du ne yelémbe , abulü fuya Mbrure Atolo dzegu Djigi , mbedje , babwa Yerusalema ne guama té me feta ba da Iliria , da sukpe kpülü Klisito ne nderemba .²⁰ Dadu ne yélé ba ta Kpülü Klisito ? zo adaka sara ko te , ambe naleko ana dua dema aku talā dema dzegu gabu , kuwufu daka gbada :²¹ Ba guame angba daka yongo naka nda aka bi , te fiambe ambe dze guame angba daka dzènda akeyongo aka sara .

²² Nda guamangoro gu ata kame ne nyo nda ne dze aya akia da zo du yī te .²³ Angoro ata toto aye feyo , adu gua ndzu'u ate dikare name adze kadiedze , wufu da du nda ne makia abulu toto agālā dze dze aya ada ne zo dunyi te .²⁴ A makia - no abieri fuda da ba sumbuate , bada ba noame ne Espanya , mbe ligame anyi geshiere , ambe dze nya ligra kete makia dze gere badua zø shiri .²⁵ Toto aye nyogu ano ne Yerusalema , bangoro agama a satu .²⁶ Bangoro Makendonia ne Akaya daka nyeme bakalia angoro agamue anzu'u aya ame lunge dze guame dū a dū a Satu du Yerusaleme .²⁷ Daka lenyamba léi , te fiambe de mbe ligame aka game - aka , gu andzu'u duaka te aza ; bangoro ango de mbedze nda guame asara Djigi ate du me nemando gu du ba gule ne bengamba bangoro aka , ligambame ko aka gamaka ne gua mandzu'u me ligame naka .²⁸ Da nyashi ke dje amangoro dze tefiaame agheshi guaka tiseme , dada bano na Epanyo abele zo shiri .²⁹ Sara nyo ne dze'aya ada bada zo duiyite , ada ne ndre mamu dzegu Krisito .³⁰ Nya motori , ayara néré abulü Bekinde Yesu Krisito te fiambe abulu nyome dzegu mbrure Atolo atse ne nyo , ayi so zalo atse ne nyo , yi te kpalime aya Djigi ne tembela bangoro - re ,³¹ amberufu aso aza guame azenga nyeme du Yudeya , te fiambe bangoro gu tse me du nyote aza bano te ne Yerusalema á à satu mali ne bengamba ,³² Mbedze ada shiri ne fukū , de mbedze Djigi linyamba awo , te fiambe adu ne fuku adueri ba wua shime .³³ Agu Djigi me dedu du meyi ameré duko kubudu .

Chapter 16

¹ Ayongo angro Foyibe neyi ano, yibendeara, bagama ame Amenyeme wa Kekurea,² amberufu yi mane abuku Bekinde wufu ligambame n'ame b'ngangro, tefiambe yi gamane a gu amangrome du ne ne zangu mba neshiri, n'agma toto ameni nda wuya ambedzi ke nyo.³ Ngefi Prisila ne Akwila, guame dengenji tungu dzegu Yezu Kristu n'aka ,⁵ Nga efi gu ame nyeme mba ko du ateshiere. Efi Epaineto, nyenyome te, ate du nda ne tukpungbulu atsoro aya Kristu wa Asia.⁶ Nga efi Malia ate mbu nda gbla bangrori.⁷ Andomiko ne Yunia, ame azuere tefiambe ayaranere atungu bidza, du ne tsika yele edu agbele, tefiambe atalenya Kristu nda akpungbulu anyo.⁸ Afi Apliato, nyenyome te ebulu Bekinde.⁹ Afi Orubano, dunga neko a tungu dzegu Kristu tefiambe ne Stakusa nyenyo me te.¹⁰ Afi Apele ate du akpengra abulu Yezu. Ngafi guame ate ta Aristobulu.¹¹ Afi Erodiana dzi egunere. Afi guame du ta Narukiso du ebulu Bekinde.¹² Afi Trefayina ne Tripasa, banotungu aya Bekinde. Ngafi Perusi nye ameni me te, ana no tungu gbla aya Bekinde.¹³ Afi Rufu, de Bekinde saya, ne nane dzi ke' nare ko.¹⁴ Afi Asukrito, Flegono, Heremese, Patrobase, Herema, ne gu ayaranara me du shiaka.¹⁵ Ngafi Filogue ne Yulia, Nere ne yibande ko, ne Olike, ne gu bengame kubudu du shiaka.¹⁶ Afiyime ne batsiatsi eduiiri n'edundeme. Ame nyeme kubudu dzegu Yezu Kristu efiri.¹⁷ Ngakpalime teri, ayaranere, ayi du n'asokoeri ba guame bakushi kpalame ne mala kotoa, akasogo guamangrome dakayari. Buyi sokoaka.¹⁸ Bango tenga gueni me anoaka tungu dzegu Kristu gara Bekinde me, angroatsi ke' bulueke; tefiambe ne b'nga bugulu ne nenjia, bakenji gueme asoroko duaka. Bangroiri ameni kubudu asara giri enjiangrome; nyogu ne fuku bangroiri; tefiambe anyemeano ayi du ne bieli bagu angrome ne b'nganba basumbuame ambedu wu ayara asara tsereangro.²⁰ Djigi du ne dedu safuka Satana toto aye ne suku shindiko. a memu de gu gara Bekinde me de Yezu Kristu du liri.²¹ Timoteyo, egunere a tungu, kuefiri, ambe du Lukio ne Yasona ne Sosipatri, dzi ame azuere.²² Ngafiri ebulu Bakinde, nyo dze Terutio, ate gba dze wulga dze.²³ Gyo, ate maere nda nateshiko bagama ame nyeme kubudu, kuefiri. Eresto, balide mgbika dzi guuame gbatu, dumba egunara dze Kwaruto efiri.²⁴ Amemu de gu gara Bekinde me de Yezu Kristu du ne yi kubudu! Ambedu ko.²⁵ Aya gu gueni me d'asorokoiri wufu yongo gere weye me ne ata li kpulu dzegu Yezu Kristu, kuwufu du gu gbogolo amangrome ndame nda ne te toto a gala;²⁶ Angroatsi mbaso toto aye ebulu gu a wulga me d'anjina gba, wufu du mutalu dzegu Djigi me zemeze,

tefiambe akaha bemba n'eni kubudu, amberufu aka enji wufu yongo nyeme,²⁷ Ke Djigi, atsi du ne bieli du ne yiele ba a wuza n'awuza adembanya, ba Yezu Kristu! ambedu ko!

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo , gbélé dzi gū Yesu - Kristu ūfū nye Djigi me te, n'agunara dzi Timote, aya ame Djigi du Korito, aya gu benga ameni me kubudu adū akaya: ² Akpamando ne dédu dū eyī bangoro Djigi dzi bara ne Bekinde Yesu - kristu. ³ Amakpūdū aya Djigi, ba Bakinde dzi gara dzi Yesu - kristu, Bara dū ne bang'abugulu ne Djigi dū ne zeredu kubudu , ⁴ Abafūara zeredu agara lunge me, bangoro ara , ligangame badua ne zeredu aza Djigi , nga ko nga ligame bafua zeredu aya gueme dū a lunge ! ⁵ Bangoro , kūafu dūnga ne ndre lunge ba Kristy ara ,kogū dūnga ne ndre zeredu ba Kristy. ⁶ Denge dū ne lunge , dūnga bagiri zeredu me ne giri nyeme me; d'akafuara zeredu , bangoro giri zeredū mba , ate ligrame ano abulu angūrūdū bakuedu atenga zu lungeme bameku duama te . ⁷ Bangoro zara makia me djigu dū n'akpengbūlū bangoriri rūmba rū , bango saranga de dze aya , dembedzi aya yi gū ne linze , yī dū ko ne zeredu. ⁸ Anyengame , bame awo , angayiri na zinga sara angoro , ayanara , akū guangoro kpangara me ate fume tara nda Asie , dzigu ate nabera , mbe somba foyara , mba anzi makia gule nasi te duara . ⁹ Nge bi mbele ufaya bandara aru , ambe na leoko nga ano baka makiara n'akuara kenga memba ,angoro atsi baka makiara ne balu Djigi , ababefiame abando . ¹⁰ Ko ate sonenga , aka sonenga nénga atenga zu banco me ,baanza kūgū denge makiano kaso nénga neyaza kūadze . ¹¹ Yi ko ata tembela Djigi bangorora, amberufu gu kpamando me ndenge ma aza Toto eri , amberufu kind yāngidji a Toto eni biri kpamandolo aya Djigi bagororoara. ¹² Bangoro gu ate fūara yélé ano , mbegū adzigu wéyē gu sarangoro dzi gara , de dze aya denge te no adze fiedze , basumbuame Bangoro , nge lideme badaa ne mbrure ara kpungbulu Djigi , ambedzi ba asarangoro dzi gū kū , angoro atsi bakpamando dzi gū Djigi. ¹³ Agbanga angangrome ayi afia kugu bayi tanga , djigu sarayi . Amakia ano aya sarayi mba ba da ke zo nyamba te . ¹⁴ Kuafu ayi ayima sara nd'aya dzinga anzuu yele anga te woza Bakinde dzi Yesu . ¹⁵ Abulu dze tambua dze , due te makia adazo deyī te , amberūfū yi ma kpamando kwa bara bwai; ¹⁶ Dafaya abele zo duyī te banoa ne Makedonia, mbedzi yi zasiere ne Yudeya . ¹⁷ Mufaya , fū d'anyeme te awo , de enzi nda sango ? ngamba , de enzi awo , baligra zangū ka , ambele ūfaya ayali nyaangoro tsetse ga kame te ? ¹⁸ Dumba ne bidiangoro ru Djigi abarako ,gu bayalu me denge nyongo ne yinda ambedji alinyango tsetse kamenangro . ¹⁹ Bangro Igu Djigi , Yesu - Kristu , de nge te nyongo angro ko aduiri nda , ambe dzi nyo , ambedzi Filemo , ambedzi Timoteo , ambedzi alinyangro tsetse kamenangro , angro atsi dzimba hē dzi gu ate dū ako. ²⁰ Bangro , angro kide kubudu dzi gū Djigi , ke bangro ko gū dū alinyangro ; mbegū bame bango foya Ambeduko ba yélé dzi gū Djigi . ²¹ Bangro kugu ate asaro koara no ne bulu Kristu , ate efieara nda ne kpa dzi Djigi , ²² Ate ka kere te kuaro kuka Falizaro ne te duara dzigu mbrure Atolo. ²³ Mbagā , kanyo ke Djigi bame ne guguenime ababi lengeduere , de dze aya bahākoari mbanga angba dadazo bame Korito ; ²⁴ Adūmba angezogo giri nyeme me , angoro atsi ngefuzano ayi du ne fūkū , baangoo yī asoroko na nyeme .

Chapter 2

¹ D'abi kenyo afaya adabirime nezo denyi te abulu lunge . ² Bangoro d'akari n'alunge , dane de fuere fūkū adzimba gu guenime d'afuni lunge ? ³ D'agba nda kūafū baleta ana dūa akpangara , agu naleleme ada , badua ne lunge aza guemenime de mbeligame aka fūere fūkū , fūadanyo ne duere n'akuiri kubudu mbegu du nyo ne fūkū bame bangorori kubudu. ⁴ Dūmba abulu ndre mbo , ne du lunge , ne ndre eki , d'agba anyi amba badze aya ayi du ne lunge , angro atsi ayi sara gu ndre nyeme me du nyote bangoroiri . ⁵ Dembe dzi aya gueni atsi ate du ne limbo , ambanyo ate ka mboteni , dzi mba nyi kubudu , dembedzi siéme, ambe na sumbuame . ⁶ Ligambame bagu kuyeme kenegu adengbangame de ndreni ligra nda bako , ⁷ Famba ahū faya ligambame ayi aya guko tsere angrome nyi fūko dedu , ambe n'aleako mbo na mabeko mbesumbume . ⁸ Afuiri fuya ano anyi enzi tūngū banga abulu ne siko . ⁹ Bangoro d'agba anyi ndako anyi rofu basara, ayieme aya kpangara ambe dzi nyenyime baanzie amangoro kubudu . ¹⁰ Fūagū , amedaagū ayinyi guaka tsere angrome , nyayi tsere angro anoko , ne zu ayingo tsere angoro , de mbe dzi nyayi tsere angoro atsi , dumba bangoroiri , ne kpungbulu Kristu , ¹¹ Ambe n'aleako ngenayi bangangoro aya Sitani ne liara , bangoro abili duara te gūko amangrome . ¹² Tefiambe mbadzi deeda Taroa bapea angoro Kristu , ambedzi kembanyo fū de Bekinde ande ngbadema anyo , ngba da tawote duere, bangoo ada bi Tito , dzi egunere ; ¹³ Mbūgū bame mbadzi d'alū seaka, ano ne Makedonia . ¹⁵ Dunga , ne bidiangro banga ndālā dzi gū Kristu , adu gueme ate gū , ne gueme ate kpi : ¹⁶ Gueme atsiatsi gū ne ndālā bando , atefa bando ; aya gueme , ndālā gūle , ate fū gū gūle . Te fiambe dana gu ligamene dze amangro dze ? ¹⁷ Bangoro awhō nga kpūlū Djigi , ūfū bagueme le te ; angoro atsi dūmba ne biadiangoro kūbūdū , angoro atsi dūmba bangro Djigi , denge to būgūlū abulu Kristu kpūngbūlūDjigi .

Chapter 3

¹ Ngeso bolū aka motalū liara kwa kengamemba ? angamba ngūgū ne zangu , woguengeme , ne wolaga motalū sokoaka , tsetse gu de griri ? ² ngi gu dzi gara welagame , gbaka te duara , sara aka bani kubūdū tanga . ³ Djinyi gu walagame hā benda dzigu Kristu , gbame bagara tūngūme , ambedzi ne miwarga, angro atsi ne mbrue Atolo de gū Djigi me dū ne gūle ,

ambe dzi te kpafa malā , angro atsi te kūara , te lengeduara .⁴ Gu asoroko sarameme , dūnga te bangra Kristu soko Djigi .⁵ Afemba aūfaya ligangame liga kenga bakalia angro mbeleūfaya yimbe kete kuara . Gara ligrāmeme, tedze ,mbe yieano te Djigi .⁶ Ko ana ligrara nda kwa badua ne gbogolo ame abembra , ambe ba wolaga , angro atsi b'atolo , bangoro ba walaga whū , angro atsi atolo gūmbakwa .⁷ Ambedzi , tūngū bando ,d'aka gbanda ne wolaga te amalā , de mbe dū ne yélé , mbe leūfaya akiayara Isaraele ki n'okpūngbūlū Mose , ūfū d'akpūngbūlūko yélé , te fīame gu yélé me nasombu .⁸ Tsayi agu atungu atolo dū nenga ne ndre yélé !⁹ De mbedzi de tungu adengbanga dū nda n'ayélémbē , tūngū bangangoro gū n'ayélé mbe kwa basumbuame n'ata .¹⁰ Ne , suku gu weyeme , gu ate yele ate mbe dū awo , bangoro gu ate yélé mbe sumbume .¹¹ Fūagū , de mbedzi gu ate sumbu de mbe yélé , gu adūfū asumbume ne yélé .¹² Fū dū nga ne gu zangu me , a de nga dū n'abidja kua ,¹³ Bangorora ade nga lete ūgū Mose , ata botambola nda akpūngbūlū ko ambe na leako ayara Isaraele nano ba bie nya gū ata sumbusumbu .¹⁴ Angro atsi atuaka asoroko nda bandiangoro . Bada ne woladze gu tambelele kūgūfū , d'aka te tenga kpūlū kia kolokpi , ade mba būnashi , bangoro abulu Kristu gu ambe bute .¹⁵ Bada wawola , daká té tenga Mose , ke tembela shi ne de duaka ,¹⁶ Angro atsi dzimba de lengedu birime ne shi Bekinde , akanzi tembela .¹⁷ Fūagū , Bekinde dzi ko Atolo ; Bangoro so dū Atolo Bekinde te ,adu abidza so .¹⁸ Nga kubudu dū , ne mbenzi akpūngbūlūara , Angeki wo moabieme yélé dzi gū Bekinde , Nga birime kenete Dziamako , bayélé ne yélé , kuo Bekinde , dzi Atolo .

Chapter 4

¹ Mbegū bame , badua ne gu tūngū me , bagu bang'abugulume d'aka ne siara , ngange du ne gbalu .² Nge gua balū gu zème benzi nademe mba , adzinga amewia , adenge biri kpūlū Djigi kowo būgūlū fule . Angoro atsi nge yongo bidiangro ano ambedzi n'agbokomba , nge ta weyer'ano bangoro du asara angoro dzi gueni kubudu kpūngbūlū Djigi .³ Dembedzi aya gu banga woye me denge nyongo awo dumba suku tambala , mbegu suku tambela ke ba gueme anaberenda .⁴ Bague me ade linyangro adjigi dzefiedze afetsi bili aka , ambe n'aleako akanabi nziara banga woye du n'ayelembe dzi gu Kristu , dzi alimbiDjigi .⁵ Atanga pandeara kenga ; djimba Yesu Kristu dji Bakinde denge ta pendeko , te fīame nge yame abidzeri bangoro Yesu .⁶ Bangoro Djigi , ate faya : Zikadi kunenga adu bilikadi koate tū zikadi ne te duara amberūfū sarangoro kuneyélé dzi gū Djigi akpūngbūlū Kristu .⁷ Nze sigu zugé me ano asundu , amberūfū gu ndre fūya me su aya Djigi , ambedji bangoroara .⁸ Feta akara amangro kubudu , angro atsi ambedji ne te balomba , andre lunge , angro atsi ade ngezanga kie na akpūngbūlū ,⁹ Akanziara ne teremba , angoro atsi abalūkara ; ne ndre nyafūya , angoro atsi adenge beere ,¹⁰ Awoza kubudunge si bando Yesu te kūara , amberūfū ko gūle ko kâ beru te kuara .¹¹ Bangoro gunga adu ne gule , fūakara aya bando tea nalele kubudu bangoro Yesu , amberūfū ko gūle Yesu kâ beru adze kūara dze bakpikpi . Bame bando gū ne tungu ara , gūle dū ke dū ne tungu ara .¹³ Kūūfū , dū nga ne gu atolo dzi gū nyeme dzigu ate tabūgūlū kolokpi : D'alinyamba , mbegū deeta būgūlū bame , ngako ngalinyamb , mbūgū bame denge ta būgūlū ano .¹⁴ Saranga ne dze aya gu gueni me ate befi Bekinde Yesu da abando kobafiara nengako ne Yesu , te fīame kona hā beera nenyiko ne kpungbuluko .¹⁵ Bangoro gu amangrome da no kubudu bangrori , amberufu de mamu te woka , ambenyi , ne yele dzi gu Djigi , amangro dzi gu mamu du ne ndre mba .¹⁶ Mbegū bame ayīnga asoroko du . Ambedzi kembanyo kūara gū ate nyimba , gu kūara mba du abūlūme amba birime ne bangamba awoza kubudu .¹⁷ Bangoro dze kitakita lunge mbe dze mbezu ano anga , basumbwa amangoro ,¹⁸ Angūli yélé adenya , bagu denge biano , ambedzi gu amazū me bakabi neri , angoro atsi nda gueni adaka bi n'eri ; bangoro gu amanzū me d'aka bi n'eri ano bambe sūmbū sūmbū , te fīame gueme adaka bi mbezeme ba awoza na woza .

Chapter 5

¹ Saranga nedze aya ,de mbe dji , ne dze aya , dze wema dze bange sa ame adze fie dze mbanyimba , nyogū wa amalobia ne ndre3 dema angbambadji ga amani enzi dzimba nda fia za Djigi , dzigu adū ba nyimba watsi .² Kuwadze nge tembelame ano adze dema dze , nga tenyeme ke negu dū malobia ,³ de mbedzi aya nge gū ne būdū tefīame adenge dū ande kū .⁴ Bangoo ngugū ka dze dema dze , nye kpalieme ,ne teteale ,bangoro nyegame ambe dzi badze aya ange so ame , angoro atsi agengome , amberūfū gu bakpi ambegome n'agu ade kpi dū ne gule .⁵ Tefīame gu genime ateyikara angoro bame , dzi Djigi , kūfūara asorokodu bame abulu mbrue Atolo .⁶ Ngāgū awoza kubudu ne ndre zanga , tefīame nge sara ano dze aya kūūfū denge la ano adze kūedze nge sueno dangaō ne Bekinde . Bangoo nge no'ano abulu nyeme ambedze babera n'eri ,⁸ Nga kaduara , tefīame nge nyeme kunye ano ange bū adze kūedze tefīame ange n'asu soko Bakinde .⁹ Mbūgū bame ko dengenzi ano ne fūya angorora ngba te ko , ange madūa ka dze kūedze , tsetse ange so eme .¹⁰ Banyo ligambame akade ngbagara kpūngbūlū Krisito , amberūfū gueni ne gueni ni ma gueni metume ambe bengamba tsetse tseremba bagu deni enzi nda egu nalele ne de ni dū adze kū edze .¹¹ Fu saranga gurūa be Dekinde , nge tsa ano ange ma beeni , Djigi asarara , tefīame amakia ano ne dze aya nyi asarara ko te dui .¹² Akanya motalū liara kuwa kenga ne sakari , angoro atsi nge fūiri yangedze ano ne dze aya anyi dū ne yélé bangoroara , amberūrū nyi gari aya gueme ate ma yélé ano bagu wielieme Tefīame ambedzi te du .¹³ ūfū , dembedzi ne maro , dūmba bangoro Dji , dembedzi adūnyo ne mārō dūmba bangorori ,¹⁴ Bango nyeme dzigū Krisito akuara , bangoro nge ligrano ne dze aya , dembe aya gueni atsi akpi bani kubudu , ani kubudu akpi ,¹⁵ bango de kū kpi bameni kubudu , amberūfū gueme adū ne gūle akia kadute kuwā bangoro kaka memba , angoro atsi bagu gueni me ate kpi tefīame n'abefi abando bangoro aka .¹⁶ Mbegū bame , toto aye , asara gueni atsi abulu kū , dembedze denge sara Krisito nda bangoro kū toto aye asara nga ko awo kuwa .¹⁷ Dembedzi aya gueni adu balu Krisito , ni andime n'abe anzū . Kiakia amangoro anyasi ; wabi amangoro kubudu adime kenabemba .¹⁸

Chapter 6

Guamangoro kubdu yi anote Djigi , atebiriara ano ne shiko abulu Krisito , tefiame kũ n'afũara tũngũ abiri eni .¹⁹ Bango du Djigi bulu Krisito , ate biri dze fiedze nda ne shiko , adekũ kali tsere angoro dzi gueni ligueni atsi , tefiame kũmaka bagũlũ abeni eni ne ngbaũ .²⁰ ũgũ atenzi tũngũ anghali aya Krisito , mbe le ũf'ay ade Djigi te matara kene ngbara , nga kpaliame anyi ano telima Krisito : Bisinyime ne shi Djigi !²¹ Gu guenime ade sara tsere angoro nda , koandime ne metsere angoro bangoroara , amberũfũ nge andime ne bengamba ako dze Djigi.

Chapter 6

¹ De gueni du n'angro ne gubani , nedzeaya ayĩ sumbu n'akpungulu ame Djigi ,ndenge tsayi azuzi degua apagano de ngbenga ni ?² asarayĩ ame Djigi baka de ngbenga fié ?dembe du ayĩ dengbenga fié , adyĩ ba dea nzukuda ngbenga ?³ Asarayĩ adea ngbenga mbre atolo ? sumbumba kubudu , dze angro guleadze !⁴ gu nadinga me bayĩ du n'amangro wu gu akia yĩ no ba dengbenga shi ame lingomba .⁵ yongonyo dze ba fuiri zè Saranyo me bieli gu aduiri , gu de nyeshi tsere angro edu ayarana⁶ Ngè yikano nedzeaya dunga ame tungu Djigi bangro gara jikũ me , ne gara sarangro me , ne gara angro dũ me , ne gara dedu me bangro sipiritu satu , ne gara bidi b'nga dũ me ,⁷ Bangro gara atapande me , ne fuya Djigi , gara fule zalo me dumba guangro me du ne dũngũ , n'a b'nga za ba ta zalo na' bima n'adua ne kiba .⁸ aka fuara yélé , aka fuara zè , aka yongo tsere bũgũlũ ne B'nga bũgũlũ te limara . akabiara wu ame fule , atikayé ngè yongo bidiangro .⁹ Akabiara wu adakda , atikayé ameni kubudu sarakara , akabiara wu ame bando , atikayé duaka basara dunga ne gule . Aka fuara etumbu , adaka wu nga .¹⁰ Aka fuara lungè , bame awuza kubudu dunga ne fuku , dunga ame lungè tuguru ngè fu ameni nangadi adua ame zugè , angè bime mblefa adunga ne guenzũ , atika bidi , dunga ne zugè kubudu .¹¹ Ayaranara Korito , de ngè yongo nenyĩ , de ngè kuruwa duara kubudu ayĩ .¹² Akũnga nyème ayĩ nete duara , dumba yĩ gu kũ nyème te duiri .¹³ Mbugu dà tabugulu neyĩ wũfu duyĩ ayarære , duyĩ ne nyème ne shiara wũfu dunga ne nyème ne shiri , nyeyĩme ne Nga ne duiri kubudu .¹⁴ Akiayĩ mongome ne guame ālenyamba , bangro djiamé n'aka à ligambame neyĩ . Tsayi dunguangro mbe sarame ne tsereangro ? tsayi wuza kpalame ne bilikadi ?¹⁵ Tsayi de Klisto djime ne dzabru ? enzũangũ gu de me alenyangro mali baratsi ne gu ādu me alenyangro ?¹⁶ Tsayi dema Djigi mongome ne djigi de gu apagano ? bame dunga dema Djigi gule , wũfu de Djigi yongo ndà : "Esu ādu eduaka , adu guaka Djigi me , akadu gère ameni me "

Chapter 7

¹ Fu dugna ne kide, yara nere n'abulu nyeme, ang'zundu ama tsere angororo kubudu tukuara' ne n'à makiara, nbg tsa ne dze aya ang'da asanto ba gøndø Djigi. ² Fuyira bara net'à duiri! enjinga gueni tsere angoro, akalinga gueni n'à bando, atsanga sha guewu ne tuu gueni. ³ adumba bakaliiri n'angoro gu yingonyo awu bame; bango d'ayima k'ayingo niyi aya yigu te duara ba gula tsetse ba bando. ⁴ Nyogu n'angburu du bangoro-iri, dunyo ba weleme bangoro-iri; duere ada, nyogu ne fuku bangoro benga sumu di gara. ⁵ Bango, fudanga te Masedonia, awø kuara, mbunga gbelā: zalo n'edjigi, gøndø net'à duara. ⁶ kashi Djigi, bakomoto guame nya fuya aka, kuamotoara ba da digu Tito. ⁷ amba'k ba da diguko, kashi bangoro moto di gu ko bangoro-iri: yingoko ne nga makia di giri, kue di giri, yele di giri bangoroere, fukun di gere bia ku bangoro-iri. ⁸ k'mbanyo, fu de gere wulga me gbali tukuiri, edjimb'ere guangoro, demb'ejire guangoro, binyo aya mba ngbalu tukuiri, k'ba sha nalele, ⁹ nyogu ne fuku à dze nadinga edze, bma badze aya d'agbali tukuiri, kashi badze aya, gere gbalia me gu tuiri ne biri du. bango deng'gbali niyi, fu nyeme Djigi te. adze aya akia yiyimba bangoroara. ¹⁰ bango, gbalia wugu nyeme Djigi te bamb'fu biridu gule gu bad'gueni kame te. kashi gbalia digu dze fie edze bamb'fu bando. ¹¹ biyi, tenga gu gbali mba digu Djigi, mba fuya-iri tsayi! mba ka bungulu gbæri, mbe pelëiri, gøndø, nyeme dua ne yele, asorko tungu! yiyika aya emeni kubudu aya aduyi ne fifito n'à dze amangoroedze. ¹² amb'di aya d'agba dze wulga edze æyi, adumb'du aya gu gunnima at'nd'ka, amba begu ko at'dji, dembudu badze aya fuku di giri bangoroara amb'bime n'eduiiri kpungbulu Djigi. ¹³ bame gu gbire duara, amba k'mba, ngadu nda ne fuku wuya bangoro Tito, bango aya makia ko azerezere ne benga mba bangoro-iri kubudu. ¹⁴ d'mb'di aya dunyo ne sha yele kpungbulu ko, adunyo te ne makia bwayi, kashi wufu bang'ta bugulu niyi ne døngø, dunga ne fuku bango binga Tito kuda ne døngø. ¹⁵ Kuenji aya eyi sara fuduko ne nyeme bangoro-iri, bangoro gu benga dua mae duyí ne dolme akadiiri. ne wufu deyí kpene ko ne gøndø ne tsoame. ¹⁶ Dunyo ne fuku badze aya á amangoro kubudu d'ayime n'ázæri.

Chapter 8

Chapter 9

¹ Adumba bidiangro bangroere ba gba wulga ba gu gama me daka tu aya ame Djigi guame du Yudeya . bame saranyo giri. b'nga du me dafume yélé bangroiri akpungbulu ame Makedonia bafaya : " ba b'nda galā n'akpungulu ayarana fié de gu Giririki afeta ba gama " giri wyi du me mb'azoko ameni wuya akadiaka . ³ Nyā tu dze yarana dze ayĩ bagu yélé me de ngè fume bangroiri ba dze angro adze akia mbe dà ne wia . Nyenyeme ayĩ feta Ũfu dà yongo neyĩ . ⁴ Tuguru , fu de āme Makedonia dà baratsi ne nyo , afiame d'ebiakari yĩā feta , ngè du ne zè tsayi , adé ngè yongo angro zè neyĩ , bame adé ng' ama zè bagu lenga nyari ! ⁵ N'eriére , dembedu ne b'ngamba angè ko ne shi dze ayarana dze aka dà neshiri kpungbulu ère , bame aká mando ne nyème gu deyí yongo ndà . bame yĩ feta ne nalele dà , āmba ne toroa . ⁶ Makia yĩ dze bũgũlũa dze :

gu elû shiame ni keti k'shame gu lû ne ndre mba ni keti ndre mba .⁷ dumba gueni ne gueni fu ūfu de ni makia āmba ne du lungè tō ne mutalū , bangro nyè Djigi me ne gu ate fu ne fuku .⁸ Bame du Djigi ne fuya afuari ndre zugè kubudu , badzaya ayí du awuza kubudu ne gu ligame neyí , guanga kurume ba b'nga tungu .⁹ Ūfu de buku Djigi yongo ano : "Kô fu zugè aya ame lungè guame du ne dû lûngè . Gu kô b'nga angro me shimba ni .¹⁰ Djigi gu ba fu sè atsro aya guame ba lû gu ba fu kpekute alimba , bafu amanzū kubudu gu duyí ne zangu mba , kufaya à atsoro mba lú bame akufuiri ne dû nyème ambe zú atsoro wuya .¹¹ kukaliri ame zugè , ūfu ligambame à nalele kubudu badzaya ayí yika dû gama nyème de giri ndre emeni tambua Djigi ba gu bayí fu n'asara .¹² Bagu tungu me deyí enji ano adumba k' bangro ame Djigi , tuguru mbe zu ndà ndre tembla ne tambua neshi Djigi .¹³ Gu tungu me ate yika gâ ri , ūfu duyí , bame ndre emeni fu yélé aya Djigi , bagu adua nasende me de giri gu ate yika giri lenyangro me ba b'nga weye Klisto , aka fuko yélé ba gu nyème me duyí te ba gāmua zugè de giri baratsi n'angame .¹⁴ Aka tembla bangroiri ba ndre nyème . ba gu tsika fuya me de Djigi sukpe n'akuiiri .¹⁵ Tambua aya Djigi ba guko ndre gama ba sumbuame !

Chapter 10

¹ Nyo Polo, natomboleri ebulu dedu ne bengangoro digu Kristu. nyo, adunyo ne weleme egu nelele me dunyo eduiiri. b'adu ne makia gbelā anya denga niyi. ² Nya pkalime ne shiiri, dadafu, akia yitueri ne dze aya æ biliere du n'akuiiri , wufu d'amaki ano n'aku anga emeni me aduiiri atebiara ano uw guemeni me ate noaano wufu de kuaka tuaka ano. ³ Denge teno ebulun kō, ad'ng'ta amu ano wufu de kō nyeme. ⁴ bangoo, gara amafulē zalo me aaduamba gu kō; fuawu, amba gu ne fuya digu digu Bekinde bangoro èbèwuè atshika malā. ⁵ Ngebewu amakia ne amangara kubudu de tsagame pkungbulu Djigi. ng'enjdi aya guama makia me at'ddenga ambebirime ne shi Kristu. ⁶ Nga gufe, dunga babo gua ad'du ne dolme, de giri golme me da n'a baramba. ⁷ Yibi anoo k'akungbulu gueni ! De gueni bimek'ni wu me Kristu, dumba ænisara ko nedze aya fuduni gu Kristu nga ko dunga gu Kristu. ⁸ D' afukume b'egu yele me fu Djigiara bengoro noo di giri n'akpungbulu adumba bangoro duame n'shi, mbamb'ligame ady ne zee bame. ⁹ Adze aya aki'afuiri gøndø ebulu awulga di gere,¹⁰ bangoo bakafaya: awulga di guko du ne gbaliā, n'asorko mba. atika fiyiayi, arumba kpungbulu gueni, adumba ne fuya, kpulu mba gu ne dedu. ¹¹ aya gu gueni me at'tā gu t'nga bugulu me anoo, ænisara nedzaya dunga koo à gara wulga me, fuadunga fu. dunga koo à gara tungu me fudunga kōfō. ¹² Afangaya ang'du tsetse an'ligame n'angame bayefume k'aka. kashi akamekime k'te guaka muje me. akakigrame k'naka memba. aduakane bieli. ¹³ bangoroara, anyengame ang'weleme wugu. k'n'amagbia yele gu de Djigi fuará bada zo dumute. ¹⁴ ad'ng'sumbu gu fuakara. lemba faya adanga zo duyí te, atika danga ngandá zó ne Evangelio digu Kristu. ¹⁵ ade ng'yigleme ne tungu digu anga guenime aadumba gara, kashi dunga n'angburudu dakafaya yia lū à lēnyangoro. bada kuwa gbogolo emeni à gara tungu me. ¹⁶ Deyi te yingo angoro Evangelio é gu ama te me du soko-iri, n'à dze ang'weleme b'egu en'endjime endji nda akadiara. ¹⁷ Gu gueni me at'weleme anoo, æni elewemé n'à Bekinde. ¹⁸ Bango amba gu gueni me at'yame kuwu anò gu ligame, dumba nda gu yá Djigi ni.

Chapter 11

Oh ! dembe du gu'aya de yi tie'e n'abarare shia maro ! fuagu yi, yiatielére ! ² Begu nyogu ne walā bangorori walā ebulu Djigi , begu funyoeri aya kuyi katsi , bedze'aya eyiso neri Krisito wugu bedeme asara kuyi . ³ Fuawu k'mbanyo, kuwufu de nasamba lendji Eva nda ne gumba asoroko bieli me , aguruano nedze'aya aky'akalendji giri makyame afiame ambedu te alí nyangoro ne shi krisito . ⁴ Begu, degueni da bayikari anga Yezu me afia gu dengé yikari , tsetse deyí ma anga Sipiritu ne adugu deyí malí nda , a tsetse anga kpulū Djigi me ewielime ne gu duyí ame , yi tielemba ne bengamba . ⁵ Yiefu , mak'yango aya ada dunda nashi be bie te ku egbelē ne benyamba , ⁶ D'amangoro yikare abugulū , ayika amangoro ebieliere , afiame denge yikari amangoro nda elikémbe kubudu. ⁷ Zangamba , d'endji nda tseremba nda azolo ne dze'aya ayi tsagame, egu nadingu me dá fueri k'ulu Djidi nda ne wia ? ⁸ Datu angama mongomeme , gueme dama guaka øngbikame , bangoro agamari . afiame agu nadinga me daduzo shieri fuawu datada ne zangu guanzuwu , ambagueni ata gamare , ⁹ Begu ayananere de gu Masedoni dakadu negu datezenga . Ebulū amangoro kubudu adányeme aya ayagamare , afiame abaliā nyambako . Bangoro bidiangoro degu Krisito duere , nyafaya gu yiele me adembebu liere egu mbramba de gu akayi . ¹¹ Bangoa ? . Begu anyenyeme ne yia ? Djigi guasara ! ¹² Fuawu endiano pe endjiko bandjia gu makya me te ligweme ate tsa makyano , ne dze aya aka bime kuwunga egu amangoro me daka yieleme teano , ¹³ Gua kiyiazo duaka atsere egbélé, ame tungu fulé , etendjineano wu egbélé de gu Krisito . ¹⁴ Fuawu eyielembe , begu dzaburu ko bekuendjime wu angeó dzigu zikadi . ¹⁵ Adūmba n'eyiele mbeko guko ametungu ne ko akéndjime wu eme tungu djigu bidiangoro . guaka fia tunguagu ayika ne fū daka nyeshi ne te . ¹⁶ Nye biri kembakwa , adu guenifu ete biēreano wu gu guenime asara guangoro ; ambe duagu awu maliyiere wugu guenime asara guangoro „ nedze aya nyoko eyieleme siame . Gu dapeano , ne makya aya ambedu ligere yielememe , adapembano agu maro . ¹⁸ Begu emeni gu gbelā ate yielemæno agu kwo , ayieleme anoko . ¹⁹ Begu beyiliū nya'agama guemenime asara guangoro , yi djii ame bengabielí . ²⁰ Egueni endji niyi w'abidza , dembedu dze'aya gueni shifiéri , n'eleme teri , ni du me tsiri de gueni wierí éri , kuyi dueri . ²¹ Nyogu ne zè ba yongomba , ngayika gara mbéngáme . Atikayié , gu kubudu defa ewuendji guangoro ne gueni , ápégereano agu guenime adu ne bengabielí , nyoko akanzame teni . ²² Akugū ne fuku ? nyoko . Duaka ama Israyélé ? nyoko . Duaka ashita Abarama ? Nyoko . ²³ Duaka awu Krisito ? ata bu gulūano wugu guenime arubielime . Sumbunyo ndeni kwadze : te tungu , basumbuame , te yimu ko , te guekwre n'akamba ko : Gbelā a tsetsere bora . ²⁴ Bara bihū tsign damali mutuku aza a Yuda atengamba tu kunime badjia atsi , ²⁵ Bara bati akatuere ne mutuku fuliū , bara atsi aka gwesiere ne mālā , bara bati gba

kpafa nenyó , endji wuza ne wiólú atsi adu a gboko duku .²⁶ Esukanongolo , esu k'abando aku wíele ,esu k'abando aza amedi , gwemenimba dungu n'aka te fié atsi , ne apangano , esu k'abando ayia ama gbatu , ne mbelé fié , aku wíele n'edu tsere ayarana .²⁷ Dadú atungu ne mbū , ade nyalá , zangu mi dzerare ne zangu liawu , toto ediele liawu , zerekadi endiere afiame adadu ne budu .²⁸ Afiame , bangoro apea angamangoro te , awuza kubudu nyogu ne makya gu lungeme de amalingomba fuere ano ,²⁹ Dagu mbenga , akyadu ne mbenga ? Dagu ate shi , akyagbi ?³⁰ Dembedugu yieleme , aweleme ano gere mbengame !³¹ Djigi , du ba Bekinde Yezu , afiame du ne memu a nalélé kubudu , sarako aya ayo ngonyo fule !³² Ebulu Damase , de tsika ndombe degu Bekinde Areta deko te tesera gbatu de gu ame Damase , bangoro ekwere ;³³ Fwugu aka gbirere a malelisa , ebulu banga , te bulú dema , afiame alo azako .

Chapter 12

¹ Ligrambame ne yieleme . Angbamba . Ada gumba angorome n'anga amakyame afiame n'ebe angamangoro degu Bekinde .² Saranyo kuyi atsi de me Krisito , atedunda , mbasumbu gelú biezali mbeyürú hābwayi , de fuya nyeme sumbuko n'a bati burulú zengamba de mbedu akuko asaranyo , tsere adembedu akuko asaranyo , ke Djigi sara .³ Afiame gu sara nyo dze kuyiádze sengamba dembedu akuko tsere adembe du akuko , ke Djigi sara ,⁴ Deku tsagame n'a Paradizo te fíame de ko te dji abugulú de gueme adeko sara ape limbe n'emeni dji guabūgūlū me aligrambame ne gueni n'epemba .⁵ Ayieleme ne líké gu kuyime , adembe dudze aya d'ayieleme ké nyo'ano , abawa nda ba gere amengombome .⁶ Dafanda eyieleme , ada du gu guenime epié t'angoro , begu dabape bidiangoro ; fuagu aduame bedze aya akya gueni atsi du ne makya aatsi basumbwa gu de ni biano èrè tsetse gu de ni dji te limere .⁷ Afiame bedze aya akayai ne lengro , bangoro benga angoro de gu Djigi , déko kali shia guenzūwu n'a kuere , Angelo degu Dzaburū bangoro afuere liū angorere .⁸ Bara babi atombela Bekinde ako troko n'ashi sokore ,⁹ tefiame kufanenyó aya : gere memu mba ligrame amu , begu gere fuyame bambendjime nd'ebulu gbelu . ayieleme gbeta ne gere gbelume bangoro dze aya afuya djigu Krisito du éré .¹⁰ Beme gu d'afukumeáno ebulu mbenga , ebulu ndeka , ebulu lungé , ebulu kunduame , ebulu sogo bangoro Kriito , begu egu nadingame dunyo ne mbenga yiefuawo nyogu nda ne fuya .¹¹ Adatefume n'amangoro : yikwere ne fuya . Dembedudze aya andeyi tsere , begu adadu n'ashi eguangoro eguangoro kuwo agbele ne bengangoro , wufu k'embanyo adudu neguangoro .¹² Fia gere pendeme estsu eduéri t'aliwa amangoro kubudu , te akere , agbogolô amangoro yi shi Djigi n'a muguyu . Teangoagu daka birinda adembe ngba basumbwa anga ba dema tembela , ambedja bawu begu abayi ata gamare ? ayiyi gere tsere angorome .¹⁴ Biyi , bara bati mba dze d'afano adazo sheri , te fíame abakali shiawu lieri , begu adumba giri bengangoro d'atsano , dumba bidi k'eyi . adumba ayara bakali aya abare , dumba nda abayara bangoro ayarare .¹⁵ Bangorere , anyangbengbili wufu nyenyeme , afiame anyangbengbili bangoro lungeduéri , andji awu banyeme neyi gbelá , yiyisogoere .¹⁶ Adadunda shiawu bangorori fuawu adugu guenime n'asoroko bieli , akueri te asoroko bieli .¹⁷ Ango'agu d'amalidu teku guenime datetuaka ?¹⁸ Malinyo Tito akuda ne sheri , ne ko atu agunere : De Tito ko gwenzuwu ne sheri ? anonga kete yangidji bieli atsi , te adjiamba atsi .¹⁹ Tema kyayi babenda zonda bange peneyi . Dumba kpungulú Djigi , ebulu Bekinde ange ta bugulu ano ; afiame neteme , angepembano bangoro guleri .²⁰ Bags aguru ano akyada anabieri ambedu wufu nyenyeme , afiame eyi biere ko ambdu egu likeme nyeyime te , aguru ano abieri ayimame , ne sogo , ne bieli degu endjia tsere angoro , makya tsere mbisime , ape lima ameni ne tseremba , ndre fule lengoro , ne ngbengbiliá .²¹ aguru ano agere dame agere Djiri me pelere bagiri angoro me , tefiame abenda bue begueme atendji tsere angoro akpūngbūlū nda afiame adaka mali gule gwama tsetsere angorome d'akatendji .

Chapter 13

¹ Nyo gu ano shiri bara batsi . ama ngoro ke budu mbe ligrame te kpolo ame ata weye buayi zanga batsi .² Gu nalele me da du fu bara buayi , da hima yongo me , wula adu nyo fu , nyo pe kuadze aya guame ate endji tsara angoro na kpungbulu ne guame ke budu aya , de abirime ne shiri , a de nyo aligra anga a mangoro me hu gu kwa .³ Bngoro hi tsa no angoro atsi gu de kristu yongo ne nyo ano , ko adumba aya zenga ko fuya bangoro eri , tugure duko ne fuya akadiri .⁴ Mberuai da ka wuko nda bagu de ko ayime ba me ba ko gu bangoro fuya Djigi ; nga ko adunga ne fuya bangoro ko , ba me nge gu bangoro ko ne fuya Djigi ba tembela ahi .⁵ Endjihi examen ke hi , ba tsara ne dze aya zengamba du hi ebulu nyeme bekinde ; bi hi ke hi . asara hi ne dze aya yezu kristu gu ne hi ?⁶ Makia nyo aya sara hi mba ne dze aya nga , adunga ne angoro .⁷ Dumba ange tombola Djigi bangoro akiandji tsere angoro , amba badua me ke nga benga ameni , bame eye ndji gu du ne bengamba ba dze aya nga , ange du wu benga ameni .⁸ Mberuai adunga ne fuya ba sogoa bidi angoro ; dunga te nda ba bidiangoro .⁹ Ba nge du ne fuku gu nalele me dunga ne fuya , tuguru du hi ne asoroko ku ; ne gu ko nga ebulu gara tembela me , ne dze aya e hi du ne fuku .¹⁰ Mbe gu bame gba nyo dze ame enzuhu dze ada du fu , ba dze aya da du fu , a ke bi ne asoroko eri , fu bekinde gu kumu me anyo bangoro zeangoro akia mbe du ba wangoro .¹¹ Ba gu na shi , ayara na , du hi ebulu fuku du hi ne fuku , fu hi toli akadieri , du hi ne makia atsi , du hi ne dedu akadieri ; ba me Djigi nyeme ne dedu du ne hi .¹² Afihi me akadiere guame ne guame ne edunde gabu .¹³ (13:12 b) A santu ke budu aka tu efiro a hi .¹⁴ (13:13) Fuya dze gu Bekinde yezu kristu , nyeme de Djigi , ne fuya spiritu santu , du ne hi ke budu .

Galatians

Chapter 1

¹ Polo, aspotolo, amba bangoro emeni, amba ba gueni atshi, angoro atshi ba Yezu Klisto ne Djigi baba befi ko à bando. ² Ne yarana kubudu dunga niyi à ama dema tombela djigu Galatia: ³ A maku ne dedu du niyi ne te lime Djigi, ba Bekinde di Yezu kristu. ⁴ Fukome k'ko bangoro gara tserangoro me, badze aya eku maliara n'aza dze tsere nadingaезде. kuufu du nyeme djigu gara Djigi me gara baba me. ⁵ Æ yele du bangoro ko a wuzu n'awuza. Ambduko ! ⁶ Mbeyele tere, yibiri edjiiri k'gbaguru ai ne tuku gu ggueni yeri ba maku digu akristu, yisumbu n'anga pande me. ⁷ Amba badzeaya du anga pande me, anga emeni me gu lēnjiiri ne makia aya ære biri pande djigu Kristu. ⁸ Bame,de mbedu kenga tu,tse Angelo burulé mpe mande likpulu mbe bu adji gu denge tayongo,eni du ne ngbenga! ⁹ Denge yongomba nda nakpungbulu,nafiame mbegu yengo kwadze adze nadjinga dze:Fua dugueni yingo likpulu nabuedji gu deyi mali,ani du ne ngbenga! ¹⁰ Nafiame feyo,dumba bangoro ameni gu anyinyimete,zenga gu Djigi? Atsano bafua Fuku eri amenia? Awu dafu fukuaya ameni,adadu me tungu dugu Klisto. ¹¹ Nya yingo neyi,ayakiere,gu likpulume dayongomba adumba gwameni; ¹² Bame ada mali ade gueni yekere,mberwayi mbeyi te yekangro alali dugu Yezu-Klisto. ¹³ Deyi Sara,aya nda du gare gua abayuda,wufu date edji tsre angro Nafiame atabulu demain Djigi, ¹⁴ bame sayi dadu nakpungbulu aga abayuda ne ndremba basumbua gwame ne galère Nafiame ne fie degere,adu newi tu chère bendji ntungu du gua abere. ¹⁵ kashi, dukunyeme, gugueni me ate kalieré yise nda babnda k'bulu nere, kuyære à n'ngdji maku di guko. ¹⁶ bayikere eguko, adse aya ayikako n'iri a pagano, amba bangoro kule ne tsando. ¹⁷ Adabia na Yeruzaleme ne shi guame atedu a postolo kpungbuluere, kashi anō wa Arabie tefiame ebirime kuwa ne Damas. ¹⁸ Mb'sumbu djiwi bati, abia à Yeruzaleme basarame ne Kepas, esu shiko wuza biyizali mbuyuru biyiatshi. ¹⁹ kashi ede bi Apostolo atshi, k'Yakobo egun Bekinde. ²⁰ Ebulu gu gbanyo eyi, yibi n'iri Djigi atanyo fule. ²¹ D'ata noo kuwa mbra Siria ne Cicilia. ²² atika, adu abe gueni à ama dema-tombola djigu Yedea ebulu Kristu. ²³ d'akatadi k'ne dengawu aya gu gueni me ata ta emeni ndali gua yingo gu lēnyangoro me dukutafaya æwuyimba mba. ²⁴ Aka yele Djigi bangoroere.

Chapter 2

¹ Tefia galābiyizali mbeyuru ahābwayi, databia kuwa na Yeruzaleme nga ne Barnabasi, amali Tito k'ne tukuere. ² dembedu tefia aibieango a lali gu d'abiazio, ayika aka gu pand me b'ayika aya apagano. d'atayingo bidi k'aya gueme du ne yiele, adzeaya akia mbuere no newia. ³ Fiyi mu Tito, demudu shiere, dmudu Greki, ekuakaro nda ne fuya aya akæliōro. ⁴ Mbeleawu bangoro a tsetsere æmeni atndame, akagome akadiara, bengbemili gu yieme me dunga te ebulu Yezu-Kristu. akadu ne makia aya akabiera wabidza. ⁵ adngayi sha nalele ayiaka, ngkali gandre te bugulu dji guaka, adze aya a dungu benga pande du wula akadiiri. ⁶ Guame du ne yele kuwufu deydunda, adumba n'angoro anyo: ade Djigi moto gueni, guame ete du ne yele adaka tafuere amasorko bugulu. ⁷ Atika, wufu de benga evangelio duazare, bangoro guemeni me adaka b'eliēka nda, wøgø Petro bangoro guemeni me eliākaka. ⁸ bango, gugueni me endji aya a Petro du apostolu djigu gu emeni me liākaka, k'ni guedji aya adu Apostolu dji gu apagano. ⁹ dimba d'asara gu maku me fu Djigiere, Yakobo, Kefasi ne Yoane dekete biaka wu nzalā, akafuere ne Barnabasi kpungbuza, badzeaya angono ne shi a Pagano, akano tuguere shi guame liākaka. ¹⁰ Akafa ne nga kaya ang'ki bangoro amelunge, edjigu edji ne benga mba ¹¹ Dumba de Kepas no à Atiosi, akameka k'n'iriko, fuadukødø n'a tsere angoro. ¹² Akpungbulu aya a anga emeni me da, guame badu soko Yakobo, dukotali liāwu n'apagano djimba akada, aka gbime n'anga mb'ramba me, badzeaya d'akaliāka. ¹³ n'ko, anga amayara sula me akata fule ko. mburuayi Barnasi ko katsetsa angō ndæme djiguaka. ¹⁴ b'ebiya angba noa dji guaka wufu de benga panda yingo ano, ayingo ne Kepas, n'iri emeni kubudu: " dumbdu aya mu di Meyuda, muguano wu apagano, ambdi wu Meyuda, bangoroango gu d'muyingo n'apaganoano aka du wu Ayuda? ¹⁵ Nga dunga a Yuda di gu zueme, adunga ame tsereangoro ædu a pagano. ¹⁶ fu adumba bangoro musaku gø gø gueni, angoroatshi dumba nda bangoro a lēnya Yezu Kristu, nga ko nga lēnye ko beguaya ang'gu bangoro ko, amba bangoro musaku. ¹⁷ Angoroatshi, ng'tsa ano ang'gu bangoro bangoro Kristu. ambdi nda ng'du ame tsereangoro, d'Kristu b'adu ngbukuru digu tsere angoro? ¹⁸ Bango, d'aduka gu enzuwu me tshofinyo, nyadu me tsere angoro. ¹⁹ Bango, dumba ebulu musaku gu kpinyo bangoro musaku. bangoroango, bade gueni gø bangoro fia tungu musaku. ²⁰ Ternyome ne te wøli bangoro Kristu, fud'agu ayi ano, adumba nyo, koguagu æree ano. d'agu fiyi te ndø, agu ano ebulu lēnya angoro à egu Djigi. atenyeme nenyō kulēnya bando bngoroere. ²¹ Ebewu nyo maku digu Djigi, bango de dōngø fueme bangoro musaku, du bando Kristu zende angoro.

Chapter 3

¹ Galatia, adumu na bieli. dane guyimbaro? mø, k'n'tirioro, Yezu Kristu terme ne wøli? ² dze gu fanyo aya asara: maliyi Sipiritu bangoro tungu mutalu tsetse bangoro apee lēnyangoro? ³ Bidi aduyi ne bieli? Tefia k'nda ne Sipiritu, yifano aya eyi nyeshi te ndu? ⁴ yiambu gbelā newia? dakafaya dumba ne wia. ⁵ Gugueni me atefuiri Sipiritu, niendji amuguwi eduiiri, niendjimba ano bangoro tungu mutalu? ⁶ Wufu de Abrama lēnya Djigi, tefiame mbetuk n'à ngbenga. ⁷ sarayi ne dze aya k'guamu du lēnyangor gu du ayara Abrama. ⁸ bame gu yingo kpølø Djidi aya Djigi de gbenga a pagano k'à alēnyangoro. kuyima yingo dzeangoroedze aya Abrama. a te kubudu mali maku bangororo. ⁹ Guame mali maku, malikamba bangoro ambra, me alēnyangoro ¹⁰ Bangoroango, guame kubudu kanzame te mutalu, akagu suku himba. himba aya u gueni me kame ne gu gbaka ebulu buku mutalu, ænikalimba n'atungu. ¹¹ Akia gueni atshi bia n'à ngbenga bangoro mutalu. dumba awu. bango gbaka medōngø du ne gule. ¹² atika ade mutalu yi te a lēnyaangoro. mbe faya, gugueni me kubudu atkali mba n'a tunngu, nigu bangoro mba. ¹³ Kristu aguoluora naa yimba djigu mutalu, kuda yimba bangoroara. bango gbaka: yimba

bangororo gu mume d'aka tereoro nete wøli. ¹⁴ bdze aya a maku digu Abrama bangoro apagano ambeligrane naa Yezu Kristu. mburuayi ng'mali gu Sipiritu Santu me d'akayingo aangoromba nenga. ¹⁵ Yara nere, nyogua ta bugulu a ga emeni. dumba benga nyabugulu. gueni guendji, angoroatshi, bade gueni andji mba, bade gueni kali anga na'akume. ¹⁶ atika de kide fume nda aya Abrama ne seeko. lemba faya demb'du aya emeni wuya, atika k'aya gueni atshi ne seeko. fambaufaya bangoro Kristu. ¹⁷ dze gu fanyo ayingo: kide atshi de Djigi yima yikàara, bamb'bø kuwa. ayi, gu kide me ligrama ambdi na fiatundu, digu mutalu damba galã kamanine ne tukumisatu n'ashi. ¹⁸ Bame, dakafaya yi zugekumbe te mutalu, lembafaaya eyimba te gu kide me de Gjigi endji n'Abrama ne memu nyeme. ¹⁹ Mutalu bangoo? dakafumba nda bangoro bere, badafu de see emeni da te egu kide. am'Agelo guateso ne mutalu mba te nang'dji gueni atshi ru à beleme. ²⁰ atika, guenime ru à beleme aduni bangoro gueni atshi, atsika du Djigi k'atshi. ²¹ Adu mutalu aya kide djigu Djigi? n'adngamba nezo, de mutalu athi fume nda bangoro afua gule, døngø da bidi nete mutalu. ²² Fiya, kpulu Djigi amongo mba kubudu ne suku tseree angoro. badze aya gu kubudu ætekidemé, ambefume aya guemeni me lënyamba à Yezu Kristu. ²³ Akpungbulu aya a mutalu da, de ng'du ne suku me, bangoro gu lënya Angoro me demb'du aya amb'sarame. ²⁴ bame, mutalu, demb'du b'ayikara nang'dji ne shi Kristu. badze aya ang'du ne ngbenga bangor mutalu. ²⁵ Dimba de mutalu da, adunga kuwa ne suku gu amangoro me. ²⁶ Bangoo duiy kubudu ayara Djigiebulu lënyangoro Yezu Kristu. ²⁷ Guyi me kubudu ate mali batisimo ne telima Yezu, yia kali Kristu ne tukwiri. ²⁸ aduma kuwa Meyuda tsetse Megreki, adu bidza ne mesomi, yikubudu duiy k'atshi ebulu Yezu Kristu. ²⁹ deyidu abulu Kristu, duiy see Abrama. ame zugekumbe kuwufu demb'kideme nda.

Chapter 4

¹ Anga angoroedje dafano ayongo neyi: guwulime ligambame eni ma sugé djigu beni, ligambame eni su kuwa bidja kpungbulu beni, de nidu tsikamba kambanyo li sugé djigu beni. ² Ani du kuwi kembanyo enia lã nya gwa toli me kubudu daka yongo neniano, guemenime ate angoro niano bada tugu nadingame abeni kaliniame. ³ Dunga ko kubudu, babwafu denge dutenda wa yara, ange du abidja treatolo dugu dje fiédje. ⁴ Angoro atsi, fu de nadinga ligame te, Djigi tu eguko djigu de bende zuko gu atã lidé motalo djigu Ayuda. /v 5 Fua aku dandali ba kuruwa guemenime atã no suku motalo, bango angæda ayara Djigi. ⁶ Bangoro ayika me nedjeaya Dunga bidi ayara Djigi, du kũ tu spiritu satu ndali ne bulu eguko bangoro duara, spiritu satu tangbamba: Abba fa eufaya baba! ⁷ Mbeleau adumu bidja kuwadje, angoro atsi, wuli, bangoro gu dumu guko wulime, Djigi fuoro sugé djegu ba ko óko bangoro guko ayarame. ⁸ Ndali, adeyi Sara Djigi, ayi du abidja gwama Djigime adu ne bengamba. ⁹ Fiyo dje ya Sara Djigi ne bengamba Djigi asareri mbe blé je kuwadje eyi birime ne shi à tre atolo afiame ne shi tre atolo de gu lunge? Mbele tsai eyi birime kuwa ne bidja de gwamba? ¹⁰ Be yi weleme t'angama wuza me, anga ama djiwime, anga ma gala me. ¹¹ Gundu endjereano wuya bangoriri begu tungume de endjinda edueri mbegu ne wia? ¹² Duiy wu nyo, fu beme nyoko dunyon kuwu yi. à kare nya tombolame te kwiri. ¹³ Ade yi endiere tre angoro atsi te, yi makiano aya dayongo neyi bag'naga bũgũlu dje gu Djigi na kpungbulu bangoro a mũmũku dunga te. ¹⁴ Fu aka kali kwere na kilo bangoroiri, fuau ade yi biere ne wia afiame ade yi sogore ko; deyi kpenere, mbeye, kuwu kita mbure atolo Djigi, kuwu Yesu Kristo. ¹⁵ Yiegu du goro mongoete? fu bame akpangarariri, bafaya tsé-tsé de mbe ligame, yi kushi iriri ba fuere. ¹⁶ Nyandiamé ne basogori bayonga b'ngangoro ne yia? ¹⁷ Gu makiamé duaka te bangoroiri angbamba, mbegu bame daka fano eranziri nachi tukuaka, mburuayi ayidu kene chiako. ¹⁸ Dumba ne b'ngamba aya aka tsari bagbieri ne chi banga angoro afiame analele kebudu bangoro banga angoro, fu, adembe du aya nalele kebudu adu aduiri. ¹⁹ Ayarere, duere chi lungeano bangoroiri kuwufu bawili djara bandete atango zu, mbedjarari badame tugu naleleme a Kristu da ne tsikamba aduiri. ²⁰ Danyeme ano adu feyidje sokoiri, afiame angeta bugulu neyi, afiame bangoro gu de gundu kuereano bangoroiri. ²¹ Yongoyi ne nyo, gu yimba nyeme badue suka toli, asareyi guangorome yongo toli? ²² Mbegu beme dakagba aya brahamakudu nayara bwayi atsi ne bande ate du bidja, afiame atsi atedu namete. ²³ Fu beme, egu bidja ambe du na fuya, asoroko ku, afiame gu namete dembe jume bangoro fuya bugulu djigu Djigi. ²⁴ Guamangoro me famba oudu wu zama gueni, mbegu beme gua bandeme bwayi dumba ;bara bwayi atsi gu dji belin Sinai, ate zu ayara bidza agare, ²⁵ beme agare dumba belin Sinai jo arabie, afiame tumba kuugu belime dji Yeruzaleme djigu feydje, djigu du bidza ne ayaramba kebudu. ²⁶ Mbegu beme Yeruzalema zo azali dumba kenewia, dumba nara; ²⁷ Fu beme, gbaka aya: du ne mongo, gu bandeme dji gu nyeme adjie nongo wunazal afiame mutangbaro, gu mume asara nufu bayi djara bande nete. mbe gu beme ayara zende bande duaka gbalan basumbua ayarame djigu namete. ²⁸ Bangoroiri, yaranere, duiy wu Isaka, bangoro gu duiy ayara djigu bara; ²⁹ afiame mbe duko aya gu wielime juakani akuba ni nyakoli uli djigu namete, fuawu dumbako fiyi dje. ³⁰ Fubame fa kolokpi Djigi tsai? akane gu bandeme dji bija kebudu nagune, ambenaleako egu bija naodu ne fongo katsi wu egu namete. ³¹ Fu lembawu, yarana, adunga ayara bija, beme fu dunga ayara namete.

Chapter 5

¹ Dumba ba somi gu gome Kristu à nga. duiy n'asorko du, akia yiayi kuwa eyigo ne suku tsere angoro. ² biyi , Nyo Polo fanyo niyi aya, deyi de kuiiri, bade Kristu gamiiri ne guewu. ³ Nyalëyamba kuwa aya gueni kubudu dekuni, dumba aya eniendji mutalu k'kpitika. ⁴ aduiy kuwa ne Kristu, guyi me batsa longi na suku mutalu; yia kpalame ne maku. ⁵ Bangoroara, alënya angoro gu deng'liwa anoo. ne sipiritu, ne døngøangoro. ⁶ Ebulu Yezu, amba adefe ku n'ayiaade fe ku du ne yele. angoro atshi, alënyangoro n'à nyeme. ⁷ Yilënyamba. da gu kuiiri eyitosi bidiangoro? ⁸ eimbe te gu gueni me yæiri. ⁹ Sha nengubu, tsaga mbishia kubudu. ¹⁰ saranyo aya bayimakia kuwa ne tsere mba ne telima Bekinde. angoroatshi

gu gueni me ate gbewu makiiri anoo, nishi mbu mba. ¹¹ Bangoroere, yara nere, d'ata pande defe ku kuwa, mbunyo ogu kuwa bangoro ango ? tungu Kuruse abuogu ! ¹² Dueka bagbieme gbi n'ashi gueme ate gbeu bilieri anoo. ¹³ Yara nere, dumba aya eyidu n'a somi amba k'ba gua wu dde tando nyeme te anoo. angoratshi, n'ebulu nyeme, gamayime akadiiri. ¹⁴ bangoroango mutalu kubudu ligrambame ebulu kpulu atshi. di aya: Munyeme n'eguna kuwumu. ¹⁵ Angoatshi deyi wundøme, yilime akadiiri, duyì n'asorko bièli, akia yiendji ne tsere angoro akadiiri. ¹⁶ Yingonyo niyi, nooyi wufu Sipiritu yingo niyi ano, ayiendji atungu djigu kò. ¹⁷ Bangoroango du kò na gumba amangoro me kiise ne Sipiritu. ko sipiriyu du ne gumba kiise ne kò. amba na walw akadiamba, adzeaya akiayiendji gu fayieyendji. ¹⁸ deyi no wufu de Sipiritunyeme anoo, auyi ne suku mutalu. lors ¹⁹ Bango atungu kò wa wuka dumba: làkuba, tungu ze, mbunge, ²⁰ tsere djigi, bili, wala, wundueme, tseredu, tsere makia, sofome ne bugulu, kpalame, kikitamongoame. ²¹ fudu, anyobuda, kumhe ne tenda guamangoro me. Nyayingo kuwufu d'ayingo nda kuwa, aya gueme b'endji tenga guamangoro me, b'akada ta Djigi. ²² Kashi fiatungu djigi sipiritu gudji: Nyeme, fuku, ngburugu, b'ngadua, yaaka, lènyaangoro, dèdu, widu; ²³ Adu mutalu n'angoro dz'ame. ²⁴ Guame du n'ebulu Kristu, aka tere guere kò me ne te wòli n'ama zangumba kubudu. ²⁵ D'mbedi aya gunga bangoro sipiritu, dumba aya ang'noo kuw Sipiritu. ²⁶ Akia ng'sa zende yele n'asofome akadiara

Chapter 6

¹ Yarana, degueni atshi shi n'a tsereangoro, guyi me du à sipiritu, dūngūyi ni ne dedu. mulideme komuko adze ay akia mushi. shiyi angule shawu guame n'agabu. Fuayi yi endji makia djigu Kristu. ³ Di gueni atshi maki aya duni guewu, ænidu mba, nia yimbame k'ni. ⁴ Æ gueni ne gueni bi fia ungu di guru, fuayi duni be weleme k'ni memba. bambdubagoro anga gueni me. ⁵ bangoroango gueni ne gueni guashi guni shawu mba. ⁶ Gugueni d'akayikæni kpulu Djigi ano, agueni mba fu sha guewu aya bayika di guni. ⁷ Akia yika gandre teme: adaka mu Djigi. gulu gueni, ni niketi k'mba. ⁸ Gugueni me lu lāwū aya kuni, nimali tsere angoro, gunime lu aya Sipiritu santu, nimali gule digu awuza kubudu. ⁹ Akia ngayi endie bengangoro; bangoroango anga wuza me áayinga, ng'bi bengangoro atoro mba. ¹⁰ Fulemba awu, d'ng'bi yangdji mba, dumba aya engedji bengangoro ne shi emeni kubudu, bidi ne shi a yiara nara ebulu lènya angoro. ¹¹ Yiebi gu tshika wulga me gbanyo eyi k'ne zære bidi. ¹² Guame kubudu nyeme ærdu bengangoro emeni à kò, akafa nyi æyi de kere, k'badzeaya akia mbu bangoro kuruse djigu Kristu. ¹³ bangoo guame de kere adaka no wufu yingo mutalu; nyekame æyi de kere k'ba wueleme bangoro kuiri. ¹⁴ Banagoere, d'ngawø nenyu gu makia me diguwueleme aya anga agoro me, k'aya kuruse digu Bekinde Yezu Kristu. a nangdji ko gu kpi dze fie edze bangoroere, wufu dunyo ayia dze fie edze! ¹⁵ bangoroango adumba ba guame du ne kere tsetse guame aadu ne kere, gudumba dumba nd'adua abegueni. Dedu ne lunge aya guemeni me eudji, amdu ne li Israel djigu Djigi. ¹⁷ Akia gueni endjiere tsere angoro kuwa, bangoroango nyogu ne kere Yezu tukuere. ¹⁸ Yiara nere, maku digu Bekinde Yezu Kristu du ne giri sipiritu me! Ambduko!

Philippians

Chapter 1

¹ Nyo Polo ne Timoteyo , ame tungu dzegu Yezu-Kristo . Ngã tu walaga neshi guame Djigi me du Filipoyi , guamenime alenya Yezu-Kristo , neshi ameakambia lingomba dzegu Djigi "Ngbokuru. ² Dumba Djigi Bara ne kumu Yezu-Kristo aku du ne lungèri akufuiri dedu. ³ Nāfu tamba aya gere Djigi me bangroiri kubudu à nalele kubudu dà makia angroiri . ⁴ nadinga kubudu à tembla bangroiri , à tembla ne fuku. ⁵ Ne fu deyi gamaere badzaya à kpulu Djigi makadi , ba b'nda akpungbulu bada feyo . ⁶ Saranyo bidi : Djigi gu ate b'nda dze b'nga tunguadze nete duara , aku ligramba bada fu de mbe nya te awuza Yezu-Kristo . ⁷ Dumba ne B'ngamba nedzeaya dunyo ne makia awu bangroiri kubudu , bame nyāshiri kubudu nete duere bangro yiāma gusha Neema me de Djigi fuere , dembe du feyo gu nalele me dunyo à kamba , dembe du gu nalele me data nungu ayongo kpūlū buku arugu B'nga kpulu weye. ⁸ Sara Djigi aya nyāyongo bidiangro , gu fanyo aya nyenyeme neyí kubudu ne ndre nyème degu Yezu-Kristo. ⁹ Tembla nyo neshi Djigi bangroiri nedzeaya : tembla nyo à nyème de giri lū , à nyème mba yi ne b' nga bièli n'asara bengangro kubu , ¹⁰ bangro eyisara asaya b'ngangro .awu yí du n'ejimba , bangō akia gueni dengbengæri awuza Klisto . ¹¹ Guleri mbeyi ne b'nga tungu dūngū degu Yezu-Kristo de ku so te ba yélé ne tembla de gu Djigi . ¹² Ayarana , fanyo eyisaraya : guangro fumetere , mbaso n'angro nedzeaya B'nga weye No n'akpungulu . ¹³ Dumbaū , abakpawi ateshi kumu ne guame kubudu saraya nyogu à kamba bangro tungu Klisto . ¹⁴ Ne bière n'akamba , ayarana gbla ka makiaka neshi kumu , bame akayongo kpūlū Djigi ne sumbua n'akpungulu adaka guru . ¹⁵ Dumba bidiangro guame eduaka yongo mande Yezu-Kristo ne wala , ne yimame te du , guame aka tapande ne b'nga du . ¹⁶ Guame enji bangro nyème bagu saraka Djigi ayima fuere tungu atame bangro B'nga weye . ¹⁷ Guame atapande Klisto adembe du ne bidiangro , ne du kikè , aka makia aya ère gua bakishi gère lungè gu nalele me dunyo à kamba . ¹⁸ Aduangro ! Dakaenji ne tsere du zengamba B'nga du , anangadji kubudu gu daka notbtungu Klisto , nyāfukume bame ,afukume bame . ¹⁹ bangō saranyo gu kubudu ate balishime ba gère b'ngangro me , tambua bangro giri tembla me ne gama degu du Yezu-Kristo . ²⁰ Bangō , gère ndre makia me dumbaya akia du ne zè wuza . Bame feyo , awuza kubudu , asara bidi , kawu gu dayongo angro kumu dzegu Klisto ne gère gā me kubudu ,soko gu nalele me dunyo dunyo à gule tō à bando ²¹ bangroere , gule dumba Klisto , kaū kpia dumba faida . ²² Badua à gule dunyo kwadze , baligra B'nga tungū , bame asaranyo kwa zengamba asaya angō . ²³ Nyebi angro bwayi ate gbiere ano : Nyānyeme ā bu adze guleadze badua ne Klisto mbugu sumbume ne b'ngamba . ²⁴ Dumba ne b'ngamba bangroiri ne sumbua dà du à gule . ²⁵ Bagu Saranyo bidi , Saranyo adu

Chapter 2

kwadze , saranyo esu neyí kubudu bagamari basumbua n'akpungulu , adu ne fuku ebulu lenyangro .²⁶ bame dāda shiri kwadze , yídu ne fuku basumbua me bangroere à giri gzgule me ebulu Yezu-klisto .²⁷ Ndre angro gu sumbu me de giri gā me ligame ne b' Nga weye Klisto . Bame , debiri , dā dānyo , Saranyo aya yíaru n'asorokomba , badua atsi makia , yítame baratsi ne dū atsi bagu lenyangro me yí shi b'nga weye .²⁸ Akiayi ayi ame aso zaloeri aka fuiri gūndū : guate du kere ayaka akanó n'a bando , bame mbudu kere ayí bandua anangadji gule gu yi shi Djigi .²⁹ Bangō Djigi afuiri neema ne sais aya Klisto , āmba balenyako , Tuguru balunge me bangro ko .³⁰ Feyo tayíme baratsi ne nyo . Yimu mba gu deyí bière te akpungulu , ata k'yimu ano ūfū sarayi .

Chapter 2

¹ De bieli du , nyème, dedu ebulu Klisto , ne dua baratsi ne sipiritu yienji bengangoro .² Duyi ne gère fuku me , nyème atsi , dū atsi , makia atsi ,³ Akiayi enji guangro ne makia dzegu mongomeni à dedu du neyí , bangro ayi bi guame mblefa aka gu du liri .⁴ Yi kubudu ,kieyi bi ke giri amangro me ,Tuguru biyí ndà gu de guagabu .⁵ Duyi ne fuku ebulu Yezu-klisto ,⁶ Gu du wu Djigi , ebimba gu wu guenzū anji nashi adua wū Djigi ,⁷ bame kuda Tuguru mblefa ke me tungū ,kuda wu ameni; kuda ke wu zende gueni ,⁸ ku fumé zè koko memba , kulenyamba kina n'a bando , kina n'a bando ne te téréwuli wuli .⁹ Mbogu bame Djigi tsaga ko , kufu ko lima gu sumbu amalima kudu ,¹⁰ Telima Yezu angbalu kubudu duame fuasende azali,aku foro suku foro ,¹¹ A kpūlū kubudu y'a lima Yezu-Kristo Bekinde ne yélé Djigi de bara .¹² Nofu , Ayaranære , kūūfū bayí alenyamba , enjiyí tungū ba giri gule me ne gundū ne tsoame , āmba ne kpungbuluere , ambe du fu ādunyo te;¹³ bame dumba Djigi gu ate so ne nyème aduiri kuenjimba ūfu nyekome te .¹⁴ Enjiyí amangro kubudu akiambe du ne ndrukuma ne kikè .¹⁵ bangro kiaka ruguiri , de ayara Djigi , gu adaka rugu edu ameni kubudu , eduaka yi nyo wu wyi dzegu fiè ,¹⁶ Nadua ne kpūlū gule ; afime yélé , awuza Klisto , kiamu alo ne wia akiamu enji tungu ne wia .¹⁷ dadu me lungè bangro giri tungu gule me , nyā du ne fuku , nyāfukume neyi kubudu .¹⁸ yíko fukuyíme , fukuyíme ne nyo .¹⁹ Makia nyo ebulu Bekinde ātu eyí feyo Timoteyo , bangro afiere asoroko kū k' nyo memba n'a ma du bangroiri .²⁰ bangro ādunyo ne gueni fedze deng' kpala gère fuku me neni , bama ne bidiangro de dū giri amangro me ;²¹ kubudu , tsa k' guère liteme me , adembe du gu Yezu-Kristo .²² sarayi daka dāli ko , b'afuame na' tungu Evangelio ne nyo , wū wūli ne ba wūli .²³ makia nyo ātu mba agu nalele me dasara wūfu dunyo nete ;²⁴ dunyo ne gu makia me ebulu Bekinde nedzeaya nyoguanu feyo .²⁵ makia nyo ebulu Bekinde ātu eyí egunere Efrodite , gabu tungu de gère bangro ko gu deyienji à gère amangro me ligame .²⁶ bangro duko nyème eubiri kubudu , duku du ne fuya gu nadinga me de yí dji angro ashi ku degu kō .²⁷ Duku du n'ashiku , soko bando ; tuguru Djigi bi lungè ko , ambe dji ko ko , ne nyo ko , akiani du ne lungè n'aku lungè .²⁸ Tunyo ko bangro ayí fukume bangro ebiako kwadze , bangro akia du ne lungè kwa .²⁹ kpeneyí kō ebulu Bekinde ne fuku kubudu , aleyí nya ndenge gua kwi me .³⁰ Bangro tungu dzegu Klisto deku dā soko bando , kufu gule ko ba tembla abaræri ebulu tungu deyienji anyo ano .

Chapter 3

¹ Bekinde , djikeme , yaranere , duyí ne fukū ebulu Bekinde . adayi ba gba wulega eyi begu angro me ,mburuayi bangroiri adugu n'angro .² waduyi wā bra zamu , waduyi ne gundū ame tsere tungu , waduyi ne gundū ame tsere liā .³ wūfu ame liā , gudze danga ate fu aya Djigi gara tembla me te nangadi Djigi , dzegu ate yelearé no ebulu Yezu-klisto tefiame adé kali makiara kawa aku kuara .⁴ Nyo ko , feyo ayí , dadu ne makia aya akali makia aku ku , de anga li nya ayame naza ko dabangi ,⁵ nyo dakayikere afia wuza biyatsi mbeyuru bati te shi Israēl , te familial Bizame , Hebreiyi zume shi ate Hebreiyi ; te toli Farizayo ;⁶ Begu à lenyangro me , atuame n'a lingomba ; zēnga gbālia , ba toli .⁷ angroatsi gu ate du ndà bangroere ne fayida , ny'ebimbe wu zengawu , aku Yezu-Kristo .⁸ Mburuayi nyebiri amangoro kubudu wu zengawu aku , aku benga bieli dzegu Bekinde Yezu-klisto dze gère , bame nyayi kubudu , tefiame ny'ebimbe kuwu lé , badzaya adu n'a mando Klisto ,⁹ mburuayi ebime ako , ambe du te ngbenga dze gère , mbudu gu ate yi te toli , angroatsi mbudu gu bakama ebulu alenyangro Klisto , adé ngbenga me yi shi Djigi te alenyangro ,¹⁰ badzaya à Klisto saramé , mburuayi abefie à bando , bamunde me ne mbu dzegu ko mbeligame awu n'a bando ko , badzaya ambedu awu ,¹¹ ambedzeaya befie à bando edu guame ate kpi .¹² adumba nedzeaya nyā ma fayida ambu aya nyayima ligamame ; angroatsi nyogu ayangadi , badzaya ebi nefu dekumbe nete , angroatsi nyo ko ekume ndà Yezu-Kristo .¹³ ayarana amakia nyo nedzeaya nyakuko , angroatsi enji enzū atsi mburuayi aduame ne tungū n'a kpungbulu ,¹⁴ Aloano nete liangro , badzaya ama fayida te nengadji brule te Djigi ebulu Yezu-klisto .¹⁵ Nga kubudu du ne benga dū , du ne makia katsi ; tefiame deyí du n'anga amangoro me naku dze makia dze , Djigi kuruwa ayí ko nekume .¹⁶ ke n'aku gu djingame nakume , ange no kete shinji atsi .¹⁷ Yidu kubudu Yidu gereame , ayarana ,t efiamé yika eriri aku guame ate noano aagu ndenge me dunga ame .¹⁸ Ūfu duaka gbela ate noano wu tsere ameni dzegu gère wuli dzegu Klisto neyi , mburuayi nyogu gu ate feyi ne kwe .¹⁹ sukaka du yika ; guaka Djigi gu de buluaka , baka kali yélé adzuguaka mako gu atefuaka dze baka makia ke n'aku angro fié .²⁰ angroatsi gara gbatu me gua brule , zo de ngè liwa Yezu-Kristo wu guleara ,²¹ ko ate biri kū sende emeni , n'afuaka gu du wu kū yélé dzugu ko , bama gu te gu fuya me du ko te naku amanzū kubudu .

Chapter 4

¹ Bame gu ,ame nyemete , ne a yaranere , gu yi mbe du ame fukuere ne sue yelere , kuruyime ebulu Bekinde ,²

Nyakpalime te Evodia tefiame akpalime te Syntycha aka du ne nyème n'edu Bekinde .³ tefiame mu ko , me benga tunguara , nyakpalime tekuoro nedzeaya amu gamaka aka ate ta yimu bangro kpulū Djigi ne nyo ko mburuayi ne Klematina ne guame bange du n'aka ebulu dze tunguadze du limaka ebulu likpi gule .⁴ dui ne fuku awuza kubudu ebulu Bekinde ; nyebiri kema kawa , dui ne fuku .⁵ dumbaya dedu dze goro ambesarame te ameni kubudu . Bekinde afaya ,⁶ akia yi du ne makia du guangro ; angroatsi , te amangoro kubudu , enjiyi nedzeaya zangu dze giri ayi yongo ne Djigi ebulu tembla ne guame tembla me dzegu dedu , ne giri afia dū me aya Djigi .⁷ tefiame bengangoro dzugu Djigi , sumbu bieli kubudu , sungudi Djigi ne makiayi neshi Yezu-klisto .⁸ begu djikeme , ayarana , begu kubudu du ne bengamba , gu kubudu b'eyelembe , gu kubudu du ne dūngū , du n'ezumba , gu kubudu du ne nyème , gu kubudu ligamame ambedu aū , gu du ne dūngū tefiame mbeligame ne yiele , ambedu angro makia degiri .⁹ gu daka yikari , eyi ma ne gu deyi dji shiere , ne gu deyi bi kaliyimbe n'a tungu . Mburuayi Djigi bengangoro du neyi .¹⁰ Nyadu ne ndre fuku ebulu Bekinde baguame deyienji badzaya ayibiri nyème ne shiere ; deyi makia ne bengamba , angroatsi negadimba gu atezengari .¹¹ adumba ba zangu makiere gu yongo nyo awū ūfu dakayikere anyadu ne fukū agu duame dunyoame .¹² saranyo gua ebulu gbire , mburuayi saranyo gu ebulu kumuke . kubudu mburuayi fu kubudu , dakayikere adua ne mieli tefiame adua ne zangu , adua ebulu kumuke tefiame adua ne jinge .¹³ Enji kubudu ano ba gu fuere asoroko kū .¹⁴ egu nadinga me dà kò ne bengamba ne shiere à nalele mbu .¹⁵ sarayi mba keyi memba , Filipino , egu nalele me deyi benda ata kpulū Djigi , gu nalele me dāno Maseduani , adembe du ne lingomba dzegu ate du ne shiere bangro gu de ni ta fu mburuayi nitāma ;¹⁶ deyi du keyi atsi ata enjimbe , deyi tā tuere te à Tesaloniki , tefiame bara bwayi , nedzeaya ambe gamære te ba zangu .¹⁷ adumba aya atsa mandoano , angroatsi atsa ndre atsroano .¹⁸ Nyāma kubudu , mburuayi nyogu ebulu ndre mba ; Nyadu ndà ne kumuke , bamaliā te Epafrodito gu ate dà bangroiri wū kpa benga ndalā , ayame ne nye Djigi ne te , tefiame du aya ko na' bengamba .¹⁹ Tefiame Djigi dze gère gamari te giri azangu kubudu kūfū du guko kumuke me , ne yélé , ebulu Yezu-klisto .²⁰ Aya gara Djigi me ne bara a yélé du tá galā n'a galā ! Ambedu ko .²¹ afiyi gu abasatu kubudu ebulu Yezu-klisto .
 ayanara me du nane dunyo te efiri .²² Abasatu kubudu efiri , tefiame n'akpungulu guame du adema Yezu-Kristo dzegu sezareya .²³ Bekinde Yezu du neyi .

Colossians

Chapter 1

¹ Polo , gbele dzigu Yezu Kristu ba b'nga abulu dzigu Djigi , ne egunara dzi Timutio ,² tu wulga aya ame dungu ne gu ayanara du abulu Kristu du zo Kolosai ; ayi du ne mamu ne dedu dzigu yi shi Djigi bara !³ fanga a mamu du aya Djigi ba gara Bekinde me de Yezu Kristu , tefiame ayi nga tembla me bangroiri ,⁴ mbadzi denge dji angro giri nyeme me abulu Kristu tefiame ne giri b'nga ebulu me neshi ame dungu ,⁵ bagu angbru du dui ne n'akpungbulu bagu angro me ayiaka ayi a brule , tefiame ba kpulu b'ngangro , gu kpulu ata weye ayikari nda n'akpungbulu .⁶ kugu aduiri , tefiame aku fie kubudu ; kuzu atsoano tefiame kulu , kuwufu dumba ko aduiri babwa agu wuza me deyi dji yisara mamu dzigu Djigi kuwufu dumba ne bidiangro .⁷ Afia gu amangro me daka fuiri nda n'aza Epafra b'nga egunara ebulu tungu dzigu nyengame ne ko , neb'nga meata weye dzigu Kristu ,⁸ tefiame ateyiakara gu b'nga abulu fu Atolori .⁹ Mbugu bame nga ko , agu wuza me denge dji angroiri , ayinga atembla Djigi bangroiri , ngo ko nedzeaya akufuiri ndre asara gu angro me nyeko me te ne b'nga makia kubudu tefiame ne bieli dzigu atolo ,¹⁰ banoa me nefu ligambame te ne bekinde tefiame badua ne b'nga mba kubudu ayako , bazua atsooro abadinda mba kubudu dzigu b'ngangro tefiame balua ebulu asara Djigi ,¹¹ asoko yi abulu amangro kubudu abulu ayele fuyako , amburufu yidu awuza kubudu ne fuku bekia n'akpungbulu n'angru du .¹² Fuyi mamu aya bara , atefaya ayi ligame ne ame lakumbe dzegu ame dungu ejikadi ,¹³ dzigu ate kuruwara abulu fuya dzigu bili kadi tefiame kushia n'egu zogo dzigu Wuli baguko nyeme me ,¹⁴ kugu ate guluara , kuayi gara tserangro me .¹⁵ Dukozama Djigi adka bi , tungbulu wuli aya gu amazuhu me kubudu dakaeze .¹⁶ Dzimba ke'ba ko gu dakaeze amangro nda kubudu dzigu du a brule ambedzi gu du aku foro , gu baka bi ne adaka bi , mb'ta kumu , tsika yele zogo , nefuya . Amba kubudu ko ataeze tefiame mbedu ba ko .¹⁷ Dukozama akpungbulu aya amangro kubudu , tefiame amangro kubudu zeambame bangro ko .¹⁸ Dzikozama li dzigu Ame nyeme duko gu daka sunga teme , tukpungbulu zu akadi abando , amberufu kudu tukpungbulu aya amangro kubudu .¹⁹ Bango de Djigi nyeme nda amangro kubudu ambedu ayako ;²⁰ duko nyeme ke'bako bageshie amangro kubudu neshiko memba , ambedzi gu du nane aku foro ambedzigu du a brule , bakalia dedu bako bangro kule ne tere wuli .²¹ Tefiame yi , ate dzi deni yidzi ame sogo a giri makia me tefiame ne giri tsere tungu me , totoayi kuabiriri ba bando ko teku ne tsando ko ,²² Bakaliari n'ame dungu kpungbulu ko , adu ne sha angro angbadaka dengbenga ni ,²³ dembedziaya yi su yiasoroko n'anyeme , adeyi ba adiri tugu angerome deyi makiano dzegu weye deyi dji nda , dakata nda aya guenia kubudu daeze nda du suku brule , tefiame nyo de Polo nyasame nda ne me tungu dzegu ko .²⁴ Nyogu ne fuku totaye agere lungeme bangroiri ; tefiame gu atezengano a mbu dzegu Kristu , nyoguenyeshi mbe a tsandoere ba kuko , dzi Ame nyeme .²⁵ Dumba bame daka kaliere ne me tungu nugu shawu me de Djigi fuere bangroiri , arufu ayongo kpulu Djigi kubudu ,²⁶ guangro me atendame ta' nadinga kubudu tefiame na' gala kubudu , mbaso neriere toto aye bangro ame dungu ,²⁷ bame gu de Djigi nyeme angaha be eyele zuge badze tunguadze edu guame asara b'ngangro , asara : Kristu ayi fuara makia yele .²⁸ Kugu dengaha bekoano , ngomoto ameni kubudu , ngeyika ameni kubudu ne bieli , amberufu ngaha be ameni kubudu aya Djigi , dziguame anada ne b'ngamba abulu Kristu .²⁹ Mbugu bame dano tuanguano ne yimu ne fuya , atenjiano n'asorokomba te duere .

Chapter 2

¹ Nyenyeme, ayisara, tsai gu dumba ne tsikamba gu zalome dasoano bangoroiri, afiame bangoro gueme duzo Laodikia, afiame bangoro gueme kebedu ada babiere nda tuku. ² Dumba ya akadu nasoroko du djigu du ne lunge, akadu katsi abulu nyeme, afiame aka soroko abulu asarangoro bangoro asara gu ayele Djigi, basara Kristu, ³ ayale angoro joeme gbuku fongo te kebedu ne banga bieli afiame ne atsa sara ngoro. ⁴ Ayongo ano ambena leako gueni na lenjieri ne kpulu fule. ⁵ Fu beme, ambe djiya adunyo aduiri, nyogu katsi neyi abulu makia, nyogu ne mongo begu banga angorome su aduiri, afiame ne giri rueme nasorokomba abulu anyeme ne Kristu. ⁶ Fuawu bafaya, kuufu deyii lenya Bekinde Yezu Kristu, ayisu banoeme kaatsi noko, ⁷ Atalari asoroko afiame hiru a kuko, afiame yiasoroko abulu nyeme, afia gu atolime daka fuiri nda, afiame ayiru abulu makpu. ⁸ Lideyime akia gueni malieri wu bidja na zende abugulu djigua lenjiri, naruame naku bugulu djigu biri akui, ne gu amangoro djigu dje forome, afiame adumba gu Kristu. ⁹ Fu beme de Djigi fu kuko kebedu aya Kristu bazeaya akuno tungu abulu ko. ¹⁰ Yigute kubudu ne nderemba bangoro, kogu dune kinyi liagbogolomba afiame ne fuya yele. ¹¹ Afiame dumba bangoro gu dey du ne mbara djigu Abarama anjiaka ne za, fu lembawu mbara djigu Kristu, djigu ligame babua nachi abulu fuya tsere angoro djiguko. ¹² Hufu dey ma batisimo dakaluri ne bulu faro atsi noko, dey befi bangoro afiame katsi noko, bagu dey lenyamba ne fuya Djigi aya dukubefiko adu abando, ¹³ Guimba atekpi nda ebulu giri tsere angorome afiame fu dey dute apagano abulu kuiri kwabeiri na gule atsi noko, banjie makpu banga kebedu bagara tsere angorome; ¹⁴ Akuruwa gara tsere angorome ne bise dji gara afiame djigu atedunda ne jalo ne chiara, afiame kuwumbe ne atere mba nete wuli; ¹⁵ akuanji nachi fuya djigu akonjieme afiame ne agbogolomba, afiame kufuaka aba mangoeme nariemeni, basumbwa naka wu defile akano ne chi tere wuli. ¹⁶ Akia gueni defe angoroiri bangoro giri liawume ambedji giri anyoeme, ambe du bangoro wuza sumu djigu ayuda: ¹⁷ dumba zoma gu amangorome ateda, fuawu kugueni gu aya Kristu. ¹⁸ Akia gueni defe ngbungari nyeya ayisu karwi afiame ne lisambu djigu ambure atotlo, akiaka gbuliri ne guaka laliame du nasorokomba, begu aya akayime ano kaya guaka laliame afiame akadu ne ndere lii bangoro guaka bielime du nesura, ¹⁹ akuakame netuku Bekinde, bangoro ku kebedu, atema fuyano katsi bangoro andindi afiame ne adjiri, mbedu ne lua ufu de Djigi fu neteano. ²⁰ Ambe dji aya deyikpi katsi ne Kristu fu yi kuruwame aya gueme atolome djigu faro, bangoro ango gu dey andji angoroano mbele ufaya dui kameje forome, hii nyeme akafuiri dje talime atefanoaya: ²¹ Akiamu mali! akia mu li! akiamu kefu! ²² Guamangorome kubudu mbada kenewia egu nalele me ameni ano tungu te. ²³ Duaka, ne banga angoro, na kpungbulu djigu banga bieli, djigu ateyika banga tombola nezeredu, afiame akalide kuaka, fu beme aduaka nangoro atsi ligame afiame akamongo bara mbegamaka.

Chapter 3

¹ Ambedji aya yia so a bando nne Klisto, tsayi guangro, me djigu azali zo su Klisto te abenga za Djigi. ³ Fu ba me yia kpi; afiame giri gule awoko me atsi ne Klisto eblu Djigi. ⁴ Egu nadjinga me Klisto, guro gule me, fu ako so te yi so ke noko atsi agukon yielé me. ⁵ Endjiyi bawua guamangro kubudu djigu du aku foro, kuba, nyieré, zangu ku, tsre zangu ku, afiame ne fungu fié, djigu du atembela atolo. ⁶ Dumba bangro guamangrome tsre du djigi Djigi da ne li gu ayara me tumbuka, ⁷ edu guamangro me dey t'ano wu nda, wufu de yi t'esu nda ebulu tsreangro. ⁸ Fu ba me feyo, yingo guamangro me kubudu, tsredu, tsrebugulu, ne gbalie, ayingo fule, guabugulu me djigu angba djigunaliga me aya ambe so ngbaro. ⁹ Akia munendji ameni, gumu mba du kiaga afiame ne gu mba amangro me. ¹⁰ Afiame mu du n'abe kwi, ebulu sarangoro, nefu ndu zama gueni me ate zero. ¹¹ Mbe gu de faya: adu griki ambe dji yuda, gu du ne mbra ne gu adu ne mbra, gu ba gbengela kadji ne gu su awi, ne bidja ne gu ne wia, gu bame Klisto duko kubudu afiame kubudu. ¹² Mbe gu bame, wu guemeni me tengame djigu Djigi, bengangro afiame benga ayarana, boyi makpu wu budu, benga du, yi du n'asende, n'angbudu, n'ashia angulango. ¹³ Du yi ne nyeme edueri, afiame ambedji aya gueni atsi ate tombelame ne shanga, de yi akpi neli tsreangro akadjieri. Dumba wufu Klisro atade kpi ne li tsreangro, dey kpi ne lieri ko. ¹⁴ Mbegu bame basumbua guamangro kubudu ayi du ne nyeme, djigu du djiri bamongori ne benga mba. ¹⁵ Afia zere du djigu Klisto, bangro mbe ate yeri eyi du ku katsi, ambe su te dueri. Afiame yi su basaangro. ¹⁶ Fu ba me kpulu Klisto ambe du edueri ne ndremba; yingoyi me edueri afiame dui bugulu atsi ne shi guanga ne sarangro kubudu, ne gbule, n'adjia gbia aya Djigi te dueri suku fuya djigu makpu. ¹⁷ Afiame ambe dji aya yiendji, abugulu ambedu amangro, endji kubudu te lima bekinde dji Yezu b'endji me bangro ko djimba du ne makpu djigu bDjigi bde bara. ¹⁸ Abande, suyi aya giri akwi me, kufu ligamba me ebulu bekinde. ¹⁹ Akuyi, nyime n'anjieri, afiame akiayi gbali tukuaka. ²⁰ Ayara, yieleyi amangro kubudu aya eberi, bangro dumba ne benga mba eri Djigi. ²¹ A baba, akiayi kabi ayareri, ambenealako duka n'ezere. ²² A me tungu, yieleyi ne bulu amangron kubudu djigu giri abayika me dji ku, akia mbe du ke bangro eriaka, aya adu emeni kubudu ngba, afiame yi du ne yielé te dueri, ebulu agundua bekinde. ²³ Gu kubudu de yi endji, endjiyi ne benga du, wufu beyi endji aya bekinde, fu ade mbe du bangro emeni, ²⁴ sara yi aya yi mali fongo shi bekinde djigu wukoko aya guame ate no tungu djigu ko, tungu aya klistu, dji bekinde. ²⁵ Fu bame gueni me at'endji angro ne tsreaku aka funi ke ne tsreangro, afiame eri Djigi duzo ba kplek'emeni zo.

Chapter 4

¹ Yi djia gbogolamba, endji ametungun dji giri ne bengamba afiame n'adungu mba. Yi makia aya du yi ne bekinde ebrulé. ² Yi kume ne te tembela, yi lideme ne tembela ne shi Djigi n'afua mirsi. ³ Tembeleyi me ko bangroara, fuawu e Djigi ande

benga yangedji bata kpulu ko,bata gu bugulu me hokome n'ebulu Klistu,bangro gu bugulua gu du nyio a boloko. ⁴ Tembolayi me ayingo gu bugulu me wufu ligambe ayingo nete n'eri emeni. ⁵ Noyi ne bengamba eri gu emeni me alenyia ko,afiamenyi lideme egiri nalele. ⁶ Ligramba me a kpuleri du ne Bengamba te afieme n'embiri mbe bangro eyisara egeshi benga bugulu aya emeni kubudu. ⁷ Tikiko egunara eblu nyeme,benga gueni,benga me tungu ne nyio egu tungua djigu bekinde,kuyingo angoro neyi kubudu. ⁸ Nyia tu ko n'akramba ne sheri eyi sara ne fu dunga ne te,bangro eyisara nefu dunga nete,afiame akufueri asroko du. ⁹ Tunyioka ne Onisimi,benga gueni ebulu nyeme,djigi du atsieri duaka ne ko aka yingo nguango me e t'endjime n'ano shara. ¹⁰ Arestaruko guko mba dunga ne ko abloko,kuafiri gbela,afiame Mako du munga ko Baranaba.(yiadji angro Mako:duku da sheri,kpene yiko ne bengamba). ¹¹ Gu Yezu me yaka ko aya yoseto,kuafiri ko.Dumba ku gua yuda batsi pasi dueka,akano tunguano katsi ne nyio bangro t'a bekinde Djigi akagamere ano wuya. ¹² Epafura,guko du atsi dji giri kuefiri.Duko me tungu djigu Yezu Klistu,ku tumbela gbela bangrori adekuayi ruyi n'asrokomba,guemeni me atu luno ebulu sipiri satu,kubudu bagueangrome nyi Djigi me te. ¹³ D'afaya bangroko:fuku me gbela bambueme bangrori,bangro ame Laodikia,n'ame Yerapoli. ¹⁴ Luka gara mungangaq me du ne nyeme,ne Dema akafieri. ¹⁵ Afiiy emeni ke kubudu du Loadikia ne Nimifa n'emeni kubudu badu eblu kpeliame dji Djigi dze guko. ¹⁶ Deyi tenga gu wulega me,sumbuyi te akatenga ademe Djigi dji Laodokia,afiame kaka tenga mba eblu Laodikia. ¹⁷ Yingo yi n'Arukipo aku luide ne bengamba gu tungu me de bekinde kali n'aza ko,kulide mba ne bengamba. ¹⁸ Nyio dji Polo nyiefieri,agba wulega eyi ne zere akia dueri bli dunyio akamba,ligamba me makpu djigu Djigi ambedu ne yi.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ polo,ne silvano,timoteyo,a dema Djigi degu tesaloniki,adu aya djigi baba ne yezu kristu bekinde amemu ne dedu du ne yi! ² Benga fu memu aya Djigi bangrori kubu, ne akaliari na gara tembela me. ³ ne afa ne nga na ngbame fia tungu nyeme, ne tungu, ne benga du de giri, ne ekufuame ne bekinde Yezu Kristu,kpungbulu Djigi bara. ⁴ Ayara nere ebulu Djigi,ne dze aya daka sayai, ⁵ Gara Evanzelio me ade mbe yongo me eyi ke ne bugulu, tuguru ne fuya Sipiritu satu, ne ndre makia nedze aya ; ebili duiiri aya ngaa du akadiri. ⁶ Yikambame anyo, yiaa du ame agingara ne gwame de gu bekinde, ne amalia bugulu abele ndre se, ne fuku de gu Sipiritu satu. ⁷ Agu ne fu yiaa da amatapande aya ame alenyamba kubudu dugu Masedwane ne Akaye ; ⁸ Tuguru giri alenya Djigi me mbayika me akadi kubudu, ne fu dunga ne zangu bayongo ma. ⁹ Mburuayi aka yongo limbe de gara, nofu gu goame me mali nga sokoeri kowufu ebiriyime aya Djigi ne ayia tsereangoro badua aya Djigi gu du bie ne bengamba. ¹⁰ Baliwa abrule egu ko, duku befiko abando, gu anjiara a tsere du gu ate da.

Chapter 2

¹ sarayi keyi memba ayaranere dara nozo duyit te adembe zanga limbe . ² afia mbu na yongalima wa filipo ,wufu sara yimba mbu gu du ne benga makia bangro Djigi dze gara bangro ape likpuluDjigi edu ameni . ³ Bame, gara kpalieme me adumba beryang'dji, amba tsereangoro, amba angoro bishime. ⁴ ayi, gu nga me lēnya Djigi ba kpulu ko, ng'ta mba, ng'ta mba. amba ba fuemeni fuku, angoro atshi, ba fuku djigu Djigi. ko gu sara duara. ⁵ Amba nenga mburufu nga yimba bugulu fule wufu sarayimba;amba nega denge du ne zangu tamala Djigi gu du gere timo me . ⁶ atsanga yeledzugu beyi she ameni ,amba niyi ,amba naka ;deganji ku budu ne yele me wu ame sula dzugu kristu. ⁷ kashi denge du ne ndre dedu ajadjeri kagu ndenge me gu be pendi wili ba niki bangru guru aya rame . ⁸ denge nyeme aya agara nyeme me nyeme me neyi amba ka ba fueri kpulu Djigi kashi bagara guleme ,ne yi denge du ne asorokomba . ⁹ yi nadueri ayara nere ,gara tungu me ne mbu dze gara wuza ne wiolu adungu badzaya akia yisara angulemba ,denga yikari kpulu Djigi . ¹⁰ Duyi ameatapande, djigi ko, binga ne shiiri, guyime ate du ne benga makia, na dūngū djigu baka gbali niyi bame. ¹¹ sarayi ko haya du ng' ayayi nda wufu ba bayara du aya ayara ni. ¹² natomboleri, namotori, napeniyi aya eyi no wufu nyeme Djigi, ko ate yāri ano wa yele djigu ko. ¹³ mbugu bame anganji nalele kubudu be memu Djigi be gwe me ba dji kpulu djigi gu denga pe ne yi yi dze ,de yi mamba ,mba wu bugulu ameni kashi kowufu dumba bediangro wufu kpulu Djigi gu ba notungu eri lenyamba . ¹⁴ mburufu yi, ayaranere yiada gwame ba tsetsa lingomba Djigi du ebulu yezu kristu ebulu yudeya bangro gu yime ambu anangadji ayaranæri kowufu dakambu bangro abayida. ¹⁵ dumba gwa ba wida me gu ate wu kumu yezu ne andzina ,gwame ate gbule lara ,ade ngba eri Djigi dzogu du amesogo emini kubudu , ¹⁶ n'azara aya akia tabugulu n'a bapagano badzaya akabi gule ,adjaya akayi kalia ndre tserangoro kashi gbalia da tuku aka. ¹⁷ bangoro ara yarana afia kpalekame neyi te ku ambu du te lenge du ne ndre zangu ebieri kawa . ¹⁸ denge nyeme ko ango no shiri ngo dze polo atsi soko bara bwayi ;kashi glise ko mete nenga . ¹⁹ done gu ,te fiamme gara angoru makia me zengamba zara fuku me zengamba sue yele?yi ko arumba wu kpungbulu bekinde yezu ,nadjinga da dzoguko ? ²⁰ nga lenyamba duyit gara yele me ne fuku dje gara.

Chapter 3

¹ Mbugu bame ,fu de ngæ ku duara ,ngæ djeme basue gara d'ese athè ; ² Denge tū Timothée agunara ,tshika metungu djigu Djigi ebulu benga bugulu djigu kristu ;bangoro asara k;eri afiame a yi da ne tembla a giri nyēme me. ³ Bedje ade gueni tome adze grulū edze fe yi ;bango yi asaa kæ yi aya tuakara bame . ⁴ Agu nalele me ange du ndali neyi, nga fate nda ne yi

Chapter 4

aya nga feta ne gulu , fua game amba da , kuufu sara yi . ⁵ Bame ,agere gru du me , da ta tuku afiefi asara angoro goro nyeme me , ambe naleako me ne ndzia na kpengrara , nga no barra tungu ne wia ⁶ Kuadze timotheo ,abirme nane bayie sheri ,a pe benga panderi nenga nku giri nyeme me ne giri sara ngoro me afiame kufa nenga aya yi asunda kne benga limara,nyeme na biara kuwa ko ofu nyenga me na biara kuwa. ⁷ Bame ,ayia nere ,akadi dze toto mbu adze na grulu,kuara afu ne tukueri bangoro giri nyeme me . ⁸ Wo dze dunga ke bie ,liga mbame ayi zeme na bekinde . ⁹ De nga na tambua Djigi kuwa shi; bagu fukume fu me shiara bangroeri kpungbulu Djigi. ¹⁰ Wuza ne wiolo nge tomblame ano gbela ambe ligame ange biri ba ngoro aligra gu zenga akadi giri nyeme me djigu Djigi. ¹¹ Ke Djigi katsi ,dze bara ,ne bekinde Yezu , aze yangidi anga bangoro ada ne shiri . ¹² A ke bekinde atsaga ne shiri kwa afiame ne shi emeni kubudu,dze benga ga dze du nga te bangoro eri . ¹³ Bangoro atesera dueri akia kubi guangoro me du ne tseremba edume kpungbulu Djigi bara ,nalele birame bekinde Yezu na satu kubudu .

Chapter 4

¹ A nyamba eguna fu de yi dji nda ngbara aya ligambeme a yi benda a tserame egiri sumu me na ku fie ba dze afu Djigi ,yele ,mburai mbu gu be yi endji ,nge motori ba no ne te lima bekinde Yezu ba no te na kpungbulu. ² Sara yi aya ,mbe gu du angoro me dze gu du mba afu yele aya bekinde Yezu. ³ Gu angoro me a nye Djigi me te du mba azundume ;gu angoro a yi yi tsere lakuba . ⁴ Guangoro dji gu adu adueri ne mbure mba ne dungu. ⁵ Bangoro dze aya akia ka kueri ,ne tsere angoro ,wu fu ba a pagano endji gu a saraka Djigi. ⁶ Dumba gu tsere angoro me ba eguna gueni enji aya di ne tsere mba aya amangoro ba me du bekinde ba so ne tsere ga ko tokuaro aya goro ame angoro ku budu ;ku fu yongo mu ne nga. ⁷ Ba ango li nyamba aya Djigi a du ku yara nda ba tsere angoro me ba zundume. ⁸ Gu gueni me a nyeme ne bewu dze angoro ade gueni mba bewu ku yi du mba aya ,Djigi ate fuere spiritu satu . ⁹ Ba angoro gu a du gu nyeme ne shi guana ,a du mba ne dze aya aka gba mba n'aku kpi ;ba angoro anga ke yi a ama yi mba shi Djigi aya a yi du ne nyeme a dueri ,ne shi agabuuri ; ¹⁰ Du gu ko dji gu enji yi ne shi ayaraneri a gu ebulu macedwani . ke bu du nga gua ne tombla me ne shieri , a yara nere ,ba dje aya awuza kubudu ba gu nyeme me a du yi te. ¹¹ Ka li yi yele ba dje aya a yi du ne dedu ;ba angoro ne dze aya a yi bi giri a mangoro me , bi di yi no tungu ne zeri ,wu fu da yongo ne yi . ¹² Ba dje aya a yi no ne dungu ne shi guame edjigu ,ba dje aya akia yi du ne zangu ne shi gueni. ¹³ A nyengame ne dje aya , eguna akia mu du ne awua angoro ne shi guame a te la no ,bangoro ne dze aya a mu du wu guame zenga a dua ne benga makia. ¹⁴ Bango fu gu li nyamba te aya Yezu kpi ne te tere woli ne a ba fie ko a bando ,li nyamba aya Djigi da nenga ako dje Yezu bangoro a guame a te kpi nda. ¹⁵ Bi yi ,ne fe gu de nge yongo ba bie kpulu Djigi :nga dji a me gule mbayi ka tere da dji gu bekinde,a de nga a sumbu gwa ,ameni a kpi . ¹⁶ Ba ngo kokodji bekinde , ko gu ne gu ko a ma tre me djigu kali ko kpulu mbure atolo , ne ta ngba na mbungu dji gu Djigi , gbire na burule ,gue ameni me kpi ebulu Yezuchristu aka be fi ne aba no n'a kpungbulu. ¹⁷ Afiamme ,dje nga mba a du bie ,dze e kurume ku budu nene asende nge du gumeni du ko anzi ara ne gua ne guame ba no ne nga a me tutu burule ,ba bie me ne ko dji bekinde a gu we me ,mbe ruai nga ke budu nge du awuza ke budu ne bekinde ashi. ¹⁸ Du yi ne djeme a dueri na gabu eri ba dje kpulu dze .

Chapter 5

¹ Bagu da ama nadinga na manalele ,adushi nezangu ,ayara nare,bagu aka gba a hi . ² Mbugu bame kehi amemba sara gu wuza me de bekinde da a yulu uhu medji . ³ Agu nalele me demeni faya :Dadu bidi !Mberuai yimba ngoro tungwaka ,ahu ba shiku zu kpa abande bulu ;djigu adalumba ⁴ Mbugu bamehi ,ayaranere , aduhi na bili kadi ,bagu wuzame a hitungeme te uhu me dji; ⁵ Hi gu kubudu ayara jikadi nayara wuza .Adungu gu yulu amba gu bishime . ⁶ A kiangé le uhu angame ,angoro atshi angebi na soro koeri te fiame ngeru nasoro koeiri komba. ⁷ Mbugu bame ,gwa me atela ano akala ne yulu , te fiame guame ate rangi aka rangi ne yulu. ⁸ Angoro atsi gu ngame da me wuza ; angeru nasoro komba ,dimba daka bame ne budu nyeme ne nyeme shiagabu na dua ne makia gule . ⁹ Bango ro ango ade Djigi azeara ndali ba tsere du ; angoro atsi basara gule na nangidji gara bekinde me Yezu kristu . ¹⁰ A te kpi bangoro ara ,bagu ,angebi na soroko eri , ange bi na sorokoeri sengamba angela ,zenga angedu na tsi bara ne ko . ¹¹ Mbugu bame fu hi me toli aduiri , te fiame hi gamame adueri uhu fu bahiandjime ne bidia ngoro. ¹² Nga moto eri ,ayanaera ba dzea hi alenya gwame ate ndji tungu adwiri ,aate yikari nangedji bekinde ,ate gamahi. ¹³ Duhi ne ndre nyeme ne shiaka , bagwa ka benga tungume .Duhi ne dedu. akadihi. ¹⁴ Nga motohiri ko ,ayaranere ;yongo hi , aya gweme ate suano na tukute ,tahimi tuku gwame afuyaka nya ;mahi netukuhi gwame adu ne fuya , akia himba na shiana gaba ne tedwiri. ¹⁵ Bundihi akia gweni geshi tsereangro aya gabuni , angoro ,du hi akadihi, duhi bangoro ameni kubudu . ¹⁶ Duhi awuza kubudu ne fuku. ¹⁷ Akiahiayi atemblame neshi Djigi . ¹⁸ Gesihihi memu bangoro kubudu ,mbugu bame dumba nalima lengedu Djigi na Yezu kristu . ¹⁹ Akia hibili sipiritu . ²⁰ Kiahi pwe abugulu andjina . ²¹ Angoro atsi kpengerahi amangoro kubudu ;hialenya gwa du ne bengamba; ²² hialo tsereangro kubudu. ²³ Ake Djigi dedu ko memba zundu hi akwiri,kubudu ; mbidi ,giri dwa me ,spiritu ,lengedu ne ne ku; ambe hokome

²⁵ Ayaranere , temblayime ko bangroara . ²⁶ Efiyime efiro nyeme neshi ayareri kubudu . ²⁷ Nyogwa motoeri te lima Bekinde,aze wulga dze tengame ayameni kubudu . ²⁸ Fuya gara bekinde me Yezu kristu du ne hi.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Polo ne silivano, ne Timoté, a dema Djigi dji gu a ma Tesalonika, du a Djigi du bara, aka du ne Yezu-Kristu Bekinde. ² Amemu ne dedu fumeteri gu dji gu Djigi du Bara, ne bekinde Yezu-Kristu. ³ A Gara liangoro me, ligambame a nge geshi memu a wuza kubudu shi Djigi, ufu dumba bidiangro, bangoro ango a giri nyeme dji gu Djigi enzi ndre angro, mpe ne nyeme dzi gu gweni shi a gabu biabia. ⁴ Ayi ngayeleme ke nga ne yi te dema Djigi, bangoro giri ekwedu me, ne giri nyeme dji gu Djigi a kadjiri a maenziri ne tsere angro, niyimba fie diyiku dueri te. ⁵ Dumba guenzume ateyika banga angro dji gu ade ngbanga dji gu Djigi, ne dje akade ngbangari ne bangamba a brule të Djigi bambadi yi mbu. ⁶ Ko Djigi adengbanga gweme atenzieri ne tsere angro. ⁷ Aka fieri, yi tse dekenzieri ne tsere angro, ayi wu, egu nalélé me du Bekinde Yezu-Kristu da të Djigi ne ma mbure atolo dji gu fuko, ⁸ Akadi mia wi, ba fu arugweni ne gwame a di sara Djigi ne djiame a de dji tú dze gu banga ngbanga dji gara Bekinde Yezu. ⁹ Bando dugu ade nya dua ayaka wu etumbu, Djigi beuaka ne dengau eriko neguko fuyame, ¹⁰ Agu uzame akuda ba ne yele edu guko emenime, mbe du yele bègue amenime kubudu nyeme noko. yidu kadu guemenime ko, bangoro gu dakāle nya gu bŭgŭlu me denge yongo neyi. Mbugu bame denge tombolame bangoriri ama nadinga kubudu. ngē tombelameano ne shi Djigi de gara akuazeri bangoro gu gŭle me suku yerinda eyi dà ya mali. ligambame ko, ne guko fuyame, aku kuruwa nyeme djigiri benjia b'ngangoro, te fiamme aku ligra giri nyeme me. ¹² Fua, Lima bekinde dje gara ambe kuyele bangoeri, fu yi du kene yele bangoro ko, na makpo djigu gara Djigime ne Bekinde dji Yesu-Christu.

Chapter 2

¹ Bengu du ba gaté dzu gu Bekinde Yezu-Kristu ne gara dieme me no ko, ngu gua kpalime ne siere, ayanara, ² Akia yi tsome bagiri bengangoro me, akia bieliери gbewu, begu angrome yii bulueri, bangoro a bugulu, tsetse bangoro gua wulega me yīshiara, wu wuza dzugu Bekinde ada fe. ³ Akia gueni atsi lendieri ata dembe velà dua tsayi; begu dumbaya a meni gu anyeme na le nya dji nagbongbolo, begu dakabi gueni dze tala tserangoro dze abere wuli. ⁴ Basogo tsagame nataa aku angoro Djigi tsetse gu daka yélé ano, bano basue ka tepelo dzugu Djigi, te fa kokoaya duwu Djigi. ⁵ Asarayi yi kawa da te yongo dze amangoro dze egu nalele dadu shérii? ⁶ Feyedze ya sara gu kanyo ne te duere, bara mbaso ne nga egu nalele me. ⁷ Begru eyele tserangoro gue etendjime kakesa, dumbaya gu gueni me etendi mba no beni du kawa. ⁸ Afiamme akakame na lēē nya Bekinde da dzugu de Yezu tefiamba ne wii ngbako, dzugu du ku yimba mba tangba da dzugu ko. ⁹ Akame na lēē nya Djigi bime mbe sara me, ne fuya glise, ne like a yélé a mangoro ne kere na ma bugulu fulee, ¹⁰ Ne like elendzie meni begu éyélé tserangorome be gueme ate kpi, bangoroango ade nyeme bidiangoro du ne liaka ba gule. ¹¹ Kawa Djigi tu fuya dzu gu béréa me, begu baka lēē nya fulé, ¹² Bara guame kebudu ade léé nya bidiangro akade ne mongo ba lendie na dengbamba. ¹³ Bangoroara, ayanara nyeme gbelá ne Bekinde, ngaligame akwangorori ta nalélé kubudu batambwa Djigi, begu Djigi gwate sayiri na kpongolo bangoro nyeme, bangroa zundua lēngedu ebulu nyeme ne bidiangro. ¹⁴ Mbungu bame duku yeri ba gara beenga pangbanga me bara yi du ne yélé dzu gu Bekinde dze gara Yezu-Kristu. ¹⁵ Feyo dze, ayara nere, du yi ne ku du, yi ma nangba lieri gua bugulume de nge yikari, tsetse agara bunulu me, tsetse a gara wulga me. ¹⁶ Gara Bekinde me dze Yezu-Kristu koko, ne Djigi gara bara me, ate nyeme ne nga, kufuara gu ko nyeme me na temi tu kuara baratsi bangoro benga makia. ¹⁷ Teyimi tu dueri, na yikame bebenga angro ebule enzi bebenga angro ne benga a bugulu kubudu !

Chapter 3

¹ Gwa ayanaramba, tombalayime anga, bangoro dzeaya a kpulu dzugu Bekinde notekatedi mbeyieleme kuwufu dumbazo shiri, ² Afiamme angeso aza ametunguaka ne gwame anbagaka; begu aka kubudu aduaka ne nyeme. ³ Bekinde gu ne benga nyeme, koasorikari, ne gueri aza me tsére bieli. ⁴ Ngāka duara naku Bekinde eyienzi ne gu eyinzi nenga gwamangorome de ngefaya eyienzi. ⁵ E Bekinde biri dueri ne shi nyeme degu Djigi afiamme naliwa Bekinde Kristu ! ⁶ Ngafa neyi aya, ayanara, te lima Bekinde Yezu-Kristu, eyibu soko gwayaraterime atesuano ebulu tukuté, afiamme ambedu ebulu gu dunguangerome deyima shiara nda. ⁷ Sarayi kubudu wufu ligambame eyipe fiara, ba gu adengedu sunda edueri ebulutukute. ⁸ Ade ngeli ne a ma wida kpekute de gu gweni; fuawu, kabulu tungu ne mbu, denge da tano tungu ne wiolu ne wuza be gu angenaka shawu aya gweni edueri. ⁹ Adumba dzaya dengetanzi nda be gu dembe ligrame ambe duawu, dengenzi awu be gu angeyikari wufu ligrambame ambedu. ¹⁰ Be gu, egu nadinga me dengedu shiri nda, denge dengetafa ndā: ambe nzia nogweni tungu, akia gweni liko. ¹¹ Nga djiya eduri gweme gu teme atesuano ebulu tukute, adaka notungu, akafume kana zende amangoro. ¹² Ngaya gwemenime, afiamme nge tombelaka te lima Bekinde Yezu-Kristu, akali kegwaka kpekute me, afia ano tungu ne bengamba. ¹³ Bangroeri, ayananere, akia yiayi endzie bengangro. ¹⁴ Ambadze aya legweni nya dze angro dze gbanga, na dze wulega dze, keyi erieri te gu gweni me, yiayi atabungulu ne ni, ne dzeaya azekuni. ¹⁵ Akya yi bini wu tsere gweni, teyi bungulu ne ni wu eguneru alitembe kubudu. ¹⁶ A Bekinde degu dedu fueri dedu a nadinga, ne like kubudu e Bekinde du neyi kubudu ! ¹⁷ nyiafier, nyo de Polo, ne zere. Bidi kefia zare gu agere amawulega; awu gu bangba. ¹⁸ E memu degu gara Bekinde Yezu-Kristu du neyi kubudu !

1 Timothy

Chapter 1

¹ Polo , glele dzigu Yesu kristo , ke bugulu Djigi gara Bakinde me afiame ne Yesu Kristo du gara Bakinde me , ² Aya Timote , ezire abulu nyeme : emeni na nyeme agu Djigi deduambedu nema ebalu Djigi bara ayimba ne Yesu Kristo du gara .Bekinde. ³ Mbegu daje nemu kuwufu daje nemu nda , agu na dinga me date none Maedoine , eku nalele me d'amaro batungu ne Ezipito bango afa ne guame nimba teme nedze aya akya ka yika anga like angro Djigi . ⁴ Afiame akya ka Fume n'utungu abualu nde bugulu te dzeaya akafume tungu Djigi ebulu nyeme . ⁵ Limutalu de nyeme yi te benga du , ne benga nyeme . ⁶ Gueme teme ayi gwamangorome ayi , gome n' a zende bugulu . ⁷ Nyekeme aredu alifroma mutalu , afiame adakasa gu d'aka yingoano ne gu d'aka linyambano . ⁸ Ayikambara nedzeaya mutalu wa ngba , ndembe dudzeaya aka de benga lisoa teano . ⁹ Sarambame nedze aya adu mutalu bangoro benga emeni , dumba benga angoro ame tambuka ne ame yeu yeu , ne atsere ameni elike aka kubudu . ¹⁰ Ame tsere angoro , ame lakuba , ame di ameni , amefule , ame tsiwame , afiame ne gueme kubudu sogo angoro Djigi . ¹¹ Baligrama ne kpulu Djigi , degu ate fume nde anyo . ¹² Nya tambwa gu gueni me fuere fuya ne te lima Krisito gara Bekinde me du gu biere wu guru benga metungu . ¹³ Bakaliere n 'a tungu , nyo ate dunda tsere gweni ,me awuan emeni , kuyi zalo . fuawu nyeme de gu Djigi gbire liere , bangoro gu adu sara gwangoro me nda t'endji . ¹⁴ Afiame memu degu Djigi glire liere , negu nyeme me ne yaka du bulu Yesu Kristo . ¹⁵ Bugulu bidiangoro gu afiame mbe ligrame egweme dzi ne dzeugu de Yesu Kristo danda bagwa tsere ameni , dunyo n'akpungulu . ¹⁶ Fuagwawu nyeme Djigi egbire ne liere , bedzeagu aYesu Kristo bi shiere guko angburu du ne dzeaya adu wu bayika bangoro gueme ate linyako bangoro gule djigu ade nya . ¹⁷ Bngoro kenye degu agelu , gu ade kpi , adukabiko n'eri , duko k'atsi akodu ne yiele bangoro agelu kubudu ! ambeduko . ¹⁸ Dze mutalu dze d'afuaro ano , Timoteo ,gere wuli me , be bia gu kpulu laliame ate du bangoro , ne dzeaya muso benga zalo ano . ¹⁹ Bazenga nyeme ne benga bieli . oze bieli dze gwame teme adute nda ne jinge afiame akendji tseremba akayi nyeme . ²⁰ Nete dzeme hyemennee ne akya ndre dzigu funyo aya satana ne dzeaya akya ndji tsere angoro kwua .

Chapter 2

¹ Atembelame ano , akpungbulu aya amangoro kubudu , ayi tembelame ne kpaliame , ne atenga li amangoro , n'amanogro mamu aya eni kubudu , ² bangoro a kumu na gueme kubudu tsagaka na yele , amberufu nge du ne gu guleme du ne bengamba ne dadu ne benga du te fiambe ne bidiangoro . ³ Mbegu ngba te fiambe mbe du ne bengamba kpungbulu Djigi gara metumeni me , ⁴ anyeme aya eni kubudu aka gu afiame aka da basara dugu . ⁵ Bango du Djigi k'atsi , tefiambe gu akpungbuluara ku du k'atsi akadi Djigi n'eri ,Yesu Klisito dze gueni , ⁶ ate fume nda koko memba ne ganu awo bani kubudu , mbugu dzi gu weye ne 'akata te nadinga mba , ⁷ mbugu bame dunyo ne ata weye ne ngbali ; anyongo bidiangoro ananzi nyo . ⁸ nyanyeme akuye tembelame akadi kubudu , n'atsaga ezi zaka n'aka , ambedji ne gbaliya tsere tsere makia . ⁹ nye nyome ko abande bane ne bengamba , akia mbe dzi budu asoroko gbatu , ne tuli ne nziega , n' akalia tale , ambedzi afiere asoroko kpa , tsere tsere budu ndre gbata , ¹⁰ angoro katsi aka bome ne benga tungu , wogu abandeme bada atangu dzegu Djigi . ¹¹ Abande dji angro abulu dadu , ne ndre kame n'asende . ¹² Anyenyome a bande yika angro , ambedzi a makumu li kuye , angro atsi ane su ke ti . ¹³ Bango d'aka eze Adamu n'akpungbulu , Eva n'asi , ¹⁴ tefiambe ambedzi Adamu d'aka nanzi , de mbe dzi bande d'aka nenzi , ne same ne me ngbanga tsere angoro . ¹⁵ Nedu ne golu badua ne na , dembedze ne lideme abulu nyemre , ne benga abulu , tefiambe ne dua santu .

Chapter 3Gu bungulu me dji mba bidiangro , de mbedji aya gweni faya audu ne me Djigi, ni gu ne zangu banga tungu.

² Ligamba me agu akia me Djigi du ne tsere angroanidu ne bande k'atsi , n'asoroko du bazangu ku , ne banga makia , me dunga , n,ama dzrogbagru, banga bayika. ³ Andembedzi me anyoabuda , adembedji me nyimu ambedji gbaliya , me dadu , ambedji me zangu ngbika. ⁴ Ligamba me anisara arugua duma ni ,anniyika ayarani kame nasende tefiambe abalubidiangro kubudu. ⁵ Baango asara gueni arugua demani , ni le tsai barugua ame Djigi. ⁶ Aliganibame eni dji abe muklisitu , ambena liako nanzangba na ku ni nino bashia n'agbira dzigu monyi. ⁷ Ligambame ko ani du ne banga weye ni adu gueme du ashi, ambemaliako niashi na kpangra tefiambe m'agbira djigu monyi. ⁸ Abakumbate ko ligambane akadji ame dungu , abedji ne bagulu bwayi , ambedji me anyoa buda , ambedji mezangu ngbika , ⁹ Sarambe na hakoa banga angro nyeme abulu banga makia. ¹⁰ Aka kpangraka akpangbulu , mberafuagu aka sobolo anoa guere tungu me agu , dembedji auaka ne tsere lima. ¹¹ Abande ko , akadji kome dungu , ne edu ne bidiangoro adu amangro kubudu. ¹² Ligambame abakumbate du ne bande k'atsi tefiambe ni rugu ayarani ne bungamba anibedji dima ni. ¹³ Bangro angoo gueme ate enzi guere tungu meanone bengamba baka kaliaka na banga bara , tefiambe akasoko akadjiabayika dji gueme adu ne gundu abulu nyeme du Yesu Klisto ¹⁴ Agbaje amangro adje ano, ne makia da nozo denyi te toto aye. ¹⁵ Angro atsi de shiere ne nia , mosara tsai ligamo me memoa ayasadji gu Djigi , dji avolo Djigi du ne gule , dji wali du ne talamba dji bidiangro ¹⁶ Tefiambe, adjimba biri angro, tungu bangangro dumba ne tsikamba Djigi ate ha beru nda a ku , Abure atolo yongo atregima biakata wege mba agu , akali nyiamba adje fiedje , akabako na yele

Chapter 4

¹ Fu beme mbureatolo yongo kenervia aya , egu naleleme ashi, ameni atsiatsi akayi abe nya Djigi, bangoro akweme ne

tuku tsere atolo afieme ne mutalo djigu amuyi. ² N'anda angoro jigu atsere akuke ateu wu fere bangoro ayimba du ameni. ³ Akagba na kalokpi aya adumba ne bagamba babokoeme , afieme balie gu liawu me de Djigi azenda aya ambedu angoro maku aa gueme djigu du ne adungumba afieme akasara dungu angoro. ⁴ Fu beme gu kebedu e Djigi azenda wangba ,afieme ambaa anjuwu atsi dakabewu , dumbayaakamali kebedu ne mambu. ⁵ Begu ayakebedu ne bangamba bangoro bugulu Djigi afieme bangoro tombolame ⁶ Bayongoa gu angorome aya yarama , mudu ne banga me yele djigu Yesu Klisto , muami ne bugulu djigu nyeme afieme ne banga aleanya dunga angoro djigu demono beme . ⁷ Songo gu tsere amangorome aligame ne nyeme , afieme anji ne fuya bangbueme ne netuku Djigi. ⁸ Alaato djigu ku dumba ne mando ke shieme , fuawu akueme ne tuku Djigi sumbumba angoro kebedu ne tuku Djigi sumbumba angoro kebedu ne bangamba kebedu, dui ne kide djigu gule adje naleleme afieme negu guleme ada nanga. ⁹ Fugu dumbate bedi bugulu afieme kebedu dumba masookomba aya akaleyamba . ¹⁰ Ngene tungu ano , amberuayi , afieme ngero zalo, bangoro gu engbekali garamakiamano abulu Djigi gule, djigu du gule aya ameni kbudu , nakpungbulu du amenyeme. ¹¹ Yongo gu amangorome , afieme yikakomba. ¹² Akia gueni atsi mu goro palangame ;mbegu beme amudu ndakisa djigu amedungu angoro, abugulu , abulugaro , abulu sumu , agoro nyememe , ne lideme . ¹³ Bada agu maleleme adate, kali duoro batanga buku Djigi , bayongome afime ne boyikeme ayo ameni. ¹⁴ Akyu muki ne wia gu mandame dumute , afieme djig de abjina ka zakanda lioro kebuu ne akpuka abulu mongoeme. ¹⁵ Kal duoro tegu amangoroe , mufume kebedu ayamba , mberuayi ameni kebedu akasara aya angorome kebedu. ¹⁶ Lideme komu atsi, afieme ne goro ata pendeme ; musu abulu gu amangoro ata pendeme ; musu abulu gu amangorome, fu beme, baenjie awu , mugu komu atsi , afiememugu gu emenime kebedu atedjioro.

Chapter 5

¹ Akyamu gbali n'asorokomba te kungbukoru, fuawu tabugulu ne gwni wu baro; endji n'aplenga wu ayaramaro, ² Akyu bende wuanara .gweme du wo ayubendeara gueme asana kuyi. ³ Yiele adekulugbe gweme du bidi adekulugbe. ⁴ Dembedugu du dekugbe ne ayara tsetse ne ashita , akasana akpungulu kubudu aua ne bengaga ne shi a kaka , afiamebafuagu de abaka fwakanda begu mbe wangba eri Djigi. ⁵ Gu du bii dekulugbe , tefiame su k'aburaru ,kali bieliuru na shi Djigi afiame du k'ebulu tombela ne shiDjigi. ⁶ Fuawu gu atesuano ebulu fukwame adunibie dembedudjeaya kembayo nge biniano bie. ⁷ Pe gwamangorome n'aka, bedjeaya akyu kudu n'angoro . ⁸ Ambedja endji gweni bengu angoro n'agabume , bidi gweme du ayaranaro , adugwenine nyeme , duni tsere gweni. ⁹ Banganadje adekulugbe gome n'a gwaka likeme , akyu ni du nesuku gelu tuku sita mbe ligrame enidu nadia kuyi atsi, ¹⁰ Akasarani te bengangoro , ni fedji ayara , ni du na yaka , ni zundushidji a Sato, gama ame lunge , endji bebenga angoro alikembe kubudu. ¹¹ Mbe ligrame ani sogo aplenga dekulugbe begu gu ne leleme baka denga ne Bekinde aka nyeme arema kuyi. ¹² Afiame li saaka tsere begu akayi gwaka tu kpungulu nyeme me. ¹³ Nemba , ba bie tsetsa wue te lidema atsi ne te anga ambe du djeaya bambewu kebara ashi. ¹⁴ Nyenyeme a plenga ayabende boko akuyi , akazuku ayara , akate sara te, akyakayi yanganzi atser gweni ma enzuwu ashi. ¹⁵ Begu gweme ayabende mba teme ebirime bano te fia Satana . ¹⁶ Dembedu djeaya dungu kuyi tsetse Bende ni du ne edekulugbe , eni bi angoroaka , afieme akyu ame lingomba shiaw deguaka amberufu lingomba mali shiawu gweme du bedi adekulugbe. ¹⁷ Dumba djaya gwa ngbukuru me a teno tungwano nebengamba akafuaka yiele bara bwayi bebie gbela gweme atetapendeano afiame n'ayikangoro ¹⁸ Begu fa buku aya: akyamu fingba gu begerame a te li atoro ano . Afiame ligramba me aka tume metungu. ¹⁹ Akyaka fuere ngbukuru ne shiario , djigu ambedja dumba kpulu a timo bwayi tsetse bati. ²⁰ Gwe atedji tsere angoroano, kaliaka ne kpunguluemeni kubundu , ne djeaya agundu shi gweme teme . ²¹ Ngapenemu neri Djigi , neri Yezu Klisto afiame kpungulu am'anzelu de gwe me sayame , afiame bi gweme nzuwu , akyu muzamba afiame akyamwenzi guangoro kaya akatumero ²² Akyu kuaka na kazara ligueni kutembela djigi afiame akyamu gome n'atsere angoro degu gueni , kemu memba tererame ku tsere angoro . ²³ Akyamu faya amua nyo keni , ligrambame amu nyongo simadi , bangoro atsi kubulu ne angueme tetale ne zo ebuku . ²⁴ Tsere angoro djigu anga amanime sara mba me ambe du dze kambanyo adeaku limaka ,gufu ne shi angoro amanine baibasame kadi . ²⁵ Du mbako , ba bengaga angoro sumuka sara , afiame gu bengangoro andembe hokome .

Chapter 6

¹ Aya guame kubudu du suku adimbaba dyagaa abidza akabi guaka bayika me ne yele kubudu , badzaya akia lima Digi tefiame gu bolima akiambu du nonyadzi ayimba kpulu Djigi , ² te fiame aya guame du ne bengaga djitu aya guaka bayikame akia kebika ne tsere mba , ke degu aya duaka ayaranara ; angro atsi akamotogu ayaka ne bengamba kegu duaka ame dengamba amberuayi akadu ayarana ate fiame nea ndje bengaga angoro Djakaka guamangoro ne tefiame akafanaka aya akendi ayi . ³ De gueni atsi te yika tsere masua , mburuyi adenia bome ndre banga bugulu Bekinde Yesu Krisito te fiame masuame ligame . ⁴ Kuadu tsieri , asarako guangoro , te fiame kuadu ashiku efiamangoro adu ne limbe mbuwayi yimame bangoro , zogu djangu amangro jite , ndakame , zungulima , atsere makia , ⁵ Azende ayishi bugulu dzugu akwine guanya makia , zanga bidiangoro te fiame aka makia aya adulunge gu du ne bengamba . ⁶ Dumbaya , afiame , aka fayi du kuwa adu lunge ne fukuame , ⁷ koufu ambadjaya dengada ne guangoro naku fie , mburuyi dambako aya adengoma guenwo, ⁸ dembedu nedzeya ngadune liewo te fiame ne budu , du aligame bangrora . ⁹ Angro atsi guame nyeme ne zuge akashi ne dulu tsere angro , ne bulu gbira ,mburuyi akashi na bulu tsere gugu dzugue ate kawaka nebulu tsere angro , ate wo te fiame nabera nasua . ¹⁰ kuofu du nyeme ngbeka tala amangro kubudu , mbuwayi angame , a tsere angro agome aka,

akadu ne gengawo ne alea nyangoro, mbuwayi akabeume kaka nebulu ashiku. ¹¹ Bangro aro , me Djigi , alo dza amangrodje, ufame mu tsa nengadji bengangro , lunga, Elia nyangro , nyeme ,sumu baliwa , dedu. ¹² Ta bengayimo djugualea nyangro, ku gu bomoi me adekpe , bamegu dumu yame , bame gu du moengi benga confesho kpungbulu nder emeni. ¹³ Nye tuaro, kpugbulu Djigi abalu gule aya amenzuwa kubudu , tefiame kpungbulu Yesu Klisto , ate enji benga kofesho nda kpungbulu Ponshe Pilatu, ba woka toli. ¹⁴ Tefiame ba gwa zanga nofame , zanga gbaliee , badafu de bekinde Yesu Klisto. ¹⁵ Ate jikane nenga aguko nadjenga me ebulu fukuame mbuwayi ko'atsi tsikamba , kumu ekumu , tefiame bekinde ebehinde, ¹⁶ Ko atsi adu ne bandoako , su ebulu juka di me adjugweni bada ame , amba gweni atsi anebi nda adu bebie , ayaho du jeleme ne fuya adubanya . Ame! ¹⁷ Fa ne gbogolo ame gbeka dje naleledje akiakadu ne tsiri , tefiame akiakakali duaka tefia memu atenyanya , angroatsi akakali ebulu Djigi , akafuara amazuwoku kubudu ne ndremba badjaaya angefukume. ¹⁸ Fanaka aya akandi bengangro , akadu ame mosolo ebulu benga tungu, adua ne alenyatungu , akadu amegemue' ¹⁹ Mbuwunyi yi mongobangro gu wuzanashi enyuwo fayida kaliyi na benga Baraba dzaaya eyibi benga gule. ²⁰ O Timote, liwa dema akalia emanguwa , maya gwama bukulumu adu ne fayida djigu apagano, ²¹ Tefiame abugulu djigu ame science adu nebengamba de angame n'enzimbe , de akayi alea nyangoro dzuguaka . A memu du ni yi!

2 Timothy

Chapter 1

¹ Mo togro , agire ma asoroku ku abulu mamu djegu Yesu Kristo. ² soko ango demo dje nda ngba re adu ndre eni;yeka mba aya gu amni me a de ga nashe, dje guame ligame bayeka anga amenime. ³ Wa mbu ko wo gno wo benga me a so zalo djegu Yesu Krisito. ⁴ Aligambame ne me aso zalo ani kume ne te amangoro dje fudje , de ne nyeme a mwu endzi gu angorome ngba tegu gueni me a te tumi nda ; ⁵ te fiame bkadua sue yele me limezurueme . ⁶ Ligambane me a fra yaro ani no tngu akpungbulu n rufu ni da baka a tsoro liamuvu dje gu ni. ⁷ Sara gua ngorome da yango ne mo an, bango Bekinde fuano biel amangoro koe kpetika. ⁸ Maki angoro Yesu Krisito, a te sonda a du assita Davidi, ko na befi a bando, ufu da ta Weyembe ; ⁹ Mbugu da mbu bame ano mbadakate abone dziri wo tsere gueni . Angoro atsi kpolo Djigi aboaka . ¹⁰ mbugu bame da she gu lunge me bame ano kubudu bangoro gueme daka sojiaka ambe rufu aka ma gule dze gu de abulu Yesu kristo , ne gu yele me ade nya . ¹¹ Dze bugulu adze dumba bidi angoro : de mbe dze nge kpe ne ko atse bara , nge du ne gule ne ko . ¹² senge du ne angrudu , nge dze akumu ne ko ; denge sogo ko , nge sogo - ara ko ; ¹³ Mbedze nge du ne bibirie du , ade ko ga na she , bango bako sogome koko memba . ¹⁴ Wano du eni te dze amangoro dze , ne kpongbulu Djigi aka aye tsere emani ne tse tsere abulu , dze gu ate no ano bayimba nyeme dze gueme ate dze dze ano . ¹⁵ endji ne fuya ba yekame aya Djigi wogu gueni me aka kpangra ni , wogu me tungu me adu ne ze , ate ta weye ano na dungumba djigu bidingoro . ¹⁶ akia mo nyeme ne durulu angba dze gu guame a sara Djigi ,bango guame akume ne teme aka no na woza na woza na tsere abulu , te fiame kpolu aka kpere du eni wo tsere ashiku . ¹⁷ A du aka gu du Immanue ne Fileto , ¹⁸ Ate bu te bidingoro aka fa aya befie a bando a ino danda mbesumbu , te fiame aka yimba angoro nyeme dze gu guameni mbe .

Chapter 2

¹ Mo togro ,egiere ma asororokuku abulu mamu dzegu Yesu Kristo . ² soko ango de mo dze nde ngbare adu ndre mi , yekamba aya gu ameni me ade ga nashe , dze guame ligame bayeka anga amanime . ³ Wo mbu ko wogno wo benga me aso zalo dze gu Yesu Kristo , ⁴ alimbame ne me aso zalo ani kume ne te amangoro dze fie dze , de ni nyeme amwa endzi gu amangoro me ngba te gu gueni me ate tuni nda ; ⁵ te fiame baka dua sue yele ne lime zurume ambedze aguenerime na ligrame te motalu . ⁶ Ligambame me afua yoro ani no tungu akpungbulu ni rufu ni da ba boka atoro liamwu dze gu ni . ⁷ Sara gua angoro me da yongo neno ano , bango Bakinde fuaro bieli amangoro keo kpitika . ⁸ makia angoro Yesu Krisito , ate sonda adu ashita Davidi , ko na befie abando , ufu da ta weyembe , ⁹ Mbugu da mbu bame ano mba da koe te abore ne Dziri wo tsere gueni . Angoro atsi kpolu Djigi aboaka . ¹⁰ Mbugu bame da she gu lunge me bame ano kubudu bangoro guame daka sayiaka ambe rufu aka ma gule dzegu du abulule Yesu Krisito , ne gu yele me ade nya . ¹¹ Dze bugulu edze dumba bidi angoro : De mbe dze nge kpe ne ko atse bara , nge du ne gule ne ko ; ¹² se nge du ne angrudu , nge dze akume ne ko ; denge sogo ko , nge sogo - ara ko ; ¹³ De mbe dze nge du ne bibiere du , de ko ga na she , bango bako sogome koko memba . ¹⁴ Wano du eni te dze amangoro dze ne kpongbulu Djigi aka aye tsere imame ne tse tsere abugulu , dze gu ate no ano ba imba nyeme dze giame ate dze ano . ¹⁵ Endzi ne fuya bayekame aya Djigi wogu gueni me aka kpengra ni , wogu me tungume a du ne dze , ate ta weye ano ne dungu mba dzi gu bidingoro . ¹⁶ Akia mo nyeme ne durulu angba dze gu guame a sara Djigi , bango guame akume ne teme aka no awaza na woza na tsere abulu , te fiame kpolu aka kpere du eni wo tsere ashiku . ¹⁷ Adu aka gu du Immanue ne Fileto , ¹⁸ ate bu te bidingoro , akafa aya befie abano a amo da nda mbesumbu , te fiame aka yimba angoro nyeme dzegu gu ameni mbe . ¹⁹ Avolo awo kembanyo ,asoroko tala dema Djigi mbe ne ano koangba shidimba , ne li kpoluko ali wo ka she aya ko : Bekinde sara ko guame dze gu ko ; te fiame :gu gueni me ate yalma bekinde ano , ²⁰ Abulu tsika ema , adu asundu kubudu dze ko gu tale ne gu du ffuli , angoro atse guame gu a woli guame sundumba gu du mba yele , te fiame guame du ba zende angoro . ²¹ D mbe dzi gueni lideme ba dua satu , ba soa abulu dze amangoro dze , ni dje ke sundu yele , gu a du satu , angbate memba , ligame bandze benga amangoro kubudu . ²² Alo be makia aplenga, mo toa benga angoro , nyeme , ne benga abulu , ne dedu , atse ne guame ate ya lima Bekinde ame du duaka ne zimbe . ²³ wo aye atia kango agla gu ade ne limbe , sara ne dze aya bo mbe zu tsere imame . ²⁴

Chapter 3

Bango alingambame ne me tungu dze gu Bekinde ani dze ne imame ; lingambame , ndaaya , eni sarama ne eni kubudu , ligame na yaka angoro , ni sarama nangrudu ; ²⁵ Ligambame ani rugu abasogo ni ne dadu , abulu kie nakpunghulu Djigi fuaka abiriedu ambe rufu aka sara bidiangoro , ²⁶ Mbedze te fiambe , daka duame na bengaka , aka kukru gu gbira me dzegu moyi ,dze gu ate ma bieka nda mba kaliaka na gumba nyeme me .

Chapter 3

¹ Sara ne dze aya , te nya nadinga ,nalele da ne tseremba . ² Bangoro ango ameni dze bame fue , ame zangu ngbika , ame ngbogolo bugulu , ne tsika li , ame ndeka , adaka dze kpolu guame zu aka , adaka sara sambwe , ame tsere angoro . ³ Ame fe tsietu , ame tsere imo , ame gugu lima , asara akare zangu ku , ame tsere zengia , aka sogo ame benga angoro , ⁴ Aka banya ayara nere , adaka dzze tu aka ne nanzangba , aka du ne fuku amangoro fie ba sumbua Djigi , ⁵ Aka faya dzere am djigi , angoro atsi aka kame ne guangoro nye djigi me te . Bu na she a di guamenime . ⁶ Guame gu aduaka bagome na yi dema , te fiambe aka ku gua bandeme adu ne fuya , sarama ne tsere angoro , sumbume ne tse tsere tso ame kpungbulu ndre toto zangu , ⁷ Aka tsa a woza kubudu are sara angoro , angoro atsi adaka ligame na sara bidi angoro ⁸ Kuufu de Yane ne Yambere ta imame nda ne mose , ko ugu de dze eni dze ta imame ano ne bidiangoro , makiaka nediaka , guaka nyeme me same ne zende angoro . angoro atsi adaka endzi tsika angoro ; bango guaka tungu gleme so ne eri eni kubdu , ku ufu dembe le ne gu akuye nda bwaye . ¹⁰ Bangoro aro , mwa bi ne bengamba nefu date yeka angoro ne te , guangoro da te endizi , ne guame date makia anya endzi gere nyeme me , dedu dze gere benga abulu me , gere lunge me , ¹¹ A me gu mbumba gu angba da ru kangbulume nda wa Atiokia ;ne Ikonio , ne Luetura ? A e gu gise ag angbada ku kpangbulume? T ane Bekende gguerea me kae kpo tika . ¹² Fuogu ; guameni me kubudu nyeme aka gu ne bengamba abudu Yesu Klisto akagise aka . ¹³ Angoro atse ame tsere angoro name mendjie aka gome kuwa ba sumbwame ma tsere angoro; aka yeka guame bera ambedje kaka bere ko . ¹⁴ Mo togoro , asoroko na gu angoro de ma dje , te fiambe mosara me te duaro , mwa sara kubuddu da gu a te yekaro; ¹⁵ Ba bena fu de mo du te awuli,mwa sara walega satu djegu ate fuaro ndre bili ne gule bangoro nyeme abulu Yesu Kristo . ¹⁶ A wolega kubudu yimbe te djigi , te fiane mbe ligame ba yeka angoro , ba lenyamba , ba rugwa , ba nyeka abudu benga angoro , ¹⁷ Ambe rufu me Djigi ligame te fiambe mi ligame ba endjie benga angoro kubudu.

Chapter 4

¹ Nya tiwaro ne kpungbulu Djigi te fiambe ne kpungbulu Yesu Krisito , awo di ngbanga guame du ne gule ne guame a te kpe , te fiambe te lima biremeko ne guko zogome , ² Pe kpulu Djigi , moyongo , kuwa ta nalele kubudu , ambedze ne tsere mba , biriaka , mobu ga aka , momoto aka , ne dedu kubudu te fiambe moyeka aka amangoro . ³ bango ango naleleme da menyia ade eni nyeme ne tala benga amangoro , angoro atse , atuaka ngboaka ba dze koe be benga amangoro , aka mongo ndre ame ayaka angoro ne soko ere ne fu nyakame te , ⁴ Aka biri biri etuaka te bidi angoro , te fiambe aka birieme ne she zeredde amangoro . ⁵ Angoro atse mo asoroko abulu amangoro kubudu , mwa soroko kpungbulu mba mo notungu dze gu me ata weye , mo nyeaki goro tungume ne benga mba . ⁶ Fu agu bangorore , nya ima fuame wo gamu ao dzegu a gbe ke bango nalele me dze gere afeta . ⁷ Daso benga zalo ,a nyashi ata , alide nyeme . ⁸ be benda feyo oka kali sue yele bangorore ; Bekinde , ba de ngbenga ne dugu , ko fuere agu wozame ate ma dua ambe dze koe ba nyo ese , angoro atse kuwa aya guame kubunu ate na nyeme ko . ⁹ Da gbagne ne shre ; ¹⁰ bango dema ayere , bangoro zanga guamangoro du adze fie dze toto aye , te fiamba ko ano ne Tesaloniko ; kressekeme amo ne Gala Tiya , Tito no ne Dalumetiya . ¹¹ Ke Luka gu du shere . nali Marko , nyi da ne ko ,bango kogu ligame ne nyo bangoro tungu . ¹² nya tu Tikiko ne Efese . ¹³ de mote dame , moda ne gere koti me de nya ye nda Troashe she Karupu , e fiambe na budu , kia mwa ye gu wolega gbakate ku nya . ¹⁴ Alekzandre bata tuli , andjiere nda ne tsere angoro ba sumburame . Bekinde tume ko ku ufu du guko tungume . ¹⁵ Lidema beko ko , bango ko akame ne kpoluaka nda gbele . ¹⁶ Te tukpunghulu gere sambia me , ade gueni atse du na dziere , angoro atse eni kubudu ate ayere . Akia mbe du angako ne ngbenga ! ¹⁷ Bango Bakinde gu ate du ne nyo te fiambe ko fuere fuya , ambe rufu ata weye ligame bangorore te fiambe guame a sara Djigi aka dze . Bango da gu dangba engirili . ¹⁸ Bekinde guere te tsere amangoro kubudu , te fiambe ko guere ba goame ne nyo na gu zogome du na abrula . Ayele su aya ko a woza na woza ! Ambe du ko ! ¹⁹ Nya efi Presiska me Akila , ne ayara Onosefore . ²⁰ Erosto a zeme Korito , te fiambe de nya ye Trofimo ne asbiku wa Mileto . ²¹ Akra ne da a kpungbulu aya woza zere kadi . Ebulu , ne Pradana , na Lino , klodia , te fiambe ayara naro kubudu aka fiaro . ²² A Bakinde du atsi nelenge duoro ! Amamu du me mo!

Titus

Chapter 1

³ Afiambe djigu ateserame te bugulu agu ko nalele me tayongo kpulu Djigi djigu aka fuerinda Afia ligrangoro Djigi netumeni ! ⁴ Aya tire ,bengagiri while bengá du dze gara fugu makpo he bégá-du du Nemo beye shi dze bara he Yezu kristu gure netumeni ; ⁵ De yoro gule ,be dze aya amuligra Guame ate su baligra ,afiambe , kuwu gu dayikaro , mugba angbukuro ebulu gboto atsia tsi , ⁶ Dembe na du ngba gua akwiyi me du abengameni , na bande kaatsi , du na yara dze me dungu ,gu adaka ano ameni na . ngbenga ba kuba ambe dji gbalien . ⁷ Bengarogu ligambame ayia Eveke du banga gweni

Chapter 2

,so batsangbika Djigi ;adeni du me weleme ,me gablien , ade fume na nyo buda ,metondo angoro .⁸ Beme eni du he kpeneme ,emeni eguna eme bangangoro , mosarangoro, ne bidiangoro ,satu ,mekudu.⁹ Enikume te bengal kpulume kpulu me djigu dakayi kani nda ,bangoro dze aligame mbe ne kpulu Djigi afiame ame kango.¹⁰ Ambe du ,bame ,mbe du ngba guame le nya Djigi, ndre emeni ame gbalien ame enji tsere angoro ame ata tsere bugulu .¹¹ Mbe ku gu ligambame aka fi ngba ka aka ngbemeli ebuleri ku bud ba angoro tsere ga dji gu ba ka yeka kaka.¹² A tsi ngba ka , guaka ndjina, fana aka aya :kere toi be yi du ka ame fule agbali nya, bulu mbenga.¹³ Benga pande gu,mbe gu bame so mu bolo mba ne gbalien ,bangor dze aya ambe so ne bengamba .¹⁴ Afame ada ka kume ne tsere angoro djigu Ayuda afiame ne gua toli akwiyi dju gu etembuemeabenga angoro.¹⁵ Kubudu ngba bangoro guame du bengal eni, fuayo adu gu enjiwu ngba bangoro gua me du ne tsere du,a tsara Djigi gbaka bieli me, afiame gua ka makia me angba .¹⁶ aka enji tungu ayikaka kpulu Djigi, fuayu gu aka enji amba ligame ne gu aka fia tungu me , dua aka tsere emeni ba sumbuame aliga ka me ba enji bengal angoro.

Chapter 2

¹ Bangoro,yonga guamangorome du ne dungumba ne bengamba a baligame me nga a likembe. ² Faya abakumba dumba akadū ne dungu,ne bidiangro,abulu nyeme,abulu liwangoro. ³ Faya a ndre bands dumba akadū ko ne edjigi dugualigame ne Satu,ade zungulima,ade yongoangro,du bangora afua abenga toli, ⁴ A li mbe bayika ayabande a nyeame ne abadiaka ne ayaraka. ⁵ Ne akuruame,ne tseleame,ne bia angoro te,bengal ngro ne adjia abadiara,ne dzeaya Akia kpulu Djigi ndekame. ⁶ Tembela apelenga aka du ko. ⁷ Yikame kumu aya gwēni kubudu,ne ayika bengangro ne afua toli be dungu,ne bengamba, ⁸ Bungulu gua du bengamba,gu adeaka rugu mba,nedzaya ne pelengoro alenyamba,Akia tserangro yongome te limara. ⁹ Tembela ametungu aka dji gwaka akumume,ne alenyaka ne amangro kubudu,ambu du ne asogoa gu dakayongo. ¹⁰ Ambe du ne detiame,ne ayika awuza kubudu ne bengangro,ne eyele ga guleara. ¹¹ Mburuayi fuya Djigi,ligule bangoro ameni kubudu ate Yikame . ¹² Mbayikara ayea ade Tombela neayea adiangba,ne gwame adze aka gala dze ne bie li,de dengbenga tombala. ¹³ Nealiwa du a ne kpamando,neayikame tshika yele Djigi ne me guleara dze Yezu-Kristu, ¹⁴ Duku time kuwu bangroara,ne bangoro aguluara a tserangro kubudu,ne djiamē ameni me adu aya ko,zundume ne ko du bangro abengangro. ¹⁵ Yongo dzeamangro,tombala,mu Yongo kwadze ne fuya.

Chapter 3

¹ Ne duaka akadū ne yele aya amedefa ngbengal na agbogolomba,naye,le ,nadia tayali abengal angro kubudu, ² Akiayingo angro te Lima gwēni,akadū ne dedu,ne boboto,akayi ne dedu,neshi emeni kubudu. ³ Bangro ngako,dengedu angamanalele me egbule,tsere kpafeli, and here,ngēfume na tsere like amangro,nga gu ebulu gbalia,ne ebulu gule ligambame akasogo,na ngesogo gweme nangama. ⁴ Angro atsi,degu Djigi gule ara neguko nyeme me bangoro emeni dembeyikame ndali, ⁵ Duku guara,adembe du ba gara bediangro me dengendi,ba batisimo du gu zundume na bemba,Bangro abe gule dugu sipiritu-Satu. ⁶ Duku nzere ne liara ne ndre mba , Yezu-Kristu gara guleme, ⁷ Bangora aya,ayongo ne guko memu me ngeda ,ebulu kalia makia,lekumbe dugu gule adenyā. ⁸ Dze bugulu edze dumba bidimbe,anyeme amulenya dze amenzu dze Bangro aya guame lenyamba ebulu Djigi akabanda enzie bebengal amangro. ⁹ Biyi dze du ne bengamba ne fayida aya gwēni.Angro atsi adziyi yimame maro,aya ngenzi se,ayimame,atsere amangro aya toli;bagu duamba ne fayida ne bidimbe. ¹⁰ Anzi sokoro,afia gu na kpungbulu atsi ne atsi na fiame ayongo ne gwēni gukome so ne kpalame, ¹¹ Sara kuyi atsi ne dze like dze duko zabazaba,kuenzi tsere angro kude ngbangako Koko memba,sarako Koko memba wua bere. ¹² Gu naleleme dá tũaro n'Artēmas soko Tychiquo,akra ne dame,faya ne nyo a Nicopolis;Bangro zogu da ligra sumbua na zerekadi. ¹³ Du ne ligrame badua ne nongolo degu Zēnas,me Lifrema dugu toli,ne Apolosa,bangrom aya Akia atsi zengal aka. ¹⁴ Dumbal aya garameko akatsatsa anzie bengal amangro badze akamali bengal guazangu amegro degiri Bangro aya akiakazangal ekushi amatsoro. ¹⁵ Gwame kubudu du ne nyo akafi gwame nyeme ne nga ebulu alenyangoro.A memu du niyi kubudu !

Philemon

Chapter 1

¹ Polo, à kambal bangoro Kristu Yezu, N'egunera Timoti bangoro Filemo, bengal egunara ebulu tungu ² ne ebendæra di Affia, Arkippusu basozalo di gara. Ne guama baral tombela mal du ate shioro. ³ A memu ne dedu Djigi du neyi ne te lima Djigi Baral ne Yezu Kristu Bekinde. ⁴ ⁵ nya dji angoro gorol nyeme me ne bengal dua di gorol n'à Yezu Kristu aya ayaranaro. ⁶ A ko ne shi ko ano aya a gorol fueme me ne gorol nyeme me du n'asorkombal ebulu Kristu Yezu aya nga. ⁷ Nyo gu ne fuku wuya bangoro nyeme ne zeredu digu d'mufu ayaranaro ano, egunare. ⁸ Bame gu, dadu kambanyo ne kurwame digu Kristu. b'agbe amangoro kubudu amu. ⁹ dumbal k'telimal bengal ebulu gu enji nyo tombela, babie gu du nyo, Polo, ndere kuwi feyi dze me kambal t'lima Yezu Kristu. ¹⁰ Nya motoro bangoro gere wuli me, di Onesimosi d'azumbal ndal adu a ngindili. ¹¹ gu ad'du ne bengal amangoro ndal amu. fiyo kuadu ne bengal amangoro bangororo ne nyo ko. ¹² Nye biri ko amu. dji bidi lère. ¹³ dafal ndal ekuko ne sokoere aku gamaere n'abararo fu anyal du a gindili bangoro bengal pangb'nga. ¹⁴ Fuawu k'mbal nyo adal nyeme enjimbal edji irioro ambe n'alefaya kuakaro ne fuya, ambeyi k'tu duoro. ¹⁵ Gu dufu adu kudu sokoro ndal amal nasingal atshi ayi,

Chapter 1

badze aya eyidu neko b'amanalele kubudu. ¹⁶ amb'du kuwa wu bidza, b'du nda wu mokoto bidza, wu benga eguna gueni di gere ne mu ko agu kò tsetse egu bekinde. ¹⁷ ambdu gu mali muere wu ukuoro, mumali ko kò wu bidi nyo. ¹⁸ dmbe dze akwendji tsere angoro ne mu, tsetse dumba haya ako fuoro guewu, kalimba te limære. ¹⁹ Nyo gu Polo, k'nyo gu gba ne zare haya etume, afanyo haya mutume mba k'mu. ²⁰ dumba awu, egunere, ama shioro ebngamangoro abulu Bekinde, eduere du ne dudu ebulu Kristu. ²¹ Dumba ba goro benga angoro me gu gbanyo amu, begu sara nyo muenji besumbwe gu yingo nyo. ²² k'adze nalele dze, muaze bara lâ anyo, begu d'afa ano haya a fuoro memu ebulun tombela. ²³ epafarasa, ama lâ akamba te lima Kristu Yezu, ²⁴ efiaro yi ne Marko, Aristorkus, Demas, ne Luka ayaranere ebulu tungu. ²⁵ a memu di gu bekinde di gara Yezu Kristu du niyi.

Hebrews

Chapter 1

¹ Tefia adua agu nadingame, ne totomba tefiame ne toto biriangoro, de ku ta bugulu n'abara bulu a ndzina, ² Djigi, tedze nya nadinga dze, de ku ta bugulu ne nga bulu egu ko, de ku kaliko ne lakumbe ba amangoro kubudu, ba-angoro ko de ka eze dze fiedze, ³ tefiame agu, kunyo ne yele dzi guko tefiame kule kuuko, tefiame ku soso amangoro kubudu ne fuya kjiabako, tefia azundua tse-angori dji gueni tefiame ku no su-a bangaza tsika bekinde du agu kadi me sumbume nata ⁴ kuda n'ata ba sumbua atere zima aka fuko benga lima basumbua guaka. ⁵ Ba anugu tere gima gu a de Djigi fa benia ya: Djimu igire, zunyaró wula? Tefiame kuwa: Adji bako, tefiame kudji igire? ⁶ Kūwadze mbadzi di kū so ne tūkpūngbūlū eguko na dze fie dze, kufaya : Atregima kubudu dzi gu Djigi yélé ko ! ⁷ Kūwadze, b'atregima kufaya : Ko banzi atregima ne gū , tefiame gū ko ametungu me miawi. ⁸ Angoro atsi de kūfū bayagūko aya : Goro mbata kumume , hié Djigi zembameze ; Ngbényé zogo dzi goro dzimba ngbéngé dūngū ; ⁹ Demo nyeme ne dungu , mosogo tsere angoro ; mbegubame , hié Djigi , goro Djigime ko afiero nda ne kpa fūkū basumbwa awukuero . ¹⁰ Tefiame kwa : Mo Bakinde , te tūkpūngbūlūmba demo ku balo faro , ambedji brulé dzimba anzū fia zaro , ¹¹ Amba kpi , angoro atsi mozeme ; ambakia kubudu kūbūdū , ¹² Mo mbala amba wu kote tefiame amba birime ; Angoro attsi momedu kūwūfū bamudu , tefiame ade gālāro anya . ¹³ Amugu tregima gū de mofate aya : Sufe abanga zare , dadafu akali abasogoro te ne suku sindioro amo ano akūāka . ¹⁴ Adzima gu atolo me kubudu ba no tungu aya Djigi , bakūtūaka aka na no tungu aya gueme ate nadūa ne gūle ?

Chapter 2

¹ Bemegu ligrambame nedze aya angefume ne te guamangoro angedzinda , bagurua nedze aya angedu n'amba ne dengakadi . ² Begu ambedudze'aya de bugulu am'angelo notungu nda , afiame ambedu dze 'aya asogo motalu ne kame n'angoro kubudu mbemali gumba mutume me , ³ tsaigu dde ndrè gu leadze gara bangoro gara tuku te angorome , e Bekinde penda akpungulu , afiame gweme ate dzi konda aka linyamba , ⁴ de Djigi fufuya gwaka pendeme t'amakere , n'enyile amangoro , n'amumunguyo te fiame ne fuya dzigu Sipiritu - sato de ko gemu wufu deko nyeme . ⁵ Fuawa adumba aya Amangelo gu de Djigi fu dze fié dze ada denge angepe angoromba no . ⁶ Yiefu gweni atsi ate pende ata nda abara atsi : Dedze aya dagu de kuyi , bangoro dzeaya amumakya angoroko , zengamba yigu gueni , ne dze'aya amubi angoroni ? ⁷ Demu gbireko bangoro keta adinga basumbwa am'angelo , mufuko yiele . ⁸ Mu kali amangoro , kubudu ne sukū shidziko . Fuawu n'akaliia amangoro kubudu n'azako , ade Djigi ayi enzuwu atsi degu adu azako . Fuagu , adengebiano ne dzeaya amangoro kubudu azako . ⁹ Fuagu gueni daka gbireni ne suku am'amangelo bangoro kita nadinga , Yezu , ngébikoano ebulu yiele bangoro gu bandome de kobute , bangoro gu bandome de kombute , bangorodzeaya , bameme degu Djigi kumbu n'abando bangoro emeni kubudu . ¹⁰ Dembe ligramenda , nedze aya , gu guenime endji amangoro , afiame du amangoro kubudu bangoroni , afiame atenyeme awu shi emeni gbelâ n'eyiele , kutsagame n'abengamba bangoro mbu kumu degu gule . ¹¹ Begu gu guenime ate fano enida Santu tefame gueme dá a Satu yieka kubudu te gueni k'atsi . ¹² Gu neleleme dukufano : Ape angoroaro aya ayaranere , atombela limaro edu ndre emeni . ¹³ Afiame kwadze : afume amu . afiame kwedze : biere , nyo ne gu ayaranere de Djigi fuereaka . ¹⁴ Begu , awugu d'ayara fumeano n'akule tefiame ne tsandoko , koko kuafume n'ameko , nedzea , bangoro bando , kunyesi fuya gu guenime du ne fuya bando , ablambu aya Dzaburu , ¹⁵ Afiame kukuma gueme kubudu bangoro gundu bando , gwaka guleme kubudu akaki k'enedi agabu . Ne bediangoro aba am'angelo gu bakuda bagamaka , fuawu dumba bangoro ashita Abarama . ¹⁷ Yiefu , kuendji kuwo ayaranako kubudu t'amangoro kubudu nedzeaya akuda tsika megemue kpekute ne nyeme degu Djigi , afiame ne du k'atungu Djig, bangoro andjia tseredu aku tsetsere amangoro degu emeni , ¹⁸ begu , fu daka kpegerako ndako egu deko mbuame , duko bagama gueme du kpengera n'aka .

Chapter 3

¹ Bemega , ayaranere Asatu , yame te yanganzi burulé , maliyi gbelé na tsika meegemue kpekute degu nyeme gu bangepe , ² Yezu , atedu ne nyeme ne shi gu atetuku , wufu de Mose du ebuluaka . ³ Begu dekoligrane nda ne yiele basumbwa Mose bēgu , gu guenime dua dema sumbuni gu demame ne yiele . ⁴ Dema kubudu duame ne gueni , fuagu guguenime eze amangoro kubudu de Djigi . Bangoro Mose , dekondunda ne nyeme tungu , ebulu dema kubudu degu Djigi , wume tungu , bangoro afua pende guangorome ate teligrane nda akape . ⁶ Fuagu Krisito du wu wuli ebili dema , afiame guko dema gu

denga, mbeligrane angedu n'asoroko nyeme kenelime afiame ne makya dzigu engeweleme teano . ⁷ Bemegu , kuwufu de Sipiritu-Sato peano : wuladze , deyi dji kpuluko , ⁸ akyayi ku dueri , wugu a nalélé tumbuka , waza kpengera ambele fié . ⁹ Gu wuzame d'aberi kpengerare , bangoro asarare , afiame akubi fiazere n'ebulu agelu tukumine . ¹⁰ Te fiame atumbuka tukuaka , afiame afaya : duaka ne gu dume dugu berea . Adaká dzi kpululuere . ¹¹ Atiwame ebulu gbaliä : Adaka gome nenga ne shiere bawuä ! ¹² Tesereyime , ayaranere , akyaya gueni atsi edueri du ne tsere du afiame ne ganhi , ne ze aya eyisogo Djigi du ne gule . Fuawu yita benga pesulu akadieri awuza kubudu , bemegu dakafaya : wuladze ! beme adu gueni atsi edueri du n'asoroko du tetsere angoro . ¹⁴ Bangoro gu ngáda ame Krisito kebangoro zeaya embediteme n'ara gu lënyangorome ange dute nda akpungbulu , ¹⁵ fuagu famba aya : wuladze , deyi kpuluko , akyayi asoroko dueri , wu wuza gbalia . ¹⁶ Atedunda , fuagu , gueme ategbali nda afiame adjiako , abawu gueme kubudu atesonda Ezipito azogo de gu Mose ? ¹⁷ teku amedane gu de Djigi gbalinda n'ebulu gelu tukuni ne , dembedu te ku gueme atedzi tsereangoro , afiame bandoaka te shi embélé fie ?

Chapter 4

Angeduyi ne gudu , yiefu gu degu gome n'a guko bara wuame dumba kubudu , akyaya gueni da ngberi ashi . ² Begu dze benga angoro adze awukwu nde ayaka ; fuagu gu bugulume d'aka dzinda adembe gamaka , begu adembabi nyeme shi guameatadji . ³ Bangoroara linyamba , ngegome n'abara wayi wufu fakoaya : dafiame a gere gbaliäme : adaka gome nenge n'a gere bara wuame ! kopeawu , fuawu kembanyo deko nyesi tsingu egu nadingame de kweze fié . ⁴ Begu deko tabungulu akadiatsi a bilätsi mbe yuru bwayi djigu wuza . ⁵ Afiame , fe kwadze : adukugome nenga n'agere bara wuame ! ⁶ Begu kurume Kuwaze aya atsiatsi emeni bangoro guame , afiame guemenime deko danda ákagóme adákagome bangoro bgwaya tserelime , ⁷ Djigi akalo angawuzame wula ba famé aya ebulu Davidi Afia ndr é malélé , kewufu pe mbame na zali : wuladze , deyi dji kpulu ko , akayi kpeteli te dueri . ⁸ Begu , de mbe dugu Yosuwa fuaka wua , adeko mabugulu kwadze , bangoroango , wuzeme . ⁹ Duwuzame wua degu sabato du bangoro avolo Djigi . ¹⁰ Begu , gu guenime ate gome na dema de gu Djigi niendji kẹ b'ngangoro , wu Djigi . ¹¹ Engendji ne fuya bangoro guame n'a guko wua me , bangoro djeya akia gueni shé n'atwa tsére bieli ! ¹² Begu kpulu Djigi dumba ne güle te fiame ne fuya , mbe shi basumbwa gu manzame ne du n'endimba bwayi , balame mba kpeleka lengedu ne Spiritu , ngbadinga mémé ne bonobongo , ba dé lisáa nyeme ne mabya djigu du . ¹³ Adugwenzuwu zo de ôkome efiko , amangoro gu kñdebolo efiko de gu guenime ligrambame angayi garangorome aya ko . ¹⁴ Fuawu , fu dunga ne tsika n'egemumbe gu Sara burulú , Yezu , yigu , Djigi , anyesu k'agu nyeme ne de nye peano . ¹⁵ Begu aduanga ne tsika n'egemumbe djigu de bi gara tsére angorome , Yiegu , du ko dunda kuwunga , amangoro kubudu , ade kwendji tsére angoro . ¹⁶ Anga kyame ne soko guko ngbundulu memu me bangoro dzeaya Angela guko ndr ényeme me Tefiame ngébi guko memu me , bangoro dzeaya aku Tamara agara ama zangume .

Chapter 5

Fuguawu amegamue kpekute kubudu maliaka edu emeni dani bangoro emeni ebulu tungu degu Djigi , bangoro egemue tise angoro . ² Duko badua ne dzitu bangoro gueme asara guangorome ne gueme bére , begu bakobi angoro gueme ko adu ne fuya . ³ Afiame dumba bangoro zinge fuya ligrambame ako gemu atisé bangoro guaka tsereangorome , kuwugawawolo . ⁴ Aba gueni fume gu likeme , dzegu adumba Djigi yani , wufu dembedunda aya Arona . ⁵ Afiame Krisito adekofume gu yieleme degu ada tsika me egamue kpekuté , dukodu wufu degu tuko faya : Dumu egiere , nyeazuaro wula ! ⁶ Kuwufu peko ánga barame : Dumu m'egamue kpekute bangoro awuza kubudu , egulikeme degu Melisedek . ⁷ Ko , awuza bandoko , kufuango tefame ne guaki eriko , kotembelame ne kpaliame ne shi gu guenime du ba guako a bando , afiame Djigi dziko ba guko bidigorome . ⁸ Kuyika ne bidiangoro dekode yigu Djigi kute ya mbako . ⁹ Afiame , afia tsagakome n' ebidiangoro , kuda li gule bangoro gueme kubudu linyako , ¹⁰ Djigi yako telima tsiaka m'egamue kpekute wugu Melshisidek . ¹¹ Dungu n'amangoro kpelele gbelu bu kurua limbe , begu dzitu wua kpelele neyi . ¹² Yi , fuagu , babenda zonda deyiaka abuyika , kpungbulu angoro yielé degu Djigi , deyi du kene zangu mã ambedu zangu bidi liüwú gulé . ¹³ Yiefu du gueni duguru kenezagu me aduni ne sara abugulu bidiangoro , begu afu duiiri wuli . ¹⁴ Fuwawu bidi benga liawu dumba bangoro gueme sara Djigi akatsu akpeleka bengangoro ne tseremba .

Chapter 6

¹ Mbugu bame , angayi nakpungbulu gua bugulu me a bi Kristu , ange tsa gu angrome du ne bengamba , abinge kali abe sindi dema dzinga ayia gu amangro me ate kpikpi , ² adua ne nyeme ne bulu Djigi , n'angro ama batisimu , n'akaza ali , n'angro befie a bando , negu adea ngbenzame ade unya . ³ Gu amangroa gu ang'endji de Djigi nyeme . ⁴ Bango aligambame beguame ate sonda bar'atsi na zikadji , ate kpengera gamu au dji gu brule , ate ma mbrue Atolo , ⁵ ate kpengera benga bugulu Djigi ne gu fuya me ate nada n'a shi , ⁶ tefiame ate shi , ambedjikwa abefiame babirieme na biridu , bango akawi Igu Djigi kwa nete terewuli bayiakoaya zende-zende amangro . ⁷ Dembedji faro a momo be mima djigu atetoko ano te nalele kubudu nakume , tefiame mbezu benga atsoro aya guame atelu , akama makpu djugu Djigi ; ⁸ angroatsi , dembedji mba so ne tsiwi ne tsere yoro , akazuo sogomba te fiame mbe feta ne yimba , tefiame mbenya k'tazokomba na wi . ⁹ Adzavula fu denge yongo awoano , awukuere , ngugu aliwa , bagu abiri , benga benga amangro djigu ligame ne nyeme . ¹⁰ Bango adu Djigi me

fule, aduko nabili te giri banga tungu me,ne gu benga ebulu me deyi ha bemba te limako,barua benzie benga angro aya a satu.¹¹ Nge nyeme ano yi ne batsi anyiho be widu bangro elide mbe bada te bolomba ne angrodu.¹² Amberufu a denyi duame n'ashi,tefiamie bakushie aperia gueme,abulu nyeme n'agbrudu,akana du ne kinde.¹³ Fu de Djigi kide Abarama,adeku ligame ba lapia te lima gu guenime sumbuko,ko lapi ke te limako memba,kofaya:¹⁴ Ne bidi angro afuaro kpa mando afu asitaro ndre zu.¹⁵ Mbugu d'Abarama,liwa n'angbudu, koda kuama anzu kide.¹⁶ Fuagu bani lapi te lima gu eni me sumbuaka,tefiamie lapia dumba ne bengamba bakalia kpulu gueni nebidiangoro te nya bugulu.¹⁷ Mbugu bame, de Djigi nyeme buho bemba ne bangamba aya gueme daka kide aka de dje aka enzi kuufu de hu yika,baligra lapia,¹⁸ fu agu ba guangro a bwayi angba daka biri, abulume ngba dembe ligame a Djigi yengo fule,nga bi tsika afuasarokodu,bango-roara barandame gu katsi dji gud'aka kidara te.¹⁹ Gu zango me,dunga te wu mi walaga te lengeduara, kuasa n'asrokomba,mbegome ke n'ebulu tombela,²⁰ zo de Yesu zome te nda bangroara wu lukpungbulu gueni,ku da kuadu ne toika me azako kpekute, ba awuza kubudu,wu gu motabu me dzi gu Melikisedeke.

Chapter 7

¹ Fuagu awu, Melchidek, kenye djigu Salema, me azogo tisé aya Djigi a burulé, ko no ne kpungbulu Abarama egu nalélé me deko t'aga achia de gu akenge, aka sa zere liko,² Aya ko de Abarama fu dime kubudu, kodu kene djigu adelisaa, Afia asara limako famba ōwu faya tsayi, afiamie pente degu salema, famba ōfaya kenge degu dedu.³ Aduko ne bako ne nakó, ade liké ko saramie djigu adu ne li ne bolo güle, kudu wu yigu Djigi, dze Melchidek, dikeme ne azogo tisé aya Djigi,⁴ Bi yi bara tsayi gu duko ne tsikako n'azako de Abarama fu tise de gu zulo.⁵ Ayara Levi gwe;e du a susradoti, akaligrame wufu pe mutalu bamalia dimi shi avolo, famba ewufaya, aza ayara nako, dugweme yi a teku Abarama,⁶ afiamie ko a du ebuluaka, kumali dime aku Abarama afiamie kufu memu n'agu ko nyeme me⁷ Yefu dumba ba djia kitamba dugu mali memu shi tsikamba.⁸ Afiamie, guenime ate mali dime ano duaka gwemenime atekpe, fuazu gu gwenime atelingamba gu du bie,⁹ Na kume, Levi abamali dime, ku tume ba fame aya bangoro Abarama.¹⁰ Begu deko dunda ke bulu bako, egu nadingame Melchidek kuno ne kpungbulu Abarama.¹¹ Ambe du dzeaya ezezeme dumba bangba ba saseradoti de gu a Levi, begu aku gu saseradoti a gu gu mutalu de gu avolo, angroatsi aya Djigi wu Melchidek, ambe du wu Aron?¹² Begu dumba de saseradoti mingeme mutalu ko emingeme.¹³ Ne teme, gu gweni me de faya gwem'enzuzume dumba gu anga likeme, djigu zo adu me tungu te de gu gabu.

¹⁵ Mbadakwa ne bidiangoro, egu nadingame so anga m'azokatiseme aya Djigi ke wu Melchidek.¹⁶ Mbe kalime, ambedu a dembe du a mutalu djigu kwo, yefu dike gu guleme adekpe.¹⁷ Begu gu weyeme da shiko: dumu ne azoko tise Djigi bangoro a wuza kebudu kezu Melchidek,¹⁸ Dembe duawu, akayigu kya mutalumba, begu a dembe du ne fuya kwadze afiamie, adembano tungu.¹⁹ Begu ade mutalumba no tungu, afiamie aka kali anga de gu ate fu benga makia, ebulume, nge te akyame ne soko Djigi.²⁰ Afiamie, adembedjime ne tiwame.²¹ Begu ama Levi, daka da a m'azoko tise Djigi adaka tiwame, Yezu da me azokoa tise Djigi ne tiwame a nangandji gu guenime ate faneko aya: Dumu m'azoka tise Djigi bangoro awuza kubudu, wu Melchidek.²² Yezu duko egu nangadji me tsika me mba.²³ N'akume, kumali am'azokoa tise gbela, begu de bando ta bo yangendji ayaka.²⁴ Bidiko, begu aduko ba kpia, duko ne gu sasarakoti me adu bakpia²⁵ Begu bame duko bagwa ne bengamba gweme ate feta ne Djigi bangoro ko, aka dikeme k'bie ba tombelame ba gwaka amangoro me.²⁶ Dembe legrame nenga, ne dze aya, ange du ne tsika m'azoko tise wuko, Satu, gua te kpi ne wia, adu ne kere, kpele kame ne tsereangoro afiamie tsagame n'aku burule.²⁷ Dugu adu ne zangu, zugu'ame azoko tisemba, ambedji tombela tise awuza kubudu n'a kpungbulu kubudu ba gwaka tsere angorome, afiamie bangoro emeni, begu deko enzigukonda baratsi ko bayame keko.²⁸ Beme, gu mutalume ate so djigu abaya emeni adembe ngba, fuawu gu bugulume ate so ashi afia mutalu endji wuli mbe gu du ne benga mba

Chapter 8

¹ Ligu bugulu me djigu yi t'atamba badjiaya ngagu ne tsika metu meni,su abenga za djigu su aguko tsika sulegbe ne zo abrulé,² gu bara londo afiamie ne gu bakali kpekute ame,atendjime ne Bekinde adembe du ameni.³ Tsika me gamue kpekuté kubudu duni bangro egemue tisé aya Djigi,beme ligrambame aya dze gueni me eni du ne sha guenzu ko bagamuemba.⁴ De ku du nda aku faro,adekuagemu kpekuté,begu de guame duzo banzime wufu yiongo mutalo.⁵ Guame ba tembela anga m'a djigi,atolo ne djiamia gua emenzuwu du azali,kufu de mbe yiongo aya Mose akpulu Djigi egu nadjinga du ku te abara tembela:de bugulu mba faya endji kufu de mu bi eblibele ano.⁶ Fedje kuama tika bara begu duko n'azali kudu abeleme ebulu nyeme,tegu ate nyeme nda ebulu benga bugulu.⁷ Fuagu,ambe duya ade tukungbulu nyeme du nda ne tsremba,adembe du dje kuadze a bwayi nyeme du.⁸ Begu de mbe du negbalie gu dje Bekinde fa n'isreal: gu wuza ada,egu wuza daligra gere abe nyeme n'ame isreal ne s'emeni djigu yuda.⁹ Ambe du wugu nyeme me da dute ne sheabaka nda,guwuza me da 'ueka nda te zaka baso n'aka ebulu Ezipito,begu adaka gboko nda na gere nyeme,afiamie nyioko ade fie tukuaka Bekinde yingo awa¹⁰ Bi gu nyeme me endjinyio n'isreal,afia gu wuza,bekinde yiongo awu:akali gre mutalo me n'abliaka,agbamba nete duaka,afiamie adu guaka Djigi me afiamie akadu gere emeni me¹¹ Ade gueni dukua bayika gabuni,ambe du eguna gueni baf'aya ma:sara bekinde! begu emeni kubudu akaserere,ba benda kete ketamba n'a tsikamba eduaka:¹² Ayi guaka tsreangrome,ad'a makia guaka tsreangro me.¹³ Afaya :ebe mbra gua yingo gua angrome adu akpungbulu,yefu gu kiamba andrendre,mbe feta ne yika.

Chapter 9

¹ Tukpungbulu mba de mbe du ne motala ate djeme ne tembela, tefiame bara tembela mba du nane aku fie. ² Fuawu, aka dua dema tembela atsi. agu bara me ate du abulume, yaka mba aya kadi Satu, bara akalia wi du ne misa, te fiame ne kpebu te comunio. ³ Edji bwayi tembela tenga barame du dzegu tembela me daka te yamba aya Satu dje gua Satu. ⁴ Misa a fire ka kumba ne tale bangoro akalia malashi, te fiame sanduku mba, daka afire kumba kubudu ne gua tale. Abulu sendu de sundu du atsi ate du ne mana ame, ne ngbenga dzegu Arona, ate zu atere nda, te fiame ne mala mba. ⁵ Aku sanduku de kerubu du gzegu yele, dzame mba ho-ko bara zunduame. Adumba nalele ba ta bugulu ne batsiatsi na kume. ⁶ Fuawu, mbedje de dza mandzu-edje kubudu ligame, ame azoka kpekute ba me tungu aka game te a nalele kubudu na bulu tukpungbulu bara djegu tembela me; ⁷ te fiame, agu bwaye mba tsika me azoka kpekute gome ko eseko bara atsi abulu gala atsi, a de kono gamwu bangoro koko memba te fiame bangoro tsere angoro dje gu ameni. ⁸ Mbure atolo a-ha bembafu nedje aya gu yange dje me du Satu adamba a kruname, de mbe dje aya tukpungbulu de ma tembela du kufu. ⁹ djemba nzala badje nalele du feyo, ate fa naya dzemba gamu anwu ne tise daka te fu ngba de mbe legra amangoro kubudu ba djeame ne bienli sarangoro djegu gueni me ate tombelame, ¹⁰ ate du na liawu, ne buda te fiame ne gu toto gamuanwu mba, de mbe du a motalu djegu ku daka kali ko badze aya ambe du ba dafuaka biri angoro te ne bengamba. ¹¹ Angoro atsi, de Yezu da wu tsika me azoka kpekute ne gu benga amangorome a da nenga, de ko sumbu tsika dema tembela djigu ligame, djegu aduaka ne za ameni, famba a wu faya djegu a du aku dje fiedje. ¹² Te fiame, de ko gome nda ko baratsi, mbe nya teme na gu bara me du satu, ambe dze ne kule akwa bena ambe dje na kandolo, angoro atsi ko ne kule ko, ko ma gule a de nya. ¹³ Banga angoro dembe dje kule akwa bagra ne akwa bena, te fiame ne mbiro djegu na bagra, mika-aka ne li guame mita, mbe zundu lengedu te fiame, mbe yi ne ziku, ¹⁴ Shai sumbu angoro kule djegu Kristo, ko, abulu gu atolo me ade nya, ate fume koko memba a mbe dje ne gnere aya Djigi, ko zundu giri makiame barongoro ama tungu djegu kpe, ambe rufu yi no tungu aya Djigi du ne gule. ¹⁵ Mbu gu bame duko ne akpungbua abe mba, ambe rufu, bande ate da nda ne mulume djigu tsere angoro de koendi te tukpungbulu mbra guame da ka yaka nda aka ma kumbe dje gu a de nya daka kide aka te nda. ¹⁶ Bango, de gueni kali kide, ligambame ani kpe akpungbulu aka sara. ¹⁷ Kide atse, fuawu mbugu ne bengamba ka fia bando, bangoro adumba ne fuya de me kide du koe bie. ¹⁸ Mbugu bame dumba ne kule gu ambedze koe tukpungbulu mba mbe kruwame. ¹⁹ Mose, te fia a yongo ne kpungbulu eni kubudu gwa mangoro me du abulu mutalu, ku mali kule ayara bagra ne gua bena, ne mi, no tena whe a kandolo, ne isope, te fiame ko mikoe ne ku buku koko memba te fiame ne li eni kubudu, ko faya: ²⁰ dzemba kule mba kali Djigi mutalu bame anyi. ²¹ Ko lete ko na mike kule na ku dema tembela te fiame naku guamenzuwu kubudu ate du ba tembela. ²² Bame kubudu; ufu yongo mutalu, ezi ne kule, te fiame a sukpe kule a du ayia tsere angoro. ²³ Ambe ligame nda ambe du ko, bangoro lilimbi guamenzu-ume du a burule ambe ligame ambe zii ko, ambe dze gua manzu-ume du azali ko ambe du awu ebulu guamenzu-ume djegu du ne bengamba sumbu gaume du zo. ²⁴ Bango, ade Kristo gome na dema tembela atse djegu endzi gueni ne za, angoro atsi, de ko gome na burule, bangoro a kpengra bara bangoroara kpungbulu Djigi. ²⁵ tefiame, adjemba ba fuame koko membe na ngbame de ko gome bame, ufu de tsika me azoka kpekute te gama a gala kubudu na dema tembela nanga kule me du koese adje gueni; ²⁶ ambe dje alemba awo nda, de ko ba mbumbu ne toto mba ba benda zo da ka aze fie te, angoro atsi, toto aye, te gna nandinga, de koa-ha beru ndo koe bara atsi bangoro andjia tsere angoro abulu gamu anwu dze gu ko. ²⁷ Ufu daka ligra nda ba ameni ne kia bara atsi, te fiame aka de ngbenga, ²⁸ Ambe dje ka Kristo, a te fume nda bara atsi ba shia tsere angoro djegu erri, ka so ambe dje ne tsere angoro bara na bwayi aya guame aba liwa k'ba guleaka.

Chapter 10

¹ Fuogu, motalu, du ne dzama gu benga angorome auda nenga, ambedj gu ata habe amangoro ne bengamba, bambeligame, bangoro gu gamuao baka gamu ta nalele kubudu abulu a gala la mbe no ne guame ba du fu na zi ku. ² Alembawu, ada ka ba aye agamemba, bangoro ango gueme bara atsi, ada ha du kuwu ne makia na kuko gua ka tsere angorome? ³ Angoro atsi, de fia tsere angoro ta ha beru gala na gala abulu dje gamuedje, ⁴ Bangoro ango mbugu na kpeklamba ne dje aya kule a bagra na bena ambandji tsere angoro. ⁵ Mbugu bame, Kristo goako me nea dje fie dze, ko faya: amo nyeme nda n'egemue, ambe dje ngbeka gamuàà, angoro atsi de mwa ze kou atsi ayon; ⁶ Ade mo alenya gamu aa ambe du gamuuaa ba tsere angoro. ⁷ Mbugu bame fa nyo aya: Webi, danyo ba endie gu angorome nyemome te, ee Djigi, daka gba angorere na mbure kolo kpi. Akpungulu ba fame aya: demo kame ade mo nyeme nangoro ee, ambe dje gu gamue ne ngbika gamu ee, ambe dje gu gamue djegu tsere angoro, gu ba ka gamu ufu yongo motalu. ⁹ Ko fa te fiame: webi, nyogua da ba endjie guangorome nyemomete. ku wo tukpungbulu angoro ba kalia bwaye mba. ¹⁰ Mbugu ne bidiangoro ba dje nyeme dje gu zunduara, abulu gu gamue me dje gu Yezu Kristo, bara atsi mbe nya te me. ¹¹ Te dje agu me azoka kpekute ba ni no tungu awoza kubudu te fiame ni fu gamue djigu angba da andje tsere angoro, ¹² Ko, te fia a fua gamue baa atsi ba tsere angoro, ko su asende a benga ga Djigi ba a wuza kubudu,; ¹³ Ko gua liwa tot aye a ba sogo ko aka andi me ne bara noko. ¹⁴ Fuogu, abulu ganru ab ka atsi, ke geshi na zi kau ba awuza kubudu guame ate zundume nda. ¹⁵ Fu agu de mbure atolo haa bamba nenga kuwa, fuagu, mbadje de ko faya: ¹⁶ wa bi gu mba me de nge ne de naka, te fia gua waza me zo, bekunde yongo awu: aka gere amotalu me ne te duaka, te fiame agba ne te makiaka, ko kalianga kuwa: ¹⁷ Ada makia guaka tsere angoro kuwa ambe dje guaka aglame angoro me. ¹⁸ fuawa ku fu akayaka tsere angoro te, adu

ngbeka agemue ba tsere angoro kuwa.¹⁹ Mbegu bame, ayara nere, ngaligame, bangoro kule djigu Yezu adu guenzu-u ate ne nga ba gome na dema tembela.²⁰ Bango kwa kuruwa abe nyangadji gule anga, bebulu eri budu, dje kuko.²¹ Bango dunga ne tsika me azoko kpekute kaliaka ko ba lide dema Djigi.²² anga kiamene ne bengadu kubudu, ebulu ndre nyeme, lunge duara ne jimbe te tsere makia, te fiamene nge zundu kwara ne mbure mi.²³ Ange ku na sorokomba gu tungume du makiara nakume na kpungulu, bangoro ango, gu guenime ate lidara duni ne dungu.²⁴ Ange bi angoro ayara nara ne batsi ambe rufu mbe kuruwara ne te b'nga ebulu ambe dji b'nga tungu.²⁵ Akiagayi gara amangoro me ufu sarambame ne guamenimbe atsatsi, angoro atsi, ange motome eduara, tefiamene fudumba ba sumbwame kuwa ku ufu ayi biano lamba dua te feta.

²⁶ Bango, de nge t'endie tsere angoro k'ne wia afia asara bengangoro, adu gamua hu kuwa dje gu tsere angoro.²⁷ Angoro atsi liwa ne ndre gundu gu ngbenga me ate da te fiamene ne fuya wi ate na lisha ame gbalia.²⁸ Gu guenime ate yimba mutalu djigu Mose, adakebi lungeni, akufuere djiguemeni bwayi tsetse bati.²⁹ Ane gu tsere angoro gu deyi makiano ligambame aka de ngbenga gu gwenie dje shimbi egu Djigi ne shindjini, dugu angbemelie ne wia gu kule me djigu bra djigu deni zume tenda, de ni gise mbure atolo djigu memu.³⁰ Bangoro ango nga sara gu guenime ate fanda ya du gbalia nazara, nyo gu afu gu guenime. te fiamene kuwa, Bekinde de ngbenga gukoemenime.³¹ Djimba ayele angoro ba sha naza gu Djigi me du ne gule.³² Te makiyi ku wa gu tukpungbulu awuzame. fu. te fia ndere zalo ebulu lunge.³³ Na gu bemba yi fume wa yele angoro aya gise te fiamene ne lunge, ne gu mbumba, nyi kpongume ne guame ate lunge ku wu nyi.³⁴ Fuogu, deyi du ne lunge te dueri, ba guame ate du akamba, te fiamene nyi lin nyamba ne fuku kubudu, aka boko giri ame nzuu me, fuduyi saramene djaya duni nanga amea be enzu-u mba adeiya yi mba bangoro awuza kubudu.³⁵ Akia yayi giri asoroko du me bango mbuguafuri b'nga angoro nenga.³⁶ Bango, ligambame ayi du nangburu du, ambe rufu ligra gwama ngoro me nyi Djime te, nyi ma gua mangorome daka kideri te nda.³⁷ Kwa dje shame, sha nadinga gu guenime ligambame eni da nida, te fiamene ade shini nyo.³⁸ Te fiamene gere b'nga guenime gu bangoro nyeme, angoro atsi, deni gbime nashi, ade duere du ne ;ongo bangoro ni.³⁹ Nga adunga guame du ba giame na shi, babere bangoro atsi, djinga guame du ne nyeme ba gua duaka.

Chapter 11

¹ Bangro du nyeme asoroko tala guangrome dzigu Djigi denge liwano, ateha be guamangro dzigu abinge.² Dumba ke'ba nyeme, dakata weye atara bame nda ne b'nga mba.³ Dumba ke'ba nyeme denge sarano nedzeaya daka aze dze fie dze nda ne kpulu Djigi, awu gu angbadenge bi neri dakaenji tegu baka bi.⁴ Ke'ba nyeme Abele gamu ahawu aya Djigi ne b'nga mba basumbua gu Kyina; dumba ke'ba nyeme dakayako b'nga gueni, Djigi alenya guko gemu ahawu me, tefiamene dumba ke'ba nyeme duku te ta bugulu bame, kudu a bando.⁵ Dzimba ke'ba nyeme daka gbi Enoke nata ambenaleako kuna kpi, tefiamene adaka biko kwa bango de Djigi mako, bango akpungbulu aka mako, dakatambwako nedzeaya duko du b'nga gueni aya Djigi.⁶ Fuagu adumba ba nyeme ade gueni ngbateko; bango ligambame gu gueni me ate feta ne Djigi aniale nya Djigi nedzeaya duko, tefiamene kudji me agama guame batsako.⁷ Dzimba ke'ba nyeme de Nowa, dakayongo noko abulu atolo guamangro me adaka bi akpungbulu, tefiamene gundu n'alanya enjiangro, kuaze gba bangro agua se ko; ke'bame kuka ngbenga n'aku fie tefiamene akayako b'nga gueni bangro adua ne nyeme.⁸ Dumba ke'ba nyeme d'Abrama, fuduku dji ya te kualenya noa nagu fie me akuma nenga wu enzuhu kumbe, tefiamene kuno adukwasara zengamba kuno ne ye?⁹ Dzimba ke'ba nyeme kuno kue su ate kide wu te adeni, kula ke' suku awema ambedzi Yisaka tefiamene Yakobo, alakumbe wugu atsi kide me.¹⁰ Bango duku te liwa gu teme du n'asoroko tala mba, dzigu du Djigi me aligra mba tefiamene me me aduamba.¹¹ Ke'ba nyeme Sara ko, ambedzi de gala ne du ne toto mba, akafune ligame badua ne se bango dene alenya gu gueni me ate kide.¹² Mbugu bame ba gueni atsi, ate so te ku, se so ne ndremba wu atsere te brule, wu bume bolo na wiele dzigu angbaka tenga.¹³ Dumba ke'bulu nyeme gu daka kpi kubudu adaka da bama gu enzuhu me daka kide; angroatsi daka bi akaefi mba ne dengahu, dakasara nedzeaya daka du adzro ne ame nongolo aku dze fie dze.¹⁴ Guame ate yongo awu akayikano aya ere gua tsa te.¹⁵ Dembedzi aya daka te makia yie gu daka sote, dakabama nalele babireme.¹⁶ Angroatsi toto ayi aka saya b'nga mba, fambaya gu du ata. Mbugu bame ade Djigi du ne ze bayame aya guaka Djigi me, bango kuaze te ayaka.¹⁷ Ka'bulu nyeme gu d'abarama gemu Yizaka, egu nalele me de Djigi kpengra ko, tefiamene kufu atsi eguko, ko daka kide ko;¹⁸ tefiamene dakafaya: bulu Yisaka gu akafaya bame mugu ne se.¹⁹ Dukumakia aya Djigi gu ne fuya, ambedzi babefie bando; bame kubi ko anga like befie a bando me.²⁰ Ke'ba nyeme Yizaka fu kparamando aya Yakobo ne Ezawu, bagu amangro me ate na da.²¹ Ke'bangro nyeme Yakobo da ba kpia kufu kparamando aya ara Yosefa, tefiamene kusembweaka, ku dzedzeme nete ngbenge deguko.²² Ka'bulu nyeme de Yosefa feta ne bando kufa ne ayara Yiserayeleye aya aka ga nenga babwa adze fie dze, tefiamene kufuaka mutalu nedzeaya daka da бага akiakayi memeuru.²³ Ke'ba nyeme mbadzi dakla zu Moze, ame azua ko ohoko ko nete diwi bati, bagu daka bi nedzeaya wulu wuangba, tefiamene adaka guru mutalu dzigu kumu.²⁴ Ke'ba nyeme mbadzi de Mpze lu, kukame nedzeaya akayeru shita Faro,²⁵ Kunyeme nedzeaya akaejiere k'atsi ne ayara Djigi nedzeaya awu du ne fuku adu tsereangro.²⁶ Kunyeme n'ama ze dzigu Kristu wu zuge du ne tsikamba basumbwa gu zuge me baka ohoko ame Ezibeto, bango deriko su n'aku gu b'nga angro me de Djigi fu.²⁷ Ebulu nyeme akabu Ezibeto, adaka gru gbalia dzigu kumuaka bi bango daka du n'asoroko du, mbele wufu daka te bi gu enzuhu me adaka bi.²⁸ Dzimba ka' nyeme dakaenji Pasika tefiamene akamike kule, amberufu ade me awueni kefu tukpungbulu ayara dzigu ayara Yiserayeleye.²⁹ Abulu nyeme akawu aku atena wiele wu kolo kadi, fuagu ame Ezibeto atefa ereleteawu wiele miereaka.

³⁰ Ke'ba nyeme gbagi dzigu Yeriko shi, tefia noa soko gbatu nete wuza bihatsi mbeyuru bwayi. ³¹ Ke'ba nyeme Raba bande kuba adene kpi atsi ne ame gbalia, bagu dene ohoko ame tua ne b'ngamba. ³² Afa tsayi kwadze? bango nyazenga nalele bayongoa angro Gidona, ne Baraka, ne Simasona, ne Yafeta, ne Dawidi, ne Samwele, tefiame n'anjina kubudu, ³³ dzigu ke'ba nyeme, akali ama te akumu n'asende, akadengbenga ne dungu akakide aka, mbe gbu ngba angirili. ³⁴ Mbe gbire fuya wi, akalo be zalo, akagu teguere ashiku me akadzi agbru ame asoa zalo, aka ne ameaso zalo dzigu ate dakeda, ³⁵ abande ma guere abando me ebulu ebefie a bando; akabelu guame na'wi, tefiame adkanyeme akanji za tukuere, amberufu aere ma b'nga befie a bando; ³⁶ akawu gueme tefiame akata guame, aka bo guame na'ginzili tefiame akabelu guame na'kamba; ³⁷ akawu guame ne mala, akayere guame ne si, akagise, akawu guame ne sa, akangbime te kadi nawa nane tefiame akawu ku akandolo ne ku abena, aka zenga amangro kubudu, akaenjiaka ne tseremba mbada ke' te bando, aka gbenglaka n'asoroko mba, ³⁸ aka ngba de dze fie dziguaka, aka ngbeme a mbala fie tefiame n'eli abele, ta' sumala tefiame na' ama yalo. ³⁹ Guame, de guaka nyeme me du ne b'nga weye mbe, adaka ma gu daka kide bame. ⁴⁰ Djigi be bi b'ngangro ngroara, amberufu akama b'ngangro katsi nenga.

Chapter 12

¹ Fuagu bangroara dunga edu ndre ate dufu; angadji agule shawu kubudu, negu a tsreangrome ate dendara n'akramba, angalo ne bengamba egu nengadji me andeme anga, ² ange kali eriaara babie Yezu, dji Bekinde nyime n'ale yia Djigi, babié bengangro djigu daka woko bangroara, kumbwa ne terewuli, adu ku makia gu tungu ze me aku kpi, afiame ku su n'abenga za djigu Djigi. ³ Ange yielé ko ko gu ate shi sogo djigu tsre emeni ne gu treangro me, akiayi angro atsi te ambu sumbuere, eduere du n'azeremba. ⁴ Adeyi b'asrokoame ano edu gule, baso zalo ne tsreangro. ⁵ Afiame guangro me akayiri nda bayikari kubudu guasroko angro me dakayingo neyi wayiara: egire, akia musogo gu linyia sogo Bekinde, fu akia muayi asrokuku egu nadjinga me duku malioro kua. ⁶ Beme Bekinde kufu tsreangro ano aya gu gueni me nyioko neni, afiame ku ta ne tsremba guemeni me kubudu sarako aya duqka ayareru. ⁷ Shiyi lunge: kuwu guayara me de Djigi tak'ano; fubame ene gu wuliegu ade bamba tamba? ⁸ Ambedji aduyi ne lunge begu angrome du b'ameni kubudu, dui guayarame dui n'ashi, afiame axuyi bidji ayara. ⁹ Fulemba awu, bangro gu abawu guemeni me djigu du dak'atara, afiame denge gunduaka, aligame nebengamba aya engendji n'asrokomba badua n'esende aya bara djigu atolo, bangro dua ne gule. ¹⁰ Abara daka fuara tungu batsreangro de gara ba kita wuza, nefu daka bi nete ne bengamba; fu Djigi tara bangro gara tsreangro degara nefu ange du benga emeni. ¹¹ Dumba ne bengamba aya ata gueni kubudu dumba ne limbe dzegu lunge, afiame adumba gu bengangro: fu mbe so n'ashi angro guame de tenga guangro me endjiaka, mbedu angule atsrowuli djigu beng'angro. ¹² Dunguyi gu zeri mumu afiame gu engbueleri me a n'ambu; ¹³ noyi ne shindjieri abeng'angro ambe n'aleko gu du ne ngombe akia ni bere, fuawu egueni fu ne gule. ¹⁴ Tsayi benga du n'ameni kubudu, afiame yidu ne mbrémbe ambidji adumba awu bagueni bi Bekinde. ¹⁵ Lige yime ambe n'aleko gueni n'azenga makpu djigu Djigi, fuawu a tala wi bewuaka mbeso ne tsreangro, afiame mbe ku ndre emeni negu ashiku me. ¹⁶ Akiayi du ne lakuba, akiayi endji wia wu Ezawu, bangro sani liawu atsi kubaya bara tukungbulu djigu ko. ¹⁷ Yiasara ya ashinda akufanda aya ewu mali makpu, fu afiame adembe ligame akasogoko, wufu ambe lawu ku kpalime ne ki eriko, wu bame guko ebire dume adembe endji angro atsi te. ¹⁸ Hii adeyi feta negu bele me daka ku neza djigu de, i t'aku ne teme, ambedji matutu, ambe du blikadji adewi du, ¹⁹ Dembe dji nambongo, ambedji tangba ne bugulu ambe du guame ata dji aka faya akia kadji anga bugulu kawa, ²⁰ bame adaka ligame bandjie guagrome de kuyingo: dembe dji nyia bia bele akawumba ne mala. ²¹ Afiame babie guangrome ate du n'asrokomba fu Mose faya: atsoma ano wuya afiame gundu endjiere. ²² Fu bame yi afeta ne gu bele me dji Siyona, ebulu gbagi me dji gu Djigi gule, Yeruzalema zo aburulé, nr ndre toto atregima djigu ko, ²³ gu mongame me djigu tukungbulu ayara guame gbaka limaka zo azali, du badefa ngbenga te de Djigi djigu kubudu, ne benga atolo dji guame ana da ne bengamba kubudu, ²⁴ ne Yezu djimba ko gu du ne kiraro djigu ade mbra afiame ne kule djigu ate sukpeme ateyingo benga angro ano basumbua gu Abele. ²⁵ Teserayime basogo adji angrome daka yingo. Fu bame ambe djiaya guemeni me akasogo ba bwa n'ashi badjia gwangrome dji yielé daka yiongo nene aku faro, mbele tsayi nge biri edjiara, fu nge biri akolara ne shiko ate ta bugulu zo ebulé, ²⁶ Ko, de kpuloko yiba ne foro, n'azali ko. ²⁷ Dje bugulu me: bara atsi kwa mbeyik'ano abalisha guamangrome ate gbengelame, kufu denge endji bangro kita nalele, bafaya guamangrome bambe yiba mbuguesu. ²⁸ Mbegu lewu bame, nge du egu teme djigu Djigi adeyiba; ange yika gara makia me n'egeshie aya Djigi tembelame djigu afuako yiele ne bengamba, ²⁹ atsi ne yiele afiame ne gundu, fu bame gara Djigi, duku wi bazako kadji.

Chapter 13

¹ Suyi ebulu nyeme djigu ayarana. ² Akia durié bli te kpene ameni; fubame b'andjiawu, anga emeni atsi daka fu bara la aya tregima, fu ada kasara. ³ Makiayi gu emeni me du akamba kuek'aka ne gueme da ka ngbemeliaka, mbe faya dui katsi n'aka edu ku. ⁴ Ligamba me a bokame du ne yielé aya emeni kubudu, afiame bara djigu bokame ambedu nebenga mba, fuba me Djigi kudefe ngbenga ama lakuba nenga n'ame tsreangro. ⁵ Akiyi fume aya zangu ngbika, biyi kugu dui te azeri, fu bame Djigi ate faya: Ngba d'ayieri watsi te, fu ada bu sokori watsi te. ⁶ Djimba bangro nyeme denge fan'aya: Bekinde gu ba tseserere, ba gundu djirere; angro gu dze gueni endjiere te? ⁷ K'yi bagu akia bayika me djigiri, gu emeni me ate fueri kpulu Djigi. Makieyi nefu de guaka gule du ne te, ne fu da ka kpi ne te. Neu ayi mali guaka benga nyeme me. ⁸ Yezu Klisto duko k'atsi yielé, wula, n'angbrula. ⁹ Aki ayiame aya gu bugulu at'andjiri a nengadji; fubame mbu wangba aya eduere amba asroko ebulu makpu, bame adumba bagu aliawu me degama gueni ano fume ne teme. ¹⁰ Dunga n'ekpuke

djigi guame b'endji tungu atsika dema Djigi aduaka ne sani baliame. ¹¹ Ku anyia ne gu kule me ayieka te n'egu mbré bara me djigu a kpuke Djigi bangro tsre angro, akazoko mba n'ashi edji gbagi. ¹² Mbugu bame, Yezu de ku fume aya emeni ne guko kule me ,kuli lungé edji gbagi. ¹³ Ange soyi kubudu bano ne shiko;edi gbagi bashia ndeka wu ko. ¹⁴ Fu bame nan'asende adunga ne gbatu djigu enge sueme ne benga gule, mbugu bame denge tsano gu gule me ate da. ¹⁵ Bangro ko, ange fu aya Djigi, akia ngendji angro ne wia, ange fuko yiele; b'afaya atsrowuli djigu bande ngbara djigu ate yingo limako ano. ¹⁶ Fu akia dueri bli babieme akadjieri, fu bame dumba b'andjie angro ne wia ba Djigi du ne fuku. ¹⁷ Yiele yi guemeni me baru kpungbulueri afiame yi du bangro aka guemeni me baka liwaka, fu bame akabi angro dueri fu akayinpgo angro mba ne nga; bedu nenga bangro aya ekendji tungu fuku afiame ade mbe du ne lunge; fu ade mbedu ne bengangro te limari.

¹⁹ Dako ne shieri ano egu nadjinga me eyi endji, wufu dembd ligame ebirime n'akrambe ne sheri. ²⁰ Beme Djigi dugu zere du; ate so ne tsika Pasitere djigu akandolo a bando, ayangedji kule djigu mbra adenyia, gara bekinde dji Yezu. ²¹ Djigu ate kaliere n'asrokomba te banga amangro baligara ne goko benga du me, afiame kuendji eyi guangrome du ne benga aya ko bangro Yezu Klisto, bangro ko du yiele gala n'a gala! ambedu ko! ²² Akpalime ne sheri ayarana badjia gu bugulu me djigu asrokuku, fu bame nyiagba kolokpi eyi ke shame. ²³ Sarayi aya egunara dji Timoté akuui t'aso me akamba; de ku da n'akramba, ada bebieri nga bwayi ne ko. ²⁴ Efiyi guemeni me kubudu bano neyi te tungu, afiame ame djigi kubudu, guame du a Itali akafieri. ²⁵ Makpu Djigi ambe du neyi kubudu.

James

Chapter 1

¹ Yakobo, bidza Djigi , Afame Bekinde Yezu-klisto , bangoro like bízali mboso bwayi du ebulu kpelekame , Nyefiri . ² Ayaranere , de kumika fume tèri , dui ne fuku wūya , ³ sarayi nedzeaya de lenyangro de giri rū n'asorokomba à nadinga kumika , lenyangro mba zú angburu du. ⁴ Bame yi kibi , mburuayi angburu du de giri ambe ligra tungu dze gu mba badzaya ayi du ne dōngø kubudu ūūfu ligramba me, bame akia sha kita angoro zēnga ri . ⁵ Tuguru d'adu gueni atsi eduiiri ne biēli , dumba ani kó ne shi Djigi , bangō ku fini , bangoro adé Djigi fū aya ameni kubudu te mettre atsi, dumba ne de du . ⁶ Bame dumba à gueni mba kó ne à lenyangro , akia mu kikè ne te duoro , bangoro me kikènduni wū eri mi gu de wyi yiba teme ano , mbe toro abarā kubudu . ⁷ Aligamba me gueni wū gu ani makia nedzeaya wu ma guenzūū aza Kumu , ⁸ bangro duni ne du bwayi adumba basara bidiangoro angō gu de ni enji ebulu gà kubudu de gu ni. ⁹ Ligambame gu eguni me du me lūngè du ne fuku bangro Djigi ā yima kā tsega ni n'azali, ¹⁰ mburuayi ligambame gu eguni me adu ne zugè ani du ne fuku bangro Djigi ā yima kā gbire ni . Bangro me zugè sumbu à felere wu wule ¹¹ ba wuza fu wuya , mburuayi wule kuku , felere ne yoro bambe shi , fumba ngbayi. kaū gu , me zugè kpi ebulu tungu de gu ni. ¹² Fukū aya gu gueni me ate rū n'asoroko kū à nadinga kumika , bangro, afia sumbua , ni ma gule. Gu Angro me de Djigi kide ndà aya āme nyème ko . ¹³ De kumika te d'à shi gueni ani faya: " Djigi gu à dāliuru " bangro ade tsereangro dāli Djigi , bangro ade Djigi dāli gueni. ¹⁴ Tuguru kumika d'à shi gueni gu nadjinga me guni zangu tsereangro me gua gbini mbe bewu ni. ¹⁵ Afame , guni zangu tsereangro me à mā bulu , mbe zú atsetsere amangoro, de tsereangro yeshi lua , mbegu zú bando. ¹⁶ Akiaka lēnjiri , Ayaranere , ebulu nyème . ¹⁷ B'nga tise kubudu bame tise ligambame kubudu bambe yí à Lora , à za Djigi gu ate azera ā wuza Lora . ko adé ko birme adé ko so ne bilikadi bangro ā ngba abara ko . ¹⁸ bangro ne gu ko mutalū me de kó fuara gule ndali bidi ne kpūlū dungū , badzaya ang' du ā bara n' akpūngbūlū edu amanzūū kubudu gu de ko azè ndà. ¹⁹ Ayaranere ebulu nyème , makia yi dze bidi dumba gueni ne gueni dji gbagru tuguru akia ni geshi būgūlū gbagru , akia ni gbāli gbagru . ²⁰ bangō me gbālia ade ni enji B'nga ange æri Djigi. ²¹ ba dze ayiyi tsereangro kubudu , tsere tungu kubudu. Akia yí alenya kpūlū Djigi ne le Angro gu de kó lu ano tè Djigi , bangō kpūlū mba dumba ba giri. ²² akika lēnjiri n'adua ne fuku k' ba djia kpūlū Djigi , Tuguru alèyi nya mba . Bangro me Djigi tu , adé ni alènya mba , duni wu me ebie akpūngbūlū à talatala , bi akpungbulu rū ūfu dumba . ²⁴ Afia ebia akpungbulu rū , ni no, gbagru Afame gbagru duni bili tsayi gu du akpungbulu ni . ²⁵ bame m'ebie mutalū n'asoroko mba kubudu , gu ate fuara adé ng' du abidza , bame ani kume ne fuya ne mutalū mba aduni b'adji mba ne wia ne'bili du nashi , Tuguru ni lè nyamba , gueni mba du ne memu dzegu Djigi à guni tungu me. ²⁶ de gueni makia aya dūū me Djigi , Tuguru dè asarani à fie ngbaru , gueni mb'elènjime gu lisambu me de ni tembla ano dumba ne wia. ²⁷ Dze gu de Djigi bara nyemete nedzeaya dumba tembla dūngū : ne kubia ebulu mbū de guaka gu ayara me kpi guame ate zuaka ne anadiaka ne abadiaka , adua ne kiba ba zangu tsereangro de gu fié.

Chapter 2

¹ Ayaranere , yi de ame alènya kumu de gara de Yezu-Kristo gu du kumu yélé , adumba aya eyi bi kpalame dze gu ameni . ² de me zugè bo amagalo dze gu tale n'aboa b'nga budu gome n'a giri mongomeni me , me lūngè bo kia budu gome nozo kó , ³ de yi bi wuya k' yélé me aboa B'nga budu , yi fa ne ni aya : " d'à mwa su nane abara yélé " , yi fa ne me lūngè : aya " mū , tsagame zo " su nane asende soko shindji été , " ⁴ yi gua yika tsereangro aduiiri , yi gua gome ngbenga ne tsere makia. ⁵ Djigi , Ayaranere . de Djigi sayā a me lūngè ndà aku fié aka du ame zugè ebulu lènyangero , badzaya aka ma kumu gu de ko ligra ayaka ebulu nyème de gu ko . ⁶ yi bi āme lūngè ano ka' zende kadi ! guame d'enjiri ne tsereangro , ne guame ate No ne yí n'angbenga duaka āme zugè , adumba awū? ⁷ aka gu ate fu tsere būgūlū te Benga lima gu de Djigi Djigi ndà . ⁸ Ne dungū , yi gua enji B'nga mba deyi alènya mutalū kumu Djigi , ūūfu yongo buku Djigi : " enyème n'eguna kūū mū " ⁹

Tuguru deyì bi kpalame de guemeni yienji tsereangro , mutalū gua kaliri n'a ngbenga , bangō yì gua tso mutalū mba ¹⁰ bangō de gueni tso mutalū atsi à bŭgŭlū mutalū , ni gua ma ngbenga ūūfu ani atso mutalū kubudu. ¹¹ bame, gueni atsi ate faya : " kiamu enji lakuba " , ate faya : " kiamu wū gueni " bangro dze , Ambedzi alamu kuba , de mū wū gueni , mugua tso mutalū. ¹² Tayi bŭgŭlū yì enji wu gu gueni me de mutalū de ngbenga ni , bangō mutalū mba gu ate enji akia ng' du ne ngbenga. ¹³ bangro ade Djigi du ne lungè neshi gu gueni me ādu ne lungè neshi anga ameni me. Bame lungè gu sumbu ngbenga. ¹⁴ Ayarana , mutume gu ye ba gu gueni me faya : " dunyo ne lènyangro " dà yikambame afuni tungu me ? lènyangro mba mbe guni? ¹⁵ de eguna wi ne eguna bande zēnga budu ne liāu , ¹⁶ mutume gu ye bafa naka aya : " noyi ne bengamba , noyi Benga budu ba zerekadi , noyi yīā li ne ūūfu ligamba me ! dā Fuyi aka enzūū gu nyèakame te ? ¹⁷ dumba ūū ba lènyangro , ambe du atsi adumba ne tungu , lènyangro mba dumba ne bando . ¹⁸ Anga gueni me faya : " mu dumu ne lènyangro, nyó dunyó ne tungu " ageshi aya ni : yikære ūūfu du mu ne lènyangro dā du tungu mba , ayikari gère lènyangro me ba fumba tungu me . ¹⁹ dumu lènyamba ano nedzeaya du Djigi atsi . wāngba . tsere mbishime aka lenyamba aūū mblefa aka tsome tsome ne gundū . ²⁰ mū gble! mufano amu bi lènyangro dumba ne wia dā dumba ne tungū? ²¹ Tsayi de Djigi lènyangro tarā de Habarama ne dua me dungū ? du koalènya ko ba gu ko tungū me , gu nadinga me de kó fū'egu ko de Izaka aku misa azokoa kpakute . ²² muabi Angro mba : lènyangro dze gu ko no baratsi ne gu ko tungū me , bame gu ko lènyangro me d'ā kubudu ne bengamba ba gu ko tungū me . ²³ Aū kpūlū buku Djigi ligambame : " Habarama lènya Djigi ba gu ko lènyangro me , Djigi yako me dungū . bame Djigi yako gabūūru. ²⁴ Aū biyī , Djigi alènya me dūngū kpungbulu rū ba gu tungu me de gueni mba enji ano , adembeduaka du ba zende lènyangro. ²⁵ Dembe du ndā kō ba Raba , bande tsere lakuba mba.Djigi alènya ne ba gu ne tungu me . de ne kpene ā gbēle dze gu Bayuda , de ne gamaka aka ga nānga yangadji mba . ²⁶ Aū wū gu kū me ādu ne fuya aku fie dumba bando kū , kāu lènyangro gu ādu ne tungu dumba gu bando

Chapter 3

¹ Ayaranere , angbamba aya ndre ameni de giri aka du ne zangu adua à bayika , bangō sarayi aya Nga de à bayika sumbu gara ngbenga me guanga ameni me. ² Nga kubudu b'enji tsereangro . d'ashi gueni à bŭgŭlū rū , duni Benga gueni , bame duni ba boa kuru kubudu . ³ Bange kali Djigi te ngba à begra badzaya āmba gruara , dunga banoa n'amba fu nyenga me te. ⁴ Te makia yī à masua mi : masua mba dumba ne gbogolo mba , ndre wyi gua ba no ne mba , ke sha pakapa birmba banoa fu de kapiteni nyeme te . ⁵ Kaū gu , miā sha kita enzūū de gu kū , Tuguru mbe so ne gbogolo amangoro . Makia yī ndrè wule ke sha wi soko mba . ⁶ du mia wu wyie. yimba ne tsereangro ūfu yì fié ne tsereangro . bame su akuara bame kuara kubudu bida. Mia gua soko gule de gara kubudu ne gu wyie me ba so à lifero. ⁷ Du gueni ne fuya akalia Anya wule abidza , ambie, nzukuda Anya ne anza abidza , bame niā lalia mba bidza , ⁸ Tuguru adu gueni Atsi bakaliari mia rū bidza , mia dumba gu tsereangro me ādumba de gueni kēfu . yimba ne tsere wuli gu awuza ameni . ⁹ ke ne gu Atsi mia me ba ngè fu tambua aya Djigi ne gu mia me ngè tukè gu ameni me de Djigi enjiaka wū ko. ¹⁰ bŭgŭlū tambua , ne bugulu tukè so à ngbā. Ayaranere , adumba ambe du awū. ¹¹ Adu dukumi Atsi ba so nebenga mi ne awi mi ebulu duku atsi . ¹² Ayaranere , wuli figi adembebu atso oliva , wuli vino adembeduaka zu atso figi , mieye adembe so ne Benga mi . ¹³ Aduiri , mesarangro , ne me bieli dunia ? dumba ani yikamba afuni bengā gā me , ne bengā tungū gu de nienjinano baratsi ne bièli ne du āmba ne lèangro . ¹⁴ bame de duiri du ne tsere wāla , deyī du ne dū azurua bara , adé yī du ne lèangro ne tukè ayiā Angro ne dūngū. ¹⁵ Bieli wū gu ā yimbe à lora dumba bieli fié ne bièli kū , yì bieli mba shi dzabru. ¹⁶ bangō fu du wala te ne dū azurua bara , zo du yewu yewu ne tsere amangoro kubudu dumba . ¹⁷ bieli lora dumba akpungbulu n'ejimba , tefiame , mbedji ne dedu , ne bengā dū , yimbe ne bengangoro , mbe zu bengā tungū, ade No afia angro mongomeni . ¹⁸ guemeni me ate dà ne dedu akaso ameni sokoaka , aka gua lū dedu ne Benga atso gu daka nduku dumba gule dūngū.

Chapter 4

¹ Yegū yì yīno te , tefiame yigū Yì īmano te aduiri ? Adimba makiari gū ate ta īmaoro ano ne kūeri ? ² Nyikpisangū ano, te fiame ade yī adute ; dū abuini te fiame nyi kpi zangu, tefiame ngla de nyi dū te nyi gū ne nyimame tefiame ne nyimo , afiame adenyi adute , bangoro denyi ko . ³ Banyi ko , Aduaka fūiri bangoa banyo ko ne tsere MBA , ne lunge aya enyi ligra biri makiame . ⁴ Amealakuba dzinyi! asaranyine dze at anyeme ne dze fiedze dzinga gū ukue mu anya Djigi me te ? gū gueni me anyeme bakue ukue ne dze fiedze dze rūkame ne basogoa Djigi . ⁵ Nyi makiano te biri ano aya kobokpi bozūlūano ne wia ? Dzinga nda ne wala gude Djigi kū ukue n' Atolo de kū Kali nda amba dū Kari . ⁶ Fūaya , kūafuiri dzi gū sūmbūna ; mba gū bane fa kolokpi aya , Ba Djigi ta īni n'Ame bangro , angrome atsi kūfū many aya gueme make na sende ⁷ kaime agū n' asende aya Djigi , nyī ta īno ne dzaba , te fiame ke abala birime dungāō . ⁸ Akianyerne ne soko Djigi , tefiame kū makiame ne sokoiri , zūndūinyi zari , tsere eni zūndūinyi fūiri , gū amenime Adū ne makiano . ⁹ Nyi Sara biri lunge me ; laīnyi sikpi te fiame nyi dū neki eriri , abiri mongome some ne sikpi tefiame biri fūkū andime ne lūngé. ¹⁰ Kaīme n'asende akpūngbūlūara Bekinde , tefiame kūtsagairi n'ata. ¹¹ Abiengueni ta tsere bŭgŭlū ne gabūni , ayaranere , gū gueni me ate ta tsere bŭgŭlū ano ne egunenī , tsere ate dengbanga egunenī ni ta tsere bŭgŭlū ano ne motalū afiame ni dengbanga motalū. Fūagū , de motedea ngbanga motalū , angrome atsi bamo de ngbanga mba . ¹² Kegueni atsi bakali motalū tefiame ni de ngbanga , dzimba gū gueni me ligame bafua gule tsetse whōā, angro atsi mo , Dane gū dzi mo , badengbanga gabū ? ¹³ Bangroiri Toto aye , ate faya : Wola bangamba gbadze nge no n'agbatu , nge na LA nozo galā atsi , nge nabanya te fiame nge zuge! ¹⁴ Nyi asara gū angoro me aū dū gbadze , dzi biri gūle me angro ? dzi nyi kezende nzibaso

Chapter 5

basis nadinga , te fiambe kwambe ika .¹⁵ Denge ligame anyi fa nd'aya , De Djigi nyeme nge dū ne gule , te fiambe nge anzidze tsetse dzewa .

¹⁶ Angro atsi toto aye nyi yélème ano agū makiano nanzangba me . Dzimba tsere angoro bayiélème uguawo .¹⁷ Gū gueni me sara bangangro sara , te fiambe adenianzi nienzi tsere angoro .

Chapter 5

¹ Bangoriori toto aye , amezuge! Bunyi te fiambe nyi kpalime , bangaro gu lūngé me ate n'ada ne liri .² Giri guzeme abida , te fiambe giri būdū me atserekpa ali .³ Te fiambe giri taleme ne giri ngbika me baba gazi , te fiambe weye gumba gagiambe wū nenga ne liri , te fiambe mbe li atsandari wo wi . Nyi na mongo giri zuze me nda abulu nya nalele !⁴ Wabi , tume dzi gū ame tūngū dzi gueme ate lu giri shie nda , dzi gueme denyi tume aka , atangbare , tefiambe tangbaaka ada na si ken'atuere dzi bekinde dzi gu amesozalo .⁵ De nyi du nda nane akūfie abulu monzo , afiambe nyi du ne bangabenza amangro , nyi mi te duiri awoza bando .⁶ Nyi de ngbanga , nyi whō ame bidiangoro , angba d'aka ta imo ne nyi .⁷ Sunyi n'angbo du ayaranare lada te woza birime dzi gu Bekinde . Te bi , ba me shi liwa badafu abase liahō so te , ni su n'angoro du balua te tūkpūngbūlū ma mba da te bolosi ma agu galā me .⁸ Nyi ko duā n'angbro du nyiasoroko te duiri , bangoro birime dzi zu Bekinde gua feta .⁹ Akia gueni ta tsere būgūlū tagunani , ayaranara , ambe naleako akana de ngbangari ; woli , made ngbanga ada angbadema .¹⁰ Manyi , ayaranare , kega andjina ne fu d'aka te mbu ne te aka du ke n'angbro du bata būgūlū te limo Bekinde .¹¹ Tebi , nze faono aya gueme ate mbu nda akadū n'angbro du dzika amefūkū Nyi dzi angro angbro du dzi nda dzi gū Eyobo , te fiambe nyi bi te fiambe de Bekinde biri zuge aya kokwa . bangoro du Bekinde ne bengabugulu ne lunge te duka baeni .¹² Nakpūngbūlū kubudu , ayaranara , akia nyi lapi te lima burule ambedzi foro , tsere ambedzi k'ali ny'angro , denyi kame ambedzi kekame angro , ambe na leako nyi si ne suku adengbanga .¹³ Gueni gū adiri ate mbue ? ani tembelame , gueni gū ne fūkūa ? Ani digbia .¹⁴ Gueni gū adiri n'ashikūa ? ani ya akpékéde gū mongome ani te Lima Djigi , afiambe akpuké tembelame Bangoro ni aka afireni ne kpa te Lima Bekinde ,¹⁵ Tembelame abulu nyeme bambe gū meashikū . tefiambe Bekinde tsagani kuwa ; te fiambe dembedzi Deni enzi tsere angoro nda , akayi gū tsere angrome .¹⁶ Kusinyi biri tsere angrome me gueni ne gueni aya gabu , te fiambe nyi tembelame baagabui , amberūfū nyi gū . Asoroko tembelame dzi gū beugani dū mbane bangamba gbelāu .¹⁷ De Eliya dzi ke gueni nda kūonga , kūkadūko batejmbelame de dze akia matoko , ade matoko nda ne te faro abulu galā bati ne diwi binyatsi mbeso atsi .¹⁸ Afiambe kwa kotembelame , brulé fūma , te fiambe faro kuri zumba atsorome .¹⁹ Ayaranara dembedzi aya gueni guatsi aduiri Ana bare ne dengahō soko bidiangoro . te fiambeanga gueni me da nabiri ni kwo ,²⁰ Ligambame ani Sara de dze aya gū gueni me abiri gū gueni me abiri gū gueni me ate bare ne gū lengé duni abando mbe guye gueni ndre tsere angrome .

1 Peter

Chapter 1

¹ Petero , glélé dzi gū Yesu - Kristu , aya gueme dzi a dakada te fiambe agbateka abulu Ponto , ne Galatia , na Kapalokia , n'Asia ne Butania ,² Sanya kari kūfū dū tūkpūngbūlū bīlī dzi gū Djigi Bara , n'angoro zunduame dzi gu mbuere Atolo , amberūfū nyi anzi guangrome nye Yesu - kristu me te , afiambe akagundume ne kule Yesu - Kristu : Amamune dadu dū anzi ne awokamba .³ Yélé aya Djigi , dzi ba Bakinde dzi gara Yesu - Kistu ate abulu tsiaka banga abulu , kūfūara abe gūle , bangoro guangbrū du me du kebie , bangoro bafie dzi gu Yesu - Kristu adu abando .⁴ Bangoro banga gu yi angba debida , andemba gazi , are mbanga , dzi gū d'aka Kali anyi nda abau .⁵ Anyi ate , Bangoro fūya Djigi , d'aka lideri abulu nyeme Bangoro gūle baligrame basungudie nya na dinga .⁶ Ndafu aya anyi dū te nefukū , ambe ra dū awo , toto aye , bangro ligame , anyi dū ne sia lunge ba kita nalele ne toto kpegara ,⁷ Amberūfū kpagara djigiri nyeme , du ne bengamba basumbua tale banyimba baka kpagara mba ne fūtū aya Yesu - Kristu date ,⁸ Ko anyeni mete ambedji aya nyi abiko ,dzi gu linyi nyoko anyi da ba bieko , nyi du ne fūko dzi gu fūkū me angba da ka yongo ne yélé ,⁹ Bangoro nyi du ne gule te lenge duri wo motume dzi gu giri nyeme me .¹⁰ Adzi na tata wéyé daka fugu mamume daka kali anyi nda , aka magu gule me gu anzume daka te tsaka feme na me .¹¹ Aka nyeme basara nalele ne gu amangrome dzi gu da Tolo dzi gu Kristu ne gu ye le na te na du afiambe .¹² koyika aka ne dze aya dzi mba ke baka ne mba , angoro atsi bangoro iri daka du bame angbaka dze amangro daka yongo ne nyi toto aya gueme atata weye Djigi abrūle Atolo da tunda abrūle te fiambeabulume a matolo kaerere . Mbegu bame , boyi wi dimari abulu giri wa me , abini tseme ,te fiambe nyi du na ngambo makia riakpu ngbūlū abulu gu manui me akafiri fua Yesu - Kristu sote .¹⁴ Kugu ayarame banzi angro , akia nyi lekua ugu kia zangu me danyi sara angro .¹⁵ Angro atsi , bangoro gu guenime ate yari nda dū ni ne mbure , nyi ne mbureri abulu griri zūlu me kubudu , kūofū d'aka gbanda na kōlokpi :¹⁶ Ngidū ne mbureri , bangoo dū nyone mburere .¹⁷ Dembe dzi denyi ya ano wo Bari gu gueni me bade ngbanga baligame ne guangrome bagueni enzi , ade kūa kpala gueni , nonzi ka gūndū agu nalele me dūnzi kaanoa ,¹⁸ Anyi sara adzimba gu amamanzū me baimba , wo ngbika , tsetse tali , daka gūlūiri te agu ambunze gari me denyi ma si abari ,¹⁹ Angro atsi ne gu kūleme dū n'ayélé mbe dzi gu Kristu , wo kandolo dzi gu adū ne fiolō ,²⁰ Daka sanya ri nda akpūngbūlū aya dze fie dze , te fiambe mbe na fuereme te nya nadinga , bangoroiri ,²¹ Bangoro kogu alengi nya Djigi , gu ate bafiko nda abando koda koafūaka yélé , amberūfū giri nyeme me ne giri makia na kpūngbūlū me ambe dū n'aka Djigi .²² Tefia azūndūa lengedui n'anzia bengangro , badūa ne beng'abulu sumbume , wanyenyime ne bengamba a diri , ne duiri kubudu .²³ Bango d'aka gasiri nda n'abarari , ambedze bagu atsrome babidabida , angroatsi

Chapter 2

nda bagu atsrome adebida, babūgūlū gule dū ngate dzi zū Djigi .²⁴ Bangoro dū eni kubudu wo yoro , tefiame guaka yélé me kubudu dū mba wo felele yoro . De yoro kū, te fiame felele shi;²⁵ Anglo atsi kpūlū Bekinde gembameze adembanya . Tefiame dze būgūlūa dze gū daka yengo nenyi abulu kpūlū Djigi

Chapter 2

¹ Bame awo ange bulu tsere angoro afiame ne tsere bieli kubudu ,ne wia ,ne tsere zangu , tefiame e nedzi ne tsere bugulu , ne tsere du .² Wu abora ayara , nyeyime kene miliki mbure Atolo te fiame ne ezi iri , ambe rufu bangoro ko yi bu abulu nyeme ,³ De mbe dji aya nyi akpangara na dze aya Bekiinde gu ne benga ko .⁴ Akia nyime na soko ko , mala gule , dani balu , angro atsimbe sanya me ne bengamba kpongolo Djigi ;⁵ Te fiame nyiko , wo mala gule asoroko nyi bangoro awa ne dema mbure atolo , mbure akpuki , ayamui kpulu te ada , ne bangamba aya Djigi ba Yesu Chrisito .⁶ Banyo fa a kolokpi aya : Wabi ,aya kali Siona ndre mala , sanyako , ne bengamba te fiame gu gueni me ata natengamba a de ze aka ni.⁷ Yele gu anyi , adu ne nyeme . Anglo atsi bame azenga nyeme gu mala me de ame akua balunda mba da ne banga mala adua dema , tefiame mbe same ne mala katsi , Te fiame ne mala nenzie ,⁸ Daka kali teme amba mabuluko aka linga kpulu banyomba ya daka sanya ne bame .⁹ Angoro atsi , nyi dzi nyi gu su me sanya ka akpiki dzi gu akume gu sumu du sa atsi , gu amani makaka ,amberufu nyi banya angro dzi gu gueni me ate yari bama abili kadi bagoame ne zikadi du n ayelembe .¹⁰ Gu nyime adedze se eni nda , te fiame toto ayenyi ame banya abulu .¹¹ Ayaranare akpalime ano anyi , wo adzoro adukulu na kudzu fie dze , sanya nyi zanga ka basoazalo na duara .¹² Dunyi adu gueni asara Djigi ne benya gu , amberufu zonda aka ndiakari te wo tsere eni , aka te bie giri benga tungume , te fiame aka tambua Djigi , agu wozame aka biko .¹³ Kayime n' asende bangoro Bakinde , aya gueni kubuu kaliaka a dueni , ambedzi akumu tsetse gueni du liri . Ambedzi kumu da ame tua bangoro atume ame tsere angro te fiame basamwe ano benga angro .¹⁵ Bango nye Djigi me te awo na dze aya anzie benga angro nyi kali tsinyeme te ku gu eni me asara angro na egllele ,¹⁶ Adanyi abidza , akia nyi kalimba wo tembeka bahuko tsere angro , atsi anzinyi kuwa abidja dzi gu Djigi .¹⁷ Yele nyi eni kubuu , nyenyime n' ayaraneri ; nyi gu Djigi , nyi yele akumu .¹⁸ Ametungu kunyime n' asende ne yeme kubudu aya akumu dji giri , ambe dzi kaya gueni da bengaka ne adu , angro atsi aya gueni ko du ne tsere ga ,¹⁹ Banga dzi mba kpa mando basia lunge bali bengangro du ne benga makia te du ne si Djigi , dembedja de mambwano kene wia .²⁰ Fuagu amugu fukua gu du mbedji akayero bagu anzi na tsere angro ? Anglo atsi aya akayisoro bagu de ne anzi benga angro dzi goba kamado kpungbulu Djigi .²¹ Te fiame nda mbegu daka yari bamenda , bango de Kristu mbunda ko bangro iri kanyi yanyidzi anyi , ambengba nyi gu fiako .²² Ku ade anyi tsere angro nda tefiame adaka bi nenzie ngbako ,²³ Ka d' akatendeko adeko biri nduko gasi gise , angro atsi kanyi guko angrome ko nazagu badingbanya nadangamba ,²⁴ Ko ate si gara tsere angro nda kote kuko te tsere woli amberufu deko kpi ba tsere angro anye gu ko ate boko alo dzi gu ate guiri .²⁵ Bango denyi du wogu akandolobere ambangbe, angro atsi toto aye nyi abirime ne si elide te fiame kolide duri .

Chapter 3

¹ Abande , kahime n'asende ko aya abadiari, amberufu , dembedji gueme atsiatsi a dueka aliakanya libugulu, nyi sumba aka ambedji ba bugulu ke ba benga ga dj gua nadiaka .² Babi nefudenyi gu ne te ano ne bengamba tefiame ne gundu .³ Akia nyindu, kenegu zezeme mba u adjigi teku wo atukue lin'akanza tale, tsetse lemu djigu d'akabo .⁴ Ango atsi gu , bomeme du adu tefiame ndame ne te lengedu, gu zieme ade lida ne zere du tefiame ne benga mba , mbegu du ne asooko gbata kpungbulu djigi .⁵ awogu de gu abandeme ate du akpungbulu atagru be tsere angro fu d'aka te ka makiare ne shi Djigi,daka te kame n'asende aya abandiaka .⁶ Wo sara , ata enzi guangrome nye Abaramate tefiane ne yako gune Bakinde me. Nda te ne gu sonyi n'oyabande , bangoro angia bengangro⁷ Akuye , ha bebinli agri sumu me n'anadiari , wogu anime asoroko kwaka ; yelenyiaka , kuufu ligambane akama kpamando dji gu gale . Ligambaneambe du awo, amben'aleako gu angro n'akame ne giri tembelame me⁸ Bangiamba , fuya nyine makia katsi tefiame nyi du ne benga abulu ne ndre nyeme , ne lunge, ne kame n'asende .⁹ a kia nyibiri tsere angro batsere angro , ambedji ndeka ba nddaka ; funyi kpa mando ne magbiembe , bangoombugu d'akayeri bamenda , amberufu nyi ma kpa mando .¹⁰ De mbedji gueni atsi, mberu ayi , ni nyeme badua ne gule tefiamebabie woza fuku , ani lidmieni te tsere angro tefiame ne bandingbani te bugulu fule,¹¹ Ani busoko tsere angoro te fiame nyi enzi bangamba , ni kadadu nino te fiame .¹² Bango du eni Bakinde akubenga eni te fiame atuko akoo ne guaka kpaliame ne , angro atsi akpungulu Bakinde sogo gueme bandi tsere angoro .¹³ Te fiame danegu ate anziri n'asorokomba , dembedzi aya nyi yafuya ba banya angro .¹⁴ Bango denyi te mbua ba banga angro , nyi ne fuku akianyi gro watsi , akia liri gbatika .¹⁵ Anglo atsi zundunyi te duiiri Krisitu Bakinde ,baliwa anyi so azabiri , ne dadu ne yele , kpungbulu dema atefiri bangiri angro kieme n'akpungbulu dzi gu du eni .¹⁶ te fiame anyi su ne benga du , amberufu , fu daka ndaka si te mbele afuya dzi ayi tsere eni , gueme ate kame angro benga giri abulu Krisito aze bayima liaka .¹⁷ Bango ligambame akamba , dembe dzi aya awo nye Djigi me te , banyie tsere angro tsetse ne tere mba .¹⁸ Krisito ko de kembanda ba tsere angoro , ko dze benga gueni ba tsere eni amberufu ku ghiara aya Djigi , akawuko abulu ko angro atsi kobirime m'agule abulu Atolo . Abulume kuno batakpulu kolokpi aya gu Atolome du akamba .²⁰ Dzi gueme ate du nda na soroko du , fu du angro dzi gu Djigi te no ken'akpungbulu , tana dinga noa , a nalele anze nbga , dzigu dani du ame ke siimiti , bafuyu ani tinya tsi meyuru bati , ate gu ayi bili .²¹ De mie dze mbeha le ameyele me , angbamba dzi zundume banyere te ku , angro atsi dzimba gueni n'abanga makia na shi Djigi , tefiame toto aye ku , de guiri , nyi ko

bangro befie atando dzi gu Yesu - Kristo .²² Du wola abangaza Djigi , babua kufu de ko bia te nda na abulule , te fiambe atregima ,akumu te fiambe amefuya , akame na sende de aya ko .

Chapter 4

Chapter 5

2 Peter

Chapter 1

¹ Simoni Petero matungu dzi gu Yesu Krisito , nugweme ata kpala nyeme kuwugara , bangoro adengbanga dzigu gara Djigi me afiambe ne batumeni Djigi Yesu Krisito : ² Amemi ne dedu ambe mongome nebenga asarambe ne Djigi ne gara betumeni dzi eteyi ata Yesu ! ³ kuwugu fuyame eteyi ata fura kubudu ate gemu angoro gule ne zudueme egu denge me nasarambe ne gu de gara mangoro yele ne gukako banga angorome , ⁴ dzigu aku kide ne kikamba te fiambe ambosombo ne banga kide ; amberufu bame ayi da ne guemenime dugu yele dze fie dze nalo neje bululu adia ngbanga dzi gu dze fie dze bangro zangu , ⁵ bangrome alia bame egenzi ne fuyara bagoro akali banga angoro ne te giri nyeme , ⁶ bielie ne , dedu na ngbrodu dzi gu akideme . ⁷ akademe ne nyeme djigu ayara abulu du ne benga du . ⁸ Bangorome gwa mangorome kubudu bangorora dumba , afiambe ne tsikamba ne dzeya bademba yiri ayesu ne wia bangoro asara gara batumemeni dze Yesu Kristo . ⁹ Angoro atsi begu guenime adu ne fetsieri , edeki ne denga kadi , afiambe ne bilidu na zundwa du dzigu aka atsetse angome , ¹⁰ Bangorome , ayarana , endjiyi eye asoroko giri nyeme , bangoro ango , nalete awo , ada ylse ba tsame ¹¹ mbugu , afiambe bagueme neti Djigi gara batumeni dji Yesu Kristo ate guara kubudu . ¹² bangu bame , fanyaya nihi dze mangoro dze , bedze eyi sara ne dze aya eyi du na soroko du bangoro bidiangoro . ¹³ afiambe eneno kudumba eguna endzi , ambedu dza aya anyadu abere bere na yongo guamangoro dzigu , ¹⁴ bangara ango sara nyi ata afiambe betumeni dze gara dze Yesu Krisito ate yikare . ¹⁵ Angoro atsi afiano dze gere mbe kali engendji bedje aya eyamaka dze amangoro dze . ¹⁶ Adumba , ndjeya , dza zende bugulu me akanda dji ne wia nda biru ndenge yikari fuya te fiambe na ngro birime dzigu Bekinde Yesu kristo , dengedi guko yele nekumu eriera . ¹⁷ bangoro ango de Djigi mali yele djigu ko , bagri yele ate dzine ne kpulu atsi atefaya : gu egireme nyenyemete , dafuka gere nyememe , ¹⁸ Afiambe ango dze kpulu atsi ate yi eburule , fu gre date abili beli santu . ¹⁹ Afiambe agama kpulu andjina kukimba eyi bamba na soroko eri kuwa tala etaka ne wiolo , batafu awuza sote tudui , ²⁰ kukumba eya sara kyina kpongolo adu likende dzina adumba aka ligira adumba akaligra akwa tolo amangoro , ²¹ Bangoro ango adumba nyeme dzigu gueni de dzina du te famba awo faya mbwa atolo gara te gueme egri eni ta buguluyisiDjigi.

Chapter 2lo

¹ Ambe du eduemeni andjina de fule,afiambe mbedu ko edueri adeketere fule,akaso balo bayiongo pande fule afiambe akasogo gu bayika me ate gualaka nda,fu akagbi bando ne liaka n'akaramba. ² Emeni gbela ano afiaka baguaka lakuba me,fu yiangedji djigu benga ango ade emeni nyeme te akasogo. ³ Bangro zangu adua ne ngbika gbela,atsa ne sheri nayiongo benga bugulu neyi djigu fule,ayaka mbu du angbru ango djigu aka kweka,afaiame gueni me ate wuka alani. ⁴ Mbugu bame,ambedji aya andji Djigi n'ashinda gueme ambrue atolo me ate gbali nda,fu bame duku wuaka n'aduku wi zo ablikadji,afiambe akasuzo baliwa gu wuza me ad ngbenga dji guaka. ⁵ Adu kuayi gu kia foro me awu nda,bame fu kufu gule aya Nowa,ko biatsi ?be wiru batsi kugu ata pe pande djigu adunguango,egu n'adjinga me de mi yinda aku tsre foro. ⁶ Aku de ngbenga nda awu greketa Sodom ne Gomoro ambe lika ke kumbe bafa n'ememi aya guangro gu ate da nenga ne gu foro me. ⁷ Afiambe de Loto gu ba guko benga ango me,de du ko shi lunge bangro gu tsreangro me djigu lakuba daka dute;(bangro dungu ango) djigu ko aku te su te eduaka,guangrome aku t'adji ba guaka tsreangro me eke ndji n'awuemeni. ⁹ Bakinde sarako asumbua ne goko emeni me a na nadjinga djigu ate kume ne tuku ko,afiambe kuliwa tsre ameni ba da egu wuza me aku defe ngbenga dji guaka. ¹⁰ Sumbu mba me baguame ate edji tsreangro nda ne zangu kuaka,akafitsikame e tsreangro afiambe aka bi agbogolamba ke newia eriaka.Ame fule,afiambe tsieri aku gunduaka bandeka ame yiele. ¹¹ Mbe rwayi e mbrué atolo,du n'azaline fuya afiambe n'asrokomba,adaka so ne ngbenga fule ne kpungbulu bekinde. ¹² Fu ba me duaka ku wu anyia ate su kayi aka wumbq a wulé wufu aligamba me afiambe djigu zume bangro aka ngbemilimba fu aka gbreketa mba,aka ta bugulu ke ne ndeka te gu ango me asaraka,afiambe akakpi te guaka tsreangrome. ¹³ Bidji aka mali guaka ngbika me nenga bangro tu lunge baka liame,baka mali guaka mongo me egu tsreangro me kene wuza;baka du edueri ne ze afiambe enzuwu bewu gueni ne fule,akandjime wa benga emeni tukueri. ¹⁴ Kaliaka n'eriaka ne shi gu abandeme aba la kuba afiambe akasara me ne tsreangro;baka ku guame te gbira asroko duaka;aka gu ne du djigu zangu ngbika,duaka ayara djigu tsreangro. ¹⁵ Afiaka babua adungu yiangedji,akabere bano agu yiangedji me djigu Barama,ebugu Bosoro,djigu ate nyeme ne ngbika tsreangro, ¹⁶ mbugu bame maliaka tsrengbenga;fuwo egu dongi ata bugulu,mbe ta bugulu wu gueni,mbe sogo gu tungu gbele me djigu ndjine me. ¹⁷ Guameni me duaka kuugu akoro blime,ne gu ndji me de ngruwi neano:duku blikadji bali aya ka. ¹⁸ Akayingo bugulu djigu weleme afiambe negu gbele,akagu ne zangu lakuba afiambe akadali gbira aya gueni enyindji tsreangro,akaso eduaka zo ba tsreangro so te. ¹⁹ Aka

fa n'aka aya aka so suku bidja,egu nadjinga me aka gu du bidja tsreangro,beme fu gueni atsia tsi du bidja guangro me zeme lini. ²⁰ mburwayi,mbedjia aya;guameni me aka so suku guaka tsraengro me djigu gu fore me bangro gu saraka Bekinde afaiame negara gule me dji Yezu Klisto,daka birme kua n'abamba n'ashi akasueme,guaka gule me atsreangro mbedu kua ne trsemba basumbu guakpungbulu. ²¹ Fu bame dumba ne bengamba ayaka akiaka sara yiangedji dze gu aduangangro,badjiaa aka biri me,afia asara angro,babua gu nengadji me dji gule daka fuaka nda. ²² Ambe da tukuaka djigu yingo adungu musaku:bara ebireme bali gu nyiamba,afiame zumburu sakuoru mbe birime kua na bidakadji.

Chapter 3

¹ Biizo nda bdnga ayara,bara bwayi nyiagba kolokpi eyi ebulu gu kolokpi me bwayi datsa ne dje ya atsaga giri makia me ebulu sipiritu satu,bangro gu atapandeme d'ayiongo neyi egiri makia me. ² Nedje aya eyi makia guamangro me n'akpungbulu de a ndjina yiongo,afiame ne toli djigu bekinde ne gule. ³ Am'atapande d'akayika,yisaraakpungbulu kubudu eguwuza me ate da,aka da ne guaka bugulu me ba mueri,aya eyi no kufu du guaka bilie aka nyeme te. ⁴ Afiame akafaya,akufa ndaya mbugu awu da kugu yie?fu bame,ba benda wufu d'Abrama kpi,kubudu dumba kufu daka ze fie te. ⁵ Duaka ebili,aya de brule ezeme ndali bangro bugulu djigu Djigu,bame fu de foro so emi afiame mburu bangro mi, ⁶ fu bame beguamangrome de fie kpi ndali,negu mi me ateyi, ⁷ fu ba me,bangro gu bugulu,brulé ne foro shamba ani bangro aliwa wi,bangro gu waza me ekade ngbenga mba akawu amemba. ⁸ Fu bame,angro atsi,benga yiarana aligamba me edueri bli bafaya,kpungbulu bekinde,wuza atsi dumba gala kutu atsi,kutu atsi dumba wuza atsi. ⁹ Bekinde adeshiko ni bandjie guangrome yiongo ko,kufu de guame makiano;gu bame nigu n'e sheri,anyiakame aya gueni atsi eni kpi,mbugu bame nyiokome aya emeni kubudu akada bakushie guaka tsreangro me. ¹⁰ Wuza djigu bekinde mbe da kuwu midi,eguwuza me,brulé mbe du ne bugulu,afiame foro mbe du n'emenzuwu me ebulu me kubudu mbe gbishi ne wi. ¹¹ Bangro gu amangrome kubudu mbe kpi,ligamba me eyi du nebenga pande,afiame n'adungua angro djigu asara me afiame nafume n'a Djigi. ¹² Bangrori baliwa afiame ba endjie ne fuya begu wuza me djigu Djigi,baguangro me brule mbe gbishi ne wi afime guamanzuwu me kubudu ate du wu brule mbe zuolo. ¹³ Fu bame de nge liwa ano,kufu duku yingo,abe brulé n'abe foro,zo adunguango du te. ¹⁴ Mbe gu bame,benga ayara na,denge te liwa gu angrome egu wuza me,endjiyi n'asroko mba ne fuyiri kubudu akiadu n'asroko angro,yidu ne zere du. ¹⁵ Makiayi aya akpungbulu angbru du djigu garq bekinde me dumba nda gara gule me,kuwu fu du gara benga eguna dji Polo,akugba aya,kufu du makia te adaka fuko nda. ¹⁶ Gugu aku endji aguko akolokpi me kubudu zo deko yiongo gu'amangro ete,zo eebulu me du akpela amangro te aya egueni sara,guaemeni me adu ne bieli afiame neguame asroko shindjiaka t'angro,kufu du guame akolo kpi me,bangro guaka beng'angro me. ¹⁷ Yiko benga ayarana,nyayingo neyi biyi mba n'asrokori,ambe ne leko yia bere ba tsreangro de guaka,eyi na shi me babua egiri benga nengadji me. ¹⁸ Fu bame asrokoyi eblu makpu afuame ablusro angto Djigi garaakiayi nyime afiame gule Djigi Yezu Klisto.A bulu ko ayiele du,fiyi dje afiame bangro benga gule.

1 John

Chapter 1

¹ Gu ate du nda fu dakasombulumba te gu de nge dzi , gu de nge bi ne eriana , ne gu de nge kpangera te fiamme nge fefu , gu ebi kpulu gule , ² bangoo de gule hu beru te fiamme de nge bi te fiamme nge nyongo angromba , te fiamme nge gu ate nyongo ne nyi angro gule dzi gu adenya , dzi gu ate du nda soko Bara te fiamme ate hu beru nga . ³ Gu enge bi te fiamme nye dzi nye gu ate nyongo nenyi , anga ko , amberufu nyi du ne dzieme ne nga . Fuagu , gara dzieme me dumba ne bara , te fiamme ne gugu ko dzi Yesu Chrisitu . ⁴ Te fiamme nge gba dze amangro dze ano , amberufu gara fuku ne ligrame . ⁵ Gu weye me de nge dzi tangro ko , te fiamme nge nyongo ne nyi , mbegu dzidze aya du Dzigi zikadi , te fiamme adu bilikadi oko . ⁶ Denge faya ngegu ne dzieme neko , te fiamme nye atenoa abelekadi , nga ta fule , te fiamme anginze bidiangro . ⁷ Angro atsi denge te noa azikadi , kuufu ko memba du ko ayi kali , nye gu ne kufume afiame , te fiamme kule Yesu dzi egu ko zanduaara te tsere angoro kekpitika . ⁸ de ng'te fame aya adunga ne tsere angoro, nge linjime k'nga, adu bidiangoro àra. ⁹ de ng'yingo tsereangoro di gara, duko ne benga du, ku du ne dūngū, b'ayia tsere angoro dji gara, ku zunduaara ne gara nyere me. ¹⁰ de ng'fa haya enjinga tsere angoro, nga kali kom me fule te fia me adu kpūlū ko ne ta duara.

Chapter 2

¹ Ayarære, gbanyo dze amangoro edze ayayi, ambenalekoh, yie ndji tsere angoro. de mbedi aya gueni endji tsere angoro, gueni denga soko Bara, Yezu Kristu me dōngø. ² k'ko memba bafu emeni fuya bayia tsereagoro di gara amb'di k' banga angoro, badze fie dze kubudu. de ng' lide guko toli me, fu gu ang'sara te haya nga sara ko. ⁴ gu guwni me ate fā ano haya: nya sara ko angoro atshi ade nie lide guko toli me, me fule gu. adu bidiangoro à gueni mba. ⁵ Angoro atshi gu gueni me ate lide guko toli me, nyeme djigu Digi ne benga mba kubudu gue eni mba, fuo gu saranga tee haya ng'gu à ko. ⁶ Gu gueni me ate fā ano haya bau du äko, ligambame egueni no kuwufu dekute nonda. ⁷ Ayara nere, adua abe toli fu gbanyo niyi, kia toli gu deyi yima bie nda; dze kia toli dze, dimba gu kia bugulu me deyi yima djia nda. ⁸ Dimba k'abenga toli gbanyo æyi, du ne bengamba anyo ne yi ko, bangoro bilikadi guategbeteka. jikadi guada. ⁹ gugueni me ate fā haya, egu jikadi gudi ni, ni te sogo egunani nigu k'ebilikadi. ¹⁰ Gu gueni me ate nyeme n'eguneni, nigudu e jikadi, gbade gueni mba shi. ¹¹ Gu gueni

me ate sogo eguneni, nigue e bilikadi, ni no k'ebilikadi, asarani fude nino te, bangoro bilikadi efetshi irini. ¹² Gbanyo dze angorodze ayayi ayara, bangoro, akaayi giri tsere angoro me. ¹³ Gbanyo dze angorodze ayayi a baba, bangoro ango yia sara gu gueni me ateyi dua nda. Gbanyo dze angorodze ayayi a pelenga bagu ayi sumbu tresr gueni. Gbanyo dze angorodze ayayi azoro ayara, bango yiasra Baba. ¹⁴ Gbanyo dze angorodze ayayi, a Baba bangoro yiasara gugueni me ate du ndali n'akpungbulu. Gbanyo dze angorodze ayayi, a pelenga, bagu dui ne fuya, te fia me Djigi gu eri afiame yia sumbu tsere gueni. ¹⁵ Akia yi nyeme ne de fie edze n'amangoromba kubudu. de gueni nyeme ne dze fie dze, nyeme dji gu Baba adumba buluni. ¹⁶ bangoro guamangoro ma kubudu du adze fie dze, zangu kũ, zangu iri, lã angoro, eyi dze emenzuwu edze ne shi Bara. ¹⁷ dze fie dze sumbu, k'negumba zangu me; gu gueni me at'endji guangoro me nye Djigi me te ni zeme ba awuza kubudu. ¹⁸ Ayara, nadinga asumbu, kuwufu deyidji ndaki haya basogo Kristu gua da, fiyi ahayi, abasogo Kristu ada ne toto aka. Nda fũ gu de ng'sara te ano nga da te nya nadinga. ¹⁹ daka so k'edura, angoro atshi aduaka garame. Daka fã nda haya daka du garame, daka su k'edura, angoro atshi demb'le awu begu ambe yikame didze haya aduka kubudu garame. ²⁰ Bangorori, deyima kpa mando nda djigu gueni me du santu, afia me yisara angoro kubudu. ²¹ Gbanyo dze angorodze ayayi, afanyo aya asarayi guangoro, dumba nda bagu saræyi, begu aya ade fule so bulu bidiangoro. ²² Dane gu dji me fule, adumba gu gueni ate kame ano haya adu Yezu Kristu ha? gu gueni me basogo Kristu, ni kame ne baba ne wuli, ²³ Gu gueni kame na baba, aduni ne wuli. ²⁴ Bangoroeri, gu deyi dji ndali akpungbulu ambe du k'ne te duiri. de mbedji aya gu de ji dji nda akpungbulu dumba k'ne te duiri, yi du abulu wuli ne baba. ²⁵ Negu kide me de kuenji ndali na nga, djimba gu gule me ade nya. ²⁶ Gbanyo dze angorodze ayayi bagu amangoro me deyi fã ano haya ayi bere bame. ²⁷ Bangoroeri, gu efire kpa mando dyi ma mbugu keri, aduyi na zangu badze aya akayikæri angoro; angoro atshi, gu ko efire kpa mando me yikæri amangoro kubudu, ambe dji bidi angro ambedji fule. suyi k'ako wufu dekuyikari ne te nda. ²⁸ toto ayi, ayara, guyi k'ako, mbadji, duku da ba so, ng.sara na bidiangoro, ambedi birieme ko ade liara gbeteka, ng' nada basue denga kadi ne ko. ²⁹ deyi sara duko ne bidiangoro, saraeyi haya gu gueni me atendji bidi angoro ano kuazuni.

Chapter 3

¹ Biyi gu nyeme me du Bekinde ayanga, bame akayara ayara Djigi, biyi ngayima da ayara ko. bame, dze fie dze asarambara, bango asarambako. ² ayananere, dunga fiyi ayara Djigi, gu de ng'du asarambame k'egu; asaranga, nufu dembedu nete, ng'du wu ko. ³ Gu guenime kubudu de lē nyako, nizundume à wuza da djigu ko kuwufu zundukome. ⁴ Gu gueni me d'endji tsereangoro, niali tshine ruangoro, ne tsere angoro, ne ruangoro di gu toli. ⁵ Atshika sarayimba, Yezu dako b'anjia tsereangoro, adu tsereangoro kua. ⁶ Gu de zeme n'ako, anyinime ne tsereangoro; gu de enjie tsereangoro ebiniko, asarani ko. ⁷ Azoro ayara, akia gueni motoeri: gu gueni me bendji bidi angoro, duni me bidi angoro, kuwufu baniendji bidiango. ⁸ Gu gueni me atendji tsereangoro duni dzaburu, mburuayi dzaburu yimakab'nda endji tsereangoro nda. Egu Djigi ada bawũ fia tungu djigu dzaburu. ⁹ Gugueni me zume nē Djigi, ade nienji tsereangoro, bango zunime ne Djigi. ¹⁰ Bame gu bakasara ayara Djigi n'ayara dzaburu. gu gueni me b'enji tsereangoro aduni gu Djigi, gu gueni me anyenime eguneru. ¹¹ Mburuayi gua te yongome eyi gu aya dji n'akpungulu, dumba ang'nye akadiara. ¹² angba adua wu Kaina, me tsereangoro, ate wũ eguna ko. du ko wũ ko bangoroango ? bangoro fia tungu di gu ko du ne tsere mba. Guegunako du ne bengamba. ¹³ akia yi g'ru, ayara nere, de fie sogoori. ¹⁴ Saranga aya songa à bando ba gule, bangoro nyeengame n'ayanara. Gu anyeme, nia kurume nã bando. ¹⁵ Gu de sogo eguneru, duni mwaũ bando, saræyi amwaũ bando kubudu akakpi. ¹⁶ bangorome, ngasara nyeme bango sukpe kule Kristu bangoro ara. nga ko dunga bakpime aya ayanara. ¹⁷ du gueni atshi du n'emenzuwu digu dze fie edze, gu du eguna gueni ne zangu mba nikame te azani, tsayi nyeme digu Djigi du neni? ¹⁸ Aya, akia ng' nyeme ne bugulu aku miã abara endjia angorone bidimba ¹⁹ Saranga aya dunga gu bidiangoro, ngaru ne duara kpungbulu ko. ²⁰ bame, de duara kaliara n'angoro, Djigi walua basumbu duara, sarako amangoro kubudu. ²¹ Yaranere, amb'di akali duara n'angoro, adunga ne gundu kpungbulu Djigi. ²² Dunga b'ako emenzuwu kubudu ng'malimba azako, bango ngayima lide toli dji gu ko, n'enjie guangorome nyekome te ²³ Nufu du guko toli me: Anga lē nya mba te lima eguko di Yezu kristu, ang'nyeme akadiara kuwufu yingoko ne nga. ²⁴ Gua lide guko amatoli me nizezme n'à Djigi, saranga aya kogu edura a sipitu santu fukoara.

Chapter 4

¹ Benga egunere ,akiakeku gweni ne fuya anelegna angoro .Angro atsi ,ayika abenga angoro be gu aka tsara Djigi.Bengoro ango toto atserendjina ,aka ada aku fie. ² Du mba ayi tsara bieli dji gu Djigi:A bieli kubudu a te yongo angoro Yezu christu adumba gu Djigi. ³ Gu bieli me ate yongo angoro Yezu adumba gu Djigi ,dumba gua me tsine Djigi fiyo mba ada aku fie. ⁴ Yi dji a nzukuda ayara du yi ba Djigi be gu de yi yema ka le nyamaba bangoro ango gu gueni me du akadieri duko ne fuya ba sumbua gu du aku fie. ⁵ Aka gu du fie begu da ka yingo,ko bangoro fie ,afiame bidiangoro. ⁶ Nga ne Djigi gu gweni dze sara Djigi du mba aya ani djiara nda so gu ba nge sara bieli djugu bidiangoro ne g'ua bereme. ⁷ Benga egunere , ange du ne nyeme akadiara n'agabuara ,bangoro ango nyeme du mba gu Djigi,angoro atsi gueni dje du ne nyeme zunime e Djigi ,te fiamme ni sara Djigi. ⁸ Gu gueni me adu ne nyeme asara ni Djigi. ⁹ Nyeme djigu Djigi gua te djeme anga ,begu dze Djigi tu atsi egu ko aku fie ,bangoro ange gu ba ko. ¹⁰ Nyeme dji gu ko adumba gua aya be gu ba nge nyeme ne Djigi angoro atsi be gu duku nyeme ne nga,afiame ku tu egu ko ka atsi aku kpi ba ngoro ara,ba tsere angoro dji gara. ¹¹ Benga ayara nere ,fu nyeme ne Djigi.A nga,mburuai anginyeme akadiara. ¹² A du gueni di gu bi Djigi nyeme akadiara

,Djigi du eduara afiame ,gu ko nyeme ne dumba bangoro ara .¹³ Sara anga, du ga bangoro ko ,te fiambe ,bangoro be gu duku fuara bieli¹⁴ A fiambe nge le nyamba aya bara duku dji gu ko bangoro agwa fie me.¹⁵ Gueni ze atele nyamba Yezu du ko igu Djigi ,Djigi du neni te fiambe ni du ne Djigine.¹⁶ Nga dze sara nyeme du gu Djigi akwara ,afiame nge le nyamba ,Djigi du nyeme,gu gweni ,afiame gu ebule du gu Djigi ,du ebulu ni.¹⁷ Awhu ngwa ,du ku fu du nga aku fie be gu du nyeme a du ne benga mba mbuma yi ange du ne kide awuza adengba nga¹⁸ A du gu nyeme ,angro atsi benga nyeme namba gu du gweni du ne bangoro angro dumba ngbiku.¹⁹ Aduni ni dungu ebulu dungu nyeme ne shi ko, bangoro nyeme ange dukuo ne nyeme ne nga bangro ara na kpungbulu.²⁰ Di gweni yingo nyenyeme ne Djigi ,afiame ne sogo egu eni du ni ne fule ,bangro angro dze gweni dze ata sogo egunani de ni bini ,mbele sayi aninyeme ne Djigi adeni bikono?²¹ Manga ze nangoro dje shiko :nediya gueni nyeme ne Djigi ani nyeme ne ko ne gabuni

Chapter 5

¹ Gu gueni me lē nyamba ne dze atya Yezu gudu Kristu, zukome ne Djigi, ne gu gueni me nyeme ne gu guenie zuko ne gu zume neko. ² saranga nedze aya nyengame n'ayara djigi, agu nalele me nyengama ne ko, n'adjia toli dji guko. ³ Fuawu, nyeme djigu Djigi dumba ang'lide toli dji guko. ne gu asorko toli di guko adumba nalēlēm̄ba. ⁴ Bangoro dze aya guame kubudu zume ne zdjigi aka longi dze fie dze. alongia fie gudi alēnya Djigi. ⁵ Dane gudji gu gueni me longi fie? dumba gu gueni me lēnya Yezu wu egu Djigi. ⁶ Djimba ko gu da à mi ne kule: Yezu Kristu. adako ke ne mi, dako ne mi ne kule. ⁷ begu duaka zo bâti bafu pande. Spiritu, mi ne kule aka kubudu bâti lēnyamba. ⁹ Tsetse m̄anga pande djiguem̄eni, pande Djidi gudu ne tshikamba bame pande adjigi dumba k'bagu guenime fu pande aya eguko. ¹⁰ gu gueni me lēnya egu Djigi duni ne pande ko e ni. gueni me kame n'angoro Djigi, ni bi ko wu me fule. ¹¹ Bebie gu pande me fambu ufa haya Djigi afuara gule ade nya. ne gu gule du a egu ko. ¹² gu gueni me du n'Egu Djigi, duni ne gule, gugueni adu n'egu djigi aduni ne gule. ¹³ Gbanyo guamangoro me begu ayisara ne dze aya yigu ne gule ade nya, yia lēnyamba ba no te lima egu Djigi. ¹⁴ nga lēnyamba ne shi ko adze deng'ko edzuwu bangoro guko benga du me, ku djiara. ¹⁵ De nga sara haya bako djira, ng'ko enzuwu sara nga dunga du nugu enzuwu me deng'ko ne shiko ano. ¹⁶ Dugweni atshi bi eguneru ndji tsere angoro, gu bamb'shini n'à bando kotombelame ne Djigi de fu gule aya gu eguneni me. kofumba haya guem̄eni me atenji tsere agoro ad'shi gueni n'à bando.Dumba ne tsere angoro atshi ba bawu gweni nà bando. Afanyo ayi tombele bame. ¹⁷ tsere angoro kubudu dumba tsere angoro, tsere angoro guzo atshi ad'shi gueni n'à bando. ¹⁸ Saranga nedze haya gu gueni zume ne Djigi ade guenimba endji tsereangoro gugueni me zume ne Djigi lideme kuwū, ngbade tseregueni kuni. ¹⁹ saranga ne bengamba aya nga gu ne Djigi bagu du fie ne suku shindji dzaburu. ²⁰ saranga ne bengamba haya egu Djigi ada kufuara bieli bangoro asara bidin angoro. nga gu ebulu gu banga angoro me dji egu ko dji Yezu Kristu. ²¹ Nzukuda aayaara liyime kiyi ba me tsereangoro

2 John

Chapter 1

¹ Nyo di gbukuru, aya gu Bande me de Djigi sayā ne, n'ayara ne kubudu, nyenyene n'aka ne bidiangoro. ambak'nyo nyeme n'aka, ne guame kubudu sara bidiangoro. ² bangoro gu bidiangoro me du ara, sara nyo mb'du ara awuza kubudu: ³ a maku, lunge ne dedu Djigi du niyi. bangoro Djigi bara ne Yezu-Kristu, egu baba n'à bidi angoro ne neme! ⁴ D'efukume wuya b'ebia angayararo me aka no n'à d̄onḡ. kuwufu deng'dji ne shi baba. ⁵ Fiyi gud'ako ne shioro Bande, ambawu abe tungu d'afuoro anoo, kashi gu dengeyime k'amalie nda tek'nda fie. aya ang'du ne nyeme akadiara. ⁶ Nyeme dumba aya ægueni noo wufu nyemba me. nda tungu edze dumba aya æyi noo n'ame. kuwufu d'yisará nda teak'nda fié. ⁷ Bangoroango, amefule ato ædze fie edze, adaka kuruwa ngbaka n'edu emeni b'ayingo ame aya da Yezu Kristu wu gueni. gu gueni me du awu, duni mefule, anyenime ne Kristu. ⁸ Duyi n'asorko-iri, akia yi bewu atsoro tungu di giri, kashi æyi tsa benga tume. ⁹ Gu gueni me d noo dengawu, kashi ni so à bidiangoro digu Kristu aduni ne Djigi. kashi gu gueni me zeme n'à dze bidiangoro edze nigu ne Baba na Wuli. ¹⁰ de uni da shiiri, aadani ne dze bidiangoro edze, akia ni kpala shiiri, akia yiefi ni. ¹¹ Gu guenni me d'ēfini, duni me tsere tungu kuwu ni. ¹² wufu dunyo n'amangoro gbelā aagba æyi, anyenyeme enjimba n'aku kpi ne mbienge; kashi makiere gu aya ada zo duyite. ata bugulu niyi n'asorko mba. barā gara fuku me du ne benga mba. ¹³ Ayara hibendoro Sayame efioro.

3 John

Chapter 1

¹ Ngburu degu Gaiūs, abulu nyeme areas anyonyoko abulu bediangoro. ² Iguneré anyemaano amuno Na kpungbulu amangoro, m u du kuasoroko duaro. ³ Da du ne fukuaro agu nalélème dayaranaro da akanape angoro goro bengangorome ,ne fu demunoteno a bengangorome. ⁴ Adeyo manga fukume kwa ko banzi angoro aya ayarere ne fu dakanoteno abulu bengangoro. ⁵ Iguneré, muanzi ne benga duaro agu de muanzi aya dayaranaro, ne guayaranaro mba ayi adjí té. ⁶ Bangoro afua pande degu nyémé, féyo a dema Djigi. Ambeligame na makimba ba nongolo ade gwaka ne benga mba wugri dugu Djigi. ⁷ Bángá démbá ba lima Yezu-Kristu anóaká bá mé adáko mali gu azu degu apagano. ⁸ Mbáligame nalēnya gu amenime, tē fiambe badaumé ayarana tungu degwaka abulu bengangro ⁹ Dagbā zukudā abungulu na dema Djigi, angro atsi

Déotrephe,banyome ba dua akpungbulú nyara. ¹⁰ Mbugu báme,nyome na bieri,apényi kwaze gu amangoro me degu dekosásá,bakia me batse tsere bugulu Bangoro;adembudu dze aya dembéngbá, ¹¹ Igunere akiamu tsetsa tserangoro,angoro atsi tsetsa bengangoro.Gugwenime abandi bengangoro duni Djigi ;gu gwenime ade enzi tsereangoro abanibi Djigi . ¹² Amení kubudu adu ebulu dugu,fu pande degu Demetrius;ne nga ko,nga fu pendé ko,wawuze gara pande me gu ne bengamba . ¹³ Adu ne ndre amangro,bagbamba amu.Angroatsi,adagbamba,nagbamba. ¹⁴ Nya makia nabioro agbaguru,bangoro atabugulu nga nomu. ¹⁵ Adu du nemu !Ayanarano efiao.Muafiayanarano,gweni ne gweni.

Jude

Chapter 1

¹ Yudi, me tungu djigu Yezu christu,eguna Yakobo ,aya Guame da ka yaka ndali, Guame du he nyémè ebulu Djigi dji bara, Aliwa bangoro Yezu christu . ² Ligambame , he bengá du he bengá ngoro ambe du ne yi gbala ! ³ Bengá gara na, wufu da fa a no agba warga a yi aku gara gule me asti ,Mbe ligame anji guangorome ne fuya bangoro gu nyeme daka bieri nda aya me benga du bara atsi fu kubu du. Dji gu mbure atolo da ka biri aya ame nyeme bara tsi kubudu . ⁴ Fubame anga emeni me agome nebili na dueri fu aka de ngbanga ne agbame na warga ba benda me ndali, a me sogo , aka biri makpu dji gu gara Djigi me a ka sogo, afiame aka sogo gara bayikame dji kumu Yezu christu. ⁵ Ayongo neyi ashi ,aya gu yimba sara na soroko mba gua angorome ,fu kumu afiako ba guemeni me afiame ku so naka a gu fie me dji egypto, afiame kuwu aka na soroko du ; ⁶ Aku kali ndali bangoro ade ngbanga gu ndere wuza me,aka boaka ne gangelo n'angburu la ne bili kadji ,mburu atolo dji guame ade liwa guaka yele me nda,fu akayi gua ka bara la me ; ⁷ Fuagu sodomo ne gomoro ne gu a me ala ngba te dji guaka , dji guame a te fume ndali aya tsetere amangoro n'asogo dje foro dje, aka fume yo tenga mba ,ba lie lunge ai ade nya. ⁸ Ufu dumba wu gua kiyi me aka enji guangoro me ne guaka lalie me ,aka fetikame bara tsi kuaka aka tukute kumu afiame aka ndeka yele. ⁹ Fuagu tsika mbure atolo Mikaele ,agu nalele me da ka yimame te ne glise afiame aka ta zuru bando ku Moïse ,ambe ligame aku yongo tsere ngbanga dji gu a ndeka ko,afiame ku faya: abekinde fuoro tsere angoro! ¹⁰ Aka,ba biri angoro aka yongo agu ndenge me dji gu ndeka ne dze aya aka sara aka, fu aka shi na gu ada ka ara ama ngoro, aka gome na gu awu aka . ¹¹ Ndere lunge aya ka !fu ba me da ka no ayangenji dji gu kaina , aka bere aka shi na gu motio me aka bere ba no ba shia motio dji gu Balaan ,aka bere bangoro gbalie dji gu Coré. ¹² Aka du wa me abewé ameni egu nalele me d'ayara mognome ,fu ada ka enji tsere angor te, aka bi ka angoro ka.aka gu nji fu adu mi te , gu du wi toro mba ano ;ne gua wuli me adu na tsoro ,bara buayi mbakpi ,mbe djeme; ¹³ Gua agbalie mapungu me dji gu mi eyi mbe bewu fu ne tsere amangoro angba ; tsere ate no, fu amba yulo ne bishime mbe su ba liwa mba ade mba nya . ¹⁴ Mbe gu du awu bangoro aka dji Enoch,bara biyatsi mbe yuru buai ba bu te Adamu , ate yongo akuangoro ye bie ,kumu kuda ne gu ko a mburu atolo me aka to to ne nimba , ¹⁵ Fuawu banjie adefa ngbanga dji gu emeni ku budu ,fu ba da ba tume emeni ku budu ba tsere angoro a dueka ne tsere angoro kubudu angba dji gu daka enji ne gu bugulu me ke budu daka ndeka ne toko ko dji ame stere ga . ¹⁶ Guenemi gu ba nji marumaru akpali me ba guaka amangoro ,aka no kufu du guaka nyeme me ,fubame duaka ne tsere buglu ngba ka , djigu wuleme ,aka yele ameni bangoro ne li mba aka fuere enzuu ¹⁷ Bame gu ,yi ,banga yara na ayi sara gua angoro me da ka yongona kpungbulu shi ayara sula dji gu gara kumu me Yezu christu. ¹⁸ Aka fa neyi aya agua nalele me te na bulome mbe du ame mongo,aka ngbeme kuwu fu du gua ka tsere angoro me.

²⁰ Bangorori, benga yara na kuyime ke yi atsi aku gu benga angoro me dji giri na len nya Djigi, ne tombela me ebulu mburu atolo, ²¹ Kuyime ebulu nyeme dji gu Djigi na liwa benga angoro dji gu gara kumu me Yezu christu gule ade nya. . ²² Ange mali guame atsi atsi gu aka mba anyeme , ²³ Guyi gueme ate kame wara ka na warga awi ; bangoro guame du ne lunge dji gu atsi ne lunge, asogo gu budu me mita na fitikame n'angoro ku. ²⁴ Fu, aya begu gueni me de lideri ta ama ngoro dji gu shia ne gu de enji ba so me neyi kpungbulu yele a du ne tsere angoro fu bame ebulu mongo , ²⁵ Ne Djigi atsi, dji gara gule me ne Yezu christu dji gara kumu adu ko ne yele n'azali, ne fuya na soroko mba,ba benda kubud aya nalele ne fiyo, ne bulu gua gala me ate da a mbe du ko.

Revelation

Chapter 1

¹ Enze bukuenze dumba guangoro me de Bekinde bi nda. De Djigi fu ayako ebie guamangoro me bayika me aya guko a bidza me guangoro me ateda siame nasi. Kristu yongo angoromba nesi binza ko dze Yowani. ² Yowani yongo guamangoro me kubudu duku bi nda. Fu duku da ne gu weye me eteyi shi Djigi, benga angoro ateso shi Yezu Kristu. ³ Bengangoro gu aya gu gueni me atenga dze buku dze, fu bengangoro gu aya guamenime atedzi bugulu a dzina ne guemenime ba lide guangoro me biaka fedze !begu gu wuza me tanziaaka beguanguangorome afeta. ⁴ Yowani tu wulega aya kanisa biyatsi mbe wiru bwayi dzugu Djigi gu du a fie dzugu Aziya: dumba benga ebulu ne dedu ambeda ne shieri beyie shi Djigi gu du, adunda, ada badame shi a lengedu biyatsi mbe wiru bwayi guame du kpungbulu bara sumu dzugu Djigi, ⁵ beye shi Bekinde, benga guadufu, tukpungbulu wuli gu etebefi a bando, ne Kumu lia Kumu aku fie. Nyekome nenga, deko gwara nda a tsereangoro, bangoro kuleko, - ⁶ fu dukumongoara angedu katsi na amezoko kpekute bedzie bebenga amangoro aya bako dze Djigi. Yele ne fuya ambudu ne shi Bekinde ba wuza na wuza ! Ambudu ko. ⁷ Biyiko kuguada a matutu ! eni kubudu biko, kuguame atelu ko. Emeni kubudu akufie aka bu bangoroko. Mbudu ko ! Ambudu ko. ⁸ Djigi na fuya kubudu

gu du gu atedu ne gu ate da faya: dunyo Alpha ne Omega. ⁹ Dunyo Yowane, eguneri, du edu gwemeni me dzu gu Kristo, dunga no mbu ne yi baratsi, bangoro Kumu dze guko bangoro asia lunge ne ndre du. Dakakuere na kisanga dzu gu Patemo begu da ta pande Djigi, ne bediangoro gu de Yezu sote. ¹⁰ A wuza dzugu Bekinde, mbure atolo da ne liere, adi ediere tangba gu datadji wu mangbeu, ¹¹ dembetafa ne nyoaya: gba ne te wulega gwamangoro me kubudu dumu biano afiame mutu wulega mba na gu a kanisa me biyatsi mbe wiru bwayi dze ne si Efeso, Semoruna, Peregamona, Tuatira, Sarudi, Filadelfia ne Laudikia. ¹² Da pasime bebie me tsetse dane gu ate ta pe ne nyo. Fu ebi wi biyatsi mbewiru bwayi dzugu tale. ¹³ E du wi mba, enzuwu atsi wu gweni ruru. De ni bo angburu budu mbada a kpa sindiko, ne wie tale bo nganzeko. ¹⁴ Miliko du ne mbwe wu lene, mbele kuwa kuwu matoro, eriko ku wu wi. ¹⁵ Sinziko ku wu bronze gu lakamba a wi kumba ze, afiame kpulu ko so wu gu panga a wiele. ¹⁶ Dukumali a tsere biyatsi mbewiru bwayi nazako, nesi banete bedieka bule ne bule so ngbako. A kpungbuluko ku wu wuza a bebele kadi. ¹⁷ Gu nadinga debiko, asi ne te sindiko wu gu gueni me kpi kpi. Dukali bengazako ne liere, kufaya: amugundu dunyo na kpungbulu ne nyamba teme. ¹⁸ Du nyo me gule. dakpi nda afiame nyo gu ne gu gule me zemeze, dunyo ne fuya naku bando naku fie a bando. ¹⁹ Gba kuangorome bimbu: kuguangorome du fiyo nugu ateda ashi. ²⁰ Dze mbe yikano gwangorome okome oko aku a tsere biyatsi mbewiru bwayi gu bimbu na benga zere, na wi biyatsi mbewiru bwayi gu tale: a tsere biyatsi mbe wiru bwayi dumba a mbure atolo biyatsi mbe wiru bwayi nzugua kanisa, wi biyatsi mbe wiru bwayi dumba kanisa biyatsi mbe wiru bwayi.

Chapter 2

² Nyasara goro tungu me, goro asoroko tungu me, ne gu du me adu ne mbu ; sogomu tsere emeni ; de mu kpengera guemeni me nda afaya duere agbeale, angroatsi adaka du agbeale, tefiame mubi guaka fule me ; ³ Dumu anguru du, dumu shi lunge te limere, tefiame ade mu mbu. ⁴ Nyogu ne dze ngbengeadze ne shioro, muayi gu nyeme me demu dute akpungbulu nda. ⁵ Bame awu, makia fu bumu te, amua shi, tefiame biri duoro, mwendzi tungu kufu dumu tendzindali akpungbulu. Alemba awu, nyoguada shioro, anyandzi goro misa wime abarame, ambedzi ebirimu duoro. ⁶ angroatsi gu dumu te, sogomu tungu djigu a Nicolaitans djigu sogonyo ko. ⁷ Gu guenie du ne tu, ani dji guangrome djigu yongo atolo ne Kanisa. Du gueni sumbu afuni atoro wuli gule eni li, djigu du a Paradisa shi Djigi. ⁸ Gba aya tregima djigu Kanisa Smyrna, gu Guenie du akpungbulu, gu Guenime du ashi kubudu, djigu ate dji bando, tefiame kuna gu kuwadze, fakoaya : ⁹ saranyo goro lungeme, ne zinge dji goro, (angro atsi dumu ne zuge gbelan), ne ndeka djiguemenime ba fayya djere a ba Yuda, angba aka dji a ba Yuda, angro atsi djiaka dema tembela djigu Satana. ¹⁰ Akia mu guru be gu lungeme demo na duate. Webi, moyi bewu anga emenime eduiru nakamba ba kpengerari, tefiame yi su ne lunge nete wuza biezali. suyi ne gu gueni me ade birime nashi bada kete bando tefiame afueri sue djogu gule. ¹¹ De gueni du ne tu, ani dji guangrome yongo atolo ne Kanisa. De gueni so ade bwayi bando ayiba teri. ¹² Gba aya tregima djigu Kanisa, gu guenime adu ne sise djigu du nendime bwayi fakoaya : ¹³ Nya sara gu bara me sumuame, djimba mbeta djigu muyi, tteffiame mute boame nete limere ; ade mu belu weye nyeme dji gere ambe dji egu wuzame dakawun Antipas eduere, kogu ata pe angroere dji me dungu ade birime nashi. ¹⁴ Angro atsi nyogu ne dzeangbengeadze ne batsi ne shioro, bango zo, mugu ne guemenime atalein nyangro nda dzigu Balaam, djigu ko ate yika Balka nda akalia malan kota kpungbulu ayara Istrayela, mbe na rufu akada ba lia liawun djigu fuaka aya atolo aka na la kuba. ¹⁵ Mugu ne guemenime alenya ayikangro djigua Nicolaitans. ¹⁶ Bame awu, biri duoro ; alembawu, ada shioro gbaguru, ba ta imu naka negu sise me ate soano ngbere. ¹⁷ De gueni du ne tu, ani dji guangrome djigu yongo atolo ne kanisa. Gu guenime ate na sumbwa, afuni kpekute djigu ndame nda ; tefiame afuni mbure malan, agba abe limere te malan mba, djigu asara anga emeni me gu lima me, ku gu guenime katsi dana fueni. ¹⁸ Gba aya tregima djigu Thyatira : Egu Djigi, du eriko wu mia wi, ne shindi ko wu bronze djigu ate nyonyoano fakoaya : ¹⁹ Nya sara goro tungu me, ne benga ebulu dji goro, ne nyeme dji goro, ne goro agama emeni me, asara tungu dji goro dze du na shi mba sumbu gu ate dundali akpungbulu. ²⁰ Angroatsi nyogu ne dze ngbengeadze ne shioro. Anemu gu bande me dzi Jezebel, ate fandaliaya djiu ndjina, neyika nendzie aya abidza dji gere ne ala kuba, nalan gu liawun me fuaka aya atolo. ²¹ Da fune nalele nda ane bire dune, angro atsi ade ne nyeme ewuayi guru lakuba me. ²² Mu biagu, nya na beluene na ngue ; afune ndre lunge ne guemenie kubudu bala kuba te ne, dembe dzi ebireaka duaka, baya guaka tungu me. ²³ Tefiame awun ayara ne ; tefiame kanisa kubudu sara ne dzeaya dunyo gu guenime ba tsa amakia, te lenge du. Etumeri ne batsi kubudu kufu du giri tungue nete. ²⁴ Angro atsi fanyo ne gu yi mba du Thyatira, dji guame ano tefia gwa yika angro me, asara guangorome yakambaya : Akpeklangro dzigu satana, adafuiri anga angule enzuwume bangro ashimba, ²⁵ angroatsi boyime nete guangrome eyiama, dji aliwa dere. ²⁶ Gu gueni me ate na sumbwa, ne gu guenime ate nelide gre tungu me mbada te nyamba, akali ni ne kumu li adeni, ²⁷ tefiame ni lideaka ne ngbenge fulin, ni tsifiaka kufu ba amea sundu tsifi sundu ne te, kufu damali nda aza bere. ²⁸ Afuni tsere djigu ba so ne kombeta. ²⁹ De gueni du ne tu eni dji guangrome yongo atolo ne kanisa.

Chapter 3

¹ Gbala aya trezima djigu menyeme djigu Sarudi: Bi gu yengo gu guenie du n'atalo binyatsi mbeyuru bwaye ne atsere binyatsi mbeyuru bwaye: Saranyo goro angorome, saranyo ne dze aya lemo wogu guenime du bie, yefu dji mo bando. ² Du n'asorokoeri, tefiqme moasoroko gu nyamba ana fata ne bando; bango abinyo goro tungu me ne b'ngamba kpungbulu gere Djigi me. ³ Biri goro makiaame, nefu demu ma nete tefiame mu dji, tefiame lide tefiame biri duoro. Asoroko erioro, ada shioro wu medi, tefiame, ademu sara gu nadinga me d'anada shioro. ⁴ Fuagu dumu zo Sarudi n'eni a tsiatsi a feto

guere budume; nge nungu n'aka a mbure budu, bango ligakame te. Gu gueni me ate na sumbwa awo aka wini ne mbure budu; ngba nyanzi limeni a buku gule, tefiame aya lima ni ne kpungbulu bere tefiame ne kpungbulu atrezima dzi guko.⁶ Gu gueni me du ne tu ani dwi gu angrome de tolo yengoano aya Amenyeme.⁷ Gba aya trezima balide bara Nyeme dji gu Filadelfia: Bigu yengome dungu, ne Bidiangoro, gu gueni me du ne eze dema Davidi, gugueni abaende, tefiame ngba dango gueni nyie nyi, gu guenie banyi adanga fueni me ande:⁸ Saranyo goro amatungu me. Bi, bango fuyaro gu kesiime, tefiame, de molidi kpuluere, tefiame ademosogo limare, nya kali ngbadema atsi kpungbuluoro du n'andemba, djigu angba de gueni nyi.⁹ Bi, nyogua furo tegueme dema tembela dji gu Satana, atufuya djere a yuda tefiame adakadji aka, angoratsi aka yengo ke fule: Bi, ayi n'aka na nuereme ne te sindiaro, tefiame akasara nedje aya nyenyome nemu.¹⁰ Bango de molidi kpuluere nekie n'akpungbulu ne siere, alidero ko awuza kpanzera dji gu atemada n'akufie kubudu, ba kpangara gu amenime du aku fie.¹¹ Nyo guada totoye kugu du mu te, ambenaleako gueni n'ama goro sue yeleme.¹² Gu guenime ate na sumbu, akali ni ne ndre wuli adema tembela dji gu gere Djigi me, tefiame, lema gbatu dji gu gere Djigi me, dji abe yeruzalema ate gbire a brule bayie soko gere Djigi me tefiame n'abe limare.¹³ Gu gueni du ne tu ani dji gu yengo Atolo aya Amenyeme.¹⁴ Gba aya trezima djigu Amenyeme dji gu Laodikia; Bigu atefano aya Ambedu gu atebi ne bidiangoro, tukpungbulu azea angoro dji gu Djigi.¹⁵ Sara nyo goro tungu me. sara nyo ne dze aya azeremo ademo fuya. ligambame amudu n'azerearo tsetse n'afuyaro.¹⁶ Bame, fu adumu ne badu, tefiame ademzere ademu fuya, asuoro ngbare.¹⁷ Bango famo aya: Djinyo me zuge, nyanzinda azuge, tefiame adunyo ne zangu angoro atsi, tefiame asaramu ne dje aya djimo me lunge, me zinge, adu nanzu, me fetsieri ne zende ku.¹⁸ Fanyo ne mo aya amo gulu tale azare guzokoaka ne wi, amberufu mazuge, tefiame ne mbure budu, amberufu miwi, tefiame aze ande kuoro ndame tefiame ne mono batokomba naeriario, amberufu mu bere.¹⁹ Nyo, bafu mutalu tefiame ata gueme nyenyome n'aka. Du ne widu, tefiame mobili duoro.²⁰ Bi, runyo ngbadema, tefiame awi. De gueni dji kpuluere tefiame ni ande ngbadema, agome ne shini, nge li liao fuele nga neni, tefiame neni ko ne nyo.²¹ Gu gueni me atena sumbwara, asunge ni sokoere agere mbeta kumu me, kuufu d'asumba nda tefiame anya su soko bere aguko mbeta kumu mbe.²² Gu gueni du n'atu ani dji gu d'Atolo yongo ano n'Amenyeme.

Chapter 4

¹ Tefia dzeamangroedze dafa eki, mu biagu, akande ngbadema wa aburule. Tefiame gu kpulume dadji akpungbulu, walima nambungu mbe fa ne nyoaya, mbe faya : Da nane ata, tefiame ayikaro guangrome ate nada nashi tefia dze. ² Ke gbaguru agome natolo ; tefiame mu biagu, mbeta kumu ru aburule, Gueni su aku mbeta mba. ³ Bebie gu Guenime ate suayi ni wielime ne gu malan me dzi jasper ne carnelian. Tefiame kilima wayame ke kilikili soko mbeta mba, be bieni ni le wu emerode. ⁴ Ambeta kpetabili mbeyuru habwayi mbe du ke kilikili soko mbeta mba. tefiame ebi ekpuke kpetabili mbeyuru ha bwayi aka su egu ambetame akewi a mburu abudu asue tale du liaka. ⁵ Tefiame gu yikpe nalima mba, ne ndre alima gu mbe kushime suku mbeta kumu. Tefiame wi bihatsi mbeyuru bwayi mbe ku kpungbulu mbeta mba, djimba atolo bihatsi mbeyuru bwayi djigu Digi. ⁶ Ndre wiele ate le wu talatala, mbe nyo wu cristale, mbodu kpungbulu mbeta kumu. Tefiame anya habwa du ne gule, ambadu ne toto eri, akpungbuluamba, ambedji tagoloamba amba du akadjiambeta, ambadu ko kilikili soko ambeta. ⁷ Tukpungbulu dzeanyadze ate du ne gule mbe le wu engrili, gu nyamba na bwayi ate du ne gule mbele wu begera, gu nyamba na bati akpungbulu mba le wu gueni, gu nyamba na habwahi ate du ne gule mbele wu tsika mbie atewu ne puepue. ⁸ Tefiame dzeanyadze habwayi ate du ne gule amba du ne pupue ne batsi kubudu bihatsi mboso atsi te kuamba ; eriamba du du ke kilikili sokoamba, ambe dji te buluamba ko, tefiame ambe dji wuza ne wiolu ade ambayi ata bugulu, Bekinde Djigi du ne fuya kubudu duko ne mbure ko, ne mbure ko, ne mbure ko. Ko gu ate du nda, Ko guadu, Ko gu ate da. ⁹ Tefiame te analele kubudu fu dedzeanya kubudu dedzeadu ne gule te yelete, amba fu yele ne sembue aya gu gueni me ataesu a mbeta kumu, dji dze adu negu gule me ade nya, ¹⁰ A kpeke kptabili mbeyuru ha bwayi aka shi ne fuasende kpungbulu gu guenime ate suu a mbeta, aka yele gu Guenime ate su bba awuza kubudu, aka belu guaka sue yeleme ne kpungbulu mbeta aka faya : ¹¹ Djimu Bekinde, Djigi dji gara, ligambame amu du ne yele aka sembuero gbelan, bango demuaze amangronda kubudu ; de muazeamba nda, tefiame amba zeme bango demu nyeme te awu.

Chapter 5

² Tefiame ebi a nglean teregima, ku ta ngbako ne fuya, dana gu ligame ne bute buku, ligame nandzia lifungula bihatsi mbeyuru bwayi te me ? ³ Tefiame adu gueni atsi a burule ambe dzi nane aku fie, ambe dzi suku fie ligame nandea bukumbe tsetse be bie me. ⁴ Tefiame ebu gbelan bango adu gueni atsi ligame nandea dze bukuedze, tsetse be bimbe. ⁵ efiame kpeke atsi fa ne nyoaya : ayi kwe, webi, engrili du ase a Yuda, Shindi Wuli djigu David asumbu nda, kugu lugame na ndea buku, nandzia lifungula bihatsi mbeyuru bwayi nashi teme. ⁶ Tefiame ebi edu mbeta kumu, neguanyame adu ne gule habwayi, ambe dzi edu akpuke ko, Kandolo ru, kufu daka wuko nda ; kudu ne gbenga bihatsi mbeyuru bwayi neri bihatsi mbeyuru bwayi ko, gu gu dzi atolo bihatsi mbeyuru bwayi djigu Djigi, tukoaka te kadi kubudu aku fie. ⁷ Tefiame ku da, kuama bukumba a bengza za gu Guenime ate su a mbeta kumu. ⁸ Tefiame fu aku ma bukumba, gu anyame habwayi ate du ne gule, ne gu akpeke me kptabili mbeyuru habwai aka shi nne fuasende kpungbulu Kandolo ; aka kubudu ha bwayi aka du ne adzagbasi, ne kolongba tale ate yi ne malasi, dji kpaliame djigu bengza blambu. ⁹ Tefiame aka dji abe gbia aka faya : "Mualigame na ma Buku, na ndzia gumba lifungula me nashi, bango daka wuro nda, tefiame mu

Chapter 6

na gualo ne kuleoro aya Djigi emeni kubudu a seaka ne kpulu se emeni kubudu, te faro kubudu"; ¹⁰ Tefiame mu na kaliaka ne akumu, ne akpeke aya gara Djigi me, ambe rufu aka du ne akumu aku fie. ¹¹ Tefiame ebi, adji kpulu toto atregima ne soko mbeta kumu, ne gua nyame ate du ne gule ne a kpeke, atengaka aka du kutu biezali bara biezali, kutu na kutu, ¹² aka yongo na soroko kpuluaka, gu Kandolo me daka wun nda aligame ba dua ne fuya, ne zuge, ne bieli, na soroka, ne sembue ne yile, ne kpa mando. ¹³ Tefiame adji kpulu guamanzuwe kubudu de djigiazenda, guame du aburule, guame du aku fie, ne guame du suku fie, ambe dji guame du aku ndre wiele, ne guame kubudu du aku ndre wiele amba faya : sembwe, ne yele, ne nyoa ne gu fuyame zeme ze ambe du aya gu Guenime su a mbeta, ne Kandolo ko. ¹⁴ Tefiame gua nyame habwayi du ne gule amba faya : ambe du ko. Tefiame akpuke shi ne fuasende aka fu yele.

Chapter 6

³ Mbadzi de niandzi lifungula na bwayi, adji kpulu nya gu na bwayi gu ate du ne gule mbe faya : " Da " ⁴ Tefiame anga dongime so ate du natenamba, gu Gueni me ate su akumba, aka funi fuya ani da niandzi dedu nashi aku fie, ambe rufu emeni wundume. tefiame aka ka ndre sise nazako. ⁵ Tefiame mbadzi dekuandzi lifungula na bati, adji kpulunya na bati dzigu du ne gule mbe faya " Da " : tefiame dafeki, mu biagu, ebli dongi, gu guenime ate su akumba nidu ne kilo azaeni. ⁶ Tefiam adji kuwu kpulu ata wu nedu guanyame habwayi ate du ne gule, aya kopo loso atsi franga atsi, kopo orge atsi franga atsi, tefiame akiamundzi tsereangro ne shi wa ambe dzi buda. ⁷ Mbadzi de kuandzi lifungula na habwayi, adji kpulunya na habwayi guatedu ne gule mbe faya : " Da ". ⁸ Mberuayi dafeki, mu bieagu, dongi ate du nebuelemba, lima gu guenime ate su akumba dji Bando, tefiame elifaro no te fiako. Amba du ne fuya aku bara atsi ne habwayi aku fie, bawumba, ne sise, ne zangu, nashiku, aza guanyame du ewule. ⁹ Mbadji de kuandzi lifungula na mitano, ebi lengedu guemenime daka wunda ne suku misa azokoa kpekute ba kpulu Djigi, begu daka bome nete ayongomba. ¹⁰ Ata ta ngbere na ta, aka faya : Benga kumu ne bidiangro, mbela nete anadinga tsayi ade mua de ngbenga, ba tume ngbenga kuleara naza guemenime du akufie ? ¹¹ Aka kubudu ne batsi aka fuaka mbure budu, aka fa nakaya : Mbayi ke shia nadinga bada fu dayara naka naligame te kubudu, dziabidza Djigi kuwaka, dji guame demeni nawuka kuwadje kufu daka wuanka nda. ¹² Mbadzi dakandzi lifungula na bihatsi mboso atsi, ebi, tefiame mu bi, fie tsome ne ndre tsoame ; wuza bili lewu guniya endiaka awi nya, diwi andiame ne kule ; ¹³ tefiame atsere ata ambesie naku fie, mbele ufu ba atsoro figi eshie te adembeda ba tena me awie a djegidzamba. ¹⁴ Tefiame ata bu nashi, mbe le ufu be gueni nuere bendele ; a belin kubudu ambe dji akisanga amba bu abarere. ¹⁵ Tefiame akumu aku fie, ne gbogolo emeni, ne agbogolo ame asoazalo, ne ame zuge, ne ame fuya, ne abidza kubudu, ambe dzi guame aduabidza ko, aka ndame aya asu malan ambe dzi amalan suku belin, ¹⁶ Tefiame aka fa nabelin aya ambe dzi amalan shiakwara, mu hokoara eri gu guenime su ambeta kumu ne gbalia djigu Kandolo ko. ¹⁷ Bango ndre wuza gbalia guana da, dane guate ru ?

Chapter 7

¹ Tefiame ebi atregima habwayi aka ru te tsaturu habwayi djigu fie, ake ku wie habwayi dzigu fie ambe na leako wie na ya kuwa aku fie ambe dzi aku mi, ambe dzi te li awuli. ² tefiame ebianga tregima me, ata so zo ba wuza yi te, lifungula dzigu Djigi du ne gule du azako ; ku ta ngbako na soroko mba aya gua tregima me habwayi daka fa nakaya akendzi tsereangro te fie ambe dzi awiele, ku faya : ³ Akia yendzi tsereangro ne faro, ambe dzi wiele, ambe dzi awulu, bada kufu ange kali nzala te akpungbulu abidza dzigu Djigi dji gara. ⁴ Tefiame adji atenga guemenime daka ka nzala akpungbuluaka : kutu kama atsi ne nimbe habwayi daka ka nzala te kuaka, ase djiguayara Israela. ⁵ Ase a Yuda aka kali nzala akpungbulu emeni kutu biezali mbeyuru bwayi ; ase djigu Rubena, emeni kutu biezali mbeyuru bwayi ; asedjigu dada emeni kutu biezali mbeyuru bwayi ; ⁶ Ase djigu a Sera emeni kutu biezali mbeyuru bwayi, ase djigu Nafatali, kutu biezali mbeyuru bwayi ; ase djigu Manase kutu biezali mbeyuru bwayi ; ⁷ Ase djigu Simeon emeni kutu biezali mbeyuru bwayi, Ase djigu Levi emeni kutu biezali mbeyuru bwayi ; ase djigu Issachar kutu biezali mbeyuru bwayi ; ⁸ Ase djigu Zebulun kutu biezali mbeyuru bwayi ; ase djigu Joseph, kutu biezali mbeyuru bwayi ; ase djigu Benjamin aka kali nzala akpungbulu emeni kutu biezali mbeyuru bwayi. ⁹ Tefia dzeamangroedze, ebi ndre emeni, djigu adu gueni atsi ligame ba tengaka ; emeni te fie kubudu, ase emeni kubudu, akpulu emeni kubudu, aka ru kpungbulu mbeta kumu, ne Kandolo ko, akewi mbure budu, kpiwa du azaka, ¹⁰ Tefiame aka ta ngbere nata gbelan, aka faya : Gule aya gara Djigi me, su ambeta kumu ne Kandolo ko. Tefiame a teregima kubudu ate ru soko mbeta kumu, ne akpeke, ne guanyame habwayi ate du ne gule, aka shi, aka buye eriaka nete faro, aka fu Djigi yele, aka faya : ¹² Ambe du ko. Kpa mando, ne nyoa, ne bieli, ne sembwe, ne ngala, ne fuya dumba aya djigi dzi gara bawuza kubudu. Ambe du ko. ¹³ Tefiame kpeke atsi fanenyoaya, dzemeniedze ewi mbure budu ame dane gu ? yika ye ? ¹⁴ Tefiame afa nokoaya, kumu dji gere, mugu sara. tefiame kufa ne nyoaya, dzemeniedze, djiaka gu menei me yi andre lunge ; daka zundu guere budu me nda, aka tsakutsamba a kule Kandolo. ¹⁵ Mbugu ruaka bame kpungbulu mbeta djigu Djigi ; a wuza ne wiolu aka no tungu a dema tembela dji guko : Tefiame Bekinde, su a mbeta, kuza budu liaka. ¹⁶ ade zangu a shiaka kuwa ; ade zangu mi shiaka ; ade wuza zokoaka kuwa ; ade kuaka gundu ko ; ¹⁷ Bango Kandolo ate suano a mbeta kumu, kulideaka, kuno naka te liabili djigu gule, tefiame Djigi didi ki nashi eriaka.

Chapter 8

² Tefiame ebi a teregima bihatsi mbeyuru bwayi aka ru kpungbulu Djigi, tefiame aka fuaka nambungu bihatsi mbeyuru bwayi. ³ Tefiame guanga tregima mba, kolongba tale du azako, kuda kuaru kpungbulu misa azokoa kpekute, aka fuko ndre malasi, ne dzeaya aku mundembe ne temblame dzigu benga emeni ku kali na ku misa tale du kpungbulu mbeta kumu. ⁴ Tefiame ndzi dze malasiedze mundeaka ne tembelame dzigu benga emeni, mboso aza tregime, mbe bia nata kpungbulu Djigi. ⁵ Tefiame tregima mali dze kolongbadze, ku nduku wi name djigu ate du aku misa azokoa kpekute, kusukpe neku fie, amberufu gu tumbu nalimamba mbeyikpe ; fie tsome. ⁶ Tefiame guatregima me bihatsi mbeyuru bwayi ate du na nambungu biatsi mbeyuru bwayi aka ligrame kaka be bueme. ⁷ Tukupungbulu tregima bu nambungu. Tefiame matoro mundeme ne wi ne kule, da. Aka sukpembe naku fie, mbo zoko bara atsi naku bati djigu fie, atsi naku bati ko dziguawuli, mbe zoko ekpie wule ko. ⁸ Tregima na bwayi bu nambungu. tefiame aka bewu enzuwu atsi natsika wiele, ate le wu tsika belin ateku wu wi, bame atsi na ku bati djigu tsika wiele andiame ne kule ; ⁹ tefiame atsi naku bati djigu anyame badu ne gule a tsika wiele amba kpi, atsi na ku bati a masua mi kpi ko. ¹⁰ tefiame tregima na bati bu nambungu. efiame tsika tsere, ateku wu tala, mbe bu a burule mbe shi naku atsi ebulu bati djiguemi, naku eli beli. ¹¹ Lima dze tseredze dji awi wuli ; bame awu atsi naku bati djigu eli abeli andime nawimba, ndre emeni kpi badze emi awi. ¹² tefiame tregima na bwayi bu nambungu, tefiame atsi na ku bati djigu wuza natsi na ku bati djigu diwi natsi na ku bati dji gua tsere amba kpi, tefiame gu barama awu andiame ne bilikadi ; ade wuza fu kuwa begu atsi me an ku bati dji gumba, ambe dji wiolu ko. ¹³ Tefiame ebi, adji tsika mbie atsi, mbe no ata ne pupue mbe, mbe ta ngberu ne fuya, lunge ! lunge ! lunge ! guada beguemeni me du aku fie, bango anga ama nambungue kuwadze, a tregima bati guada be buame.

Chapter 9

¹ Tere gima na bihatsi bu nambungu. Abi atsere amba bu aburule amba shi nane aku fie ; aka fuko ize ngbadema duku nane asende djigu adu ne bolomba. ² Kuande ngbandema duku du nane asende djigu adu ne bolomba, tefiame ndre ndji so aduku mbele wu ndji ndre wi ; wuza ne wie mbe bili badze ndjiedze ate so aduku. ³ Tefiame angere so egu ndji me na ku fie, amba du ne fuya wa ngbetere ; ⁴ tefiame amba dji mutalu ne dzeaya akiambe ndzi tsereangro nete wule djigu du aku fie, ne ekpie kpi kubudu, nawuli kubudu. Angro atsi kene shi emeni dji guame ade nzala djigu Djigi akpungbuluaka. Adamba ligame bangro awua gueni, keandzie emeni nete asorokomba nete diwi bihatsi ; fiandziamba dzera emeni nasorokomba kufu ba fia endzi angbetere djera gueni. ⁶ Eguanalele me emeni atsa bando ade bando adu ; zangu bando shiaka, angro atsi bando aloalo beaka. ⁷ Tefiame ku dze agnere dze le wu ku adongi dji gua dongi me ligraka bazalo ; amba du ne sue tale liamba ; akpungbuluamba le wugua meni ; ⁸ wi du te kuamba wu wi abande ; andziamba le wu endzi angbengulu. ⁹ amba du ne budu te nganzeamba ate le wu fulin ; alima suamba wu wualimba kpurukpuru digua dongi, ata loano neri zalo. ¹⁰ samba le wu sa angbetere, mbedu ne tsiwi ko, samba du ne ndunga atenziemeniano na sorokomba nete diwi bihatsi. ¹¹ Amba du ne kumu liamba, kugu djigu tre gimame du ne ize ngbadema duku djigu adu ne bolo mba, limako du kpulu a Baebere Abadona, angro atsi kpulu a Griki lima ko du Apolona. ¹² Tukupungbulu lunge asumbu. biagu, bwayi lunge guada nashi shiame. ¹³ Tefiame tre gima na bihatsi mboso atsi bu nambungu, tefiame adji alima ate so te tsatsoru habwayi djigu misa azokoa marasi, djigu dji kpungbulu Djigi, ¹⁴ Mbe fa ne tregima na shitaya djigu ate du ne nambungu " kuruwa tregima ne habwayi daka kuko neli tsika mi dji Euphrates". ¹⁵ Mburufu ku kuruwa gua tregimame habwayi de Djigi ligraka ba nalele, nawuza, nediwi, nagalan ne dzeaya aka wun emeni atsi naku batsi. ¹⁶ Aka tenga amea soa zalo dji guame ba no aku dongi, aka du kutu biezali ne kutu bie zali, bara bwayi ; adji ne fu daka tengaka te. ¹⁷ Ebulu lalia dji gere ebi gua dongime, ne guemenime ate su akuamba, ate wi budu te nganzeaka mbe ku wu wi, ne koti, ne mbioro ; li adongi le wu li a ngbengulu ; gu wi me du ne ndji ata so ngbamba mbe mundeme ne mbiro. ¹⁸ Ba dze tsere lunge dze batsi, ate dzi wi ne ndzi ne mbiro ata so ngbamba, atsi naku batsi djigume meni aka kpi. ¹⁹ Bango de fuya andongimba du ke ngbamba, ne samba ko, bango de samba du ne li te me ate le wu liawu, tefiame ambe ndziemeni ne tsere mba negu samba me. ²⁰ Angro atsi gu nya emeni me ate zeme djigu ada ka kpi be dze tsere lungedze, adaka biri duaka ko, adakayi gu tungue ko daka te ndzi ne zaka, atembela amuyi, ne gu a djigi me azeaka a tale, ne ngbika, ne pinda ne malan, ne awuli, gua djigi me ade bere, adamba dji tu, adamba no ko. ²¹ Badamba gesi bugulu, adaka biri duaka wuatsi te, adakayi awua emeni, naka wuli, ne la kuba, ne di.

Chapter 10

¹ Ebi anga tere gima me atsi ne fuya, ate te gbire e brule, a metutu; te liko maze anbele du, tefiame, akpungbulu ko du wu wuza, tefiame kuwa sindiko le wu ndiara we. ² ku ku azako shakita buku n'andembame. ku kali benga sindiko aku mi, tefiame sindiko na bima n'aku faro; Tefiame ku ta ngbako nazali, wua ngbali engrili. Egu nadinga me du ku ta ngbako, gu biyatsi mbe wiru bwayi me so ne kpulu k'naza li ko. ⁴ Tefiame egu nadinga me de gu biyatsi mbe wiru bzayi so ne kpulu ko a gba; tefiame adji kpulu atsi beyi azali mbe faya: kali kere te gu yongo gu biyatsi mbe wiru bwayi, afiame akia mu gba. ⁵ Afiamem mbure atolo gu ateru fu zali aku wiele n'aku faro, tsagame benga zeru na zali, ⁶ tefiame lapi te lima gu gueni me du ne gule a wuza na wuza, atedji brule negu a mangro me kubudu dua me, ne wiele nu guame duame, djugu aduku du ne nadinga mba; ⁷ Angoroatsi, awuza kpulu tere gima dzugu biyatsi mbe wiru bwayi, egu nadinga me me de ku bu nambungu, eyeleangoro djigu Djigi ligrame, wufu duko yongo na me tungu, a ndjina. ⁸ Afiamem kpulu gu dadji azali, yongo ne nyo kawadje, faya: No, mwa mali kita buku n'andembame aza tere gima gu ru fuzali aku wiele ne faro. ⁹ Tefiame ano ne shi tere gima, afanokoaya akufuere kita buku. Tefiame, kufaya: Mali, muli; djimba da li ze kita bukueze

mbe du nawimba buluere, angroatsi ebulu ngbere du n'embirimbe wu mbe buyi. Amali kita buku aza tere gima, emeri; mbe du ngbere wu mbe buyi, angoro atsi, egu nadjinga me da te ;iri, leere wi kubudu. ¹¹ Tefiame akafa ne nyo aya: Dumba amuyongo kpulu a djina bara bwayi aku toto emeni, se eni, kpulu eni, tefiame n'ekumu.

Chapter 11

¹ Aka guère gbeka atsi mbe le wu ngbenge aka faya: tseg'me amugome na dame tombela Muye ko ne guame kubudu ate tombelako. ² Angoro atsi, muayi edjigi, amangoro kubudu, Tefiame, ademu makia akume kuwa dje begu, muayi fuamba aya Djigi, angoro atsi, aka tsaro nenga gbatu satu afiame djiwi nimbe nimbe bwayi mbiwiru bwayi. ³ Afu aya gère emeni me bwayi ate bi fuya atã weye, parata wuya kutuatsi nenimbe ãbwayi. ⁴ Begu dumba asoroko wuli, Tefiame asoroko fuyame ate du akpungbulu tsére bekinde. ⁵ De gueni enziaka ne tsére mbe begu de wi soano ngbaka, mbishi abasoko, afiame, de gueni enziaka ne tseremba, mbe ruayi ak'endiaka ko. ⁶ Duaka ne palata degu ekue burule begu akia ma toko wuza guaka atã weye me, afiame, duaka ne Málaga dugua balishia wile ne kule, afiame aka ta fié ne guelunge egu nalele me d'akanyemete. ⁷ Afia à nyeshié atã weye gu tsére angoro dze d'akatendi, fuaka azalo mbe fuaka fuya afiame aka wuāka. ⁸ Mberuayi, bando de guaka mbela ebulu tsika gbatu daka yambano Spiritu Sodoma ne Ezipito, zo daka wu guaka Bekinde me. ⁹ toto akuyi ebulu sē, kpulu te afiame ne sēni bi guaka bando me ebulu wuza bati ne egumbe, afiame abaka nyeme aka lu bandoaka adulu. ¹⁰ Angoro atsi bangoro aka, demeni aku fié du ne fuku afiame ek'bime eduaka, begu daka ta weye ze bwayi dze ata ta yimba angoro du guemeni aku fié. ¹¹ Afia uza bati ne egumbe, atolo Djigi gome néduaka, mberuayi aka su te shindiaka afiame, tsika gundú gome edu guame ate biaka. ¹² Tefiame akadu burule é, kpulu atsi yongo naka: bieyi nane! afiame aka bia à n'ebrulé ebulu métutu bugu akia tsére emeni biaka. ¹³ Egu nadinga me, goro yiba ne ndremba, Tefiame gbatu ne bwayi shi, nēmeni kpi kutu biatsi mbiwiru bwayi edje ndre yibame degu foro. Mberuayi Gundu gome à la, aka tombela Bekinde brulé. ¹⁴ Egu nadinga me sumbu tsére angoro du gu na bwayi, biyi gu na bati guada. ¹⁵ Egu nadinga me de atolo du biatsi mbiyuru bwayi, ta gugu, tefiame kũ dji kpulu atsi fanoko aya: zogo dugu dje fiédje aga nashi, Bekinde ne Yezu, zogo awuza na wuza. ¹⁶ Ndre emeni kpata bili, mbiwiru ãbwayi gu etã su akpungbulu Bekinde aku guko zogo me, aka dua éngbeluaka akpungbuluere, afiame aka tombela Bekinde. ¹⁷ Aka faya, nga yelé limaro Bekinde Djigi ne fuya, afiame, gu ate dunda, bangoro angoro Duku-su ne fuya, kumali guko zogo me. ¹⁸ Fié kubudu du ne gwa tsére bieli, ne tumbuka dje goro nda begu nalele me degua des ngbenga mbaligame, bangoroango etume ame tungu ndiane, afiame ne guame ate guru limaro, ambe dji ayara ne gbolo eni kubudu. bangoroango akagu ate yimba fiéano. ¹⁹ Afiame, dema tombelá degu burule mbandeme ne kpulu ndeme ebulu dema tombela, tefiame, alima ikpe wu ne gu, foro tso, tefiame ne matoro.

Chapter 12

¹ Ayele angoro atsi so a brule, bande atsi mbelame ne uza wo budu, diwi du a kpa shindi ne, sue yele dje gu atsere biyezali mbiyuru bwayi du li ne. ² ne da ne belu, tefiame ne tangbane, ne du a tunzu tefiame ne du n'ashiku zu. ³ Anga ayele angoro me so kuwa a brurule; tefiame, mobia gum dembedji tsika atena dagona, mbe du ne limbe binyatsi mbeyuru bwaye ne gbenga biezali, tefiame te dje alimbe dze ngbenga du bingatsi mbeyuru bwayi. ⁴ Samba bgi atsere atsi n'aku bati la brule, tefiame mbe bafuamba naku faro. Dagona ru kpungbulu dje bandedje atada bazua, amberufu mbe li igune, fuane nazuete. Nezu ikuye atena lide se eni ku budu ne ngbenge fuli, tefiame, akama yigu ne shi djigi tefiame ne zo da guko mbata kumu etc. ⁶ Tefiame, bande mba alo na mbala fie, zogu dene du te negu bara me de Djigi aze, amberufu aka fune liao ne te awuza kutu atsi ne nimbe habwaye. ⁷ Tefiame, zalo shi a brule, Mikaele ne guko atregimame akatame ne dagona. Tefiame dagona ko ne guko aterigi mba akatame, ⁸ Angoro atsi ada du ne fuya tefiame ada du kuwa ne bara abrule. ⁹ Tefiame aka baluko, tsika dagona kia nasamba, yakamba aya manyi dji Satana, dji me nendie te fie kubudu, akbaluko nane aku faro, tefiame aka balu guko ategima me kete fiako. ¹⁰ Tefiame, adjii asoroko bugulu n'abrule ata faya: Toto aye gule ada, tefiame ne fuya, tefiame ne zogo dji gu Djigi me, tefiame, ne tsika yele dji gu Kristu, bango kuabalu gu bazungu lima ayaranara, kobazu limaka ne kpungbulu awoza ne yulu. ¹¹ Dakasumbu ko bakule kandolo tefiame lagu bugulume d'aka te ta ne wele, tefiame adaka nyeme ne guaka gule me mbada te agrua bando. ¹² Mbugu bame dunyi ne fuku, abrullem ne gu nyime badu abrule. Lunge aya faro ne wile, bango monyi agbire ne shiri, kagu ne ndre gbalia, sarako ne dje aya kugu ne kita nadinga. ¹³ Mbadje de dagona bi ne dje aya aka beluru naku faro, kuno te fia gu bandeme ate zu ikuye. ¹⁴ Tefiame akafu pupue bwayi djigu tsika bianga aya gu bande ne, amberufu ne wu n4ambala fie, zo agune bara ne zo de ne te kama ne ngba wuli te a nadinga atsi, n'anadinga, tefiame n'abele nadinga, ne dengakadi babua kpangbula nasamba, ¹⁵ Tefiame, nasmba suku mi ngbamba wu wile, adjii bandemba, awu rufu ba gbiane ne wile. ¹⁶ Tefiame, foro gama bande mba, tefiame foro ande ngbamba mbe miri gu wileme de dagona gueshi ngbamba. ¹⁷ Tefiame du dagona tsere neli dje bandedje, tefiame ko no ba soa zalo te nya ayara, ne guame belide mutalu djigu Djigi tefiame ate ta weye Yezu.

Chapter 13

¹ Uze aye kufu aku bumé degu tseka mi. te fiambe abi nyâ mbe bia aku mi mbe du ne gbenga biezali ne limbe biyatsi mbeyuru bwayi, te fiambe, aku dja gbanga dje biezali djugu ngbinga, te fiambe, tedje elimbe dje, lima ame ndeka. ² Gu

nyame de bimbe mbe wielime ne gau bidiek'; a shindjemba du wugu djege, ngba mba du wu ngba engirili. Gu dalagona me fumba fuya, ne gumba mbeta kumu me, ne yele dje gumba. ³ Afame, ebi atsi edu elimbe egu bakali alò bando; angoro atsi, alò dji gumba mbe du gu bando djigu gule. Uze aye emeni kubudu degu dze fieze aka te télé se nyà ze. ⁴ Uze aka dua angbe lueke ne kpungbulū d'Aragona, bangoro daka fu télé aya ze nya ze, aka yélé mbâ, te fiamé aka faya: dà na gu adu Uze nya ze, dana gu deuso zalo ne mbâ? ⁵ Uze aka fumba ngbâ amba tā bŭgŭlu nazali ne gwa weleme ne gwa tse tsére bŭgŭlu aya Djigi aka fumba fuya ambe ndji tungu bangoro diwi nimbe bwayi mbiwuru bwayi n'a kume. ⁶ Uze mbe ande ngbamba batame te tsére bŭgŭlu aya Djigi, te Lima ko, te Lima tembela, ne gu amenime du zo ta burulé. ⁷ Akaye naleleme aya mbâ ambe so zalo ne gwa satu, te fiamé aka lè nyamba. Aka fumba fuya ambe sũ aku sè amani kubudu aku fié, akpulu kubudu, akuze fie ze ne se je kpitika. ⁸ Ameni kubudu aku daze fieze áká dua angbe liaka aya mbâ, guame angbâ de limaka ngbame ma bulu buku de gu gulè de gu igu Djigi. ⁹ De gueni du ne gua tũ Ani dji. ¹⁰ De mbe dji ze aya gu gueni me dakakuni ni mème kana bulu ekweni, de mbe duzaya gweni wē gabuni ne gua banete, aka wēni k' ne banete. Mbegu bame ligambame ne nga ang'du ang' nyeme akadiara kubudu ne gua nyeme dji guasatu. ¹¹ Kwaze abi anga nyame mbâ so aku fié mbe te biamè ne gua gbanga bwayi mbe wielime ne igu kandolo, Uze mbe tabugulu kuu dalagona. ¹² Mbadji amangoro kubudu kuugu nyâme ate du akpungbulu, mbe nyeme de dze ya dje amanieze kubudu aku fie aka dua angbeluaka aya gu nyame ate duakpungbulu nda, deze gu alo ;e de;be takanzanda tuku amani mbezi. Du mba ta ligra ndre amangoro, awula ba gbire we azali ta burule, na faro, ne te eri a;eni. ¹⁴ uze ;be tsa deze bafaya a amani weleme ne we, akali nya hu, tegu tse-tsere amangorome agu nadinga me ade wi du fana ;ani aya, akandi lilimbi gu nya ate du nda akpungbulu ata defe ameni nda ne benete tefia me aka gu. ¹⁵ mbe fa naka ya akendi ze lilimbi nya ze ambayiba yiba, amba ta bugulu, mbendji gugueni angba de unyeme na dua angbeluni ay mba aka wuni. ¹⁷ adeze gweni baya zangamba agulua guenzu asara ndenge mba na b'nga zani. ¹⁸ zeadu edume gwa beeli baza ya gu gueni me adu na sara angoro eni sara ebimbe, gu ayame zengamba duamba sayi . bangorongo adaka tangamba ambe ligrame kuwe meni aku fie, ne gua tengamba dumba 666

Chapter 14

¹ data bere, ebi egu kandolo ru aku tsika bele djugu Sion ka tse emeni kama atsi ne nimbe bwayi negwa abzwyi na kume ate dufu limaka ne lima baka agba akpungbulua ka. ² mbe ruayi adji ebrule te djigi akpungbulu gu gwenime alima tsika mi ate fuano alima gu te tsumbwe afame gu alima gu me data dji mbe du wu alima ame awia kendi ame ata gbogolo ndinga. Te fiamé, aka yele bara sumu dugu Djigi ne gua be gbia ne kpongbolu eneni abwayi de guame du bie na guame ndrendre. ade gweni du ba dia gbia du gu yele, adumba ze emeni du kutuatsi ne kama abwaya mbeyuru bwayi kwaze na kume ate so nogwa ezieko na shi aku dje fie ze. ⁴ Dumba gwemenime angba glise na bande bangoro asaraka angoro abande na kuyi, akano te fia egu kandolo adje egu Djigi fu kubudu aka note, akama gule adu emeni kugu emenime ale nya gule akpungbulu aya emeni kubudu ba Djigi ne gwa eguko. ⁵ wa uwe aba mudji fule ngbaka wuza atsi bango, abaka nendiaka. ⁶ De bianga mbure atolome ate ru abele burule du ne gwa kule gule dugu zali, bangoroango, atapande aya ze ame fie ze, aya emeni kubudu, aya kpulu emeni kubudu akufie. ⁷ A kpulu nazali kufaya gunduyi Djigim yi fuko yele bango nadinga ada, ngbenga de guko aligame doloyime ne kpungbulu gu ate andi burule, foro, gbogolo mi ne gua zoro mi. ⁸ Afame anga mbure atolo me so, faya mbashi tsika Babilone ate dungu a tsetsere emeni, ameanyo buda ne ame tsere ga ne ame tsere alakuba . Afame, ayikwa anga mbure atolo me na bati no te fiaka ne tangba faya: dembe du ze aya egweni dua engbeluru aya ze nya ze zengamba aya zamamba, kuadzem aka de kere mba akpungbuluni zengamba te zani. ¹⁰ Ne nyo ko gu budame adu tsere aku djigi du na kume, akamunde aka kubudu aka beluaka nawi adjigu mbu, ambure atolo Satu ne kpungbulu Djigi. ¹¹ Dze nolgaka adu gu lunge me so bulu bia abaze abauza gala kama ne kama, ade uza du, mbedji ka wilu bangoro wadji gwaka, gwame ba dua angbeluaka aya anya zengamba djamamba, ambe du guguenime ama lima anadjimba. ¹² Mbegu bame akuedu adugua satu ba lide likpolo Djigi ne gua nyeme djigu Yesu. ¹³ Wudze adje ebrulé alima kpulu faya: gba: fuku abemba waudze fiyo aya gu bandome kpi na bulu Bekinde, dumbako! bafame aya Spiritu Fiyo aka wu ne bulu guaka tungu me, bango gwaka b'ngangorome te fiaka. ¹⁴ Data bere, te fiamé ebi, mbure nguruwi ate bu ta burulé uze akuze nguruwi ze, gueni atse wilime negua egu gueni, teliko, guko sueme du ne tale, azako, kudu ne eshi sa. ¹⁵ Fiyo anga nzina me so atepelo fuango ne negua asoroko kpulu ba sumbwa gu guenime ate so aku nguruwi, duechi guko echi same, muketi bangoro nalele nalele eketimbe aligame, angoro liau asoroko aku fié. ¹⁶ Fiyo, gu guenime ate su aku nguruwi haute ze echi sá ze nakufié. Aku fié gu emeni me ate ligrame aka da bano. Uze anga mbure atolo me so, a atepelo adu ebrulé ate du k'ne gu echi sá. ¹⁸ Afame anga mbure atolo me ate du ne fuya aku wié so adema yelè, sobulu atâ bŭgŭlu ne fuya, aya gu guenime ate du ne gu echi sá faya: gechi goro echi me ne guatoro me baka ndungula ba lã buduame negu Djigime yelè ne baka du wu sue djigu vinyo akufié, bangoro ango, guatsoro akufié wa sorokoa. ¹⁹ Fiyo mbure atolo bewu guko echi sá me na kũ fié. Uze kodungulâ fèfèlè djigu vinyo kubudu aku fié, ne gu abafumba na agbolo anya esundu adjigu gbalia djigu Djigi. ²⁰ Afame, gu tsikamba sundu me yi ba sumbwa gbatu uze yi kule so te ngba sundu bagara bando djigu adongi nabara kutu shita na kũ fié.

Chapter 15

¹ Kuwaze ebi n'ebrulé anga angorome ne tsikamba dugu yele: à mbure atolo biatsi mbiyuru bwayi, akaku ja wi biatsi mbiyuru bwayi aka tu tefia agabwaka kubu bangoro ango aka gu ate du ne fuya ba nyeshié tsereaku degu Djigi. ² Tefiamé,

ebi Kuwaze ndau tsika bili sukpaka akamunde ne guaka wi, guemeni ate dunda te tungu atsi negu nyame, ate dunda diamamba ne guaka nombise limamba, akadú akuze papa mieze ne gua wi, ate du ndjinga degu Djigi. ³ Mbe ruayi aka dji gbia dedu Moze me tungu degu Djigi, ne gbia de gu Bekinde aka faya: fia tungu de gore zembame bangoro ayelembe, Bekinde Djigi du ne fuya kubudu! Nangadji de goro gu ne bengamba, ne bebenga amangoro kumu de guemeni. ⁴ Dana guangba wu goro Bekinde, angbamba ange yele limako? bango kumu atsi ate du Santu uzeayi emeni kubudu aku fia dà ne kpungbuluko à la dua éngbeluaka ne kpungbuloro bango mwa de ngbenga aka. ⁵ Tefiame ebi ade mbe du atepelo degu dema tombela dji gu wéyémbe mbe guande à brulé. ⁶ Afiame, embure atolo biatsi mbiyuru bwayi kù wi azaka kubudu gueni ne gueni ba soa a atepelo aka bo b'nga budu a du ne gwa nyere mbù kù kuwu wi, Mbedu ne gwa wi djigu tale goló aka. ⁷ Tefiame, atsi edua guemeni me ábwayi, du bie, fuayi, ze mbure atolo, biatsi mbiyuru bwayi du edu guame du ne tale adeze ayi ne gwa tsereaku degu Djigi ba du aze abagālān. ⁸ Afiame Tepelo yin ne gua mbuelé bangoro eyele Djigi, ne gua fuyako, adembelgame egueni gome na Tepelo bangoro ze wie ze ate du aza ze amburé atolo ze mbiyuru bwayi tungumba aligame.

Chapter 16

¹ Afiame adjí kpulu gueni atsi ate yi a Tepelo mbe fa na mburé atolonbiatsi mbiyuru bwayi aya, noyi yasukpe na kù fié adulu biatsi mbiyuru bwayi dugu tsére aku dugu Djigi. ² Tukupngbulu sobolo noa me sukpe dje dugu tsére akueze na kù fié. Fiyo, gbogolo kanza b'nda yifa nalimamba neguasorokomba mbe shi aku guemenime ate Dundalk afiame dje nya ze. ³ Gwanga ko mba na buayi sukpe guko ne mi. Tefiame, mi same ne kule wu kule gu guenime akpikpi. Gue amenime ate du bié kubudu aka kpi. Ambe du guame ate du e mi. ⁴ Gu na bati sukpe guko na tsika mi anga na dukumi, mi kubudu andiame ne kule. ⁵ Afiame adjí mburé atolo dji gu mi faya: dumu ne b'ngangoro dedje mweze du ate du a du Santu, bangoro angó mwa Sara adea ngbenga. ⁶ Bango, daka sukpe kulé a Santu ne gu djiguanzina uze ayi mwafuaka kule aka nyo mbaligame Fiyo awu. ⁷ Afiame, adjí ne dema yele akafaya: héé Bekinde Djigi, mbaligame ne gua fuya kubudu, adea ngbenga de goro dumba ne b'ngamba, ambe ligrame awu. ⁸ Gwanga mburé atolo mba na ábwayi sukpe guko naku uza. Fuawu mbe tuko nezaya ako zoko emeni aku fié ne gua wi. ⁹ Afiame, emeni gbishi ne gwa ndre gundukadi, akaso bolo andeka Lima Djigi atealenyamba aya ze wie ze, uze aye adaka lænya guaka tsére angorome ne kpungbuluko, adaka fu limako yelé. ¹⁰ Gu mburé atolo me na biatsi eshe guko naku bara kumu du gu nyame, bishime chi aku gumba kumume kubu, emeni li miaka negua mbù. ¹¹ Afiame aka so bolo andeka Djigi abrulé bangoro ndre mbù de guaka negualia tsétsére alome ate yefeaka, adaka lænya gwaka tsére angorome dak'nzinda. ¹² Gu mburé atolo me na biatsi mbiyuru atsi, sukpe guko duolu kulemba na tsika mi dugu Efaralà. mi mbe koro bangoro aze nangadji du guekumu dugu beyi fu ba uza sôte. ¹³ Afiame, ebi enzuwu gua so ngba daragono ne ngba Gwanga nyamba ko, ne ngba tsére andjina, église bati, ate wilime wa ndikpolo. ¹⁴ Bango, de Mbedu tsére bishime degua zabulu bendzi tsétsére amangoro, deze ate no shiekumu aze fieze kubudu, te fiambe ba dungulaka kubudu, aka liwa tsika zalo fu de fié nya te du gu Djigi ne fuya kubudu. ¹⁵ Bi, adanenga kuu midi, b'ngangoro aya gu guenime ade la bangoro aliwere, ba lidé niabudume dedjeaya akeni no zende bolo. ¹⁶ Aka dungulaka na barakadi atsi ayakamba akpulu abayuda aya Harmaguedon. ¹⁷ Gu mburé atolo mba na biatsi mbiyuru bwayi, akwa guko na zende kadi. uze ayi kuso à Tepelo abara dugu yélé ne kpolo nata faya: mbéndzime! ¹⁸ Afiame aka bi jikadi, alima gú, faro yiba, djigu ada badanda aku fié, blāmbu fié kubudu tjo. ¹⁹ Uze aye gbogolo gbatu kplekame ame zogo anga emenime chi, du Djigi no naku Babilona de gu tsikamba bangoroafumba kopo lunge dugu tsére du dugu Djigi ²⁰ Guama te me kubudu asumbu mi sokome, emimbe kù, à gbogolo abelā kubudu nya, ade mbe du kuaze. ²¹ Afiame tsika matoro, aduguanga matoro mba du nangulembe basumbwa agabumba kubudu Benda shia nakuemeni, Fiyo emeni sobolo andeka Djigi bangoro guamatoro me bangoro angó de mbe du tsika wie.

Chapter 17

¹ Te fiambe teregima atsi adu dzeame ate du bihatsi mbeyuru bwayi ate du ne a kopu bihatsi mbeyuru bwayi, da, kufa ne nyoaya : "Da nane. Ayikara ngbenga dze bandedze dji me la kuba, dji dze ate suano aku ndre abeli ; ² Akumu dzigu dze fiedze aka la kuba nda ne ne ; guemenie du aku fie aka langbi ne buda gune la kuba me". ³ Ku tsagere ebulu Mbure Atolo kuakaliere efi ; zo gu de bi gu bandete ate su aku tsere nya ate du natenamba, mbe du ne toto alima djigu ate ndeka djigi ; limbe du bihatsi mbeyuru bwayi ne gbenga biezali. ⁴ Bande mba wi atena budu, mbudu nezimbe wu tale, negua malame du ne gbata nata, ne magariita ; kopu azeaka atale mbedu azane, ate yin ne tsereangro, djigu amita lakuba me dji gune. ⁵ aka gba lima akpungbulu ne. " Tsereangro ndame, tsika Babelona, na abande la kuba, ne tsereangro djigu sumbume aku fie". ⁶ Ebi bande mba negua langbi be kule ame dungu, ne kule guemenime akpi bangro Yesu. Mbadzi de bi, mbe yele te kuere mbe sumbu me. ⁷ Te fiambe teregima fa ne nyoaya, " Ango guambeyeale te kuoro awuano ? ayika anda amangro djigu gu bandeme aya ko, ne tsereangro djigu gu nyame ate shine, ate du ne limbe bihatsi mbeyuru bwayi ne gbenga biezali. ⁸ Gu tsere nyame bimvano, mbu du fu, adumba fu kuwa, tefiame mbenyemano euso egu dukume adu ne bolo mba, amberufu mbe da mbakpi gu bandome adewanya. Guemenime du aku fie, djiguame a de Djigi gba limaka na buku gule, egu wuzame de Djigiazé fie, mbe yele taka fu deka nebie gu tsere nya te, (djiguame du, tefiame adu kwa, tefiame mbe da kwa). ⁹ Gugu dji makia ame bieli. Gueli me du bihatsi mbeyuru bwayi djimba abelin bihatsi mbeyuru bwayi. gu bandeme ate su akwamba ; ¹⁰ Dzimba akumu bihatsi mbeyuru bwayi ko, bihatsi akpi, atsi guadu, ada guanga ba da me, tefiame fuambe da te, kuda kuesu shime. ¹¹ Gu tsere nyame ate du tefiame adu kuwa, mbugu dji kumu na bihatsi mbeyuru bati,

tefiambe mbedu atsi adu guame du bihatsi mbeyuru bwayi ; tefiambe mbe no begu bandome eduwa nya.¹² Gua gbengame biezali bi muano, djimba akumu biezali dji guame ada ama kumuano, angro atsi aka ma fuya badua ne akumu kete nadinga atsi, kene tsere nya ko.¹³ Duaka ne makia katsi, tefiambe aka fu fuyaka kubudu aya tsere nya.¹⁴ Aka ta imu ne Kandolo, tefiambe kandolo sumbwaka, bango djiko Kumu djiguakumu, Kenge na ku a kenge. Tefiambe guko emenime sumbu katsi ne Ko, bango diaka avoko duku ayaka nda, ku sayaka, aka dji emeni ne bidiangro."¹⁵ Afiambe ku fa ne nyoaya, " guemi me bimwano su bande lakuba te lime, djimba se ndre emeni, du aku fie ne akpuluaka."¹⁶ Gu gbengame biezali bimano te li tsere nya, mbo sogo bande la kuba ; amba kane fuasende, amba kuru budu tu kune, amba li tsando ne, tefiambe amba zokone nawi.¹⁷ Bango de Djigi ka nete duamba zangu guangrome duku makia benzieme tefiambe amba makia angro katsi, ne dzeaya ere fu guere zogome aya tsere nya, bada kufu a kpulu djigi ligrame te.¹⁸ Tefiambe gu bande me bimuneano, djimba tsika gbatu djigu ate zogo a kumuano aku fie."

Chapter 18

¹ Afiambe ebi n'ata anga mburú atolo me ate du ne fuya ebulu fié kubudu.² Aka tangbaka ne fuya aka faya: ne gire, ne gire, Babilona, tsika gweni ada ne tsika glise, yangadje degua kibili.³ Afiambe ndre emeni ate nyo tsére buda, la kuba, amokoto fié t'angame tefia ne, ba gune tsére la kubame, ame frenga dugu fié yi ne frenga bangoro fuya b'ngangoro dji gu ne.⁴ Mbe ruayi adji ebrulé n'anga kpuleteme faya: soyi bulu gère emenime Bangoro angro akia yigome ebulu guaka tsére angorome.⁵ Bangoro angro, tsére angoro abia kina na brulé, afiambe Djigi makia kwa naku gune tsére angorome.⁶ Tu me yi ne kufu dene tã tume, afiambe yi fune bara bwayi kũfu de ne t'endzi ebulu kolongba, sukpe ayane bara bwayi.⁷ Begu, de ne te bime, afiambe yi gamane ebulu gune bebenga amangoro duatafune yeuyeu nda, mba ruayi ne tsétsére amangoro de ne tayongo ne te dune: nyesi, kuũ amokoto abande, adunyo dékulegbe kuwa, ne djeya aba tsére angoro agome kuwadje sheré.⁸ Be bié zangoro ze ebulu uza atsi, bando, kpali, ne gua zangu, afiambe, nedu kuũ agbiche enzuũ Begu duko ne fuya Bekinde Djigi, gua de ngbenga dji guaka.⁹ Gua amokoto fié ze kubudu guatafume ne ne bangoro tsére alakuba, afiambe nama b'ngangoro dakate bi te fiambe aka kpalime bangoro ne egu nadinga me ekã bi nguruwi.¹⁰ Kũfu ne denga kadi ebulu gundu aka faya: lunge, lunge ne yi tsika gbatu Babilona, gbatu fuya! afiambe nalele atsi, mbe du adea ngbenga dji goro.¹¹ Afiambe ame frenga dugu fié du ebulu kpali bangoro aka Begu eda gueni atsi atá gulu guaka fongo me.¹² Fongo télé frenga b'nga mala negua mburú budu nã tana budu elikamba ne batsiatsi na ma wuli baka nzi ne malasi elikamba ne batsiatsi, ndika ne endji mungu ne bebenga awuli.¹³ Simona ne b'nga atsoro wuli degu malasi, mira negu zoaka na wi, buda, wa, mbisha, mugbenga, begera, kandolo, dongi ne masua ne gu duguemeni.¹⁴ Gwa tsoro wuli ze dji dumu tatenyeme te, mbe denga numu, Afiambe, abenga enzu kubudu ne bangamba yika azaro, afiambe ade mu biamba kuwa ze.¹⁵ Gweme franga me ate mando te fiane, aka giame ne gundu bangoro yeuyeu dji gune, begu aka bu ne nga afia me akadu ebulu kpalime.¹⁶ afiambe aka yongo: Lunge, lunge ne yi tsika gbatu yi guate bo kita budu de gua mokoto afiambe ne gua tele, ne bebenga mala mbe da nalele atsi, gua fongo me yimba kubudu.¹⁷ Mbe ruayi ama kapiteni kubudu guame ba no fumi ebulu gu kadi me, ne guame kubudu gu benji tungu mi aka kiame nashi.¹⁸ Afiambe aka ta ngbaka be bie nguruwi fu nde mbe gome ne shiaka.¹⁹ Aka sue tefuruwi ne liaka ak'bu afiambe akadu ebulu kpali aka tangbaka ne fuya aka faya: lunge nge tsika gbatu, dumba bangoro zende fongo de guaka, guame kubudu du ne gba a ku wiele, afia nalele atsi mbeyimba kubudu.²⁰ Burule du ne fuku akumba afiambe a satu, a gbele na ndjina yi du ne fuku bangoro angro Bekinde adji kpuluri, ku de ngbenga de Guadalajara.²¹ Mburuyi tsika mbure atolo mali mala atsi mbe wilime ne bumbu afiambe ku beu na wiele ku faya: mbe ruayi yi tro ne fuya Babilona tsika gbatu, afiambe adeyi bi mba kuadje.²² Begu, abaka dji kwaze chero alima a mete dugu bata ama harama elikamba kubudu abayi biaka kuwa shiri zengamba gueni atsi dugu du atungu, ade yi dji alima bumb kuwaze.²³ Ade zama tala ku ne shiro. Afiambe aba mu dji kpulu badjiaro zengamba gu nadjiro, bangoro angro ame franga dji goro adu ne fuya wuya aku fie, bangoroango dakenzi kubudu emeni alanyamba.²⁴ Bangoroango dek'bi shiaka kule degua ndjina afiambe gua Satu ne guame kubudu daka yere goloaka aku fie.

Chapter 19

¹ Tefia dzeamangroedze, adji alima enzuwu walima ndre emeni nabrule aka faya : "aleluya ! Gule, ne Yile ne fuya ambedu aya Kenge djigi dji gara.² Bango gu ngbenga duku deano dumba ne bengamba ne dungu ; bango kuade ngbenga gu bande me du ne ndre lakuba djigu dedze fiedze bida ke ne bida ba gune ndre lakuba me ; kuatume bande mba ba kule guko abidjame."³ Tefiambe bara na bwaya aka faya, "aleluya !" te fiambe ndjine te biame nata bawuza na wuza.⁴ Tefiambe a kpeke kpeta bili mbeyuru habwayi aka nuereme nasende, aka fu yele aya Djigi, djiguesu a mbeta kumu, aka faya : " Ambe du ko, Aleluya."⁵ Tefiambe kpulu atsi so suku mbeta kumu, mbe faya, "tambwayi Djigi dji gara, yi dji guko abidzame kubudu, negu yime ba guru ko, ambedji ayara, ambedji agbogolo emeni."⁶ Tefiambe adji kpolu wu kpolu ndre emeni wualima toto emeni, wualima asoroko gu, mbe faya, " Aleluya !" bango Kenge Djigi du ne fufa kubudu kuesu ne Kenge.⁷ Ange mu, ngesu ne ndre mongo, ange fuko yele, bangro wuza bokoame djigu Kandolo ada, Tefiambe nadiako a ligrame.⁸ Tefiambe Djigi afune benga budu bewimbe, ate nyonyoano ne mbure mbe ; bango gu benga budu me djimba tungu djigua me dungu.⁹ Tefiambe ku fa ne nyoaya, " wagba, kpa mando gu aya guemenime ya Djigiaka aka na li liawun bokoame djigu Kandolo." Tefiambe ku fa nonyaya : guame gu dji bidi kpulu Djigi.¹⁰ Tefiambe ashi ne fuasende te shindziko ba fuako yele. Angroatsi ku fa ne nyoaya, abia mu leteawu, djinyo ke bidja kuwumu nayara na, guemenime bome nete wele djigu Yesu. Fu yele kaya Djigi bango ata weye djigu Yesu djimba Atolo djigua Ndjina.¹¹ Tefiambe ebi burule mbandeme, tefaimbe, mubi,

mbure dongi gueni su akumba limeni dji " Dunga ne bidingro." Ku de ngbenga nadungu mba, kuso zalo nadungu mba.¹² Eriko le wu miawi, toto sue kumu du liko, kudu ne lima Djigi gbaka akpungbuluko, djigu adu gueni atsi sara koko katsi ;¹³ Ku wi budu djigu sukpe kule nete me ; yaka limambaya, " Kpulu Djigi." ¹⁴ Tefiame ndre amesoazalo djigu burule aka no tefiako, ne embure adondi akewi bebengabudu du kubudu ne mburembe. ¹⁵ Ndre sise so ngbako, djigu ligakome bawua se emeni te, ba nyesiaka kubudu negu ngbenge me du ne fulin. Fu baka kporo te, kufu buda tumbuka djigu Djigi du ne fuya kubudu. ¹⁶ Gbaka lima te budu dji guko, ambedji shindziko ko ", "Kumu djigua kumu, Kenge djigua kenge." ¹⁷ Tefiame ebi Tregima atsi ate ru eri wuza kutangbako nasoroko mba, kufa nembie kubuduaya dji guame bano ata, "deyi, yesu katsi ba ndre lia djigu Djigi, ¹⁸ Ambe rufu yi li tsando a kumu, ne tsando ekumu amesoza zalo, ne tsando ame fuya, ne tsando adongi, ne guemenime besu akuamba, ne tsando emeni kubudu, ambe dji abidza, ambe dji guame adu abidza, azoro emeni ke ne gbogolo emeni." ¹⁹ Tefiame ebi gu tsere nyame, ne a kumu dje fiedze, ne guaka amesoazalo me kubudu, aka su katsi bara ba soazalo ne gu gueni me ate su aku dongi, ne guko amesoza zalome. ²⁰ Tefiame aka ku tsere nya, ne gumba embunge ndina dji gumba, djigu atendzi eyele amangro nerimbe, benendie guemenimedeaka du ne nzalan tsere yan te kuaka ; ne guame ba fu yele aya elilimbi mbe, aka beluaka kabaraka bwayi na duku wi djigu be ku ne mbiro. ²¹ Gu gueni me ate su aku dongi, lun guangame ne gu ndre sise me ata so ngbako. Tefiame a mbie kubudu ngbamba zere te shandoaka.

Chapter 20

² Tefiame kuda kueku tsika nasamba, gu dji kia nasamba, yakambaya dzabru, ne satana, kumbe ba galan kutu atsi, ³ ku belumbe naduku, kuyi ngba duku, kufete ngbamba ambe naleako kuada belendzie se emeni kuwa dze, akpungbulu a galan kutu atsi enyesi. Tefiagu mbeligame aka kuruwamba ba shia nadinga. ⁴ Tefiame ebi ambeta kumu, ne guemenime ate su akume, tefiame Djigi kaliaka name adea ngbenga. Afiame ebi lunge du guemenime daka yefe goloaka nda ne sise, begu daka te ta weye Yesu, aka pe kpulu djigi, neguemenime ede fu yele aya tsere nya ne elilimbi mba, adaka ma nzala dji gumba akpungbuluaka, ambe dji te zaka. tefiame aka gu, aka na du na akumu atsi ne Kristu nete galan kutu atsi. ⁵ Guemeni mba ate kpi, adaka gu akpungbulu a galan kutu atsi ligame. Gu guadij tukupungbulu bando. ⁶ De gueni befi a tukupungbulu bando, nigu ne bengua gueni, nigu ne kpa mando ; bade bwayi bando yiba taka kuwa, aka dji amezokoa kpekute djigu Djigi, ne Kristu ; aka su ne akumu atsi ne ko nete galan kutu atsi. ⁷ Mbadji de galan kutu atsi nyeshi, aka so ne satana a kamba. ⁸ Tefiame kuso ba nendzie emeni te tsatsoro fie kubudu habwayi, Gogo ne Magogo, kusunge aka ba zalo ; a tengaka mbele kuwu bume te soko ngba ndre wile. ⁹ Tefiame aka no te kadi kubudu aku fie, kaka ngbame soko te kubudu dji guame dungu, ne gu gbatume anye Djigi me te, tefiame wi so aburule da na lisiaka. ¹⁰ Tefiame aka belu dzaburu ate lendziaka na dukuwi ate ku ne mbiro, zo du tsere nya te ne gumba ambunge ndjina me ko. Tefiame gu lungeme sumbume sumbu ambe ndziaka zo awuza na wuza ade mba nya. ¹¹ Tefiame ebi mbure mbeta kumu buru buru, gu guenime ate su akume ; dze fiedze, ne azali aka lo kpungbulu ko ; ade bara du ayamba kuwa. ¹² Tefiame ebi abando gbogolo emeni nayara, aka ru kpungbulu mbeta kumu ; kuande anga buku me, dji buku gule, tefiame Djigi de ngbenga abando kufu de buku tayonga angroaka ne te. ¹³ Tefiame ndre wile kushi guabando me ate duzo ame. Duku bando, kushi guabando me ko ate duzo ame. Tefiame djigi de ngbengaka kubudu ne batsi kufu de guaka tungu me du nete. ¹⁴ tefiame ku belu abando ne ame duku bando na duku wi. Guogu dji bwayi bando, mbugu dji duku wi. ¹⁵ Dembe dji adakebi lima gueni a buku gule, aka beluni ke na duku wi.

Chapter 21

¹ Tefiame ebi abe brule, nabe faro, bango gu bruleme ate du akpungbulu ne gu farome ate du akpungbulu mba sumbu, ade gbogolo wile du kuwa. ² Tefiame nyo, dji Yowane, ebi bengba gbatu djigu Bekinde, abe Yerusalem, mbeyi eburule shi Djigi, mbada nane asende, aka ligramba wugu bande me ligrame besuekuyi, djigu ligrame ne bengamba. ³ Adji asoroko bugulu mbeso suku mbeta kumu mbe faya : we biyi, dema tembela djigu Djigi nyeme ba dua edu emeni ; kusu katsi naka ; aka dji se dji guko, bidi ke Djigi ku su eduaka kudji guaka djigime. ⁴ Tefiame ku didi ki nashi eriaka kubudu ; ade bando du kuwadje ; ne lunge, ne kwe, adashiku du kuwa, bango kiangro mbasumbu. ⁵ Tefiame gu Guenime ate su a mbeta kumu, ni faya : we bi, nyaze amangro kubudu ke nabemba. Tefiame nifaya : wa gba, bango gua bugulume kubudu djimba dungu. ⁶ Tefiame kufa ne nyoaya : mbanya. Djinyo Alpha ne Omega, gu Guenie ba du na kpungbulu ke gu Guenie badu te bolome ko, gu guenie du ne zangu mi, afuni dukumi gule, ke ne wia. ⁷ Gu guenime ate na sumbwa, aka funi dzeama endzuwe dze ; adji guni Djigi me ; ni dji igere. ⁸ angro atsi ame gungu, ame zinge nyeme, amiteni, neguemenie bawun emeni, ame lakuba, ame bwolu, guame ba tembela gu djigi me adji djigi, ne ame fule kubudu, baraka du aduku wi djigu ate kuano ne mbioro ; guogu dji bwayi bando. ⁹ Tefiame Tregima atsi edu gua tregima me du bihatsi mbeyuru bwa du ne kolangba bihatsi mbeyuru bwayi djigu lunge ada ne nga te bolomba, fa ne nyoaya : da nane ; ayikaro bande, dji nadia Kandolo. ¹⁰ Tefiame ku shiere ebulu Mbure Atolo kuno ne nyo nebli belin ate ngarangara nata, kuyikere tsika gbatu ate ngbangba gbelan, dzi Yerusalem, djigueyi eburule ta Djigi, mbada nane asende. ¹¹ Dumba ne yele djigu Djigi, mbe ku wugu malan me du ne ndre ngbika ba sumbuame, wugu malan me dji Zaspe mbe nyo wu Christali. ¹² Tsika gbagi du sokome ngara ngara nata ; angbademamba du biezali mbeyuru bwayi, natregima biezali mbeyuru bwayi soko ngbadema mba ; alima du ta ngbadema mba, dji alima ayara Istracla biezali mbeyuru bwayi. angbadema bati du nala zo ba wuza sote, angbadema bati du nabelin, a ngbadema bati du ne dimebili, angbadema bati du nedugo zo ba wuza shi te. ¹⁴ Talan

gbagi gbatu dembe dji malan biezali, alima biezali mbeyuru bwayi djiguegbeale du teme djigu Kandolo.¹⁵ Tefiame ngbenge tale du aza gu Teregima me denge tata bugulu te, mbudu bepimie gbatu, nangbadema mba, ambe dji gbagi mba.¹⁶ Gbatu mba du ne tsatsere mba habwayi ate ligame liga (care) Angburumba ne bulin atsi mbe ligame ke liga ne guangburumba du ne bulin. Tefiame ku pimi angburu gbatu negu ngbenge me ate du azako, mbe du wu kilometa kutu bwayi ne kama bwayi ; angburumba, ne nderemba, ambe dji aduamba nata amba ligame katsi.¹⁷ Tefiame ku pimi gbagi mba, mbedu bulungu za kama atsi ne nimbe atsi, kufu du angarra gueni, kufu dangara Tere gima du.¹⁸ Dake ndzi gbagimba a Jaspe, gbatumba du a tale djiguazunduaka mbele wuu talatala.¹⁹ Talan gbagi dze gbatuedze du ne fongo gbelan, bango dembe du ne like amalan ndre gbeta kubudu. Tukpungbulu malan dji jaspe, bwayimba du safire, batimba Keledo, habwayimba du Emeroda, bihatsi mba du Sadunuki,²⁰ soatsi mba du Saduane, bihatsi mbeyuru bwayi mbedu Chrysolite bihati mbeyuru bati Beryl, bihatsi mbeyuru habuayi mbe du Topaz, biezali dji Chrysoprase, biezali mboso atsi Jacinth, biezali mbeyuru bwayi amethyst.²¹ Tefiame a ngbadema biezali mbeyuru bwayi mbe du ne magariita biezali mbeyuru bwayi, ngbadema kubudu ne batsi mbe du ne margerita atsi. tefiame nyangadji ebulu gbatu mbe du ne tale djiguazunduaka mbe nyo wu talatala.²² Tefiame adebi dema tembela zo, bango Bekinde Djigi du ne fuya kubudu ne Kandolo ate dji gumba dema tembela me.²³ Ade gbatumba nyeme ne wuza ambe dji diwi, ba gumba zikadi me, bango yeke dji gu dji gumba zikadi me, Kandolo gu dji gumba wi me.²⁴ Tefiame seni no djiama zikadi mba ; a kume dze fiedze gome nozo ke ne guaka yeke me.²⁵ adakayin ngbadema mba ne wuza ; (bango adu wiolu zo).²⁶ Tefiame emeni gome nozo ke ne guaka yeke me, nafuaka memu kubudu.²⁷ Angro atsi nyere, negu guenime atendzi guangrome anye Djigi me te, ambe dji fule adaka gome nozo watsi te, kuguemenime, gbaka limaka ne buku gule djigu Kandolo.

Chapter 22

¹ Tefiame kuyikere ndre mi gule, ata nyo wu crystal, mboso suku mbeta djigu Djigi, ne gu Kandolo ko. ² Abele yangadji gbatu, soko ngbemi abarame bwayi wuli gule du, mbozu like atsoro biezali mbeyuru bwayi, mbezu dzeatsoroedze a diwi kubudu, kpi dze wuliedze du ba gua ashiku teku dukpeni. ³ Tefiame ade yimba du kuwa, mbata djigu Djigi, ambe dji gu Kandolo, mbe du zo ; abidza dji guko aka no guko tungu me ; ⁴ Eke bi eriko ; limako du akpungbuluaka. ⁵ ade wiolu du kuwa ; adaka nyeme ne wi, ambe dji wuza, bango Bekinde Djigi guowo ku shiaka ; tefiame aka dji ekumu ba wuza kubudu. ⁶ Tefiame ku fa ne nyoya : Dzeabuguluedze, dumba dungu, tefiame Bekinde, djigi ne atolo dji guandjina ate tu dze tregima dze aku nayika guko biadza me guamangrome ate na da nashi sime. ⁷ Mu biegu, ada gbaguru. Kpamando du aya gu guenime ate lide dzeabuguluedze du adze bukuedze ate yika guangromeano ada ne nga. ⁸ Nyo dji Yowane, dji gu guenime ata dji, ebi dzeamangroedze. Tefiame mbadzi dadzi, de bi, ashi ne fuasende te shindi dze tregimadze, ata yikere dzeamangrodze, ana fuko yeke. ⁹ Kufa ne nyoaya, akia mu leteawu ; djinyo ke bidza kuwu mu ne guayaranaro me dji andzina, ne guemenime abelide kpulu dze bukuedze. fu yeke kaya Djigi. ¹⁰ Tefiame ku fa ne nyoaya : akia mu onko kpulu dze bukuedze, ate yika guamangro meano ada nenga, bango nalele mba afeta. ¹¹ Ayi gu gueni me atendzi aglan amangrome meano eniendzi anga anglan amangrome kuwa. Muayi gu guenime atendzi amita angroano eniendzi anga mita angroe kuwa, mwayi me dungu eniendzi anga dunguango me kuwa ; mwayi gu guenie bendzi bengangoro eniendzi anga benga ngroe kuwu. ¹² Webi, nyo gua da gbaguru ; gere bengangrome gu ka zere ; atume emeni ne batsi kene fu du guaka tungue nete. ¹³ Djinyo alpha ne Omega, gu guenie ba du akpungbulu, ne gu guenie ba du ashi ko. Gu guenie ba sunga, gu guenime ba nyesi ko. ¹⁴ Kpamando gu aya guemeni me ana zundu guaka budu me ; amberufu aka nali atsoro wuli gule, tefiame aka na gome angbadema gbatu. ¹⁵ A djigi gu abrate, name buolu, na me lakuba ne guame ba wun emeni, ne guemeni me ba tembela guedjigime adu Djigi, ne guemenie kubudu nyeme ne fule, aba yongo fule. ¹⁶ Nyogu, Yesu, ate tu gere tere gima me aku na yongo dzeamangroedze aya Kanisa. Djinyo talan wuli dzigu Davidi, adu Igu Davidi ko, gu tsere me be ku ne kombeta. ¹⁷ Tefiame Lengedu, ambe dji bande ko, faya : wada. Ligambame aya gu guenime ate diano eni faya : da. Gu guenie du ne zangu mi da, gu guenime nyeme eni da nia nyo mi gule ne wia. ¹⁸ Ayongoano aya guemenie kubudu ate na djia kpulu dze bukuedze, ate kushi guamangromeano auda nenga ; de gueni kalianga bugulume naku dze buguluedze, Djigi ka ne lini gua ma lunge me kubudu du adze bukuedze. ¹⁹ Tefiame de gueni andzi anga ma bugulume du adze bukuedze, ate kushi guamangrome ate da nenga, Djigi andzi limeni tegu wulime djigu gule, ne benga gbatu, beguamangrome yongo ko nadze bukuedze. ²⁰ Gu guenime ate yongo dzeamangroedzeano feniaya : bidiangro gu. Nyoguada gbaguru ! nyogu dji Bekinde Yesu ! ²¹ A memu dzigu Bekinde Yesu su li ame dungu kubudu. ambe du ko.